

Дали може
Беседи отъ Учителя
София 1942

Литопечатъ — Гурко 22, София

Съдържание

1. Дали може
2. Доведете Го
3. Тритъ положения
4. Въ истия часъ
5. Радостни и търпеливи
6. Заведеевата майка
7. Събличане и обличане
8. Доброто вино
9. Дветъ жени
10. Погледна Петра
11. Скритиятъ квасъ
12. Вкжщи
13. Да Го посрещнатъ
14. Не може да се укрие
15. Двамата братя
16. Въ мое име
17. Да се роди
18. Двата полюса
19. Духъ Господенъ
20. Дветъ заповѣди
21. Призванитъ
22. Да наеме работници
23. Като чуха
24. Изобилниятъ животъ
25. Лемуилъ
26. И рече баща му
27. Неизвестното

Дали може

Рече имъ една притча: „Дали може слѣпъ слѣпаго да води?“

Лука 6:39.

Христосъ задава въпроса: „Дали може слѣпъ слѣпаго да води?“ Какво се разбира подъ думата „слѣпота“? Сѣществуватъ три вида слѣпота: физическа, духовна и умствена. Физически слѣпъ е онзи, който е лишенъ отъ органа на зрението, необходимъ за този свѣтъ. За да се справи съ условията на живота, слѣпиятъ трѣбва да бѣде воденъ отъ нѣкого. Той не може свободно да се движи отъ едно мѣсто на друго, не може самъ да върши работитѣ си.

„Дали може слѣпъ слѣпаго да води?“ Този въпросъ се отнася повече до умствената слѣпота, отколкото до физическата. Може ли умствено слѣпиятъ да учи и да ръководи другитѣ хора? Кой може да води физически слѣпиятъ? — Само онзи, който вижда. Сѣщиятъ законъ има отношение и къмъ духовния, и умствения свѣтъ. На физическия свѣтъ лесно се познава, кой е слѣпъ и кой не, обаче, опитайте се да кажете на нѣкого, че е духовно или умствено слѣпъ. Колкото и да го убеждавате въ това, даже и да е слѣпъ, мѣчно ще го убедите. Защо не се убеждава той? — Защото не съзнава положението, въ което се намира. Въ този смисълъ различаваме три категории хора: въ първата категория сѣ тѣзи, които не знаятъ, че не знаятъ; въ втората категория — които знаятъ, че не знаятъ, а въ третата — които знаятъ, че знаятъ. Какъ и кѣде се познаватъ тѣзи хора? — Въ обществото, когато се стѣлknовятъ съ окръжаващитѣ, и отъ самитѣ себе си, когато се натѣкнатъ на своето „азъ“. Има ученици, които мислятъ, че знаятъ много, че сѣ способни, че лесно решаватъ задачитѣ си. Като виждатъ невежеството имъ, учителитѣ имъ се каратъ, изобличаватъ ги, но тѣ не отстъпватъ отъ мнението, което иматъ за себе си. И като не сѣ съгласни съ думитѣ на учителитѣ си, между тѣхъ произлизатъ голѣми неприятности. Вмѣсто да убеждава ученика си, че не знае, учителътъ трѣбва да му даде една трудна задача и да стои настрана. Задачата ще покаже, знае ли ученикътъ, или не знае; способенъ ли е, или не е способенъ.

„Дали може слѣпъ слѣпаго да води?“ Що се отнася до физическото зрение на човѣка, лесно можемъ да кажемъ, че той е слѣпъ. Като се има предъ видъ, колко малко вижда, и колко още трѣбва да развива зрението

си, смѣло можемъ да говоримъ за физическа слѣпота. Човѣкъ не вижда даже и една десетомиллионна частъ отъ това, което е предъ него. Може ли тогава да мислите, че всичко виждате и всичко знаете? Сжщото се отнася до виждането на човѣка въ умствения и въ духовния свѣтъ. Знанията, които човѣкъ има за духовния свѣтъ, не съставятъ даже една стомиллионна частъ отъ онова, което предстои да придобие въ бждеще. Мнозина знаятъ, че не знаятъ всичко, но малцина знаятъ, че знаятъ. Отъ последната категория ще намѣрите едва десетъ души на земята, а на небето има само 24 старци, наречени мждреци. Казано е въ Евангелието, че тж седатъ около престола на Бога. Кой ги е видѣлъ? Ще кажете, че за тжхъ е писалъ Иоанъ. Какво правятъ около престола на Бога? — Кланятъ се и служатъ. Ще кажете, че не е правилно човѣкъ да седи на едно мѣсто и да се кланя. Тукъ думата „кланяне“ е употребена въ смисълъ на служене. Само мждриятъ и любещиятъ могатъ да се кланятъ, т. е. да служатъ на Бога въ духъ и истина.

Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи, да развива зрението си въ широкъ смисълъ — и въ физическо, и въ духовно, и въ умствено отношение. Това е една отъ задачитъ, която трѣбва да реши. Да виждашъ ясно въ всички свѣтове, това е истинската култура, къмъ която хората се стремятъ. Смжтното и ограничено виждане не е виждане, а гледане. За такива хора е казано, че гледатъ, но не виждатъ. Които виждатъ ясно, влизатъ въ съзнателна връзка съ нщата, разбиратъ езика имъ и се разговарятъ съ тжхъ, както днесъ азъ се разговарямъ съ васъ. Вие ме слушате, разбирате и разсжждавате върху думитъ ми, дали сж вѣрни по форма, по съдържание и по смисълъ. Да виждашъ нщата само физически, това значи, да виждашъ формата имъ; да ги виждашъ духовно, това значи виждане по съдържание; да ги виждашъ умствено, това значи, да виждашъ смисъла на нщата. Обаче, човѣкъ трѣбва да вижда и въ тритъ свѣта — по форма, по съдържание и по смисълъ. Това значи външно и вътрешно виждане.

И тжй, органътъ на зрението, т. е. окото има отношение къмъ човѣшкия умъ. Човѣкъ трѣбва да има здрави очи, за да се радва на здравъ и добре организиранъ мозъкъ. Интелигентността, разумността и способноститъ, съ които човѣкъ се проявява въ физическия свѣтъ, се намиратъ на челото. Достатъчно е да погледнете челото на човѣка, за да разберете, доколко той е разуменъ, интелигентенъ, способенъ, наблюдателенъ, разсждливъ. Нжкой погледне челото си и казва, че е

много уменъ. Колко е уменъ? Азъ съмъ правилъ измѣрвания на челата на българитѣ и намѣрихъ, че на височина челото имъ достига най-много 6 — 7 см., а на широчина 16 — 17 см. Въ тѣзи размѣри се движи умътъ на българина. Обаче, важността на нѣщата не се заключава толкова въ голѣмината имъ, колкото въ тѣхната организираностъ. Не е достатъчно челото да бѣде много високо и широко. Важно е мозъкътъ да бѣде организиранъ. Малка е плоскостъта на човѣшкото чело, но чрезъ нея се проявяватъ три свѣта: умътъ на физическия свѣтъ, умътъ на духовния свѣтъ и умътъ на Божествения свѣтъ. Тѣзи свѣтове се проявяватъ въ всѣки човѣкъ различно, поради което хората не се разбиратъ. Затова казваме: Колкото хора има на земята, толкото различни разбирания съществуватъ. Нѣкои окулисти дѣлятъ ума на висшъ и нисшъ, т. е. „висшъ и нисшъ манасъ“. Висшиятъ умъ се дѣли на висшъ наблюдателенъ, който заема горната частъ на челото; той разглежда нѣщата отвънъ и отвътре. Срѣдната частъ на челото се заема отъ тѣй наречения ретентивенъ умъ; той възприема външнитѣ и вътрешнитѣ впечатления и ги складира въ себе си. Долната частъ на челото, надъ веждитѣ, представя нисшия умъ, който наричаме наблюдателенъ, предметенъ или обективенъ; той възприема впечатления отъ близкитѣ предмети и събития. Тритѣ области на челото се допълватъ взаимно. Тѣ представятъ областъта на човѣшкия разумъ.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Слѣпотата, въ кое и да е поле, създава нещастия и мѣнотии на човѣка. Физически слѣпиятъ може да бръкне тамъ, дето не трѣбва, и самъ да си причини нещастие. Духовно слѣпиятъ може да си причини нѣкакво нещастие въ сърдечния свѣтъ, а умствено слѣпиятъ — въ умствения свѣтъ. Човѣкъ не е създаденъ слѣпъ, но впоследствие е станалъ такъвъ. Много причини има за неговата слѣпота: или поради непорядѣния му и лошъ животъ въ младини, или поради лошия животъ на неговитѣ дѣди и прадѣди. Отъ лошия и изопаченъ животъ нервитѣ губятъ своята пластичностъ, кръвообръщението не става правилно и върху зрителния нервъ се наслагатъ утайки, които прѣчатъ за правилното пречупване на слънчевитѣ лъчи въ окото. При физическата слѣпота се образуватъ утайки въ зрителния нервъ на окото; при умствената слѣпота се образуватъ утайки въ мозъка и прѣчатъ на правилното възприемане на мисълта. Когато мисълта не е ясна, човѣкъ усѣща известно стѣгане въ мозъка, т. е. въ умствената областъ. Както за освобождаване на човѣка отъ

физическа слѣпота се препорѣчва добъръ и чистъ животъ, сѣщо така се препорѣчва чистъ животъ и за освобождаването му отъ умствена слѣпота. Слѣпиятъ трѣбва да пречисти абсолютно тѣлото, ума и сърдцето си, да не останатъ никакви утайки върху нервитѣ му. Като задава въпроса, може ли слѣпъ слѣпаго да води, Христосъ иска да знае, кой трѣбва да ръководи и лѣкува слѣпитѣ. Не е достатъчно само да водишъ слѣпия. Друго нѣщо се крие въ зададения въпросъ отъ Христа. Да водишъ нѣкого, значи, да го упѣтвашъ. Който не разбира законитѣ на разумната природа, може ли да упѣтва и ръководи другитѣ? Наблюденията, които ученикѣ правятъ върху човѣшкия мозъкъ, показватъ, че много отъ недоразуменията между хората могатъ да се избѣгнатъ. Ако двама души, мъжъ и жена, образуватъ семейство, тѣ или ще живѣятъ добре, или нѣма да живѣятъ — това зависи отъ устройството на черепитѣ имъ. Ако на единия черепътъ отзадъ е сплеснатъ, а на другия — силно развитъ, тѣ нѣма да живѣятъ добре. Единиятъ ще чувствува и мисли по единъ начинъ, вториятъ — по другъ начинъ. Това разногласие въ чувствата и въ мислитѣ имъ създава недоразумения и противоречия между тѣхъ. Ако жената е широка въ чувствата си и разположена къмъ хората, мъжътъ ще бѣде недоволенъ и постоянно ще ѝ приписва слабости, които, въ сѣщностъ, тя не притежава. Ако мъжътъ е любвеобиленъ и съ широки възгледи, жената нѣма да бѣде доволна. Жената казва, че мъжътъ е ненормаленъ; мъжътъ казва, че жената е ненормална и, вмѣсто да се опознаватъ, тѣ се отдалечаватъ единъ отъ другъ. Жената казва, че мъжътъ е пощурѣлъ; мъжътъ казва сѣщото за жената. Въ сѣщностъ, никой не е пощурѣлъ, но тѣ не се разбиратъ: мъжътъ мисли и чувствува по единъ начинъ, а жената — по другъ. Защо? — Мозѣчнитѣ имъ центрове не сѣ еднакво развити.

Кой човѣкъ наричаме пощурѣлъ? — Който се е хваналъ за нѣщо, което другитѣ хора не виждатъ. Ако жената е слѣпа и не вижда, какво държи мъжътъ ѝ, тя го нарича пощурѣлъ. Ако мъжътъ е слѣпъ, той нарича жена си пощурѣла. Единиятъ отъ тѣхъ, който е слѣпъ, мъжътъ или жената, започва да приписва на възлюбения си нѣща, за които той не е мислилъ. Ще се обвиняватъ въ изневѣрване, въ охлаждане на чувствата и т. н. Така тѣ сами създаватъ нещастieto си, сами ставатъ причина за раздори и недоразумения помежду си. Жената казва, че мислѣла мъжа си за порядѣченъ човѣкъ, а той се увлѣкълъ въ друга жена. И мъжътъ не вѣрва на жена си. Има ли нѣщо вѣрно въ тѣхното подозрение? Може да има нѣщо вѣрно, но може и нищо да нѣма. Ако мъжътъ е разположенъ

къмъ нѣкоя жена, тя може да е неговата майка, сестра, приятелка. Той имъ желае доброто и се радва на тѣхнитѣ успѣхи. Има ли нѣщо лошо въ това? Да желаетъ доброто на своитѣ ближни и да имъ се радвашъ, това значи, да имашъ истински отношения къмъ тѣхъ, съгласни и съ морала, и съ религията. Ако нѣкой е развилъ ясновидството си, ще вижда нѣща, които другитѣ не виждатъ. Какво ще бѣде тогава неговото положение? Той има право да говори за слѣпотата на хората. Но какво ще кажете, ако слѣпиятъ говори за слѣпотата на хората? За слѣпитѣ Христосъ казва: „Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“

Следователно, слѣпиятъ не може да има правилни и широки схващания за живота. Зрението на съвременния човѣкъ е толкова ограничено, че той вижда едва една милионна частъ отъ това, което съществува на физическия свѣтъ; съ духовното си зрение той вижда едва една десетомилионна частъ отъ това, което съществува въ духовния свѣтъ; съ умственото си зрение пъкъ той вижда едва една стомилионна частъ отъ това, което съществува въ умствения свѣтъ. Тѣй щото, въ който свѣтъ и да влѣзе сегашния човѣкъ, неговото зрение е ограничено. Радвайте се, че още не виждате всичко, защото предъ васъ се открива широкъ свѣтъ, съ голѣми възможности за изучаване на необятното и великото. Като минавате отъ единъ свѣтъ въ другъ, вие постепенно отивате отъ незнайното къмъ знайното. Хиляди и милиони години предстоятъ на човѣка да се учи и да придобива знания. Не се обезсърдчавайте, но се насърдчавайте и търсете смисъла на живота. А животътъ има смисълъ. Ученитѣ правятъ изчисления и намиратъ, че въ човѣшкия мозъкъ има три билиона и 600 милиона клетки, които работятъ въ областъта на неговата умствена дейность. Тѣ сж изчислили, че всичкото свѣтовно знание може да се напечата върху човѣшкия мозъкъ въ 90 книги, голѣми като Библията, и ще остане свободно мѣсто за още 900 такива книги. Това показва, че на човѣка предстои още много да мисли и да учи. Ако мисли, че всичко е научилъ, той се самоизлѣгва, той е въ пѣтя на своитѣ заблуждения.

Да се самозаблуждава човѣкъ, това значи, да бѣде въ положението на мишка, която стои предъ капанъ съ пастърмица и мисли, какъ да вземе пастърмицата, безъ да хлопне вратата на капана, и тя да остане вънъ, свободна, съ пѣстърмицата въ уста. Следъ много обикаляния, следъ дълга стратегия, тя решава да пѣхне муцунката си въ капана, отдалечъ да

хване пастърмата. Влиза предпазливо вътре, хваща пастърмата, но капанът бързо се затваря след нея.

Ние говоримъ за мишката, че не е свободна, че лесно влиза въ капана, но и човѣкъ не е свободенъ. Нѣма абсолютно свободни хора на земята, всички сж въ капана, всички сж съблазнени отъ пастърмицата. Като влѣзе въ капана и си хапне отъ пастърмата, мишката започва да разсѣждава и да се пита: Какво стана съ мене? Ще се опитамъ сега да излѣза отъ капана. Бутне оттукъ, бутне оттамъ, навсѣкжде затворено. Въ сжщото положение се намиратъ и хората. Докато нѣматъ мжчноти, тѣ не мислятъ много. Щомъ се натъкнатъ на мжчноти и на страдания, тогава започватъ да мислятъ, да търсятъ начинъ, какъ да се освободятъ отъ тѣхъ. Затова казваме, че мжчнотиитѣ и страданията подбуждатъ ума къмъ дейностъ. Чрезъ тѣхъ човѣкъ придобива опитности и правилни схващания за живота. За да не влиза въ капана, или, ако е влѣзла, да излѣзе отъ него, мишката не трѣбва да бѣде мишка. Докато е мишка, всѣкога ще има капанъ за нея.

Сега се явява въпросътъ: Кой поставя капанъ на мишката? — Хората. Ще кажете, че щомъ поставятъ капанъ на мишките, тѣ сж лоши. Не сж лоши, но лошото въ мишката ги заставя да турятъ капани на пѣтя ѝ. За да не става нужда да турятъ капани на мишката, тя трѣбва да измѣни формата си и начина на своитѣ разсѣждания. Значи, докато има мишки, ще има и капани. Това заключение е общо съ философията на Шопенхауера, който казва: Докато сжествува една зла воля въ свѣта, всѣкога свѣтътъ ще бѣде лошъ, и хората въ него ще бѣдатъ лоши. Шопенхауеръ е правъ за себе си, но отде вади той своитѣ заключения? Ще кажете, че философията му е резултатъ на неговитѣ опитности. Мжжъ, който е патилъ отъ своята жена, казва: Познавамъ женитѣ, лоши сж тѣ. Отде ги знае той? — Отъ своята жена. Една жена видѣлъ и мисли, че познава всички жени. Ако единъ мжжъ познава нѣколко жени, това не значи, че познава всички. Има лоши жени, наистина, но има и добри. Всички жени не сж подобни на мишките. Какво означава думата мишка въ широкъ смисълъ? — Сжщество, което обича да чопли, да гризе. Защо гризе мишката? — За да изхаби преднитѣ си зѣби, които бързо растатъ. За да не пораснатъ много и да не ѝ прѣчатъ, тя гризе, и по този начинъ постепенно ги изтрива. Защо растатъ бързо зѣбитѣ ѝ? — Понеже е крайно алчно сжщество. Алчността я заставя да изяде всичко, което намѣри въ капана. Има хора, които притежаватъ нѣкои отъ чѣртитѣ на

мишката. Като влѣзатъ въ сандѣкъ, дето младата мома е наредила новитѣ си дрехи, мишкитѣ правятъ дупки, изгризватъ дрехитѣ и най-после излизатъ навънъ. Като ги питатъ, защо правятъ пакости на хората, тѣ казватъ, че така ги е създалъ Богъ. Както сж създадени, така постѣпватъ. За да изтѣпяватъ жбитѣ си, тѣ непременно трѣбва да гризатъ. Споредъ менъ, мишката може да постѣпва и по другъ начинъ, но трѣбва да се откаже отъ своята алчностъ.

Ако отъ мишката се изисква другъ животъ, други прояви, колко повече се изисква това отъ човѣка. Всѣки човѣкъ се проявява споредъ степенъта на своето развитие. Тази е причината за голѣмото разнообразие между хората. Разправятъ за генералъ Вашингтонъ, преди да стане председателъ на Съединенитѣ Щати, следния случай. Въ време на англоамериканската война, като обикалялъ войницитѣ, видѣлъ, какъ единъ младши подофицеръ командувалъ десетъ войника да вдигнатъ на раменетѣ си една дълга, тежка гредата. Войницитѣ повдигали гредата оттукъ-оттамъ, но не могли да я турятъ на раменетѣ си. Трѣбвало имъ една малка помощъ отвънъ, за да изпълнятъ заповѣдта на началника си. Подофицерътъ викалъ, настоявалъ да вдигнатъ гредата. Вашингтонъ, който билъ скромно облѣченъ, се приближилъ до подофицера и го запиталъ: Защо не помогнешъ на войницитѣ? — Азъ съмъ подофицеръ! — съ достоинство отговорилъ той. Като разбралъ, че никой не го познава, Вашингтонъ се приближилъ къмъ войницитѣ и съ тѣхъ заедно подложилъ рамото си подъ гредата и така помогналъ да я вдигнатъ. Следъ това той се обърналъ къмъ тѣхния началникъ и казалъ: Азъ съмъ генералъ Вашингтонъ — и спокойно продължилъ пѣтя си.

Ще кажете, че освенъ между военнитѣ, другаде не се срѣщатъ подофицери. Навсѣкжде има подофицери: и въ семействата, и въ обществата. Азъ взимамъ думата „подофицеръ“ въ широкъ смисълъ — човѣкъ, който маха съ прѣчицата си и заповѣдва на другитѣ. Следъ освобождението на България, единъ българинъ решилъ да иска нѣкаква лека служба, да си почине малко отъ тежкото робство. Мислѣлъ си, каква служба да иска. Единъ день, като се разхождалъ изъ града, видѣлъ, какъ единъ човѣкъ стои предъ нѣколко музиканти и маха съ нѣкаква прѣчица. Той вдигалъ и слагалъ прѣчицата, а тѣ свирали. — Ето една лека служба за мене — казалъ си българинътъ. Ще отида при нѣкой началникъ и ще поискамъ такава служба. Като се явилъ при началника, последниятъ го

запиталъ: Какво искашъ, байо? — Служба. — Каква? — Да вдигамъ и слагамъ пръчицата, а музикантитъ да свирятъ.

Мнозина отъ сегашнитъ хора, мъже и жени, учени и прости, искатъ да махатъ съ пръчицата си, т. е. да бждатъ капелмайстори. Това става не само въ материалния животъ на хората, но и въ умствения. Много писатели, учени и философи търсятъ лекъ начинъ за прославяне. Тъ искатъ да се прочуятъ въ свѣта за чужда смѣтка. Други да свирятъ, да носятъ товара, а тѣ да застанатъ предъ тѣхъ и да махатъ съ пръчицата си, да минаватъ за капелмайстори. Преди години, единъ знаменитъ американски проповѣдникъ, държалъ една отлична проповѣдь, която особено се харесала на единъ отъ посрѣдственитъ проповѣдници. Той успѣлъ да се домогне до тази проповѣдь, преписалъ я и въ скоро време я държалъ на пасомитъ си, като своя собствена. Пасомитъ му останали крайно доволни и казвали помежду си: Такава проповѣдь не е държалъ никой проповѣдникъ досега. Единственъ нашиятъ проповѣдникъ може да изнесе такава проповѣдь. Въ скоро време тази проповѣдь се разнесла по цѣла Америка. Единъ следъ другъ проповѣдниците я преписвали, и всѣки я говорилъ предъ слушателитъ си като своя.

Едно трѣбва да знаете: чуждото нѣщо е всѣкога чуждо. Не мислете съ чуждъ умъ, и не гледайте съ чужди очи на нѣщата. Всѣки да мисли съ своя умъ и да гледа съ своитъ очи. Умътъ на всѣки човѣкъ трѣбва да бжде по възможность по-трезвъ, по-буденъ и ясенъ, да схваща вѣрно и правилно всичко, което минава презъ него. — Трѣбва ли да отречемъ ума на великитъ хора? — Не отричайте великитъ умове, но прилагайте тѣхнитъ мисли, подражайте ги въ трудолюбието и постоянството имъ. Майка или баща, които могатъ да възпитатъ добре децата си, сж въ състояние да възпитатъ цѣлъ народъ. Тѣ минаватъ за велики хора и заслужватъ подражание. Тѣ иматъ очи, виждатъ добре и могатъ да водятъ онѣзи, които не виждатъ и объркватъ пѣтя си.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Като излиза отъ физическата слѣпота, Христосъ засѣга вътрешната, духовната слѣпота. Страшна е физическата слѣпота, но по-страшна е духовната. Тя създава голѣми нещастия на човѣка. Който нѣма вътрешна свѣтлина, е изложенъ на постоянни промѣни; като не знае и не вижда причината на тѣзи промѣни, той се блѣска въ себе си, като затворена птичка, и се осакатява. Ако нѣкой чувствителенъ човѣкъ влѣзе въ затворъ между престѣпници, ще излѣзе оттамъ съ тежко настроение, съ объркани мисли, безъ да може самъ да си

помогне. Той се чуди, какво му е станало, защо се измѣнило настроението му, но, като вътрешно слѣпъ, не разбира, че причината за лошото му настроение се дължи на мислитѣ на престѣпниците, съ които е билъ въ контактъ. Всѣки човѣкъ е подобенъ на батерия, отъ която излизатъ особени лъчи, по-гъсти или по-рѣдки. Който не може да ги асимилира, възприема ги въ организма си като мѣчносмилаема храна, която произвежда главоболие, или друго нѣкакво разстройство. Въ такъвъ случай, българитѣ казватъ, че този човѣкъ е урочасанъ. Това не е никакво урочасване, но той се е натъкналъ на две течения съ противоположни енергии, които не си хармонизиратъ. Който вижда добре и външно, и вътрешно, лесно се справя съ такива течения. Отдалечъ още той ги вижда и усѣща и може да ги избѣгне. Не ги ли вижда, лесно се натъква на тѣхъ и носи лошитѣ имъ послѣдствия. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да изучава всички условия, за да се справя съ тѣхъ. Земята се състои отъ въздухъ, вода и суша. Съвременнитѣ хора изучаватъ условията на водата и на въздуха, да могатъ да плаватъ като риби и да хвърчатъ като птици. Когато нѣкой казва, че условията на живота му сж неблагоприятни, това показва, че той е попадналъ да живѣе или въ водата, или въ въздуха. Ако се е научилъ да плава, той ще мине благополучно отъ единия брѣгъ на другия. Ако знае да лети, ще пропътува известно пространство въ въздуха и пакъ ще слѣзе на земята.

Задачата на съвременнитѣ майки и бащи, проповѣдници, учители и общественици е да прѣскаатъ свѣтлина въ умоветѣ и сърдцата на хората, да ги научатъ да плаватъ и да хвърчатъ, т. е. да ги научатъ на законитѣ, които управляватъ сърдцето и ума. Съ сърдцето си човѣкъ плава, а съ ума си хвърчи, обикаля небеснитѣ пространства. Който не изпълни своето задължение, той носи отговорностъ за невежеството и тъмнината, въ която се намира човѣчеството. Който заема високо обществено положение и не изпълнява задълженията си, той носи отговорностъ за катастрофитѣ въ свѣта. Тази отговорностъ датира отъ времето на Христа до днесъ. Другъ е въпросътъ, ако нѣкой отъ водителитѣ — майка, баща, проповѣдникъ или учителъ си признае, че е слѣпъ. Той се освобождава отъ отговорностъ, но се задължава да работи за своята просвѣта и проглеждане. Сжщевременно, той се задължава да освободи онѣзи, които води, да ги остави сами да прогледатъ. Оставени на себе си, тѣ по-скоро ще прогледатъ, отколкото въ рѣцетѣ на слѣпия водителъ. Нека всѣки самъ търси свѣтлината. Ако майката е глупава, дъщерята не трѣбва да

остане на същия уровень. Ако бащата е глупавъ, синътъ трѣбва да бѣде уменъ. Ако синътъ е уменъ, и бащата ще стане уменъ. Това е въпросъ на време, но се подчинява на закона за прераждането. Невъзможно е уменъ баща да роди глупавъ синъ. Синътъ трѣбва да работи върху себе си, да развива онѣзи мозъчни центрове, които не сѣ развити. Това се постига съ мисль, съ усиленa умствена работа. Като работи съ ума си, човѣкъ храни клеткитѣ на мозъка, и тѣ постепенно се развиватъ. Всѣка сутринъ, като станете отъ сънь, кажете си: Азъ искамъ да стана уменъ. Тази мисль отива къмъ мозъка и започва да храни клеткитѣ. Ако правите това цѣла година, въ края на годината ще имате малкъ резултатъ. Умътъ ви ще се проясни, ще схващате нѣщата правилно. Не става ли същото и въ училищата? Като изучаватъ различни предмети, ученицитѣ отправятъ повече кръвь къмъ мозъка си и съ това хранятъ известни мозъчни центрове. Не казвайте, че не можете да мислите, но кажете си: Азъ мога да мисля като уменъ човѣкъ. Всѣка положителна мисль повдига човѣка, а отрицателната — руши и понижава нивото на неговия умъ. Ако царскиятъ синъ и синътъ на простъ баща иматъ еднакво здрави и добре развити очи, и дветѣ деца еднакво ще виждатъ нѣщата и еднакво ще се радватъ на живота. Следователно, ако вашиятъ умъ е здравъ и добре развитъ, вие ще имате такива схващания за живота, каквито и философътъ. Да разбирашъ и схващашъ правилно живота, това значи, да се радвашъ на всичко, което те обикаля.

Мнозина искатъ да станатъ духовни, да придобиятъ вътрешни знания. Никой не може да стане духовенъ, преди да е развилъ ума си. Нѣкой иска преждевременно да разбере духовнитѣ работи. Това е невъзможно. Защо? — Челото му е низко. Той трѣбва да работи върху ума си, да повдигне челото си и тогава ще бѣде готовъ за духовната наука. Човѣшкиятъ умъ се движи въ три свѣта: въ физическия, въ духовния и въ умствения. Нѣкой се затворилъ само въ физическия свѣтъ, а иска да разбира духовнитѣ работи. Излѣзъ отъ физическия свѣтъ, разшири своя кръгъзоръ до духовния и до умствения свѣтъ, тогава ще разберешъ всичко, което те интересува. — Не мога ли да влѣза въ друга кѣща и оттамъ да проникна въ по-високитѣ свѣтове? — Не можешъ. Българската поговорка казва: „Чуждото нѣщо и на Великъденъ се взима“. Като не може да реализира желанията си, нѣкой мисли, че сѣдбата го преследва. Не го преследва сѣдбата, но той не мисли и остава слѣпъ въ живота. Човѣкъ трѣбва да мисли за доброто, за правдата, за любовта, за

красотата. Какво представя красотата? — Цвѣте, което само отдалечъ се гледа и помирихва. Откѣсне ли го нѣкой, то веднага изсѣхва. Докато момѣкътъ се радва отдалечъ на красотата на момата, тя цвѣти и добре се развива. Щомъ се приближи до нея, тя постепенно изсѣхва. Въ този случай, момѣкътъ постѣпва съ красотата, както паякътъ съ мухата. Достатѣчно е тя да попадне въ мрежата му, за да я изсмуче. Следъ това, паякътъ я изхвърля навѣнъ. Опитайте се да хвърлите една сламка въ мрежата на паяка, да видите, какво ще направи. Той веднага ще скѣса нишкитѣ на паяжината, ще извади сламката и ще изправи паяжината си. Съ това той иска да каже, че не търпи непотрѣбни нѣща.

Каква поука можете да извадите отъ паяка? Да не допущате въ ума си непотрѣбни мисли. Ако нѣкой подхвърли една непотрѣбна мисълъ въ ума ви, веднага я изхвърлете навѣнъ. Ще кажете, че паякътъ е лишенъ отъ всѣкаква интелигентностъ. Фактътъ, че той може да тъче тънка мрежа, каквато хората не могатъ, показва, че той е интелигентенъ, че и въ него има нѣкаква разумностъ. Ако за паяжината се изисква известна разумностъ, колко по-голѣма разумностъ се изисква за тъкането на човѣшкитѣ мисли. Човѣшката мисълъ трѣбва да бѣде свободна отъ заблуждения, въ които се ловятъ хора, както мишкитѣ се ловятъ въ капани. Не е позволено на човѣка нито себе си да заблуждава, нито другитѣ. Всѣки моментъ той се намира предъ лицето на Бога и носи отговорностъ за всичко, което прави. За да се освободи отъ заблуждения, човѣкъ трѣбва да работи върху развитието на своя мозѣкъ, да изучава устройството му, както и съотношението, които съществуватъ между различнитѣ мозѣчни центрове. Ако между мозѣка на мъжа и жената нѣма хармония, тѣ не могатъ да живѣятъ добре. За да се разбиратъ и хармониратъ, между тѣхъ трѣбва да има три допирни точки: на физическия свѣтъ, на духовния и на умствения. Съ други думи казано, тѣ трѣбва да иматъ еднакво устроени тѣла, еднакви мисли и еднакви чувства. Това не значи, че трѣбва да се подчиняватъ напълно единъ на другъ. Всѣки отъ тѣхъ може да бѣде самостоятеленъ, да мисли и чувствава свободно, но да се разбиратъ, да има помежду имъ единство и хармония. Мъжътъ трѣбва да се насърчава отъ жената, а жената — отъ мъжа, но всѣки да запази своята самостоятелностъ. Великъ може да стане само онзи, който се импулсира отъ нѣкоя разумна, повдигната жена, т. е. отъ любовта. Всѣки, който се е ръководилъ и импулсиралъ отъ любовта, е станалъ великъ. Четете живота на великитѣ хора и ще се убедите въ това.

Напримѣръ, Гьоте, Милтонъ, Байронъ и други сж станали велики, благодарение на въздействието, което имъ е указала нѣкоя жена. Има жени, които сж действували на мъжа по отрицателенъ пѣтъ, а други — по положителенъ. Първитѣ сж го отблъсквали, но съ това повече сж събуждали въ него амбиция да работи, да стане великъ човѣкъ, за да заслужи любовта и вниманието на тази, която не се интересува отъ него. Вторитѣ пъкъ сж го насърдавали и подтиквали къмъ работа и дейность. Понѣкога една малка причина може да подтикне човѣка къмъ усиленa дейность, да постигне това, което желае.

Преди години въ Америка се прочулъ единъ атлетъ съ своята сила. Единъ день, като правѣлъ своитѣ упражнения, край него миналъ единъ студентъ и казалъ нѣщо по неговъ адресъ. Това обидило атлета и, за да си отмъсти, той ударилъ една плесница на студента и го търколилъ на земята. Студентътъ бързо скочилъ на краката си, недоволенъ и засраменъ, и се върналъ у дома си. По пѣтъ той си мислѣлъ, какъ да отмъсти на атлета. Най-после въ него се зародила идеята, да проследи живота му, да разбере, какви методи е приложилъ да развие такава сила. Той се домогналъ до тѣзи сведения и започналъ да работи усилено за физическото си развитие. Следъ петъ години той могълъ вече да вдига съ едната си ръка конь съ едно конче. Отишълъ той при атлета и съ едната си ръка го вдигналъ високо въ въздуха. Следъ това го запиталъ: Познавашъ ли, кой съмъ? — Не те познавамъ. — Азъ съмъ онзи, на когото преди петъ години ти удари плесница и ме търколи на земята. — Спомнямъ си, но сега те признавамъ за мой учителъ.

Като изпадатъ въ слабости, хората се оправдаватъ съ Бога. Тѣ казватъ, че така сж създадени. — Не сж създадени така, но работа се иска отъ всички, да станатъ силни, за да се справятъ съ своитѣ слабости. Всѣки може, като студента, да работи 5 — 10 години усилено, да развие силата си, да стане герой. Не е нужно човѣкъ да става атлетъ. Достатъчно е да станете толкова силни, че да преодолявате мъчнотиитѣ, които деньтъ ви носи. Работете върху себе си, да приложите Божественото учение въ домоветѣ си, за да постигнете всичко, каквото желаете. — Защо днесъ синоветѣ и дъщеритѣ не уважаватъ родителитѣ си? — Защото повечето родители сж пренебрегнали своя умъ. Тѣ малко работятъ върху ума си и оставатъ назадъ въ умствено отношение. Майката и бащата трѣбва да стоятъ високо въ умствено отношение. Който е развилъ добре ума си, той има условия за проява на своето висше съзнание. Дето умътъ, сърдцето и

душата на човѣка сж добре развити, тамъ вече може да се говори за висше съзнание, за причиненъ свѣтъ. Това се постига постепенно, чрезъ последователна работа върху физическото тѣло, върху сърдцето и ума, върху висшия разумъ и най-после върху душата и духа. Така ставатъ хората велики и знатни. И обикновениятъ човѣкъ може да стане великъ, но ако работи върху себе си съ прилежание и постоянство. Ще кажете, че за това се изисква слушане, посещаване на хубави и съдържателни сказки и лекции. И това е добре, но не е достатъчно. Като слуша, човѣкъ трѣбва да прилага всичко, което е чулъ и разбралъ. Ако слушате само, безъ сами да учите и прилагате, вие ще познаете Бога такъвъ, какъвто не е. За онѣзи, които работятъ и прилагатъ, Богъ е добъръ, любещъ. Къмъ тѣхъ Той отправя своята свѣтла страна. Къмъ онѣзи, които не работятъ и не прилагатъ, Богъ отправя тъмната си страна. Безъ да иска, Той ги наказва, оставя ги да носятъ последствията на своята леностъ. Не е ли сжщото и въ училищата? Учителтъ наказва ленивитѣ ученици, а на способнитѣ и прилежнитѣ се радва. Ленивиятъ ученикъ казва, че такъвъ е създаденъ. Ако работи и учи уроцитѣ си редовно, той ще види, че не е създаденъ така. Всѣки самъ може да изправи слабоститѣ и погрѣшкитѣ си. И азъ не желая да проповѣдвамъ на ученици, които само слушатъ, безъ да учатъ и прилагатъ. Който е готовъ да прилага, да бжде полезенъ за себе си и за своя народъ, и азъ съмъ готовъ да работя за него; който не е готовъ да прилага, и азъ се отказвамъ отъ него. — Отде и какъ ще се учимъ? Човѣкъ се учи отъ три нѣща: отъ погрѣшкитѣ на хората, отъ своитѣ опитности и отъ знанието и опитноститѣ на великитѣ хора. Така трѣбва и вие да се учите. Сутринъ, като ставате отъ сънь, не мислете, че много знаете, но кажете въ себе си, че малко знаете и че много още има да учите. Само така можете да се развивате и да придобивате знания. Който мисли, че много знае, а въ сжщностъ нищо не знае, той е на опасенъ пжтъ. Той всѣкога търси лесния пжтъ, да вземе пржчицата на капелмайстора въ ржката си и само да маха съ нея. При всѣки неуспѣхъ въ живота си, ще търси вината въ условията, въ родителитѣ си, въ обществото, а най-малко въ себе си. Има известна вина и вънъ отъ него, но, въ сжщностъ, главенъ виновникъ за неуспѣха си е самъ той. Търсете вината първо въ себе си, а после въ другитѣ.

Работете върху себе си съзнателно, съ любовъ и постоянство. Не е важно да съградите една кжща въ нѣколко деня. Градете бавно, но здраво; не се оплаквайте отъ съседитѣ, но се ползвайте отъ тѣхнитѣ добри чърти.

Всѣки човѣкъ, всѣко общество, всѣки народъ иматъ добри чѣрти, които заслужватъ подражание. Не търсете вината въ съседитѣ си, но подражавайте на доброто, което носятъ тѣ. Българитѣ прекараха робство подъ турцитѣ и гърцитѣ, но придобиха нѣщо ценно — издържливостъ. При това, тѣ научиха нѣщо и отъ своитѣ потисници. За човѣка е важно да се учи. При каквито условия да се намира, той трѣбва да учи, да придобива знания.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Този стихъ има отношение, както къмъ отдѣлния човѣкъ, така и къмъ държавитѣ и тѣхнитѣ управници. Всѣки управляващъ трѣбва да познава разумнитѣ природни закони, за да знае, накѣде води държавния корабъ. Защо погина Титаникъ? — Защото капитанътъ му искаше да съкрати пѣтя и взе посока, която носѣше за него изненада. Ако бѣше взелъ познатия пѣтъ, макаръ и съ повече обикаляния, щѣше да стигне благополучно до опредѣлената целъ. Той мислѣше, че Титаникъ не може да потъне, но остана излѣганъ. Нѣкой иска да напредва бързо, да съкрати пѣтя на развитието си. И това може, но ако съкратениятъ пѣтъ е прочистенъ. Тогава не му носи изненади. Обаче, не е ли прочистенъ, по-добре да обиколи, да продължи времето. Докато пѣтятъ на нѣкого е правъ, свободенъ отъ препятствия, той върви напредъ и за нищо не мисли. Щомъ пѣтятъ се изкриви, той започва да мисли, коя посока да хване. Измѣни ли се посоката на движението, ти трѣбва да се спрешъ за малко, да изучишъ новитѣ условия и тогава да продължишъ. Величието на художника се заключава въ кривитѣ линии. Ако може да рисува криви линии, да ги поставя на мѣсто, той минава за великъ художникъ. Който си служи само съ прави линии, той е чѣртежникъ, а не художникъ. Какво означаватъ кривитѣ линии? — Пластичностъ, огъваемостъ. Свѣтлината се движи по криви, вълнообразни линии. Значи, и природата си служи съ криви линии. Нѣкой казва за себе си, че е прямъ, праволинеенъ човѣкъ, не обича да се отклонява отъ пѣтя си. Изпиталъ ли се е той, знае ли, какъ би постѣпилъ въ всички случаи на живота? Какво би направилъ, ако предъ него се изпрѣчи една каса, пълна съ злато? Най-напредъ той ще се огледа, да нѣма хора около него и, като види, че е самъ и никой не го следи, ще бръкне въ касата и ще продължи пѣтя си. Той вървѣлъ по права линия, докато не е билъ самъ; щомъ останалъ самъ, веднага изкривилъ пѣтя си. Да бѣдешъ праволинеенъ отъ страхъ, това не е високъ моралъ. Страхътъ нищо не допринася. Не можете да накарате

детето насила да мисли. Както и да го заплашвате, страхът не може да го направи умен човък. Само любовта, като вътрешен потик, може да застави човъка да мисли и да работи. Изкуство е да се научи човък да люби и да обича. Затова, именно, Христосъ задава въпроса: „Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Само любещиятъ може да води хората.

Време е вече сегашнитѣ хора да възлюбятъ Божията Мѣдростъ и Божественото знание, за да се хармонизиратъ. Безъ това знание тѣ всѣкога ще иматъ различни разбирания и желания, както и различни възгледи за живота. Като не живѣятъ добре, мъжетѣ и женитѣ се оправдаватъ съ различнитѣ си разбирания. Това не ги оправдава. Отъ тѣхъ зависи да възприематъ новото, Божественото разбиране за нѣщата. Мъжътъ казва, че жената не може да мисли като него, затова я туря на по-низко стѣпало отъ себе си. Досега жената е работила повече съ нисшия си умъ, но тя започва да работи вече наравно съ мъжа и може да възприеме новото и да бѣде негова носителка. Тя има условия за бързо развитие., И отъ мъжа, и отъ жената се изисква работа, да държатъ въ равновесие своитѣ мисли и чувства. Щомъ изгубятъ равновесието си, тѣ губятъ всичко, което сѣ изработили и придобили. Задачата на съвременнитѣ хора е да работятъ върху своя умъ, да организиратъ силитѣ му, да ги поставятъ въ хармония. Когато умътъ се развива правилно, мислитѣ и чувствата на човъка сѣ хармонични, Той се чувствува бодъръ, силенъ, готовъ за работа. Най-малкото нарушаване въ дейността на човѣшкия умъ създава известна дисхармония между мислитѣ и чувствата на човъка. Той е постоянно уморенъ и, дето седне, веднага заспива.

Много хора не успѣватъ въ живота си и скоро отпадатъ, защото се силятъ да разрешатъ задачитѣ си въ единъ день. Това е невъзможно. Че не успѣвате да разрешите всичко изведнѣжъ, това не трѣбва да ви отчайва и обезсърдчава. — Кжщата ми изгорѣ! — Нищо отъ това. Ако сте спокойни и упоавате на Бога, приятелитѣ ви ще се събератъ и, като се помолятъ, въ Божието име ще ви помогнатъ. Не се съмнявайте въ помощта на добритѣ и разумни хора. Щомъ упоавате на тѣхната помощъ, ще стане така, както сте мислили. На умнитѣ хора всички сѣ готови да помагатъ. Колко бедни и разумни деца сѣ отгледани, възпитани и образовани все отъ богати хора. Колко богатски деца сѣ пропаднали въ живота! Велики духове, велики души има въ свѣта, които се заели съ задачата да помагатъ на бедни, сираци и страдащи. Като се говори за духове, хората се страхуватъ отъ тѣхъ, не искатъ да чуятъ думата

„духъ“. Нѣкои пѣкъ отричатъ сѣществуването имъ. Ако искате да видите духове, наблюдавайте момитѣ и момцитѣ и вижете, какви промѣни ставатъ съ тѣхъ. По лицата имъ ще видите, какъ се смѣнятъ духоветѣ въ тѣхъ. Докато въ тѣхъ не се е събудило желанието да любятъ, тѣ сѣ спокойни, съ красиви, чисти лица. Щомъ се събуди това желание, лицата имъ се измѣнятъ, и тѣ ставатъ неспокойни. Който е наблюдателенъ, ще види, че презъ тѣхъ минаватъ много дѣди и прадѣди; тѣ се разговарятъ съ младитѣ, съветватъ ги да се женятъ. Тѣ искатъ чрезъ тѣхъ да се преродятъ, отново да дойдатъ на земята, да свършатъ работата си. Ако питате момата и момъка за състоянието имъ презъ това време, и тѣ ще ви кажатъ, че става нѣщо съ тѣхъ. Тѣ се чувствуватъ разпѣнати, жертва на нѣкаква вътрешна борба. Ако се оженятъ и се роди дете, борбата се прекратява, лицата имъ се изчистватъ, и тѣ се успокояватъ, радватъ се на вътрешенъ миръ. Следователно, всѣка вътрешна борба въ човѣка е резултатъ на присѣтствието на духове въ него; значи, духоветѣ се борятъ въ човѣка.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Като не разбиратъ живота на духоветѣ, хората казватъ, че онѣзи, които вѣрватъ въ сѣществуването имъ и които много знаятъ, сѣ опасни, защото тѣ развалятъ свѣта. Не е така. Свѣтътъ се нуждае отъ истински учени. Глупавитѣ хора развалятъ свѣта, а не ученитѣ. Опасни хора сѣ онѣзи, които се мислятъ за учени, безъ да сѣ такива. Истински учениятъ е издържанъ въ всичкитѣ си прояви. Каквото обещание даде, изпълнява го на време. Той държи на обещанията си и всѣкога говори това, което мисли и чувствува. Каже ли на нѣкого, че го обича, той е почувствувалъ това, не говори праздни думи. Нѣкой казва на едного, че го обича, безъ да е почувствувалъ обичъ къмъ него. Казва, че трѣбва да бѣде религиозенъ, безъ да е почувствувалъ и разбралъ, какво представя религиозното чувство. Чудни сѣ религиознитѣ хора! Тѣ говорятъ за нѣща, които сами не разбиратъ. При мене сѣ дохождали религиозни хора съ различни намѣрения. Единъ искаше да ме обърне къмъ Бога, а самъ той не бѣше се обърналъ. Другъ иде при мене, да ме изпитва; иска да знае, какво разбирамъ подъ думата „спасение“. Само онзи може да говори за спасение, който е слизалъ до дѣното на ада, между грѣшнитѣ и паднали хора, да види, какъ живѣятъ тѣ. Спасява се гладниятъ, жадниятъ, болниятъ, страдащиятъ, умиращиятъ и т. н. Смѣшно е човѣкъ да говори за нѣща, които самъ не е изпиталъ. Като ражда детето си, майката го спасява. Безъ нея то би било захвърлено

нѣкѣде. Колко майки сѣ хвърляли децата си! Когато износи детето си докрай, майката го спасява. Казано е въ Писанието, че родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Следователно, който грѣши, не е роденъ отъ Бога. Съ това се обяснява, защо нѣкои хора сѣ добри, а други — лоши; едни сѣ умни, а други — глупави. Първоначално хората сѣ излѣзли отъ Бога и сѣ били добри и умни. Нѣкои отъ тѣхъ сѣ паднали и започнали да грѣшатъ, поради което сѣ изгубили добротата си. Тѣ минаватъ днесъ за лоши и неразумни.

Днесъ отъ всички хора се изисква да бѣдатъ умни и добри, да съзнаватъ, че сѣ дошли на земята да работятъ, отъ една страна, за развитието на своя умъ, на своето сърдце и на своята воля; отъ друга страна, да работятъ за проявяване на своята душа и за укрепване на своя духъ. Не се ли развива така, никой човѣкъ не може да води слѣпия. Който иска да бѣде полезенъ на себе си, както и на своя ближенъ, трѣбва да си каже: Днесъ Богъ оправя свѣта. Той отдавна го е оправилъ, но ние трѣбва да бѣдемъ разумни, да не разваляме това, което е създадено вече. Само така ще дойде естествениятъ редъ на нѣщата. Ако кожата на ржката ви се олющи, оставете я да засъхне, да хване корица. Природата сама лѣкува. Ако я разчесвате постоянно, коричката ще се изкърти, и отдолу ще остане прѣсно месо, до което всѣко допиране причинява болка. Не чоплете нѣщата, но ги оставяйте да зараснатъ. Ще се учите на търпение. Богъ пръвъ дава примѣръ на търпение. Той търпи хората, чака да се пробудятъ, защото знае, че има нѣщо въ тѣхъ отъ Божественъ произходъ. Заради Божественото въ човѣка Той търпи. И вие трѣбва да търпете за сѣщото, за да си помогнете сами въ пѣтя на своето развитие.

Христосъ казва: „Да се не смущава сърдцето ви“. Ако ви смущава нѣщо, мислете върху него нѣколко часа или нѣколко деня, докато дойде въ ума ви една свѣтла мисль. Приложете тази мисль и благодарете, че ви е посетила. Ако ви посещаватъ свѣтли мисли, безъ да ги прилагате, вие не можете да подобрите живота си, нито отношенията си съ хората. Тогава отъ разумния свѣтъ ще издадатъ заповѣдь, да ви взематъ горе, тамъ да научите урока си. Докато не го научите, нѣма да слѣзете на земята. Който иска да живѣе дълго на земята, трѣбва да решава задачите си правилно.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ — Не може. Така трѣбва да си отговори всѣки самъ за себе си и да работи за своето проглеждане. Докато не прогледа ясно и външно, и вътрешно, човѣкъ не може да

постигне нищо, никаква култура. Днесъ ви се проповѣдва, какъ да орете, какъ да корените, а въ бѣдеще ще ви се проповѣдва онази култура, която Христосъ донесе на човѣчеството — културата на Сина Божия, културата на любовта. За тази култура сѣ нуждни хора съ отворени очи, съ отворени умове и сърдца. Дойде ли тази култура на земята, висшето съзнание на хората ще се прояви, Христосъ ще се всели между тѣхъ, и всички ще живѣятъ като братя, като разумни хора. Днесъ Христосъ не може да дойде между хората. Ако иска да дойде, трѣбва да пригответи гърба си за нови камшици. Рече ли да проповѣдва, всѣка проповѣдь трѣбва да бѣде предварително прегледана и одобрена. Той чака други времена, когато хората станатъ разумни и започнатъ да виждатъ, да чуватъ и да разбиратъ правилно. Христосъ не е далечъ отъ хората, но тѣ не Го виждатъ. Той е задъ облацитѣ. Като се махнатъ тѣ, ще стане свѣтло, и всички ще видятъ Христа, облѣченъ въ слава и великолепие.

„Може ли слѣпъ слѣпаго да води?“ Докато слѣпъ слѣпаго води, никакво развитие не може да се очаква. Мислете за развитието на вашия умъ, за културата на любовта. Радвайте се, че ви очаква свѣтло бѣдеще и велика работа. Свѣтътъ се нуждае отъ добри майки, бащи, учители, проповѣдници, сѣдии, техници и др. Свѣтътъ се нуждае отъ всички занаяти, но не и отъ гробокопачи.

Направете следния опитъ. Всѣка сутринъ, като ставате отъ сънъ, задавайте си въпроса: Добъръ ли съмъ, или не съмъ? Уменъ ли съмъ, или не съмъ? Ако си отговорите положително, пожелайте да проявите доброто и разумността въ своята пълнота. Ако си отговорите отрицателно, не се самоосѣждайте, но започнете да работите върху себе си, да проявите това, което Богъ е вложилъ въ васъ.

Сега азъ ви задавамъ въпроса: Виждате ли ме, или не ме виждате? Ако кажете, че ме виждате, пожелавамъ ви до година да прогледате, да ме видите още по-добре. Да се отворятъ очитѣ и ушитѣ ви, да виждате и чувате добре, за да разберете, кое е право и кое не е, и да поставите всѣко нѣщо на своето мѣсто въ своя умъ и въ своето сърдце. Това изисква новата култура, която иде вече на земята.

1. Беседа отъ Учителя, държана на 10 юний, 1917 г. — София.

Доведете го

И рече имъ: „Идете въ срещното село, въ което, щомъ влѣзете, ще намѣрите жребе вързано, на което никой човѣкъ не е никога възсѣдалъ: отвържете го и го доведете“.

Лука 19:30.

Задава се въпросътъ: Защо Христосъ не е влѣзълъ въ Ерусалимъ на конь, а е възседналъ ослица? На този въпросъ може да се възрази съ другъ: Не можа ли Христосъ да влѣзе пешъ въ Ерусалимъ, а трѣбваше непременно да възседне на нѣщо? Христосъ не можа да влѣзе пешъ въ Ерусалимъ. — Защо? — Ерусалимъ е предѣлъ между физическия и духовния свѣтъ. Следователно, както ангелътъ не може да слѣзе на земята безъ тѣло, така и Христосъ, като дойде до границата на физическия свѣтъ, трѣбваше да намѣри отнѣкѣде ослица и съ нея да влѣзе въ Ерусалимъ. Значи, оселътъ е емблемъ, символъ на нѣщо. Това ще разберете, само когато се заемете съ изучаването на дълбокия смисълъ на природата, както Богъ я създалъ, а не както сегашнитѣ учени я разбиратъ. Малко хора разбиратъ, какво нѣщо е оселътъ, т. е. магарето. Повечето го взиматъ за символъ на упоритостъ и се смѣятъ, когато реве. Наистина, магарето има лоши чѣрти, но има и добри чѣрти. Ако искате да намѣрите чиста, здравословна вода, не търсете специалистъ, но се качете на едно магаре и се оставете на него, то ще ви покаже, кѣде има чиста вода. Това се препорѣчва и отъ хигиениститѣ, и отъ лѣкаритѣ. Ако водата е нечиста, тѣ съветватъ хората да я преваряватъ, да убиятъ всички бацили въ нея, носители на опасни болести. Магарето казва: Намѣсто да преварявате водата, елате съ мене, азъ ще ви покажа, кѣде има чиста вода. Не е време днесъ да изразходвате дърва и вѣглища да преварявате водата, когато въ природата има чиста, здравословна вода.

Магарето е скромно въ храната си, съ малко се задоволява. Никой не може да го обвини въ епикурейство. Дългитѣ му и голѣми уши показватъ щедростъ. При това, магарето не се срамува да изказва мнението си. Въ единъ анекдотъ се разказва, какъ магарето дало мнението си за Соломона. Трѣбвало всички животни да минатъ край Соломона и да изкажатъ мнението си за него. Дошълъ най-последъ редъ и на магарето. Конятъ го извикалъ настрана и започналъ да го съветва, какъ да се държи споредъ последнитѣ правила на етикецията. Като минало предъ царя, магарето,

по обичая си, изревало и съ това изказало мнението си. Коньтъ го попиталъ: Защо изрева? Не можа ли по другъ начинъ да се изкажешъ? — Другояче не зная. Азъ се проявявамъ така, както Богъ ме е създалъ. Нѣкога, въ далечното минало, животнитѣ били по-интелигентни, отколкото сж днесъ. Следъ грѣхопадането и тѣ слѣзли по-долу, изгубили много отъ способноститѣ си. Днесъ тѣхниятъ речникъ се състои само отъ звукове, нѣматъ речъ, както човѣка.

Христосъ влѣзе въ Ерусалимъ, възседналъ ослица. Ерусалимъ представя граница, предѣлъ между два свѣта. За да живѣе на физическия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да има здраво тѣло, съ което да си служи. Когато майката ражда, детето влиза въ физическия свѣтъ, да се учи. То се облича въ плътъ, която го носи навсѣкжде, както ослицата носѣше Христа на гърба си. Интелигентно е човѣшкото тѣло, защото и клеткитѣ, отъ които е съставено, сж интелигентни. То се управлява отъ специални закони. Човѣшкото тѣло се разглежда като единица и като колективитетъ. Понеже то представя ослицата, която Христосъ възседналъ, затова трѣбва да бѣде свободно, а не вързано. Радвайте се, ако Христосъ изпрати ученицитѣ си да развържатъ вашата ослица, за да я възседне Той. Щастливъ е онзи, чиято ослица възседне Христосъ и влѣзе съ нея въ Ерусалимъ. Оселтъ символизира човѣшкото тѣло, ученицитѣ на Христа — човѣшката душа, а Христосъ — човѣшкия духъ. Духътъ казва на душата: Слѣзъ отъ мѣстото, на което седишъ, и иди между хората, да намѣришъ единъ оселъ, съ който да отидешъ въ Ерусалимъ, да свършишъ известна мисия. Най-добъръ проповѣдникъ на Христовото учение е оселтъ, т. е. човѣшкото тѣло. То е инструментътъ, чрезъ който се проявяватъ душата и духътъ.

Сегашнитѣ хора се смѣятъ, когато магарето реве. Тѣ не знаятъ, защо реве. Като създалъ свѣта, Богъ направилъ първо животнитѣ, а после първитѣ човѣци — Адамъ и Ева. Той представилъ Адама на коня, да види своя господарь, но коньтъ извикалъ: И — и — и! — така изразилъ недоволството си, нѣщо не му харесало въ Адама. Като видѣлъ Ева, коньтъ извикалъ: А — а — а! — харесала му се жената. Следъ коня, магарето трѣбвало да си даде мнението за своитѣ господари. Като видѣло Адама, то казало: А — а! . . харесва ми се този човѣкъ. За Ева, обаче, казало: Ж — ж! . . . То искало да каже, че тази жена ще направи нѣщо, съ което ще създаде нещастие и за Адама, и за себе си. Понеже коньтъ се произнесълъ добре за възлюбената на Адама, последниятъ го

възнаградилъ, а магарето наказалъ, като го обрекълъ за посмѣшище на хората. Магарето видѣло, че Ева била красива, но то спрѣло вниманието си на друго нѣщо, а именно, на това, което ѝ липсвало. Жената трѣбва да работи за придобиване на дълбочина. Магарето е правдиво, обича истината, но човѣкътъ го наказалъ за искреното му мнение. Христосъ, обаче, го възнаградилъ, качилъ се на него и отишълъ въ Ерусалимъ. Понеже коньтъ не казалъ истината, Богъ го назначилъ на служба при човѣка, да ходи навсѣкжде съ него: на нивата, на война. Днесъ коньтъ придружава господаря си навсѣкжде и съ него заедно страда. Жената трѣбва да работи усилено върху себе си, да се самовъзпита, за да създаде добри синове, добри граждани. Докато не изпълни мисията си достойно, все тя ще се счита отговорна за нещастията въ свѣта. Война ли става, каратъ ли се хората, навсѣкжде търсятъ жената, като виновница за станалото. Наистина, отъ жената произлиза всичко. Свѣтътъ се нуждае отъ разумни, възпитани и благородни жени.

Христосъ възседна ослица, едно отъ поруганитѣ животни, и съ нея влѣзе въ Ерусалимъ. Съ това Той искаше да възстанови истината. Който прилага истината, той ще победи. Това искаше да каже Христосъ на хората. Ако служишъ на Бога съ духъ и съ истина, малцина ще те приематъ добре. Много хули, огорчения и обиди ще чуешъ, но накрая ти ще победишъ. Ослицата, т. е. човѣшкото тѣло трѣбва да бѣде свободно, да прилага истината, а не да бѣде вързано. Магарето, на което Христосъ ездѣше, не е като днешнитѣ, да носи дърва на господаря си и да стоварватъ на гърба му десетки тояги. Хората се смѣятъ на магарето, но и тѣхниятъ животъ не е по-лекъ. И тѣ се товарятъ като магарето и, въ края на краищата, пакъ ги биятъ. Повечето хора днесъ сж нещастни. Защо? Не защото говорятъ истината, но защото се страхуватъ отъ нея. Понеже на времето си магарето каза истината, днесъ само го биятъ; коньтъ не каза истината, затова ходи съ господаря си на война и тамъ го обстрелватъ.

Съвременнитѣ хора трѣбва да мислятъ, да дойдатъ до вътрешно разбиране на нѣщата. Човѣкъ се нуждае отъ здраво тѣло, на което да дава чиста вода и малко храна. Хигиена е нужна за човѣшкото тѣло, т. е. за неговата ослица. Само въ здраво тѣло може да обитава здравъ, великъ духъ. Ще каже нѣкой, че и въ болно тѣло може да живѣе великъ духъ. Това е невъзможно. Който иска да има здравъ, мощенъ духъ, трѣбва да има здраво тѣло. Обаче, дебелината и тлъстината не показватъ, че човѣкъ е здравъ. Здравето е въ зависимостъ отъ нормалното състояние на

клетките. Когато клетките на организма — нервни, мускулни, артериални запазват своя първичен размер и точно изпълняват службата си, човекът е здрав. Щом нарушат размера си и престанат да изпълняват определената им служба, човекът заболява. Болният не мисли добре, не чувства правилно. Следователно, ще знаете, че разположението на човешкия ум и на човешкото сърдце зависят на първо място от разположението на техния осел. Какво ще бъде положението на човекът, който минава с боси крака по камениста и пясъчлива местност? Той ще нарани краката си и, като се върне у дома си, ще започне да говори за болестите. Съ това той изменя цялата философия на живота си. Каква философия има в болестите? Коя е причината за болестите? — Нечистият въздух, нечистата вода и лошата храна. Който иска да бъде здрав, трябва да диша чист въздух, да пие чиста вода и да се храни с чиста, лесномилаема храна и никога да не преяжда.

Воздухът има отношение към човешкия ум, водата — към живота, а хлябът — към човешката воля. Като знаете това, ценете въздуха, водата и хляба, както цените ума, живота и волята си. Като отчупите парче хляб, кажете си: Благодаря Ти, Господи, за хляба, който си ми дал. Искам да бъда чист и устойчив като житното зрънце. Вие ядете хляб, без да мислите за отношението му към вашата воля; пиете вода, без да съзнавате отношението ѝ към живота, както и към вашето сърдце. Като пиете вода и се разхлаждате, кажете въ себе си: Както водата разхлажда, така и моите чувства да разхлаждат и освежават уморения и жаден пътник. Ако произнасяте тези думи всеки ден, сърдцето ви ще се обнови. Това е един от методите, с които си служи природата за подмладяване на човека и за повдигане на неговия дух. Чрез храната човекът възпитава волята си, чрез водата — сърдцето, а чрез въздуха — ума. Това всеки е изпитал и проверил. Чистата храна усилява волята, чистата вода — сърдцето, а чистият въздух — ума. Дишайте чист въздух, за да опресните мислите си. Поетите са писали най-хубавите си произведения при вдъхновение, получено от красиви картини на природата.

Желая ви, още днес Христос да влезе с своята ослица в вашето тѣло, както едно време влезе с ослица в Ерусалим. За някои Христос е дошъл само до Иерихонската гора, не е могъл да слезе даже до селото, защото нямат съответна за Него ослица. Оттам Той се върнал

назадъ. Следъ всичко това хората очакватъ Христа, да слѣзе на земята да ги възкреси. Ще възкръснете, но ако сте осела, който никой не е възсѣдалъ, освенъ Христосъ. Това значи, да имате чисто, непорочно тѣло. Тѣлата на сегашнитѣ хора сж нечисти, а трѣбва да станатъ абсолютно чисти. Докато не се пречистятъ, не може да става въпросъ за възкресение. Потѣта на повечето хора е отровна, пълна съ нечистотии. Такава е и кръвта имъ. Това показва, че тѣ не ядатъ чиста храна, не пиятъ чиста вода и не дишатъ чистъ въздухъ. Заведете невѣрващия въ нѣкое красиво, планинско село и го хранете единъ месецъ съ чиста, лека храна, съ чиста вода и чистъ въздухъ и ще видите, че той ще измѣни мислитѣ си, ще разсѣждава по новъ начинъ, ще стане поетъ.

Сегашнитѣ хора не живѣятъ правилно и се дѣлятъ на вѣрващи и невѣрващи. Първитѣ вѣрватъ въ Христа, въ църквата, а вторитѣ — не вѣрватъ. Въ сжщностъ, не се знае, кой е истински вѣрващъ. Може ли да се нарече вѣрващъ онзи, който обира, говори невѣрни нѣща и заблуждава хората? Кой лъже? — Който живѣе въ тъмнина. Обаче, който живѣе въ свѣтлина, никога не лъже. Кого ще лъже? Може ли да лъже по-ученитѣ отъ себе си? Който живѣе между обикновени хора, може понѣкога да си служи съ лъжата. Но който живѣе въ срѣда на разумни и свѣтли сжщества, никога не лъже. Ще кажете, че човѣкъ може да измѣни срѣдата си, да слѣзе отъ по-висока въ по-низка. И това е възможно, но какво ще направите, ако духътъ ви се възпротиви? Човѣкъ трѣбва да се подчинява на повеленията на своя духъ, на своя висшъ умъ, а не на нисшето въ себе си. Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ живота си. Защо се оплакватъ? — Защото сж объркали работитѣ. Днесъ слугитѣ ездятъ ослицата, а господаритѣ вървятъ пешъ; ученицитѣ ездятъ ослицата, а учителитѣ вървятъ пешъ. Направете обратното, и животътъ ви ще се подобри. Господаритѣ и учителитѣ трѣбва да ездятъ ослицата, а не слугитѣ и ученицитѣ. Кой управлява парахода? — Капитанътъ, т. е. най-умниятъ и опитенъ човѣкъ отъ екипажа. Когато Богъ създалъ човѣка, най-великото си творение, Той го предалъ въ рѣцетѣ на неговия капитанъ — духа, той да го управлява. Кой управлява природата? — Великиятъ Божи Духъ, Който я създалъ. Не можете да се произнасяте за законитѣ и методитѣ на природата, докато не придобиете нуждното смирение, или най-малко, нуждната скромность.

Бждете скромни като пчелата, за да получите Божието благословение. Като създалъ цвѣттята, Богъ вложилъ въ тѣхъ сладкъ сокъ

— нектаръ, съ който да привличатъ всички насѣкоми. Следъ това Той извикалъ насѣкомитѣ, брѣмбаритѣ, мушицитѣ да се произнесатъ за Неговата работа. Всички насѣкоми и брѣмбари се изредили предъ Господа и казали мнението си по въпроса. Единствена пчелата останала настрана, безъ да изкаже мнението си. Богъ я запиталъ: Защо стоишъ настрана и нищо не казвашъ? Тогава тя се обърнала къмъ Бога съ думитѣ: Господи, сприхава съмъ по характеръ, а нѣкога обичамъ и да жиля. Дето намѣря човѣка, мога да го ужиля. Като кацвамъ отъ цвѣтъ на цвѣтъ, ще срещна човѣка, надвесенъ надъ цвѣтята, и ще го ужиля. Богъ ѝ отговорилъ: Понеже само ти призна своята слабостъ, на тебе възлагамъ изкуството да събирашъ сладкия сокъ отъ цвѣтята и да правишъ отъ него медъ. Както между животнитѣ, така и между хората, срѣщате едни, които обичатъ да се превъзнасятъ, и други, които признаватъ слабоститѣ и погрѣшкитѣ си и сж готови да се изправятъ. На тѣхъ повече се разчита и се възлага по-сериозна работа. Тѣ сж скромнитѣ хора въ свѣта, които ще придобиятъ смирението.

Следъ грѣхопадането, хората се развалили и толкова изопачили, че Богъ решилъ да изпрати потопа за пречистване на човѣчеството. Когато дошълъ денътъ, въ който Ной трѣбвало да спре на нѣкоя планина съ ковчега си, Богъ запиталъ всички планини, на коя отъ тѣхъ да стане това. Той искалъ да знае мнението на планинитѣ по този въпросъ. Като дошълъ редъ до планината Араратъ, да каже своята дума, тя отговорила: Господи, малка съмъ и недостойна за тази работа. — Тѣкмо затова, добавилъ Богъ, на тебе ще спре Ной съ ковчега си, върху тебе ще се съгради новиятъ животъ.

Когато давалъ законитѣ на човѣчеството, Богъ поискалъ мнението на всички планини, да се произнесатъ, на коя отъ тѣхъ трѣбва да се извърши този актъ. Една следъ друга планинитѣ се явявали предъ Господа и давали своята кандидатура. Единствена Синайската планина останала мълчалива. Защо не казала мнението си? — Защото се считала малка и не толкова красива като другитѣ. Богъ погледналъ благосклонно къмъ нея и казалъ: Ти ще имашъ първенство предъ другитѣ. Върху тебе ще съградя законътъ си.

И тъй, ако искате да спре на васъ Ной съ своя ковчегъ, трѣбва да сте скромни като Араратъ. Ако искате да се поставятъ законитѣ на васъ, трѣбва да сте мълчаливи като Синай. Скромностъ се иска отъ човѣка той трѣбва да мълчи, когато голѣмитѣ говорятъ. На Араратъ спрѣ ковчегътъ

на Ноя, на Синай се дадоха законитѣ на Мойсея. Пчелата, която сѣщо се взима за символъ, представя човѣшкия умъ, Араратъ представя човѣшкото сърдце, а Синай — човѣшката воля. Ако сте умни, ще бѣдете като пчелата и ще събирате медъ; ако имате благородно сърдце, ще бѣдете като Араратъ, и Ной ще спре съ ковчега си на васъ и ще ви донесе своето благословение; ако имате силна воля, ще бѣдете като Синай, върху която се сложиха законитѣ — Какъ ще дойде Ной съ своя ковчегъ върху васъ? — Когато момата се ожени, ковчегътъ се отваря, и синоветѣ на Ноя започватъ да слизатъ единъ следъ другъ. Момата представя планината Араратъ, т. е. стария свѣтъ, а ковчегътъ на Ноя — Божието благословение, което се излива чрезъ синоветѣ Ноеви. Човѣкъ трѣбва да бѣде като планинитѣ Араратъ и Синай, да нѣма високо мнение за себе си, за да разбере смисъла на живота. Ако има високо мнение за себе си, ще живѣе, ще пада и става, безъ да разбере дълбокия смисълъ на живота. За да разберете смисъла на живота, вашитѣ ослици трѣбва да бѣдатъ свободни. Развързани ли сѣ вашитѣ ослици, или още сѣ въ селата вързани? Дошли ли сѣ ученицитѣ на Христа да искатъ ослицата ви? Радвайте се, ако ученицитѣ Христови сѣ дошли за вашата ослица. И, ако вашиятъ стопанинъ пита, защо ви е ослицата, ще кажете: На Господа трѣбва. Ослицата е вашиятъ животъ, който трѣбва да посветите въ служене на Господа, на Христа.

Днесъ всички хора се запитватъ, кога ще се оправи свѣтътъ. Отговорътъ е простъ. Свѣтътъ ще се оправи, когато хората бѣдатъ готови да дадатъ живота си за Христа. Свѣтътъ ще се оправи, когато хората придобиятъ изкуството на пчелата и скромността на дветѣ планини — Араратъ и Синай. Малцина се стремятъ къмъ скромността; повечето хора, мъже и жени, искатъ да бѣдатъ орли, да летятъ нависоко. Добро е желанието на човѣка да хвърчи високо, като орела, но сѣщевременно орелътъ е хищникъ — много животни страдатъ отъ него. Въ умствено отношение хората се стремятъ къмъ високи идеи, съ които да хвърчатъ изъ пространството, но много отъ тѣхъ сѣ хищнически. Влѣзе ли такава идея въ ума ви, тя нарушава спокойствието ви, и вие губите смисъла на живота. Следователно, ако сте нещастни, ще знаете, че орелъ е кацналъ върху васъ; ако сте щастливи, ще знаете, че пчела е кацнала върху васъ. Дето ходите, все ще попадате на ароматни цвѣтя, отъ които ще събирате сладъкъ сокъ. Кошерътъ ви всѣкога ще бѣде пѣленъ съ медъ, за да може господарътъ ви лесно да го събира и използва. Той ще събира меда и ще

чисти кошеритѣ, а вие ще се радвате. — Защо? — Защото му донасяте известно благо.

„Доведете го!“ — казва Христосъ. Кого да доведатъ? — Осела. Желая всички да бждете въ храната си скромни като осела, да се задоволявате съ малко, но съ чиста храна, и да не бждете много възискателни къмъ нея. Осельтъ има инициатива. Дето го пуснатъ, той всѣкога върви напредъ и казва: Азъ съмъ проповѣдникъ на всички нови идеи и движения. Едно време казахъ мнението си за нѣщо и ме наказаха, но и сега съмъ готовъ да го кажа. Има хора, които за истината всѣкого излизатъ на прѣвъ планъ; има и такива, които оставатъ на последно мѣсто. Дойдатъ ли до истината, тѣ приличатъ на циганина, който, когато поканвали на ядене, на пиене, всѣкога прѣвъ отивалъ. Когато го викали за работа, той казвалъ: Нека другъ отиде. Все азъ ли трѣбва да работя? Въ сжщностъ, той нищо не вършелъ, а само ялъ и пилъ. Така не се говори, това не е истино. Когато го викали да яде, той казвалъ: Добре, да ядемъ, нали сме другари. Като го карали да отиде на нивата или на лозето да копае, той отговарялъ: Все азъ ли трѣбва да работя? Нека другъ отиде вмѣсто мене.

Помнете: истината не може да се залъже. Макаръ и последна, тя ще каже своята дума. На земята магарето служи за посмѣшище на хората, но на онзи свѣтъ то заема почетно мѣсто. То стои предъ вратата на рая и дава мнението си. Ако се яви тамъ нѣкой мжжъ, който е работилъ и живѣлъ добре на земята, то ще изреве: А — а! Щомъ чуятъ мнението на магарето, разумнитѣ сжщества казватъ: Пуснете този човѣкъ въ рая, той е отъ рода на пчелитѣ. Ако дойде нѣкоя жена, която, като циганина, само яла и почивала, магарето ще изреве: Ъ — ж! Като чуятъ това мнение, разумнитѣ сжщества казватъ: Върнете тази жена на земята, да си научи добре урока и тогава да дойде. Значи, на онзи свѣтъ магарето опредѣля, кои хора сж за земята, и кои — за небето.

Нека осельтъ остане въ умоветѣ ви, като предметъ за разсжждение. Защо, именно, осельтъ, а не друго нѣкое животно? — Защото вие сте обезценили осела и сте го направили за посмѣшище. Всѣко нѣщо — камъкъ, растение и животно има свой скритъ смисълъ и предназначение, но много отъ тѣхъ сте обезценили. Това обезценяване се забелязва не само къмъ растенията и животнитѣ, но и къмъ хората. Едни за други тѣ сж станали за посмѣшище, изгубили сж първичното си значение и смисълъ. Днесъ хората се кичатъ съ различни епитети, съ което сами се

подценяватъ. Да цапашъ хората, това не е наука, нито изкуство; обаче, да ги чистишъ, това е велика наука.

Желая ви, Христосъ да се качи на вашия оселъ, съ него да влѣзе въ Ерусалимъ и да викате: Осана, благословенъ е онзи, който иде въ името Господне и влиза въ нашия храмъ! Вашата душа ще бѣде свободна и ще носи новъ, Божественъ редъ и порядъкъ въ свѣта.

2. Беседа отъ Учителя, държана на 30 юний, 1918 г. София.

Тритѣ положения

И дойде при Него изкусительтъ и рече: „Ако си Синъ Божи“
Матей 4: 3 — 10.

Три положения има въ живота, презъ които човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. Първото положение е изкушението, което се отнася до личния, т. е. индивидуалния животъ на душата. Това се вижда отъ думитѣ, които дяволътъ отправя къмъ Христа: „Ако си Синъ Божи, речи тѣзи камъни да станатъ хлѣбове.“ Христосъ отговаря: „Писано е, че не само съ хлѣбъ ще живѣе човѣкъ, но съ всѣко Слово, което излиза отъ Божията уста“. Тукъ се състезаватъ двама учени въ Божественото знание — отъ една страна Христосъ, Който бѣше въплътенъ въ форма на човѣкъ, като Учитель на любовта и правдата; отъ друга страна дяволътъ, който сѣщо бѣше въплътенъ въ форма на човѣкъ, но изкуситель. И двамата се състезаваха върху Божествената истина, която господствува въ свѣта. Дяволътъ казваше на Христа: Ти си дошълъ на земята съ велика мисия, но за постигането ѝ трѣбва да покажешъ изкуство, какъ да превърнешъ камънитѣ въ хлѣбъ. Ако това бѣше станало въ времето на Христа, днесъ нѣмаше да купувате хлѣбъ съ купони. Дяволътъ обърна вниманието на Христа върху егоизма на хората. Той Му каза, че хората сѣ крайни егоисти и, за да успѣватъ въ живота си, трѣбва да бждатъ богати. Сѣщевременно той Му казваше, че и въ миналото сѣ идвали Учители като Него, но не сѣ успѣвали. Съ това той искаше да разколебае основата, на която бѣше стѣпилъ Христосъ.

Христосъ познаваше добре Божиитѣ закони и не се подаде на изкушението на дявола. Той знаеше, че камънитѣ не могатъ изведнѣжъ да се превърнатъ на хлѣбъ. Това не е въ естествения редъ на нѣщата. При това, Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето“. Каква нужда има тогава да превръща камънитѣ въ хлѣбъ? Той самъ е живиятъ хлѣбъ и, който го яде, има животъ въ себе си. Затова Христосъ отговаря на дявола: „Не само съ хлѣбъ ще живѣе човѣкъ, но съ всѣко Слово, което излиза отъ Божията уста“. Какво ще стане съ човѣчеството, ако се храни само съ хлѣбъ? — Ще фалира. Всички хора, които отъ времето на Адама досега сѣ хранили само съ хлѣбъ, сѣ фалирали. Ще възразите, че хората могатъ да се осигурятъ съ храна и да продължатъ живота си. Идете на гробищата, да видите, доколко идеята ви е права.

Нѣма осигуренъ човѣкъ на земята. Колкото и да се осигурява, въ края на краищата ще останатъ само сухи кости отъ него — всичко ще му се отнеме. Като казва, че не само съ хлѣбъ може да се живѣе, но и съ Словото Божие, Христосъ има предъ видъ последствията и отъ двата вида храна. Той знае, че който се храни съ Словото Божие, вѣчно живѣе, за него смъртъ не сѣществува. Сегашнитѣ хора търсятъ само физическия хлѣбъ, за него се биятъ, наскърбяватъ и огорчаватъ. Дяволътъ използва това положение и казва: Дръжете се само за хлѣба и за паритѣ. Всичко превърнете на хлѣбъ и на пари. Който има хлѣбъ и пари, той е осигуренъ. Това не е истина. Преди да вади такива заключения, човѣкъ трѣбва да разбира смисъла на нѣщата и да знае, че не само съ хлѣбъ може да живѣе, но и съ всѣко Слово, което излиза отъ Бога.

Какво представя Словото Божие? — Великата разумность въ живота. То има отношение къмъ вътрешния, разуменъ човѣкъ, който разбира дълбокия смисълъ на Божиитѣ закони. Въ разговора между Христа и адепта на злото, на лице излиза хлѣбътъ, като изразъ на реалността. И адептътъ казва, че безъ хлѣбъ не се живѣе, и Христосъ поддържа сѣщата идея. Ако е вѣрна идеята на адепта, че само съ физическия хлѣбъ се живѣе, би трѣбвало всички хора, всички семейства да сѣ щастливи. Въ сѣщностъ не е така. Идете въ нѣкое богато семейство, дете хлѣбътъ е въ изобилие, да видите, какъ живѣятъ. Тамъ или мжжътъ, или жената, или децата сѣ недоволни. Защо сѣ недоволни? Нали иматъ хлѣбъ? Нали хлѣбътъ е носителъ на живота? Тѣ сѣ недоволни, защото хлѣбътъ не билъ допеченъ, или имало малко пѣськъ въ него и т. н. Може ли камъкътъ да се превърне на хлѣбъ и да не остане малко пѣськъ въ него? Питайте химика, кога реакциитѣ ставатъ правилно. За да се извърши една реакция правилно, непременно трѣбва да се получи нѣкаква утайка, т. е. поне едно отъ полученитѣ вещества да бѣде твърдо, неразтворимо въ вода. На искането на адепта да се превърнатъ камѣнитѣ на хлѣбъ, Христосъ отговаря: „Не само съ хлѣбъ ще живѣе човѣкъ, но съ всѣко Слово, което излиза отъ Бога“. Съ други думи казано: Който се храни съ Словото Божие, само той може да превърне камѣка на хлѣбъ. За това се изискватъ вѣкове и хиляди години. На този законъ се подчинявамъ азъ и се храня съ живия хлѣбъ. Хранете се и вие съ него и правете опити, да разберете, каква сила се крие въ него. Да направимъ следния опитъ: да трѣгнемъ двама души на пѣтъ. Азъ ще взема четвъртъ килограмъ хлѣбъ, а спѣтникътъ ми — седемъ килограма, за седемъ деня. Следъ като се

върнемъ, ще видимъ, кой отъ двамата е прекаралъ по-добре. Отъ опитъ ще се увѣрите, че цената на нѣщата не се заключава въ тѣхното количество. Въ четвъртъ хлѣбъ има толкова енергия, колкото и въ седемъ килограма — отъ човѣка зависи, какъ ще използва енергията. Ще кажете, че това е невъзможно. Какъ можа Христосъ на времето си да нахрани петхиляденъ народъ съ петъ хлѣба? Невъзможното за човѣка е възможно за Бога. Недоволството на хората прави нѣщата невъзможни. Ако има само четвъртъ хлѣбъ на разположение, човѣкъ е недоволенъ и се чуди, какъ ще се справи съ него. Още по-страшно му се вижда положението, ако трѣбва да раздѣли хлѣба си съ нѣкого. Недоволството на човѣка пѣкъ се дължи на кривата мѣрка, на кривитѣ разбирания, съ която си служи. Стомахътъ е мѣсто, дето се приготвятъ соковетъ за смилането на храната, а не мѣсто за трупане на голѣмо количество храна. Кривото разбиране за службата и предназначението на стомаха води къмъ недоволство, а недоволството — къмъ изкушение. Значи, първото изкушение започва отъ стомаха.

Три главни фактора взиматъ участие въ човѣшкия животъ: стомахътъ, бѣлиятъ дробъ и мозъкътъ. Стомахътъ е свързанъ съ физическия човѣкъ, бѣлиятъ дробъ — съ духовния, а мозъкътъ — съ Божествения. Следователно, ако разглеждате живота чрезъ окото на стомаха, ще се занимавате само съ ядене и пиене, ще мислите за кокошки, агънца, масло, яйца и все къмъ земята ще гледате. При това положение, не можете да проникнете въ дълбокия смисълъ на живота. Стомахътъ трѣбва да отдѣля сокове, необходими за смилане на храната. Преработенитѣ материали въ стомаха трѣбва да отидатъ въ бѣлия дробъ, да се пречистятъ; оттамъ отиватъ въ мозъка, дето се одухотворяватъ и превръщатъ въ живъ хлѣбъ. Не схваща ли човѣкъ нѣщата въ тѣхната сжщина, непременно ще внесе личенъ елементъ въ разбирането си, а личниятъ елементъ е причина за всички спорове и недоразумения въ живота.

Мислете, както мислятъ добритѣ и възвишенитѣ сжщества; мислете и като Бога. Докато мисли и чувствува по своему, човѣкъ всѣкога ще се спѣва. — Не можемъ ли да мислимъ и чувствуваме, както искаме? Не можемъ ли да правимъ, каквото желаемъ? — Има нѣща, които не можемъ да направимъ по своя воля. — Защо? — Защото за всѣки човѣкъ Богъ е начѣрталъ специфиченъ планъ. По този планъ трѣбва да върви той и. да го реализира. Пѣтътъ на всѣки човѣкъ е индивидуаленъ, и въ него се

криятъ условията за развитието му. За всеки човък е определено, колко храна, колко пари му сж нуждни. Ако човчеството вървше по пжтя, който Христосъ му сочеше, днесъ свѣтътъ щѣше да има другъ изгледъ. Но и сега още не е късно. Богинята на доброто ще разруши омърсения храмъ и новъ, чистъ ще съгради. Колко пжти Богъ е разрушавалъ еврейския храмъ и отново го е съграждалъ! Богъ е разрушавалъ и продължава да руши храмоветъ на всички хора, които сж ги опетнили и доднесъ още опетняватъ. Какво означава разрушаването на единъ храмъ? — Смъртъта на човъка. Богъ изпраща смъртъта да разруши нечистия човъшки храмъ, следъ което го изпраща въ робство за десетки години. После Той му съгражда новъ храмъ и го изпраща да живѣе въ него, като го съветва да пази абсолютна чистота, да не го оскверни. За този храмъ, именно, е казано: „Не знаете ли, че сте храмъ Божи?“

Днесъ на хората се проповѣдва Божественото учение. Това учение не е секта, както нѣкои го считатъ, нито нѣкаква религия. То е Христовото учение; то е за онѣзи, които иматъ дълбоко разбиране за живота. То е за всички хора, за цѣлото човчество; за всички положения, за всички времена и епохи. Който се домогне до вжтрешния смисълъ на това учение, той ще намѣри въ него сила да продължи своя животъ, да реши задачитъ си правилно. Всѣки човъкъ се натъква на противоречия, даже Христосъ мина презъ тѣхъ. Като произнесе думитъ, че не само съ хлѣбъ може да се живѣе, но и съ всѣко Слово, което излиза отъ устата на Бога, Богъ Му помогна да разреши противоречията си. Дойде ли дяволтъ да ви изкушава, не се борете съ него, но призовете Божието Слово на помощъ и си кажете: „Не само съ хлѣбъ може да се живѣе, но и съ всѣко Божие Слово. Ще живѣя съ Него и ще се боря съ Него. Само така човъкъ ще стане и физически, и духовно красивъ: по тѣло, и по умъ; по сърдце и по душа. Само така човъкъ ще придобие онѣзи елементи, които сж необходими за съграждане на новия животъ. Всѣки иска да постави здрава основа на своя животъ. Всѣки иска да бжде здравъ, разуменъ и добъръ. Мома и момъкъ се женятъ. Момата търси здравъ, уменъ, добъръ момъкъ, да се ожени за него, за да постави здрава основа на живота си. И момъкътъ търси здраве, разумна и добра мома. И той се нуждае отъ здрава основа. На болни хора не е позволено да се женятъ. Болестъта, грѣхътъ не произлизатъ отъ Божествения свѣтъ, тѣ сж дяволски изобретения. Ще кажете, че не може безъ грѣхове и безъ погрѣшки. Вѣрно е, че всички живи сжщества грѣшатъ, но и безъ грѣхъ може.

Грѣхътъ съществува само въ човѣшкия свѣтъ, но не и въ Божествения, дето всичко е въ хармония. Значи, има свѣтове, дето грѣхътъ е изключенъ. Благодарение на грѣха, на недоволството, човѣкъ се натѣква на противоречия и търси причината за това вънъ отъ себе си — въ условията, или въ окръжаващитѣ. Вината е въ самия него, а не вънъ отъ него. Кой е виновенъ за ревността на момата и на момъка? Трѣбва ли да търсятъ вината вънъ отъ себе си? Ревността се крие въ човѣка, но външнитѣ условия ставатъ причина тя да се прояви.

Младъ, добъръ момъкъ обичалъ една богата американка, но не се решавалъ да ѝ направи предложение за женитба. За да го застави да направи това, тя облѣкла единъ манекенъ въ мъжки дрехи и го турила въ стаята си предъ огледалото така, че отражението му въ огледалото да се вижда отвънъ. Това тя правѣла, когато възлюбениятъ ѝ минавалъ край прозореца на нейната стая. Като поглеждалъ въ стаята и виждалъ, че човѣкъ стои тамъ, ревността се пробудила въ него, и той започналъ да си представя страшни нѣща. Това го заставило по-скоро да направи предложение на момата. Значи, една сѣнка събудила ревността му и го накарала да се ожени.

Едно трѣбва да се знае: само единъ момъкъ е опредѣленъ за една мома, и само една мома е опредѣлена за единъ момъкъ. Ако мъжътъ е недоволенъ отъ жена си, и жената — отъ мъжа си, това показва, че тѣ се оженили за сѣнкитѣ на нѣкой образъ, а не за самия образъ. Всѣки може да провери тази истина. И хората, и животнитѣ се лѣжатъ отъ сѣнкитѣ. Често свинята се излежава подъ сѣнката на нѣкоя круша. Както лежи, вижда нѣкаква круша на земята и веднага скача да я изяде, но остава излъгана. Това било сѣнката на нѣкоя круша, отражение на реалността, а не самата круша. Христосъ не се лѣжеше съ сѣнкитѣ. Той казваше: „Човѣкъ може да се храни и да поддържа живота си съ всѣко Слово, което излиза отъ Бога“. Какъвъ е ефектътъ отъ това Слово? — Който се храни съ Божието Слово, има животъ въ себе си. Той изпитва вътрешенъ миръ, подема на силитѣ си и енергия. Той съзнава, че живѣе. Като дойдатъ до Божественото учение, до учението на любовта, великитѣ писатели и философи казватъ, че, за да успѣе въ това учение, човѣкъ не трѣбва да раздвоява съзнанието си, но да бѣде всѣкога тихъ и спокоенъ. Дойде ли до злото, да не го търси въ Божествения свѣтъ, но да знае, че то царува въ свѣта на сѣнкитѣ. Безпокоите ли се, влѣзте дълбоко въ душата си, дето е мирътъ и тишината, и Словото ще ви се изяви.

Мнозина търсят смисъла на живота въ силата, въ красотата, въ богатството, въ учеността, но и при тѣзи придобивки смъртта ги дебне и отнася съ себе си. Човѣкъ може да бѣде силенъ, богатъ, ученъ, но не и безсмъртенъ. Хлѣбъ, направенъ отъ камъни, не осигурява човѣшкия животъ. Друго нѣщо се иска за безсмъртието. Нѣкой иска да си направи кѣщичка, да се осигури. И това не е лошо. И птицата даже си има кѣщичка — своето гнѣздо, но и човѣкътъ, и птицата не сѣ осигурени. Каква по-хубава кѣщичка може да сѣществува отъ човѣшкото тѣло? Има ли нѣщо по-сигурно отъ тази кѣща? Всѣки може да ви изпѣди отъ кѣща, съградена отъ камъни и тухли, но отъ вашата собствена кѣща — отъ вашето тѣло, никой не може да ви изпѣди. Всѣки самъ, съ своя добъръ или лошъ животъ, може да се задържи за по-дълго време въ своята кѣща, или може да я напусне преждевременно. Богъ изпраща човѣка на земята да учи, а не да гради кѣщи. Така постѣпватъ и родителитѣ. Тѣ изпращатъ синоветѣ и дѣщеритѣ си въ университети да учатъ, а не да правятъ кѣщи и да се осигуряватъ съ сѣнкитѣ на реалността. Дръжте въ ума си мисълта, че имате кѣща и нѣма защо да се безпокоите. — Може ли безъ кѣща да се живѣе? — Ако си ученикъ, не ти трѣбва кѣща, има кой да се грижи за тебе. Който те е изпратилъ на училище, той ще се погрижи за кѣща.

Помнете: На онзи, който е възприелъ Словото Божие въ себе си, пѣтътъ му е навсѣкѣде отворенъ. Словото носи Божията Любовь. Подъ думитѣ „Слово Божие“, Христосъ разбира онази любовь, която отваря на хората царската врата и за небето, и за земята. Това значи, да бѣде човѣкъ добре приетъ и между хората, и между животнитѣ. Който носи любовта въ себе си, не може да умре отъ гладъ. Ако попадне въ гора, далечъ отъ хората, дивата коза ще му предложи млѣкото си, но гладенъ нѣма да остане. Едно време козитѣ сами сѣ служвали на хората, но сега бѣгатъ отъ тѣхъ, страхуватъ се да не ги заколятъ, да одератъ кожата имъ, а месото да използватъ за консерви, съ единствената целъ, да се осигурятъ за по-далечно бѣдеще. Консервитѣ не сѣ здравословна храна. Защо хората да не засѣятъ цѣлата земя съ Словото Божие? Мислите ли, че при това положение ще има гладъ на земята? Мислите ли, че тогава ще има нужда отъ консерви? Земята ще ражда преизобилно, и всѣки ще се радва на голѣмото изобилие. Ще кажете, че хората сѣ лоши, че свѣтътъ е лошъ и трѣбва да се осигуряватъ. За кой свѣтъ говорите, за вашия ли? Ако е въпросъ за вашия свѣтъ, вие отдавна сте фалирали. Обърнете се къмъ

Господа и кажете: Господи, решилъ съмъ да приема Словото Ти и да се храня съ Него. Азъ бихъ желалъ на направя опитъ съ българитѣ. Ако приематъ Словото Божие и се откажатъ отъ лъжата, отъ кражбата, отъ всички отрицателни прояви, ще имъ се даде такова изобилие, каквото никога не сж имали.

И тъй, кого трѣбва да слушате? — Словото Божие. То носи животъ и осмисля живота. Бждете готови да приемете Словото въ себе си и провѣрявайте, дали сте Го приели, или не; дали То действува вече у васъ, или не действува. Ако сте Го приели, всички бедни, страдащи, болни, които влизатъ въ общение съ васъ, ще се утешатъ. Ако не сте Го приели, вие ще минете и заминете край тѣхъ, безъ да имъ дадете нѣкаква утеха.

„Тогава Го завежда дяволътъ въ светия градъ, и постави Го на крилото на храма, и казва Му: Ако си Синъ Божи, хвърли се долу. Ангели ще те повдигнатъ, да не препънешъ въ камъкъ ногата си“. Това е второто изкушение на Христа отъ дявола. Христосъ му отговаря: „Писано е, да не изкушавашъ Господа Бога твоего“. Отъ гледището на висшето човѣшко съзнание, човѣкъ е духовно същество. Той е правовѣренъ, намира се на крилата на храма, отдето дяволътъ го изкушава, кара го да се хвърли долу, да изпита любовта на Бога. Човѣкъ влиза въ пѣтя на истината, съ желание да следва Бога, да придобие Неговата Любовь. Обаче, хората му казватъ: Защо си се отдѣлилъ отъ свѣта? Защо си се изолиралъ? Влѣзъ между хората, да си поживѣешъ. Единъ животъ ти е даденъ, използвай го, както трѣбва, да не съжالياвашъ нѣкога. Отговорете на тѣзи хора: „Писано е да не изкушавашъ Господа Бога твоего“. Чистота се иска отъ всѣки човѣкъ. Влѣзешъ ли въ Божия храмъ, нищо да не искашъ, нищо да не те изкушава. Влѣзете ли веднѣжъ въ Божествения свѣтъ, нищо да не е въ състояние да ви изкара навънъ. Който и да ви вика отъ свѣта, съ каквито примамки да ви привлича, не го слушайте.

Какво дава съвременниятъ свѣтъ на неопитнитѣ хора? — Каквото дава на коня, който цѣлъ день работи. Конътъ работи неуморно, а отгоре на това и камшикъ играе по гърба му. Вечеръ, като се прибере въ обора, ще му дадатъ малко сѣно или ечемикъ. Адептътъ на злото, който се шири въ свѣта, постѣпва съ хората, както лошиятъ господаръ съ коня си. Кой не е билъ уморенъ, огорченъ и вързанъ? Цѣлъ день работите, и вечеръ се връщате уморени, гладни, недоволни и казвате, че свѣтътъ е лошъ, че животътъ нѣма смисълъ. Като възнаграждение за работата си получавате торба съ ечемикъ. Защо ви е тази торба? Богъ не ви е пратилъ за нея. —

Какво да се прави тогава? — Ще се държите за Божествения свѣтъ, въ който сте потопени, като срѣда за вашата душа. Що се отнася до свѣта, ще гледате на него като мѣсто за прилагане на вашето знание. Като души, вие сте влѣзли вече въ Божествения свѣтъ, нѣма излизане отъ него, нѣма и влизане. — Ще ни ограбятъ въ свѣта. — Кой кого ще ограби? Смѣшно е синъ да краде баща си. Ако синътъ се осмѣли да краде баща си, той го поставя на изкушение. Нѣма защо да изкушавашъ баща си, нѣма защо да изкушавашъ Господа. Защо ще изпитвашъ баща си, обича ли те, или не? Дъщерята и синътъ казватъ на баща си и на майка си: Ако ни обичате, дайте ни това, което искаме. — Лукаво чадо, не изкушавай Господа. Мжжътъ казва на жена си: Ако ме обичашъ, направи една жертва за мене. — Лукави мжжо, не изкушавай Господа. Жената казва на мжжа си: Ако ме обичашъ, направи една жертва за мене. — Лукава жено, не изкушавай Господа. Не търкувайте съ любовта. На никого не казвайте, ако ви обича да направи това или онова за васъ. Какво искашъ да направятъ за тебе, ако те обичатъ? Ще кажешъ, че искашъ пари да отидешъ въ странство да се учишъ, или да подобришъ материалното си положение.

Богъ изпраща една душа на земята да се учи, като ѝ обещава добри условия, за да придобие знания, да се развива добре. Като тръгне за дългия си пътъ, срѣща я богинята на добродетельта и ѝ казва: Искамъ да бѣда служителка въ твоя храмъ, но съ условие, да го пазишъ чистъ и непоковаренъ. Ако нарушишъ условието, ще го разруша, или ще го напусна. Душата дава обещание да пази храма си чистъ и неопетненъ. Още въ първитѣ дни на странствуването си тя забравя обещанието си. Съ паритѣ, които получава, тя яде, пие, води лошъ животъ и не учи. Въ скоро време изцапва храма си и сама става причина да го напусне богинята. Едва сега съзнава, какво е направила, и започва да плаче и да се моли на богинята, отново да се върне въ храма. Тя ѝ отговоря сърдито: Ти яде и пи, не помисли за обещанието си и измърси храма, въ който служехъ. Не мога вече да служа въ този храмъ. Не ми остава нищо друго, освенъ да го разруша и отново да го съградя. До това време ти ще пасешъ свинетѣ, за да научишъ урока си, че дадено обещание предъ Бога трѣбва да се изпълни. Богинята съборила храма, съградила новъ и, душата, като блудния синъ, се върнала пакъ на земята, съ ново тѣло, да учи и да работи съ смирение и любовъ.

Въ притчата за блудния синъ се казва, че бащата го приелъ съ любовъ, заклалъ въ негова честь едно угоено теле и го оставилъ при себе

си да работи. Телето, което бащата заклалъ въ честъ на сина си, представя новото му тѣло, което ще се съгради въ бѣдеще.

Всѣки, който е дошълъ на земята, излиза отъ Бога, отъ своя добъръ, възвишенъ и светъ Баща. Той иде на земята да се учи, но на пѣтя го срѣща богинята на доброто, която му предлага да стане служителка въ неговия храмъ, съ условие да пази абсолютна чистота въ него. Той обещава, но не изпълнява обещанието си, за което богинята разрушава неговия храмъ. И доднесъ богинята прави сѣщото съ всички, които сѣ дошли на земята и обещали да живѣятъ въ чистота и светостъ. Тя събаря всички нечисти храмове и отново ги съгражда, като казва на притежателитѣ имъ: Помнете, че и въ миналото разрушихъ нечиститѣ ви храмове и отново ги съградихъ. Сѣщото се повтаря и днесъ. Пазете храмоветѣ си чисти и свети, защото мѣчно се придобива благодать и спасение. Тѣй щото, когато нѣкой вашъ близъкъ замине за онзи свѣтъ, ще знаете, че неговиятъ храмъ е билъ нечистъ и трѣбвало да се разруши, за да се съгради отново. Въ този смисълъ, смъртъта не е нищо друго, освенъ разрушаване на нечиститѣ човѣшки храмове, съ цель да се съградятъ нови, чисти и съвършени. Ще кажете, че вашиятъ близъкъ е билъ добъръ човѣкъ. — Добъръ е билъ, но храмътъ му е нечистъ. Кой не се отвращава, когато влѣзе въ нечиста, мръсна къща? Много мѣже и жени бѣгатъ едни отъ други. — Защо? — Миризливи и нечисти сѣ храмоветѣ имъ. Тѣмнина и хладина владѣе въ тѣхъ; тѣ сѣ лишени отъ свѣтлина и топлина — животъ нѣма въ тѣхъ. Богинята на доброто ги е напуснала, нѣма я вече тамъ. Поради отсъствието ѝ всички хора се терзаятъ, недоволни сѣ и отегчени. Съградятъ ли се отново разрушенитѣ храмове и влѣзе ли богинята въ тѣхъ, хората се изпълватъ съ възвишени мисли и чувства, радватъ се на вѣтрешенъ миръ и спокойствие — нищо не е въ състояние да размѣти тѣхния животъ. И тогава, между хората и сѣществата отъ разумния невидимъ свѣтъ се създава здрава вѣтрешна връзка.

Мнозина искатъ да проникнатъ въ невидимия свѣтъ, но за това сѣ нуждни специфични условия. Повечето хора нѣматъ ясна представа за живота и мислятъ, че, като живѣятъ на земята, трѣбва да използватъ живота, както разбиратъ. Не е така. Животътъ може да се използва като благо за растене и развиване на човѣка, но не и като развлѣчение. Животътъ е свѣщъ, за нѣкои восъчна, за други — лоена. Не е важно отъ какъвъ материалъ е свѣщътъ; важно е да се запали и да гори, за да можете да четете на нейната свѣтлина. Ако я запалите и само се радвате на

свѣтлината ѝ, безъ да я използвате, всичко е загубено за васъ. Докато свѣщъта ви гори, непременно трѣбва да се ползвате отъ свѣтлината ѝ. Има ли смисълъ да запалите свѣщъта си и да излѣзете вѣнъ, да се хвалите, че сте богати, учени, че свѣтлината ви е голѣма. Ако постѣпвате така, свѣщъта ви ще изгори, и вие ще останете въ тъмнина. Тогава ще дойде отчаянието и обезсмислянето на живота. Нека свѣщъта въ вашия храмъ да гори и свѣти постоянно, за да четете на нея книгата на вашия животъ и да разбирате, какво Богъ иска да ви каже. Само така ще разберете, какво означава влизането на свещеника въ светая светихъ и смисъла на думитѣ: „Миромъ Господу помолимся.“ Всѣки очаква мира, и той е решилъ да дойде. Днесъ всѣки разбира, какво нѣщо е мирътъ. Ако се помолимъ за миръ съ смирение, молбата ни ще се чуе. Искашъ ли да те чуе Господъ, трѣбва да имашъ миръ, смирение въ себе си и, каквото пожелаешъ — знание, сила, мъдростъ, кротостъ, добродетель — всичко ще придобиешъ. Желая да бъдете силни въ любовта, въ мъдростта, въ истината, въ правдата и въ добродетелта, въ кротостта и смирението, въ вѣрата и въ надеждата. Свѣтътъ се нуждае отъ силни и велики хора. Това иска отъ васъ и богинята на доброто. Тя казва: Ако приложите добродетелитѣ, които имате въ себе си, азъ ще ви ръководя и ще възнеса молбата ви къмъ Господа.

Дяволътъ завежда Христа на една висока планина, показва Му всичкитѣ царства свѣтовни и славата имъ и казва Му: „Всичко това ще ти дамъ, ако паднешъ да ми се поклонишъ“. Това е третото изкушение, което ималъ Христосъ. Обаче, Той знае, че планината е мѣсто за общение съ Бога, а не мѣсто, отдето човѣкъ трѣбва да се кланя, за да придобие богатства и почести. Затова Той отговорилъ: „Махни се, сатано, защото е писано, само Господу Богу твоему да се поклонишъ и Нему да послужишъ“. Въ свѣта всичко е на Бога, затова само на Него трѣбва да се кланяме. — Какъ трѣбва да се кланяме на Господа? — Въ Духъ и Истина. Мнозина се срамуватъ да се покланятъ на Господа. На Бога се срамуватъ да се кланятъ, а колко пѣти на день се кланятъ за една служба на своя ближенъ, подобенъ на себе си. Ще кажете, че безъ поклони нѣма служба. Не е така. Всѣки човѣкъ, който е развилъ своята дарба, като музикантъ, художникъ, ученъ, писателъ, носи препорѣката съ себе си. Богъ го е препорѣчалъ още съ идването му на земята. Следователно, той нѣма защо да се кланя за служба. Неговото мѣсто е опредѣлено, и той достойно го заема. Какво виждаме днесъ? — На много мѣста главитѣ

станали опашки, а опашките — глави. Време е вече всеки да се върне на своето място — главите на мястото на глави, а опашките на мястото на опашки.

На направените предложения на Христа от дявола, ако е Синъ Божи, да превърне камъните въ хлѣбъ, да се хвърли отъ храма и да му се поклони, за да Му даде всичките свѣтовни царства, Христосъ отговаря: Ако си Синъ Божи, храни се съ Словото Божие; ако си Синъ Божи, не се хвърляй отъ храма, да изкушавашъ Господа; ако си Синъ Божи, само на Бога се кланяй. Това е зовътъ на вашия Баща. Чувате ли гласа Му? Всички трѣбва да слушате гласа, който се носи отъ висините и казва: Деца, какво правите? Камъните на хлѣбъ ли правите? Отъ планината ли се хвърляте? На дявола ли се кланяте? Това е гласътъ на Христа, Който днесъ говори на много езици едновременно. Дето и да отидете — въ Англия, Франция, Германия, Русия, навсякъде ще чуете Неговия гласъ. Въ сжщностъ, единъ е езикътъ на Христа, но, като минава презъ различните народи, Той го превежда на съответния за тяхъ езикъ. Азъ го превеждамъ на български езикъ, за което се изисква голѣмо изкуство.

Днешниятъ день носи съ себе си хиляди изминали години; той носи сжщевременно и бждещето. Отъ това гледище, казваме, че Христовото учение има отношение и къмъ миналото, и къмъ настоящето, и къмъ бждещето. Ако се свържете съ Бога, Той ще ви пригърне, цѣлуе и облѣче съ нова дреха. Следъ това ще заколи въ ваша честъ най-утоеното си теле и ще ви задържи при себе си. Вие трѣбва да съзнавате новото си положение и да кажете: Господи, не съмъ достоенъ да бжда Твой синъ. Приеми ме като последенъ между Твоите слуги, да ора Твоята нива. Това значи, да влѣзете въ нивата на вашето сърдце и да започнете да го разоравате. Богъ ще ви покаже, кжде какво да сѣте — всѣко нѣщо на мястото си. Всѣко растение символизира известна мисль, чувство или желание. Като разберете смисъла имъ и ги преведете, ще знаете, съ какви чувства и желания да храните сърдцето си и съ какви мисли — своя умъ.

Чувате ли гласа на вашия Баща, Който ви говори отъжтре? Той казва: Ще съблѣка старите ви дрипели, ще премахна нечистотиите ви; ще ви освободя отъ недоразуменията и омразата между васъ; ще разпрѣсна съмненията и подозренията по всички краища на свѣта, да бждатъ далечъ отъ васъ. Тогава ще се вселя въ васъ, да живѣемъ всички заедно — вие, като мои синове и дъщери, а Азъ, като вашъ Баща. — Кога ще бжде това? — Още днесъ — отъ васъ зависи. Този день е Божественъ, безъ начало и

безъ край. Човѣшкиятъ день представя една секунда отъ Божествения. Щастливъ е онзи, който може да прекара една секунда отъ Божествения день. Животътъ придобива великъ смисълъ за него. Той постепенно се измѣня и става новъ човѣкъ. Започнала е вече промѣната съ всички хора.

Като се върнете у дома си, приложете новата програма на живота си: да работите за Бога, за своя ближень и за себе си. Това е смисълътъ на Христовото учение. Бъдете готови за това учение и, дето ви праща Богъ, тамъ ходете. Радвайте се и за най-малкото, което можете да направите за Господа. И малкото се благославя, както голѣмото. Най-малката добра мисль и най-малкото добро чувство е свѣтлина, ценна за вашия храмъ. Приложете я въ него, да усилите свѣтлината му. Не мислете, че съ богатство само можете да успѣвате. Има богати хора въ свѣта, но малко сж онѣзи, които живѣятъ съ добри мисли и чувства. Такива хора сж нуждни на свѣта: да прѣскаатъ своитѣ свѣтли мисли и топли чувства, да очистятъ земята. Атмосферата трѣбва да се пречисти и освежи. Различнитѣ болести и епидемии се дължатъ на човѣшкитѣ ежби, раздори и недоразумения. Тѣ ще изгорятъ и върху пепельта имъ ще израснатъ добринитѣ на онѣзи хора, които ще станатъ братя, а не врагове. Иде това време, и скоро е. Лошото се свърши, доброто иде. Тѣй казва Господъ. Вижда се вече краятъ на старото, иде началото на новото. Ще блесне красотата на новия свѣтъ, която Богъ е приготвилъ за онѣзи, които Го любятъ. Който види красотата на новия день, ще повѣрва въ Господа и ще започне да Го славослови, както Отецъ му го научилъ.

Блажени сж, които видятъ зората на новия день!

3. Беседа отъ Учителя, държана на 7 юлий, 1918 г. София.

Въ истия часъ

„Защото Духъ Свети ще ви научи въ истия часъ, що трѣбва да речете.

Лука 12:12.

Много отъ съвременнитѣ учени, мъже и жени, иматъ криво понятие за духоветѣ. Като чуятъ думата „духъ“, изтръпватъ. Страшно нѣщо е за тѣхъ понятието „духъ“. Въпрѣки това, често се говори, че духътъ на този или на онзи народъ е силенъ, бодъръ. Казва се още, че даденъ човѣкъ има благъ духъ. Значи, и учени, и прости си служатъ съ тази дума. Тогава, на какво се дължи този страхъ? Казано е въ Писанието: „Начало на мъдростъта е страхъ Господень“. Да се страхуващъ отъ Господа, това е начало на мъдростъта, но да се страхуващъ отъ духъ, това е невежество. Ако остане въ тъмнина, човѣкъ се страхува; ако попадне на кръстопѣтъ, пакъ се страхува. Този страхъ се дължи на незнание. Страхътъ е качество на животнитѣ. Като ви срещне нѣкое животно, гледа право въ очитѣ ви, не знае, какво ще правите съ него. Животнитѣ се страхуватъ отъ хората, но и хората се страхуватъ отъ животнитѣ. Казано е, обаче: „Страхливиятъ нѣма да наследи Царството Божие.“

Плодоветѣ на Духа сж: „Любовъ, радость, миръ, дълготърпение, вѣра, кротость, мъдрость, въздържание.“ Духътъ е най-високата проява на Бога. Той разкрива свѣтоветѣ, Той носи свѣтлина, Той е създалъ всичко. Доброто въ свѣта се дължи пакъ на Духа. Подъ думитѣ „свѣтълъ духъ“ разбираме сжщество, което е завършило развитието си още преди хиляди и милиони години. Свѣтлитѣ духове разбиратъ пѣтя, по който съвременнитѣ хора вървятъ, и могатъ да ги упѣтватъ. Благата на физическия свѣтъ се дължатъ пакъ на свѣтлитѣ духове. Свѣтлината, отъ която се ползуваме, не е нищо друго, освенъ резултатъ отъ тѣхната интензивна мисль. Тя се отправя къмъ слънцето и, когато се изпраца на земята, превръща се въ свѣтлина и топлина. Какво количество свѣтлина и топлина ще възприеме човѣкъ, това зависи отъ неговия мозъкъ. Ако той държи въ главата си отрицателни мисли, вмѣсто да всмуква слънчевата енергия, както земята всмуква воднитѣ капки, става отблъскване. Такъвъ човѣкъ е лишенъ отъ свѣтлина въ мозъка си, поради което нѣма животъ въ себе си и интензивность въ мислитѣ си. Що се отнася до живота на неговата мисль, може да го уподобимъ на живота въ пустинята. Такъвъ

човѣкъ отрича смисъла на живота. Много естествено. Какъвъ животъ може да се очаква тамъ, дето Духътъ не е далъ нито единъ плодъ? Ако човѣкъ не яде и не пие вода нѣколко деня, животътъ губи смисълъ за него. Дайте му хлѣбъ и вода, животътъ му веднага ще се осмисли. Докато диша, човѣкъ се радва на живота; щомъ започне да се задушава, животътъ му се обезсмисля. Значи, Духътъ се проявява чрезъ яденето, пиенето и дишането.

Мнозина се запитватъ, не е ли могълъ Богъ да създаде свѣта така, че да не се нуждаятъ хората отъ ядене, пиене и дишане? Наистина, какво би представлялъ свѣта безъ ядене, пиене и дишане? Кое ще бѣде красивото въ такъвъ свѣтъ? Днесъ, дишането, яденето, пиенето представятъ истинска красота въ живота. Опитайте се да отнемете тази красота, да видите, какъвъ свѣтъ ще създадете. Смѣшно е положението на онѣзи философи, които разсѣждаватъ по този начинъ. Тѣ не могатъ да преобразятъ себе си, а говорятъ за създаване на единъ свѣтъ отъ нищо и безъ нищо. Тѣ приличатъ на онази публика, която поканила Паганини да имъ свири. Следъ като изпълнилъ програмата си, тѣ го запитали: На три струни можешъ ли да свиришъ? — Мога. Той извадилъ едната струна и свирилъ на три. — На две струни можешъ ли да свиришъ? — Мога. — А на една струна? — Мога. — Безъ струни можешъ ли да свиришъ? — Мога. Всички се приготвили да го слушатъ, какъ ще свири безъ струни. Дълго време го очаквали да се яви на сцената, но той не излѣзълъ. Да изисквате отъ цигулара да свири безъ струни, това значи, да се слѣете съ Бога. Само тамъ човѣкъ не се нуждае отъ струни, отъ цигулка и свирене.

И тѣй, като се говори за Духа, не го разглеждайте като нѣщо, което можете да пипнете, да видите или да чуете. Той не е нѣщо обективно. Ако искате да Го познаете въ музиката, ще Го почувствувате въ съотношението между тоноветъ, а не въ самитъ тонове. Невидимото, неувимото въ музиката, въ Словото, това сѣ проявитъ на Духа. Дето е Духътъ, тамъ има разширение, подеъмъ, свѣтлина, радостъ, сила, просторъ. Когато кажемъ „Духъ Свети“, разбираме съвокупность отъ свѣтли духове, свързани съ Бога. Тѣ излизатъ отъ Бога по двойки. За тѣхъ, именно, е казано, че сѣ направени по образъ и подобие на Бога. Като проникне въ душата, Духътъ изглежда свѣтълъ, но, самъ по себе си, той нѣма свѣтлина. Слънцето изглежда свѣтещо тѣло, понеже лжчитъ му падатъ на земята, отразяватъ се и ставатъ свѣтли; въ сжщность, слънцето не е свѣтещо тѣло. Ако гледате земята нѣкъде отъ пространството, и тя

ще ви се види свѣтло тѣло. Като се приближавате до човѣка, виждате го тъменъ; отдалечавате ли се отъ него, той изглежда свѣтълъ. Поставете човѣка на такова разстояние отъ васъ, на каквото Богъ първоначално го е турилъ, ще видите, че той е свѣтълъ и красивъ. На всѣки човѣкъ е опредѣлено по каква орбита трѣбва да се движи. Измѣните ли орбитата на неговото движение, той ще причини неприятности и на васъ, и на себе си. Напримѣръ, момата, като се ожени, започва да заповѣдва на мъжа си, какъ да се облича, какви отношения да има съ хората и т. н. Тя иска да го подчини, като слуга, а съ това измѣня орбитата на неговото движение и причинява пакости и на себе си, и на него. Нѣкъде мъжътъ подчинява жената и я прави слугиня. Душата на човѣка е Божественото начало въ него — никой нѣма право да я подчинява. Пазете свободата на душата си. Бъдете готови да умрете за нея, но да не я заробвате. Който заробва душата си и който заробва душата на ближния, и двамата сж крадци и разбойници. Богъ гледа на тѣхъ съ недоволство. Съвременното общество се нуждае отъ хора съ велики души, които не мислятъ само за осигуряване. Защо ще се осигурявате, когато всичко е въ ваши рѣце? Въ природата има изобилно хлѣбъ, изобилно енергия, човѣкъ лесно може да се прехрани.

Казано е въ Писанието: „Духъ Свети ще ви научи въ истия часъ, що трѣбва да речете“. Понеже Духътъ е тѣсно свързанъ съ човѣшката душа, Той учи ума и сърдцето, какъ да се проявяватъ. На български езикъ думата „Духъ“ се пише съ четири букви. Буквата „Д“ представя трижгълникъ, който уравновесява противоречията. За трижгълникъ, въ който силитъ се уравновесяватъ, нѣма невъзможни нѣща. Затова е казано, че за Бога всичко е възможно. Буквата „У“ има отношение къмъ човѣшкия умъ. Въ тази буква има една равнодействуваща сила, която уравновесява противоречията, произлизащи отъ ума. Буквата „Х“ означава човѣшкитѣ чувства. Тя е образувана отъ буквата „С“, взета въ право и обратно положение. Буквата „С“ изразява закона на луната, която въ 28 дѣня се пълни и изпразва. Човѣкъ трѣбва да научи законитѣ, какъ да се пълни и изпразва. Да изпразвашъ сърдцето си отъ нечистотиитѣ на живота и да го пълнишъ съ плодетѣ на Духа, това е велика наука, до която човѣкъ трѣбва да се домогне. Последната буква „Ъ“ означава законъ на Божествената хармония. Въ заключение, казвамъ: Духътъ е онази мощна сила, която регулира ума, сърдцето и волята на човѣка.

„Духъ Свети“ — думата „светъ“ означава душата, съ която човѣкъ е свързанъ. Апостолъ Павелъ казва: „Нито жена безъ мъжъ може, нито мъжъ безъ жена.“ Богъ не приема нито жената безъ мъжъ, нито мъжътъ безъ жена. Казано е още, че, ако жената напусне мъжа си, а мъжътъ — жена си, нѣма да бѣдатъ приети въ Царството Божие. Напуснатъ ли се мъжъ и жена, смъртъ ги очаква. Защо е така? — Защото мъжътъ представя духа и ума, а жената — душата и сърдцето. Какво ще остане отъ човѣка, ако го напусне духътъ и умътъ, или душата и сърдцето? Той непременно ще умре. Следователно, ако нѣмашъ чувства, и мисли нѣма да имашъ; ако нѣмашъ мисли, и чувства нѣмашъ. Ако имашъ душа и духъ, ще имашъ и чувства, и мисли, и постѣпки.

„Духътъ ще ви научи“. Това значи, че хората сѣ дошли на земята да се учатъ. Радвайте се, че има кой да ви учи. Необятна е вселената. Тя дава условия и възможности на всички хора да се учатъ. Предъ човѣка се открива велико бѣдеще, съ велики възможности. Трѣбва ли тогава жената да се пита, какво да прави съ мъжа си и съ своя синъ? Трѣбва ли мъжътъ да се пита, какво да прави съ жена си и съ своята дъщеря? И единиятъ, и другиятъ трѣбва да обичатъ! Плодоветъ на Духа сѣ любовъ, радостъ и миръ. Люби, радвай се и носи миръ. Каже ли жената, че не може да обича, тя е жена безъ мъжъ; каже ли мъжътъ, че не може да обича, той е мъжъ безъ жена. Каже ли нѣкой, че не може да люби, той е мъжъ или жена разведена; той е паразитъ, съ който лесно се справятъ — турятъ го на прѣста си, чукватъ го и го хвърлятъ вънъ. Въ което общество и да влѣзе, темелъ нѣма да хване; на което дърво и да се качи, плодъ нѣма да намѣри. Велико е учението на Духа. То обединява членоветъ на семействата, на обществата, на народитъ. Величието на народитъ се крие въ тѣхния духъ. Колкото по-великъ и мощенъ е духътъ на народа, толкова по-свѣтло бѣдеще го очаква. — Какъвъ е духътъ на сегашнитъ народи? — Строгъ и воинственъ. Обаче, Богъ е решилъ да подложи човѣчеството на голѣмо пречистване, да не остане въ свѣта нито единъ лъжецъ и крадецъ. Единственото спасение за тѣхъ е покаянието. Тѣ трѣбва да се обърнатъ къмъ Бога и да искатъ повече свѣтлина, да видятъ погрѣшкитъ си и да се изправятъ.

Какво се изисква отъ сегашнитъ хора? — Градежъ, творчество. Тѣ трѣбва да приложатъ любовта и обичта. Умрѣлитъ трѣбва да се съживятъ и възкрѣснатъ, а живитъ — да изправятъ погрѣшкитъ си и да се обновятъ. Кой ще съживи и възкрѣси мъртвитъ? — Духътъ. — Кой ще

обнови живитѣ? — Духътъ. Той ще ги научи да живѣятъ въ чистота и светостъ. Той ще ги научи, какъ да работятъ, за да придобиятъ плодовѣтъ на Духа. — Какъ можемъ да бъдемъ щастливи? — На този въпросъ отговарямъ: Вода газите, жадни ходите; хлѣбъ носите, гладни стоите. Не питайте, какъ се пие вода, но гребнете съ рѣцетѣ си отъ извора и пийте. Не питайте, какъ се яде хлѣбъ, но вземете едно парче отъ кошницата и го изяжете.

Единъ градинарь набралъ отъ най-хубавитѣ си череши въ една кошница, за да ги занесе на царя, въ знакъ на високо уважение и почитание. Той самъ тръгналъ да ги носи. Деньтъ билъ горещъ, слънчевъ и, за да се разхлади, отъ време на време хапвалъ по една череша. Докато стигналъ при царя, останала само една череша, но той си казалъ: Хубава е черешата, заслужава да я предложа на царя. Най-после се явилъ предъ него и му поднесалъ последната, но най-хубавата череша. Царътъ приелъ черешата, погледналъ я отгукъ-оттамъ и попиталъ градинаря: Какъ се яде този плодъ? Градинарътъ взелъ черешата, турилъ я бързо въ устата си, да покаже на царя, какъ се яде. Царътъ разбралъ, какъ се яде череша, но за него не останало нищо. Той не могълъ да направи опитъ, да види, дали е разбралъ, какъ се ядатъ череши. Нѣма защо да питате, какъ се ядатъ череши. Като ви предлагатъ, ще вземете черешата и ще я турите въ устата си — тя сама ще ви покаже, какъ се яде.

Мнозина постѣпватъ като царя, запитватъ, какъ се прави едно или друго нѣщо, какъ се яде и, безъ да правятъ опити, казватъ, че това не могатъ да направятъ онова не могатъ да направятъ. Докато търсятъ пѣтъ да постигнатъ нѣщо, докато мислятъ, ще се намѣри нѣкой, който ще избърза; той самъ ще направи опита и ще се ползува отъ резултата. Никога не казвайте, че не можете да направите това или онова. Буквата „Н“ е знакъ на противоречие. Обаче, противоречието се решава съ частичката, която съединява двата противоположни брѣга на буквата „Н“. Щомъ нѣкой ви предлага една хубава череша, вземете я, изяжете я, и противоречието, само по себе си, ще се разреши.

„Духътъ ще ви научи.“ — На какво ще ви научи? — Да тъчете своитѣ мисли и чувства, да образувате отъ тѣхъ платна, отъ които да шиете умственитѣ и сърдечнитѣ си дрехи. Преди да ушиете дрехитѣ си, ще избѣлите платната, да станатъ чисти, да свѣтятъ отдалечъ. Каква по-велика наука можете да желаете? Нѣкои искатъ да видятъ Духа, Който ги учи. И това е възможно, но преди всичко трѣбва да обичате плодовѣтъ на

Духа и да се стремите къмъ тѣхъ. Ако искате любовта на нѣкое семейство, обичайте първо децата имъ. Чрезъ децата ще се сближите съ родителитѣ. Вие искате Богъ да ви люби, да, се ползвате отъ Неговата Любовь. Какъ ще ви обича Богъ, когато биете децата Му? Който се стреми къмъ Духа, първо трѣбва да обича Неговитѣ деца, т. е. плодетѣ Му. Щомъ обича плодетѣ на Духа, и Духътъ ще го обича и посещава. — Къде е Духътъ? Искаме да Го видимъ. Чудни сж хората, които търсятъ Духа вънъ отъ човѣка. Азъ, който ви говоря, какво съмъ? Вие, които ме слушате, какво сте? Ако разбирате това, което ви говоря, ще разберете и Духа, и Той ще се прояви и чрезъ васъ. Ако азъ говоря разумно, а вие се повдигате отъ мисълта ми, това показва, че Духътъ действа чрезъ мене. За да се прояви Духътъ на земята и да бѣде разбранъ за васъ, Той е миналъ презъ нѣколко срѣди, т. е. обвивки. Това е необходимо, за да намали Той силата на свѣтлината и трептенията си, да станатъ поносими за вашата нервна система. Който възприема свѣтлината и трептенията на Духа, той се свързва съ Него. Съ други думи казано: Когато Духътъ е посетилъ, той коренно се измѣня. Това не значи, че е заминалъ за другия свѣтъ, но той се намира въ положението на мома, която срѣща възлюбения си. Години наредъ тя е очаквала възлюбения си и, като го срещне, напуща баща си, майка си, братята и сестритѣ си и трѣгва съ него. Преди да срещне възлюбения си, момата се чувствувала като въ окови Щомъ срещне възлюбения си, т. е. Духа, тя хвърля оковитѣ и се радва на свободата си. Духътъ я учи и освобождава отъ ограниченията. Ще кажатъ нѣкои, че това е заблуждение. Кой каквото ще да казва, Духътъ знае истината, а душата търси знанието и свободата. Щомъ го намѣри, тя отъ нищо не се стѣснява — тя се е домогнала до реалността на живота. Нека реалиститѣ кажатъ, кое е реалното въ тѣхния животъ. Ако изядатъ една вкусна ябълка, отъ която сж доволни, това реалностъ ли е? Ако ядатъ по три пѣти на день и пиятъ вода по нѣколко пѣти, това реалностъ ли е? Ябълката изядатъ, по три пѣти на день ядатъ, но пакъ сж недоволни. Ако яденето и пиенето е реалностъ въ живота, защо сте недоволни? И въ яденето, и въ пиенето има нѣщо реално, но, за да разбере смисъла на нѣщата, човѣкъ трѣбва да не яде и да не пие вода нѣколко дня. Докато яде много и пие много, той не може да разбере, какво представя Духътъ. Храната и водата сж необходими елементи за човѣшкия организъмъ, но когато сж въ опредѣлено количество. Увеличатъ ли се повече, отколкото трѣбва, тѣ образуватъ около човѣка тъмна атмосфера, презъ която

лжчитѣ на Духа не могатъ да проникватъ. Това състояние създава мрачни мисли и чувства въ човѣка; настроението му се измѣня, и той губи разположението на духа си. За да излѣзе отъ това състояние, въ помощъ му иде любовта. Тя отваря сърдцата на всички хора, и на богати, и на бедни. Богатитѣ отварятъ складоветѣ и хамбаритѣ си за беднитѣ и страдащитѣ и казватъ: Елате, братя, нека всѣки вземе отъ това, отъ което има нужда. Досега бѣхте въ ограничения и лишения, но дойде краятъ на купонитѣ. Човѣшкиятъ редъ се замѣства съ Божественъ. Човѣшкиятъ порядъкъ е само външенъ. Дойдете ли до вътрешната му страна, тамъ владѣе пълненъ безпорядъкъ. Турете вътрешния Божественъ порядъкъ къмъ външния човѣшки порядъкъ, за да дойдете до истинската хармония на живота.

„Духътъ ще ви научи.“ — На какво ще ви научи? — Да хармонизирате мислитѣ и чувствата си. Хармонията носи радостъ за човѣшката душа. Който се е хармонизиралъ, той не прави разлика между хората: на всички се радва, на всички се усмихва, къмъ всички отправя милъ погледъ. Защо ще гледашъ ближния си сърдито и съ гнѣвъ? Виновенъ ли е той за твоето неразположение? Ако си богатъ, не се сърди на никого, но извикай бедния у дома си и му кажи: Братко, извини ме, че досега не съмъ влизалъ въ положението ти. Гладувалъ си, но азъ не съмъ те разбиралъ. Сега вземи отъ житото и брашното ми, колкото искашъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да се осигури, да бѣде готовъ за тежкитѣ времена. На земята човѣкъ не може да се осигури. Какво осигуряване е това, при което смъртта следва човѣка? Осигуренъ ли е умрѣлиятъ? Гробищата сж пълни съ такива осигурени. Освенъ сухи кости и празни черепи, нищо друго нѣма тамъ. Христосъ казва, че Духъ Свети говори само на пълни глави, а не на праздни.

Казано е въ Писанието: „Събирайте съкровища за небето, дето нито молецъ ги яде, нито рѣжда ги разяжда“. Кѣде ще се турятъ тѣзи съкровища? — Въ сърдцето. Следователно, отворете сърдцата си за съкровищата на небето, т. е. за плодетѣ на Духа. Отворете сърдцата си за плодетѣ на Духа, за Божията Любовь и ги вложете въ вашата съкровищница горе на небето. Бѣдете щедри и отъ нищо не се страхувайте. Трѣбва ли да си внушавате мисли и чувства, които да ви плашатъ? Толстой разправя, какъ единъ човѣкъ си внушилъ мисълта, че е направенъ отъ стъкло и се страхувалъ да не падне и да не се счупи на дребни частици. Тази мисль работила усилено въ ума му, докато

станала нераздѣлна отъ него. Той живѣлъ съ голѣмъ страхъ, докато, наистина, единъ день падналъ на земята и умрѣлъ — сърдцето му се прѣснало.

Много отъ сегашнитѣ хора живѣятъ съ страхъ, да не се счупятъ, да не стане нѣщо особено съ тѣхъ. Това е страхътъ отъ смъртта. Какво, въ сжщностъ, е смъртта? — Напущане на стария мѣхъ и влизане въ новъ. Истинскиятъ човѣкъ е духътъ, висшето съзнание. въ човѣка, което не се мѣни, което никога не умира. Висшето съзнание го има въ всички живи сжщества: въ човѣка то е слѣзло вече и действува отблизко, а въ животнитѣ не е слѣзло още, то е далечъ отъ тѣхъ и въ рѣдки моменти се проявява. Единъ день, когато хората поематъ Божествения пѣтъ и трѣгнатъ нагоре, тогава висшето съзнание ще слѣзе въ животнитѣ, и тѣ ще заживѣятъ по-съзнателно, отколкото се проявяватъ днесъ. Защо трѣбва да слѣзе висшето съзнание? — За да се прояви Богъ. Ще ме запитате, отде знаа това. Азъ превеждамъ това, което чувамъ да се говори горе, не говоря по своя инициатива, отъ мене измислени нѣща. Много нѣща чувамъ, но не мога всичко да превода. Езикътъ на съвременнитѣ хора е лишенъ отъ пластичностъ и музикалностъ, необходими качества за предаване на Божественитѣ мисли. За да възприемете мислитѣ на възвишенитѣ сжщества, на ангелитѣ, трѣбва да живѣете въ абсолютна чистота и светостъ; съ други думи, трѣбва да живѣете въ свѣта на любовта.

Като слушатъ днешната беседа, нѣкои си мислятъ, какво ли ще имъ говоря следния пѣтъ, отъ кое вино, отъ кой пелинъ ще имъ дамъ да пиятъ. Никакво вино не даваме, ние не искаме пияни хора, но трезви, на които даваме само чиста, кристална вода. Като пиете отъ водата, която ви давамъ, ще се освежите, ще уталожите жаждата си, а нѣкои ще се изпотятъ, ще пречистятъ кръвта си. Христосъ казва: „Духъ Свети ще ви научи въ истия часъ“. Това се иска днесъ отъ всички хора. Когато Духътъ ви научи, какво трѣбва да правите, тогава свѣтътъ ще се радва на добри синове и дѣщери. Тогава свѣтътъ ще се радва на добри проповѣдници и учители, на добри управници, сждии и др. Не дойде ли Духътъ да научи хората, какво да правятъ, не може да се говори за никакво възпитание. За дресировка може да се говори, но не и за възпитание. Влѣзе ли Духътъ въ майката, тя ще разполага съ нови методи за възпитание. Чрезъ майката Духътъ ще действува и въ децата. Ако момъкътъ и момата отъ детинство още слушатъ Духа, като се оженятъ, тѣ ще се радватъ на плодетѣ на Духа. Какъ се женятъ хората днесъ? Вие какъ сте се оженили? Бихъ

желалъ българитѣ отново да се оженятъ, и азъ да ги вѣнчае. Време е старитѣ, незаконни бракове да се разтурятъ и да се образуватъ нови бракове, основани на любовта. Тогава ще видите, какви синове и дъщери ще се родятъ отъ браковетѣ на любовта. Децата ще бѣдатъ чисти, свети, като своя Баща — Духътъ. Обществата ще бѣдатъ образувани отъ членове, които живѣятъ въ чистота и светостъ. Какво повече може да се желае въ този свѣтъ? Да имате синове и дъщери, родени отъ Духа, това е най-великото благо, къмъ което човѣкъ се стреми. Реалното, същественото нѣщо въ свѣта е Духътъ.

„Духъ Свети ще ви научи на всичко.“ Той носи свѣтлината въ свѣта, която открива всички пѣтища на човѣка. Какъ ще познаете присѣтствието на Духа? — Когато се чувствувате силни по мисль и по чувства, това е присѣтствието на Духа въ васъ. Когато сте тѣжни, скръбни, обременени, и скръбта ви се смѣни съ радостъ, това е Духътъ, Който ви е въздействувалъ. Когато сте въ безизходно положение и излѣзете отъ него, това е помощта на Духа. Духътъ следва всѣка стѣпка на хората, но повечето отъ тѣхъ сѣ слѣпци, не Го виждатъ; нѣкои Го напипватъ само, а малцина Го виждатъ. Дето свѣтлината на Духа прониква, тамъ има мисль, разсѣждане, виждане. Тамъ е изключено всѣкакво съмнение и подозрение, всѣкакво колебание. Трѣбва ли сегашниятъ човѣкъ да се блѣска въ стенитъ на съмненията и да се заблуждава?

Единъ младъ момѣкъ, на име Стоянъ, отивалъ отъ селото си за града. По едно време се почувствувалъ малко уморенъ и решилъ да си почине подъ сѣнката на едно дърво. Той вързалъ магарето съ юлара за дървото, облегалъ се и задрѣмалъ спокойно на сѣнка. Презъ това време нѣколко немирни деца се приближили до дървото, развързали магарето, оставили само юлара и си отишли. Като се събудилъ, Стоянъ видѣлъ, че магарето го нѣма, само юларътъ останалъ вързанъ за дървото. Той се замислилъ и си казалъ: Ако съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето; ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ. Нѣкои философи изпадатъ въ положението на Стояна и си казватъ: Ако сме истински философи, изгубихме магарето; ако не сме философи, спечелихме единъ юларъ. Човѣкъ не трѣбва да се заблуждава, нито да се съмнява въ себе си. Ако е Стоянъ, изгубилъ е магарето; ако не е Стоянъ, пакъ нищо не е спечелилъ. Какво ще прави само съ юлара безъ магаре? Много хора губятъ своитѣ магарета и следъ това се обѣркватъ, тѣ ли сѣ, или не сѣ. Нѣма защо да се обѣрквате и съмнявате въ себе си, но ще бѣдете внимателни, да не

заспivate, дето трѣбва и не трѣбва. Като отивашъ да продавашъ магарето си, не трѣбва да спишъ. Ще бждешъ съ отворени очи.

Христосъ казва: „Духъ Свети ще ви научи на всичко“. Подъ думата „всичко“ разбираме, че Той ще научи хората, какъ да придобиятъ плодетѣ на Духа. Знайте, че Духътъ е реалното, на което дължите всичко. Търсете Духа въ всѣка велика проява и разчитайте на Неговата помощъ. Мощно нѣщо е Духътъ. Дето влѣзе Той, всичко преобразява. Подъ влиянието на Духа, и лошиятъ човѣкъ става добъръ, и змията става кротка. Ако нахраните добре грѣшния, лошия човѣкъ, и той ще стане добъръ, нѣма да причинява пакости. Онѣзи, които е озарилъ Духътъ, трѣбва да работятъ за повдигането на беднитѣ, на страдащитѣ, на грѣшнитѣ. Не презирай падналия, но му помогни да стане. Не презирай животнитѣ, които ходятъ на четири крака. Благодарение на тѣхъ вие сте сити и нахранени. Тѣ влачатъ ралото по нивитѣ заради васъ. И животнитѣ, и грѣшницитѣ вършатъ нѣкаква работа, отъ която мнозина се ползватъ. Затова, отъ Божествено гледище, нѣма грѣшници. Има непробудени съзнания, недозрѣли плодове, но грѣшници нѣма. Влѣзте въ положението на грѣшника и вижте какъ той се мѣчи. Като сгрѣши, той е недоволенъ отъ себе си, страда и самъ се наказва. Обикнете грѣшника, за да влизате въ положението му и да му помагате.

„Духъ Свети ще ви научи на всичко“. Като знаете, какво представя Духътъ, не се страхувайте отъ свѣтлитѣ духове. Отъ въплѣтени духове може да се страхувате, но не и отъ невъплѣтени, които се отличаватъ съ чистота и светостъ. Светиятъ Духъ носи радостъ на майката, която ражда. Чрезъ детето ѝ, Той я въвежда въ новъ животъ. Светиятъ Духъ създава добри връзки и отношения между хората. Свѣтлитѣ духове помагатъ на хората да разрешатъ мѣчнотиитѣ и противоречията въ живота си. Тѣ се наричатъ братя и сестри — помагачи на човѣчеството. Тѣ носятъ новата култура въ свѣта. Достатъчно е да ги призовемъ въ името на Божиата Любовь, за да ни се откриятъ. Тѣ сж избавяли и продължаватъ да избавятъ хората отъ беди и напасти. Тѣ сж постоянно между насъ, следватъ ни, за да ни помагатъ. Тѣ сж нашитѣ свѣтли братя, които страдаха и се пожертвуваха за Христа. Днесъ тѣ се жертвуватъ и за помалкитѣ си братя, да ги спасятъ.

„Духъ Свети ще ви научи на всичко“. Подъ думитѣ „Духъ Свети“ разбираме всички свѣтли, възвишени духове, които съставятъ едно цѣло съ Христа. Въ този смисълъ, Христосъ е колективно сжщество. Той казва:

„Свѣтлитѣ духове и ангелитѣ постоянно слизатѣ и възлизатѣ“. Тѣ носятѣ мирѣ, първо за Балканскитѣ държави, а после за по-голѣмитѣ, най-после за цѣла Европа. Иде мирѣтъ, но не скоро, защото не иде съ коне, нито съ биволи; пѣшѣ иде той. Когато дойде мирѣтъ, ще настане голѣма радостѣ, малки и голѣми ще се радватѣ и веселятѣ. Духѣ Свети иде да ви научи на всичко. Слушайте Неговия гласѣ. Иде Божествениятѣ мирѣ. Той ще възкреси всички мъртви, паднали на бойнитѣ полета. Той ще възкреси всички ваши заминали братя и сестри. Носете тази радостна вестѣ навсѣкѣде.

Казано е въ Писанието: „Ще бѣде едно стадо и единѣ Пастирѣ“. Павелѣ казва: „Сегашнитѣ страдания не могатѣ да се сравняватѣ съ бѣдещитѣ блага, които идатѣ въ свѣта“. Вдълбочете се въ себе си, за да приемете Духа, да Го носите навсѣкѣде по свѣта, въ семействата, между народитѣ, въ цѣлото човѣчество. Носите ли Духа съ себе си, дето влѣзете, ще ви приематѣ съ радостѣ.

Господѣ да благослови всички присѣтствуващи!

4. Беседа отѣ Учителя, държана на 14 юлий, 1918 г. София.

Радостни и търпеливи

„Въ надежда бивайте радостни, въ скръбъ — търпеливи, въ молитва — постоянни“.

Послание къмъ Римлянитѣ 12:12.

„Въ надежда бивайте радостни“. Надеждата е великъ Божественъ принципъ. Тя е едно отъ лицата на Света Троица. Върата, надеждата и любовта представятъ единъ трижгълникъ: любовта стои на върха на трижгълника, а върата и надеждата — отъ дветѣ му страни. Върата, надеждата и любовта представятъ три велики свѣта, за които всички хора говорятъ, но малцина ги познаватъ. Нѣкои познаватъ само единия принципъ, други — двата, а малко хора познаватъ и тритѣ. Въ този смисълъ става дума за известни и неизвестни величини. Едното неизвестно подразбира и второ, и трето неизвестно. Думитѣ „известенъ и неизвестенъ“ за нѣкои сж съдържателни, а за други безсъдържателни. Кажатъ ли, че нѣкой човѣкъ е известенъ, това значи, че всички хора го познаватъ. Кажатъ ли, че е неизвестенъ, или никой не го познава, или малко хора го познаватъ. Ако хората не го познаватъ, това не значи, че той нѣма съдържание.

Физическиятъ свѣтъ е известенъ на повечето хора, но духовниятъ и Божествениятъ сж известни на малцина. За последнитѣ два свѣта става споръ, съществуватъ ли тѣ, или не. Има много логически и философски твърдения и отричания за тѣзи свѣтове. При това, колкото сж силни доказателствата за съществуването имъ, толкова сж силни и за отричането имъ. Това показва, че плюсьтъ и минусьтъ сж две равни сили въ природата. Колкото е силенъ плюсьтъ, толкова е силенъ и минусьтъ. Че съществува физически свѣтъ, който не е нищо друго, освенъ отражение на Божествения свѣтъ, върху това споръ не става, защото той е близо до нашитѣ очи и до останалитѣ сътвива, и ние непосредствено го възприемаме. Божествениятъ свѣтъ, обаче, не виждаме, защото сме кжсогледни. Какъ ще видите този свѣтъ, когато даже на единъ километъръ не можете да виждате дребни предмети. За да видите Божествения свѣтъ, трѣбва да бждете далекогледни. Като наблюдаватъ планетитѣ, ученитѣ си служатъ съ далекогледни, съ зрителни трѣби, съ телескопи. А сегашнитѣ философи седатъ на едно мѣсто и само разсждаватъ, съществува ли Богъ, или не; има ли другъ свѣтъ, освенъ физическия, има ли душа и т. н.

Това е гимнастика на ума. Божественият свѣтъ е толкова реаленъ, колкото и физическиятъ. — Отде знаешъ това? — Виждамъ. Ако влѣза въ Божествения свѣтъ съ кучето си, азъ ще видя всичко, което съществува тамъ; кучето ми нищо нѣма да види и разбере. Ако отида съ него да слушамъ лекция на нѣкой знаменитъ професоръ, азъ ще разбера всичко, а кучето нищо нѣма да разбере. То даже ще се смути отъ присѣтствието на много хора и ще започне да лае. Че кучето не вижда и не разбира нѣщата, това не показва, че тѣ не съществуватъ. Следователно, ако хората не виждатъ Бога и Божествения свѣтъ, това не показва, че тѣ не съществуватъ. Какъ ще докажете на слѣпия, че слънцето грѣе, че има физически свѣтъ? Той ще пипа, но всички нѣща не могатъ да се пипатъ. Следователно, щомъ хората спорятъ за съществуването на Бога, това, именно, показва, че Той съществува. Не можешъ да споришъ за нѣща, които не съществуватъ. Всѣко нѣщо, за което имашъ каква и да е представа, близка или далечна, то съществува, то е реално. Има реални нѣща, които съществуватъ временно, а не вѣчно. Тѣ сж преходни реалности. Напримѣръ, сѣнкитѣ на предметитѣ сж реални само при слънчева или лунна свѣтлина, но не и въ тъмна, мрачна нощъ. Значи, свѣтлината има известно отношение къмъ сѣнкитѣ, защото тѣ съществуватъ само при нея. Щомъ свѣтлината се губи, и сѣнкитѣ изчезватъ. Каквото е отношението между свѣтлината и сѣнката, такова е отношението между радостта и скръбта. Колкото повече расте скръбта, толкова по-малка е радостта; колкото по-голѣма е радостта, толкова по-малка става скръбта. Това е законъ. Значи, радостта и скръбта въ живота сж временни, преходни реалности. Обаче, има реалности, които сж вѣчни, абсолютни.

„Въ надежда бивайте радостни“. Надеждата има отношение къмъ физическия свѣтъ, къмъ всички форми, които създаватъ радости и удоволствия на хората. Надеждата е нѣщо реално за тѣхъ. Майката се радва на детето си, защото има форма. Като погледне на главичката, на носето, на рѣчичкитѣ, на крачката, на чернитѣ му косички, тя се радва; има нѣщо видимо въ детето, което тя може да пипне. Отнемете ли тѣзи нѣща отъ детето, и то изчезва заедно съ тѣхъ. Щомъ изчезне формата на детето, сжщо така изчезватъ радостта и надеждата на майката. Значи, надеждата е реалностъ, която е видима за физическия свѣтъ, вѣрата — за духовния, а любовта — за Божествения. Съ вѣрата човѣкъ живѣе въ духовния свѣтъ, между ангелитѣ. За нѣкои този свѣтъ не е реаленъ. Тѣ

гледатъ на ангелитѣ като на въздухообразни, недействителни същества. Въ действителностъ, ангелитѣ сж по-реални отъ хората; материята, съ която сж облѣчени, е по-фина, по-чиста, но и по-устойчива отъ тази, съ която хората сж облѣчени. Съ какво сж облѣчени хората? — Съ плътъ, която наричатъ тленна. Тя е гжста, тежка. Материята на съществата отъ Божествения свѣтъ, т. е. отъ свѣта на любовта, е вѣчна, неизмѣнна. Като се надѣва, човѣкъ има стремежи въ себе си, а като вѣрва, той живѣе.

„Въ надежда бивайте радостни, въ скръбъ — търпеливи, а въ молитва — постоянни“. Това е необходимо за всѣкидневния животъ на човѣка. Следователно, учението, което ви проповѣдвамъ, носи въ себе си положително знание; то не е схоластика, нито актьорство. Не осжждамъ схоластицитѣ, не осжждамъ и актьоритѣ, защото и тѣ иматъ своето предназначение, но това сж временни занятия. Трѣбва ли да осжждаме децата, които строятъ кжщички отъ пѣськъ и вода и мислятъ, че това сж истински кжщи? Чрезъ игритѣ децата се упражняватъ, развиватъ въображението си, но какво ще стане съ възрастнитѣ, ако и тѣ си играятъ съ пѣськъ и строятъ такива кжщички. Тѣ сж минали вече този периодъ отъ живота си и трѣбва да вървятъ напредъ.

„Въ надежда бивайте радосни“. Като говоримъ за надеждата, непременно трѣбва да се спремъ и върху вѣрата и любовта. Какво представя любовта? — Принципъ на самопожертвуване. Богъ, Който се изявява въ свѣта, се жертвува за малкото. Значи, любовта подразбира жертва на Великото за малкото. Вѣрата е принципъ, който създава условия за проява на жертвата, съ цель да се прояви животътъ. Надеждата пъкъ е принципъ, който облича нѣщата въ съответни форми. Когато нѣкой пита, има ли надежда, казвамъ: Щомъ имашъ тѣло, имашъ надежда. — Имамъ ли вѣра? — Тури ржката на гърдитѣ си и, ако чуешъ, че нѣщо тупа, имашъ вѣра. Който има сърдце, има вѣра. — Имамъ ли любовь? — На този въпросъ ти самъ ще си отговоришъ. Това е една задача, въ която дветѣ величини сж известни, а само една е неизвестна. Ти самъ ще намѣришъ неизвестната.

„Въ надежда бивайте радостни“. Азъ добавямъ: „Въ надеждата имай вѣра“. Надеждата съдържа въ себе си и вѣрата, и любовта. Като станете сутринъ отъ сънь, огледайте се въ огледалото и кажете: Благодаря Ти, Господи, че надеждата е въ мене. Какво прави кокетката? Щомъ стане отъ сънь, вземе огледалото и казва: Дали ще ме хареса нѣкой днесъ? — Ще те хареса нѣкой, но ако имашъ надежда. Тя прави лицето красиво, спокойно,

съ правилни чърти. Ако очитѣ ти сѣ мѣтни, има нѣщо непотрѣбно въ стомаха ти. Като те прегледа лѣкарь, ще ти каже да поправишѣ стомаха си. А пъкъ азъ ще кажа, да изправишѣ надеждата си. Ако лицето ти е бледно, ако ржката ти е схваната, или ако имашѣ сърдцебиене, ти трѣбва да изправишѣ надеждата си, т. е. да я усилишѣ. Всѣка дисхармония въ физическото тѣло на човѣка показва, че надеждата му е отслабнала. И обратно: всѣка неправилна проява на надеждата създава физическо разстройство на човѣка.

„Въ скръбъ бивайте търпеливи“. Мѣчно е да говоришѣ на хората и да ги убедишѣ, именно, въ това, да бѣдатѣ търпеливи въ скръбѣта. За Бога се казва, че е дълготърпеливъ, но може ли човѣкъ да бѣде търпеливъ? При това, да търпи, когато страда и скърби. Колкото и да е мѣчно, възможно е човѣкъ да бѣде търпеливъ. Щомъ Богъ е дълготърпеливъ, отъ човѣка се иска поне търпение. Нѣма сѣщество въ свѣта, което да е понесло толкова хули, нечисти мисли и неблагодарности, както Бога. Нѣкой казва за себе си, че е търпеливъ. Обаче, той не се е изпиталъ, не се е позналъ. Ако търпението му се подложи на изпитъ, ще види, че нѣма търпение. Търпението се изпитва само въ скърбитѣ и страданията, въ мѣчнотиитѣ. Търпеливъ човѣкъ е онзи, въ когото умътъ, сърдцето и волята сѣ въ пълно съгласие. Ако умътъ на човѣка върви на една страна, сърдцето — на друга и волята — на трета, той не може да бѣде търпеливъ. И такъвъ човѣкъ иска да знае тайнитѣ Божи! Това е невъзможно. Може ли Богъ да тури скѣпоценноститѣ си въ една пробита лодка и да трѣгне съ нея на пътъ? Следъ всичко това нѣкой се оплаква, че Богъ не го е посетилъ. Какъ ще те посети, когато лодката ти е пробита?

Единъ младъ момѣкъ, отъ едно българско село, постоянно се оплаквалъ на майка си, че е нещастенъ. Здравъ съмъ, юнакъ съмъ, съ мечка мога да се боря, но защо ми е това голо здраве? Пари нѣмамъ, момитѣ не ме искатъ. Отъ силата ми ги е страхъ, отъ безпаричието — сѣщо. Какво да правя? Единъ день заболѣлъ отъ тежка болестъ, която го държала цѣли три години. Той отслабналъ толкова много, че едва се движелъ. Като изгубилъ здравето си, започналъ да мисли право и казалъ на майка си: Мамо, дано Богъ чуе и този пътъ молбата ми, да ми върне здравето, че ако ще, съ камъни да ме товари. Нищо друго не искамъ, освенъ здраве. Не ми трѣбватъ пари, не ми трѣбватъ моми — здраве искамъ.

Днесъ всички хора, като болния момъкъ, искатъ хлѣбъ. Отвсѣкжде се чува: хлѣбъ, хлѣбъ искаме! Какво нѣщо е хлѣбътъ? — Доброто, добродетелитѣ въ човѣка. Дето сж добродетелитѣ, тамъ има хлѣбъ въ изобилие. Нѣма ли добродетели, и хлѣбъ нѣма. Значи, въ Божествения свѣтъ хлѣбътъ е свързанъ съ доброто, т. е. съ добродетелитѣ. Търпението, напимѣръ, е една добродетель. Затова, когато сте скръбни, приложете търпението си, да опитате неговата сила и влияние. Който не прилага търпението си, прилага неволята, но тя е тежестъ. Неволята подразбира закона на необходимостта, а търпението — закона на любовта. Само любещиятъ търпи. Той прилага силитѣ на ума, на сърдцето и на волята едновременно, за да обработи материята на скръбта и да я превърне въ радостъ. Само търпението е въ състояние да превърне грубата материя на скръбта въ фина; това значи, превръщане на скръбта въ радостъ.

„Въ молитва бивайте постоянни.“ Защо е нужна молитвата? Тя е връзка на човѣшката душа съ възвишения разуменъ свѣтъ, отдето човѣкъ черпи сили за подържане на живота. За да се моли постоянно, той трѣбва да има търпение. Ако нѣкой се разболѣе, веднага му препорѣчватъ силна храна и да лежи. На слабъ стомахъ препорѣчватъ да пие малко винце. На болния азъ бихъ препорѣчалъ чистъ въздухъ, търпение и молитва. Следъ това ще му препорѣчамъ да съедини силитѣ на ума, на сърдцето и на волята си, да действуватъ едновременно и въ съгласие. — Може ли така да се лѣкува човѣкъ? — Може. Така е било отъ създаването на свѣта. Ако днесъ не е така, причината е въ самия човѣкъ. Той живѣлъ така, че е разединилъ връзката между силитѣ на своето тѣло. За да възстанови тази връзка, той трѣбва да се моли и да търпи. Молитвата е духовенъ процесъ. Каквото е дишането на физическия свѣтъ, таква нѣщо е молитвата въ Божествения свѣтъ. Значи, молитвата е духовно дишане, т. е. зрѣне на Божественитѣ блага. Като отправя сърдцето си къмъ Бога, човѣкъ диша отъ еликсира на живота. Прилагайте често молитвите, за да видите, каква лекота ще настане въ душата ви. Съвременнитѣ хора не признаватъ Бога, не се молятъ и, като заболѣятъ, веднага търсятъ лѣкарь. Не е лошо да търсите външна помощъ, но потърсете я, следъ като сте опитали други пѣтища. Като заболѣете, обърнете се първо къмъ Бога, после — къмъ своята душа и най-после — къмъ лѣкаря. Вие вървите по обратенъ пѣтъ, и затова не успѣвате. Следъ това се чудите, защо, вмѣсто подобрене, положението ви се влошава.

Сегашнитѣ хора се впуцатъ въ излишни разсѣждения, дали Богъ сѣществува, или не; грижи ли се за хората, обича ли ги и т. н. Ако Богъ не бѣше създалъ свѣта и, ако всичко, което ни обикаля, не е Негово творение, може да се предполага, че Той за нищо не се грижи; понеже цѣлитъ свѣтъ е Неговъ, Той се грижи за всичко и за всички. Хората, като частъ отъ Бога, интересуватъ и Него, и Неговитѣ помощници, макаръ че тѣ Му създаватъ и радости, и скѣрби. Той всичко понася, търпи и се надѣва, че ще дойде день, когато Неговитѣ деца ще Го потърсятъ и признаятъ за свой Баща. До тогава тѣ ще Му причиняватъ голѣми страдания. Не става ли сѣщото и съ родителитѣ ви? Докато свършите образованието си и стѣпите здраво на краката си, вие причинявате голѣми скѣрби на родителитѣ си. Понѣкога не искате да учите, тѣ ви изпращатъ пари, мѣчатъ се да изкаратъ повече срѣдства, да задоволятъ нуждитѣ ви. Нѣкога пренебрегвате тѣхния трудъ и се занимавате съ странични работи, безъ да учите. Между родителитѣ и децата има тѣсна връзка, поради което, позорътъ на родителитѣ е позоръ и на децата. И обратно, позорътъ на децата е позоръ и на родителитѣ. На сѣщото основание нашитѣ погрѣшки и скѣрби се отразяватъ и на Бога. За да се очисти свѣтътъ отъ погрѣшкитѣ и нечистотиитѣ на хората, Богъ трѣбва да слѣзе на земята, да измие децата си, да изчисти цѣлата земя.

Отъ гледището на Божествения свѣтъ, сегашнитѣ хора сѣ още деца, по на 12 години, които могатъ вече да работятъ. Едно време, когато хората били съвсемъ малки деца, две-тригодишни, Богъ е билъ крайно снизходителенъ къмъ тѣхъ. Но днесъ, когато сѣ порасли, станали сѣ 12 годишни, Божествениятъ законъ се налага върху тѣхъ. Тѣ се поставятъ на кръста, дето изучаватъ двата диаметра на кръга. Днесъ повечето хора носятъ кръстъ на шията си, но когато страданието слѣзе отгоре, тѣ започватъ да плачатъ. Когато войникътъ носи кръстъ, това показва, че е храбъръ. Той носи кръстъ за храбростъ и минава за герой. Защо и ти, като носишъ кръста, т. е. страданието. да не бѣдешъ герой? Носи кръста, и бѣди герой! Богъ дава кръстове на хората, когато слизатъ на земята, преди да сѣ ги заслужили; като живѣятъ известно време, тѣ се възнаграждаватъ едни-други, даватъ си кръстове за заслуга и минаватъ за герои.

Като казвамъ, че хората плачатъ отъ страданието, азъ не съмъ противъ плача. Напротивъ, който плаче, заслужава похвала. Когато поизсѣхне малко, човѣкъ трѣбва да поплаче, да се понакви. Отъ

времена време човѣкъ трѣбва да си поплаква, но цѣлъ животъ да плаче, това не е естествено. И цѣлъ животъ да се смѣе, пакъ не е естествено. Който само се смѣе, прилича на пустинникъ. Той живѣе въ пустинята, въ която нищо не расте. Ако съмъ странникъ, предпочитамъ да се спра въ колибата на беденъ човѣкъ, който поне единъ пѣтъ презъ седмицата плаче, отколкото да влѣза въ къщата на човѣкъ, който само се смѣе и никога не плаче. Така и Богъ постѣпва. Той посещава скръбния, обременения, нещастния човѣкъ. — Защо? — Защото плаче, полива изсъхналитѣ си цвѣтя. — Дали, наистина, Богъ ни е посещавалъ? — Той е влизалъ много пѣти въ сърдцата ви. Той ви е посещавалъ и когато сте били радостни. Щомъ си отиде Той, и радостта ви изчезва. Не се обезсърдчавайте. Щомъ ви е посетилъ веднѣжъ, Богъ ще ви посети пакъ. Една българска поговорка казва: „Дето е текла вода, пакъ ще тече.“ Защо понѣкога вашето корито изсъхва? Нѣкои ваши братя, градинари, сѣ отбили вашата вода въ своята градина, да поливатъ зеленчуцитѣ и плодовитѣ си. Като полѣятъ добре градината си, тѣ отново пущатъ водата да потече въ вашитѣ корита. Който нѣма вода, съ която да услужва на другитѣ, той трѣбва да почива, временно поне. Нѣкога сте скръбни, защото нѣкой вашъ братъ е отбилъ малко водата ви. Не се сърдете за това, но бѣдете будни, да не оставяте мотиката си да попадне въ негови рѣце и да отбива водата ви. Не се карайте съ хората, че ви правятъ понѣкога пакости. Вие никога ли не сте отбивали чужда вода? Фактътъ, че нѣкога сте радостни, показва, че сте отбили водата на съседа си и се радвате, че ще напоите градината си. Докато сте радостни, вие не мислите, че сте причинили на нѣкого вреда. Обаче, щомъ сте скръбни, тогава започвате да плачете и да мислите. Въ това отношение, хората приличатъ на онзи руснакъ, който казвалъ: „Есть деньги, Христосъ воскресъ; нѣтъ денегъ — смертию смерть.“

„Въ молитва бивайте постоянни“. Защо трѣбва да бѣдете постоянни въ молитва? — За да организирате ума, сърдцето и волята си. — Какво представя радостта? — Правилно съгласуване на силитѣ, които действуватъ въ организма. Както здравата машина се движи спокойно, равномерно, безъ никакво сътресение и търкане, така и човѣкътъ на радостта се развива правилно и хармонично. Скрѣбта е масло, необходимо за намазване на машиннитѣ части. Както не можемъ безъ машина, така не може и безъ масло. Значи, човѣкъ не може да живѣе нито безъ радости, нито безъ скръби. Докато е на земята, той се радва и

скърби. Скръбта е неизбежна. Какъ можете да причинявате скърби и страдания на по-долностоещитѣ отъ васъ същества, а за себе си да искате само радости? Защо колите и избивате говеда, кокошки, агънца и свине? Както избивате и колите по-малки същества отъ васъ, така и вие трѣбва да давате отъ месото си на други, и тѣ да се порадватъ. Като турятъ умрѣлия въ гроба, малкитѣ същества се нахвърлятъ върху него съ радостъ, че има какво да си хапнатъ. Тѣ се радватъ на хубавата храна, която неочаквано имъ се подлага, и бързатъ да я опитатъ. Какви пѣсни, какво веселие става около добре опечената и зачервена кокошка! Защо такива пѣсни и тържества да не ставатъ между малкитѣ работници — червеи, между подземнитѣ труженици. Тѣ разглобяватъ човѣшкото тѣло, отдѣлятъ една следъ друга тухлитѣ и оставатъ само коститѣ. После дохождатъ други работници-творци, които започватъ да мислятъ, какъ да съградятъ отново човѣшкото тѣло. Тѣ събиратъ частица по частица, сглобяватъ ги и образуватъ новото човѣшко тѣло. Същественото въ човѣка, т. е. неговата душа, не е въ тѣлото му, затова понѣкога човѣкъ не е доволенъ отъ своята кжца — отъ тѣлото си. Той намира, че тя е лишена отъ нѣкои принадлежности.

Мнозина сж недоволни отъ живота си. Защо? — Защото доволството иде всѣкога отгоре, а не отдолу. За да бждете доволни, повикайте на помощъ любовта и вѣрата. Съ любовта заедно ще дойдатъ същества отъ Божествения свѣтъ, а съ вѣрата — същества отъ ангелския свѣтъ. Тѣзи същества, заедно съ васъ, ще реализиратъ желанията ви, и надеждата ви ще се оправдае. Любовта има отношение къмъ човѣшката душа, вѣрата — къмъ ума и сърдцето, а надеждата — къмъ волята. Като знаете това, приложете вѣрата, надеждата и любовта въ живота си, да видите, какъвъ ще бжде резултатътъ на вашия животъ.

Представете си, че сте недоволни отъ нѣкоя ваша мисль или постѣпка. Вие се безпокоите, гнѣвите се, ставате енергиченъ и търсите нѣкого, върху когото да излѣете гнѣва си. Ако сте баща, ржката ви ще се слага върху гърба ту на едното, ту на другото дете, а нѣкога и върху жена ви. Ако сте началникъ, ще тропате съ ржка по масата, или съ кракъ по земята. И въ единия, и въ другия случай работитѣ ви нѣма да се оправятъ. Защо не потърсите причината за недоволството въ себе си, а го търсите въ окръжаващитѣ? Значи, методътъ, който прилагате, не е правиленъ. Потърсете другъ методъ, за да се справите съ недоволството си. Какъвъ смисль има да употребявате едно лѣкарство, което влошава

положението на болния? Щомъ сте го употребили два-три деня наредъ, и положението се влошава, замѣстете го съ друго, което може да подобри състоянието на болния. Ще извикате другъ лѣкаръ, който ще предпише друго лѣкарство. Докато положението на болния не се подобри напълно, вие имате право да смѣняте лѣкарствата и лѣкаритѣ. Сжщото правило ще прилагате и къмъ себе си. Докато не дойдете до добъръ резултатъ, ще промѣняте методитѣ на своята работа. Защо трѣбва да удряте съ рѣка и съ кракъ? Децата не се възпитаватъ съ удари и съ бой. Имайте търпение да мине гнѣва ви и тогава, вмѣсто да биете детето си, погладете го по главата и му кажете нѣколко сладки думи. Гнѣвътъ се трансформира чрезъ работа, а не чрезъ удряне на масата съ рѣка или на земята съ кракъ, нито чрезъ удряне по чуждитѣ гърбове.

Мнозина сж недоволни отъ погрѣшкитѣ си и казватъ, че сж грѣшници, че сж лоши хора. Ако това може да подобри човѣка, да го изправи, нека се нарича грѣшникъ; ако нищо не му помага, никога да не си служи съ такива думи. Методитѣ, съ които хората си служатъ при самовъзпитанието, иматъ смисълъ, ако донасятъ желанитѣ и очаквани плодове. Не донасятъ ли тѣзи плодове, трѣбва да се замѣстятъ съ други. Ако старитѣ методи при възпитанието и въ религията не сж дали добри плодове, откажете се отъ тѣхъ. Замѣстете старитѣ методи съ нови и очаквайте тѣхнитѣ плодове. Ако посадишъ плодове и зеленчуци въ градината си по единъ начинъ и нѣмашъ добри плодове, следната година приложи другъ начинъ. Павелъ казва: „Ако чрезъ надежда и радостъ животътъ ти не се подобри, влѣзъ въ скръбта и търпението; ако и тамъ нѣмашъ резултатъ, влѣзъ въ молитвата и постоянството. Ако нѣкой е започналъ отъ молитвата и постоянството, и животътъ му не се е подобрилъ, да влѣзе въ скръбта и търпението, а оттамъ — въ радостта и надеждата. При това положение, непременно ще има добри резултати. Това сж опитвали сжществата преди васъ и сж придобили положителни резултати. Опитайте и вие, да видите, че въ приложението на надеждата, на вѣрата и на молитвите, като методи, нѣма изключения. Ако прилагашъ само молитвата, въ този методъ има 50% изключения; ако прилагашъ само скръбта и търпението, има 25% изключения; ако прилагашъ любовта и радостта, никакви изключения нѣма. Въ любовта и въ радостта влизатъ вѣрата, надеждата, молитвата, постоянството и търпението.

И тъй, ако нѣкой се оплаква, че работитѣ му въ семейството или въ обществото не вървятъ добре и мисли, че е нещастенъ, че сѣдбата го гони, нека влѣзе въ скръбта и търпението; ако и тукъ не му върви, да влѣзе въ надеждата и радостта; ако и тукъ е недоволенъ, да влѣзе въ молитвата и постоянството. Скръбта и търпението, надеждата и радостта, молитвата и постоянството представятъ три чифта тройки отъ три различни свѣта. Повечето хора сѣ отъ първия свѣтъ, изучаватъ методитѣ, чрезъ които да понасятъ скърбитѣ съ търпение. Като изучавате скръбта и търпението на физическия свѣтъ, ще се качите въ по-горенъ, да изучавате съотношението между формитѣ. Тогава ще разберете, защо нѣкога лицето ви е бледо, а нѣкога — червено; защо нѣкога очитѣ ви иматъ свѣтлина, а нѣкога сѣ мжтни; защо нѣкога сърдцето ви бие равномерно, а нѣкога — неправилно. Това е наука, която можете да придобиете само на земята. Въ това отношение, земята е велико училище.

Сега, като слушате беседата, не се произнасяйте, какъ говоря, но гледайте, какво върша. Силата на човѣка не се заключава въ думитѣ, но въ дѣлата му. Силенъ човѣкъ е онзи, който обръща внимание на малкитѣ нѣща и отъ тѣхъ се учи. Като видя, че две деца се биятъ на улицата, азъ не ги отминавамъ, но се спирамъ да наблюдавамъ и правя преводи на всичко, което виждамъ. За мене е важно, да видя съ коя ржка скубятъ космитѣ си, на коя страна ги дърпатъ, съ кой кракъ ритатъ и т. н. Всичко това има значение. Не е безразлично, съ коя ржка ще те удари нѣкой човѣкъ, съ дѣсната или съ лѣвата. Тѣзи нѣща иматъ отношение и до мене. Като изучавате и наблюдавате малкитѣ нѣща, вие ще дойдете до вътрешно разбиране на живота. И тогава, стихътъ, въ който Христосъ е казалъ, че, ако те удари нѣкой по едната страна, да дадешъ и другата, нѣма значение само по буква, но и по духъ. Той означава: Ако не успѣешъ въ една работа съ ума си, приложи и сърдцето си. Волята пъкъ ще бѣде прицелна точка. Ако не успѣешъ въ нѣщо съ скръбъ и търпение, приложи надеждата си и радостта; ако и тогава не успѣешъ, приложи молитва и постоянство. Като ви сполети нѣкакво нещастие, не роптайте противъ него, но обърнете се къмъ Бога съ думитѣ: Господи, научи ме, какъ да извадя повече масло отъ скръбта и нещастieto ми. Маслото представя поука, която можете да придобиете. Какво правите лѣтно време съ плодовитѣ? — Пригответе ги за презъ зимата чрезъ сушене и варене.

Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се носят страданията. Тежко е, наистина, положението на хора, които страдатъ. Тъ сж на голѣмъ огнь. Въ нѣкой домъ единъ день жената е на парила, а мъжътъ подклажда огнь, другъ день — обратно: мъжътъ е на парила, а жената подклажда огнь. Жената се моли на мъжа, да не я пече; мъжътъ се моли на жената, да не го пече. Въ края на краищата, огньтъ не се вдига. Докато не станатъ чисти и не свѣтнатъ, огньтъ постоянно ще се подклажда. Ето защо, благодарете на Бога, че ви е далъ такъвъ мъжъ, или такава жена, да се изчистите взаимно. За васъ е важно да се радвате, да търпите и да постоянствувате. Отъ надеждата трѣбва да излиза радостъ, отъ скръбта — търпение, а отъ молитвата — постоянство. — Защо трѣбва да скърбимъ? — За да придобиемъ търпение. — Защо трѣбва да се надѣваме? — За да придобиемъ радостъ. — Защо трѣбва да се молимъ? — За да придобиемъ постоянство. Ако искате да се радвате, прилагайте надеждата; ако искате да бждете търпеливи, приемайте съ радостъ скръбта; ако искате да бждете постоянни, молете се. Молете се не само за васъ, но за всички. Който мисли само за себе си, нищо нѣма да постигне. Когато влѣзете въ духовния свѣтъ, между ангелитъ, тогава ще мислите само за себе си. — Защо? — Защото тамъ всички сж силни, не се нуждаятъ отъ чужда помощъ. Обаче, докато сте на земята, ще мислите и за другитъ. Ако си слуга, ще мислишъ за господаритъ си. Излѣзешъ ли отъ това положение, можешъ да мислишъ само за себе си. Ти си въ положението на господаръ, който мисли първо за себе си, а после за своитъ ближни. Приложете това, което ви казвамъ, да видите, какъвъ превратъ ще стане въ живота ви. Нѣкои живѣятъ на земята, но мислятъ за смъртта, страхъ ги е, че ще умратъ. Нищо страшно нѣма въ смъртта. Да умрешъ, това значи, да мислишъ само за себе си. Следователно, когато нѣкой казва, че иска да живѣе и да мисли само за себе си, Богъ веднага заповѣдва да го взематъ въ другия свѣтъ. На земята ще мислишъ за ближнитъ си и за себе си; като заминешъ за другия свѣтъ, ще мислишъ само за себе си. Умрѣлиятъ не мисли за другитъ. Смѣшно е, волътъ, който се е освободилъ отъ хомота, да мисли за господаря си. Той мисли за прѣсна трева и за чиста вода. Умрѣлиятъ, който се е освободилъ отъ земята, мисли за възвишени нѣща. Онзи, който е вързанъ за земята, и като умре, пакъ не е свободенъ; той самъ не знае, живъ ли е, или умрѣлъ. Когато умрѣлиятъ е дошълъ до положение да мисли за по-високи нѣща, това не значи, че е егоистъ, но той иска да придобие повече богатства, че,

като се върне на земята, да помага на ближните си. Докато сте на земята, ще мислите и за другите. Щом отидете на онзи свят, ще ви попитат, при Бога ли искате да останете, или пак да се върнете на земята. Отговора, който дадете, вие ще си определите мястото. Това показва, че човек иде доброволно на земята, а не насилва. Като знаете това, каквито мъчности и да имате, при каквито условия и да живёте, не роптайте. Вие сами сте избрали мястото си, доброволно сте дошли на земята.

„Въ надежда бивайте радостни, въ скръбъ — търпеливи, въ молитва — постоянни“ Ако не сполучишъ въ молитвата, влѣзъ въ скръбъта; ако не сполучишъ въ скръбъта, влѣзъ въ надеждата. Приложете това правило за единъ месецъ и, ако имате 50% резултатъ, ще знаете, че сте въ законите на природата, понеже тя помага 50% въ всички случаи: въ болести, въ мъчности, въ страдания. Постъпвайте и вие като природата. Ако помогнете на единъ човекъ 50%, оставете го той самъ да си помогне 50%. Не помагайте на никого изцяло, сто на сто. Ако си намислилъ да оставишъ на дъщеря си сто хиляди лева, дай ѝ 50,000 лв. Съ каквото си решилъ да помагашъ, като дойдешъ до реализирането му, изпълни го наполовина. Забелязано е, че майките изгубватъ онѣзи отъ децата си, които най-много обичатъ. Тѣ искатъ да имъ дадатъ сто на сто отъ онова, което иматъ, затова Богъ взима децата имъ при себе си. Не може човекъ да живёе на земята и да бжде сто на сто осигуренъ. Богъ дава сто на сто, а човекъ — най-много 50%. Нѣкои майки уморяватъ децата си отъ голѣма любовъ. Тѣ ги хранятъ много, искатъ да ги задоволятъ напълно. Не пресищайте децата си, не пресищайте и себе си. Бждете вѣрни на Божествения законъ, споредъ който и малкото се благославя като голѣмото. Дойдете ли до човекъ, давайте 50%; дойдете ли до Бога, давайте сто на сто.

Жената се оплаква отъ мъжа си, че му дала всичко, че му станала робиня. Тамъ е нейната погрѣшка. И мъжътъ се оплаква отъ жена си, че далъ всичко за нея, че ѝ станалъ робъ. Тамъ е неговата погрѣшка. Богъ не ви е пратилъ на земята да ставате роби и робини. Всѣки самъ е виновенъ за своето заробване. Който не разбира закона, дава много отъ себе си, а после страда, че не го оценили, че не го приели, както трѣбва. Какъ искате да ви приематъ? Ако нѣкой ви се усмихне, ако се поклони и стисне ръката ви, това добъръ приемъ ли е? Това е външно любезенъ изразъ, но не и вътрешенъ. Външниятъ изразъ на нѣщата не е всѣкога чистъ, искренъ. Турците, обаче, взиматъ външните прояви за истински, и сами

си създават неприятности. Ако нѣкоя жена се усмихне случайно на нѣкой мжжъ, последниятъ мисли, че тя му дава знакъ, и той е готовъ да я обвини. Това е криво разбиране на нѣщата. Щомъ разбирането е криво, то не е Божествено. Бждете будни сами да се наблюдавате, да не изпадате въ криви прояви. Освободете се отъ старитѣ навици, за да се вслушвате въ това, което Богъ ви говори отвѣтре. Когато Богъ ви говори, вие изпитвате вътрешенъ миръ и спокойствие.

Какво е състоянието на човѣка, когато Богъ посещава? — То е подобно на зазоряването. То е все едно, че сте излѣзли рано сутринъ на нѣкой планински връхъ и оттамъ наблюдавате зазоряването и посрѣщате първитѣ слънчеви лъчи. Въ този тържественъ моментъ на душата си, вие колѣничите предъ Бога, повдигате очитѣ си нагоре и произнасяте къмъ Него благодарствена молитва. — Какво ще кажатъ хората, като ме видятъ, че колѣнича? — Оставете хората настрана. Хората, това сте вие; това сѣ сѣнкитѣ на вашето съзнание, не се страхувайте отъ тѣхъ. Ако се оглеждате въ много огледала, много образи ще имате, но истинскиятъ образъ е само единъ, останалитѣ сѣ отражения, сѣнки на действителния образъ. Щомъ попаднете въ благоговѣйно състояние, повдигнете рѣцетѣ си нагоре, минете презъ радостта и скръбъта, да видите, какъ Богъ работи и наблюдава своитѣ създания; какъ тѣ падатъ и ставатъ, и какъ Той поправя живота имъ. Следъ това повдигнете се въ по-високъ свѣтъ и вижте, какъ Той живѣе.

Това значи, да бжде човѣкъ въ надежда радостенъ, въ скръбъ — търпеливъ, а въ молитва — постояненъ.

5. Беседа отъ Учителя, държана на 21 юлий, 1918 г. София.

Заведеевата майка

„Пристѣпи при Него на Заведеевитѣ синове майка имъ”.
Матей 20: 20.

„Пристѣпи при Него на Заведеевитѣ синове майка имъ, съ синоветѣ си, та Му се кланяше и искаше нѣщо отъ Него”. Искането е потикъ, движение въ живота, въ една или въ друга посока, предизвикано отъ човѣшкитѣ желанія. Дето е животътъ, тамъ има и движение. Движението може да бѣде или въ хармония, или въ дисхармония съ Божиитѣ закони. Сѣщото може да се каже и за човѣшкитѣ мисли и желанія. И тѣ се дължатъ на нѣкаква причина, външна или вътрешна. Майката на Заведеевитѣ синове искаше нѣщо важно отъ Христа, а именно: единиятъ отъ синоветѣ ѝ да седне отдѣсно на Христа, а другиятъ — отлѣво. Христосъ има само една дѣсна и една лѣва страна. Ако Заведеевитѣ синове заематъ дветѣ страни, где ще седнатъ другитѣ хора? И доднесъ още хората спорятъ все за това, кой да заеме дѣсницата и кой лѣвицата. Майката Заведеева не е разбирала Божия законъ, че не е възможно двамата ѝ синове да седнатъ отдѣсно и отлѣво на Христа, както не е възможно две жени да се оженятъ за единъ мъжъ, или двама мъже — за една жена. Следователно, когато Богъ отказва да задоволи желаніята ни, то е, защото искаме да оженимъ две жени за единъ мъжъ, или двама мъже за една жена. Съ други думи казано: Невъзможно е да имаме желанието на Заведеевата майка, и Богъ да го задоволи. Не може и двамата ни синове да седнатъ, единиятъ отлѣво, а другиятъ отдѣсно на Христа. Христосъ ѝ отговорилъ: „Не знаете, какво искате.” А човѣкъ трѣбва да знае, какво иска.

Сега ние не говоримъ за децата, но за онѣзи, които вървятъ въ пѣтя на посвещението. Тѣ, именно, трѣбва да знаятъ, какво искатъ. Много нѣща желаятъ децата, но майкитѣ имъ даватъ само това, което имъ е нужно. Всички нѣща въ свѣта сѣ разумно разпредѣлени. Напримѣръ, континентитѣ сѣ разпредѣлени между различни раси: Африка се населява отъ черната раса, Азия — отъ жълтата, Америка — отъ червената, Европа — отъ бѣлата, Австралия — отъ кафявата. Като изучавате животнитѣ — риби, птици и млѣкопитаещи, виждате, че всѣко отъ тѣхъ си има съответна форма. При това, всѣко животно заема опредѣлено мѣсто. Който не разбира Божия законъ, чуди се, защо една

малка бубулечица трѣбва да живѣе. По отношение на човѣка, бубулечицата е малко, дребно същество, но и човѣкъ, по отношение на висшиятъ същества, е също така малко същество, подобно на бубулечицата.

Когато Христосъ отговаря, че Заведеевитѣ синове не могатъ да седнатъ, единиятъ отъ лѣвата Му страна, а другиятъ — отъ дѣсната, Той искаше да покаже на човѣчеството, че всѣки трѣбва да желае само това, което му е опредѣлено. Същевременно, Христосъ разглежда лѣвата и дѣсната страна на човѣка като два велики принципа: лѣвата страна представя Божията Любовь, а дѣсната — Божията Мѣдрость. Всѣки човѣкъ има по двама синове, които иска да постави въ два специфични свѣта: единиятъ — въ свѣта на любовта, а другиятъ — въ свѣта на мѣдростта. Това е невъзможно. Защо? — Защото въ тѣзи свѣтове не съществува никакво лицепритие. Кой обикновенъ човѣкъ е достоенъ да заеме едното или другото мѣсто? Подъ думата „достоенъ“, Христосъ разбира онзи човѣкъ, който е въ състояние да възприеме нѣщата въ тѣхната същностъ. На всѣки човѣкъ е дадена възможность да схване нѣщата така, както сѣ въ действителность. На всѣки човѣкъ сѣ дадени и специфични възможности. Това се отнася не само до умствения, но и до физическия животъ на човѣка. Ако имате две деца, едното съ здравъ стомахъ, а другото съ боленъ стомахъ, за кое отъ дветѣ деца е приготвената баница? — За онова, което има здравъ стомахъ. Следователно, когато търсимъ Христа, за да придобиемъ Неговата любовь, трѣбва да бѣдемъ здрави. Любовта е за здрави, а не за болни хора. И болниятъ чувствува и възприема любовта, но външно само, а здравиятъ я възприема и външно, И вътрешно. Когато страдашъ, любовта е вънъ отъ тебе; когато се радвашъ, тя е въ тебе. Същото е и за мѣдростта: когато страдашъ, мѣдростта е вънъ отъ тебе; когато се радвашъ, тя е въ тебе. Макаръ и вънъ отъ васъ, любовта и мѣдростта пакъ работятъ за вашето повдигане, но вие не можете съзнателно да ги възприемете; не можете да разберете тѣхното вътрешно съдържание и смисълъ. За да разберете нѣщата, трѣбва да живѣете въ тѣхъ, да проникнете въ тѣхната същина. Напримѣръ, четете за съществуването на различни свѣтове — физически, астраленъ или сърдеченъ, умственъ и причиненъ. Знаете, че всѣки свѣтъ представя нѣщо специфично, но малцина иматъ ясна представа за тѣхъ.

Какво нѣщо е физическия свѣтъ? — Свѣтъ на движение. Тукъ формитѣ се движатъ отъ едно мѣсто на друго. Като дойдете до астралния свѣтъ, нѣкои мислятъ, че той е далечъ отъ тѣхъ, нѣкъде задъ звездитѣ. Астралния свѣтъ е чувствениятъ, т. е. свѣтъ на чувствата. Когато казвате, че изпитвате приятностъ или неприятностъ, скръбъ или радостъ, вие сте въ астралния свѣтъ. Чрезъ чувствата човѣкъ се свързва съ душитѣ и ги познава. На физическия свѣтъ хората изучаватъ нѣщата чрезъ сътивата си, а въ астралния свѣтъ — чрезъ чувствата си. И душитѣ иматъ миризмъ, вкусъ, тонъ, както и физическитѣ предмети. Колкото по-фини сѣ чувствата на човѣка, толкова по-лесно може да познае, дали една душа е отъ долния, или отъ горния свѣтъ. Всѣки трѣбва да си зададе въпроса, отъ кой свѣтъ е като душа, дали е на мѣстото си въ физическия свѣтъ, има ли благородно сърдце и свѣтълъ умъ. Същевременно, всѣки трѣбва да знае, красивъ ли е. Красотата има отношение къмъ истината. За да бѣдешъ външно и вътрешно красивъ, трѣбва да отговаряшъ на известни условия, т. е. да носишъ въ себе си известни добродетели. Красивиятъ човѣкъ е хармонично съчетание на своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Той е хармонизиралъ и ума, и сърдцето, и волята си. Той живѣе правилно и въ тритѣ свѣта — въ физическия, въ духовния и въ умствения.

Често хората се запитватъ, кой е праведенъ и добъръ човѣкъ, или кой е духовенъ. Който има благородно сърдце и свѣтълъ умъ, той е праведенъ и добъръ човѣкъ. Искате ли да знаете, дали сте праведенъ, духовенъ човѣкъ, огледайте се въ Божественото огледало и се запитайте: имате ли нуждното благоухание, сърдцето ви благо ли е, умътъ ви свѣтълъ ли е. Щомъ искате да знаете това, отъ разумния свѣтъ ще изпратятъ комисия да ви изпита. Тя ще провѣри уханието ви, благостта на сърдцето ви, свѣтлината на ума ви, богатството ви и, като разбере, какъ използвате даденитѣ ценности, ще опредѣли къмъ кои хора спадате. Тогава ще ви постави съответна бележка, както тукъ оценяватъ ученицитѣ, и ще ви изпрати при Бога за одобрение. Човѣкъ се изпитва въ всички свѣтове. Нѣкой мисли, че може да живѣе, както иска и както разбира, че никой не държи смѣтка за това. Не е така, разумниятъ свѣтъ е точенъ, всичко тегли и преценява. Нѣкой казва, че билъ добъръ проповѣдникъ, добре изпълнявалъ службата си, билъ отъ добро семейство. Това не е достатъчно. Ще те изпитатъ, въ всѣко отношение, и едва тогава ще се произнесатъ какъвъ човѣкъ си. Добъръ човѣкъ си, а не можешъ да разрешишъ най-малката мѣнотия. Чрезъ мѣнотиитѣ провѣрватъ

човѣка, може ли да плава, или не може. Малкото патенце се излюпи и започва да плава, а човѣкъ живѣе десетки години на земята и не може да плава, т. е. не може да решава мъжнотиитѣ си. Който не може да плава, не може да решава задачитѣ си и потъва въ водата. Добриятъ човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата, лесно решава задачитѣ си. Той е научилъ изкуството да плава. Комисията го изпитва и му пише шесторка. На слабия пише единица. Следъ всичко това, той иска да седне отлѣво или отдѣсно на Христа. Какво означава лѣвата страна на Христа? — Работа на земята. — А дѣсната? — Работа на небето. Значи, който иска да седне отлѣво на Христа, той е слѣзълъ на земята да работи. Който иска да седне отдѣсно на Христа, той иска да работи на небето. Дали ще седнешъ отлѣво или отдѣсно на Христа, ти трѣбва да работишъ.

Всички хора сж дошли на земята да работятъ. Богъ казва: Дайте работа на всѣки човѣкъ, да се прояви. Като свърши дадената му работа, и комисията се произнесе за успѣха му, едва тогава Богъ ще даде думата си, кѣде да го поставятъ, отлѣво или отдѣсно на Христа. Нѣкой е кандидатъ за служба отъ лѣвата страна, но нѣма търпение да свърши работата си докрай и търси нова служба — отъ дѣсната страна. Търпение се иска отъ всички хора, особено отъ християнитѣ. Не можешъ да бждешъ истински християнинъ, ако не си придобилъ търпение.

Въ Китай живѣлъ единъ благочестивъ човѣкъ — Натанъ, който билъ известенъ между бедни и нуждаещи съ своята голѣма щедростъ. Нѣкой си Митранъ му завидѣлъ и пожелалъ да стане щедъръ като него, Той направилъ голѣми заведения, съ богати кухни, да приема бедни и да ги угощава. Въ скоро време се заговорило и за Митрана. Беднитѣ се стичали при него, да ги нахрани и да получатъ нѣкаква помощъ. Той ги посрѣщалъ любезно, давалъ имъ храна, пари, съ цель да надмине Натана по щедростъ. Между беднитѣ имало една просякиня, която се опитвала по нѣколко пѣти на день да получи помощъ. Тя влизала ту отъ едната, ту отъ другата врата и получавала това, което ѝ било нужно. Митранъ забелязалъ, какъ тя се промѣквала ту презъ едната, ту презъ другата врата но мълчалъ. Най-после той не издържалъ на нахалството ѝ и я изпѣдилъ. Тя напуснала дома му, но казала: Е, Митране, всичкитѣ ти усилия отидоха напраздно. Натанъ остава ненадминатъ. Вече 30 пѣти азъ ходя при него, влизамъ и презъ едната, и презъ другата врата на кѣщата му, но той дума не ми казва. Всѣки день ме приема, като че за пръвъ пѣтъ ме вижда, а ти, едва десетина пѣти влѣзохъ въ дома ти, и вече ме изпѣди.

Помни, че щедростта е свързана съ търпението. Ако не можеш да търпиш, и щедръ не можеш да бждеш.

Съвременнитъ хора се нуждаятъ отъ търпение. Това, което тѣ наричатъ търпение, е неволя. Нѣкой търпи до известно време, после се разсърди и въ единъ моментъ разваля всичко, което е съградилъ. Казвате, че нѣкой мъжъ или нѣкоя жена сѣ страдали много, голѣмо търпение сѣ проявили. Голѣмо е търпението имъ, но тѣ издържатъ най-много до 15 пѣти. Като приематъ просякинята 15 пѣти, следъ това изгубватъ търпението си и я изпѣждатъ. Тѣ трѣбва да работятъ още върху търпението, 30 пѣти да приематъ просякинята и пакъ да не имъ дотегне. Мъжътъ казва на жена си: Прекали го вече. Жената казва на мъжа си: Прекали го вече. Щомъ дойдатъ до числото 15, тѣ започватъ да се сърдятъ и, когато срещнатъ на пѣтя си, скарватъ се съ него. Чакайте, много бързате, още 15 пѣти трѣбва да приемате просякинята, да дойдете до числото 30 — число на зрѣлостъ, на възмѣжаване. За да станете мъдри, трѣбва да учите въ всѣки свѣтъ по десетъ години. Следъ това се открива нова, велика наука, която сѣщо трѣбва да изучавате.

Новото учение, което Христосъ донесе на човѣчеството — учението на любовта, носи сила за човѣка. Ето защо, който иска да стане силенъ, добъръ и любещъ, трѣбва да изучава ревностно това учение, да стане ученикъ на Христа. Често хората се запитватъ, обичатъ ли ги ближнитѣ имъ. Да се задава такъвъ въпросъ, това е все едно, да се съмнявате въ своята любовъ. Щомъ се съмнявате въ своята любовъ, вие се съмнявате и въ Божията, защото Богъ живѣе въ всички хора и чрезъ тѣхъ проявява любовта си. Ако вие обичате хората, и тѣ ще ви обичатъ. Каже ли нѣкой, че обича, той е далъ мѣсто на Божията Любовъ въ себе си. Като люби, Богъ се проявява въ него, а не човѣкътъ. Защото е казано въ Писанието: „Богъ е Любовъ“. Който иска да даде мѣсто на любовта въ себе си, той трѣбва да се интересува само отъ своитѣ мисли и желания, отъ своитѣ постѣпки и отношения. Че плодетѣ на хората били сладки или горчиви, това не се отнася до мене; важно е моитѣ плодове да бждатъ сладки. Че хората издавали приятна или неприятна миризма, това не се отнася до мене; важно е азъ да разнасямъ благоухание навсѣкѣде. Важно е моятъ умъ, моето сърдце, моятъ духъ и моята душа да сѣ на мѣсто. Това е основното правило, чрезъ което човѣкъ може да по-добри живота си външно и вътрешно. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да живѣе за дома си. Вѣрно е това, но домътъ, въ сравнение съ цѣлокупния животъ, представя

само малкия пръст на ръката. Човекът не живее само за малкия си пръст, но за всичките си пръсти. Малкият пръст представя физическия свят. Човекът не живее само за своите физически, т. е. материални нужди. Безименният пръст представя любознателността на човека, средният — правдата, показалецът — религията, а палецът — волята и разума. Щом е дошъл на земята, човекът трябва да служи на всичките си пръсти, да задоволява своите вътрешни стремежи. За да ни обичат хората, трябва да им дадем нещо от себе си. А ние можем да даваме само тогава, когато работим върху себе си. Ние обичаме Бога, защото Той всичко ни е дал и продължава да дава, да задоволява нуждите ни.

Хората се оплакват от неуспехите си в живота. Въпреки желанието им да бъдат изправни, да реализират своите идеали, те пак не успеват. Значи, има нещо ненормално, неестествено в тях, което им пречи. Като се натъкват на неестествените прояви в себе си, те се отчайват. Едно трябва да знаете: Всичко неестествено, изопачено в проявите ви, не се дължи само на вас. Има и други фактори, вън от вас, които са виновни за вашите неестествени прояви. Минавате нкъде и усещате неприятна миризма. Причината за лошата миризма не е в вас, но вън от вас нещо гние и разнася тази миризма. Вие сте виновен дотолкова, че не сте могли отдалеч да усетите лошата миризма и да се отстраните от нея. Ако сте неразположени, вината е отчасти в вас, отчасти в външния свят, който не е в хармония с Бога. Всеки уд, отделен от целия организъм, започва да се разлага и гние. Следователно, за да не попадате в срѣди, които се разлагат, дръжте се здраво за Цѣлото. Призовавайте Великото и мощно Начало на помощ. Като постъпвате по този начин, вие ще бъдете далеч от лошите условия, и положението ви ще се подобри.

Това, което днес ви говоря, е малко мъчно за прилагане. Защо? — Защото сте се отклонили от правия път и мъчно можете да се върнете назад. Какво трябва да направи водата, която се е отбила от пътя си? Да се върне назад, не може. Нищо друго не ѝ остава, освен да си направи нов път. Щом е така, и на вас казвам: Не се обезсърдявайте, напуснете старата вада и си направете нова. Така постъпва и природата. Старата вада е вашият стар живот. Напуснете стария си живот, идете при комисията да ви изпита, да видите, какво

знаете и какво не знаете. Онова знание, което влиза въ работа, ще задържите; непотрѣбното ще изхвърлите. Следъ това ще ви пратятъ при Бога, Той да даде последната си дума. Ако сте готови за небето, тамъ ще ви задържатъ. Ако не сте готови, ще ви дадатъ ново тѣло и ще ви изпратятъ на земята, тамъ да учите и работите. Този процесъ наричаме „сѣдба“. Човѣкъ самъ кове сѣдбата си. Затова, именно, Христосъ казалъ на Заведеевата майка: „Не знаете, какво искате“. Това значи: Не разбирате Божиитѣ пѣтища. Хората гледатъ само на външната страна на живота, а онова, което Богъ е наредилъ да се върши, него забравятъ. Както и да мислятъ хората, ще знаятъ, че това, което Отецъ е наредилъ да стане, ще се изпълни. Никой не е въ сѣстояние да отмѣни Божия планъ.

Какъвъ е планътъ, който Богъ е опредѣлилъ за човѣка? — Той го изпратилъ на земята, да работи съ ума, сърдцето, душата и духа си и да се развива. Христосъ слѣзе на земята да научи хората, какъ да живѣятъ и да работятъ правилно. Той внася свѣтли мисли въ човѣшкия умъ, благородни и възвишени чувства и желанія въ сърдцето му и така повдига духа му, прави го силенъ и бодъръ. Мнозина очакватъ Христа да слѣзе отъ облацитѣ, но вмѣсто да видятъ това, главитѣ имъ се пълнятъ съ мъгли. Христосъ хлопа на вратата на вашето сърдце, а вие гледате горе нѣкъде и се чудите, кѣде ли се тропа. Не гледайте нагоре. Той нѣма да дойде оттамъ, но гледайте къмъ вратата на сърдцето си, дето се хлопа. Тамъ е Христосъ. Отворете вратата си и Го поканете вътре.

Човѣкъ има две врати: едната е официална, а другата — ежедневна, презъ която постоянно влиза и излиза. Официалната врата е носътъ, а ежедневната и достѣпната е устата. Презъ устата влиза въздухътъ и храната; презъ устата излиза и частъ отъ въздуха. Това е алегорично казано. Въ другъ смисълъ, умътъ е официалната врата, а сърдцето — ежедневната. Христосъ ще мине презъ ума — официалната врата, ще слѣзе до сърдцето и тамъ ще похлопа. Всички проповѣдници говорятъ за идването на Христа на земята, но не знаятъ презъ коя врата ще влѣзе Той. Отъ две хиляди години Той хлопа на носа, т. е. на ума на хората, а тѣ отворили устата си и оттамъ Го чакатъ да влѣзе въ стомаха имъ. Умътъ, главната врата на хората, е затворена днесъ. Нѣкой иска да види Христа. Питамъ го: Отворенъ ли е умътъ ти? — Не е отворенъ. — Щомъ не е отворенъ, отвори го и чакай. Научи се отъ свѣтскитѣ хора, какъ посрѣщатъ видни гости. Христосъ стои вече предъ вашитѣ умове, чака да Му отворите, за да слѣзе оттамъ до сърдцата ви. Всичко иде отъ ума,

затова старитѣ хора казватъ: Ученитѣ развалятъ свѣта, и ученитѣ ще го оправятъ. Който разваля, той може и да оправя. Богъ създаде свѣта чрезъ Мѣдростѣта. Така трѣбва да работите и вие.

Желая на всички хора, да започнатъ новъ животъ и да се вслушватъ въ своитѣ възторжени и възвишени желания. Затова се изисква свѣтълъ умъ, благородно сърдце и възпитана, силна воля. Не е нужно човѣкъ да мисли само за ядене и пиене. Когато поканите нѣкой гостъ на трапезата си, мисли ли той, какво ще яде и пие? За него е важно да има здрави зѣби и здравъ стомахъ. Трѣбва ли да мисли той, ще бѣде ли поканенъ и другъ пѣтъ на вашата трапеза? Ако домакинѣтъ е богатъ, външно и вътрешно, той всѣкога слага трапеза. Като се нахраните днесъ добре, не мислете, какво ще ядете на другия день. Не мислете за осигуряване. Чрезъ Мойсея Богъ казваше на евреитѣ да не мислятъ за утрешния день, но да си събиратъ манна само за единъ день, за да не се разваля. Кѣде останаха богатитѣ хора, които се бѣха осигурили за години? — Фалираха. Всички богати фирми изчезнаха. Тѣ заминаха за онзи свѣтъ съ празни черепи и сухи кости, безъ мускули. Казватъ за нѣкого: Уменъ човѣкъ бѣше той. — Кѣде остана неговата умна глава? Докато е билъ живъ, виждали сте главата му, но следъ смъртѣта му нищо не виждате, освенъ празенъ черепъ и сухи кости. Казватъ за нѣкоя жена: Красива жена бѣше тя! — Никаква красота не виждамъ днесъ въ нея. — Силенъ човѣкъ бѣше! — Никаква сила не виждамъ въ него. Всичко, което ви е правило впечатление — разумностъ, красота, сила, е изчезнало, понеже е временно, преходно, промѣнливо.

Започнете новия животъ и вървете напредъ съ Бога. Който се свърже съ Него, ще стане богатъ, физически и духовно. Богъ, за Когото говоря, не е само български, нито еврейски Богъ, но на всички народи, на всички хора по земята. Нѣма по-достѣпно сѣщество отъ Него. Той носи пълнотата на живота въ себе си. Призовете Го, и Той ще ви се отзове. Много хора днесъ сѣ обременени: мислятъ за своитѣ близки, които сѣ на бойнитѣ полета, страхуватъ се да не ги убиятъ. Не мислете за това, но нека всѣки се запита: Върша ли Божията воля? Обичамъ ли ближния си, както себе си? Когато всѣки човѣкъ, всички народи си отговорятъ на този въпросъ положително, Богъ ще ги благослови. Желая ви да се пригответе да посрещнете Христа. Ако дойде въ домоветѣ ви и намѣри, че не сте готови, Той ще си вземе това, което ви е далъ. Ако мѣжѣтъ, жената и децата ви сѣ добри, а вие не ги цените, ще ви ги взематъ. Христосъ ще

имъ каже: Елате при мене, азъ ще задоволя нуждитъ ви и ще ви дамъ заслужено мѣсто. Въ края на краищата, всички ще се върнемъ при Господа, отъ Когото сме излѣзли. Ще кажете, че е страшно това връщане. Нищо страшно нѣма въ връщането на душата при Бога. Страшно е за онѣзи, които живѣятъ зле, които лъжатъ, крадатъ и не изпълняватъ Божията воля. Тѣ ще изгубятъ всичко. Отъ тѣхъ ще останатъ само сухи кости. Ще се опитатъ да влѣзатъ въ сърдцето си, но ще ги обхване студъ, безлюбие и никаква топлина, никакво чувство; ще се опитатъ да влѣзатъ въ ума си — никаква мисль, никаква свѣтлина нѣма да намѣрятъ. На всички казвамъ: Обърнете се къмъ Бога на пълния животъ и отъ Него искайте всичко. Какво прави търговецътъ днесъ? — Той се стреми къмъ положителното въ живота. За него златната звонкова монета има съдържание. Що се отнася до книжнитъ пари, той не разчита на тѣхъ. Американскитъ студенти иматъ обичай да се поздравяватъ съ чекове отъ 30 — 40,000 лева, които, обаче, не могатъ да се осребрятъ — никоя банка не може да имъ ги изплати. По-добре е човѣкъ да има единъ левъ, но звонкова монета, отколкото хиляди книжни левове, които никой не признава. Това сж залъгалки въ живота. Пазете връзката си съ Бога, като капиталъ, на който всѣкога може да разчитате.

И тѣй, колкото и да се стремите къмъ дѣсната или лѣвата страна на Христа, Той нѣма да ви тури нито отдѣсно, нито отлѣво на себе си. Защо? — Защото, като имате сърдце, вие сте вече отлѣво на Христа; като имате умъ, вие сте отъ дѣсната Му страна. Когато мжжътъ умре, той отива отдѣсно на Бога. Като остане жената на земята, тя е отлѣво на Бога. Дѣлението на християнитъ на източноправославни, на католици и протестанти показва, че тѣ не разбиратъ Христовото учение. Нѣкои християни не поддържатъ дѣлението, но искатъ всички да бждатъ на една страна: или на лѣво, или на дѣсно. Въ сжщностъ, една страна сжществува — дѣсната. Тя съдържа всичко въ себе си. Добре е, всички хора да застанатъ на тази страна, защото тя води къмъ Бога. Нѣкои не познаватъ, кжде е дѣсната и кжде — лѣвата страна и се питатъ, кжде е Богъ, на кое мѣсто ги е поставилъ и т. н. Първоначално още, Богъ ги е турилъ на добро мѣсто. Ако не сж доволни отъ мѣстото си и го намиратъ лошо, ще знаятъ, че тѣ сами сж го избрали. Тѣ се оплакватъ отъ живота си и казватъ, че всичко имъ е кисело, горчиво. Отъ тѣхъ зависи да подсладятъ живота си. На киселото и горчивото трѣбва да прибавятъ повече захаръ. На земята не трѣбва да бждете много сладки. Тукъ и киселитъ, и сладкитъ

нѣща иматъ свое предназначение. Докато сте на земята, може да бждете три четвърти горчиви и четвъртъ сладки; въ ангелския свѣтъ ще бждете наполовина горчиви и наполовина сладки, а въ Божествения свѣтъ ще бждете напълно сладки. Молете Бога да ви помогне, да развивате правилно ума, сърдцето и волята си, да се облѣчете въ Христа, както е казано въ Писанието. Съ други думи казано: Приемете Христа въ сърдцето си, като вашъ приятелъ, и въ ума си, като вашъ Учителъ, да ви обхване външно и вътрешно, а не само да се облѣчете въ Него, като въ дреха.

Нѣкои търсятъ Христа по външенъ пѣтъ, само въ единъ човѣкъ. Така тѣ нѣма да Го намѣрятъ. Христосъ се открива на онзи, който искрено Го търси. Какъ се открива? — По вътрешенъ пѣтъ, и не само чрезъ единъ човѣкъ, а чрезъ много хора. Той се проявява като свѣтлина. Христосъ е и въ едното, и въ многото. Той е и въ цѣлото дърво, и въ плода. — Кжде е Христосъ? — Горе. Преди две хиляди години Той бѣше на земята, но сега работи въ горния свѣтъ. Който Го види, веднага трѣгва следъ Него, както момата пристава на нѣкой красивъ момъкъ. Не плачете за онѣзи, които сж пристанали на Христа. Понеже тукъ никой не ги е оценилъ, тѣ отишли при Христа, Той да ги оцени, и сж доволни отъ положението си. Близкитѣ имъ плачатъ за тѣхъ, искатъ да ги видятъ. Нѣма защо да плачатъ за скжсанитѣ имъ дрехи. Нѣкои искатъ да знаятъ, дали близкитѣ имъ, които сж заминали за онзи свѣтъ, мислятъ за тѣхъ. За какво ще мислятъ? Тѣ не се интересуватъ за материалното ви положение, но какъ живѣете, дали се обичате, дали сте готови да се жертвувате единъ за другъ.

Христосъ слиза отгоре. Това е велика истина, която всички ще провѣрите. Всички управляващи, всички проповѣдници и учители, майки и бащи ще Го видятъ и ще Го признаятъ за свой Богъ. Желая ви, всички да бждете радостни и спокойни. Доброто иде вече въ свѣта. Христосъ слиза отгоре! Всички ще видятъ това. Нѣкои ще бждатъ въ Христа, а у нѣкои Той ще бжде. Велико благо очаква човѣчеството. Желая всички българи да слушатъ, какво имъ говори Господъ и да бждатъ носители на Неговото Слово. За да провѣрите, дали Богъ е между васъ, съберете се около нѣкой боленъ и се помолете за него. Ако болниятъ се подобри, Богъ работи между васъ. Съберете се около единъ крайно беденъ човѣкъ и се помолете за него. Той се нуждае отъ хлѣбъ. Ако хлѣбътъ му дойде на крака, значи, Богъ работи и тукъ. Ако има суша и се помолите за дъждъ въ името на Господа, дъждътъ ще дойде, а съ него

заедно и плодородието. Сегашните хора философствуватъ, за всичко мислятъ, но забравятъ Бога.

За кой Господъ говоря азъ? За Онзи, Който въздава на всѣки човѣкъ заслуженото. Не се произнасяйте за работитѣ на хората, има кой да ги критикува, има кой да мисли и следи за живота имъ. Богъ изисква отъ всички да изправятъ живота си, да изпълнятъ Неговата воля. Ако не Го послушатъ, ще дойдатъ тежки дни. Който послуша Господа, ще има на разположение всичко — и хлѣбъ, и земя. — Какъ ще познаемъ Господа? — Като направимъ сѣщия опитъ, какъвто направи пророкъ Илия на своето време. Азъ ще извикамъ Господа, за Когото ви говоря, и ще пожелаемъ да направи нѣщо, отъ което да видимъ присѣтствието Му. Нека направятъ сѣщия опитъ и онѣзи, които Му служатъ, да видимъ, на кого ще се отзове. Като знаете, че Господъ е живъ и управлява цѣлия свѣтъ, отъ нищо не се страхувайте. И смъртъта да не ви плаши. Ако тя се изпрѣчи на пътя ви, кажете си: Понеже Богъ ме изпратилъ на земята да работя, никаква външна сила не може да отнеме работата ми. Докато не я свърша, не измѣнямъ пътя си, не се мърдамъ отъ мѣстото си. Който се опита да ме измѣсти, нѣма да се бори съ мене, но съ Онзи, Който ме е проводилъ. Той държи въ рѣцетѣ си всички народи. Горко на този народъ, който не изпълни Божиата воля.

Велико е Божественото учение. Само чрезъ него народитѣ ще се разбератъ. Само чрезъ него мъжетѣ и женитѣ ще се споразумѣятъ. Нека сѣществуватъ всѣки народъ, всѣка държава, всѣки домъ, всѣки човѣкъ, но да бждатъ носители на любовта, на мъдростта и на правдата. Бждете готови да се жертвувате за Великото въ свѣта. Азъ не говоря за обикновената жертва, да умре човѣкъ за нѣкого; азъ не говоря за смъртъ, при която заравятъ умрѣлия, опѣватъ го, държатъ му надгробни речи. Азъ говоря за такава жертва, при която човѣкъ си заминава, безъ да оставя гробъ. Който се жертвува така, става невидимъ за окръжаващитѣ — никой не знае, кѣде е и какво прави.

Блажени сѣ онѣзи народи, които слушатъ Господа на всичката пълнота и изпълняватъ волята Му.

Бждете служители Божии, за да носите благословението Му навсѣкѣде.

Бждете смѣли, за да проповѣдвате Словото Божие. Така говори Христосъ, Който е въ всички хора.

6. Беседа отъ Учителя, държана на 23 юлий, 1918 г. София.

Събличане и обличане

„Да се съблѣчете отъ вехтия човѣкъ и да се облѣчете съ новия“.

Послание къмъ Ефесянитѣ 4:22 — 24.

Събличането и обличането представятъ велики закони на развитие. Това сж процеси, които се извършватъ и въ самата природа. Който не спазва тѣзи процеси, самъ се излага на страдания. Какво става презъ есенъта и презъ зимата съ растенията? — Постепенно събличатъ старата си дреха. Слана попарва листата, и тѣ постепенно окапватъ. Вѣтроветѣ оголватъ клонетѣ, обрулватъ листата имъ, докато най-последъ дървото се освободи напълно отъ старата си дреха. Щомъ дойде пролѣтъта, дърветата започватъ да се покриватъ съ нови листа; нови клончета израстватъ, нови цвѣтове се явяватъ. Дървото се облича съ нова дреха, т. е. съ нова премѣна. Ще кажете, че това е обикновено нѣщо. Събличането и обличането не сж обикновени работи. Като отидете на черква, и тамъ виждате сжщитѣ процеси. Свещеникътъ иде отвѣнъ съ старата си, вехта дреха, но щомъ влѣзе въ олтаря, съблича я и облича нова — новъ човѣкъ става. Той се освобождава отъ старитѣ листа и се облича съ нови. Добре е, свещеникътъ да не съблича новитѣ си дрехи. Щомъ е станалъ новъ човѣкъ, новъ да си остане. Така правятъ всички хора. За единъ-два часа презъ деня обличатъ новитѣ си дрехи, а останалитѣ 22 — 23 часа прекарватъ въ старитѣ си дрехи. Следъ това се чудятъ, защо работитѣ имъ не вървятъ добре. Много естествено. Докато сте облѣчени съ старитѣ си дрехи, работитѣ ви не могатъ да се нареждатъ добре. Какво ще ви даде една стара дреха, пълна съ прахъ, съ потъ и съ нечистотии? Ако облѣчешъ новата си дреха, душата ти ще се зарадва и развесели.

Какво правятъ момата и момъкътъ, когато се женятъ? — Свалятъ старитѣ си дрехи и се обличатъ съ нови. Който ги види, радва се на новитѣ имъ премѣни и казва: Това сж невѣста и младоженикъ. Тѣ започватъ добре, но не издържатъ докрай добре. — Защо? — Като се върнатъ у дома си, събличатъ новитѣ си дрехи и обличатъ старитѣ. Следъ това се чудятъ, защо работитѣ имъ не вървятъ добре. Сега и вие сте облѣчени съ нови дрехи, но, като отидете по домоветѣ си, ще облѣчете пакъ старитѣ си дрехи. Павелъ казва: „Съблѣчете се отъ стария човѣкъ!“ Значи, събличането на старитѣ дрехи и обличането въ нови представя

новия животъ, къмъ който човѣкъ се стреми. Следователно, облѣчете ли се съ нови дрехи, не се връщайте повече къмъ старитѣ.

Какво, въ сжщностъ, е стариятъ човѣкъ? — Това сж старитѣ мисли, чувства и желания, старитѣ навици, старитѣ дрехи, чиито послѣдствия носимъ и доднесъ. Всички страдания — физически, сърдечни и умствени, всички лишения не сж ли резултатъ на стария човѣкъ, на старото? Въпрѣки това, чувате да казватъ: Да се държимъ за старото! Къде е писано това? Павелъ казва: „Облѣчете се въ новия човѣкъ!“ Като чуятъ думата „ново“ или „ново учение“, мнозина казватъ: Опасно е новото учение. — Опасно е старото. Въ сжщностъ, новото учение препорѣчва на хората много прости, обикновени нѣща: Да се облѣчете съ нови дрехи, да се обуете съ нови обуца — да станете новъ човѣкъ. Кой не желае това? Ще кажете: Отде ще дойде новото? За новото сж нуждни пари, срѣдства. Кой ще ни ги достави? Започнете отъ невидимото и постепенно вървете къмъ видимото. Ако всѣка сутринъ, като ставате отъ сънь, събличате старитѣ дрехи на ума и на сърдцето си и обличате нови, досега щѣхте да се подновите, да станете новъ човѣкъ. Мжжътъ става отъ сънь сърдитъ, недоволенъ. Защо? — Не е съблѣкълъ старитѣ си дрехи. Не се сърди на мжжа си, но дай му чиста вода, да измие краката си, отвори прозореца да подиша чистъ въздухъ, дай му нови дрехи да се облѣче и вижъ следъ това, нѣма ли да бѣде доволенъ. Всѣка жена, която отваря Божествения сандѣкъ и дава нови дрехи на мжжа си, е добра. Това обличане е психическо. Който не знае да се облича съ нова психическа дреха, всѣкога ще бѣде недоволенъ и всѣкога ще се оплаква. Колко жени се оплакватъ отъ мжжетѣ си, и колко мжже — отъ женитѣ си, само затова, че не знаели, какъ да се обличатъ въ нови дрехи. Ако мжжътъ не знае това изкуство, нека жената го облѣче; ако жената не притежава това изкуство, нека мжжътъ я облѣче. Обличай жена си всѣка сутринъ въ нова дреха, и тя ще бѣде добра. Обличай мжжа си всѣка сутринъ въ нова дреха, и той ще бѣде добъръ. Жената стотвила нѣкакво ядене, отъ което мжжътъ е недоволенъ. Той се сърди, гнѣви, но следъ това и тя започва да се сърди. Въ края на краищата, се явява общо недоволство. Защо жената да не изучи характера и вкуса на мжжа си и да наготви ядене, което той обича? Преди да се е върналъ мжжътъ отъ работа, жената трѣбва да отвори прозорцитѣ на стайтѣ, да влѣзе чистъ въздухъ, да се помоли заедно съ децата. Като дойде мжжътъ и намѣри стайтѣ чисти и провѣтрени, децата тихи и спокойни, той ще облѣче новата си дреха и ще бѣде доволенъ.

Какво прави жената днес? Като види, че мъжът се разгнѣви, тогава провѣтрява стаята, тогава укротява децата. При това положение, мъжът нѣма желание да се облѣче съ нова дреха.

Единъ младъ момъкъ трѣбвало да пѣтува отъ едно село до друго. Пѣтътъ му минавалъ презъ една гѣста гора. Баба му, като видѣла, че внукътъ ѝ трѣгва на пѣтъ и трѣбва да мине презъ гората, казала му: Синко, ела да ти бая, ако те срещне мечка, да не те изяде. — Бабо, по-добре ми бай, да не ме срѣща мечка! — отговорилъ засмѣно внукътъ.

Какво трѣбва да прави жената, за да има миръ и доволство въ дома си? Като се върне мъжътъ ѝ отъ работа, тя трѣбва да измие краката му, да му даде нови дрехи, да се облѣче и следъ това да седнатъ двамата заедно да се нахранятъ. Така сѣ постѣпвали женитѣ въ старо време. Ако се спазва този навикъ и въ новото време, 50% отъ недоразуменията въ домоветѣ щѣха да се намалятъ. Жената счита за унижение да измие краката на мъжа си, да му даде нови дрехи да се облѣче. Тя казва: Право ли е азъ да се грижа за мъжа си, като за дете? Той може самъ да свърши тази работа. — Право ли е жената да дава стари дрехи на мъжа си и постоянно да се каратъ? Ако азъ съмъ на мѣстото на жената, предпочитамъ да съблѣка старитѣ дрехи на мъжа си и да го облѣка съ нови, да измия краката му, отколкото да се карамъ съ него и да го оставя съ стари дрехи. Съблѣчете старитѣ си дрехи и облѣчете нови! Ще дойде нѣкоя жена да се оплаква отъ мъжа си, че обичалъ да гледа чужди жени, да се сърди и кара. За да не става това, съблѣчи старитѣ му дрехи. Ти го оставяшъ съ стари дрехи, и той, недоволенъ отъ положението си, търси причини да се сърди и кара. Облѣчи го въ новата дреха — въ дрехата на любовта и не мисли лошо за него. Щомъ мъжътъ има сърдце, и любовъ има. Понѣкога само обущата му сѣ тѣсни, и той се движи мѣчно. Какво направиха китайцитѣ съ своитѣ деца? — Осакатиха краката имъ. Понеже служатъ на своята стара култура, обуватъ момиченцата си съ тѣсни, малки обувки, подъ предлогъ, че е красиво жената да има малкъ кракъ. Въ сѣщностъ причината се крие другаде. Като осакатяватъ краката на жената, съ това тѣ искатъ да я задържатъ повече въкъщи, да не ходи по улицитѣ. Обаче, китайката привикна и съ малкитѣ крачка да се движи свободно и да излиза, когато пожелае.

Нови дрехи, нови обуща сѣ нуждни за хората, и то широки и удобни. Ако имате мѣчноти и страдания, ще знаете, че това сѣ старитѣ и тѣсни дрехи и обуща. Старитѣ дрехи криятъ въ себе си отрова. Като

сгрѣшилъ, човѣкъ облѣкълъ старата дреха пропита съ отрова и нечистотии. Съблѣчете старата дреха и облѣчете новата, която носи въ себе си всички елементи на чистота и здраве. Новата дреха носи радостъ и веселие за човѣка. Като ставате сутринъ отъ сънъ, облѣчете дрехата на надеждата, на вѣрата, на любовта, на истината, на милосърдието. Каквато дреха ви е нужна за даденъ случай, такава облѣчете. Всѣка дреха, която носи известна добродетель, е чиста, нова, здрава. Когато ставате сутринъ, мислете за всичко възвишено и благородно, за работата на великитѣ хора — музиканти, художници, писатели и поети. Мжжътъ е недоволенъ, че жена му прегорила яденето; жената е недоволна, че мжжътъ ѝ не е донесълъ повече месо и зеленчуци, да стотви добро ядене. Турете настрана тенджеритѣ съ прегорѣлото ядене. Изхвърлете навънъ изгорѣлия лукъ, масло, а заедно съ това и недоволството. Бждете благодарни на малкото, което имате. За предпочитане е човѣкъ да остане три дѣня гладенъ, отколкото да носи въ себе си недоволството отъ прегорѣлото ядене или недоволството, че малко е месото, хлѣбътъ и зеленчуцитѣ. Днесъ всички хора — учители, професори, сѣдии, свещеници носятъ недоволството отъ прегорѣлото ядене. Търговецътъ пъкъ е недоволенъ, че работитѣ му не вървятъ добре. Махнете недоволството отъ себе си! Махнете тенджерата и търговията отъ главата си! Човѣкъ не е дошълъ на земята нито готвачъ да става, нито търговецъ. Това сж временни занятия за прехранване. Свещеникътъ е недоволенъ, че работата му не върви добре, професорътъ сжщо е недоволенъ отъ работата си. Не се безпокойте, всичко ще тръгне добре, Никой не е дошълъ на земята да става попъ или професоръ. Това сж временни служби. Какво означава думата „попъ“? — Баща. Единъ Баща има въ свѣта — Господъ. Всички хора сж братя помежду си. Следователно, като срещнешъ единъ човѣкъ, ще знаешъ, че той е твой братъ, а Богъ е Баща на всички.

Съблѣчете старитѣ дрехи и облѣчете новитѣ. Новата дреха подразбира любовь. Облѣчешъ ли тази дреха, ще си кажешъ, че обичашъ всички хора. Кажешъ ли веднъжъ това, ще издържашъ. Да не изпаднете въ положението на онзи китаецъ, който решилъ да бжде щедъръ, но когато една просякиня го посетила 15 пѣти, той не могълъ да я приеме повече и я изпѣдилъ. Следъ това казалъ: Не мога повече да бжда щедъръ. Който казва, че не може да направи това или онова, той е ученикъ на старото учение. Ученикътъ на новото всѣкога казва „мога“. Като казвашъ

„не мога“, ти обезсилвашъ Бога въ себе си. Като кажешъ „мога“, ти Му давашъ сила да се прояви. На времето си старитѣ дрехи сж били на мѣстото си, но днесъ сж тѣсни и неудобни. Малкитѣ дрешки отговарятъ на малкото дете, но, ако го облѣчете съ сжщитѣ дрехи следъ десетъ години, ще го осакатите. Освободете се отъ старитѣ форми, които днесъ не ви подхождатъ. Всѣка мисль, всѣко чувство, всѣко желание, които ви стѣсняватъ, трѣбва да се изхвърлятъ навънъ, или да се предадатъ на други, които идатъ следъ васъ. Като се върнете въ домоветѣ си, отворете сандѣцитѣ си и раздайте всичкитѣ си стари дрехи на онѣзи, които не сж ги още опитали. Ако нѣкой ги иска доброволно, дайте му ги; ако не ги иска, хвърлете ги или ги изгорете. Извадете новитѣ си дрехи, облѣчете се съ тѣхъ и кажете: Отъ днесъ обличамъ новата дреха — дрехата на Христа. Това изисква новото учение отъ всички Новата дреха наричае дреха на любовта. Тя постоянно се подновява. Щомъ я съблѣчете, пакъ нова обличате, както змията съблича една кожа и се облича въ друга.

И тѣй, каже ли нѣкой, че е недоволенъ или неразположенъ, ще знае, че дрехата му е стара. Ще съблѣче старата си дреха и ще облѣче дрехата на вѣрата. Ако е гнѣвенъ, ще облѣче дрехата на мира. — Може ли толкова лесно човѣкъ да съблича старата си дреха и да облича нова? — Може. Както обличате и събличате ризата си, така може да се облѣчете въ новитѣ дрехи на любовта, на мъдростта, па истината, на вѣрата, на надеждата, на мира и т. н. Жената облича ризата си отгоре-надолу. Значи, тя приема идеитѣ отгоре-надолу. Мжжътъ облича панталонитѣ си отдолу-нагоре. Така приема той идеитѣ — отдолу-нагоре. Панталонитѣ сж долу тѣсни, горе широки. Съ това мжжътъ се пази, да не влиза лошото отъ долния свѣтъ въ горния. Но и тукъ дойде нова мода. Недоволни отъ тѣснитѣ крачоли долу, мжжетѣ започнаха да носятъ панталони съ широки крачоли долу.

Съблѣчете старитѣ си дрехи, ушити по модата, и облѣчете нови, бѣли, чисти дрехи. Бѣлиятъ цвѣтъ означава доброто. Стремете се къмъ бѣлия цвѣтъ, за да се свържете съ доброто. Дето видите бѣлъ цвѣтъ — на цвѣте, на кжща, измазана бѣло, свързвайте го съ доброто. Така ще минавате отъ видимото къмъ невидимото. Като видите нѣкое бѣло цвѣте, спрете се предъ него и кажете: Искамъ да бѣда бѣлъ, добъръ и чистъ като това цвѣте. Мислете често за бѣлия цвѣтъ, за доброто и за чистотата, за да се облѣчете въ нова дреха — въ дрехата на новия човѣкъ. Това е простъ методъ, съ който можете да си помогнете. Ако си недоволенъ или

неразположенъ, мисли за доброто. Така ще съблѣчешъ старата си дреха и ще облѣчешъ нова. Това знаятъ всички майки и бащи. Ако детето имъ е боледувало нѣколко месеца, първата имъ работа следъ оздравяването му е да го окъпятъ и облѣкатъ въ нови дрехи. Старитѣ дрехи, съ които е боледувало, хвърлятъ навънъ или изгарятъ. Като знаете, че старитѣ дрехи сж напоени съ заразителни микроби, съ лоши мисли и чувства, съ отрицателни състояния, хвърляйте ги или ги изгаряйте, но никога не ги давайте на бедни. Ако искате да дадете нѣщо на бедния, дайте му отъ новитѣ си дрехи. Нѣкой раздава старитѣ си дрехи и мисли, че е направилъ добро. Той се освободилъ отъ товара си, но го прехвърлилъ на гърба на другия. Значи, той е направилъ добро на себе си, а не и на бедния. Ако искате да се освободите отъ старитѣ си дрехи, питайте онзи, на когото ги давате, готовъ ли е да носи вашия товаръ. Ако доброволно поеме товара ви, благодарете му за доброто, което ви е направилъ.

Помнете: старото не носи нѣщо полезно и добро за хората. То е ценно само за природата. Тя го туря на коренитѣ на своитѣ дървета за торъ. Тѣ го всмукватъ, извличатъ потрѣбнитѣ сокове, отъ които следъ време излизатъ нови листа, нови пѣпки и клончета, нови цвѣтове и плодове. Само природата владѣе изкуството да превръща старото въ ново. Казано е въ Писанието: „Всичко, което се случва на онѣзи, които любятъ Господа, се превръща на добро“. Ще кажете, че този стихъ се отнася до всички християни, защото тѣ любятъ Бога. — Колко време Го любятъ? Най-много единъ-два часа, докато сж въ черква, облѣчени въ нови, чисти дрехи. Останалитѣ 22 — 23 часа тѣ сж въ старитѣ си дрехи. Като разгледате отношението 1:23, ще разберете, колко време сте били истински християни. Като говоря за черквата, за храма, имамъ предъ видъ онова възвишено състояние на човѣшката душа, когато човѣкъ е готовъ да прояви доброто, милосърдието и любовта.

Като изучавамъ човѣшкитѣ мисли, виждамъ старитѣ дрехи, съ които ги облицатъ, и зная, че тѣзи мисли нѣма да имъ помогнатъ. Жената седи и мисли за мъжа си, че е нервенъ, гнѣвенъ, лошъ. И мъжътъ мисли сжщото за жена си. И на двамата казвамъ: Престанете да се оплаквате единъ отъ другъ, но си задайте въпроса, отъ коя жена и отъ кой мъжъ сте недоволни — отъ стария, или отъ новия. Всѣка жена има двама мъже: единиятъ е старъ, а другиятъ — новъ. Всѣки мъжъ има две жени: стара и нова. Отъ кого се оплаквате: отъ стария мъжъ и старата жена, или отъ новия мъжъ и новата жена? Думата „жена“ произлиза отъ думата „зео“

— животъ. Лошата жена произлиза отъ лошия, отъ стария, покваренъ животъ. Когато умътъ се съедини съ живота, ражда се мъжътъ. Следователно, мъжътъ и жената се съединяватъ, за да се развиватъ. На сѣщото основание, ако житното зърно не се посади въ земята, нищо ново нѣма да придобие. Когато нѣкой пита, защо хората се женятъ, казвамъ: Женитбата е необходима, за да се развиватъ мъжътъ и жената, да придобиватъ нови качества и да изучаватъ Божиитъ закони. — Може ли безъ женитба? — Въ широкъ смисълъ на думата безъ женитба, т. е. безъ развитие на земята не може. Като е дошълъ на земята, човѣкъ се оженилъ вече. Духътъ му се е свързалъ съ плътта. Духътъ е жененъ за плътта. Който не иска да се жени, не трѣбва да дохожда на земята. Женитбата трѣбва да става правилно, за да се раждатъ добродетели, възвишени и добри дѣла.

Свѣтътъ се нуждае отъ добродетели, отъ велики дѣла. Какво виждаме днесъ? Свѣтътъ е пѣленъ съ деца на старото, на безлюбието. И следъ това всички се оплакватъ отъ децата си и казватъ: Не трѣбва човѣкъ да се жени. Когато направи човѣка, Богъ го създаде мъжки и женски полъ. Думитъ „мъжки и женски полъ“ подразбиратъ любовта и обичта. Мъжътъ представя любовта, а жената — обичта. Мъжъ, който не люби, не е истински мъжъ; жена, която не обича, не е истинска жена. Това е велика истина, която засѣга едновременно и мене, и васъ. Мъжътъ трѣбва да бѣде облѣченъ съ нова дреха — съ дрехата на любовта, а жената — съ дрехата на обичта.

Ето защо, когато дохождатъ при мене мъже и жени да се оплакватъ едни отъ други, понѣкога съмъ мекъ и добъръ къмъ тѣхъ, а понѣкога — строгъ. Когато съмъ строгъ, съ това искамъ да имъ кажа да съблѣкатъ старитъ си и нечисти дрехи и да облѣкатъ новитъ: мъжътъ да облѣче дрехата на любовта, а жената — дрехата на обичта. Когато съмъ добъръ и мекъ, проявявамъ Божието търпение и си казвамъ: Щомъ Богъ търпи хората, и азъ трѣбва да ги търпя. По отношение на мене, Богъ е Любовь. По отношение на Бога, азъ съмъ обичъ. Следователно, азъ трѣбва да дамъ възможность на Божията Любовь да се прояви чрезъ мене. Само така умътъ ми може да бѣде свѣтълъ, а духътъ ми — силенъ и бодъръ. Започнете отъ днесъ да събличате старитъ си дрехи, да събувате старитъ си обуца и да ги изхвърлите вънъ. Какво направи Мойсей, когато видѣ кѣпината, която горѣше? Той събу обуцата си, защото чу гласъ, който му

казваше: „Събуй обущата си, защото мѣстото, на което стоишъ, е свето“. Богъ му каза и други нѣща, които не сж записани въ Стария Заветъ.

„Събуй обущата си“ — каза Господъ на Мойсея. Думата „обуща“ е взета въ широкъ смисълъ. Човѣкъ има обуца не само на краката си, но и на ржцетѣ, на ума, на сърдцето си. Затова човѣкъ трѣбва да събуе обущата си и отъ краката, и отъ ржцетѣ, и отъ ума, и отъ сърдцето си. Има обуца на краката, които сж тѣсни, и човѣкъ мжчно ходи съ тѣхъ. Но има обуца и на ума, които сжщо стѣгатъ човѣка, не може свободно да мисли. Чувате нѣкой да казва, че неговото вѣрую е най-добро, най-право. Да се мисли така, това значи стегнатъ, ограниченъ умъ, т. е. умъ, обутъ въ тѣсни обуца. Едно е истинското вѣрую, едно е правото вѣрую. Всички други сж изопачени, окарикатурени образи на единния, истинския образъ. Една е истинската и права религия — религията на любовта, на вътрешното съдържание и смисълъ на нѣщата. Тя опредѣля връзките, които трѣбва да сжществуватъ въ семейството между мжжа и жената, между брата и сестрата. Една е истинската религия, т. е. едно е дървото на живота, но съ много разклонения. За да познаете истинската религия, трѣбва да облѣчете новитѣ си дрехи, както свещеникътъ облича новитѣ одежди и излиза да служи. Защо мжжътъ и жената да не бждатъ като свещеницитѣ, облѣчени въ нови одежди? Като се ожени, мжжътъ става попъ. Жената го опопила. Като му роди едно дете, той става „папа“, т. е. баща. Въ този смисълъ, всѣки човѣкъ може да бжде баща и майка, да облѣче новата си одежда и да служи на новото. Да опопишъ мжжа си, това значи, да му родишъ нѣщо възвишено и благородно.

Бихъ желалъ всѣка жена така да опопи мжжа си, че да му роди благороденъ синъ или благородна дъщеря, облѣчени въ нови дрехи. Като ражда, жената трѣбва да придобие възвишени качества, които да предаде и на мжжа си. Това значи, и двамата да се облѣкатъ въ нови, чисти дрехи. Ако бременната жена е недоволна отъ своята бременность и съжالياва, че се мжчи, тя още е облѣчена съ старитѣ си дрехи, тя служи на старото. Бременната жена трѣбва да благодари на Бога, че я облича въ нова дреха. Сжщо така трѣбва да благодарятъ и мжжътъ, и братята, и сестритѣ ѝ. Така ли постжпватъ сегашнитѣ хора? Повечето сж недоволни отъ идването на новото дете. Тѣ виждатъ, че това сжщество ще имъ създаде нови безпокойства, нови разходи и мжчнотии. Това сж стари, търговски идеи. Долу старитѣ идеи! Тѣ отживѣха времето си. Днесъ тѣ нѣматъ никаква цена.

„Събличане и обличане“. Когато се говори за събличане и обличане, това показва, че могат да се събличатъ и обличатъ и стари, и нови дрехи. Въ правъ смисълъ на думитѣ „обличане въ ново“, човѣкъ не може да се облѣче въ ново, докато не влѣзе Христосъ въ него. Въ сжщностъ, Христосъ, новото, Божественото Начало въ човѣка се облича въ ново, а не самиятъ човѣкъ, облѣченъ въ плѣтъ. Плѣтъта е старата дреха, духътъ — новата. Плѣтъта приготвя новата дреха, но не може да я облѣче, докато не дойде въ нея духътъ, Божественото Начало — Христосъ. Сжщото прави и бременната жена. Тя приготвя пелени, дрешки за детето, но не може да ги употреби, докато детето не се роди, не излѣзе на бѣлъ свѣтъ. Не можешъ да станешъ красивъ, докато не родишъ една велика идея. Ти можешъ да нарисувашъ красива картина, да изваешъ хубава статуя, да напишешъ велико и ценно произведение само тогава, когато Духътъ отгоре е взелъ участие въ твоята работа.

Колко години сж минали отъ написването на Светото Евангелие? — Близо две хиляди години. Тѣзи, които сж взели участие въ написването Му, и доднесъ още работятъ отгоре. Ето защо, като четете Евангелието, вие се свързвате съ тѣзи, които сж работили и работятъ върху Него. — Тогава, можемъ ли да се свържемъ съ Христа? — Щомъ мислите за Него, можете да се свържете. Ако сте приели въ дома си гладния, жадния, страдащия и сте го нахранили и утешили, ще мисли ли той за васъ? — Непремѣнно ще мисли. Ако сте го пждили, хокали и ругали, пакъ ще си спомня за васъ. Значи, човѣкъ може да мисли и да си спомня за васъ при два случая: когато сте го нахранили и напоили добре, и когато сте го изпждили и наругали. Мнозина търсятъ Христа, говорятъ за Него, но не сж доволни отъ живота си, отъ Бога. Тѣ искатъ да иматъ повече богатства и блага отъ тѣзи, които имъ сж дадени. Щомъ роптаятъ и сж недоволни, тѣ сж облѣчени въ старитѣ си дрехи. На такива хора не се даватъ нови дрехи. За да се облѣкатъ въ новото, тѣ трѣбва да съблѣкатъ старитѣ дрехи, да се окжпятъ добре. Това значи, да приематъ съ радостъ Христовото учение и да сж готови да помагатъ на бедни, нещастни и на страдащи. Тѣ искатъ да станатъ богати и тогава да помагатъ на бедни и на страдащи. Тѣ и днесъ сж богати. Въ който день и часъ дойде въ ума ви една свѣтла мисълъ и въ сърдцето ви — добро чувство и желание да помагате на слаби и на страдащи, благословието ще потече. Отворете сърдцата си, за да потече отъ тѣхъ жива вода, която да уталожи жаждата на страдащи и обременени пжтници.

Какво значи, да се облѣкатъ жената и мъжътъ въ нови дрехи? Когато мъжътъ се връща неразположенъ и гнѣвенъ отъ работа, жената не трѣбва да му се сърди, но да приложи новото учение, да смѣни състоянието му. Какъ ще приложи новото учение? Преди да дойде мъжътъ отъ работа, тя трѣбва да изчисти и измие стаята, да провѣтри въздуха и да тури на масата три саксийки: въ едната да има бѣло цвѣте, въ втората — синьо, а въ третата — розово. Докато мъжътъ не се върне отъ работа, децата не трѣбва да влизатъ въ стаята. Следъ това тя да се помоли на Бога, да възприеме мъжътъ ѝ добродетелитѣ, които цвѣтята носятъ въ себе си. Като види, че той иде, тя трѣбва да го посрещне, да му предложи да измие краката му. Като мие краката му, да му напомни за неговата майка, която нѣкога е правила сѣщото. Следъ това да му даде вода да измие рѣцетѣ и лицето си. Това значи обличане на дома въ нова премѣна.

Да облѣчешъ нѣкого съ нова дреха, това е лесна и проста работа. Обличането съ нова дреха е проста, но ефикасна формула. Днесъ жената се безпокои отъ нѣкои мисли, мъжътъ — сѣщо, поради което и двамата сѣ облѣчени още съ стари дрехи. Отъ какво се безпокои жената? — Че мъжътъ гледалъ друга жена. Страхътъ не е, че той гледа чужда жена, но въ лъжата. Поглежда той съ едното око жена си, а съ другото — нѣкоя чужда жена. Защо да не гледа и съ дветѣ очи и да каже на жена си: Видѣхъ една твоя сестра; има нѣщо хубаво въ нея, което ми харесва. Днесъ мъжетѣ и женитѣ взаимно се лъжатъ, скриватъ истината, а после се каратъ. Това не е християнство. Това е мелене булгуръ на воденица. Какво благословение могатъ да очакватъ мъжетѣ и женитѣ, ако се лъжатъ и надхитряватъ? Ако мъжътъ говори истината, жената нѣма да се съмнява въ него. Тя ще знае, че мъжътъ ѝ гледа и чужди жени, но безъ лоши намѣрения. Трима мъже и три жени има въ човѣка: първитѣ сѣ деца, нищо не разбиратъ и не знаятъ; вторитѣ знаятъ, какво нѣщо е доброто и какъ се прилага; третитѣ иматъ Божественъ произходъ и живѣятъ при Бога. Така познавамъ азъ хората, така трѣбва да ги познавате и вие. Това значи да се облѣчете въ новия човѣкъ.

Старата дреха представя земния животъ, а новата — небесния. Върнете се въ домоветѣ си и облѣчете новата дреха на небесния животъ. Колкото пѣти грѣшите, ще знаете, че пакъ ще изпълните Божиата воля. — Голѣмъ грѣшникъ съмъ. — И като грѣшникъ, пакъ можешъ да изпълнишъ Божиата воля — отъ тебъ зависи, отъ твоето добро желание и силна воля. Нѣкой може да е праведенъ, но нѣма желание да изпълни

волята на Бога. За предпочитане е да бждеш грѣшникъ, но да изпълнишъ Божията воля, отколкото да бждешъ праведенъ и да нѣмашъ готовностъ да изпълнишъ волята на своя Баща. Нѣкои ме слушатъ, но се усмихватъ въ себе си. Защо? — Изказватъ недовѣрие въ думитѣ ми, не вѣрватъ, че грѣшникътъ може да изпълни волята на Отца си. И Сара се усмихна въ знакъ на недовѣрие, когато Господъ ѝ каза, че ще роди синъ. Той я запита, защо се смѣе, но тя скри истината и каза, че не се смѣе. Невъзможното за човѣка е възможно за Бога.

Облѣчете новитѣ си дрехи и не мислете за последствията. Отворете крана на чешмата, и водата ще започне да тече. Бждете вѣрни на процеситѣ, съ които става събличане и обличане. Ако си падналъ нѣкъде и си се окалялъ, вѣрни се у дома си. Съблѣчи старата и нечиста дреха и облѣчи нова. Не е достатъчно само да съзнаешъ, че си сгрѣшилъ, но трѣбва да облѣчешъ нова дреха. Ако днесъ си направилъ една погрѣшка, кажи си: Утре ще облѣка нова дреха, т. е. ще направя едно добро. Подъ думата „утре“, разбирамъ момента на изгрѣването на слънцето. Доброто, добродетелта расте при изгрѣването на слънцето, презъ деня, а скръбта расте вечеръ, при залѣзване на слънцето. Приложете въ ума си мисълта за събличането и обличането, да расте доброто у васъ. Съблѣчете старата дреха отъ вашия умъ и отъ вашето сърдце и ги облѣчете съ нови. Мислете всѣкога върху обличането ви съ нови дрехи, докато тази мисълъ се реализира и стане действителна. И художникътъ постепенно поставя своята идея върху платното, докато най-после я реализира. Да се облѣчете съ нова дреха, това значи, да се домогнете до великия смисълъ на живота. Който се държи за старитѣ си дрехи, той самъ подписва смъртната си присѣда. Цѣлъ животъ той ялъ и пилъ и за нищо ново не мислилъ. Като си лѣгате вечеръ, обличайте нова, чиста риза, за да ставате сутринъ отъ сънь здрави и бодри. Това значи, събличайте вечеръ старата, нечиста дреха, покрита съ прахъ и нечистотии отъ дневната работа. Облѣчете новата си дреха и така се явете предъ Бога. Преди да заспи, човѣкъ трѣбва да е ликвидиралъ съ старото, за да възприеме новото и да продължи работата си на другия день. Ако тѣлото ви е чисто, и сърдцето, и умътъ ще бждатъ чисти. Преди да си легнете, измийте се, облѣчете се съ чиста, нова дреха; оградете се съ любовта, съ вѣрата, съ надеждата, съ търпението и съ красотата, и така се явете предъ Господа. Сутринъ, като станете, ще бждете радостни и весели. Ако не постѣпвате така, вечеръ ще

се карате, ще спорите, и сутринъ ще ставате недоволни, че нѣмате месо и масло; че хлѣбътъ е малко; че децата нѣматъ дрехи и обуца и т. н.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да вървятъ работитѣ му добре? — Той трѣбва да съблича старитѣ си дрехи и да облича нови. Въ това се заключава новото учение. Като наблюдавате лицата на сегашнитѣ хора, по тѣхъ се четатъ негодитѣ, скѣрбитѣ, мѣчнотиитѣ, които преживяватъ. За да се освободятъ отъ мѣчнотиитѣ и страданията, тѣ трѣбва да приложатъ новата идея — да съблѣкатъ старитѣ си дрехи и да облѣкатъ нови. Въ бѣдѣще тази идея ще се въведе и въ училищата. Ако нѣкой е боленъ, нека си представи, че болестъта постепенно слиза надолу, докато излѣзе навънъ. Щомъ се освободите отъ нея, подѣржайте мисълъта, че сте здрави и бодри. Както мислите, така ще бѣде.

Въ Америка една жена боледувала цѣли 12 години. Обиколила всички видни лѣкари, прѣснала всичкото си богатство за лѣкарства, но нищо не ѝ помогнало. Единъ день чела въ една книга нѣщо върху новата идея за събличането и обличането и решила да съблѣче старитѣ си дрехи и да се облѣче въ нови. Прегледала старитѣ си сандѣци, и всичко старо изхвърлила навънъ. Като се облѣкла съ новитѣ си дрехи, моментално се почувствувала по-добре. День следъ день положението ѝ се подобрявало, и въ скоро време тя оздравѣла напълно.

Какво правятъ повечето религиозни хора? Тѣ говорятъ за Христа, за нови идеи, вдигатъ шумъ около себе си. Отдалечъ се чува, че нѣкой религиозенъ снесълъ яйце, т. е. дѣржалъ нѣкаква проповѣдь. Яйцето е снесено, пиленцето измѣтено, но какво е това пиленце, то само ще покаже.

Добре е човѣкъ да слуша, какво му се говори, но още по-добре е да прилага доброто, което чува. Ако опитътъ му днесъ не даде никакъвъ резултатъ, пакъ да го повтори. Трѣбва да постоянствувате, докато опитътъ излѣзе сполучливъ. Ще излѣзе нѣкой по-силенъ отъ васъ, да ви изкушава. Не се обезсѣрдавайте. Ще минете и презъ съмнения, и презъ изкушения, но не се отказвайте отъ опита. Като правите нѣкакъвъ опитъ, бѣдете самъ въ стаята си. Така е постѣпвалъ и Христосъ. Когато искалъ да излѣкува нѣкой боленъ, Той изпращалъ близкитѣ му навънъ и оставалъ самъ съ болния. Ще кажете, че, за да повѣрвате въ Бога, искате да видите нѣкакво чудо. Сегашнитѣ хора върватъ и безъ чудеса. Тѣ сѣ толкова вѣрващи, че вѣрата имъ стига до суевѣрие. Достатъчно е да пусна

тази вечеръ една новина, за да се разнесе като молния по цѣлия свѣтъ. Хората не сж лишени отъ вѣра, а още по-малко отъ вѣрвания и суевѣрия.

Едно време, когато Христосъ дойде на земята, Той донесе една сѣмка, която представяше новото учение, и я нарече „сѣмка на любовта“. Той даде сѣмката въ ржцетѣ на евреитѣ, като имъ каза: Давамъ ви тази сѣмка, да я пазите добре, да не я изгубите. Тя ще ви направи силенъ и великъ народъ. Въ началото тѣ повѣрваха въ силата, която се крие въ сѣмката, и започнаха да говорятъ за нея на всички хора. Така тя се предаваше отъ ржка на ржка, отъ единъ народъ на другъ, докато най-после я загубиха. Загубването на сѣмката не е нищо друго, освенъ забравяне. Евреитѣ забравиха за нейното сжществуване. Тѣ изгубиха вѣра въ нейната сила, изгубиха търпение да чакатъ нейното благоволение да се прояви и казваха, че тя е обикновена сѣмка, съ обикновено съдържание. Ще кажете, че свѣтътъ се е обезвѣрилъ. Не се е обезвѣрилъ свѣтътъ, но сѣмката се отдалечила отъ човѣка и продължава да обикаля всички народи. Днесъ Христосъ иде пакъ на земята, носи сжщата сѣмка въ ржката си, но на никого нѣма да я даде. Той самъ ще я посѣе въ човѣшкитѣ градини, да даде сочни, вкусни плодове. Пазете грижливо плодетѣ ѝ, за да можете да запазите сѣме отъ тѣхъ. Пазете новополученото сѣме, за да не го изгубите повторно.

Мнозина вѣрватъ въ Бога, но, въ края на краищата, искатъ да видятъ нѣкакво чудо, да се усили вѣрата имъ. — Братя, вие сте изгубили пжтя, по който сѣмката е вървѣла. Върнете се назадъ, да я намѣрите и отново да я посадите, но не въ земята, както по-рано, а въ сърдцата си. Тамъ тя ще се развие добре, ще даде сладки плодове, които ще отворятъ очитѣ ви. И Ева яде отъ плодетѣ на тази сѣмка; очитѣ ѝ се отвориха, и тя прогледа, но не въ посоката на истинската любовъ, а въ обратна посока. Ако съвременнитѣ хора ядатъ отъ плодетѣ на тази сѣмка, очитѣ имъ пакъ ще се отворятъ, и тѣ ще прогледатъ. Мжжътъ ще каже на жена си: По-скоро дай новитѣ, чисти дрехи, да се облѣчемъ съ тѣхъ и така да се явимъ предъ Господа. Трѣбва ли сега хората да се питатъ едни-други, обичашъ ли ме и колко ме обичашъ. Кой човѣкъ, на когото сърдцето е пълно съ вѣра, надежда, любовъ, съ миръ и кротость, нѣма да бжде обичанъ?

„Съблѣчете се отъ стария човѣкъ и облѣчете се съ новия“.

Желая сега на всички мжже, жени и деца да хвърлятъ старитѣ си дрехи и да се облѣкатъ съ нови.

7. Беседа отъ Учителя, държана на 28 юлий, 1918 г. София.

Доброто вино

„Ти си задържалъ доброто вино досега“.

Иоана 2:10.

Много от съвременните хора страдат от лошото влияние на виното върху организма им. Учени хора, лекари са писали за вредното влияние на виното върху човека. Обаче, виното, за което се говори в Евангелието, е представено като символ на живота. Значи, има два вида вино: ферментирало, което се взема като емблем на смъртта, и сладко — емблем на живота. Химиците знаят състава на сладкото вино, и разбират, защо ферментира то. Гроздената захар в сладкото вино, от действието на спиртните ферменти, се разлага на спирт и въглероден двуокис. Последният излетява, а спиртът остава в виното и му предава упоително свойство. Всички знаят, че спиртът, който се намира в виното, е отровен: той е причина за вредното действие на виното върху човешкия организъм. В този смисъл, ферментирането не е нищо друго, освен процес на разлагане, при който се образуват отровни вещества. Както виното бива сладко и ферментирало, така имаме два вида живот: сладък, в който захарта запазва свойствата си и остава неразложена, и ферментирал, в който захарта се разлага на спирт и въглероден двуокис.

Христос беше поканен на сватба в Кана Галилейска, дето превърна водата в добро вино. Какво представя сватбата? — Отглеждане на гроздето. Невестата и младоженецът са лозите, от които трябва да се роди гроздето. Тя трябва да внесат в него нови, сладки сокове. Всяко ново учение се явява в началото на нова епоха. Създаването на новото учение представя пак сватба. Когато се жени някой, хората се радват, но женитбата не подразбира само радост. Когато един се жени, друг умира; когато един се радва, друг скърби; ако един е сладък, друг е ферментирал.

Христос казва: „Не туряйте ново вино в стари мехове“. Старите мехове съдържат кваса на старото вино, от което новото вино започва да ферментира, и меховете се пукат. Родителите искат, синовете и дъщерите им да бъдат като тях. Желанието на родителите не е нищо друго, освен наливане на новото вино в стари мехове. Какъв ще бъде резултатът? — Новото вино ще ферментира и ще пукне старите мехове.

Какъ познаваме, че нѣкоя течностъ ферментира? — По повърхността ѝ се явяватъ мѣхурчета, които се дължатъ на отдѣлянето на нѣкакъвъ газъ; повърхността на течността първоначално е тиха, гладка, спокойна, а после започва да се гърчи. Този процесъ наричаме „кипение, врение или ферментирание“. Кога се гърчи човѣкъ? — Когато умира. Започне ли течността да се гърчи, да ферментира, отъ нея излизатъ нови вещества, които развалятъ вкуса ѝ, т. е. вътрешната хармония. Съ превръщането на водата въ вино, Христосъ посочи на човѣка новъ методъ, чрезъ който виното запазва вкуса си и не ферментира. Наистина, ако преварите гроздения сокъ, той става устойчивъ, придобива имунитетъ и не се подава на ферментирание. И да попадатъ ферменти въ него, той не се разлага. Въ този смисълъ, новото учение — учението на любовта, което донесе Христосъ, представя новъ методъ, чрезъ който човѣшкиятъ животъ се предпазва отъ ферментирание. Какъвъ е стариятъ възгледъ на хората за живота? Тѣ казватъ, че ферментирането е естественъ процесъ въ живота, че човѣкъ трѣбва да се ражда и умира; да пада и става, да се бори, да коли животни — кокошки, агънца, прасенца. Тѣ намиратъ, че всичко това е въ реда на нѣщата, че така е наредено отъ Бога. Въ сжщностъ, на Бога и на умъ не е дохождало да нарежда живота така, както философитѣ го нареждатъ. Така изявенъ, човѣшкиятъ животъ е дѣло на човѣшкия гений, на човѣка — Богъ, а не на Онзи Богъ, Който първоначално е създалъ свѣта. Както сладкото вино се превръща въ ферментирало, подъ влиянието на особени ферменти, попаднали отъ въздуха, така и естествениятъ човѣшки животъ се изопачилъ и ферментиралъ подъ влияние на особени елементи, създадени отъ самия човѣкъ.

Едно трѣбва да се знае: който грѣши, който води лошъ животъ и ферментира, той не е съ Бога. Този животъ е човѣшки, а не Божественъ. Като превърна водата въ вино, Христосъ показва на хората, че има методъ, чрезъ който неустойчивото може да се превърне въ устойчиво и да не ферментира. Учениитѣ знаятъ, че причина за ферментацията на сладкото вино сж особенъ родъ микроорганизми, наречени ферменти, които попадатъ отъ въздуха. Такива микроорганизми се съдържатъ и въ новия животъ, въ всѣка нова мисълъ и ново чувство. Като проникне новото въ васъ, заедно съ микроорганизмитѣ, то предизвиква известна ферментация, която се изразява въ вълнуване. Новото не трѣбва да предизвиква ферментация, но тя става по причина на неустойчивата материя, отъ която е направенъ човѣшкиятъ организъмъ. Нѣкъде

ферментацията е на мѣсто. Напримѣръ, хората предпочитатъ квасния хлѣбъ предъ безквасния. Първиятъ е по-добъръ за стомаха, по-лесно се смила. Евреитѣ пъкъ предпочитали безквасния хлѣбъ. Квасниятъ билъ даже забраненъ.

Председателятъ на сватбата, на която Христосъ присѣствувалъ, казалъ на младоженика: „Всѣки чловѣкъ първо доброто вино слага, а после лошото; ти си задържалъ доброто вино досега“. Когато момъкъ срещне една мома и я възлюби, говори ѝ само хубави думи. Нарича я ангелъ, гълѣбъ, божество и т. н. Щомъ се оженятъ, и двамата отварятъ старитѣ мѣхове и наливатъ въ тѣхъ новото вино. Тѣ започватъ добре, свършватъ зле. Виното ферментира, започва да действува върху тѣхъ, и тѣ си размѣнятъ обидни и горчиви думи. На земята човѣкъ започва добре, свършва зле; въ духовния свѣтъ започва зле, свършва добре, а въ Божествения свѣтъ започва добре и свършва добре. Ето защо, отъ гледището на по-високитѣ свѣтове, първо се дава лошото вино, а после — доброто. Дръжте въ ума си правилото: който започва добре съ васъ, зле свършва; който започва зле, свършва добре. Не вѣрвайте на хора, които започватъ меко, любезно. Това не е за упрѣкъ, нито за обида, но знайте, че животътъ изпитва човѣка и следъ като го прекара презъ различни изпитания, той самъ ще познае, какъвъ е, но и другитѣ ще го познаятъ. Човѣкъ не е пратенъ на земята, като червея, само да гложди листата, но да учи, да придобива знания и опитности. Споредъ българския обичай, като умре нѣкой, поливатъ гроба му съ вода и вино. Какво се крие въ този обичай? Съ това искатъ да кажатъ на умрѣлия: Като дойдешъ втори пътъ на земята, трѣбва да бѣдешъ чистъ, да не грѣшишъ.

„Ти си задържалъ доброто вино досега“. Сега и на васъ казвамъ: Давайте отъ доброто, отъ сладкото вино на децата си. Тѣ сж пили вече отъ старото вино, познаватъ го и носятъ последствията му. Отрано тѣ заповѣдватъ на родителитѣ си, на своитѣ по-голѣми братя и сестри. — Какво трѣбва да правимъ, за да подобримъ живота си? — Като се жените, викайте на сватбата си Христосъ, да внесе въ живота ви такива елементи, които могатъ да го подобрятъ. Той ще ви научи да превръщате отрицателното въ положително. Ако сте страхливи, да станете безстрашни; ако сте лоши, да станете добри; ако сте слаби, да станете силни. — Какъ се познава силниятъ човѣкъ? — Ако може да се бори съ бикъ. Сегашнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, защото искатъ да бѣдатъ богати, безъ да сж били сиромаси; искатъ да бѣдатъ добри, безъ

да сж били лоши. Невъзможно е човѣкъ да бѣде богатъ, безъ да е губилъ, безъ да е миналъ презъ дълбоки вътрешни процеси.

Какво направи Христосъ на сватбата? — Той превърна водата въ вино. Да превърнешъ сладкото вино въ ферментирало, това е възможно; да превърнешъ ферментиралото въ сладко, и това е донѣкъде възможно. Обаче, да превърнешъ водата на вино, това за човѣка е невъзможно. Знаемъ, че невъзможното за човѣка е възможно за Бога. Ако турите въ любовта нѣкакъвъ отрицателенъ елементъ, тя се превръща въ омраза; ако турите въ омразата положителенъ елементъ, тя се превръща въ любовъ. Това е законътъ на превръщането, съ който работилъ Христосъ на времето си. И старитѣ алхимици познавали този законъ, и затова сж търсѣли методи за превръщане на неблагороднитѣ метали въ благородни.

Мнозина се оплакватъ отъ неуспѣхи въ живота си. Защо не успѣватъ? — Защото търсятъ лекия пѣтъ. Ако сж религиозни, търсятъ лекъ пѣтъ за влизане въ Царството Божие. Царството Божие е за добритѣ, за смѣлитѣ хора, а не за страхливитѣ, нито за крадцитѣ и престѣпницитѣ. Царството Божие е за живитѣ, а не за мъртвитѣ. Какво ще стане съ човѣка, ако вържете рѣцетѣ и краката му съ здрави вѣжета? — Той ще бѣде като мъртавъ, не ще може да се движи. Както вѣжетата свързватъ човѣка и не му позволяватъ да се движи, така лошитѣ мисли и чувства свързватъ ума и сърдцето и не му позволяватъ да мисли и да чувства. И тѣ стѣгатъ краката и рѣцетѣ на човѣка, както вѣжетата. Рѣцетѣ и краката представятъ добродетелитѣ, принципитѣ, които движатъ човѣшкия умъ и човѣшкото сърдце. Добритѣ мисли и чувства подтикватъ човѣка къмъ добро, а лошитѣ — къмъ зло. Ако се подаде на лошитѣ мисли и желания, човѣкъ намира затвора. Нѣкой казва, че не може да прави добро, понеже нѣма срѣдства. Както може да прави зло, да обира хората, така може да прави и добро. Да бърка човѣкъ въ чуждитѣ кесии, това значи, да бърка въ умоветѣ и въ сърдцата имъ. Щомъ си позволява да бърка, той трѣбва да внася нѣщо хубаво отъ себе си, а не да изнася. Като влѣзешъ въ едно общество, трѣбва да внасяшъ, а не да изнасяшъ. Христосъ отиде на сватба въ Кана Галилейска и внесе нѣщо — превърна водата въ вино, т. е. Той превърна обикновения, горчивъ животъ въ добъръ, сладкъ. Водата, която Христосъ превърна въ вино, бѣше символъ, даденъ на младоженцитѣ, да приложатъ новото учение въ живота си. Водата е носителка на новия животъ.

Ще кажете, че е невъзможно да се превърне водата въ вино. За невежия е невъзможно; за учения всичко е възможно. Въ невъзможните нѣща се криятъ елементи, съ които работятъ само възвишенитѣ и напреднали сѣщества. За тѣхъ смъртта съдържа елементитѣ на възкресението. — Кой човѣкъ може да възкрѣсне? — Който може да умре. Умирането не е нищо друго, освенъ потъване на човѣка дълбоко въ земята, докато стигне пѣсьчливи пластове, презъ които да се прецеди и пречисти. Следъ това той излиза на друго мѣсто, като чистъ изворъ, и започва да пѣе пѣсенъта на новия животъ. И младоженцитѣ трѣбва да минатъ презъ пѣсьчливитѣ пластове, да се пречистятъ и да излѣзатъ като два чисти, кристални извора, да се разбиратъ и да прилагатъ Христовото учение. Какво правятъ съвременнитѣ младоженци? Първата имъ работа е да наредятъ кухнята си, да започнатъ да си готвятъ. Като живѣятъ известно време така, животътъ имъ се разваля. Окрѣжаващитѣ казватъ: Какво стана съ тѣзи млади хора, че работитѣ имъ не вървятъ добре? — Тѣ започнаха съ онзи животъ, който ферментира.

И тѣй, както Христосъ превърна водата въ добро, сладко вино, което не ферментира, така и вие превърнете вашитѣ лоши и изопачени мисли и чувства въ добри, които не могатъ да ферментиратъ. Приложете този законъ не само къмъ себе си, но и къмъ своитѣ деца. Видите ли, че мислитѣ и чувствата на децата ви ферментиратъ, турете ги въ сѣдъ, да ги варите единъ-два часа на Божественния огънь, т. е. на огъня на любовта. Това можете да направите и съ новороденитѣ деца. Преди да сѣ се проявили, турете ги на този огънь, да вратъ единъ-два часа, да придобиятъ имунитетъ, за да не се подаватъ на никакви ферменти — външни или вътрешни. Божията Любовь прави хората устойчиви. Който е миналъ презъ огъня на Божествената Любовь, той се отличава съ мораленъ устой. Сегашнитѣ хора нѣматъ ясна представа за любовта. Тя е положителна сила, която върши чудеса. Тя прави превратъ въ човѣшкия характеръ: лошиятъ става добъръ, слабиятъ — силенъ, мързеливиятъ — прилеженъ. Ако жената може да подобри характера на мъжа си, тя има любовь; сѣщото може да направи и мъжътъ съ жена си, ако има любовь въ себе си. Ако децата въ дома ставатъ по-добри, родителитѣ имъ иматъ любовь. Видите ли, че детето ви се вкисва, ще знаете, че нѣмате любовь. Обърнете се тогава къмъ Бога, къмъ разумния свѣтъ, признайте погрѣшката си, че детето ви се вкисва, защото и вие сте ферментирали, и помолете Го да ви даде начинъ да подобрите живота си. Ще кажете, че

това е покаяние. Какво е, въ сжщностъ, покаянието? — Превръщане на горчивото въ сладко. Ще кажете, че не може безъ зло, безъ лошавина, безъ горчевина. Не е така, това не е въ реда на нѣщата. Лошавината, горчивитѣ елементи сж резултатъ на нечистотиитѣ, които ферментиратъ. Всѣки трѣбва да си има по една тайна стаичка, въ която да влиза поне по единъ часъ на день, да се изчиства. Въ този часъ, именно, ще бждете поканени на сватба. У нѣкои народи, когато ставатъ женитби, празнуватъ по единъ день, у други народи празнуватъ по три дня. Ако днесъ употребявате по три дня за сватба, ще кажете, че сте изгубили времето си. Особено за англичанитѣ три дня сж много време. Тѣ казватъ, че времето е пари. Значи, ако даватъ по три дня за всѣка сватба, тѣ ще изгубятъ много пари. Ако мѣрите времето съ злато, нищо не губите, особено, когато човѣкъ знае, какъ да използва златото. За предпочитане е да бжде човѣкъ съ добродетели, отколкото да имате много злато и да не можете да го използвате. Добродетелниятъ човѣкъ разбира живота правилно и разумно го използва. За него зло не сжществува. Зло сжществува само за неразбразия, за невежия. Ако майката не позволява на детето си да преяжда, зло ли е това? Нѣкой има сто милиона лева, а другъ — по-малко. По-щастливъ ли е първиятъ отъ втория? Нѣкой не е доволенъ отъ своята красота. Ако е красивъ, по-щастливъ ли ще бжде? Ако красотата и бѣлотата сж свързани съ доброта и благостъ, тѣ сж на мѣстото си. Обаче, ако тѣ не правятъ човѣка добъръ и мекъ, за предпочитане е той да бжде грозенъ.

Като се говори за бѣлота и за чернота, ние имаме предъ видъ две положителни качества въ живота. Черното може да бжде и добро, и зло; и обратно, и бѣлото може да бжде и добро, и зло. Бѣлиятъ предметъ може да се боядиса съ черна боя и да мине за черенъ; и черниятъ предметъ може да се боядиса бѣло и да мине за бѣлъ. Значи, не всѣкога черното е черно и бѣлото — бѣло. Съвременнитѣ хора знаятъ това нѣщо и, когато искатъ да покажатъ, че сж бѣли, чисти, турятъ си бѣла мазилка отгоре. Такава бѣлота лесно се изтърква. Всѣка неестествена доброта е изложена на ферментиране. Човѣкъ трѣбва да изучава мислитѣ и чувствата си, да знае, кои сж устойчиви и кои не и да превръща неустойчивитѣ въ устойчиви. Какъ става превръщането имъ? — Чрезъ пречистване.

Работа се иска отъ всички хора. Да работишъ върху себе си, това значи, да бждешъ свободенъ отъ отрицателнитѣ мисли и чувства, да не

давашъ ухо на тѣхъ, да не те засѣгатъ. Кой каквото иска да каже за тебе, да бѣдешъ свободенъ. Каже ли ти нѣкой една обидна дума, не се обиждай, но разгледай я като химикъ, да видишъ, каква положителна сила крие тя въ себе си. Външно може да е обидна, но вътрешно тя съдържа цененъ елементъ. Той трѣбва да се извади и разумно използва. Ако нѣкой ти каже, че си несвършенъ човѣкъ, ти се обиждашъ. Какво означава думата „несвършенъ“? Противоположна на нея е думата „свършенъ“. Понеже човѣкъ на земята минава презъ различни състояния, както и луната, казваме, че и той, като нея, на всѣки 14 дня се пълни и празни. Щомъ се пълни, той е свършенъ. Следователно, ако нѣкой ти каже, че си несвършенъ, ще направишъ преводъ па тази дума и ще си кажешъ: Понеже сега се изпразвамъ, несвършенъ съмъ. Следъ 14 дня ще започна да се пълня — тогава ще бѣда свършенъ. Въ процеса на усвършенствуването си, човѣкъ започва съ човѣшкото, а свършва съ Божественото. Казватъ за нѣкого, че е въ пълнотата на живота. Това означава процесъ, обратенъ на свършенството. Тукъ човѣкъ започва съ Божественото, а свършва съ човѣшкото.

Думата „свършенство“ започва съ буквата „с“, която означава процесъ на пълнене и празнене. Положението на тази буква представя луната въ процеса на пълненето ѝ. Думата „пълнота“ започва съ буквата „п“, която означава плодъ, който зрѣе. Втората буква на сжщата дума е „ъ“. Тя означава бременностъ. Като изучавате думитѣ и буквитѣ, отъ които тѣ сж съставени, ще видите, че всѣка дума съдържа въ себе си известни закони. Това показва, че имената на хората, съ които тѣ си служатъ, иматъ дълбокъ смисълъ и значение.

„Ти си задържалъ доброто вино досега“. Когато Христосъ бѣше на сватбата въ Кана Галилейска, майка Му се обърна къмъ Него и рече: „Вино нѣматъ тѣзи хора“. Христосъ ѝ отговори: „Моятъ часъ не е дошълъ още“. И вие се запитвате, защо Христосъ не даде доброто вино още отначало. Съ това Той искаше да покаже, че хората не сж готови още за новитѣ идеи. И донесъ още не сж готови. Колко свѣтли и възвишени идеи е изказалъ Христосъ, но едва ли една стотна отъ тѣхъ сж приложени. Повечето хора мислятъ, че знаятъ много нѣща, но ако ги накарате да свършатъ нѣкаква работа, виждаме, че или малко знаятъ, или нищо не знаятъ. Това не е за упрѣкъ, но азъ изнасямъ истинското положение на нѣщата. За да придобие истинското, т. е. слънчевото учение, човѣкъ трѣбва да потърси Онзи Учителъ, Който може да го научи да превръща

лошото въ добро и горчивото въ сладко. Въ слънчевото учение се забелязват два процеса: разлагане на свѣтлината и усиляване на свѣтлината. За да се създадат всички камъни, растения, животни и хора, свѣтлината трѣбва да се разложи на съставнитѣ си елементи. Отъ съчетанието на тѣзи елементи зависи устойчивостта или неустойчивостта на тѣлата. Неустойчивитѣ тѣла ферментиратъ, а устойчивитѣ се запазватъ за вѣчни времена. Цвѣтове съ различна гѣстота сѣщо така промѣнятъ състоянията на тѣлата, особено на живитѣ. Напримѣръ, ако къмъ яснозеления цвѣтъ прибавите тъмноредна боя, ще се получи смѣсъ, която ще измѣни състоянието ви. Ако покажете на бика дреха, боядисана съ яркочервена боя, той се настройва лошо и започва да бодне. И думитѣ, съ които човѣкъ си служи, иматъ цвѣтове, които оказватъ известно влияние върху нервната система. Нѣкои думи оказватъ лошо влияние върху човѣка, и той започва да ферментира. Като знаете това, не казвайте на човѣка, че е нетърпеливъ, нечистъ, немораленъ и т. н. Ако видите, че нѣкой е нетърпеливъ, създайте му такива условия, които да превърнатъ нетърпението въ търпение. Ако мжжѣтъ ви е нечистъ, дайте му възможностъ често да се къпе, да махне нечистотиитѣ отъ себе си, да се облекчи състоянието му. Ако мжжѣтъ или жената е нечиста, трѣбва да си помагатъ взаимно, да се чистятъ. Изобщо, не си служете съ думи, които съдържатъ отрицателната частица „не“. Видите ли отрицателна проява нѣкъде, притичайте се на помощъ. Ако си служите съ отрицателни думи, за да изразите недостатъка на човѣка, вие сами се свързвате съ неговия недостатъкъ.

Председателятъ на сватбата запитва младоженика: „Ти си задържалъ доброто вино досега?“ Да оставяме добритѣ нѣща последни, това е естествениятъ пѣтъ въ живота. Споредъ мене, не е най-важниятъ въпросъ, защо доброто вино е останало за най-после. По-важенъ въпросъ има отъ този, а именно: какъ може водата да се превърне въ вино. Самъ по себе си, човѣшкиятъ животъ е доста сложенъ. Ето защо, първата задача на човѣка е да превърне горчивитѣ чувства въ сладки, изопаченитѣ мисли — въ свѣтли и прави. Това не е нищо друго, освенъ изкуството, което Христосъ притежавалъ — да превръща водата въ вино. Следвайте Христа, прилагайте учението Му, за да се домогнете и вие до това изкуство. Това значи, да превърне човѣкъ живота си въ пѣсенъ и музика, въ радостъ и веселие.

Днесъ всички искатъ да знаятъ, какво ще стане съ тѣхъ, какъвъ ще бѣде краятъ на живота имъ. Азъ ще стана пророкъ и ще отговоря на въпроса, който ви интересува. Ако продължавате да вървите по пътя, по който сте тръгнали, следъ сто години най-много, отъ васъ ще останатъ само кости; мислитѣ и желанията ви ще се прѣснатъ въ пространството. Като влѣзете въ астралния свѣтъ, ще се намѣрите въ положението на блудния синъ: ще ходите окжсани и боси, гладни и жадни и ще търсите пътъ да се върнете отново на земята. Не е добро положението на грѣшника на земята, но още по-лошо е въ астралния свѣтъ. Докато е билъ на земята, той си е хапвалъ повечко, но въ астралния свѣтъ е осъденъ на вѣченъ гладъ. Предъ него стоятъ трапези съ богати ястия. Щомъ се приближи до тѣхъ, тѣ веднага се вдигатъ отъ мѣстата си. Той ги гони, тича следъ тѣхъ, но не може да ги достигне. Гладътъ му се усилюва, но не може да го задоволи. Ако нѣкой обичалъ да се облича хубаво, като отиде въ астралния свѣтъ, ще гледа богати витрини съ разкошни дрехи, но нито една отъ тѣхъ не ще може да облѣче. Обаче, друго е положението на праведния. Когато пожелае да си хапне, трапезитѣ сами ще се спиратъ предъ него. Каквата дреха пожелае да облѣче, такава ще му се даде. Той ще се разхожда свободно изъ райската градина, ще слуша пѣнието на райскитѣ птички. Ако иска да отиде на концертъ, ще го заведатъ да слуша видни музиканти. Отъ време на време ще посещава лекциитѣ на знаменити професори.

Когато говоримъ за възможноститѣ и условията, които сѣществуватъ въ астралния свѣтъ, ние имаме предъ видъ човѣшкитѣ желания. За такъвъ свѣтъ мечтаятъ хората. Когато Христосъ направи чудото въ Кана Галилейска, Той искаше да покаже, какви възможности сѣществуватъ въ астралния свѣтъ. Той искаше да покаже на хората, съ какви сили борави разумниятъ свѣтъ. За да се приложи астралниятъ свѣтъ на земята, трѣбва да поканятъ Христа, ученицитѣ Му и Неговата майка на сватба. Христосъ представя разумния принципъ, който превръща злото въ добро; ученицитѣ Му представятъ хората, а майката Христова — съединителната връзка между духовния и физическия свѣтъ. Разумниятъ принципъ може да измѣни свѣта, не външно, а вътрешно. Всичко ще си остане, както е, но пречистено. Майки и бащи пакъ ще има, но ще изпълняватъ предназначението си съзнателно и съ любовъ. Всички сегашни професии и занаяти пакъ ще сѣществуватъ, но ще се изпълняватъ добросъвестно и съ любовъ. Учители, свещеници,

проповѣдници, общественици, министри, търговци ще работятъ въ чистота, безъ измама и лъжа. Ако платътъ, който търговецътъ продава, е смѣсь отъ вълна и памукъ, той ще го продава за такъвъ, а нѣма да го продава за чистъ вълненъ. Всѣка отрицателна мисль и всѣко отрицателно чувство, съ които хората си служатъ на земята, взиматъ реаленъ образъ въ астралния свѣтъ. Затова се казва, че човѣкъ не може да се освободи отъ дѣлата си нито на този, нито на онзи свѣтъ. Следователно, като мине лоша мисль презъ ума ви, отправете къмъ нея мѣдростта; като мине лошо чувство, напримѣръ, омраза, въ сърдцето ви, отправете къмъ него любовта; и най-после, като се натъкнете на лъжата, отправете къмъ нея истината. Отправяйте къмъ отрицателното нѣщо положително, съ което да му въздействувате. Ако ви сповети нѣкакво нещастие, мислете за щастieto. Ако ви посети нѣкаква болестъ, мислете за здравето. Какво правя азъ съ болестта? Като ме посети нѣкоя болестъ, не я пѣдя, но я поканвамъ да си поговоримъ малко. Питамъ я, кѣде отива. Тя ми казва, че е тръгнала за нѣкъде, но се отбила и при мене. Тогава азъ ѝ давамъ да си хапне и, като ме напусне, тя е смекчила вече малко характера си. Така постѣпвамъ и съ злото. Ако се отнасяте добре съ болеститѣ, съ злинитѣ и нещастията, характерътъ имъ ще се смекчи, и тѣ постепенно ще отслабватъ, докато единъ день изгубятъ силата си. Тѣ ще минаватъ и заминаватъ покрай хората, безъ да ги измѣчватъ.

И тъй, ако искате да се справяте лесно съ мѣчнотиитѣ си, прилагайте новото слънчево учение, т. е. учението на Христа. Често се пѣятъ пѣсни за Христа, наричатъ Го слънце на живота, но като дойдатъ страданията, всички започватъ да пѣшкатъ, да викатъ „охъ, ахъ!“ Охкането означава, че колелото на живота ви е лишено отъ ось. Кажете си: Моето колело трѣбва да има ось и да се върти. Ахкането пѣкъ означава, че мисльта ви не е чиста. Кажете си: Моята мисль трѣбва да бѣде чиста и света. Ще кажете, че това сѣ прости работи. Въ тѣзи нѣща, именно, се заключава философията на живота. Никога не казвайте „не мога“. Този глаголъ има три низходящи и три възходящи степени: не мога азъ, не можешъ ти, не може той — нисходящи. Мога азъ, можешъ Ти, Господи, Който си надъ мене; може Той, великиятъ Духъ — възходящи степени. Както съ помощта на скрипцитѣ можете да спущате тежки предмети надолу, така сѣщо можете съ тѣхъ и да вдигате нагоре тежки предмети. Често мѣжътъ спуща жена си долу и казва: Нали си добра, качвай се нагоре! И жената прави сѣщото съ мѣжа си. Обаче, тѣ трѣбва да

постъпватъ точно обратно: и двамата да си съдействуватъ за своето изкачване. Жената се страхува да тури мъжа си горе, да не би да не се върне. Колкото е възможно да не се върне отгоре, толкова е възможно, и като го пусне долу, да не се върне. Нѣма защо мъжетъ да се страхуватъ да не изгубятъ женитъ си; сѣщо и женитъ не трѣбва да се страхуватъ за мъжетъ си. Човѣкъ е мъжъ и жена едновременно. Щомъ има умъ и сърдце, той носи въ себе си и мъжа, и жената.

Стремете се къмъ методитъ на новото учение, за да решите правилно задачитъ на живота си. Не мислете, че можете да постъпвате, както искате, безъ да носите последствията на вашитъ постъпки. Ако си огорченъ, не търси виновника за огорчението, но си кажи: Заради Господа мога да превърна горчевината си въ сладостъ. Заради Господа жената може да възпита и мъжа, и децата си. Сѣщото може да направи и мъжътъ. Жена, която очаква на мъжа си да я храни и поддържа, не може да го възпита. Майка, която отглежда децата си съ мисълта, тѣ да я гледатъ на старини, нищо добро не може да внесе въ тѣхъ. Такива синове и дъщери ще вървятъ по стария пѣтъ. Тѣ ще бъркатъ въ джобовѣтъ на родителитъ си, безъ да мислятъ за тѣхъ. Понеже родителитъ сѣ тѣсно свързани съ децата си, първи тѣ могатъ да имъ дадатъ примѣръ отъ новия животъ. Първо тѣ трѣбва да ги запознаятъ съ великитъ принципи на живота. Ако между мъжа и жената въ единъ домъ има несъгласие, децата имъ непременно ще боледуватъ. Децата сѣ здрави и добре възпитани, когато майката и бащата живѣятъ въ хармония и въ съгласие помежду си. Нѣма ли хармония и съгласие между тѣхъ, никакъвъ лѣкаръ, никакъвъ педагогъ не може да помогне на децата имъ. Прилагайте Христовитъ принципи въ личния, семейния и обществения животъ, не за свои лични, материални нужди, но за подобрение на вашия животъ, както и за подобрение живота на вашитъ ближни. Ако нѣкой дойде при мене, да ме пита, какъ да оправи личнитъ си смѣтки и задължения, азъ нѣма да му дамъ никакъвъ съветъ. Моитъ съвети сѣ за хора, които искатъ да напредватъ умствено и духовно, да повдигатъ душата си.

„Ти си задържалъ доброто вино досега“. Правете и вие добро, ново вино, понеже е необходимо за сегашния животъ. Само доброто вино може да освободи човѣка отъ смъртта. Какво представя смъртта? — Робство. Значи, смъртта, грѣхътъ, страданието заробватъ човѣка. Велико изкуство е да превърнешъ грѣха въ правда, страданието — въ радостъ, а смъртта — въ животъ. Който не е придобилъ това изкуство, той счита, че

хората сж лоши. Мжжътъ казва, че жена му е лоша, иска да се освободи отъ нея; жената казва, че мжжътъ ѝ е лошъ, и тя иска да се освободи отъ него. Мжжътъ мисли, че ще се освободи отъ жена си, като я напусне. И жената мисли по сжщия начинъ. Мжжътъ се освобождава отъ жена си, само като не мисли за друга жена. Тогава той работи съзнателно върху себе си и се повдига. Мисли ли за друга жена, той нищо ново не придобива. Така сжщо той трѣбва да излѣзе и вѣнъ отъ себе си, отъ своята личностъ и да мисли за възвишеното. Само така той ще разбере, че нито мжжътъ е робъ на жената, нито жената — на мжжа, и ще изпълни своето предназначение. Не само човѣкъ е свободенъ, но и животното. Лошитѣ отношения на хората къмъ животнитѣ сж причина на много болести. Бждете внимателни и добри къмъ животнитѣ.

Напълнете сждоветѣ си съ чиста вода, извикайте Христа, ученицитѣ Му и Неговата майка да присѣтствуватъ на сватбата ви. Когато председателятъ на сватбата, т. е. вашиятъ умъ пие отъ доброто вино, тогава ще разберете смисъла на новото учение, което Христосъ проповѣдва отъ две хиляди години насамъ. Като пиете отъ доброто вино, ще станете радостни, весели и силни. Само силниятъ може да победи и да се справи съ мжчнотиитѣ си. Само търпеливиятъ ще издържи докрай. Казано е въ Писанието: „Блажени ницитѣ духомъ“. Подъ думата „нищъ“ не се разбира слабъ човѣкъ. Нищиятъ е силенъ за доброто, за великото въ свѣта, но не и за злото и низкото.

Пожелавамъ ви отъ днесъ да прилагате изкуството на Христа, да превръщате водата въ вино, да възприемете новото учение, а съ него заедно и новия животъ. Не се обезсърдявайте отъ земния животъ, защото чрезъ него придобивате опитности. Отъ хиляди години насамъ човѣкъ слиза на земята да събира знания и опитности. Единъ день, когато свърши земното училище, Богъ ще каже: Време е вече моятъ синъ да напусне земята и да се върне при мене. Стариятъ казва, че не може да учи. — Нѣма стари хора на земята. Две категории хора познаваме: стари, мждри хора, които прилагатъ доброто, и стари, които си служатъ съ злото. Когато се погледнете въ огледалото и кажете, че сте старъ, причината за това се крие въ лошитѣ мисли и чувства, които ви занимаватъ. Добритѣ, възвишени мисли и чувства правятъ човѣка младъ. Лошитѣ мисли и чувства го втвърдяватъ и състаряватъ. Такъвъ човѣкъ е осжденъ на смъртъ. Видите ли, че нѣкой клонъ на дървото се е втвърдилъ,

той изсъхва. Докато клонетъ сж гъвкави, еластични, казваме, че има животъ въ тѣхъ.

Когато евреитъ огрубѣха, тѣ станаха жестоки и корави. Христосъ умрѣ, но следъ три дѣня възкрѣсна. Следователно, ако родителитъ искатъ децата имъ да живѣятъ по-дълго време на земята, между тѣхъ трѣбва да царя хармония и съгласие. Ако искате близкитъ ви да живѣятъ по-дълго време на земята, отношенията ви съ тѣхъ трѣбва да бждатъ хармонични. Висшето, т. е. Божественото въ човѣка, това е Христосъ, Когото всѣки моментъ разпѣваме. Докато Христосъ е у васъ, превръщайте черното въ бѣло, злото въ добро, загубата въ печалба. Ако днесъ имате загуба, не се обезсърдавайте, но кажете: Добъръ е Богъ, утре ще ми даде нѣкаква печалба. Когато умре нѣкой отъ домашнитъ ви, не скърбете, защото той пакъ ще дойде на земята. Човѣкъ умира, за да цѣвне отново; пресажда се, за да се облагороди. Въ всичко, което става съ васъ и около васъ, виждайте великата и мощна Божия дѣйствица. Тя работи навсѣкжде.

„Ти си задържалъ доброто вино досега“. Ако вашето вино ферментира, ще знаете, че е отъ земята. Доброто вино, което не ферментира, е отъ небето. Какво трѣбва да се направи съ ферментиралото вино? — Да се превари. Така трѣбва да се проповѣдва на сегашнитъ хора, да знаятъ, че има вино, което никога не ферментира. Вижете, какъвъ е днешниятъ дѣнь. Изтокъ е чистъ, нѣма нито едно облаче на небето. Това показва, че всичко, което ви говоря, може да се реализира. Слънцето казва: Отворете прозорцитъ на вашия умъ и на вашето сърдце, и животътъ ви ще се преобрази. Днесъ на фронта умираатъ хиляди хора, за да се родятъ отново. Новото учение приготвя нови условия за идването на добри, умни и благи хора.

Прочетете 20 и 21 глава отъ Откровението, да видите, какво Господъ готви за човѣчеството. Сега азъ проповѣдвамъ на българитъ, защото Богъ е решилъ да ги благослови. Всички ще се подобрятъ, ще станатъ добри хора. Всички свещеници, проповѣдници, учители, майки и бащи ще проявятъ доброто въ себе си и ще говорятъ на единъ езикъ. Господъ казва: България ще бжде благословена! Времето ще покаже, истина ли говоря, или не. Всички ще бждете носители на новото учение по свѣта. Така е решилъ Богъ, а каквото Той решава, не се разваля. Не се обезсърдавайте и бждете благодарни за това, което Богъ ви е далъ. Всѣка година Той ще ви дава все повече и повече. Той ще ви дава отъ новото вино, отъ което нѣма да се опивате. — Какво ще стане съ България? — За България иде

голямо добро, което всички трябва да приемат доброволно. Ако не го приемат доброволно, насила ще го приемат, но Бог няма да отмъни решението си. Какво правят майките с своенравните си деца? За да приемат благото, доброто, което им дават, те ги набиват.

Идете сега по домовете си и носете новото учение навсякъде. Когато не сте доволни от себе си, не казвайте, че сте лоши, но кажете: Изпразних сърцето си, за да стана по-добър; изпразних главата си, за да внесе в нея новото и да поумня. Така трябва да постъпва всеки, който отива на сватба. Той ще бъде облечен с нови и чисти дрехи. Кажете ли някой, че е стар, той е на път за подмладяване; каже ли някой, че е млад, той е на път за възмъжаване. Бог е решил, старите да подмлади, а младите — да направи умни и добри.

И тъй, пита ли ви някой, в какво се заключава новото учение, ще отговорите: Новото учение има за цел да превръща водата в добро вино, което никога не ферментира. Какво означава думата „вино“? Буквата „В“ означава съединяване на човешката душа с Бога. Буквата „И“ означава сливане на човека към страдащите, за да им помогне, и после пак да възлѐзе към Бога. Буквата „Н“ означава примиряване с противоречията в живота. Буквата „О“ означава използване на Божествените условия, които са вложени в човека.

8. Беседа от Учителя, държана на 4 август, 1918 г. София.

Дветъ жени

„И ето, жена, която страдаше отъ кръвотечение дванадесетъ години...“.

Матей 9: 20—22.

„И ето, бѣше тамъ жена, която имаше духъ болестенъ осемнадесетъ години и сгърбена бѣше...“.

Лука 13: 10—11.

Сегашнитъ хора се запитватъ, какво отношение иматъ къмъ тѣхъ случаитъ, че нѣкога, въ далечното минало, сѣществувала една жена, която боледувала 12 години отъ кръвотечение и друга, която боледувала 18 години отъ нѣкаква тежка болестъ, поради което се сгърбила. Наистина, тѣзи случаи нѣматъ прѣко отношение до насъ, но иматъ косвено отношение. Тѣзи болести и доднесъ още не сѣ изчезнали. И днесъ има хора, които страдатъ отъ кръвотечение; и днесъ има хора, които се намиратъ въ положението на сгърбената жена.

Като се говори за дветъ болни жени, интересно е, че тѣхнитъ болести сѣ отъ различни категории. Кръвотечението е болестъ на сърдцето. Отъ която частъ на тѣлото тече кръвъ, това се дължи на дисхармонията въ човѣшкитъ чувства и желания. Сгърбването пъкъ е болестъ на ума. То се дължи на дисхармонията въ човѣшкитъ мисли. Като лѣкувалъ дветъ болни жени, Христосъ действувалъ едновременно въ два различни свѣта: въ свѣта на ума и въ свѣта на сърдцето. Ето защо, ако нѣкои отъ сегашнитъ лѣкари не успѣватъ въ своитъ методи, това се дължи на факта, че, като лѣкуватъ своитъ болни, тѣ действуватъ въ единъ и сѣщъ свѣтъ. Тази е причината, поради която болеститъ не само че не се намаляватъ, но отъ день на день се увеличаватъ.

Единъ германски лѣкаръ отишълъ въ Америка да изследва различнитъ нервни болести. Като изучилъ хиляда различни случаи на нервни заболявания, той имъ далъ различни имена. Обаче, останалъ изненаданъ, че следъ това всѣки день откривалъ нѣкакъвъ особенъ, непознатъ случай на нервно заболяване. Като не знаелъ вече, какви имена да имъ дава, всички нервни болести, надъ хилядата различни случаи, нарекълъ съ общо име „американичи“. Днесъ хората познаватъ толкова много прояви на грѣха, че следъ като сѣ имъ дали различни

наименования, дошли сж до положение да не могат да ги наричатъ съ съответни за тѣхъ имена и ги нарекли съ общо име „грѣхъ“ или „американичи“. Днесъ подѣ думата „грѣхъ“ разбираме всички болезнени състояния, които нападатъ хората. Старитѣ хора вѣрвали, че болеститѣ се дължатъ на влиянието на лоши духове върху човѣка. Повечето хора отричатъ това твърдение и гледатъ на болеститѣ, или като резултатъ на нѣкаква органическа повреда, или на нѣкакви заразителни микроби, които попадатъ въ човѣшкия организъмъ. Като спиратъ вниманието си върху различнитѣ микроби, ученитѣ изучаватъ тѣхния произходъ, условия за развитието имъ и т. н. Напримѣръ, явява се въпросътъ, кога се е появилъ микробътъ на чумата. Отъ времето, когато е написана Библията, досега се изминали осемъ хиляди години. Значи, преди това чумата не е била позната. Тя се явила следъ грѣхопадането. Общо казано, болеститѣ и тѣхнитѣ причинители — микробитѣ се явяватъ при изопачения и неестественъ човѣшки животъ. Лошиятъ животъ представя добри условия за развиване на болеститѣ.

На какво се дължатъ нервнитѣ болести? Споредъ нѣкои учени, нервнитѣ болести сж резултатъ на усилена умствена дейность, на много знания. Ние отричаме това твърдение. Споредъ насъ, нервнитѣ болести се дължатъ на голѣми безпокойства, тревоги, смущения и др. Напримѣръ, нѣкой работилъ нѣколко години наредъ върху нѣкаква книга, но като излѣзе на бѣлъ свѣтъ, той започва да се безпокои, какъ ще я приематъ, каква преценка ще дадатъ за нея, какво ще кажатъ критицитѣ за него и т. н. Щомъ се безпокои и смущава отъ тѣзи въпроси, непременно нервитѣ му ще се разстроятъ. Значи, страхътъ отъ критиката прави хората нервни. Ако една високопоставена дама отиде съ нова рокля на балъ, на концертъ или на театъръ, роклята ѝ може да предизвика такава критика, че явяването ѝ втори пѣтъ съ сжщата рокля става невъзможно.

Въ прочетенитѣ стихове се казва, че една отъ женитѣ боледувала дванадесетъ години, а другата — осемнадесетъ. Числата 12 и 18 опредѣлятъ категориитѣ, къмъ които се отнасятъ болеститѣ на дветѣ жени. Числото 12 показва, че първата жена боледувала, понеже е нарушила единъ отъ Божественитѣ закони. Тя живѣла на земята, безъ да отправя погледа си къмъ Бога. Числото 12 е съставено отъ числата 1 и 2. Единицата показва, че тя живѣла безъ Бога, а двойката — че е живѣла разпуснато. Като дошла болестъта и я държала цѣли 12 години, тя започнала да събира числата 1+2 и получила тройката — число на

равновесие. Плюсътъ, който представя знакъ за събиране, е Исусъ, а тройката — синътъ, т. е. Христосъ. Числото 12 предсказва на болната жена, че като събере 1+2, ще получи тройката — синътъ, човѣкътъ, който ще я излѣкува. Христосъ носи числото три въ себе си. Когато страдате отъ нѣкоя болестъ, съберете днитѣ, седмицитѣ, месецитѣ или годинитѣ на болестъта, и отъ получения сборъ ще познаете, кой ще ви излѣкува — лѣкаръ или Христосъ.

Втората жена боледувала 18 години. Числото осемъ показва разпуснатостъ на ума. Забелязано е, че умственитѣ болести се лѣкуватъ по-мѣчно. За тѣхъ е нуженъ по-дълъгъ периодъ на лѣкуване. Дветѣ болни жени представятъ болеститѣ и недѣжитѣ на съвременното човѣчество: първата — недѣжитѣ и болеститѣ на сърдцето, а втората — недѣжитѣ на ума. Думата „жена“ споредъ първичния езикъ означава животъ. Жената, която боледувала 12 години, означава животъ, който не върви въ съгласие съ Божественитѣ закони. Ето защо, всѣки човѣкъ, който не е въ съгласие съ тѣзи закони, страда отъ кръвотечение. За да се домогне до Божественитѣ закони, човѣкъ трѣбва да изучава дълбокия смисълъ на природата, чиито закони иматъ отношение къмъ нашия личенъ животъ, както и къмъ живота на нашата душа. Развитието на душата е индивидуаленъ процесъ, който зависи отъ условията, дадени на човѣка. Народътъ, въ който живѣете, е едно отъ условията, които ви сѣ дадени. Колкото по-благороденъ е този народъ, толкова по-благоприятни сѣ условията за вашето развитие.

„И ето, жена която страдаше отъ кръвотечение“. Да страдашъ отъ кръвотечение, това показва, че кръвта не върви по своя опредѣленъ пѣтъ, но изтича навънъ. Кръвта има отношение къмъ желанията. Каква полза има човѣкъ отъ желанията си, ако тѣ постоянно изтичатъ навънъ? Когато кръвта изтича, човѣкъ постепенно отслабва: краката му не го държатъ, рѣцетѣ — отмаляватъ, и той усѣща виене на свѣтъ. Чувствата му се изопачаватъ: той става недоволенъ, песимистъ, не може да търпи хората, започва да ги подозира, че не се отнасятъ добре съ него. Видите ли човѣкъ съ такива прояви, ще знаете, че той страда отъ кръвотечение. Едновременно съ изтичане на кръвта, изтича и магнетичната енергия, която внася жизнени сили въ организма. Всѣка дисхармония въ желанията произвежда кръвотечение. Като говоримъ за кръвотечението, ние взимаме тази дума въ широкъ смисълъ. Тя означава външно и вътрешно недоволство въ човѣка. Едно трѣбва да знаете: Причинитѣ за

недоволството на човѣка се криятъ въ самия него, а не вънъ отъ него. За да се справи съ недоволството си, т. е. съ своето кръвотечение, човѣкъ трѣбва да намѣри Христа — висшия принципъ, висшето начало, което възстановява вѣрата. Болната жена рече: „Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравѣя“. Като четатъ този стихъ, нѣкои се запитватъ, не е ли суевѣрие да се мисли, че ако се допре до дрехата на Христа, ще оздравѣе? — Не е ли суевѣрие да се мисли, че ако глѣтне една лъжица отъ лѣкарството, което лѣкарьтъ му е препорѣчалъ, ще оздравѣе? Не е въпросъ въ суевѣрието, но човѣкъ трѣбва да има вѣра.

Вѣрата и суевѣрието се коренно различаватъ: всички халки на вѣрата сж свързани въ едно цѣло, а на суевѣрието сж отдѣлени. При вѣрата всички факти сж неразривно свързани; между причинитѣ и послѣдствията на нѣщата сжщо има връзка; желанията произтичатъ едно отъ друго и сж въ хармония помежду си. При суевѣрието фактитѣ не сж свързани помежду си; между причинитѣ и послѣдствията на нѣщата нѣма тѣсна връзка; желанията сж разхвърляни и въ дисхармония помежду си. Вѣрата има отношение къмъ добродетелитѣ, като вѣчни блага на живота. Вѣрващиятъ си служи съ любовта, съ мѣдростта и съ истината като съ звонковъ капиталъ и разчита на тѣхъ. Суевѣрниятъ разчита на преходнитѣ блага въ живота — на богатство, на ученостъ, на сила.

И отговори Христосъ на болната жена: „Дерзай, дъще, твоята вѣра те изцѣли“. Свѣтскитѣ хора се смѣятъ на вѣрата на религиознитѣ, а тѣ сами вѣрватъ въ чудесата. Болниятъ вѣрва, че лѣкарьтъ ще го излѣкува, а въ сжщото време около него умиратъ десетки хора, все отъ лѣкари гледани. Лѣкаритѣ помагатъ на болнитѣ, но отчасти, тѣ не могатъ да излѣкуватъ болестта съвършено. Можешъ да направишъ разрѣзъ на единъ цирей, да го изцедишъ, безъ да си махналъ причината на цирея. Единъ цирей ще излѣкувашъ, другъ ще се яви. Лѣкуването на съвременнитѣ хора е палеативно, а не коренно, абсолютно. Причинитѣ на болеститѣ се криятъ въ човѣшкия умъ и въ човѣшкото сърдце. Ето защо, съ своя умъ лѣкарьтъ трѣбва първо да въздействува на ума на болния. Подобното подобно привлича. Опитниятъ лѣкарь може да лѣкува човѣка преди още да е заболѣлъ. Той вижда причината за бѣдещето заболяване на човѣка въ неговия умъ и оттамъ започва да лѣкува. Като се обръща къмъ болната жена съ думитѣ „дерзай, дъще, твоята вѣра те изцѣли“, Христосъ посочва на хората общия методъ, чрезъ който могатъ да се

лѣкуватъ всички болести. Вѣрата, като разуменъ принципъ, всѣкога може да си послужи съ онѣзи елементи въ себе си, чрезъ които да се противопоставя на всички болести, специално на нервнитѣ. Достатъчно е чрезъ вѣрата човѣкъ да отстрани отъ ума си онази мисль, която го безпокои и смущава, за да успокои нервната си система. Да се отстрани една мисль, това значи, да се тури на заденъ планъ. Богъ казва на грѣшника: „Ще туря грѣховетѣ ти задъ гърба си“. Това подразбира, да ги остави долу нѣкъде, въ физическия свѣтъ, за да послужатъ за торъ на растенията. Защо, по сѣщия начинъ, да не свалите мисльта, която ви безпокои, отъ умствения въ физическия свѣтъ?

Кои мисли безпокоятъ и смущаватъ човѣка? — Които се отразяватъ вредно върху неговия умъ. Както нечистата храна се отразява вредно върху човѣшкия организъмъ, така и обезпокоителнитѣ мисли се отразяватъ зле върху ума. Обаче, известна храна е вредна за нѣкои сѣщества, а полезна за други. Напримѣръ, месото е вредно за овцата, а за вълка е полезно. И обратно, за вълка тревата е вредна, а за овцата е полезна. Значи, не всички желанія, колкото и да сѣ добри, се отразяватъ благоприятно върху сърдцето на човѣка. Напротивъ, тѣ сѣ тежестъ за човѣшкото сърдце. Отъ такива желанія, именно, трѣбва да се освобождавате. Ще кажете, че вѣрвате въ Бога, че искате да вървите въ правия пѣтъ. Ако, наистина, сте вѣрващъ, мѣчно ли е да изхвърлите едно лошо желаніе отъ сърдцето си? Какво коштува на търговеца да зачеркне дълга отъ хиляда лева на своя беденъ братъ? Да зачеркнешъ дълга на ближния си отъ своя теутеръ, това значи, да придобиешъ сила, да дадешъ новъ потикъ на волята си къмъ дейность. Човѣшката воля се калява въ препятствията и противоречията, които срѣща на пѣтя си. Като регулира мислитѣ и желаніята си, човѣкъ калява своята воля. Волята се калява и чрезъ болеститѣ. Като ви хване хрема, треска, кашлица или друга нѣкаква болестъ, не я пѣдете, но първо поговорете съ нея приятелски, да я убедите, доброволно да си отиде; ако не ви послуша, можете да ѝ обявите война. Кой отваря война? — Силниятъ. Ако сте силенъ, борете се съ болеститѣ; ако не сте силенъ, приложете други методи. Правете опити върху себе си и върху близкитѣ си, сами да се лѣкувате. Идете при нѣкой боленъ, който страда отъ кашлица, и направете следния опитъ: турете рѣката си върху гърдитѣ му. Ако вашиятъ магнетизъмъ е силенъ, здравъ, болниятъ ще усѣти приятна топлина, която постепенно ще се увеличава. Понѣкога може да се

образува раничка, като отъ изгорено. Ако магнетизъмът ви не е силенъ, болниятъ нѣма да усѣти никаква топлина. Изобщо, при лѣкуването силнитѣ трѣбва да помагатъ на слабитѣ, голѣмитѣ — на малкитѣ.

Българитѣ иматъ обичай, като се борятъ, да излизатъ по нѣколко души на състезание. Въ тази борба по-слабитѣ отпадатъ единъ следъ другъ, докато остане най-силниятъ, който взима вѣнеца. Така трѣбва да постѣпвате съ болеститѣ. Вие да бѣдете най-силниятъ борецъ и да повалите на земята всички болести. Хремата е единъ отъ борцитѣ, треската — втори, неврастенията — трети и т. н. Като излѣзете срещу тѣхъ, кажете: Азъ съмъ християнинъ, разполагамъ съ мощни срѣдства и мога да се боря съ всички болести. Какво правятъ хората? Като заболѣятъ, веднага търсятъ лѣкари, взиматъ лѣкарства. Ако ги е нападнала треската, взиматъ хининъ, да я прекратятъ. Така тѣ я пресичатъ, но не я лѣкуватъ. Вмѣсто да употребявате хининъ, пийте три деня гореща вода, безъ да се храните, и треската ще ви напусне. Така се лѣкува и хремата. Ще кажете, че не можете да гладувате. Не е въпросъ за гладуване, но за каляване на волята. Който има силна воля, може да се бори съ всички болести. Много хора иматъ силна, но неразумна воля. Когато стане въпросъ за паритѣ имъ, тѣ сж готови живота си да пожертвуватъ, но не казватъ, кѣде сж ги скрили. По отношение на паритѣ проявяватъ воля, защото ги обичатъ. Обаче, заболѣятъ ли отъ хрема или отъ треска, сами не могатъ да си помогнатъ, веднага търсятъ външна помощъ. Когато стане въпросъ за спасение на душата, и тукъ нѣматъ воля. Обикнете душата си, както обичате паритѣ, и сами ще си помогнете.

Дветѣ болни жени се приближиха при Христа, т. е. при великото учение, за да разбератъ разумнитѣ закони на природата, чрезъ които да си помогнатъ. Не можете да разберете Христа, ако не изучавате природата. Изучавайте елементитѣ и тѣхнитѣ свойства; водитѣ, които минаватъ презъ земнитѣ пластове, растенията и животнитѣ. Изучавайте дрехитѣ, съ които се обличате, и влиянието, което тѣ оказватъ върху организма ви. Мойсей казвалъ на свещеницитѣ да се обличатъ въ ленени дрехи, когато служатъ на Бога. Защо не имъ препорѣчвалъ дрехи отъ вълна или памукъ, а отъ ленъ? Като виждалъ лошия животъ на тогавашнитѣ хора, той препорѣчвалъ на свещеницитѣ да се обличатъ съ ленени дрехи въ време на служене, за да отправятъ по-високи вибрации къмъ Бога. Мойсей учелъ евреитѣ, какъ да живѣятъ и какъ да се лѣкуватъ. И Христосъ дойде съ сжщата мисия. Човѣкъ може самъ да се лѣкува, самъ

да изправи живота си, но за това е нужно да има вѣра въ себе си и въ своя ближень. Вѣра безъ воля нищо не дава. Ако не приложишъ волята си, не можешъ да се лѣкувашъ, нито другитѣ да лѣкувашъ. Какъ ще лѣкувашъ болния, ако той не иска да се лѣкува? Какъ ще помогнешъ на пияницата, ако той самъ не пожелае да се откаже отъ пиянството? Какъ ще накарашъ детето си да учи, ако то само не се стреми къмъ учението? Всички помощни сръдства за лѣкуване сж скрити въ човѣка — отъ него зависи да ги изнесе навънъ и да ги използва. Въ това отношение човѣкъ представя складъ отъ запасни сили и енергии, които чакатъ момента на своето проявяване. Въ единъ атомъ се крие такова количество енергия, съ което може да се вдигне земята въ въздуха. За да се прояви тази енергия, нужно е знание.

Мнозина искатъ да бждатъ силни, но търсятъ силата вънъ отъ себе си — въ паритѣ, въ знанието; тѣ не подозиратъ, че силата е въ тѣхъ. Човѣкъ трѣбва да се вглѣби въ себе си, да види, че всичко се крие въ него — и богатство, и знание, и сила. Може ли да постигне това, той ще прояви силата си споредъ законитѣ, по които живѣе, и споредъ възрастта си. Който не иска да работи върху себе си, разчита на чужда помощ. Дветѣ болни жени потърсиха помощта на Христа. Чия помощ ще търсите вие? Нѣкои очакватъ да дойде Христосъ отъ небето, придруженъ съ ангели. Казвамъ: За глухитѣ хора звукътъ още не е дошълъ; за слѣпитѣ свѣтлината още не е дошла. Обаче, какво очаква онзи, който има очи и уши? Който има уши, нека ги насочи къмъ пространството, да чуе това, което го интересува; който има очи, да ги повдигне нагоре, да види това, което душата му желае. Вглѣбете се въ себе си, да развивате своитѣ скрити чувства и способности, да повѣрвате въ могѣществото на своята душа. Въ който моментъ повѣрвашъ, че Богъ живѣе въ тебе, ти ще бждешъ мощенъ и силенъ. Докато не познае своята сила и мощъ, човѣкъ всѣкога ще я търси отвънъ; ще чете, какво е казалъ Кантъ, Шопенхауеръ, Хегелъ, Толстой; ще обръща листата на Свещената книга, да види, какво сж казали апостолитѣ и пророцитѣ. Това е все едно, да четете списъкъ, въ който се изброяватъ имената на стотици видни хора, безъ да сте свързани съ тѣхъ. Това е все едно, да сте присѣдствували на голѣмъ банкетъ, да сте видѣли на трапезата богати ястия и напитки, безъ да сте турили хапка въ устата си. Каква полза имате отъ този банкетъ? Всичко сте видѣли, но нищо не сте вкусили. Като ви говоря за Христа, азъ ви подготвямъ за банкета, който ще даде Той. Ако сте готови, ще бждете

поканени на Неговата трапеза и предъ васъ ще има чиния, пълна съ ядене. Ако не сте готови, нѣма да ви поканятъ. Кажете ли, че не можете да ядете, ще ви изпждятъ навънъ. На Христовата трапеза не приематъ хора съ разстроени стомаси. Който присѣтствува на тази трапеза, ще яде по правилата, които Христосъ прилага.

Какво направи Христосъ, когато покани петхилядния народъ да присѣтствува на Неговата трапеза? Той взе петтѣ хлѣба и ги разчупи. Така Той внесе своята магнетична сила въ тѣхъ. Разчупването на хлѣба означава разкопаване, разработване на земята. Човѣкъ трѣбва да разчупва хлѣба съ двата си прѣста — съ палеца и съ показалеца. Тѣзи прѣсти показватъ, че при яденето на хлѣба, умътъ и волята на човѣка трѣбва да взиматъ участие. Като разчупва хлѣба, той трѣбва да благодари на Бога за грижитѣ, които полага за него, и да съзнава, че не е самъ на земята. Като знаете това, не безпокойте Бога съ вашето недоволство. Ако приемате хлѣба съ благодарностъ и съзнание, не само кръвотечението ви ще престане, но ще станете неуязвими къмъ всички болести. Ако болниятъ се храни съ благодарностъ и съзнава, че Богъ се грижи за него, въ продължение на единъ месецъ положението му ще се подобри. Прилагайте учението на Христа и като здрави, и като болни, да имате Неговата сила. Помнете: всѣка мисълъ, всѣко чувство, всѣко действие или явление произвеждатъ известенъ ефектъ въ съзнанието на човѣка и, ако той не може да се освободи отъ виденото или чутото, следъ време това явление ще се преповтори. Ето защо, възприемайте само добри мисли и чувства; давайте око и ухо само на красиви постѣпки и явления, тѣ да се отпечатватъ въ съзнанието ви. Иначе, ще носите последствията на отрицателнитѣ прояви въ живота.

Единъ младъ американецъ почувствувалъ силна болка въ единия кракъ, около глезена. Той се показалъ на нѣколко лѣкари, но никой не могълъ да му помогне. Всички се произнесли, че тази болка се дължи на нѣкакво внушение. Най-после болниятъ отишълъ при лѣкаръ, за когото казвали, че лѣкува всѣкакви психически болести. Лѣкарътъ прегледалъ болния и, както другитѣ лѣкари, не намѣрилъ никаква външна или вътрешна причина за заболяването. Той запиталъ болния, не си ли спомня да е видѣлъ нѣкого съ счупенъ или боленъ кракъ, който да му произвелъ силно впечатление. Пациентътъ се върналъ назадъ въ мисълта си, да си спомни такъвъ случай. Най-после той си спомнилъ, че преди шестъ години билъ на гарата и видѣлъ, какъ единъ човѣкъ падналъ

отъ трена и счупилъ крака си около глезена. Това му направило силно впечатление. И ето, шестъ години следъ тази случка, той усѣтилъ болка въ крака на сжщото мѣсто. Задачата на лѣкаря била вече не да търси болката въ крака на пациента, но по обратенъ пътъ да освободи съзнанието му отъ силното впечатление. Той успѣлъ да направи това, и болката въ крака изчезнала.

Какво правятъ днесъ хората? Като видятъ нѣкаква неестествена проява у нѣкого, тѣ започватъ да му се смѣятъ. Ако нѣкоя жена или мжжъ се разгнѣватъ, окръжаващитѣ се смѣятъ. Нѣкои пъкъ ходятъ отъ къща на къща да разправятъ, какъ съседката или съседътъ имъ се разгнѣвилъ, билъ жена си, децата си и т. н. Хората не знаятъ, че тѣзи нѣща сж като заразителнитѣ болести. Ако днесъ се смѣешъ на съседа си, въ скоро време и ти ще се проявишъ като него. Вмѣсто да се смѣешъ и критикувашъ своя ближень, помоли се за него, да се справи съ своя гнѣвъ. Критиката не изправя хората.

Една млада мома, добра пианистка, се оженила. Като домакиня, трѣбвало да изпълнява задълженията си къмъ дома. Единъ день, като пържела лукъ, тя доловила известни тонове, които ѝ дали идея за една музикална ария. Съ лъжица подъ мищница, тя отишла при пианото, отворила го и започнала да съчинява. Въ това време, до носа ѝ дошла силна миризма на изгорѣло. Тя отишла въ кухнята и видѣла, че лукътъ изгорѣлъ. Трѣбва ли мжжътъ ѝ да се сърди и гнѣви за прегорѣлото ядене? Виновна ли е тя, че въ пърженето на лука доловила нѣкакви музикални тонове? Мжжътъ трѣбва да благодари на талантиливата си жена, че могла да предаде пърженето на лука въ музикална ария.

„И ето, имаше жена, която страдаше отъ кръвотечение“. Лошо нѣщо е кръвотечението, но ако тя не страдаше, нѣмаше да намѣри Христа. Ако кръвта на нашата земя, т. е. на нашето тѣло не тече, колелото на нашата воденица нѣмаше да се върти. Съ други думи казано: Ако кръвта не се движи по тѣлото ни, никакъвъ животъ не може да сжществува. Водата, която тече по повърхността на земята и въ вжтрешността ѝ, това е нейната кръвъ. Минаването ѝ презъ тѣсни процепи наричаме изтичане. Ще каже нѣкой, че благодарение на водата колелото на воденицата се движи и мели брашното. Така е, но ако кръвта не течеше, нѣмаше да има брашно. Нека всѣки се запита: добре ли мели моята воденица, на мѣстото си ли е воденичарътъ?

Помнете: всѣко нещастие или страдание на земята се превръща въ щастие и радостъ на небето. Затова казватъ, че който страда на земята, на небето се радва. Както ние виждаме добритѣ плодове отъ разкопаването, поливането и отглеждането на цвѣтята и на плодетѣ, така разумнитѣ сѣщества виждатъ добритѣ резултати отъ нашитѣ страдания. Единъ день, като влѣзете въ разумния свѣтъ, ще кажете: Благодаримъ, че нашата кръвъ е изтичала. Болната жена, която страдала 12 години отъ кръвотечение, 12 години въртѣла колелото на воденицата, докато най-после намѣрила Христа и се докоснала до дрехата Му. Като я видѣлъ, Христосъ ѝ казалъ: „Твоята вѣра те спаси. Иди си вжъщи, да си починешъ. Другъ ще дойде, да те замѣсти“.

Преди години бѣхъ въ Сливенъ. Отидохъ въ дома на една болна отъ неврастения. По едно време мжжътъ ѝ, здравъ, силенъ човѣкъ, влѣзе въ стаята. Като го видѣхъ, казахъ му: Жена ти ще оздравѣе, ако ѝ предадешъ малко отъ твоята сила и здраве. Здравитѣ се пазятъ отъ болнитѣ, да не ги изсмукватъ. Нѣма защо да се страхувате. Давайте отъ себе си безъ страхъ, за да даватъ и на васъ. Малкитѣ рѣки и поточета трѣбва да се затварятъ, да не обедняватъ, но голѣмитѣ рѣки трѣбва да се отварятъ и да даватъ. Никой никого не може да обере и да изсмуче, освенъ самъ себе си. Ако сте здрави, радвамъ се, че ще можете да давате на болнитѣ и на слабитѣ; ако сте болни, трѣбва да калите волята си, сами да си помагате. Кой има силна воля? — Който не се изненадва отъ нищо и може да издържа на всички изпитания. Че го ограбили, че ходи босъ и окжсанъ, че боледува — нищо не го плаши. Ще кажете, че днесъ дрехитѣ и обувката сѣ скжпи, че животътъ е тежъкъ. За волевия човѣкъ и това не е страшно. Ще дойде день, когато ще правятъ обувка отъ дърво, а не отъ кожа и гьонъ, както сега ги правятъ.

Сегашнитѣ хора трѣбва да организиратъ желанията си, а не да ходятъ по течението имъ. Мислитѣ, желанията и постѣпкитѣ на хората се диктуватъ отъ разумни сѣщества, които се различаватъ едни отъ други по степенъта на своята интелигентностъ. Даже и клеткитѣ, като малки сѣщества, се отличаватъ съ известна разумностъ. Достатъчно е да ударите или да си изгорите нѣкой прѣстъ, за да се предаде болката на главния мозъкъ, който веднага заповѣда на двигателнитѣ нерви да свиятъ прѣста и да го отдалечатъ отъ огъня. Ако сте търговецъ, и нѣкой ви изиграе — задигне ви десетъ хиляди лева, сѣщиятъ прѣстъ, който отваря и затваря тевтера ви, казва да не се безпокоите. Той ви съветва да затворите тевтера

си и да не го отваряте повече. Ще кажете, че не можете да не чувствувате измамата. Геройството на човѣка се заключава, именно, въ това, да чувствува, да разбира нѣщата и да се въздържа. Герой е онзи, който, следъ като не е ялъ три дѣня нищо, е готовъ да се откаже отъ хубавия обѣдъ въ полза на нѣкой гладенъ. Досега девизътъ на хората е билъ: Отъ тебе да замине! Обаче, този девизъ е създалъ нещастията, недоразуменията, крамолитѣ въ свѣта. Новото учение носи новъ девизъ: Отъ мене да замине! Каквито взимания и давания да имашъ, каквито и да сѣ отношенията ти съ хората, дрѣжъ новия девизъ: Отъ мене да замине! Този девизъ носи миръ за цѣлото човѣчество. Хората не могатъ да се поправятъ изведнѣжъ; бавно ще се поправятъ, но сигурно. Въ който дѣнь повѣрвате въ Бога и възприемете Неговата Любовь, вие ще почнете да се развивате правилно. Пакъ ще имате страдания, но ще разбирате тѣхния смисълъ; пакъ ще боледувате, но ще се разговаряте съ болеститѣ и ще знаете, че тѣ сѣ необходими за вашето пречистване — физическо и духовно. Ако вѣрвате въ това, всичко ще бѣде споредъ вѣрата ви. Ако заболѣе нѣкой вашъ близъкъ, турете ржката си на гърдитѣ му и си кажете тихо: Отъ мене да замине!

Христосъ стои днесъ предъ неразумнитѣ хора и чака да Го приематъ. Кѣде трѣбва да бѣде Той, предъ човѣка, или вътре въ него? По този въпросъ могатъ да се правятъ различни тълкувания, но важно е да се знае истината. Единъ знаменитъ английски богословъ разисквалъ цѣлъ часъ предъ слушателитѣ си върху въпроса, какъ китътъ глътналъ Иона. Така постѣпватъ днесъ и религиознитѣ хора: отъ две хиляди години насамъ третиратъ въпроса, какъ да приематъ Христовото учение, какъ да приематъ Христа въ себе си. Никакви теории не сѣ нуждни тукъ. Ще отворите устата си и ще глътнете Христа, ще Го приемете въ себе си изведнѣжъ, както китътъ глътналъ Иона. Сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ приложение, а не отъ теория. Има въпроси въ живота, за разрешаването на които не се изискватъ никакви разсѣждения. Такъвъ е въпросътъ за приемането на Христа. Христосъ ще влѣзе въ човѣка така, както Ионъ влѣзе въ утробата на кита. Който приеме Христа въ себе си, ще стане великъ човѣкъ. Хората щѣли да му се смѣятъ и да се подиграватъ съ него — това не трѣбва да го смущава. Кого хората не сѣ осмивали и подигравали? Онѣзи, които първи заговориха за хвърчащитѣ машини, не минаваха ли за луди? Но ето, идеята имъ се реализира. Днесъ тази машина лети въ въздуха. Защо сегашнитѣ мъже и жени не се

разбиратъ? Защо семействата отъ день на день се разрушаватъ? — Защото хората сж изгубили вѣрата си. Тѣ нѣматъ довѣрие единъ въ другъ. Какъвъ е този животъ, въ който хората не си вѣрватъ? Много нѣща ви се казватъ, но не вѣрвате въ тѣхъ. За мене е безразлично, дали вѣрвате, или не вѣрвате. Азъ вѣрвамъ въ това, което говоря. Вѣрвамъ въ Божиитѣ закони и всѣки моментъ ги прилагамъ на практика. За да придобиете истинска, положителна вѣра, и вие трѣбва да изучавате нѣщата и да ги прилагате.

Приемете Христа въ себе си. Ако не можете да направите това изведнѣжъ, докоснете се до дрехата Му. Дрехата на Христа представя вѣрата. Докосвайте се до всичко, което Богъ е създалъ — до цвѣтята, до плоднитѣ дървета. За да бждете здрави, посадете нѣколко цвѣтя въ саксии или въ градината си и ги отглеждайте. Посадете плодни дървета и зеленчуци въ градината си, за да ги изучавате и да се ползвате отъ силитѣ, които се криятъ въ тѣхъ. Влѣзте въ съприкосновение и съ слънчевитѣ лъчи. Ако търсите Христа, ще Го намѣрите въ всичко, което Богъ е създалъ. Това значи да се докоснете до Неговата дреха, и кръвотечението ви да престане. Тогава ще чуете гласа на Христа: „Дерзай, дъще, твоята вѣра те изцѣли“.

Правете опити, да видите, че всѣко нѣщо крие известна сила въ себе си. Всичко въ свѣта е живо. Опитвали ли сте силата на диаманта? Опитвали ли сте силата на житното зърно? Казвате, че всичко е живо, но често злоупотрѣбвате съ живота на дребнитѣ сжщества. Децата особено обичатъ да кжсатъ главитѣ на мухитѣ и не мислятъ за лошитѣ последствия на своитѣ постѣпки. Майкитѣ трѣбва да забраняватъ на децата си, да кжсатъ главитѣ на мухитѣ, да развалятъ гнѣздата на птичкитѣ.

Въ едно българско село, детето на чорбаджията, десетгодишно момче, се качило на едно дърво, дето имало лѣстовичка съ петъ малки лѣстовичета. То свалило малкитѣ отъ гнѣздото и отрѣзало езичетата имъ. Следъ това пакъ ги турило въ гнѣздото. Майката, не само че не обърнала внимание на постѣпката на детето си, но се засмѣла, безъ да го накаже и смѣри. Какво се случило съ това дете? Като пораснало, станало голѣмъ момъкъ и се оженилъ. Родили му се петъ деца, едно следъ друго, но всички били нѣми. Защо трѣбва човѣкъ да прави зло, да малтретира малкитѣ и безпомощни сжщества? Понѣкога човѣкъ върши зло отъ незнание, нѣкога съзнателно. Будни трѣбва да бждете всички, да давате

отчетъ даже за мислитъ си, да напътватъ и поучаватъ невежитъ и помалкитъ отъ васъ.

И днесъ Христосъ се обръща къмъ всички хора, като имъ казва да оправятъ живота си, да изчистятъ сърдцето си и да се допратъ до дрехата на своя Баща. — Къде е Той? — Навсѣкжде. Тревата е Негова дреха. Камънитъ сж Негова дреха. Събувайте се лѣтно време боси и ходете по единъ-два часа по тревата, по камънитъ. Докоснете се до цвѣтята и дърветата и ще чуete тихия гласъ на своя Баща: „Дерзай, дъще, твоята вѣра те изцѣли“.

Сега е моментътъ да се докоснете до мантията на Бога. Тя е предъ васъ, готова да помогне на всѣки, който вѣрва въ нейната сила. Това проповѣдва Божиятъ Духъ на всички хора по лицето на земята. Синове и дъщери, слуги и робини, обърнете се къмъ мене, и Азъ ще се обърна къмъ васъ. Вие ще бъдете мои чада, а Азъ — вашъ Баща. Ще напиша Закона си въ вашитъ сърдца и ще настане миръ и радостъ по цѣлата земя.

9. Беседа отъ Учителя, държана на 11 августъ, 1918 г. София.

Погледна Петра

„И обърна се Господъ, та погледна Петра“.

Лука 22:61.

Въ прочетената глава изпъкватъ три важни нѣща: думитѣ на Исуса, положението на Петра и пропѣването на пѣтела. Ще се запитате, какво отношение има тази глава къмъ нашия животъ. Като разберете нейния дълбокъ смисълъ, ще видите, че тя, наистина, има отношение и къмъ насъ.

Съвременнитѣ хора страдатъ отъ неизпълнени обещания. Казано е алегорично, че адътъ е павиранъ все отъ неизпълнени човѣшки обещания. И земята е пълна съ издържани човѣшки обещания. Защо Петъръ се отрече отъ Христа? Въ сжщностъ, какво представя Христосъ? Той представя Висшето, Божественото Начало въ човѣка. По отношение на Петра, Христосъ е Учителъ. Докато не бѣше хванатъ отъ властѣта, ученицитѣ Му бѣха смѣли и решителни, готови да се жертвуватъ. Щомъ Той попадна въ ржцетѣ на властѣта, повечето отъ тѣхъ се разколебаха, а Петъръ три пжти се отрече отъ Него. Властѣта представя общественото мнение, което се изрази чрезъ пѣтела. Когато властѣта ограничава и вързва висшия принципъ или човѣшкия разумъ, пѣтелътъ, т. е. общественото мнение въ човѣка е готово да се отрече отъ него. Преди да бжде изпитанъ, Петъръ казваше на Христа, че всички да се отрекатъ отъ Него, той никога нѣма да се отрече, ще Му остане завинаги вѣренъ. Обаче, Христосъ познаваше добре човѣка, външно и вътрешно, знаеше каква е силата му, за да издържа на изпитания, и каза на Петра, че преди да пропѣ пѣтелътъ, той ще се отрече отъ Него три пжти. Петъръ не можа да издържи изпита, на който бѣше поставенъ и, наистина, преди да пропѣ пѣтелътъ, той три пжти се отрече отъ Христа. Христосъ се обърна и погледна Петра, но той бѣше толкова смутенъ и обърканъ, че не Го видѣ. Като пропѣ пѣтелътъ, Петъръ съзна погрѣшката си, излѣзе вънъ и горко плака.

Съвременнитѣ хора се поставятъ на сжщитѣ изпитания, като Петра. Така се изпитватъ убежденията имъ. Като не могатъ да издържатъ на своитѣ обещания, пѣтелътъ имъ се провиква: Кукуригу! Щомъ чуятъ пѣтела, съвѣстѣта имъ се пробужда: тѣ съзнаватъ, че не сж издържали на обещанията си и започватъ горко да плачатъ. Историята е пълна съ

такива примѣри. Галилей, напримѣръ, е билъ подложенъ на голѣми изпитания. Исправенъ предъ инквизицията, трѣбвало да се откаже отъ убеждението си. Отъ страхъ на наказание, той отрече своята идея, но щомъ го освободиха, каза: Все пакъ земята се върти. Презъ времето на втората Пуническа война между картагенцитѣ и римлянитѣ, единъ римски патриций, на име Регулъ, билъ хванатъ въ пленъ и задържанъ въ Картагенъ. Оттукъ той билъ изпратенъ въ Римъ, съ условие да води преговори за сключване на мира и да се върне обратно въ Картагенъ. Регулъ далъ обещание, че ще изпълни условието имъ, но като отишълъ въ Римъ, вмѣсто да преговаря за миръ, той настоявалъ да се продължи войната. Той изпълнилъ само обещанието да се върне въ Картагенъ, дето го очаквала явна смъртъ.

Сегашнитѣ християни не сж голѣми герои, но като пропѣ пѣтелътъ имъ, тогава се стрѣскаатъ и виждатъ погрѣшкитѣ си. Една българска пословица казва: „И безъ пѣтелъ съмва“. Тѣ искатъ да кажатъ, че пѣтелътъ не е нуженъ на човѣка. Може и безъ пѣтли, но знаете ли, какво ще стане, ако пѣтлитѣ престанатъ да пѣятъ? Само 24 часа ако не пѣятъ, непременно ще стане нѣкаква катастрофа. Ако не бѣше пропѣлъ пѣтелътъ, Петъръ щѣше да бѣде изгубенъ. Обаче, като пропѣ, той се разкая и спаси. Този примѣръ показва, че човѣшката природа е непостоянна, измѣнлива.

Преди години дойде при мене една млада жена и ми разказа положението си. Била излъгана отъ единъ мжжъ и, понеже я напусналъ, тя започнала лекъ животъ, отъ който разбогатѣла. Тя била недоволна отъ живота си, но поне не чувствувала никакви лишения. Въ това време се запознала съ единъ господинъ, който искалъ да се ожени за нея. Преди да се ожениатъ още, той изялъ всичкитѣ ѝ пари и я напусналъ. Това още повече я отчаяло, и тя се впуснала по течението на живота. Сега се явилъ другъ кандидатъ, но тя вече не се решава да се жени. Искаше съветъ, какво да прави, да се ожени, или не. Такива случаи има много въ живота. Като знаете природата на човѣшкото естество, пѣтелътъ ви трѣбва да бѣде буденъ. На всѣка ваша погрѣшка той трѣбва да пропѣ, за да разсѣдите, кѣде грѣшите и какъ може да изправите погрѣшката си. Пѣтелътъ не казва на Петра, че го намѣрилъ въ слабостъ, но обръща вниманието му на факта, че който не следва Божиитѣ закони, очаква го голѣмо земетресение. Радвайте се, когато вашиятъ пѣтелъ се провиква:

Кукуригу! Той съветва хората да се изправятъ. Кукуригу, Петре, излѣзъ вѣнъ! Петъръ излѣзе вѣнъ и горко плака.

Плачътъ е признакъ на разкаяние, на осъзнаване на човѣшкитѣ погрѣшки. Той чисти човѣшкото сърдце. Когато окото се напращи, непременно трѣбва да се насълзи, за да се очисти. Колко пѣти човѣкъ се е отклонявалъ отъ правия пѣтъ! Но когато пѣтелътъ ти пропѣе, не мисли, че си праведенъ. Обърни се къмъ Бога и престани да се съмнявашъ въ Него. Не се самозаблуждавай въ преходни и временни нѣща. Когато нѣкой краде и лъже, нѣма да го морализирамъ, нито да му говоря, какво да прави и да не прави, но ще му кажа: Кукуригу! Когато мжжътъ не изпълнява обещанията си, жена му да каже: Кукуригу! Когато жената не изпълнява обещанията си, мжжътъ ѝ да каже: Кукуригу! Когато синътъ не изпълнява обещанията си, баща му да каже: Кукуригу! Когато дъщерята не изпълнява обещанията си, майка ѝ да каже: Кукуригу! Всѣки има единъ знаменитъ пѣтелъ въ себе си, който държи съзнанието му будно. Радвайте се и благодарете, когато пѣтелътъ ви пѣе.

Обикновено смѣтатъ пѣтела като глупаво, неразумно сѣщество. Не е така. Пѣтелътъ, като птица, е представителъ на една висока култура въ духовния свѣтъ. Между птицитѣ и ангелитѣ има известно отношение. Крилата сѣ признакъ на висока интелигентностъ. У млѣкопитаещитѣ чувствата сѣ по-добре развити, отколкото у птицитѣ, но птицитѣ се отличаватъ съ вкусъ, съ голѣма естетика. Това се вижда въ направата на гнѣздата имъ. Семейниятъ животъ у тѣхъ е добре уреденъ. Когато правятъ гнѣздата си, и мжжката, и женската взиматъ участие. Тѣ заедно събиратъ материалъ за гнѣздото, заедно мжтятъ яйцата си и заедно отглеждатъ малкитѣ си. Ако и хората изпълняваха задълженията си така мълчаливо и съ любовъ, както птицитѣ, свѣтътъ щѣше да се превърне въ рай. Понеже хората страдатъ за неиздържанитѣ си обещания, Христосъ каза на Петра: „Преди пѣтелътъ да пропѣе, ти три пѣти ще се отречешъ отъ мене.“

Кога пѣятъ пѣтлигѣ? — Обикновено следъ полунощъ. Ако пѣятъ преди полунощъ, това е признакъ за разваляне на времето. Ако вашиятъ пѣтелъ пѣе по-рано, отколкото трѣбва, ще знаете, че страдания ви очакватъ. Пѣе ли на време, и времето ще бѣде хубаво, и въ душата ви ще бѣде радостно. Старитѣ българи казватъ, че когато пѣтлигѣ пропѣятъ, лошитѣ духове се разпрѣсватъ. Каквото представятъ трѣбитѣ въ духовата музика, такова нѣщо сѣ пѣтлигѣ въ духовния свѣтъ. Ето защо, когато

лошитѣ духове чуютѣ пѣтлитѣ, прибиратѣ се въ скривалищата си. Въ човѣшкия свѣтъ пѣтлитѣ представятѣ умоветѣ на хората. Докато пѣтелътѣ ви е на мѣстото си и пѣе, никаква опасностъ не ви грози. И да направите нѣкаква погрѣшка, лесно ще я изправите. Престане ли пѣтелътѣ ви да пѣе, очаква ви нѣкакво голѣмо страдание, или нѣкаква катастрофа. Христосъ и пѣтелътѣ представятѣ два принципа, тѣсно свързани помежду си. Христосъ е висшиятѣ разумъ въ човѣка, а пѣтелътѣ — човѣшкиятѣ интелектъ, или нисшиятѣ разумъ. Христосъ, т. е. висшиятѣ разумъ въ човѣка се бори съ злото, а пѣтелътѣ — нисшиятѣ разумъ показва погрѣшкитѣ на човѣка, за да ги изправи. Когато искатѣ да кажатѣ, че интелектътѣ въ човѣка е добре развитѣ, представятѣ го въ видѣ на пѣтелъ.

Спомни си Петъръ речѣта на Исуса, Който му бѣше рекълъ: „Преди да пропѣе пѣтелътѣ, ти три пѣти ще се отречешѣ отѣ мене“. Защо Петъръ се отрече три пѣти отѣ Христа? Какво означава трикратното отказване? Защо не се отказа само единѣ пѣтъ? Първия пѣтъ Петъръ се отказа отѣ страхъ. Като го запитаха, и той ли е ученикъ на Христа, Петъръ се замисли и се отказа. Значи, първото отказване е резултатъ на умственѣ процесъ. Втория пѣтъ се отрече съ сърдцето си. Той бѣше малодушенѣ и се уплаши да не изгуби общественото мнение. Третия пѣтъ се отказа поради слабата си воля. Понеже умътѣ и сърдцето на Петра не бѣха въ съгласие, първо умътѣ отпадна. Като остана само съ волята си, Петъръ не бѣше въ състояние да съгласува ума и сърдцето си, понеже бѣха вече разколебани. Като грѣши, човѣкъ пада въ три направления — въ областѣта на ума, въ областѣта на сърдцето и въ областѣта на волята. Значи, всѣка лоша мисълъ, попаднала въ човѣшкия умъ, изопачава не само ума, но и сърдцето, и волята, поради което той става докачливѣ, подозрителенѣ въ чувствата си, нелогиченѣ въ мисълѣта си и слабѣ въ волята си.

И тѣй, когато дойдатѣ страдания въ живота ви, ще знаете, че това е Божествениятѣ пѣтелъ, който пѣе. Той напомня на човѣка, че е нарушилѣ нѣкоя Божествена заповѣдъ. При това положение, не трѣбва да се оплаквате, да роптаете, но, като Петра, да излѣзете вънѣ и тамѣ да се разкаете. Докато е между хората, човѣкъ не може да се разкае. Той трѣбва да излѣзе вънѣ, да остане самѣ и да си поплаче. Когато изгуби майка си, детето плаче високо, да го чуе тя и да му се обади. Въ този случай, плачътѣ има смисълъ. Когато хората плачатѣ високо, и тѣ искатѣ Богъ да

ги чуе. Когато мъжът е хваналъ Христа въ жена си и го съди, жената трѣбва да излѣзе вънъ и тамъ да си поплаче. Тогава Богъ ще се обърне къмъ жената, ще я погледне тѣжно, и нейниятъ пѣтелъ ще пропѣе. Никога жената не трѣбва да плаче предъ мъжа си, нито мъжътъ предъ жена си. Жена да плаче предъ мъжа си, или мъжъ — предъ жена си, това е все едно да плачете предъ мечката, когато яде. Колкото и да плачатъ единъ предъ другъ, сърдцата имъ нѣма да се смекчатъ. Божествениятъ плачъ става вънъ, въ душата, никой да не вижда, че плачете. Както Христосъ плака за Ерусалимъ, така всѣки човѣкъ ще плаче за себе си. За да не плаче, човѣкъ трѣбва да се вслушва въ думитѣ на Духа, Който постоянно му посочва погрѣшкитѣ, съ цель да се изправи. Като не слуша думитѣ на Христа въ себе си, човѣкъ самъ Го връзва и три пѣти се отказва отъ Него. Това е ставало отъ памтивѣка и доднесъ. Защо Петъръ се подложи на това изпитание? — Защото, за да защити Христа, той отсѣче съ ножа си ухото на единъ отъ римскитѣ войници. Петъръ имаше добри чѣрти въ характера си. Той пръвъ позна Христа и Го призна въ себе си за Богъ. Въпрѣки това, отъ време на време той съветваше Христа да не се проявява открито, за да не пострада. Петъръ си въобразяваше, че е ученъ, че разбира всичко и всичко може да направи. Много хора се мислятъ за учени. Тѣ вѣрватъ, че могатъ да направятъ много нѣща. Въ сжщностъ, такива учени по-скоро могатъ да объркатъ работитѣ, отколкото да ги оправятъ.

Често хората се възхищаватъ отъ нѣкого и казватъ, че има отличенъ характеръ. Въ какво се заключава характерътъ на човѣка? Не е характеренъ онзи човѣкъ, който има знания, богатство, сила, или който заема високо обществено положение. Тѣзи нѣща се придобиватъ лесно. Добъръ характеръ има онзи човѣкъ, въ когото умътъ, сърдцето и волята сж добре развити и сж въ хармония. Такъвъ човѣкъ е готовъ да приложи Христовото учение. Той не чака по-добри времена отъ днешнитѣ. Той знае, че всѣка епоха носи въ себе си добри условия за работа. Характерниятъ и разуменъ човѣкъ използва всѣки моментъ съзнателно и никога не отлага нѣщата. Когато пѣтелътъ пропѣ, Петъръ веднага съзна погрѣшката си и не отложи изправянето ѝ за другия день, но веднага излѣзе вънъ, горко плака и се разкая. Ако отлагате, втори пѣтъ вашиятъ пѣтелъ нѣма да пропѣе. Той пѣе само веднѣжъ въ живота на човѣка. Като сгрѣшите, пѣтелътъ ви ще пропѣе. Ако го послушате, добро ви чака; ако не го послушате, изгубвате доброто съчетание на условията — втори пѣтъ

това съчетание не се случва. Близко е вашият пѣтелъ, не изпускайте случая да чуete гласа му и да се разкаете. Сега е времето, когато трѣбва да използвате условията за вашето развитие. Нѣма по-добри условия отъ сегашнитѣ за създаване и каляване на човѣшкия характеръ. За каляване на характера сж нуждни изпитания и мжчнотии. Докато не бѣше се изпиталъ и позналъ, Петъръ бѣше готовъ да защитава Христа докрай. За да покаже своята готовностъ, той отсѣче ухото на единъ отъ римскитѣ войници. Следъ това, когато го повикаха при първосвещеницитѣ, и на въпроса, и ти ли си неговъ ученикъ, Петъръ веднага се отрече. Но следъ тѣзи думи той се замисли. Отъ този моментъ въ живота му стана превратъ. Той излѣзе вънъ и горко плака. Разкаянието на човѣка не е нищо друго, освенъ пробуждане на Божественото съзнание въ него. Въ този моментъ, именно, пѣтелътъ на човѣка пропѣва. Кога пѣе пѣтелътъ? — На зазоряване. Следователно, зазоряването е важенъ моментъ за човѣшката душа. Днесъ Христосъ се обръща къмъ всички и ви пита: Вашиятъ пѣтелъ пропѣ ли? Кѣде останаха вашитѣ обещания?

Било е време, когато всички хора, всѣки на своето време, сж дали обещание на Христа, да следватъ Неговия пѣтъ. Ще попитате, какъ е възможно да сте давали обещания на Христа, когато не сте Го виждали. Наистина, ако днесъ нѣкой се осмѣли да каже, че е говорилъ съ Христа и Му далъ нѣкакво обещание, ще го взематъ за ненормаленъ. Отъ толкова години вече ние чакаме Христа, а той говорилъ съ Него! Какъ ще Го видите, когато Той днесъ е на фронта, вързанъ, и Го сѣдятъ. Той е предъ Пилата и Каиафа, предъ Петра и множество народъ, които се отричатъ отъ Него. Пѣтлитѣ на всички отричащи се отъ Христа пропѣватъ. Навсѣкѣде се чува тѣхното пѣние: Кукуругу! Който съзнае погрѣшкитѣ си и се обърне къмъ своитѣ братя да моли за извинение, той ще бѣде първиятъ български пѣтелъ. Той е герой. Онзи, на когото пѣтелътъ е пропѣлъ, той е спасенъ. Той се обръща къмъ Бога съ думитѣ: Господи, готовъ съмъ вече да пожертвувамъ живота си за Тебе. Никога нѣма да се отрека отъ Твоето име. Ще положа душата си за Тебе, за Твоето име и за Твоята слава. Нека всѣки се запита: Въ аудиторията ли съмъ, или вънъ отъ нея? Отричамъ ли се отъ Бога, пѣе ли пѣтелътъ ми, или още не е пропѣлъ? Много отъ сегашнитѣ хора се намиратъ вънъ, грѣятъ се около огъня, играятъ си и се занимаватъ съ купонитѣ си, мислятъ какво да си купятъ съ тѣхъ — хлѣбъ, зеленчуци, масло. Други пъкъ се намиратъ въ положението на търговци, които се занимаватъ съ взимане-даване,

мислят за печалби и осигуровки. Тъ, именно, турят ржка на Христа и Го сждятъ. Трети се намиратъ въ положението на онѣзи, въ които съзнанието се пробужда. Христосъ се обръща къмъ тѣхъ, поглежда ги и ги пита: Знаете ли, какво е вашето предназначение на земята? Знаете ли, какви обещания сте дали на Бога? Спомнете обещанията си, които сте дали нѣкога въ душата си и се върнете къмъ Онзи, Който ви е далъ всичко.

Бждете благодарни на малкото, което ви се дава. Никжде въ Божествената книга не е писано, че човѣкъ трѣбва да се храни съ кокошки, съ агънца, съ прасета. Въ Божествената книга е писано, че човѣкъ може да яде отъ всички плодове, освенъ отъ плодетъ на забраненото дърво. Ще кажете, че ви е нужно масло да опражите картофи, да се пооблажите. И това не е писано въ Божествената книга. Защо да не ядете картофи, сварени въ вода и осолени? Днесъ много хора грѣшатъ по причина на яденето. За да задоволятъ изискванията на стомаха си, тѣ сж готови на всичко. Тѣ продаватъ и вѣрують си, и убежденията си, само да задоволятъ стомаха си. Здравето и силата на организма не зависятъ отъ пишната храна. Чистиятъ и естественъ животъ освобождава човѣка отъ излишъците, а съ това и отъ много мжнотии. Като говоря за естествената храна, азъ нѣмамъ намѣрение да ви налагамъ моето разбиране за храненето, но обръщамъ вниманието ви, да употребявате такава храна, каквато обичате и която понася на организма ви. Какъвъ смисълъ има, нѣкой да стане вегетарианецъ и постоянно да поглежда къмъ месото, да съжالياва, че се е отказалъ отъ него? За предпочитане е да си остане месоядецъ, отколкото да бжде вегетарианецъ и да се измжчва. Когато промѣните режима на храненето и на живота си, правете опити, да видите, какъ ще ви се отрази промѣната. Ако се отрази добре на организма ви, следвайте я. Въ противенъ случай, върнете се къмъ стария начинъ на животъ и на хранене.

Единъ господинъ, следъ дълго употребяване на тютюна, решилъ да се откаже отъ него. Известно време той се въздържалъ и не пушелъ, но станалъ толкова нервень, че постоянно се сърдѣлъ на децата си и на жена си. При най малкото разгнѣвяване той набивалъ децата си, но пакъ не могълъ да се успокои. Най-после жена му казала: Вмѣсто да се гнѣвишъ, да биешъ децата и да изразходвашъ напраздно нервна енергия, по-добре започни отново да пушишъ, та да се успокоишъ. Човѣкъ трѣбва да прибѣгва само до такъвъ режимъ въ живота си, който може да внесе известно подобрене въ нервната система.

„Докато пѣтельтъ пропѣ, Петъръ три пѣти се отказа отъ Христа.“ Той се усѣмни въ Него. Не само Петъръ се усѣмни въ Христа, но и много още отъ ученицитѣ Му. Тѣ си казваха: Ако е Христосъ, Синъ Божи, нека покаже силата си. Тѣ не разбираха, че Божественото учение, което Христосъ проповѣдваше, не се проявява въ физическа сила, но въ любовта. Ако между двама души, единиятъ си служи съ ножъ, а другиятъ — съ любовъ, силата ще бѣде на страната на онзи, който си служи съ любовта. Какъ трѣбва да бѣдатъ построени домоветѣ: на принципа на силата, или на любовта? — На принципа на любовта. Силата е резултатъ на нѣщо. Следователно, ако на човѣка предстои да прави изборъ между силата и любовта, той непременно ще избере любовта. Силата изопачава ума, сърдцето и волята, а любовта повдига човѣшката душа и я води къмъ Бога. Който приеме любовта и я приложи, той ще подобри живота си. Усѣмни ли се въ нея, той обременява кармата си.

Днесъ повечето хора сѣ на мѣстото на Петра. Тѣхниятъ Христосъ е вързанъ, и тѣ се колебаятъ въ Него. — Не е ли възкрѣсналъ Христосъ? — За онзи, който Го е видѣлъ, Христосъ е възкрѣсналъ; онзи, който не Го е видѣлъ, той може да вѣрва, или да не вѣрва въ възкресението. Виждането на Христа е подобно на виждането на слънцето. Първитѣ думи, които Христосъ каза на ученицитѣ си, следъ възкресението, бѣха: „Миръ вамъ!“ Когато видите Христа, Той и на васъ ще каже: „Миръ вамъ!“ Тѣзи думи означаватъ: войната е свършена, пѣтельтъ е пропѣлъ, сѣдбата е минала, възкресението е станало.

Много християни, въ миналото и сега, сѣ виждали Христа и се разговаряли съ Него. Напримѣръ, една стара жена видѣла Христа и разговаряла съ Него. Той ѝ казалъ: Ще те взема при себе си, но следъ като минешъ презъ огънь. Какъ си представяте Христа? Нѣкои си Го представятъ като обикновенъ човѣкъ, съ селска бѣла аба, съ калпакъ на главата, а други — като царъ, съ мантия и съ корона на главата си. Наистина, Христосъ има корона на главата си, но не отъ злато и скъпоценни камъни, а отъ петтѣ велики добродетели: любовъ, мѣдростъ, истина, правда и добродетель. Той ще проговори само на онзи, който може да види Неговата корона. Той ще му проговори чрезъ устата на любовта, на мѣдростта, на истината, на правдата и на добродетельта.

„И обѣрна се Господъ, та погледна Петра“. Съ други думи казано: Христосъ погледна Петра и се молѣше за него да издържи изпита си, за

да помага на по-слабитѣ си братя. Тогава Христосъ бѣше съ корона на главата си, образувана отъ свѣтлината на добродетелитѣ. Такава корона се дава на всѣки, който издържи изпититѣ си. Петъръ разбра смисъла на Христовия погледъ, излѣзе вѣнъ и горко плака. Такава корона турятъ на главитѣ на младоженцитѣ, като символъ на великитѣ добродетели. Тѣ трѣбва да приложатъ добродетелитѣ въ живота си и върху тѣхъ да съградятъ бѣдещия си домъ.

Кѣде пѣятъ сегашнитѣ пѣтли? — Въ курници, или на сухи дървета. Въ първичния животъ не е било така — пѣтлитѣ сѣ били свободни и сѣ пѣли на високи дървета. Желая, вашитѣ пѣтли да напуснатъ курницитѣ и да пѣятъ постоянно. Само така животътъ ви ще тече правилно, безъ катастрофи и нещастия. Кой пѣе днесъ въ домоветѣ? — Ту жената, ту мъжътъ. Не е лошо пѣнието, но то трѣбва да става сутринъ, когато се пробужда Божественото съзнание въ човѣка.

Нека всички хора си поставятъ за задача въ живота, да освободятъ Христа въ себе си и никога да не се отричатъ отъ Него. Който се отрекълъ, да бѣде буденъ. Щомъ пѣтелътъ му пропѣе, да излѣзе вѣнъ и да се разкае. Ще каже нѣкой, че не се е отричалъ отъ Господа. Когато критикувашъ брата си, когато го изнасилвашъ и онеправдавашъ, ти се отричашъ отъ Господа. Ето защо, като грѣшите по отношение на своята душа и на своя ближень, съзнайте погрѣшката си, излѣзте вѣнъ и плачете. Всѣки има нѣкаква слабостъ, за която, като Петра, трѣбва да плаче. Когато вашиятъ пѣтелъ пропѣе, Христосъ ще ви погледне, и вие ще си спомните думитѣ, които ви е казалъ. Христосъ запитва Петра три пѣти: „Петре, обичашъ ли ме?“ Съ това Той искаше да му каже: Готовъ ли си да развиешъ тритѣ основни добродетели на живота? Готовъ ли си да отхранишъ тѣзи сирачета, да станешъ тѣхна майка? И васъ запитва Христосъ, обичате ли Го, готови ли сте да обработите това, което е вложено въ васъ, и да го приложите? Готови ли сте да носите на главата си короната на великитѣ добродетели, да носите свѣтлина на ближнитѣ си?

Желая ви да бѣдете смѣли и решителни, да изпѣдите страха и малодушието навѣнъ. Имайте вѣра и упование на Бога. Азъ ви говоря за този Богъ, въ Когото живѣятъ и се движатъ всички сѣщества. Той говори днесъ на всички хора. — Какъ? — Чрезъ страданията. — Кога ще дойде мирътъ? — Когато пропѣятъ пѣтлитѣ на всички народи — на Англия, на Франция, на Германия, на Русия — на цѣла Европа. Тѣ ще излѣзатъ вѣнъ и ще поплачатъ. Христосъ се обърналъ къмъ европейскитѣ народи,

поглежда ги и имъ казва; Вие сте културни народи, отъ васъ зависи бѣдещето ви. Вашитѣ пѣтли пѣятъ вече. Когато пѣтелътъ на Петра пропѣ, той разбра, че работитѣ не се нареждатъ нито съ ножъ, нито съ дипломация.

Съвременнитѣ хора сѣ жертва на демони, на бѣсове, които ги каратъ да се биятъ. Да се бори човѣкъ съ злото, това е въ реда на нѣщата, но да се бие мжжъ съ жена си, братъ съ брата си, сестра съ сестра си, това не е естествено. Домъ и народъ се повдигатъ, когато се борятъ противъ злото. Въ който день нарушатъ този законъ и възстанатъ противъ Бога, тѣ сами подписватъ своята смъртна присѣда. Разкае ли се единъ народъ, Христосъ съгражда своята църква върху него. Азъ вѣрвамъ, че европейскитѣ народи ще се разкаятъ, ще излѣзатъ вънъ и ще поплачатъ. Тѣ сѣ на пѣтъ да направятъ това. Затова казвамъ: Мирътъ иде! Когато Христосъ отпрати погледа си къмъ нѣкого, той ще съзнае погрѣшката си и ще се разкае. Нѣма сила въ свѣта, която може да се противопостави на погледа на Христа. Радвайте се, че сте се родили при добри условия и добри времена. Сега е краятъ на вѣка, единадесетиятъ часъ на дня. Всички сте призвани на лозето, да работите само единъ часъ. Който е обидилъ брата си, да излѣзе вънъ и да поплаче. Като ви срещна втори пѣтъ, да видя, че умоветъ и сърдцата ви сѣ пробудени, че всички мжже и жени, братя и сестри живѣятъ помежду си въ миръ и съгласие.

Както е хубавъ днешниятъ день, такъвъ ще бѣде и вашиятъ животъ. Днешното слънце и хубавиятъ день ще бѣдатъ свидетели на моитѣ думи.

Както вънъ е топло, така любовта ще царува въ сърдцата ви. Топлината на любовта ще ви изпотява, за да изхвърлите навънъ нечистотиитѣ си. Спасението ви се крие въ чистотата на вашето тѣло, на вашия умъ и на вашето сърдце.

Както днешниятъ день е свѣтълъ и чистъ, такъвъ да бѣде и вашиятъ животъ.

10. Беседа отъ Учителя, държана на 18 августъ, 1918 г. София.

Скритият квасъ

Друга притча имъ каза: „Подобно е Царството небесно на квасъ...”
Матей 13:33.

„Подобно е Царството небесно на квасъ”. Този стихъ представя основа на човѣшкия животъ, особено за онзи, който иска да влѣзе въ Царството небесно. За да разберете вътрешния смисълъ на този стихъ, трѣбва да си дадете поне толкова трудъ, колкото домакинята, която готви всѣки день. Колко пѣти тя рѣже лукъ, кѣлца го, очитѣ ѝ се просълзяватъ, но продължава работата си. Тя знае, че като рѣже и кѣлца лука, все ще изкара нѣщо отъ него. Тя се грижи за мѣжа си, за децата си, иска да ги нахрани и задоволи. Каквито недостатѣци да има домакинята, каквото и да говорятъ за нея, тя има идея, която иска да постигне. Ако онѣзи, които слушатъ Божието Слово, нѣматъ търпението и постоянството на домакинята, тѣ стоятъ по-низко отъ нея. Наблюдавайте я, съ какво внимание следи праженето на лука, какъ се вслушва въ цвъртенето. По звука, който се чува при праженето, тя познава, дали е опраженъ лукътъ, или не. Познавате ли и вие, кога вашиятъ лукъ се е опражилъ, или приличате на онѣзи важни дами, които предоставятъ цѣлата работа на слугинитѣ си, а тѣ само заповѣдватъ и ядатъ наготово. Тѣ не мислятъ много. Щомъ се отказватъ отъ праженето на лука, отъ готвенето, тѣ сами противодействуватъ на мисълта си, не ѝ даватъ възможность да се развива. Огньтъ, тенджерата, тиганътъ, лукътъ представятъ предметъ на мисълта. Домакиня, която знае да готви, която разбира състава и значението на хранитѣ, знае, какъ да ги хармонира. Сѣщо така тя познава, какви мисли влизатъ въ ума ѝ — въ нейния вътрешенъ тиганъ; тя знае, какъ да ги съчетае.

Отъ Божествено гледище, човѣшкиятъ мозъкъ не е нищо друго, освенъ тиганъ, въ който се готвятъ мислитѣ на човѣка, за да излѣзе отъ тѣхъ нѣщо ценно, което да задоволи, както самия човѣкъ, така и неговитѣ ближни. Единъ день и Богъ, като високопоставената дама, ще каже на слугинята: Пригответи ли яденето? Донеси го, да го опитамъ. Ако слугинята го е сготвила добре, ще получи похвала; ако не го е сготвила добре, ще бѣде наказана. И вие сега готвите, но се отегчавате. Ако домакинята осмисли готвенето, ще осмисли цѣлия си животъ. Всѣка

мисъл, всѣко чувство и всѣка постѣпка ще бѣдатъ за нея ценни предмети за изучаване.

Мнозина гледатъ на праженето на лука, като на нѣщо маловажно. Какво ще кажете за набръчканото лице на старата баба и на стария дѣдо? Маловажни нѣща ли сѣ тѣхнитѣ лица? Който знае да чете, ще намѣри нѣщо ценно въ набръчканото лице на бабата и на дѣдото. Въ набръчканото лице е написана историята на цѣль родъ. Сѣщо така и по пражения лукъ учената домакия чете историята на неговия произходъ, кога е създаденъ и т. и. Като пражи лука, тя чете, размишлява върху различни въпроси. Безъ обикновената философия на живота, човѣкъ не може да проникне въ дълбокия смисълъ на земния животъ. Ако не разбере земния животъ, какъ ще разбере небесния? Ако хората не разбератъ отношенията къмъ мъжа и жената, къмъ брата и сестрата, къмъ родителитѣ, къмъ обществото и къмъ човѣчеството, какъ ще разбератъ, какви трѣбва да бѣдатъ отношенията имъ къмъ разумнитѣ и възвишени същества и къмъ Бога? Ако не знаете, какъ да слугувате на земния си баща, какъ ще служите на Небесния? Небесниятъ Баща изисква отъ всички хора по-велики дѣла, по-голѣми жертви отъ тѣзи, които земниятъ баща изисква.

Съвременнитѣ религиозни хора говорятъ за Бога, но си Го представятъ като обикновенъ човѣкъ, отъ Когото могатъ да изискватъ всичко, каквото имъ е нужно. Тѣ си мислятъ, че какъвто е земниятъ имъ баща, такъвъ е и Небесниятъ. Като говорятъ за онзи свѣтъ, и него си представятъ като земния. Тѣ си мислятъ, че и тамъ има плодни градини, съ вкусни, доброкачествени плодове, музики, пѣсни и веселие. Като отидатъ на онзи свѣтъ, ще ядатъ, ще пиятъ, ще се веселятъ — съ една дума, ще благуватъ. Докато сѣ на земята още, тѣ искатъ да избѣгнатъ мъчностиитѣ и страданията, да живѣятъ въ рай. — Това е невъзможно. Земята е училище, а който учи, той минава презъ голѣми мъчности.

Какво представятъ мъчностиитѣ? — Велики уроци. Отъ кого ще получите тѣзи уроци, не е важно: може да ги получите отъ мъжа си или отъ жена си, отъ брата си или отъ сестра си, отъ майка си или отъ баща си, отъ дъщеря си или отъ сина си; може да ги получите отъ обществото, отъ народа си и т. н. Важно е да прочетете урока, да разберете смисъла му и да го приложите въ живота си. Всички предмети, които ви обикалятъ, сѣ сѣнки на реалността. Ако не разберете смисъла и значението на сѣнкитѣ, не можете да разберете самата реалностъ. Трѣбва да виждате

нѣщата правилно, за да ги разбирате. Какъ ще виждате и разбирате? — Като човѣкъ. Ако гледате на свѣта съ ума на рибата, ще го разбирате по рибешки; ако го разглеждате съ ума на птицата, ще го разбирате по птичешки; ако го разглеждате съ ума на млѣкопитаещото, ще го разбирате като него. Какъ трѣбва да гледате на свѣта: както рибата, птицата, млѣкопитаещото или човѣкътъ? Разбирането на рибата, на птицата, на млѣкопитаещото не е истинско. И човѣкъ още не разбира живота въ неговия абсолютенъ, истински смисълъ. Само онзи разбира живота правилно, който е миналъ презъ великата школа на земята.

Христосъ казва: „Подобно е Царството небесно на квасъ, който, като го взе жена, скри го въ три мѣри брашно“. Ще кажете, че думитѣ „квасъ, брашно, жена, замѣсване“ сѣ обикновени. Всѣки день жената взима квасъ, брашно и го замѣсва. Право е това, майстори сте въ всичко. Какъ се приготвя кваса, знаете; хлѣбътъ — сѣщо; какъ се мели житото, знаете. Обаче, важно е, какъвъ смисълъ влага Христосъ въ думитѣ: „Подобно е Царството небесно на квасъ“. Квасътъ, брашното, ноцвитѣ, за които говори Христосъ, подразбиратъ физическия свѣтъ, който постепенно се организира. Съ своето организиране, той създава човѣшкото тѣло, за което сѣ нуждни нѣколко елемента: квасъ, вода, брашно, ноцви и жена, която да ги свѣрже. Въ това отношение, жената, майката може да се уподоби на ноцвитѣ; житото, брашното е онази жизнена материя, отъ която се формира човѣшкото тѣло; квасътъ е срѣдата, въ която се проявяватъ условията на живота. Има два вида квасъ: хлѣбенъ и спиртенъ, не само въ физическия свѣтъ, но и въ умствения, и въ чувствения свѣтъ. Квасътъ всѣкога произвежда две противоположни реакции. Хлѣбниятъ квасъ произвежда хлѣба, отъ който се нуждаятъ всички живи сѣщества. Който го яде, той се развива правилно. Спиртниятъ квасъ произвежда спиртни питиета, които упояватъ човѣка и се отразяватъ вредно върху нервната му система. Много болести се дължатъ сѣщо така на различни заквасвания.

Намѣрено е, че при създаването на човѣшкия организъмъ взиматъ участие два вида квасни гѣбички: едни полуорганизовани и други — организовани или живи. Въ сѣщностъ, активно участие въ този процесъ взиматъ живитѣ организми, които се размножаватъ непрекъснато. Квасътъ, отъ който е образувано брашното, т. е. материята на човѣшкия организъмъ, е срѣдата, въ която, попадналитѣ микроби се развиватъ при благоприятни условия, ту образуватъ известни съединения, ту се

разлагатъ. Значи, процеситѣ на съединяването и разлагането, които се извършватъ въ организма, не сж нищо друго, освенъ вкисване, т. е. втасване на живата материя. Когато процеситѣ въ организма причиняватъ растене, размножаване, цвтене и връзване, казваме, че човѣкъ живѣе; когато процеситѣ причиняватъ разлагане, разрушаване и разединяване, казваме, че човѣкъ умира. При мѣсене на хлѣбъ съ квасъ, живитѣ ферменти се размножаватъ и живѣятъ, като отдѣлятъ непотрѣбни вещества. Затова Мойсей е забранявалъ на евреитѣ да мѣсятъ квасенъ хлѣбъ. За да не се развалятъ чувствата и мислитѣ на хората, тѣ трѣбва да се пазятъ отъ квасъ, при който се отдѣлятъ непотрѣбни вещества. Съ това се обяснява, защо нѣкои мисли и чувства умъртвяватъ човѣка.

Срѣщате една мома, която е заквасена съ любовно чувство. Въ първо време тя е радостна, въодушевена, разположена. Следъ една-две години тя губи разположението си, отвърщава се отъ това чувство. Коя е причината за състоянието ѝ? — Квасътъ. Тя е била заквасена съ биренъ квасъ, отъ който оставатъ непотрѣбни утайки. Останатъ ли въ организма, тѣ се отразяватъ вредно. Когато приготвятъ бира отъ сжщия квасъ, следъ ферментация на кашата, отстраняватъ всички утайки. Останатъ ли утайкитѣ, бирата се разваля. Следователно, когато биренитѣ или спиртнитѣ ферменти попаднатъ въ организма на младата мома и почнатъ да се размножаватъ, тѣ отнематъ жизнената ѝ енергия; тя постепенно губи разположението си, обезсърдчава се, отчайва се, вижда, че е станала жертва на едно лъжливо чувство.

Сжществуватъ квасни гѣбички отъ различенъ произходъ, както въ обикновения животъ на човѣка, така и въ религиозния. Чувате да казватъ за нѣкого, че добре проповѣдва, повдига съзнанието на хората. За другъ се казва, че заблуждава хората. Кога една проповѣдь заблуждава? — Когато разстройва домове, семейства, общества и народи. Обаче, всѣка проповѣдь, която има за основа любовта, мѣдростта и истината, не заблуждава. Тази проповѣдь почива върху законитѣ, които Богъ е поставилъ за основа на Битието. Всичко въ свѣта може да се измѣни, но Божиитѣ закони — никога. Който лъже и заблуждава другитѣ, който се радва на злото на другитѣ, той прави зло първо на себе си. Като знаете това, не се страхувайте, че хората могатъ да ви заблудятъ. Падналъ си въ локва — нищо отъ това. Ще ти подамъ вѣже, и ти ще се хванешъ здраво за него, безъ да мърдашъ. Ще бѣдешъ тихъ и спокоенъ. Че си каленъ,

нечистъ, и това да не те смущава. Новото учение представя чиста, планинска вода. Ще те туря въ тази вода и ще те държа въ нея, докато се изчистишъ. Презъ тази вода трѣбва да минатъ всички мъже, жени и деца, да се изчистятъ. Кой може, при това положение, да каже, че се заблудилъ отъ идеитъ на новото учение?

„Скри кваса въ три мѣри брашно“. Брашното, за което говори Христосъ, е материята, отъ която се създава човѣшкото тѣло. Това става въ утробата на майката. Следователно, каже ли нѣкоя мома, че може да стане майка, тя не разбира законитъ. Преди всичко, тя трѣбва да пречисти и пресѣе добре брашното, съ което ще работи, и тогава да пристѣпи къмъ майчинството.

Отъ чистата или нечиста материя, съ която майката разполага, зависи, какво дете ще роди — светия или престѣпникъ. Ще кажете, че само въ добритъ деца е вложено Божественото. Не е така. Въ процеса на зачеването и създаването на детето, Божественото още не присѣтствува. Това е нисшъ процесъ. Божественото въ човѣка иде отпосле, следъ раждането на детето, когато то се диференцира като материя и духъ. Докато е само материя, въ него нѣма нищо възвишено. Казано е въ стиха, че жената замѣсила кваса въ три мѣри брашно. Това показва, че замѣсването се извършва въ тритъ свѣта: въ физическия, духовния и Божествения. Ако замѣсването става правилно на физическия свѣтъ, ще се извършва правилно и въ другитъ два свѣта. Ако замѣсването не е станало правилно на земята, и въ другитъ свѣтове не става правилно. Следователно, растенето и цвѣтенето на растенията е въ зависимостъ отъ почвата, въ която сж посадени. Доброто жилище се отразява благоприятно върху здравето и разположението на човѣка. Всѣко физическо притѣснение, всѣко съмнение и колебание се отразяватъ и върху разположението на душата. Съмнението, подозрението, безвѣрието се дължатъ на присѣтствието на бирения квасъ въ човѣка. Любовта, обичта, вѣрата сж другъ видъ квасни ферменти, които наричаме съ общо име „хлѣбни“. Хората търсятъ любовта, но не знаятъ, кѣде се намира, тя. Достатъчно е да се домогнете до кваса на любовта, за да намѣрите самата любовъ. Турете кваса на любовта въ вашето брашно и очаквайте резултатъ. Нѣкой туря кваса на омразата въ брашното си, а очаква любовъ. Това е невъзможно, Замѣсишъ ли кваса на любовта въ три мѣри брашно, скрий го внимателно, да не дойде нѣкой отвънъ и да

тури въ него ферменти отъ другъ квасъ. Стремете се къмъ кваснитѣ гѣбички на живия хлѣбъ, които се намиратъ въ житното зърно.

Сегашнитѣ хора минаватъ презъ голѣми мѣчнотии и страдания, защото се отклонили отъ правия пѣтъ и станали двуквасни. Първоначално Богъ ги е създалъ едноквасни. Искате ли да се върнете въ правия пѣтъ, да живѣете добре, трѣбва да бѣдете едноквасни. Въ това се заключава истинската философия на живота. Ако отъ една страна люби, а отъ друга — мрази, човѣкъ е двуквасенъ. Резултатътъ отъ този животъ е вкисване или разлагане. Ако сърдцето ти люби, а умътъ се съмнява, ти си двуквасенъ. Това показва, че умътъ ти е заквасенъ съ една мисль или съ едно желание, а сърдцето — съ друго.

„И взе го жена, та го скри“. Христосъ употребява думата „жена“ не въ този смисль, както обикновенитѣ хора я разбиратъ. Думата „жена“ на български се пише съ четири букви. Първата буква „ж“ е съставена отъ два полукръга, свързани съ два диаметра, перпендикулярни единъ на другъ. Полукръговетѣ представятъ двата свѣта — духовния и Божествения, свързани помежду си съ помощта на двата диаметра, които не сѣ нищо друго, освенъ Божествената жена или дева, която слиза отгоре. Тя иде на земята, да научи хората, какъ да мѣсятъ хлѣбъ. Тя носи необходимитѣ елементи на живота. Въ Писанието е казано, че Духътъ трѣбва да слѣзе върху човѣка, да го просвѣти и научи на всичко. Споредъ Христа, Духътъ не е нищо друго, освенъ разумната жена, която знае да мѣси. Тя е свързана съ Божията Любовь. Като дойде въ дома на човѣка и намѣри брашно, тя го туря въ ношвитѣ и го замѣсва. Житото се превръща въ брашно чрезъ страдания, т. е. чрезъ воденицата на живота. Воденицата, заедно съ воденичния камѣкъ, приготвя материята за образуване на бѣдещитѣ човѣшки тѣла. Понеже човѣкъ ще възкрѣсне чрезъ своето тѣло, затова то се приготвя въ Божествената воденица на страданията. Въ този смисль думитѣ „воденица и страдание“ сѣ синоними. Като страдате, не плачете, но си кажете: Днесъ моята воденица мели брашно. Защо идатъ страданията? — За да има брашно за мѣсене на хлѣбъ. Когато разумната жена слѣзе въ дома ви, тя ще потърси брашно, квасъ, ношви, да ви омѣси хлѣбъ. Като приготвя квасъ за хлѣба, тя туря въ него малко вода. Какво нѣщо е водата? — Тя символизира живота на земята. Значи, страданията приготвятъ материалъ за мѣсене; квасътъ е Божественото сѣме, а водата — условие за неговото покълване и растене. Така трѣбва да се омѣси всѣки човѣкъ, да стане християнинъ въ пълния смисль на думата. Който

нѣма воденица за мелене на брашното си, не може да си мѣси хлѣбъ. За да имате брашно, първо трѣбва да имате жито. Житото представя Божествената душа, за която малцина иматъ ясна представа. Внѣшната дреха на Божествената душа е разумната жена, която мѣси хлѣба.

Хората искатъ да знаятъ, ще бѣдатъ ли спасени, ще възкрѣснатъ ли. Който има воденица, брашно, квасъ, ношви и вода, ще възкрѣсне. Нѣмашъ ли тѣзи елементи, не можешъ да възкрѣснешъ, ти си ленивъ човѣкъ. Какво трѣбва да направишъ, за да възкрѣснешъ? — Ще се обърнешъ къмъ Бога съ молба, да ти помогне и твоята воденица да почне да мели. Който не разбира смисъла на страданието, той се моли неговата воденица да спре, да не мели брашно. Нека мели и твоята воденица. Това е велико благо за човѣшката душа. Всички воденици трѣбва да мелятъ брашно, да приготвятъ материалъ за вашитѣ бѣдещи тѣла. Не напускайте воденицата си, да не прашаса, да се разхождатъ мишки и плѣхове въ нея.

Нѣкога, въ далечното минало, въ християнската епоха, имало единъ голѣмъ, богатъ манастиръ. Главниятъ игуменъ обичалъ да си хапва повече, отколкото трѣбва, затова често ялъ и пилъ съ калугеритѣ и забравялъ задълженията си къмъ Бога и манастира. Денъ следъ день манастирътъ се напускалъ, иконитѣ и книгитѣ потънали въ прахъ, паяжини кръстосвали стаитѣ — манастирътъ изглеждалъ пустъ и изоставенъ. Единъ день царьтъ на тази страна пожелалъ да посети манастира, да види, какъ служатъ калугеритѣ на Бога. Той се срещналъ съ игумена, който го развелъ навсѣкжде; обиколили всички манастирски постройки и помѣщения, черквата, библиотеката, жилищата на калугеритѣ. Царьтъ останалъ крайно изненаданъ отъ нечистотиитѣ и напуснатия видъ на манастира. Той не казалъ нищо на игумена, нито на калугеритѣ, не направилъ нито една забележка или мѣмрене, но казалъ, че и следната година иска да посети манастира. Следъ това се обърналъ къмъ игумена и му казалъ: Ще ти дамъ три въпроса, на които искамъ отговоръ следъ една година. Въпроситѣ били следнитѣ: Колко струвамъ азъ? За колко часа мога да обиколя цѣлата земя? Какво мисля за тебе въ дадения моментъ? Следъ това царьтъ заминалъ за столицата си.

Царьтъ заминалъ, но оттогава и животътъ на игумена се измѣнилъ. Той започналъ да мисли усилено върху дадената задача и си казалъ: Ако отговоря вѣрно на тритѣ въпроса, ще бѣда възнаграденъ; ако не мога да отговоря, наказание ме чака. Като мислѣлъ усилено върху разрешението

на задачата, той забравял често да яде и да пие, поради което отслабнал толкова много, че станал почти неузнаваемъ. Всички калугери се питали помежду си: Какво стана съ нашия игуменъ, че отслабна толкова много? Какво го мъчи? Единъ день магерътъ на манастира го запиталъ, какво го измъчва, каква мисль го безпокои. Игуменътъ отговорилъ: И да ти кажа, не можешъ да ми помогнешъ. — Отде знаешъ? Азъ вѣрвамъ, че ще ти помогна. — Щомъ е така, да ти разкажа. Магерътъ изслушалъ внимателно игумена, и най-после отговорилъ: Мога да ти помогна, но съ условие, да си промѣнимъ ролитѣ: ти да изпълнявашъ моята служба, а азъ — твоята. Веднага двамата влѣзли въ ролитѣ си: игуменътъ облѣкълъ дрехитѣ на стария магеръ, поначернилъ малко лицето си, за да не го познаятъ калугеритѣ, и започналъ да готви. Магерътъ пъкъ, въ ролята си на игуменъ, веднага издалъ заповѣдь, да изчистятъ добре цѣлия манастиръ, и всѣки да изпълнява точно службата си. Презъ времето на своето игуменство той следѣлъ строго за реда и службитѣ въ манастира. Следъ една година царътъ посетилъ пакъ манастира и останалъ крайно изненаданъ отъ реда и чистотата. Следъ това той се обърналъ къмъ игумена и го запиталъ: Готовъ ли си да ми отговоришъ на зададенитѣ въпроси? — Готовъ съмъ. Питашъ ме, колко струвашъ. — Ти струвашъ 29 сребърника. Ако Христосъ, най толѣмиятъ царъ, струва 30 сребърника, ти струвашъ единъ сребърникъ по-малко отъ Него. На въпроса, за колко време можешъ да обиколишъ земята, отговарямъ: Ако се движишъ съ бързината на свѣтлината, ще обиколишъ земята за 24 часа. Ако се движишъ по-бавно, ще я обиколишъ за по-малко отъ 24 часа. На третия въпросъ, какво мисля за тебе въ дадения моментъ, отговарямъ: Въ дадения моментъ ти мислишъ, че говоришъ съ онзи игуменъ, когото познавашъ отпреди една година. Въ сжщностъ азъ съмъ другъ.

И тъй, докато не турите вашия игуменъ на мѣстото на магера, вие нѣма да разрешите тритѣ велики въпроса въ живота. Вашиятъ игуменъ е ялъ и пилъ досега, за нищо не е мислилъ. Отсега нататъкъ ще го турите въ кухнята, да бѣде полезенъ и за другитѣ.

„И като взе жената кваса, скри го въ три мѣри брашно, докле вкисне всичкото“. Турете и вие Божествения квасъ въ ума, въ сърдцето и въ волята си, да ги закваси, да станете нови хора. Ще кажете, че искате да отидете направо при Бога. И това ще постигнете, но следъ като се изчистите. Какво правятъ лѣкаритѣ, когато имъ предстои нѣкоя важна

операция? Първо, тѣ измиватъ рѣцетѣ си съ чиста вода, после — съ нѣкакво дезинфекционно срдство, и най-после си турятъ чисти, каучукови рѣкавици. Тѣлото е храмъ Божи. Тамъ не се допуца нечистъ човѣкъ. Какво ще стане съ болния, ако нѣкой нечистъ човѣкъ по умъ и по срдце го оперира? — Той непременно ще се зарази. Отъ чистото излиза пакъ чисто, отъ благородното — благородно. Като знаете това, бждете внимателни едни къмъ други, да не си пакостите. За да стане замѣсването правилно, ноцвитѣ ви трѣбва да бждатъ нови и чисти, брашното и квасътъ — прѣсни. Провѣрявайте по нѣколко пѣти на день, какъвъ е квасътъ ви. Ако сте неразположени, провѣрете, какво е състоянието на вашия квасъ. Щомъ разположението ви се подобри, и квасътъ се е подобрилъ. Провѣрявайте мислитѣ и чувствата си, да знаете, възходящи ли сж, или нисходящи. По тѣхъ ще познаете кваса, съ който сте ги замѣсили. Правете това наблюдение и върху кваса на своитѣ близки. Вижете, какво е състоянието ви, когато посещавате свои приятели и познати. Ако при влизането въ единъ домъ се чувствувате добре разположени, квасътъ на този домъ е добъръ; ако изпитвате неразположение, стѣгане въ срдцето, квасътъ на този домъ не е прѣсенъ — има нѣщо нечисто въ него. Това не значи, че мжжътъ или жената въ този домъ сж лоши, но квасътъ имъ е лошъ. Достатъчно е малко да ги предизвикате, за да се проявятъ лошитѣ качества на тѣхния квасъ.

Въ едно село двама другари пили заедно и, на излизане отъ кръчмата, единиятъ отъ тѣхъ поканилъ другаря си у дома си, да го нагости. Като наближили къщата му, той взелъ едно дърво и набилъ другаря си. — Защо ме биешъ? — запиталъ го той. — Бия те, защото идешъ у дома да видишъ жена ми. На никой мжжъ не позволявамъ да посещава моя домъ. Това е квасътъ на пианството, който го кара да бие другаря си.

Азъ взимамъ думата „пианство“ въ широкъ смисълъ. Който има много желаня, е пианица; който се удовлетвува, сжщо е пианица. Всѣка ненаситна мисълъ, всѣко ненаситно чувство въ човѣка го прави пианица. Квасътъ на пианството руши, чупи, събаря. Дето и да го турите, всичко разваля. Ноцвитѣ на всички хора сж напукани или счупени. Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ нови ноцви, въ които да турятъ прѣсно брашно и прѣсенъ квасъ. Старото брашно трѣбва да се изхвърли навънъ, защото се е вгорчило.

Иде вече Богъ въ свѣта. Той самъ ще го оправи, но вие не трѣбва да разваляте това, което Той прави. Ако Богъ работи, а човѣкъ разваля, най-после Той ще го остави да прави, каквото иска, но ще понесе послѣдствията на своето неблагоразумие. Като минава презъ страдания, човѣкъ придобива опитности и се учи, какъ да управлява своята воденица, за да мели добре брашното си. Който грѣши, самъ разваля воденицата си. Следъ това трѣбва да се обърне къмъ Бога, да се разкае, за да му даде нова воденица. Заедно съ новата воденица се смѣня и воденичарьтъ. Новиятъ воденичаръ е по-добъръ и разуменъ. Той знае, че ще мели брашно при условията, които му сж дадени. Никой нѣма право да измѣня условията на своя животъ. Кой е воденичарьтъ на децата? — Тѣхнитѣ родители. Тѣ сж длъжни да следятъ, какво правятъ синьтъ и дъщерята. Видятъ ли, че бѣгатъ отъ условията, въ които господарьтъ на воденицата ги е поставилъ, тѣ имъ казватъ: Тукъ ще седите. Нѣмате право да напущате условията на вашия животъ. Ще кажете, че трѣбва да обичате децата си. Какъ ще проявите любовта си? Ако ги оставите да вършатъ, каквото имъ дойде на ума, това любовъ ли е? Отъ какво се нуждае гладниятъ: отъ хлѣбъ или отъ милувка? Като го нахранишъ, ти проявявашъ любовъ къмъ него. Отъ какво се нуждае жадниятъ? — Отъ вода. Какъ ще проявите любовта къмъ детето си? Ако е гладно, уморено, измжчено, нѣма да го оставите съ старитѣ дрехи, но ще го измиете и облѣчете съ нови, чисти дрехи. Следъ това ще го нахраните и ще го турите да спи. Въ всѣки човѣкъ живѣе единъ ангелъ, чрезъ когото изпитватъ любовта ви. Ако детето ви е своенравно, ще го накажете, ще го смъртите, да разбере, че има по-висока воля отъ неговата — волята на родителитѣ му. Детето не е доволно отъ отношенията на майка си къмъ него, но неговиятъ ангелъ е доволенъ. Той наблюдава всичко и пише, какви методи прилагате за възпитанието на своето дете. И вие, като децата, обръщайте се къмъ Господа, да искате извинение за своитѣ погрѣшки. — Кой е видѣлъ Господа? — Който има очи, той Го вижда; слѣпиятъ не може да Го види. Богъ е навсѣкжде, въ всички красиви форми: въ камънитѣ, въ цвѣтята, въ животнитѣ, въ изворитѣ, въ звездитѣ, въ хората.

Ще кажете, че тукъ се говори много за Бога. — Който обича Бога, познава Го. Щомъ Го познава, той говори за Него. — Какъ познавамъ Бога? — Както познавамъ слънцето. И вие познавате слънцето, следователно, познавате и Бога. Като виждате слънцето, виждате и Бога, но не е нужно да Го виждате толкова голѣмъ, колкото слънцето. Достатъчно е за всѣки

човѣкъ да вижда и да си представя Бога толкова голѣмъ, колкото мозъкътъ му може да Го обхване.

Това, върху което днесъ говоря, е въведение къмъ великата философия на живота. Който иска да разбере дълбокия смисълъ на Христовото учение, трѣбва да има квасъ, брашно, ношви и да знае, какъ да замѣси брашното. Нѣма ли тѣзи нѣща, той ще дойде до обратни резултати на това, което желае. Напримѣръ, имате дъщеря или синъ съ силни чувствени желания. Обаче, вие искате да го насочите къмъ Бога, тамъ да отправи своята любовъ. Какво става впоследствие? Вмѣсто да повдигне чувствата си въ по-високо поле, той ги понижава. За да не дойдете до такъвъ резултатъ, започнете съ малки прояви въ чувствата. Нека започне отначало съ любовъ и състрадание къмъ бедни, страдащи хора; нека помага на своитѣ по-малки братчета и сестричета. Отъ малкото постепенно ще върви къмъ голѣмото, а не обратно, отъ голѣмото къмъ малкото. Щомъ започвате отъ малкитѣ нѣща, голѣмитѣ постепенно ще ви се откриватъ. Човѣкъ е съчетание на много удове: очи, уши, носъ, рѣще, крака, мозъкъ и др. Какво ще остане отъ него, ако отнематъ изведнѣжъ всичкитѣ му удове? Не започвайте съ голѣмитѣ величини, да не свършите съ катастрофа. Изучавайте закона на Цѣлото и закона на частитѣ, за да разберете великия смисълъ на живота.

Нѣкои се възхищаватъ отъ ученитѣ, отъ великитѣ музиканти, художници и поети и ги боготворятъ. Нѣма защо да боготворите човѣка. Първо си задайте въпроса: има ли този човѣкъ воденица и воденичаръ, брашно, ношви, квасъ и може ли да замѣси хлѣбъ. Ако нѣма тѣзи елементи въ себе си, не само че не е божество, но стои по-долу отъ животно. Всѣки трѣбва да се запита, носи ли въ себе си добрата жена, която ще го научи да замѣсва кваса съ три мѣри брашно. Кѣде можете да намѣрите добрата жена въ живота? Ако сте религиозенъ, ще я видите въ лицето на патриарха; ако сте патриотъ — въ лицето на царя; ако сте добъръ синъ — въ лицето на майка си и на баща си.

Като отидете по домоветѣ си, нека всѣки за себе си да изговори думата „брашно“ нѣколко пѣти. Така ще разберете нейния вѣтрешенъ смисълъ. Ще кажете, че брашното е скѣпо днесъ, но мѣчно се намира. Едно време бѣше евтино, никой не мислѣше за него. Това е за материалното брашно. Какво ще кажемъ, обаче, за брашното, за което Христосъ говори? То не се купува съ никакви пари — много е скѣпо. — Колко струва това брашно? Какъ можемъ да си го доставимъ? — Като

дадете всичко, което имате на разположение. Съ какво можете да откупите вашето тѣло? — Съ нищо. На физическия свѣтъ нѣма ценностъ, равна на човѣшкото тѣло. — Какво ще стане съ тѣлото ни, като умремъ? — Обичайте Бога, и отъ нищо не се плашете. Потърсете добрата и разумна жена въ себе си, за да се ползвате отъ нейната свѣтлина и топлина за развиване на сѣмената, които Богъ е вложилъ въ васъ. Отворете умоветъ и сърдцата си, да влѣзе разумната жена въ тѣхъ, да замѣси добрия квасъ, отъ който ще получите небеснитѣ плодове. Ще кажете, че добрата жена ви мачка много. Нека ви мачка, това е за ваше добро. Цѣлунете ржката ѝ и благодарете за това, което прави за васъ. Тя е единствената жена, която заслужава да цѣлувате ржката ѝ. — Кой човѣкъ има право да цѣлува? — Чистиятъ. Ако си чистъ, цѣлувай всички хора; ако не си чистъ, никого не трѣбва да цѣлувашъ.

Какво представя чистиятъ човѣкъ? — Чешма, която утолява жаждата на всички пѣтници; тя напоява всички животни и освежава изсъхналитѣ растения. Това, което руши и внася развала въ живота, е нечистотата. Отъ всички хора се иска чистота. Достоеенъ за името си е само онзи учителъ, възпитателъ, философъ, проповѣдникъ, общественикъ, който внася въ умоветъ и въ сърдцата на своитѣ възпитаници и последователи истинското, свѣщеното знание. Това е чистото, положително знание, къмъ което се стреми човѣшката душа. Защо ви е знание, което само товари човѣка, безъ да му помага? Какво ще кажете за магарето, което носѣло на гърба си ценни книги и икони? Хората се кръстѣли и кланяли на иконитѣ, които носѣло, но то си останало магаре, нищо не придобило. Защо ви е такова знание? Можете ли да се ползвате отъ една свѣтла идея, ако я държите вънъ отъ себе си, като икона? Тя има смисълъ, само когато се приложи.

„И взе го жената и скри го въ три мѣри брашно“. — Какъ се познава, кога разумната жена е въ човѣка? — Когато той е готовъ да прости на онзи, който му е причинилъ най-голѣма пакостъ. Нека всѣки каже въ себе си: Заради Бога мога да прощавамъ и на враговетъ си. Който може да прощава на враговетъ си, той има любовъ въ себе си и ще възкрѣсне. Не е достатъчно да си мислите, че имате любовъ, но трѣбва да проявявате любовта къмъ родителитѣ си, къмъ своя мжжъ, къмъ жена си, децата си, приятелитѣ, неприятелитѣ си и т. н. Като роди дете, майката трѣбва да каже: Готова съмъ да направя всичко за това дете. Защо децата на нѣкои майки умиратъ? — Защото майкитѣ имъ не сж, дали за тѣхъ такова тѣсто,

което имъ е било нужно. Мжжъ и жена, които сж живѣли въ любовь и чистота, раждатъ здрави деца, жизнеспособни, пълни съ любовь. Когато воденицитѣ ви започнатъ да мелятъ добре житото, когато пригответе нови нощви, и добрата жена слѣзе отгоре да замѣси брашното ви, вие се намирате вече предъ новата епоха — предъ епохата на Божествения животъ.

Това, което ви проповѣдвамъ, трѣбва да се опита. Учението, което ви се дава днесъ, обхваща цѣлия животъ, всички живи сщщества — отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ. Това учение може да се проповѣдва и на рибитѣ, и на птицитѣ, и на млѣкопитаещитѣ, като се преведе на тѣхенъ езикъ. Важно е, човѣкъ да не гледа на животнитѣ като на долни сщщества; той трѣбва да зачита живота имъ. Какво правятъ сегашнитѣ хора? Взематъ кокошката, извъртятъ главата ѝ и я турятъ въ тенджера съ врѣла вода, да я оскубятъ. Хващатъ мухитѣ и кжсатъ главитѣ имъ. И следъ това се оправдаватъ, че мухитѣ носѣли зараза. Ще знаете, че всѣко живо сщщество носи повече добро, отколкото зло. Следъ всичко това ще дойде нѣкой да ме пита, може ли да убива мухи, комари? — Може, само ако е въ състояние да имъ покаже пѣтя, по който трѣбва да вървятъ. — Можемъ ли да изпѣдимъ наемателитѣ си? — Можете, ако имъ покажете по-добро мѣсто, по-хубава и евтина кжща отъ вашата. Следователно, кажете ли на нѣкого, че ще го изпѣдите, трѣбва да му дадете по-добро мѣсто отъ това на което е билъ. Казвате за нѣкого, че говори лоши работи. Той говори лоши работи, но върши добри нѣща. По-добре ли е да говорите добри нѣща, а да вършите лоши? Когато хората се ласкаятъ, тѣ само се залъгватъ. Тѣзи залъгалки хранятъ човѣка толкова, колкото като говорите на гладния за любовь. Той се нуждае отъ хлѣбъ, а не отъ любовь. Хората говорятъ за Христа, че е великъ човѣкъ, възхваляватъ Го, а сщщевременно още Го държатъ разпнатъ на кръста. Това не е любовь. Не ви упрѣквамъ, че не любите, но ви казвамъ истината, която ще ви освободи отъ заблужденията.

Помнете символитѣ, които ви дадохъ днесъ, за да си служите съ тѣхъ въ живота. Нощвитѣ представятъ физическия човѣкъ; воденицата представя страданието, презъ което човѣкъ минава; квасътъ — човѣшкия умъ ; брашното — човѣшкото сърдце, а жената, която ще го замѣси, представя висшето съзнание въ човѣка, т. е. душата, която възпитава, повдига и облагородява ума и сърдцето. Служете си съ тѣзи символи, като методи за лѣкуване, за трансформиране на състоянията. Ако сте

гнѣвливъ и неразположенъ, представете си мислено, че предъ васъ стои ношва съ брашно, квасъ и вода въ нея. Замѣсете кваса и брашното заедно съ водата, и пригответе хлѣбъ. Извикайте на помощъ разумната жена. Докато мѣсите хлѣба, неразположението и гнѣвътъ ще изчезнатъ. Нека всички мѣже, жени и деца мѣсятъ брашно, да оправятъ живота си. Не казвайте, че страдате, но кажете си, че воденицата ви мели брашно, върши нѣкаква работа. Мислите ли така, страданията ви наполовина поне ще се намалятъ. Като провѣрявате думитѣ ми на опитъ, вие се убеждавате въ истинността имъ, а не ги приемате като аксиома. Ако дъщеря ви мисли да се жени, отворете Евангелието на мѣстото, дето е притчата за кваса и за жената, която омѣсила брашното, и се опитайте да я изтълкувате. Говорете на дъщеритѣ и на синоветѣ си истината дотолкова, доколкото тѣ могатъ да ви разбиратъ. Ако имъ говорите споредъ степенъта на тѣхното развитие, тѣ ще ви разбератъ. Не се страхувайте, не мислете, че нѣма да ви разбератъ. Какво става днесъ? Майкитѣ се страхуватъ да говорятъ истината предъ синоветѣ и дъщеритѣ си, но имъ търсятъ подходяща партия — богати или учени. Богатството и учеността не сѣ съществени нѣща въ живота. Важно е, момата и момъкътъ да бждатъ здрави по умъ, сърдце и воля. Ако между ума и сърдцето имъ се яви дисхармония, ако въ чувствата се явятъ противоречия, тѣ заболѣватъ отъ туберкулоза. Затова се казва, че туберкулозата е болестъ на чувствата. Човѣкъ заболѣва отъ охтика, когато люби и мрази, когато надеждата му се превърне въ отчаяние; когато вѣрата му се превърне въ безвѣрие. Изобщо, когато омразата, отчаянието, безвѣрието взематъ връхъ въ човѣка, той заболява отъ грѣдна болестъ. Охтиката е психическа болестъ. Когато се свива, стѣга, човѣкъ пакъ заболява отъ охтика. Дробоветѣ му постепенно се свиватъ, докато попаднатъ микроби отвънъ, и той започва да се оплаква отъ болка въ гърдитѣ. Бацилитѣ го нападатъ като орли, изяждатъ дробоветѣ му и казватъ: Понеже този човѣкъ не е достоенъ да живѣе, нека му услужимъ, да го изпратимъ на онзи свѣтъ.

Днесъ и на васъ Христосъ говори, да омѣсите добре хлѣба си и да се пазите отъ лошия квасъ, който покваря умоветѣ и сърдцата. — Кѣде е Христосъ? — Въ всѣки добъръ, справедливъ, истинолюбивъ човѣкъ, който е готовъ да се жертвува за благото на своитѣ ближни. Търсете Бога и Христа не вънъ отъ себе си и вънъ отъ хората, но въ сърдцата и въ умоветѣ. Вглеждайте се едни въ други, да видите, че Богъ живѣе въ васъ. Ще кажете,

че злото е взело надмощие въ свѣта. Това показва, че е наближило времето за идване на Царството Божие на земята. Щомъ злото вземе надмощие, всички хора ще започнатъ да плачатъ, и Богъ ще слѣзе на земята да изсуши сълзитѣ имъ. Когато злото умъртви хората, Богъ ще ги възкреси. Той запитва пророка: „Сине чловѣчески, тѣзи кости могатъ ли да оживѣятъ?“ — Ти можешъ, Господи, да ги възкресишъ. Азъ виждамъ вече, какъ сухитѣ кости се събиратъ подъ ржцетѣ на добрата жена, и тѣ постепенно оживяватъ. Съ други думи казано: Новиятъ животъ иде да оформи новитѣ мисли и желанія, да изтъче отъ тѣхъ новия човѣкъ. Велико дѣло се твори днесъ предъ цѣлото небе и цѣлата земя.

Сега, като се върнете по домоветѣ си, вижте, влѣзълъ ли е Христосъ въ мѣжа и въ жената ви, въ децата и въ приятелитѣ ви. Ако тѣ иматъ ноцви, квасъ, брашно и вода и сами могатъ да замѣсятъ брашното си, ще знаете, че добрата и разумна жена, т. е. Христосъ е въ тѣхъ. Благодарете, че на всички сж дадени елементитѣ на живота, за да оживѣете и възкръснете. Въ всѣки човѣкъ има нѣщо добро. Божественото Начало е вложено въ всѣкиго, но то трѣбва само да се събуди и прояви. Мъртвитѣ ще възкръснатъ, а живитѣ ще се проявяватъ. Това ще стане скоро. За кои хора? За онѣзи, които иматъ ноцви, квасъ и брашно. Остава само едно — да слѣзе добрата жена отгоре и да замѣси брашното имъ.

Време е вече да турите вашия магеръ на мѣстото на вашия игуменъ и да му зададете въпроситѣ: Колко струвате вие, за колко време ще обиколите цѣлата земя и какво мисли царьтъ за васъ? На първия въпросъ отговорътъ е даденъ: вие струвате 29 сребърника. Като съберете числата $2 + 9 = 11$, събирате $1 + 1 = 2$. Двойката представя жената, число на противоречие. Отговорътъ на втория въпросъ е, че можете да обиколите цѣлата земя за 24 часа, ако се движите съ бързината на свѣтлината. Числото 24 е образувано отъ $2 + 4 = 6$. Шесторката означава законъ на движение. Тя означава още разумната жена, която знае да мѣси брашното. Числото шестъ представя правилень шестоѡгълникъ, на който тритѣ върха сж обърнати нагоре, а тритѣ — надолу. Това число означава още слизание и възлизание, т. е. число на вѣчното движение. Отговорътъ на третия въпросъ: Ти мислишъ сега, че азъ съмъ стариятъ игуменъ, когото познавашъ отъ по-рано, но се лъжешъ, азъ съмъ другъ. Това значи: Царьтъ трѣбва да почне да мисли обратно, че не е дошълъ на земята да царува, а да слугува. Подъ думата „царъ“ разбираме всѣки човѣкъ.

Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да знае, че е дошълъ на земята да служи съ любовь на Бога, на своитѣ ближни и на себе си.

11. Беседа отъ Учителя, държана на 25 августъ, 1918 г. София.

Вкжци

„И вкжци пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото“.
Марка 10:10.

„И вкжци“. Въ дадения случай думата „кжща“ е важна. Понятието „кжща“ е обикновено. И съвременнитѣ хора гледатъ на кжщата като на обикновено нѣщо. Какво представя кжщата? — Постройка, направена отъ четири или повече стени, отгоре покрити. Тя има единъ или повече прозорци и една или повече врати — зависи отъ срѣдствата на човѣка и отъ целта, за която е правена. Повечето кжци, външно и вътрешно, отговарятъ на хората, които сж ги строили и живѣятъ въ тѣхъ. Отъ направата и строежа на кжщата сждимъ за степенята на умственото и духовно развитие на обитателитѣ ѝ.

Евреитѣ направиха своята скиния по образецъ и подобие на тази, която Мойсей видѣ въ духовния свѣтъ. Следователно, трѣбва да се предположи, че и хората правятъ кжцитѣ си по образецъ на тѣзи, които нѣкога сж видѣли въ духовния свѣтъ. Каквото сж запомнили отъ тѣзи образци, това свалятъ на земята. Понеже хората идатъ отъ различни свѣтове, тѣ сж представители на различни култури, затова земнитѣ имъ кжци се различаватъ. Какво заключаваме, когато видимъ, че нѣкой човѣкъ си строи кжща? Строенето на кжща подразбира женитба или встѣпване въ бракъ. Значи, който строи кжща, иска да се жени, да встѣпи въ бракъ. Ако е младъ, той строи кжщата за себе си; ако е старъ — за своитѣ деца, внуци и др.

„И вкжци пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото“. Този стихъ, самъ по себе си, нѣма особено значение. Христосъ е говорилъ за много нѣща, а за какво, именно, Го запитали ученицитѣ Му вкжци, не е известно. Въ математиката, когато искатъ да опредѣлятъ едно неизвестно, взиматъ известни числа или прави линии и решаватъ задачата. Въ случая, и азъ взимамъ една права линия, за да опредѣля неизвестната.

И тѣй, строенето на кжща подразбира встѣпване въ бракъ. Думата „бракъ“ въ различнитѣ езици има различно значение: на български езикъ тя означава съчетание, на турски значи да оставишъ нѣщо, а на английски „break“ — да счупишъ нѣщо. Тѣй щото, когато говоримъ за брака, трѣбва да приемемъ едно отъ тритѣ понятия. Значи, хората се женятъ или да се съчетаятъ, или да се оставятъ, или да счупятъ главитѣ си. Въ заключение,

ще кажемъ, че въ кжщата, дето билъ Христосъ съ ученицитъ си, се разисквало върху брака — единъ отъ най-важнитъ социални въпроси. Запитаха Христа: Защо човѣкъ трѣбва да се жени, и какви трѣбва да бждатъ отношенията на мъжа къмъ жената и на жената къмъ мъжа.

Единъ американски професоръ отивалъ да се жени. Запитали го: Кжде отивашъ? Вмѣсто да отговори, че отива да се жени, той отговорилъ: Отивамъ да се жежа.

Какво означава глагола „жежа, жежене“? — Печене. Значи, американскиятъ професоръ отивалъ да се пече. Когато пече хлѣбъ, жената нагорещява пещъта. Ако я нагорещи повече, отколкото трѣбва, тя ще изгори хлѣба. Когато готви, тя пакъ нагорещява пещъта. Нагорещи ли я повече, отколкото трѣбва, яденето ще прегори, или ще изгори. Думата женитба има съвсемъ друго значение, а не печене, жежене, както нѣкои я разбиратъ. Днесъ тази дума е изопачена. Първоначално тази дума означавала съчетание, съединяване, но това не е нито бракъ, нито женитба. Думата женитба е преводъ на истинската дума съчетание, но преводътъ не е сполучливъ. Думата женитба произлиза отъ жена, която означава „добра жетва“. Това значи, да извадишъ сѣмето на нѣщо, което е узрѣло добре, и да го изядешъ. Истинското съединяване или съчетание не става на земята. Тукъ не ставатъ никакви бракове, никакви женитби. Това, което хората наричатъ бракъ, женитба, е друго нѣщо, по-скоро сдѣлка, поставена на известни условия и интереси. Покажете ми единъ мъжъ или една жена женени, които никога да не сж си казвали горчива дума, никога да не сж отправили помежду си кривъ погледъ. Нека всѣки си отговори, какъвъ е неговиятъ бракъ: съединяване, оставяне или строшаване на главата. Повечето бракове сж оставяне или строшаване на глави. Малко бракове представятъ съединяване или съчетание.

Кжде се крие причината за разваляне на човѣшкитъ бракове? — Въ неустойчивостъта на човѣшкото естество, въ проявитъ на самия човѣкъ. Много мисли, чувства и желания на човѣка оставятъ следъ себе си торъ, нечистотии, въ които нѣжнитъ коренчета на човѣшкия умъ и човѣшкото сърдце изсъхватъ. Горко на това сърдце и на този умъ, които сж попаднали въ торищата на изопаченитъ човѣшки мисли и желания! Важенъ е въпросътъ за брака, затова ученицитъ на Христа сж разисквали върху него. Съединяватъ се не само мъже и жени, но всички хора. Съ кого се съединяватъ хората? — Съ Бога. Каквото е отношението на мъжа къмъ жената, и на жената къмъ мъжа, такова е отношението на всички хора,

като души, къмъ Бога. Нѣкои се присѣдиняватъ къмъ една или къмъ друга църква и мислятъ, че съ това сж разрешили въпроса. Тѣ не знаятъ, че всѣка църква, всѣко общество сжщо така сж съединени или свързани съ Бога. Значи, не само отдѣлниятъ индивидъ, но всички църкви, общества и народи иматъ отношение къмъ Бога.

„И вкжщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото“. Тѣ искаха отъ Христа принципаленъ отговоръ по този въпросъ, затова и вкжщи Го запитаха за сжщото, да имъ даде повече обяснения. Човѣкъ не може да се просвѣти върху даденъ въпросъ, докато не го разреши принципално. Докато търсите щастieto на земята, никога не можете да го намѣрите. Земята е велика Божествена работилница. Тя е мѣсто за работа, а не за щастие. Който влѣзе въ тази работилница, трѣбва да се облѣче въ мжжки или въ женски дрехи и да изучава дълбокия смисълъ на това, което е вложено въ неговата кжща — въ собственото му тѣло. Какъ сж направени кжщитѣ на земята, знаемъ: едни сж направени повече отъ камъни, други — повече отъ тухли, трети — само отъ дъски. И духовнитѣ кжщи сж направени по сжщия начинъ, но материалитѣ имъ сж фини — материали на добродетелитѣ: на любовта, на мждростта, на истината, на правдата, на добродетелта, на милосърдието, на вѣрата и др. Любовта, напимѣръ, представя обширенъ свѣтъ, въ който участвуватъ множество разумни и възвишени сжщества, съ специална задача и предназначение.

Когато слѣзе на земята, като работникъ въ Божествената работилница, човѣкъ трѣбва да запита Учителя си, може ли мжжъ да напуска жена си и жена — мжжа си. На този въпросъ Христосъ отговаря: Мжжътъ и жената сж въ една плътъ. Подъ думата мжжъ и жена Той разбиралъ духа и душата, ума и сърдцето на човѣка. Тѣ живѣятъ въ една кжща, въ една плътъ. На земята мжжътъ и жената живѣятъ въ две кжщи, отдѣлно единъ отъ другъ, поради което се явява споръ, въ коя отъ дветѣ кжщи да живѣятъ. Обикновено мжжътъ иска да бжде господарь и заповѣдва да живѣятъ въ неговата кжща. Нѣкога жената иска да бжде господарка, да живѣятъ въ нейната кжща. Тази е причината за спора между мжжа и жената на земята. Спорътъ лесно се решава: дайте едната кжща подъ наемъ на вашитѣ деца, а въ другата останете да живѣете вие, двамата. Христосъ казва: Мжжътъ, т. е. духътъ може да напусне жената само тогава, когато тя се опорочи и отдалечи отъ Бога. Само при това положение връзката между човѣшката душа и Бога се прекжсва и настава това, което се нарича „втора смъртъ“. Да се отдалечишъ отъ Бога и да

отидешъ въ свѣта да се удоволствуващъ, да водишъ пороченъ животъ, това е грѣхъ, който не се прощава. Защо? — Защото връзката е прекъсната. Затова е казано въ Писанието: „Не огорчавайте Духа, съ Когото сте свързани.“ Ако жената има нисши наклонности, а мъжътъ е духовенъ, но се увлѣче по желанията на жена си, той поробва душата си. Ако жената е благородна, съ духовни стремежи, и се увлѣче по нисшитѣ желания на мъжа си, тя поробва душата си. Христосъ казва на ученицитѣ си: За този грѣхъ, именно, духътъ напуска душата. За да не изпаднатъ въ грѣхъ, на всички се препорѣчва чистъ и светъ животъ. Човѣкъ не може да се развива правилно, ако животътъ му не е чистъ и светъ.

Чистиятъ и светъ човѣкъ е всѣкога доволенъ отъ живота си, той е готовъ на всѣкакви услуги и жертви за доброто на своята душа и на своитѣ ближни. Който прелюбодействува, той е опетнилъ душата си. Той е готовъ на всички престѣпления. Като прелюбодействува, човѣкъ служи на плътта си. Тя взима надмощие въ човѣшкия животъ. Този принципъ наричаме „хопити“. Той руши, разединява, умъртвява. Въ Евангелието този принципъ е нареченъ грѣхъ, змия. Той бѣше проникналъ и въ рая, качилъ се бѣше на забраненото дърво и оттамъ се разговаряше съ Ева. Човѣкъ е дошълъ на земята да изпълнява Божиата воля, а не да служи на нисшия принципъ. Той е влѣзълъ въ работилницата на живота — въ свѣта, и трѣбва да опредѣли отношенията си къмъ него.

„И вкѣщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сѣщото.“ Този стихъ показва, че има въпроси, на които човѣкъ може да намѣри отговора въ себе си, въ своя умъ. Тамъ той ще намѣри разрешението на въпроса за отношенията между мъжа и жената. Здравето и щастieto на човѣка зависятъ отъ връзката между духа и душата отъ една страна, както и между ума, сърдцето и волята, отъ друга страна. Ако връзката между тѣхъ се разкъса, човѣкъ изгубва здравето си. Щомъ започне да боледува, той става недоволенъ, нещастенъ. Тѣй щото, ако боледувате, търсете причината за това въ неправилнитѣ отношения между духа и душата, както и между ума и сърдцето. Божиитѣ закони сѣ много строги. Когато Духътъ посети нѣкого, и той измѣни на Божиитѣ закони, последствията сѣ лоши; никой не може да избѣгне тѣзи последствия. Каквото и да прави, човѣкъ не може да измѣни на правилнитѣ отношения. Рече ли да измѣни на тѣхъ, това е все едно, да размѣни мѣстата на струнитѣ въ цигулката и да ги разгласи. При това положение, никаква мелодия не може да излѣзе. Какъ ще свирите на цигулка, на която четиритѣ струни

сж еднакво настроени? Може да свирите на цигулката, само когато струнитѣ ѝ сж нагласени споредъ законитѣ, които отговарятъ на самия инструментъ. Умътъ е нагласенъ въ една гама, сърдцето — въ друга, душата — въ трета, духътъ — въ четвърта. Обаче, между всички гами има известно съотношение. Хармоничниятъ животъ подразбира спазване на това съотношение.

Христосъ обяснява на ученицитѣ си, какви трѣбва да бждатъ отношенията на ученика къмъ учителя. Нѣкои казватъ, че, ако били на мѣстото на Христовитѣ ученици, щѣли да иматъ други отношения къмъ Христа. Какви отношения щѣха да иматъ? И тѣ, като Заведеевитѣ синове, щѣха да искатъ първитѣ мѣста. Такова желание поражда недоразумение и несъгласие между хората. Христосъ каза на богатия да продаде всичкото си имане, да даде паритѣ на беднитѣ и да Го последва, но той не разбра думитѣ Му и не Го послуша. Това показва, че и на времето си, и днесъ не всички хора разбиратъ учението на Христа. Да се отречешъ отъ себе си, това значи, отричане отъ всичко лично, човѣшко и временно. Който се отрече отъ себе си, той не казва, че това или онова е негово; той е готовъ на всички жертви. Каже ли „това е мое“, грѣхътъ е турилъ вече крачето си, дето не трѣбва. Започнатъ ли майката и бащата да спорятъ, кое дете обича повече майката, и кое — бащата, грѣхътъ е на прага на този домъ. Любовта не се дѣли, нито се продава. Христосъ обяснява на ученицитѣ си, какви трѣбва да бждатъ отношенията между хората.

Като изучаватъ устройството на своето тѣло, нѣкои се запитватъ, защо човѣкъ има две очи, две уши, две ноздри, две отвѣрстия на устата, две половини на мозъка? Защо главата му отзадъ и горе е покрита съ косми, а лицето — гладко? Всѣко нѣщо си има значение. Покритата частъ на главата съ косми означава мъжкия принципъ, а голата, гладката частъ — женския принципъ. Долната частъ на крака е противоположна на горната частъ на главата, затова тя представя лицето на тази частъ. Между тѣзи части има известно съотношение. Ето защо, ако нѣкой страда отъ подагра въ краката, това показва, че въ горната частъ на главата има нѣщо дисхармонично. И обратно, ако има болка въ горната частъ на главата, това показва, че въ долната частъ на крака сжествува нѣкаква аномалия. Като разглеждате ръката на човѣка, виждате, че горната частъ е космата — мъжки принципъ, а долната гладка — женски принципъ. Характерътъ на човѣка се познава по долната частъ на ръката, т. е. по жената, какъ тя се проявява вкжци.

Думата „мжжъ, мжжки принципъ“ подразбира свѣтъ, въ който се събира потенциалната енергия. Оттукъ тя се изпраща въ женския или негативния принципъ, да се обработва и пресъздава. Затова се казва, че идеитѣ трѣбва да влизатъ въ сърдцето, като благоприятна почва за тѣхното обработване. Умътъ трѣбва да бѣде богатъ съ мисли и идеи, които да слизатъ въ сърдцето. Който иска да се жени, да избере богатъ мжжъ, или богатата жена. Тукъ думата „богатъ“ е употребена въ широкъ смисълъ — богатъ по умъ, по сърдце и по душа. Богатиятъ не трѣбва да злоупотрѣбвява съ своето богатство, защото ще си причини такова нещастие, каквото съвременнитѣ хора си причиняватъ съ изсичането на горитѣ. Да злоупотрѣбвашъ съ богатството на ума си, това значи, да се изложишъ на крайна сухота и безплодие, което води къмъ обезсмисляне на живота.

Фарисеитѣ запитаха Христа: „Защо Мойсей позволи на мжжа да напише разводно писмо на жена си и да я напусне? Христосъ отговори: „За жестокосърдечието ваше е писалъ тази заповѣдь.“ Хората пишатъ закони, които не сж съгласни съ Божиитѣ. Даже и въ природата има закони, които не сж съгласни съ Божиитѣ, но и еднитѣ, и другитѣ сж временни. Несъзнателно майката и бащата пишатъ закони на своитѣ деца, за които тѣ носятъ послѣдствията имъ, добри или лоши. Когато майката е бременна и даде мѣсто на нѣкакво нисше чувство, страсть или желание, то ще се предаде на детето. Сжщо така и бащата предава своитѣ чувства и желания на детето си. Ако е пожелалъ да извърши нѣкакво убийство, а не го извършилъ, детето ще го направи. Казано е въ Писанието: „Нѣма нищо скрито, което да не се разкрие“. Като знаятъ това, родителитѣ трѣбва да бждатъ внимателни, да не предаватъ на децата си своитѣ лоши желания. Христосъ казва: „Само за прелюбодеяние има право човѣкъ да напусне жена си“. Предавайте на децата си своитѣ добри мисли, чувства и желания, да се радватъ на живота и вие, и децата ви. Като дойдете следния пжтъ на земята, спазвайте Божиитѣ закони. Това е първата задача, която всѣки трѣбва да разреши въ себе си, въ своя домъ. Така, именно, ще можете лесно да се справяте съ своитѣ мжчноти. Това подразбира ликвидиране съ кармата. или смекчаване на сждбата.

Като слушате да се говори за изпълнение на Божиитѣ закони, не трѣбва да се плашите. Вѣрно е, че всѣко нарушаване на тѣзи закони носи своитѣ лоши послѣдствия, но трѣбва да бждете разумни, смѣли и

решителни. Свѣтътъ се нуждае отъ герои. Казано е, че страхливиятъ нѣма да наследи Царството Божие. — Какъ да измѣнимъ грѣха? — Грѣхътъ не може да се измѣни, той всѣкога си остава грѣхъ. Сжщо така, доброто си е всѣкога добро, любовта — любовъ, омразата — омраза, лжата — лжа. Нищо не е въ състояние да ги измѣни, нито оправдае. Последствията на отрицателнитѣ сили сж разрушителни: тѣ действуватъ зле върху ума, сърдцето, тѣлото на човѣка. Следователно, не се мжчете да ги измѣните, но стремете се да ги избѣгвате, да не попадате подъ тѣхното влияние. Ако мразите нѣкого, вие се свързвате съ всички, които мразятъ, а съ това усилявате вашата омраза. Като знаете това, кажете си: За благото на моя умъ, на моето сърдце, на моята душа и на моя духъ нѣма да лжа и да мразя. Прилагайте глаголитѣ „мога и будя“. Събуждайте доброто въ себе си. Събудете Христа въ себе си, въ своята кжща. — У насъ ли е Христосъ? — На това сами можете да си отговорите. Има праздни и пълни кжщи. Ако кжщата ви е праздна, Христосъ не е у васъ. Ако кжщата ви е пълна, Христосъ е у васъ. Мжжъ, на когото жената е умрѣла, е самъ вкжщи, неговиятъ Христосъ е заминалъ нѣкъде. И жената е сама, ако мжжътъ ѝ е умрѣлъ — нейниятъ Христосъ е заминалъ. Търсите ли другъ Христосъ, ще намѣрите нѣкой антихристъ. Сжщото се отнася и до църквитѣ. Църква, която Христосъ е напусналъ, остава сама. Вториятъ, който дойде, ще бжде антихристъ. Страшно е положението на човѣка, когото Христосъ е напусналъ. Той е въ състояние „хопити“, т. е. надмощие на плътта. Този човѣкъ е осжденъ на втора смъртъ. Като се отегчи отъ живота, човѣкъ иска да умре. Лесно е умирането, но страшно е, когато дойде втората смъртъ. Има смисълъ да умре човѣкъ, но ако се освободи отъ грѣха. Значи, има смъртъ за добро, съ добри последствия; има смъртъ съ лоши последствия. Смъртъ, която носи лоши последствия, има разрушително влияние върху човѣка. Тази смъртъ наричаме „втора смъртъ“. За да се избавите отъ нея, дръжете въ ума си мисълта, че Христосъ е въ васъ, ученицитѣ Му — сжщо, и вие сте единъ отъ Неговитѣ ученици. Вложите ли тази мисълъ въ ума си, дръжете я постоянно, за да запазите доброто си разположение. Загубите ли разположението си, вие приличате на младитѣ моми и момци, които въ първо време се възхищаватъ едни отъ други, но скоро се насищатъ и губятъ възхищението си.

Единъ младъ момъкъ срещналъ една мома и толкова я харесалъ, че пожелалъ да се ожени за нея. Отъ сутринъ до вечеръ все за нея мислилъ:

не могъл нито да работи, нито да спи, измъчвал се, мислил, че не може да живее без тази мома. Един ден той отишъл при един добър, благочестив човек и му разказал мъката си. Той го изслушал и му казал: Не бързай да се жениш, може тази мома да не е за тебе. — За мене е, без нея ще полудя, нямам смисъл в живота си. Добрият човек го успокоил малко, казал му да я проследи, да види, какъ живее. След две седмици младият момък отишъл пак при добрия човек и му казал: Право казваш, тази мома не е за мене. Срещам я постоянно с един млад господин. Значи, момъкът се влюбил в момата, но любовта му не е трайна. Изведнъж се запалил, изведнъж изгаснал. Това не е любов.

Много хора приличат на младия момък: днес се влюбят в Христа, искат да се оженият за него, но в скоро време любовта изгасва — надеждите и очакванията им не се оправдават. Човек се жени или за Христа, или за младия момък. Който се ожени за Христа, завинаги върен Му остава. Който се ожени за младия момък, в скоро време ще се развнчае. На земята женитба не съществува. Който иска да се жени, да отиде в духовния свят. Женитбата е духовен процес. Момък и мома се обичат и казват, че ще си бждат върни до гроба. — Това не е любов. Любовта следва човека и зад гроба. Христос казва: „Вие сте гробища варосани“. Това показва, че Той възстава против гроба. Въпреки това, хората взимат гроба като предъл между два свят, или за край на живота. Човек не трябва да мисли за гроб, но да работи върху себе си, да се кали, да понася мъчности и страданията с търпение и любов. Така той ще възпита своето животинско естество, за сметка на което ще се пробуди духовното. Като се наблюдава, той вижда, че в най-красивите моменти на живота му, в него проговаря животното. Това показва, че той не се е справил с него и много още има да работи, докато го възпита. Събуждайте духовното начало в себе си, за да бждете силни, да се справяте с животинското.

Умът и сърцето на човек трябва да бждат в постоянна връзка, да си останат завинаги върни. Човек ще бжде дотолкова върен на другите, доколкото е върен на себе си. Който изневърява на себе си, изневърява на ближния си. Това е закон, в който няма изключение. Ще кажете, че се стремите към духовния свят. — За да разберете духовния свят, трябва да разбирате физическия. И обратно: познаването на физическия свят води към познаване на духовния. Както за

познаването на физическия свѣтъ имашъ нужда отъ сѣтива и органи, така и за познаването на духовния свѣтъ сж нуждни съответни органи. Цвѣтето познаваме чрезъ зрението и обонянието. Какъ познаваме чувствата? — И за тѣхъ има съответни органи. Ето защо, отъ всички хора се иска работа, да развиятъ духовнитѣ си органи и сѣтива така, както сж развити физическитѣ. На физическия свѣтъ нѣкои нѣща се изразяватъ въ цвѣтове, багри, бои и по тѣхъ ги различаваме. Какъ различаваме нѣщата въ духовния свѣтъ? — Чрезъ проявитѣ на характера. Всѣка проява на характера има свой специфиченъ цвѣтъ и тонъ. Цвѣтоветѣ, багритѣ сж имунитетъ срещу грѣха. Дето има цвѣтове, тамъ грѣхътъ е изключенъ. Грѣхътъ се върши всѣкога на тъмни мѣста. Значи, цвѣтоветѣ прогонватъ грѣха, или го изкупватъ. Съ други думи казано: музиката, цвѣтята и животнитѣ спасяватъ човѣка отъ грѣха. Затова, спирайте вниманието си върху тѣхъ. Който не имъ обръща внимание, той е слѣпъ, глухъ и безъ обоняние. Той се е развелъ съ жена си. Затова не трѣбва да се приема въ никакво общество, нито между хората на земята, нито между сжществата на небето. Единственото нѣщо, което спасява човѣка отъ грѣха, е разкаянието. Що е разкаянието? — Тониране, което има за целъ да хармонизира всички тонове, чрезъ които човѣкъ може да свири по Божественъ начинъ. Разкаянието е нагласяване на душата споредъ тоноветѣ на Божествената хармония. Затова, именно, сж дошли хората на земята. Като се тониратъ въ великата работилница — земята, тѣ ще се върнатъ отново на небето. Това, което човѣкъ прави на земята, добро или зло, не може да го направи на небето — тамъ нѣма съответни условия. Ако отидете на небето и допуснете една лоша мисълъ, ще ви изпждятъ вънъ за хиляди години. — Тамъ не прощаватъ ли? — Не е въпросъ за прощаване, но тамъ, изобщо, не приематъ грѣшници. Човѣкъ ще живѣе на земята хиляди години, докато научи Божественитѣ закони и престане да грѣши. Ще кажете, че животътъ на земята е лошъ. — Има по-лошъ животъ отъ земния. Казано е, че, който напусне жена си безъ причина, ще мине презъ втората смъртъ. За да се избѣгне тази смъртъ, мжжътъ и жената трѣбва да живѣятъ въ една кжща, т. е. въ едно тѣло. Двойствеността въ човѣка — дветѣ очи, уши, ноздри, дветѣ половини на мозъка показватъ това, именно, че едното отъ тѣхъ е за мжжа, т. е. за ума, а другото — за жената, т. е. за сърдцето. Жената е онзи полюсъ, въ който се събира нуждната енергия за оплодяване, за обработване. Ето защо,

сърдцето трѣбва да бѣде всѣкога топло, а умътъ — енергиченъ, да не се подава на никакви съблазни и лъжи.

Едно време сатаната изкушаваше Христа. Казваше Му: „Ако ми се поклонишъ, ще ти дамъ всичкитѣ царства свѣтовни.“ Ако дяволътъ дойде при васъ и ви иска цѣлувка, ще му дадете ли? Не му давайте, защото той носи проказа и смъртъ. Той ще отдалечи душата ви отъ Бога, ще изгубите всичко ценно въ себе си и ще минете презъ втората смъртъ. Пазете се отъ лъжливитѣ учения, които много обещаващъ, нищо не даващъ. Мислете право и поставяйте всичко на критика. Ще дойде нѣкой да ви разубеждава въ сѣществуването на Бога. Въ кого да вѣрвате? Ще ви говорятъ за различни философи — за Кантъ, за Спенсеръ и др. Въ хората ще вѣрвате, а нѣма да вѣрвате въ Бога. Душата, съ която облагородяващъ нѣщата, не е ли твоятъ Богъ? Умътъ, съ който мислишъ, и сърдцето, съ което чувствуващъ, не сѣ ли удове на Божественото Начало въ тебе? Всѣки човѣкъ е проекция на Бога. Ако човѣкъ сѣществува, и Богъ сѣществува. Като послѣствие на това твърдение, излиза, че щомъ човѣкъ умира, и Богъ умира. Вѣрно ли е това? — Въ едно отношение е вѣрно. Понеже човѣкъ е частица отъ Бога, като умре частицата, заедно съ нея умира и частицата отъ Бога, която е била въ човѣка. Ако сѣдите за нѣщата по аналогия, ще дойдете до криви разбирания за Бога. Преди всичко, смъртъ не сѣществува. Човѣкъ не умира, но минава отъ едно състояние въ друго. Ако търсите Бога, ще Го намѣрите въ ума, въ сърдцето, въ душата и въ духа си, но само когато сте особено разположени; когато сте отворени за всички живи сѣщества и готови да се жертвувате за цѣлия свѣтъ. Въ този моментъ вашиятъ Богъ се е пробудилъ и ви говори. Усѣмните ли се въ Него, вие хвърляте калъ въ лицето Му и Го затѣмнявате. Трѣбва ли да се сѣмнявате въ Онзи, Който ви е направилъ хиляди добрини и не престава да ги прави? Велики сѣ дѣлата Божии. — Нѣма ли поне едно изключение въ Неговитѣ дѣла? — Въ сто милиона движения има едно изключение — резултатъ на човѣка, който се сѣмнява въ Божиитѣ закони. Въ хиляда добри прояви на Бога има една лоша, която принадлежи на човѣка. Съ това ние създаваме мѣчнотии на Бога и Го заставяме да слѣзе на земята, да изправи сторената погрѣшка. Значи, изключението въ законитѣ на Бога е човѣкътъ. Въ Битието, дето се говори за създаването на свѣта, Богъ билъ доволенъ отъ всички дни, но за втория день не се казва нищо. Защо? — Въ този день е създадена материята, отъ която е направенъ човѣкътъ —

изключението. И за човѣка има единъ лошъ день — вториятъ. Ако презъ този день се опитате да философствувате, философията ви ще бѣде мъртва.

Христосъ казва на ученицитѣ си: „Не е позволено на човѣкъ да напуца жена си безъ причина“. За предпочитане е да носи страдания, отколкото да пожертвува душата си за едно моментно удоволствие. Добре ли постѣпва пияницата, който за чаша вино жертвува благото на своитѣ деца, жена и на цѣлия си домъ? Ние се намираме предъ дилемата, да изхвърлимъ ли втория день, изключението, отъ себе си, или да го оставимъ. Първиятъ човѣкъ — духътъ въ човѣка е направенъ по образъ и подобие на Бога, вториятъ човѣкъ — плътта е направена отъ калъ. Обаче, въ Писанието е казано, че вториятъ човѣкъ е направенъ въ шестия день. Шестъ е число на илюзии, на слизане и на качване. Човѣкъ е своенравно сжщество, затова му сж дадени играчки, да се забавлява. Въ игритѣ си той е отишълъ далечъ: започналъ е да коли, да рѣже глави на кокошки, агънца, прасета, дори и на хора. Днесъ го виждаме на бойнитѣ полета, дето рѣже глави, рѣже, крака, вади очи и т. н. — Защо се биятъ хората? — Защото сж направени отъ калъ. — Кога ще престанатъ да се биятъ? — Когато се родятъ отъ вода и духъ. Христосъ обръща вниманието на ученицитѣ си къмъ причинитѣ и последствията на страданията въ човѣшкия животъ. Той казва, че задачата на човѣчеството е да преработи и организира материята, отъ която е създаденъ човѣкътъ. — Кога ще се преработи тя? — Когато мъжътъ и жената не се напуцатъ; когато всички хора се обединятъ въ едно цѣло и живѣятъ безъ грѣхове и престѣпления. Въ бѣдеще хората ще живѣятъ въ чистота и светостъ. Никой нѣма да казва като Давида: „Въ грѣхъ ме зачена майка ми“. Ако майката е живѣла въ грѣхъ, и дъщерята ще живѣе въ грѣхъ. Понеже майката не се е въодушевявала отъ възвишеното, и дъщерята ще следва нейния пѣтъ. Майката е мислила само за ядене и пиене, за облѣкла и украшения, и дъщерята ще мисли за сжщото, и тя ще се кичи съ панделки и цвѣтя. Добро нѣщо е панделката, тя е знаме на правдата, но не е истинска. Бѣдещитѣ хора ще живѣятъ съ велики идеи.

Мнозина казватъ, че Христовото учение не е приложимо днесъ, не е съгласно съ съвременната култура. Не е приложимо Христовото учение за онѣзи, които сж направени отъ калъ. Обаче, за онѣзи, които сж направени отъ духъ и вода, то е приложимо. Тѣ го прилагатъ и живѣятъ въ миръ, въ съгласие и любовъ. Тѣ ще бѣдатъ вѣрни въ любовта си и

задъ гроба, а не както сегашнитѣ хора, само до гроба; въ повечето случаи вѣрността имъ не стига и до гроба.

Двама приятели пѣтували презъ една гѣста гора и се разговаряли любовно, за вѣрността и трайността на своитѣ чувства. По едно време тѣ чули нѣкакво шумолене и видѣли, че мечка иде срещу тѣхъ. Единиятъ отъ тѣхъ билъ по-сръченъ, веднага се качилъ на едно дърво. Вториятъ не успѣлъ да го последва и съобразилъ да легне на земята и да се пристори на умрѣлъ. Той чувалъ, че мечката не яде мърша. Като приближила до него, мечката започнала да го души, и, понеже помислила, че е мъртавъ, продължила пѣтя си. Онзи, който билъ на дървото, веднага слѣзълъ и запиталъ приятеля си: Какво ти каза мечката? — Каза ми, другъ пѣтъ да не трѣвамъ на пѣтъ съ такива приятели.

Какво представя мечката? — Мѣчнотиитѣ въ живота. Какъ разрешаватъ хората мѣчнотиитѣ си? Едни ги разрешаватъ отвисоко, качватъ се на високи дървета и казватъ, че тамъ се мисли добре. Тѣ не говорятъ истината — отъ страхъ се качватъ на дървета. Тѣ не сж смѣли. Други пѣкъ лѣгатъ на земята и се приструватъ на умрѣли. И тѣ сж страхливи. Христосъ казва и на еднитѣ, и на другитѣ: Азъ нѣмамъ нужда отъ приятели, които се качватъ на дърво, или лѣгатъ на земята, като видятъ мечка. Азъ нѣмамъ нужда отъ ученици, направени отъ калъ.

Сега и азъ желая да срещна българи, които не сж направени отъ калъ. Има вече такива българи. — Какво ще стане съ България и съ българитѣ? — Онѣзи, които сж направени отъ калъ, ще се стопятъ. Онѣзи, които сж родени отъ чиста вода и отъ свѣтлината на духа, ще иматъ велико бждеще. Това е казалъ Христосъ на своитѣ ученици. Това и азъ казвамъ днесъ на васъ.

12. Беседа отъ Учителя, държана на 1 септемврий, 1918 г. София.

Да Го посрещнатъ

„Взеха вейки финикови, та излѣзоха да Го посрещнатъ”.

Иоана 12:12—13

„Излѣзоха да Го посрещнатъ”. Въ човѣшкия животъ посрѣщането представя цѣла епоха. Въ математиката, обаче, посрѣщането е изключение. Подъ „изключение” разбираме нѣща, които се случватъ рѣдко. Това не значи, че тѣ сж неестествени нѣща. Въ живота посрѣщането е явление, което се извършва често. Напримѣръ, посрѣщаме деня, месеца, годината, свѣтлитѣ празници, велики и знаменити хора, братя и сестри, майки и бащи, приятели — все приятни за насъ хора и нѣща. Не можете да посрѣщате човѣкъ, когото не обичате. Това е изключено отъ вашия животъ. И Христа посрещнаха съ финикови вейки въ рѣце.

„Чуха, че иде Исусъ въ Ерусалимъ”. Думата „Исусъ” не означава обикновенъ човѣкъ, който се е родилъ само да яде, да пие, да се облича, да се забавлява. Обикновениятъ човѣкъ е кукла въ живота, а Исусъ е човѣкъ съ велико предназначение. Исусъ подразбира принципъ, който носи въ себе си условия да спасява, да освобождава, да оплодява нѣщата и да възкресява мъртвитѣ. Следователно, за да мине презъ тѣзи процеси, човѣшката душа очаква слизането на този принципъ, на този Исусъ, на този Христосъ. Когато истинскиятъ човѣкъ се прояви въ васъ, сърдцето и умътъ ви ще се разширятъ и повдигнатъ. Той ще внесе въ васъ онова, отъ което се нуждаете. Всѣко друго разбиране на принципа Исусъ е праздна, мъртва буква на живота. — Кѣде ще срещнемъ Исуса? — Навсѣкѣде. Младата мома ще го срещне въ своя възлюбенъ, който никога нѣма да ѝ каже обидна дума, никога нѣма да я погледне накриво. Каже ли ѝ една горчива дума, или я погледне накриво, тя не е срещнала Христа, а Неговия наемникъ. Това се отнася и за жената, и за мъжа. Христосъ, Исусъ е великиятъ принципъ, върху който трѣбва да съградите своя животъ. Както устойчивостта на кѣщата зависи отъ материала, който употребявате, отъ начина на граденето и отъ сцѣплението на отдѣлнитѣ части, така и устойчивостта на човѣшкия животъ се опредѣля отъ основата, върху която е поставенъ той.

Всички живи сжщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ, иматъ стремежъ къмъ нѣщо. Отъ човѣшко гледище, стремежитѣ на малкитѣ

сжщества — бубулечици и мушици, сж нищожни, но отъ Божествено гледище, тѣ сж толкова важни, колкото и човѣшкитѣ. Сегашнитѣ хора ценятъ нѣщата по тѣхната голѣмина, видъ и форма. Тѣ не могатъ да се освободятъ отъ външното гледане на нѣщата. Затова тѣ мислятъ, че най-голѣмото колело на машината е най-важно. Не е така. И малкото колелце е толкова важно, колкото и голѣмото. Важенъ е принципътъ, а не формата. Машината трѣбва да свърши нѣкаква работа, да се постигне известна целъ.

„На утрешния день“. При всѣко посрѣщане е важенъ моментътъ, когато става то. Народътъ дойде да посрещне Христа рано сутринта. Това показва, че посрѣщането на Христа става сутринъ рано, а не вечеръ. Това посрѣщане е правилно, то носи своето благословение. Следователно, всѣка идея, всѣко чувство, които се раждатъ сутринъ въ ума и въ сърдцето ви, всѣкога даватъ плодъ. Тѣзи, които се раждатъ въ нощта на вашия животъ, оставатъ безплодни. Великитѣ идеи иматъ цена, тежестъ, смисълъ. Чуete ли, че нѣкой е доволенъ отъ живота си, че го е осмислилъ, ще знаете, че носи велика идея въ главата си. Чуete ли, че е бремененъ, ще знаете, че умътъ му е натоваренъ съ нѣкаква голѣма, тежка идея. Бременната жена не може да се надбѣгва съ момитѣ, тя е бавна въ движенията си; между нея и момитѣ има голѣма разлика. Ако и вие сте муденъ, тежъкъ въ движенията си, причината за това е вашата бременность — натоваренъ сте съ велики идеи. Може ли натоварениятъ конь да се надбѣгва съ свободнитѣ коне? — Не може. Докато нѣмашъ товаръ на гърба си, можешъ да се надбѣгвашъ; туришъ ли товаръ на гърба си, надбѣгването е невъзможно. Моми и момци се надбѣгватъ, докато сж на хорото. Ако търсите игривостъ на очитѣ, грация и подвижностъ въ движенията, красноречие на езика, идете на хорото — тамъ ще ги намѣрите. Влѣзе ли една велика идея въ главата имъ, тѣ ставатъ бавни, строги и замислени. Като знаете това, ще си обясните причинитѣ за вашитѣ тежки настроения и състояния. Тежкитѣ душевни състояния, паденията, презъ които човѣкъ минава, сж най-важнитѣ моменти на неговия животъ. Тѣ носятъ най-голѣмитѣ блага за човѣка. Това е вѣрно за земята. Какъ е въ духовния свѣтъ, това е другъ въпросъ.

Думата „падане, падение“, въ езика на съвременнитѣ хора, е изопачена. Обаче, ако житното зърно не падне на земята и не изгние, то нѣма да израсте, нѣма да даде плодъ; ако старата кѣща не се събори, нова нѣма да се съгради; ако стариятъ дѣбъ не падне, младо дѣбче нѣма да

изникне. Значи, падането на едного е въздигане, изникване на друго. Който падне, да стане и да благодари на Бога. Падането и качването сж закони на физиката. И земята пада към слънцето. Падането е необходимо за движението, а движението — за живота. Не казвайте, че като е сгрѣшилъ Адамъ, и вие трѣбва да грѣшите. Азъ разглеждамъ падането като методъ за въздигане. Съ този методъ си служи природата, когато иска да повдигне нѣкоя форма или нѣкое живо същество. И въ природата има примѣси, чужди нѣща, вмѣкнати отвънъ, отъ които тя постоянно се чисти и освобождава. Законътъ за чистенето въ природата не е нищо друго, освенъ този, съ който старитѣ алхимици си служили. Чрезъ този законъ тѣ отдѣляли ценното отъ безценното, благородното отъ неблагородното, полезното отъ безполезното. Полезни нѣща сж тѣзи, съ които природата си служи, а човѣшкитѣ сж временни, преходни. Скелята, която се туря около строещата се кѣща, е временна. Щомъ се направи кѣщата, скелята се събаря.

Временни, преходни и безполезни нѣща има и въ човѣшкитѣ мисли, чувства и желания. За да познае себе си, човѣкъ трѣбва да отдѣли тѣзи нѣща отъ вѣчнитѣ. Нѣкой се гнѣви често и казва, че гнѣвътъ е естествено, природно явление. Да се движишъ, това е естествено явление, но да се сърдишъ и гнѣвишъ, е човѣшко. Гнѣвътъ, сърденето сж изключения въ природата. Кога се гнѣви човѣкъ? — Когато срѣща на пътя си препятствие, което не може да преодолѣе. Видите ли нѣкой сърдитъ, разгнѣвенъ човѣкъ, ще знаете, че има нѣкакво препятствие на пътя си, което прѣчи на свободното му движение. Така се гнѣвятъ мжжътъ и жената. Мжжътъ се гнѣви, ако обѣдътъ не е готовъ на време. Жената се гнѣви, че мжжътъ не е донесълъ достатъчно материали за готвене, или че месото не е достатъчно тлъсто.

Изкуство е, когато човѣкъ срѣща прѣчки на пътя си, да не се гнѣви. Прѣчкитѣ и мжнотиитѣ сж създадени за каляване на човѣшката воля. Нѣкои хора се сърдятъ, защото свѣтътъ не е създаденъ споредъ тѣхнитѣ разбирания и изисквания. Божествениятъ свѣтъ е създаденъ, както трѣбва, но човѣшкиятъ не е създаденъ правилно. Понеже човѣкъ се отклонилъ отъ правия пътъ, той самъ е виновенъ за живота си. Той не познава Божиитѣ закони, а иска да се жени. Защо иска да се жени? Ако е мжжъ, иска да се жени, защото му трѣбва слугиня, да готви и да гледа кѣщата му; той иска да си има жена, да се побере, да не скита. Жената пъкъ иска да се омжжи, да се осигури, да я храни и поддържа нѣкой. Това не е

никаква женитба, никакъв бракъ. Азъ разглеждамъ този въпросъ принципиално, въ широкъ смисълъ, нѣмамъ предъ видъ нито мъжа, нито жената. Мъжътъ и жената сж два елемента, два принципа, които трѣбва да се съединяватъ правилно, споредъ законитѣ на великата, разумна природа.

Казано е въ Писанието, че е наближило идването на Царството Божие на земята. Затова много християни искатъ да се домогнатъ до това царство безъ знание. Това е невъзможно. Казано е още, че знанието възгордява, любовта назидава. Кога знанието възгордява? — Когато човѣкъ нѣма любовъ. Знание, съединено съ любовта, дава мѣсто на мъдростта. Проповѣдникътъ ще каже, че човѣкъ има нужда отъ любовъ, а не отъ знание. Философътъ ще каже обратното, че човѣкъ се нуждае отъ знание, а не отъ любовъ. Учениятъ ще каже, че на жената трѣбва любовъ, а на мъжа — знание. Това сж твърдения, които не могатъ да подобрятъ човѣшкия животъ. Всѣки човѣкъ се нуждае и отъ знание, и отъ любовъ.

Казва се въ Писанието, че народътъ излѣзе да посрещне Исуса — първия принципъ на живота, първата буква на азбуката. Който се е осъзналъ като човѣкъ и се отдалъ въ служене на Бога, той е започналъ вече съ първата буква. Нѣкой казва, че е християнинъ. Ако си започналъ съ първата буква и я прилагашъ въ живота си, християнинъ си; ако не си още започналъ съ тази буква, никакъв християнинъ не си. Другъ пъкъ казва за себе си, че е творецъ. Въ какво се състои творческия принципъ? — Въ съгласуване на две противоположни мисли и желания. Това е ребусъ, който трѣбва да се реши правилно. Можете ли да турите дѣсната ржкавица на лѣвата си ржка и лѣвата ржкавица на дѣсната? Ако ги обърнете, може; ако не ги обърнете, не може. Какво трѣбва да направите, ако мъжътъ и жената не могатъ да живѣятъ добре? — Да обърнете поне единия отъ тѣхъ. Ако можете да направите това, тѣ ще се разбератъ, и противоречията между тѣхъ ще изчезнатъ. — Какво означава обръщането? — Да обърнете човѣка, значи, така да го поставите, че той да хвърли сѣнка, т. е. той да излѣзе на лице, да изпъкне. Дали човѣкъ е задъ сѣнката си, или предъ нея, между него и сѣнката му нѣма никакво противоречие. Сѣнката е преходна, а човѣкъ е вѣченъ. Следователно, между преходнитѣ и вѣчнитѣ нѣща никога не може да има противоречие. Напримѣръ, цвѣтътъ е сѣнка на плода; малкиятъ плодъ е сѣнка на голѣмия. Всички преходни нѣща, презъ които човѣкъ минава, сж сѣнки на неговия животъ.

Следователно, нѣмате право да казвате, че отъ васъ нищо не може да излѣзе. Да мислите така, това значи, че пѣтътъ, по който вървите, нѣма да ви изведе къмъ опредѣлената целъ. Ако е така, ще измѣните пѣтя си. — Отъ мене нищо нѣма да стане. — За човѣка е така, отъ нищо не може да излѣзе нѣщо, но не и за Бога. Той създаде свѣта отъ нищо, т. е. отъ нулата, отъ яйцето. Всѣко нѣщо, което при всички условия остава неизмѣнно, което запазва естеството си, наричаме нищо. Нѣщо е това, което постоянно се измѣня.

Значи, свѣтътъ е създаденъ отъ излишека на неизмѣнния свѣтъ. Кажете ли нѣкой, че отъ него нищо нѣма да излѣзе, азъ възразявамъ: Ти още не си нѣщо, а искашъ да станешъ нищо. Първо ще станешъ нѣщо, а после нищо. Кой човѣкъ е нищо? — Който не яде, не спи, не се движи, не се гнѣви. Който е нѣщо, той яде, пие, спи, движи се, безпокои се и т. н. Ще кажете, че въ пространството нѣма нищо. Така мисли само онзи, който не е бремененъ съ Божествени идеи.

„Излѣзоха да Го посрещнатъ“. Всѣки день човѣкъ трѣбва да посрѣща първия принципъ, който иде въ свѣта. Подъ „всѣки день“ разбирамъ деня на изключението, който е нѣщо, а не нищо. Днитѣ на нищото сж обикновени, а днитѣ на нѣщото сж изключенията въ живота. Когато Богъ, въ своето величие, пожела да създаде нѣщо за свое удоволствие, създаде нѣщото — изключението.

Мислете върху нищото и нѣщото, да дойдете до положителната философия на живота, до истинската религия. Досега хората се занимавали съ религията на болнитѣ и слаби хора. Отсега нататкъ ще се занимаватъ съ религията на здравитѣ. Тя се отличава коренно отъ първата. Когато вадите давещия се отъ водата, вие си служите съ единъ методъ; когато поставяте здравия човѣкъ на работа, прилагате другъ методъ. Докато сте боленъ, ще стоите въ религията на болнитѣ; щомъ оздравѣете, ще потърсите религията на здравитѣ. Влѣзете ли въ тази религия, нѣма да изучавате науката за болнитѣ, но ще се занимавате съ работата и условията, при които човѣкъ може да работи. Да работите, това значи, да обърнете другата страна на живота. Казва Богъ: „Азъ съмъ алфа и омега“. Това значи: Азъ съмъ началото и края, азъ съмъ Исусъ и Христосъ. Исусъ се занимава съ първата религия — на болнитѣ, а Христосъ — съ втората, съ религията на здравитѣ. Като посещавате болни, ще имъ говорите за религията на болнитѣ; като отивате при здрави, ще имъ говорите за религията на здравитѣ.

Казахме, че Исусъ е първият принцип на живота, т. е. първата буква. Коя е втората буква? — Начинът за запазване на енергията въ човѣка, за повдигане на човѣшката душа, за освобождаването ѝ отъ грѣха. Както нечистата кръвъ може да се пречисти съ добра храна, така и душата може да се освободи отъ грѣха. Понеже кръвта е носителка на живота, тя трѣбва да се пречисти.

Казано е, че плътъ и кръвъ нѣма да наследятъ Царството Божие, но тѣ сѣ две различни понятия. Какъ ще си обясните думитѣ на Христа, че който не яде плътта Му и не пие кръвта Му, нѣма животъ въ себе си. За коя плътъ и кръвъ се говори въ стиха? За чистата и праведна плътъ и кръвъ, а не за нечистата и грѣшна. Това показва, че всѣка мисълъ, всѣка дума иматъ по две значения: прѣко и косвено, или право и противоположно. Кажемъ ли думата любовъ, въ ума ни изпѣква омразата, като противоположна на любовта. Любовта подразбира самопожертвуване, съзнателно или несъзнателно. Ако жертвата е съзнателна, може да се говори за висша проява на любовта; ако е несъзнателна, имаме нисша проява на любовта. Когато самъ се жертвува, човѣкъ люби; когато други го жертвуватъ, той мрази. Ако къмъ любовта прибавите две единици отъ омразата и три единици отъ скръбта, ще образувате такава киселина, която руши човѣшкия организъмъ. — Какъ да се предпазимъ отъ тази киселина? — Като не жертвувате другитѣ хора за вашата любовъ. Това значи да бѣдешъ истински човѣкъ. Богъ прави всичко, за да помогне на човѣка, да го издигне отъ положението на обикновенъ и да го направи истински човѣкъ. Затова Той е създалъ камѣнитѣ, растенията и животнитѣ. Като не разбиратъ предназначението имъ, хората ги изучаватъ външно, даватъ имъ различни имена и ги използватъ. Тѣ изучаватъ проявитѣ имъ, особено на животнитѣ, и казватъ, че кучето лае, котката мяучи, кравата мучи, агнето блѣе, свинята грухти и рови и т. н. Обаче, защо агнето блѣе, защо свинята грухти и рови, не се запитватъ. Чрезъ растенията и животнитѣ Създателътъ иска да помогне на хората, а тѣ мислятъ, че сѣ много умни, и всичко знаятъ и така изпускатъ благоприятнитѣ случаи за учене.

Една баба, голѣма скѣперница, постоянно молѣла Бога да подобри положението ѝ, като обещавала, че ще помага на бедни и на страдащи. Единъ день тя намѣрила предъ кѣщата си гърне, пълно съ трици. — Кой донесълъ това гърне съ трици? — си казала тя. Азъ се моля за пари, а получавамъ трици. Скрила тя гърнето въ килера и не се интересувала

повече отъ него. Единъ день покрай кщцата ѝ минавалъ човѣкъ, който викалъ: Трици, трици купувамъ! Тя се зарадвала, че ще продаде трицитѣ и ще спечели поне два-три гроша отъ тѣхъ. Продала ги, турила паритѣ въ джоба си и въздъхнала, пакъ недоволна, че Богъ не отговаря на молбата ѝ. Обаче, търговецътъ спечелилъ: на дъното на гърнето имало жълтици.

Съвременнитѣ хора, като недоволната баба, мислятъ, че Богъ имъ изпраща само трици и ги продаватъ, безъ да подозиратъ, че на дъното на гърнето се намира ценното. Свѣтътъ е направенъ отъ трици, но това е външната страна. Вгледайте се въ вътрешността му, тамъ ще намѣрите скритото богатство. И червеятъ, като прояжда дървото, превръща го въ трици, но той изкарва ценното, скрито въ трицитѣ. Учете се и вие като червеитѣ, да намирате скритото богатство въ трицитѣ и да не ги продавате за нѣколко гроша. Благодарете на червеитѣ и на микробитѣ, които сж накарали хората да мислятъ. Ако нѣмаше микроби и червеи, които нападатъ човѣшкото тѣло, нѣмаше да има учени, които да изучаватъ въ подробности човѣшкия организъмъ и да видятъ, каква сложна система представя той. Даже само анатомически разгледано, човѣшкото тѣло представя чудна и величествена картина.

„Излѣзоха да Го посрещнатъ“. Излѣзте и вие да посрещнете Исуса, Който носи онѣзи знания, чрезъ които можете да се справите съ мжнотиитѣ въ живота си. Днесъ хората мжно се справятъ съ мжнотиитѣ си, защото сами си внушили тази мисль. Отъ осемъ хиляди години насамъ тѣ държатъ тази мисль въ главата си. Дето и да отидете днесъ, все едно и сжщо чувате, че мжно се живѣе, че животътъ е тежъкъ. Посрещнете Онзи, Който ще ви помогне да се освободите отъ мисльта, която сте си внушили. Тогава сами ще се убедите, че мжнотиитѣ не сж препяствия въ живота, но чрезъ тѣхъ действува Божията ржка, която ви повдига. Мжнотиитѣ теглятъ човѣка нагоре така, както вжжето, за което е вързанъ падналиятъ въ кладенеца човѣкъ. Наистина, той изпитва мжнотия, докато го извадятъ, защото собствената му тежестъ го тегли къмъ центъра на земята. Земниятъ животъ е сборъ отъ процеси на слизане и качване. Всѣки слиза и излиза отъ кладенеца. Ще каже нѣкой, че не е слизалъ въ кладенецъ.

Ако не е слизалъ, ще слѣзе. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е слизалъ въ кладенецъ. Като се казва, че човѣкъ трѣбва да има вѣра, ние разбираме подъ вѣра онова вжже, съ което човѣкъ ще излѣзе отъ кладенеца. Човѣкъ слиза въ кладенеца, за да придобие известно богатство.

Щомъ го придобие, непременно трѣбва да излѣзе вѣнъ, на повърхността на живота. — Азъ не искамъ да се качвамъ и да слизамъ. — Щомъ си въ колелото на живота, ще се качвашъ и ще слизашъ, Като слизашъ, ще вземешъ всичко необходимо за живота; като се качвашъ, ще прилагашъ и ще раздавашъ придобитото.

Нѣкои хора се оплакватъ, че сж нещастни. Коя е причината за нещастieto имъ? — Загубването на ценноститѣ, които сж придобили. Като спечелятъ нѣщо, тѣ не го турятъ въ Божествената каса, да се запази. Вѣнъ отъ тази каса ценноститѣ лесно се губятъ. Нѣкой е радостенъ, щастливъ, но не се минава много време, и той загубва радостта си. За да не я загуби, той трѣбва да благодари за нея и да я предаде въ Божествената каса, да се ползуватъ отъ нея всички страдащи и наскърбени. Задържи ли я само за себе си, скоро ще я загуби. Вие трѣбва да изучавате закона за печалбитѣ и за загубитѣ. Като ви посети една голѣма радостъ, приемерте своя дѣлъ отъ нея и веднага я изпратете къмъ беднитѣ и страдащитѣ, да се облекчи тѣхното състояние. Това значи да посрещнемъ Исуса.

Съвременнитѣ религиозни очакватъ Христа да дойде на земята и да ги вземе съ себе си. Като отидатъ на небето, тѣ мислятъ, че ще бждатъ посрещнати съ музики и пѣсни. На небето посрѣщатъ само такива хора, които сж свършили земната наука и знаятъ добре да свирятъ и да пѣятъ. Тамъ не приематъ учащи се. Човѣкъ се учи, докато е на земята. Като изучава доброто и злото, човѣкъ придобива Божествената музика. Всѣки правиленъ и чистъ тонъ е добро; всѣки неправиленъ, фалшивъ тонъ е зло. Ще кажете, че разбирате, какво представя Божествената музика. Какъ разбирате това: направо или по отражение? Човѣкъ може да разбира, че Божествената музика е приложима; може да разбира, че е неприложима. Разбирането на нѣщата означава знание. Щомъ разбирашъ музиката, трѣбва да знаешъ да пѣешъ и да свиришъ правилно. Само така можешъ да изразишъ скрититѣ копнежи и желания на своята душа. За тебе се казва, че свиришъ и пѣешъ съ душа и съ чувство. Следователно, докато сте на земята, ще се учите, ще пѣете и добре, и зло; на небето, обаче, ще пѣете само добре. Тамъ не се позволява никакъвъ фалшъ.

„Излѣзоха да Го посрещнатъ“. Исусъ, Когото посрѣщатъ, е великиятъ, Божествениятъ човѣкъ, който се е въплѣтилъ на земята, за да прояви Божията Любовь. Исусъ е въплощение на Бога, както нашето слънце е въплощение на Великото слънце, което изпълва цѣлата вселена.

То е 75 милиона пѣти по-голѣмо отъ нашето слѣнце, но се въплотило въ него, за да подѣржа живота на земята. Исусъ, Който дойде на земята, сѣщо така бѣше 75 милиона пѣти по-малѣкъ отъ Божествения Исусъ. Така смаленъ, Исусъ може да влѣзе въ насъ и да работимъ заедно. Неговитѣ мисли и желания ще бѣдатъ наши. Ангелитѣ ще слизатъ и възлизатъ и ще ни благославятъ. Малѣкъ е Исусъ на земята, но велиѣкъ е въ своитѣ прояви. Казано е, че Богъ не гледа на лице, но на сърдце. Той не гледа на формата и на голѣмината на човѣка, но на съчетанието на Божественитѣ сили, които се изявяватъ чрезъ душата му.

Като говоримъ за посрѣщането на Исуса, нѣкои не искатъ да слушатъ. — Защо? — Защото намиратъ, че този въпросъ не е толкова важенъ. Днесъ хората се нуждаятъ отъ хлѣбъ, отъ брашно, отъ обуща. Всичко е скѣпо и го нѣма. Всички искатъ хлѣбъ, брашно. Азъ не мисля като васъ. Хлѣбътъ и житото не сѣ скѣпи. Богъ дава житото даромъ, въ изобилие, вие сами сте го направили скѣпо. Не е простено на онзи, който краде и лѣже, който ограбва братята си. Единъ день ще му се наложи такава глоба, която цѣлъ животъ не може да изплати. Христосъ се жертвува за онѣзи, които сѣ готови да служатъ на Бога съ любовъ и себеотричане. Тѣхъ Христосъ обича. Провидението отдава заслуженото на всѣки човѣкъ, на всѣко живо същество. На свинята ще даде локва, цѣлъ день да се гурка въ нея и да рови, а на човѣка ще даде добри условия. Когато свинята се насити на локвата си и пожелае по-добри условия, желанието ѝ се задоволява. Има хора, които цѣлъ животъ ровятъ, правятъ интриги. Не е позволено на религиозния да се занимава съ такъвъ занаятъ. Всички хора, въ малка или въ голѣма степенъ, иматъ слабости, отъ които трѣбва да се освободятъ. Когато дойде Христосъ, Той ще ги научи, какъ да живѣятъ. Ако снахата пере ризата на свекърва си съ недоволство, Исусъ ще ѝ каже: Сестра, остави тази работа. Азъ ще очистя свекърва ти, а Богъ ще я благослови. Каквото работите, работете съ любовъ. Трѣбва ли жената да готви съ неразположение? Ще праже лукъ и ще се гнѣви. Кой я кара да праже лукъ? Праженето на лука е човѣшко изкуство, а не Божествено. Както пражите лука, така и васъ нѣкога ще пражатъ. Следъ това ще питате, защо Богъ е допусналъ смъртта. И смъртта е човѣшко изобретение, Тя е дошла следъ грѣхопадането. Ако искате яденето ви да стане хубаво, можете да опечете малко лука или да го сварите. Не е нужно да го пражите. Лукътъ е лѣковитъ, когато се яде суровъ, печенъ или варенъ, но не и праженъ. И мѣжътъ не трѣбва да се

сърди, че жена му прегорила яденето. Жената се оплаква, че мъжът ѝ бил сърдит, цѣла гърмотевица и свѣткавица. Ако е разумна, жената трѣбва да благодари, че мъжът ѝ се разсърдил. Гърмотевицата и свѣткавицата сѣ атмосферно електричество, което превръща кислорода отъ въздуха на озонъ и убива микробитѣ. Каквото прави атмосферното електричество въ въздуха, това прави и мъжътъ въ дома си съ своя гнѣвъ. Жената, децата се озониратъ, въздухътъ се пречиства. Следъ това вѣщи настава пѣленъ редъ и порядѣкъ, и всички сѣ доволни.

„Излѣзоха да Го посрещнатъ“. Когато Исусъ влѣзе въ вашитѣ домове, ще пречисти въздуха, който се е наситилъ отъ електричеството на мъжа и на жената. Първия денъ ще се прояви електричеството на мъжа, а втория денъ — електричеството на жената. И тя ще започне да гърми, да свѣтка, да буботи, докато дойде Исусъ да пречисти въздуха. Благодарете, че мъжътъ и жената се каратъ. Ако при сегашнитѣ условия на живота нѣма караници, хората щѣха да умиратъ преждевременно. Животътъ се подѣржа, благодарение на гърмотевицитѣ и свѣткавицитѣ въ домоветѣ. Караницитѣ не трѣбва да ставатъ съзнателно, но когато дойдатъ естествено. Това не значи, че трѣбва да се оставяте на течението на гнѣва. Приложете, каквито методи знаете, за да се справите съ него и, ако не успѣете, ще го оставите да се прояви. Като се разгнѣвишъ, вземи трионъ, да нарѣжешъ малко дръвца, или мотика, да покопаешъ малко. Ако и това не ти помогне, тури една-две ябълки въ джоба си и излѣзъ на разходка. Добре е, когато мъжътъ се разгнѣви, жената да стотви вкусно ядене, да направи баница, да го нагости. Чрезъ храната енергиитѣ се трансформиратъ, и човѣкъ става тихъ и спокоенъ.

Методитѣ, съ които си служите за трансформиране на вашитѣ състояния, не сѣ нищо друго, освенъ математически формули. Приложите ли тѣзи формули, непременно ще имате добри резултати. Тѣй щото, не се страхувайте отъ гърмотевици и свѣткавици. Тѣ даватъ възможностъ на хората да работятъ върху себе си. Когато Мойсей бѣше на Синайската планина, отъ небето се чуваха гърмотевици и свѣткавици, но чрезъ тѣхъ се излѣ голѣмо благословение върху еврейския народъ. — Какво ще стане съ България, която е изложена днесъ на толкова много гърмотевици и свѣткавици? — Чрезъ тѣхъ се излива голѣмо благословение. Богъ търпи всичко, което става, и чака времето, когато българитѣ ще съзнаятъ положението си. Той ще даде нови вѣщи, т. е. нови тѣла на заминалитѣ и убититѣ на бойното поле и ще вложи въ тѣхъ

нови мисли и желания, по-добри от сегашните. Мъжнотиите, които вие не можете да разрешите, Той ще ги разреши. Така постъпва всеки учител. Когато ученикът не може да реши задачата си, учителят я решава.

„Излезте да Го посрещнат“. Излезте и вие да посрещнете Христа, да придобиете положителната наука. Тази наука е само за здравите. Напуснете болниците, за да се ползвате от религията и науката за здравите, която носи правилата за живота. Болните ще кажат, че не могат да напуснат болниците, защото страдат от сърдцебиене, от възпаление на слепото черво, от ревматизъм и др. Какво представлява ревматизмът? На какво се дължи възпалението на слепото черво? — На голямо гастрономство. Някой обича да си угажда не само в яденето, но навсякъде в живота. Ако влезе в религиозно общество, той иска да възприеме много знания, да бъде виден член на обществото, да се покаже пред хората, че знае много. Такъв човек става отегчителен на хората, а след време и на себе си. Всяко знание, което не може да се асимилира, създава неприятности на човека, а понякога и разстройство на организма.

Един американски проповедник обичал да се показва пред слушателите си, че знае всичко, затова проповедите му били много дълги. Един баща завел детето си на една такава проповед, която нямала край. Детето се отегчило и запитало баща си: Татко, кога ще свърши проповедта? Бащата отговорил: Имай търпение, синко, проповедникът едва е започнал, сега е в Битието. Много време има още, докато дойде до Откровението.

И съвременните хора често изпадат в положението на този проповедник: започват от Битието и свършват с Откровението. Те искат да изследват нещата отначало докрай. Искат да разберат всичко, да придобият много неща. Смыслът на живота се заключава в следното: Бъди доволен от това, което ти е дадено днес. Благодарни на Бога, че и днес слънцето изгръ; благодарни за радостите и скърбите, които ти са дадени. Някой ваш близък заминал за онзи свят — и за това благодари. Няма смърт в света, няма лоши работи в живота. И на онзи свят е светло. Там светлината е мека, приятна, както при зазоряване. Който се ползува от тази светлина, той ще види Бога, и душата му ще се зарадва. Когато видите Бога и в най-малките Му проявления, радвайте се и веселете се. Някои се срамуват да проявят

радостта си. Бъдете свободни. Давидъ играеше съ скрижалитѣ предъ народа си. Той видѣ Бога и не се стѣсни да изрази радостта си. Има случаи, когато човѣкъ трѣбва да се стѣснява, но не и предъ Божественитѣ прояви. Когато нѣкой ти говори духовни и Божествени нѣща, слушай съ отворени уши и очи. Гледай човѣка право въ очитѣ. Бъдете искрени въ проявитѣ си. Обичашъ нѣкого — свободенъ бѣди, не скривай чувствата си, да покажешъ, че нѣмашъ никакви чувства къмъ него. На всѣко цѣлѣте ще туришъ толкова вода, колкото му е нужно. Ако се рѣкувашъ съ нѣкого, ще му стиснешъ рѣката, колкото трѣбва, да почувствува човѣкѣтъ, че може да разчита на тебе. Нѣкой се рѣкува така, че едва си подава прѣститѣ. Това не е рѣкуване. Нека всѣки си отговори на въпроситѣ: Защо при рѣкуването подавате дѣсната си рѣка? Защо на нѣкого цѣлувате рѣка, а къмъ нѣкого нѣмате разположение? Защо нѣкога искате да се рѣкувате съ хората, а нѣкога се въздържате? Това сѣ важни въпроси, върху които трѣбва да мислите и сами да си отговорите. Когато посрещнете Исуса, Той ще ви даде обяснение на всички въпроси, които ви интересуватъ. Има хора, които при рѣкуване ви предаватъ своитѣ нечисти мисли и желания, и вие после трѣбва да се чистите отъ тѣхъ. Чрезъ рѣкуване човѣкъ може да изпрати своитѣ добри мисли и желания къмъ васъ, своето благословение, което ще носите въ себе си седмици и месеци. Това рѣкуване има смисълъ. Добре правятъ майкитѣ, че цѣлватъ рѣчичкитѣ и страничкитѣ на децата си, но при всѣка цѣлувка тѣ трѣбва да отправятъ къмъ тѣхъ своитѣ добри мисли и желания. Това сѣ формули, които новата наука и религия обясняватъ. Безъ да ви се преподаватъ външно, тѣзи формули излизатъ отъ душата ви, понеже истинското знание се крие въ нея. Който придобие новото, коренно се преобразява.

Желая ви още днесъ да влѣзете въ областта на новото, да станете новъ човѣкъ. Първото нѣщо, съ което ще започнете, е приложението на любовта, като великъ Божественъ актъ. Въ този процесъ има слизване и качване, посѣване на Божествения плодъ въ земята и израстване. Следъ това ще дойде радостта, която показва, че си бремененъ съ една Божествена идея. Най-после ще дойде вътрешниятъ миръ, който показва, че си готовъ вече за истинска работа. Никой не може да влѣзе въ новия, въ Божествения животъ, докато не приложи любовта, докато не стане бремененъ и докато не придобие вътрешенъ миръ. Това е достойние само за здравия човѣкъ. Болниятъ не може да влѣзе въ новия животъ. Той

не може да възприеме и приложи любовта. Какъ ще я възприеме, когато неговитѣ органи сѣ въ дисхармония? Новата религия и новата наука иматъ за целъ да направятъ всѣки домъ благоутоденъ на Бога. Отъ всѣки домъ да се разнася благоухание. Излѣзте да посрещнете Христа, Който носи новото. Той иде вече въ свѣта. Той иде въ своята слава и величие, придруженъ съ много ангели, съ свѣтли сѣщества, които викатъ: Осана! Алилуия! Той иде на земята и носи възкресение за онѣзи, които сѣ Го очаквали отъ вѣкове. Мъртвитѣ ще възкрѣснатъ, болнитѣ ще оздравѣятъ, натѣженитѣ ще се развеселятъ, старитѣ ще се подмладятъ. Когато дойде Христосъ на земята, слѣпитѣ ще прогледнатъ, глухитѣ ще прочуятъ, нѣмитѣ ще проговорятъ. Всички хора ще бѣдатъ млади, весели и радостни. За онзи, който очаква Христа, смъртъ не сѣществува. Пригответе се всички за новия животъ, за новата наука, за новото разбиране, които наричамъ съ общо име „духовна наука за здрави хора“. Който приеме тази наука и я приложи, ще помага на своитѣ слаби и болни братя и сестри.

Приложете за една седмица мисълта, че иде доброто въ свѣта. Иде Христосъ, Когото трѣбва да посрещнете. Ако сте обременени, натѣжени, изоставени, турете всичко задъ гърба си. Ако мислите, че сте изоставени, причината е въ васъ. Вие сте се обърнали съ грѣбъ къмъ Бога. Направете единъ полукръгъ и обърнете се съ лице къмъ вашия Баща, да се върнете къмъ своето детинство и юношество, когато сте били при Него, и Той ви е милвалъ и галилъ. Обърнете лицето си къмъ изтокъ, отдето изгрѣва слънцето, и почакайте нѣколко минути, да изгрѣе вашето слънце и да ви озари. Това е приятно и полезно упражнение, което ще ви помогне да се свържете съ жителитѣ извънъ нашата сфера. Това изисква Христосъ отъ всички хора, които Го очакватъ. Всѣки трѣбва да застане на онова мѣсто, отдето най-добре вижда своя Баща, и оттамъ да гледа на своя животъ, на своитѣ младини и старини. Нѣкои стоятъ на едно и сѣщо мѣсто и повтарятъ едни и сѣщи думи: Бѣхъ дете, станахъ юноша, възмѣжахъ и днесъ съмъ старъ. Нищо не направихъ, нищо не излѣзе отъ мене. На какво приличамъ сега?

Така разсѣждавалъ единъ турчинъ, княжески синъ: Днесъ съмъ князь на князетѣ. Ще намѣря нѣкоя красива мома, ще се сгодя, да придобия нѣщо по-високо. Сгодилъ се, но момитѣ рекли за него: Приближи се до хората. Следъ това той си казалъ: Ще се оженя. Като се оженилъ, станалъ наредъ съ хората. Оженилъ се, но видѣлъ, че се

ограничилъ, изгубилъ свободата си. — Не мога да търпя това положение — казалъ си той, — ще се разведе. Развелъ се, но станалъ за посмѣшище на хората.

Така постѣпватъ и религиозниятъ, и свѣтскиятъ човѣкъ. Докато е свободенъ, счита се за князь на князетѣ. Щомъ започне да си въобразява, че знае много, той се годява и съ това се приближава до хората. Веднѣжъ изпадналъ въ заблудението да мисли, че знае много и че е уменъ човѣкъ, той решава да се ожени. Съ това става наредъ съ хората. Дойде ли до това положение, той вижда, че се е ограничилъ и търси вината въ другитѣ. На този се заканва, на онзи се заканва, докато най-после решава да се разведе. Така той става за посмѣшище на хората. Такъвъ животъ не е нищо друго, освенъ животъ на болнитѣ. Това е религия и наука за болнитѣ. Тукъ не се приематъ болни, тѣхното мѣсто е въ болницитѣ. Тукъ се приематъ само бодри и здрави хора. Може да сте тѣжни и наскърбени, но едновременно да сте радостни и весели; може да сте сиромаси, да нѣмате пари, но вътрешно да се чувствувате богати. Който иска да слуша Словото Божие, трѣбва да има вѣра. Ще кажете, че сте вѣрващи. Вѣрата на сегашнитѣ хора граничи съ суевѣрие. Въ това отношение, вие вѣрвате повече отъ мене. Напримѣръ, вие вѣрвате, че ще умрете; азъ не вѣрвамъ въ това. Вие вѣрвате, че сте сиромаси, че ще се разболѣете; азъ не вѣрвамъ въ това. Щомъ вѣрвате, че ще умрете, вѣрвайте и обратното, че ще живѣете. Ако вѣрвате, че ще се разболѣете, вѣрвайте и въ обратното, че ще оздравѣете. И дветѣ нѣща сж възможни. Смъртъ сжществува въ религията на болнитѣ хора. Обаче, въ религията на здравитѣ хора, т. е. въ духовната религия сжществува вѣченъ животъ и възкресение. Желая ви да влѣзете въ духовната религия на здравитѣ хора, въ която има животъ и възкресение, радостъ и веселие, ядене и пиене, братство и сестринство. Върнете се въ времето на своето моминство и излѣзте да посрещнете Човѣка, Който ще ви донесе радостъ и веселие, музика и пѣсень.

Разликата между религията на болнитѣ и религията на здравитѣ е такава, каквато е между проявитѣ на свѣтския човѣкъ въ обществото и на сжщия, когато е самъ, между четири стени. Ще изтъкна тази разлика съ следния примѣръ. Младъ момѣкъ се влюбилъ въ една мома, която външно изглеждала възпитана, благородна, съ голѣмо самообладание. Възхитенъ отъ нея, той често се хвалилъ на приятеля си, описвалъ добритѣ ѣ качества. Единъ день той завелъ приятеля си въ дома на своята възлюбена, самъ да се убеди въ думитѣ му. Тя ги поканила въ гостната

стая, приела ги любезно и, следъ известно време донесла табла съ сладко и кафе, да ги почерпи. Възлюбениятъ ѝ, за да опита характера ѝ, съзнателно я спъналъ, да изпусне таблата отъ ржцетъ си. Наистина, тя изпуснала таблата, разсипала водата, сладкото и кафето на земята, но нищо не казала. Спокойно се навела, събрала пръснатитъ чаши отъ пода, изчистила зацапанитъ черги и повторно донесла сладко и кафе. Презъ времето, докато момата влизала и излизала отъ стаята, да поправи погрѣшката си, възлюбениятъ ѝ казалъ на приятеля: Виждашъ ли, какво самообладание има моята възлюбена? Такава пакостъ ѝ причинихъ, но тя не каза думичка; напротивъ, взе погрѣшката върху себе си, да ме освободи отъ отговорностъ. Следъ време тѣ се оженили, но животътъ имъ не вървѣлъ, както той очаквалъ. Тя се показала такава, каквато въ сжщностъ била: сприхава, капризна, недоволна. Единъ день възлюбениятъ ѝ я запиталъ: Защо преди да се оженимъ ти изглеждаше толкова уравновесена и спокойна? Защо, когато азъ нарочно те спънахъ, и ти изпусна цѣлата табла отъ ржцетъ си, не каза нищо, нито се разгнѣви? — Това бѣше външната страна на моето поведение. Трѣбваше да слѣзешъ долу, въ кухнята, тамъ да видишъ истинския ми образъ. Отъ гнѣвъ азъ направихъ дупка на масата; ти не можа да разберешъ, какво ставаше този моментъ въ мене.

Често хората казватъ: Ако искашъ да познаешъ човѣка, не го гледай, какъ се държи въ църква, но иди въ дома му и вижъ, прави ли дупки на масата отъ гнѣвъ, или не прави. Който въ църква е благочестивъ и възпитанъ, а у дома си прави дупки на масата, той е човѣкъ отъ старата религия и наука, отъ религията и науката на болнитъ. Който съзнателно спъва ближния си, за да го изпитва, и той е отъ религията и науката на болнитъ. Обаче, човѣкътъ на новата, на духовната религия и наука на здравитъ е еднакъвъ и въ църква, и въ дома си. Които следватъ новата религия, тѣ сж служители на живия Господъ; тѣ сж братя и сестри помежду си, тѣ сж приятели и приятелки. И тамъ има лѣкари, но за здрави хора; и тамъ има адвокати, но за правдата; и тамъ има учители, но за истинското знание, носители на свѣтлина и на мъдростъ. Красиви и велики работи има въ духовната наука.

Мнозина искатъ да знаятъ, какво е тѣхното положение. Нѣкои отъ васъ сте се повдигнали вече отъ леглото, и лѣкаритъ ще ви изпишатъ отъ болницата. На нѣкои още не е дошълъ редъ за изписване. За да излѣзатъ по скоро отъ болницата, близкитъ имъ трѣбва често да ги посещаватъ, да

се молятъ за тѣхъ, да имъ прашатъ здрава, доброкачествена храна. Молитва, вѣра и дълбоко дишане е нужно и на болнитѣ, и на здравитѣ. На болнитѣ, за да оздравѣятъ; на здравитѣ, за да подържатъ здравето и младостта си. Болни и здрави, всички трѣбва да благодаримъ на Бога и да знаемъ, че Той е всѣкога тихъ и спокоенъ, отъ нищо не се смущава. Да не се гнѣвимъ, защото, колкото повече се гнѣвимъ, толкова повече Богъ забавя своето благословение. На скромния, който всѣкога заема последно мѣсто, Богъ дава заслуженото. Той го изважда отъ мѣстото му и го туря на първо мѣсто, между знатни и заслужили хора.

„Излѣзоха да Го посрещнатъ”. Исусъ е вече при васъ и вътре въ васъ. Нищо друго не ви остава, освенъ да работите. Учението, което днесъ ви проповѣдвамъ, не е ново. Провѣрвайте го и прилагайте думитѣ ми. Народътъ, който излѣзе да посрещне Исуса, представя вашитѣ мисли, чувства и действия, които трѣбва да се обединятъ и единогодушно да приематъ вашия Исусъ и да кажатъ: Осана, благословенъ е този Исусъ, Който влѣзе въ моя Ерусалимъ! Радвайте се, ако вашиятъ Исусъ е дошълъ вече. Ако се задава отъ планината, тамъ ще спре временно, докато утихне негодуването на вашитѣ книжници и фарисеи. Онзи, който е посрещналъ своя Исусъ, той е царъ на себе си, и неговитѣ поданици му се подчиняватъ доброволно. Онзи, който не е посрещналъ своя Исусъ, само говори за Него и Го оплаква, че едно време евреитѣ Го разпнали. Той плаче за външния Исусъ, а не за своя Исусъ, Когото всѣки день разпѣва на кръстъ. Бъдете будни въ мислитѣ, въ чувствата и въ действията си, сами да не се осакатявате.

Всѣки народъ, който излѣзе да посрещне Исуса и Го приеме въ себе си, ще бѣде избранъ и великъ. Който Го пренебрегне и прикове на кръста, ще бѣде разпръснатъ по четиритѣ краища на свѣта. Това е казано преди две хиляди години. Това е казано въ рая преди осемъ хиляди години. Казано е въ Писанието: „Въ който день ядешъ отъ забранения плодъ, ще умрешъ, т. е. ще излѣзешъ отъ рая и ще бѣдешъ пръснатъ по цѣлия свѣтъ.”

Желая ви да посрещнете вашия Исусъ, да Му дадете добъръ приемъ и да станете здравъ народъ, силенъ, крепъкъ по умъ, по сърдце, по духъ и по душа.

13. Беседа отъ Учителя, държана на 8 септемврий, 1918 г. София.

Не може да се укрое

„Градъ, поставенъ на планина, не може да се укрое”.
Матей 5:14.

„Не може да се укрое”. Какво не може да се укрое? — Градъ, поставенъ на планина. Това е образъ, фигура, която показва, че езикътъ на Христа е живъ, образенъ, фигуративенъ. Изобщо, езикътъ, съ който хората си служатъ, е повече фигуративенъ. Подъ „фигура, образъ”, разбираме външната страна на даденъ предметъ. Ако разглеждате само външната страна на единъ предметъ или плодъ, ще имате частична представа за него, главно за фигурата или образа му. Ако искате да знаете неговото съдържание и смисълъ, трѣбва да проникнете въ вътрешната му страна. И геометрията си служи съ фигури. Напримѣръ, тя изучава трижълника, четирижълника, петожълника, многожълника, кръга, като форми, но тѣ иматъ сжщо така съдържание и смисълъ. Какво означава кръгътъ? — Вѣчностъ. Центърътъ и двата диаметра въ кръга показватъ, че вѣчността се е самоопредѣлила. Ако окръжността, т. е. кривата линия, се махне, оставатъ само диаметритѣ — кръста, символъ на грѣхопадането. Значи, кръстътъ е създаденъ следъ разпѣването на Христа. Така се разглежда кръгътъ въ живата геометрия. Обаче, обикновената геометрия го разглежда като фигура, съ свой центъръ, съ диаметри. Тя разглежда дължината на окръжността, лицето на кръга и тамъ спира.

Христосъ казва: „Вие сте виделината на свѣта; градъ, поставенъ на планина.” Като четете Откровението, виждате, какъвъ е този градъ, поставенъ на планина. Българитѣ сравняватъ здравия, младия момъкъ съ планината и казватъ за нѣкого: Левентъ момъкъ е той, планина човѣкъ. Това е поетически изразъ, съ съдържа ние и смисълъ. Следователно, умнитѣ, силнитѣ и здравитѣ хора се сравняватъ съ планини, съ високи върхове, съ високи дървета. „Градъ, поставенъ на планина” подразбира нѣщо организирано, поставено между разумни хора. Това нѣщо не може да се укрое. Главата на човѣка е градътъ, а тѣлото му — планината. Следователно, всѣка глава, поставена на таково тѣло, не може да се укрое. Глави, които ходятъ вечеръ, могатъ да се укроятъ; но такива, които ходятъ презъ деня, на свѣтлината, никога не могатъ да се укроятъ. Съ други думи казано: Който има свѣтлина въ себе си, не може да се укрое. Обширенъ, величественъ е градътъ, който е поставенъ на свѣтлина. Ще кажете, че

главата на човѣка е малка. Значи, макаръ и на свѣтлина поставенъ, този градъ е малъкъ. Не е така. Човѣкъ изглежда малъкъ, защото е представенъ перспективно. И главата му е малка по сѣщата причина. И слънцето изглежда малко, въ видъ на малъкъ дискъ. Ако е близо, можете да го хванете съ ржка. Малкитѣ деца го рисуватъ въ видъ на малъкъ кръгъ. Въ сѣщностъ, малко ли е слънцето? Нашитѣ разбирания за природата сж като детинскитѣ за слънцето. Обаче, има голѣма разлика между детинскитѣ схващания на хората за природата и нейната сѣщностъ. Като дойдете следъ две хиляди години на земята, вие сами ще се смѣте на сегашнитѣ си разбирания, ще се чудите, какъ е могълъ човѣкътъ на XX в. да мисли и разбира нѣщата като дете. При това, тѣ пакъ се съмняватъ и поставятъ всѣко нѣщо на критика. Защо и тѣ, като децата, не приематъ знанието на вѣра, безъ критика и съмнение? Има знания, които трѣбва да се поставятъ на критика; обаче, има знания, които идатъ от вѣтре, отъ човѣшката душа, и трѣбва да се приематъ безъ съмнение и критика. Съмнението е червей, който се срѣща въ голѣмитѣ дървета. Съ своето чоплене и скърцане, червеятъ критикува дървото и се запитва, кой го е създалъ, какъ е направено и т. н. Критикътъ червей се размножава въ дървото, дето и неговитѣ деца продължаватъ сѣщата работа — скръцъ скръцъ, критикуватъ дървото, докато единъ день то изсъхне, падне на земята и изгние. Ще кажете, че съмнението и критиката водятъ къмъ знанието. Каква критика е тази, която руши и събаря голѣмитѣ дървета? Истинска критика е тази, която освѣтява пѣтя на минувачитѣ и ги предпазва отъ опаснитѣ мѣста.

„Вие сте градъ, поставенъ на планина“. Градътъ е сборъ отъ разумни хора, които сж поставени на планина. Планината пъкъ е цѣлото човѣчество. Значи, всѣки разуменъ човѣкъ е поставенъ срѣдъ човѣчеството, да свѣти на хората. При това положение, разумниятъ човѣкъ никога не може да се укрие. Ученитѣ сж изчислили, че този градъ, т. е. човѣшката глава има три билиона и 690 милиона клетки. Можете да си представите, какво грамадно число клетки се съдържатъ въ човѣшкия мозъкъ. На земята сѣществуватъ около два и половина милиарда хора, и ние казваме, че това число е грамадно. Какво ще кажете тогава за клеткитѣ въ човѣшкия мозъкъ, когато хиляда милиарда правятъ единъ билионъ? Можете ли да си представите, какво нѣщо е човѣшката глава, която има три хиляди милиарда и 600 милиона клетки, т. е. поданици въ своя градъ? Тѣ влизатъ и излизатъ презъ 12 врати, за да възприематъ

знанията. Вратитѣ на човѣшката глава представятъ главнитѣ центрове — сѣтива, чрезъ които човѣкъ възприема знанията.

Съвременнитѣ окултисти казватъ, че днесъ човѣкъ разполага съ петъ сѣтива, които още не сж напълно развити. У нѣкои хора се развива, или е развито вече шестото сѣтиво. Въ бѣдеще постепенно ще се развиватъ и останалитѣ седемъ. Значи, 12тѣ врати въ човѣшката глава отговарятъ на 12тѣ сѣтива. Сегашниятъ човѣкъ има обоняние, но не може да усѣща миризми на повече отъ стотина до двеста метра. Въ това отношение, кучето има по-силно обоняние отъ човѣка. То може да открие заека само по следитѣ му. Човѣкъ казва, че съ очитѣ си гледа и вижда всичко. Въ сжщностъ, той вижда само близкитѣ предмети и мисли, че това е реалниятъ свѣтъ. Това не е виждане. Да гледашъ нѣщата, които стоятъ предъ носа ти, това е гледане, но не е виждане. Вижда само онзи, който се движи въ всички свѣтове безъ спѣване. Спѣне ли се нѣкъде, той не вижда още.

Нѣкои казватъ, че човѣкъ трѣбва да се сблъска съ реалността на живота, за да го разбере. Съ други думи казано: Съ своето гледане на нѣщата, човѣкъ трѣбва да се сблъска съ реалността, за да разбере, че това, което мисли, не е вѣрно. Само така той ще измѣни своитѣ стари възгледи за живота. Майката и бащата казватъ на децата си, че трѣбва да измѣнятъ своитѣ възгледи за живота, да приематъ новото. Тѣ започватъ добре, но после пакъ се връщатъ къмъ старото и свършватъ зле. Докато е малко, детето вѣрва на родителитѣ си, като на Бога. Като започне да разбира, то вижда, че майка му и баща му сж го плашили съ недействителни сжщества, съ караконджовци, съ вампири и др. То гледа критически на родителитѣ си и не имъ вѣрва вече. Не само това, но и децата си изработватъ своя философия за живота и казватъ: Не е нужно всѣкога да се говори истината. Може нѣкога да се прилага и лъжата. Децата виждатъ, че родителитѣ критикуватъ, съмняватъ се, нѣматъ довѣрие единъ въ другъ и започватъ да ги подражаватъ. Защо трѣбва хората да се съмняватъ, когато могатъ да живѣятъ въ абсолютната истина? — Защото нѣматъ достатъчно свѣтлина. Днесъ свѣтътъ е пѣленъ съ проповѣдници, но още не се е оправилъ. Защо? — Защото и проповѣдници, и майки, и бащи, и учители, вѣрватъ първо въ себе си, а после въ Господа. Тѣ се раздѣлятъ на особени мнения, и всѣки защитава своето. Свѣтътъ е пѣленъ съ бащи и майки; тѣ сж проповѣдници на своитѣ деца. Значи, свѣтътъ е пѣленъ съ попове и попадии. Какво означава думата „попъ“? —

Баща. Една българска поговорка казва: „Вържи попа, да е мирно селото!“ Думата „попъ“ е употребена тукъ въ лошъ смисълъ, вмѣсто дяволъ. Значи, вържи дявола, да е мирно селото. Тази поговорка не е права. Думата „попъ“ означава баща; всѣки свещеникъ е баща. — На какво? — На истината.

„Градъ, поставенъ на планина, не може да се укрие.“ Този градъ е добре поставенъ и добре устроенъ. Той има условия за развитие. Днесъ си служи съ петъ сѣтива, шестото се развива вече, а останалитѣ шестъ ще се проявятъ въ бѣдеще. Днесъ човѣкъ не вижда надалечъ, въ бѣдеще ще вижда по-добре, докато единъ день ще вижда и далечъ, и близо, на всички страни. Нѣкои казватъ, че вѣрватъ само въ това, което виждатъ. Само то е реално за тѣхъ. Други казватъ, че не вѣрватъ и въ реалното, т. е. не вѣрватъ и въ това, което виждатъ. Значи, тѣ вѣрватъ, че не вѣрватъ. Първитѣ вѣрватъ, че вѣрватъ, това е плюсъ; вторитѣ вѣрватъ, че не вѣрватъ — минусъ. Когато две еднакви величини иматъ различни знаци, тѣ взаимно се унищожаватъ. Въ химията това наричатъ „обмѣна на веществата“. Плюсътъ е киселина, а минусътъ — основа. Киселина и основа се съединяватъ и образуватъ солъ. Минусътъ представя празно пространство, а плюсътъ — пространство, пълно съ материя. Минусътъ е физическиятъ свѣтъ, а плюсътъ — небитието, реалното, непроявеното. Проявеното е ограниченото, а непроявеното — неограниченото.

Като слушатъ да се говори за плюсъ и минусъ, нѣкои хора мислятъ, че това сѣ маловажни нѣща. Кое е важно за тѣхъ? — Страданията. Като страдатъ, тѣ забравятъ, че всички хора, всички живи същества страдатъ. Мжже, жени, деца — всички страдатъ. Разликата е само въ интензивността на страданията. По принципъ всички мжже мислятъ и чувствуватъ еднакво. Същото се отнася и до женитѣ. За да разбере живота всестранно, човѣкъ трѣбва да мине презъ формата на мжжа и на жената, т. е. да влѣзе последователно и въ двата града и оттамъ да разглежда свѣта. Просторъ, широчина и дълбочина е нужна на човѣка, за да разбере свѣта. Казано е, че страхливиятъ нѣма да влѣзе въ Царството Божие. Но страхливиятъ нѣма да разбере и земния животъ. Той се плаши отъ смъртѣта, отъ дявола. Умиралъ ли е, че се плаши отъ смъртѣта? Виждалъ ли е дяволъ, че се плаши отъ него? Отъ човѣка зависи да бѣде дяволъ или ангелъ. Когато искатъ да кажатъ, че нѣкой човѣкъ е дяволъ, турятъ му два рога, опашка и копита на краката. Копитата показватъ, че човѣкъ е изгубилъ прѣститѣ си, т. е. Божествения си умъ. Животно, на

което стъпалото е превърнато въ копито, е лишено отъ своята висша интелигентность. Както на земята има сжщества съ пръсти на краката и други — съ копита, така и на небето има сжщества съ пръсти и сжщества съ копита.

Какво нѣщо е небето, т. е. духовниятъ свѣтъ, малцина знаятъ. Хората си представятъ духовния свѣтъ такъвъ, какъвто не е. Даже човѣкътъ, когото виждатъ, не е такъвъ, какъвто е въ действителность. Различието между духовното и физическото виждане е, както виждането на човѣка съ очитѣ и виждането му съ помощта на рентгеновъ апаратъ. Ако гледате човѣка презъ такъвъ апаратъ, ще се уплашите, ще видите мускулитѣ, коститѣ и вътрешнитѣ му органи. Отъ духовно гледище физическиятъ човѣкъ е страшенъ, както онзи, когото разглеждатъ съ рентгеновъ апаратъ. За да не изпитва страхъ отъ нѣщата, човѣкъ трѣбва да знае причината на всички явления и да ги вижда правилно.

Една вечеръ Едисонъ поканилъ на гости въ дома си нѣколко свои приятели, учени хора, предъ които намислилъ да устрои една шега. Той взелъ два скелета, които свързалъ съ машини, да могатъ да се движатъ и да говорятъ. Въ дупкитѣ на очитѣ имъ той поставилъ по една електрическа лампичка. Следъ вечерята, както били разположени, Едисонъ пусналъ скелетитѣ между тѣхъ, и тѣ започнали да говорятъ: Едно време и ние бѣхме като васъ красиви и весели, но сега само кости останаха отъ насъ. Гоститѣ се уплашили много и избѣгали вънъ. Следъ това Едисонъ самъ ги викалъ единъ по единъ, да се върнатъ и да продължатъ вечерята си. Въ сжщность, какво страшно има въ тѣзи скелети?

И съвременнитѣ хора се страхуватъ отъ умрѣли, отъ скелети. Докато родителитѣ сж здрави и богати, децата ги обичатъ. Щомъ заболятъ, осиромашеятъ или умратъ, децата имъ започватъ да се страхуватъ и да бѣгатъ отъ тѣхъ. Страшно нѣщо сж болеститѣ, страшна е и сиромашията. Децата бѣгатъ отъ беднитѣ си и болни родители, защото трѣбва да търсятъ срѣдства, да ги подържатъ. Когато майката и бащата остарѣятъ, синътъ и дъщерята гледатъ часъ по-скоро да умратъ родителитѣ имъ, че тѣ да си поживѣятъ свободно. Това е кривата философия на XX вѣкъ. Тѣзи философи сж поставили за основа на знанието мисълта, че човѣкъ се домогва до знанието по пжтя на критиката и на съмнението. Критиката и съмнението сж необходими, когато нѣмашъ свѣтлина, когато не си градъ, поставенъ на планина. Ако си градъ, поставенъ на

планина, и оттамъ виждашъ надалеко и нашироко, има ли нужда отъ съмнение и отъ критика? Даватъ ви ябълка. Вие я поглеждате оттукъ-оттамъ и казвате, че се съмнявате въ вкуса ѝ, не вѣрвате, че е хубава. Нѣма защо да се съмнявате. Опитайте я и после говорете.

Съмнението и критиката иматъ значение, когато се приложатъ на мѣсто. Всѣко нѣщо има значение, когато е приложено на своето време и мѣсто. Въ това отношение, и философията има значение. Какво нѣщо е философията? — Синтезиране на всички знания и посочване на методи, които да служатъ като ръководни начала въ живота. Тя е съществувала още при създаването на човѣка. Първоначално тя съдържа по-голяма мъдростъ, отколкото днесъ. Първиятъ човѣкъ, създаденъ по образъ и подобие на Бога, разполагалъ съ 12 сѣтива. Въ процеса на инволюцията, той постепенно загубвалъ сѣтивата си, докато най-после останалъ съ петъ сѣтива, както е сегашниятъ човѣкъ. Затова сегашниятъ му знания, въ сравнение съ миналитѣ, се намиратъ въ отношение 5:12. И петтѣ сѣтива, съ които днесъ разполагатъ хората, не сж достатъчно развити. Напримѣръ, зрението на човѣка не е напълно развито. Той вижда на ограничени разстояния. Ако би могълъ да вижда на хиляди километри, той би отправилъ погледа си нагоре, да види, какво правятъ възвишенитѣ същества. Ще кажете, че това е невъзможно, че това сж празни думи.

Нѣщата въ живота могатъ да бѣдатъ пълни, или праздни. Кажете ли за нѣщо, че е праздна работа, азъ разбирамъ нѣкаквъ процесъ. Шишето може да се пълни и да се изпразва — това зависи отъ васъ. Въ Божествения свѣтъ има само пълни нѣща, а въ човѣшкия — и пълни, и празни. Когато грѣши, човѣкъ се изпразва; когато живѣе добре, той се пълни. Не е важно само да се пълни човѣкъ; важно е, съ какво се пълни, съ добро или съ лошо съдържание. Казватъ за нѣкого, че главата му е праздна. Какъ ще бѣде главата му праздна, когато и той има мозъкъ като всички хора? — И той има мозъкъ, но съдържание нѣма въ мозъка си, затова казватъ, че главата му е праздна. За да бѣде ученъ, да има знания, човѣкъ трѣбва да има съдържание въ мозъка си.

„Градъ, поставенъ на планина, не може да се укрие.“ Съ други думи казано: Глава, поставена на тѣло наричаме Божественъ градъ. Иоанъ си представя човѣка въ форма на кубъ. Изобщо, всички нѣща, реализирани на физическия свѣтъ, иматъ форма на кубъ; всички нѣща, реализирани въ ангелския или въ духовния свѣтъ, иматъ форма на пирамида; всички нѣща, реализирани въ Божествения свѣтъ, иматъ форма на кръгъ. По

геометрическите форми човѣкъ познава, къмъ кой свѣтъ принадлежи единъ или другъ предметъ. И човѣкъ, като сжщество на физическия свѣтъ, се представя въ видъ на кубъ. Мрежата на куба е кръстътъ, т. е. разпнатиятъ човѣкъ. Когато трѣбва да пречистятъ човѣка, отварятъ куба и образуватъ кръстъ. Следователно, кръстътъ, т. е. страданието не е нищо друго, освенъ процесъ на пречистване. Щомъ се пречисти, събиратъ кръста, сглобяватъ го и отново образуватъ кубъ. — Защо трѣбва да страда човѣкъ? — За да пречистятъ кжщата му, т. е. неговото тѣло. Щомъ се пречисти добре, поставятъ вратитѣ и прозорцитѣ на мѣстата имъ и пакъ получаватъ кубъ.

„Градъ, поставенъ на планина, не може да се укрие.“ Градътъ, т. е. човѣшката глава трѣбва да се постави на планина. Талантливиятъ човѣкъ, добриятъ ораторъ, добриятъ поетъ обръщатъ внимание на хората, защото излизатъ отъ града, който има 12 врати. Френолозитѣ изучаватъ този градъ и намиратъ въ него 42 центъра, свързани съ различни способности и чувства. Тѣ го дѣлятъ на три области: задна частъ на главата, наречена двуличния човѣкъ; тя е обърната къмъ физическия свѣтъ, къмъ тъмнината. Втората област е челото, обърнато къмъ ангелския свѣтъ; то показва мислителната сила на човѣка. Третата област е горната частъ на главата, обърната къмъ Божествения свѣтъ; въ нея се намиратъ религиознитѣ и морални чувства на човѣка: съвѣсть, любовъ къмъ Бога, милосърдие и др. При това, важно е, доколко всѣки човѣкъ е развивалъ правилно областитѣ на своя градъ. Напримѣръ, ако челото на човѣка е широко и ниско, той има широчина, но нѣма дълбочина въ мислитѣ си. Той прилича на широка, но плитка рѣка. Челото трѣбва да бжде широко и високо, да има широчина и дълбочина — две важни мѣрки. Горната област на този градъ трѣбва да бжде повдигната въ видъ на кубе, а не сплесната. Ако е сплесната, човѣкъ не е религиозенъ. Колкото и да се представя за такъвъ, въ него нѣма никаква религиозностъ. И задната област на този градъ не трѣбва да бжде плоска. Ако е плоска, казваме, че този човѣкъ нѣма обичъ, любовъ къмъ семейството си. Когато хората не се разбиратъ, това показва, че въ едната, въ дветѣ или въ тритѣ главни области главитѣ имъ сж сплеснати или плоски. И мозъчните центрове, и сѣтивата въ човѣка трѣбва да бждатъ развити. Нѣкой казва, че вѣрва само въ това, което вижда съ очитѣ си. Колко виждашъ? Ти виждашъ едва една стомилионна частъ отъ това, което те обикаля. Кжде остава другото? Имашъ ли право тогава да

създавашъ философия върху малкото, което виждашъ? Имашъ право, но тази философия ще бжде ограничена и относителна. За да се създаде велика философия на живота, изисква се великъ, голѣмъ умъ, като ума на голѣмитѣ математици, които само отъ една частъ на цѣлото иматъ ясна представа за него. Тѣ вървятъ отъ единицата къмъ множеството, и отъ множеството къмъ единицата.

Какво е единицата? — Радиусътъ на окръжността. Достатъчно е да вземешъ пергела, да начъртаешъ окръжността и да знаешъ, колко пѣти радиусътъ ѝ се събира въ нея. Радиусътъ се помѣства въ вселената толкова пѣти, колкото е числото единица съ 15 нули. Толкова години сж нуждни на радиуса, за да обиколи окръжността на вселената и да придобие истинското знание. Всѣко премѣстване на радиуса по точкитѣ на окръжността създава нова обстановка, нови условия. Както чувствата и мислитѣ на човѣка се мѣнятъ всѣки день, така и той се промѣня, споредъ мѣстото, на което се намира. Всѣки день любовта му ще се измѣня, ще бжде по-интенсивна, или по-слаба. Когато се качва, сърдцето му ще бжде по-топло, а любовта — по-силна; когато слиза, сърдцето му ще бжде по-студено, а любовта — по-слаба. Въ този смисълъ, човѣкъ е махало на житейския часовникъ, който опредѣля времето. Като минаватъ покрай човѣка, ангелитѣ провѣрватъ часовницитѣ и продължаватъ пѣтя си. Значи, времето на живота се опредѣля отъ топлината или студа на човѣшкото сърдце. Като човѣкъ, всѣки трѣбва да се движи въ крѣгъ, т. е. въ разбиранията на Божествения животъ.

Сега азъ ви нахвърлямъ тѣзи мисли за разсѣждане, а не за обезсърдчаване. Ще знаете, че на човѣка предстои много да учи, да обикаля планетитѣ, а не само да ходи по фронтоветѣ и по бойнитѣ полета. Като обиколи вселената, човѣкъ ще се върне при своя Баща и ще разкаже, какво е научилъ. Като дойде до това, което е научилъ на земята, ще разказва за бойнитѣ полета, за орѣдията и шрапнелитѣ, за бойнитѣ автомобили. Той ще разправя още, какъ хората се биятъ за земята и я дѣлятъ. Това, което става днесъ между хората, отъ гледището на повисокитѣ свѣтове, е забавление. Богъ запитва ангелитѣ: Какво правятъ хората на земята? — Забавляватъ се, биятъ се, дърпатъ коситѣ си. — Нека се забавляватъ. Понеже сж много активни, трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да впрегнатъ енергията си на работа. Като скубятъ коситѣ си, тѣ започватъ да мислятъ право. И въ скубането на коситѣ има нѣкакъвъ смисълъ; въ

сблъскването между хората, все ще се научи нѣщо, ще се намѣсти нѣкой мозъченъ центъръ.

Единъ богатъ американецъ се влюбилъ въ една красива мома и се оженилъ за нея. Следъ сватбата си тѣ предприели едно голѣмо пѣтешествие. По пѣтя имъ се случило нещастие: тренѣтъ, съ който пѣтували, се сблъскалъ съ другъ, който идѣлъ срещу него. Младоженикѣтъ се уплашилъ много и скочилъ презъ прозореца, но отъ голѣмото сътресение на мозѣка и отъ уплахата той полудѣлъ. Турили го въ лудница, дето прекаралъ цѣли 16 години. Животѣтъ въ лудницата му дотегналъ и той искалъ да избѣга, но не могѣлъ, понеже болничнитѣ слуги постоянно го надзиравали. Единъ день успѣлъ да излѣзе отъ лудницата и хукналъ да бѣга. Неусѣтно той се озовалъ на една отъ близкитѣ гари. Като видѣлъ единъ тренѣ, той влѣзѣлъ вътре и седналъ, безъ да знае, кѣде отива. Скоро тренѣтъ потеглилъ, и лудиятъ останалъ вътре. Той предпочелъ да пѣтува, дето и да е, отколкото да остане въ лудницата. Какво се случило по пѣтя? Тренѣтъ дерайлиралъ. Болниятъ преживѣлъ ново мозѣчно сътресение, но за чудо, този пѣтъ мозѣкѣтъ му се намѣстилъ, и той оздравѣлъ. Значи, една и сѣща причина произвела два различни резултата: въ първия случай размѣстила единъ мозъченъ центъръ; въ втория случай го намѣстила.

Следователно, когато казватъ за нѣкого, че не може да мисли, това показва, че той е изгубилъ нѣщо ценно. Когато мѣжѣтъ дѣрпа жена си за косата, той иска да ѣ каже: Жено, излѣзъ вече отъ болницата; доста си седѣла тамъ. Понѣкога и жената постѣпва съ мѣжа си по сѣщия начинъ. Това не показва, че хората сѣ болни, но има нѣщо въ тѣхъ, което не е на мѣстото си. Трѣбва да дойде нѣкой опитенъ човѣкъ, да го намѣсти. Нормално ли е човѣкъ да се съмнява въ сѣществуването на Бога и на духовния свѣтъ? Нормално ли е да се отказва отъ своитѣ чувства? — Не е нормално. Значи, има нѣщо, което не е на мѣстото въ човѣка, и Богъ го намѣства. — Какъ? — Туря ви въ затворъ, въ болница, хваща ви за главата и ви разтрѣсва.

Христосъ казва: „Вие сте виделина на свѣта.“ Стремете се да придобиете повече свѣтлина. Всѣко противоречие носи свѣтлина за човѣшкия умъ, както прахѣнѣта се запалва при търкането на две парчета кремѣкъ едно въ друго. Следъ разрешаване на всѣко противоречие човѣкъ започва да мисли право. Хората мислятъ, когато ги сполети нѣкакво нещастие. Ако майката изгуби синъ или дѣщеря, тя започва да се

интересува отъ другия свѣтъ, иска да знае, кжде е отишло любимото ѝ дете. Детето ви е тамъ, дето вие сте били преди сто години. — Азъ не помня нищо. — Че ти не помнишъ нищо, това не опровергава истината. Помните ли, че сте били въ утробата на майка си? Ако не помните, и това не опровергава истината. Поставете единъ човѣкъ въ магнетиченъ сънъ и слушайте, какво ще говори. Той ще ви разправи живота си отъ четири-петъ прераждания насамъ. Щомъ се събуди отъ съня, всичко забравя. Достатъчно е да отдалечите човѣка отъ физическия свѣтъ, да го извадите отъ гжстата материя, за да си спомни много нѣща отъ минали сжществувания. Потъне ли отново въ гжстата материя, пакъ забравя всичко. Физическиятъ свѣтъ представя мъгла за човѣшкото съзнание. Тя му прѣчи да вижда ясно и да се ориентира. Магнетичниятъ сънъ не е нищо друго, освенъ разпрѣсване на мъглата и облацитѣ въ съзнанието на човѣка, за да вижда ясно, отде иде той и накжде отива.

„Градъ, поставенъ на планина.“ Не се казва градъ, поставенъ на поле, но на Господня планина. Богъ е канара, отъ която е отсѣченъ човѣкъ. Това е мисль, която трѣбва да се разбере правилно. Всѣка мисль, всѣко чувство може да се разбере, когато се постави на неговото мѣсто и се приеме на опредѣленото време. Не само мислитѣ и чувствата на човѣка, но и самиятъ човѣкъ се развива споредъ законитѣ на природата. Така се развиватъ и децата. Понеже първо се развива физическото тѣло на детето, то обича да си хапва повече. После въ него се явява интересъ къмъ предметитѣ. То хваща, кжса ги, съ цель да ги изучава. Като хваща, кжса и раздробява нѣщата, детето иска да каже: Едно време Богъ хвана материята въ ржката си, раздоби я и създаде свѣта. И азъ искамъ да направя сжщото, но не мога. Като не разбиратъ това, майкитѣ се сърдятъ на децата си, че кжсатъ книгитѣ, че чупятъ и развалятъ. Тѣ не знаятъ, че детето чрезъ мимика имъ показва, какъ Богъ създаде свѣта. Майки, които се считатъ за съвременни жени на XX в., не вѣрватъ въ тове.

„Градъ, поставенъ на планина, не може да се укрие.“ Защо е поставенъ на планина? — За да се освѣтява отъ слънцето. Този градъ е Божественъ, не може да бжде поставенъ въ тъмнина. Въ Божествения градъ не се допускатъ лъжи, кражби, престжпления. Глава, въ която е допусната лжжата и кражбата, е сплескана. Защо хората трѣбва да лжжатъ и да крадатъ, когато всичко, което Богъ е създаде, принадлежи на тѣхъ? Какво ще стане съ този домъ, въ който всѣко дете гледа да се осигури, да си запази отъ хлѣба и отъ сиренето за утрешния день? Децата

ще се осигурятъ, ще измъкнатъ хлѣба и сиренето, а за майката и за бащата нищо нѣма да остане. Въпрѣки това, постоянно чувате да се говори: Не ставай глупавъ, да живѣешъ за другитѣ. Животътъ е тежъкъ, мисли за себе си, да се осигуришъ. — Ако нѣмашъ баща и майка, има смисълъ да се осигурявашъ; понеже имашъ родители, работи честно и съ любовъ за тѣхъ и не мисли за осигуряване. Честно и почтено трѣбва да работимъ всички за нашия Баща, Който е всемѣдъръ, вселюбещъ и всеблагъ. Той пита ангелитѣ: Какво правятъ децата ми на земята? — Биятъ се, чупятъ коститѣ си, вадятъ очитѣ си, разрушаватъ градове, а следъ това започватъ да намѣстватъ счупенитѣ кости, да турятъ дървени рѣще и крака и т. н. — Нищо, казва Богъ, — тѣ правятъ опити да замѣстватъ счупенитѣ кости съ здрави; тѣ правятъ опити да създаватъ нови части, да се домогнатъ до начина, по който е създаденъ свѣтътъ.

Сегашнитѣ хора сами си създаватъ нещастия и мѣчнотии. Дойде нѣкой при васъ и започва да ви разправя, че видѣлъ жена ви и дъщеря ви на среща съ чужди мѣже. Като чуете това, сърдцето ви трепва, изгубвате разположението си и се чудите, какъ да ги хванете и какво наказание да имъ наложите. Какъвъ е този човѣкъ, който може да тревожи хората по този начинъ? Това е човѣкъ, т. е. градъ, сваленъ отъ планината и поставенъ въ долината, на тъмно мѣсто. Въ това положение се намиратъ всички животни. Тѣ сж деградирали хора. Ще кажете, че това е еретическо учение. И така може да е, но важно е, че азъ подѣржамъ мисълта, какво животнитѣ сж деградирали хора. Въ моя умъ думата „деградиранъ“ има съвсемъ друго значение. Има случаи въ живота, когато простиятъ войникъ може да се издигне до генералъ, а генералътъ да слѣзе до положението на простъ войникъ. Има ли нѣщо лошо въ това? Разликата между генерала и простия войникъ се заключава въ познаването и разбирането на службата. И човѣкъ, въ своето развитие, минава отъ нисше въ висше положение: отъ простата клетка той постепенно се развива и минава въ все по-високи форми, докато дойде до човѣка. Единъ день волътъ, птичката и всички други животни ще се явятъ предъ Христа и ще се представятъ въ форма на човѣкъ. Това може да смути ума ви, но формата е ограничение, което заставя сжществото да мисли. И формата се измѣня, и духътъ се измѣня, като даватъ възможность на човѣка да се развива. По промѣнитѣ, които ставатъ съ главата, опредѣляме дейността на духа.

„Вие сте виделина на свѣта; градъ, поставенъ на планина.“ Всички хора се стремятъ да влѣзатъ въ този градъ, да освободятъ ума, сърдцето и душата си отъ всички земни връзки и ограничения. За това състояние, именно, говори Павелъ, който казва, че се качилъ на седмото небе и видѣлъ нѣща, които не могатъ да се опишатъ съ човѣшки езикъ. Мжчно се дохожда до седмото небе. Сегашнитѣ хора едва се повдигнатъ малко и скоро падатъ надолу. Като не могатъ да запазятъ това положение, тѣ започватъ да пѣшкатъ. Пѣшкането подразбира дълбоко поемане на въздухъ. Дишането пѣкъ подразбира мислене. Ще дишашъ и ще мислишъ, докато главата ти стане градъ, поставенъ на планина. Яденето подразбира животъ. Като ядешъ, мисли, дали живѣешъ правилно и заслужавашъ ли храната, която ти се дава. Който не разбира законитѣ на дишането и на яденето, отегчава се и отъ едното, и отъ другото. Той се запитва, не можа ли Богъ да създаде свѣта по другъ начинъ, да не става нужда човѣкъ да диша, да се храни. Другояче свѣтътъ не би могълъ да бѣде създаденъ.

Всѣко нѣщо, което виждаме, има своето велико предназначение. Напримѣръ, ако веждитѣ на нѣкое дете сж извити нагоре, джгообразно, това показва, че то е жизнерадостно, весело; ако веждитѣ му сж прави, то мисли много; ако сж увиснали надолу, то е преждевременно остарѣло, прилича на дѣдо си, мисли за велики нѣща, велики идеи го вълнуватъ. Като не разбира характера на детето си, майката се чуди на неговитѣ голѣми идеи. И възрастнитѣ се проявяватъ като децата. Като види нѣкой човѣкъ съ голѣми идеи, Богъ казва: Какви велики идеи вълнуватъ моето дете! За Бога възрастнитѣ и старитѣ хора сж голѣми деца. Отъ време на време Той запитва ангелитѣ, какво правятъ децата му на земята. Ангелитѣ отговарятъ: Строятъ голѣми кжщи. — Добре правятъ, нека прилагатъ занаята си. — Често се оплакватъ отъ наемателитѣ си, търсятъ адвокатъ, да ги посъветва, какъ да обиколятъ закона, да се освободятъ отъ тѣхъ. Понеже наемателитѣ сж влѣзли преди войната, плащатъ малки наеми, а животътъ е посжпналъ; искатъ да увеличатъ наема, но законътъ не позволява.

Хората трѣбва да си създадатъ нова философия, да знаятъ, какъ да разрешаватъ мжчнотиитѣ си. Като ви пжди нѣкой, ще се научите да търпите. Ако ви ограбватъ, ще благодарите, че взиматъ излишния ви товаръ. Влѣзете ли съ товара си въ морето, ще се удавите. Безъ товара си, ще плувате по-лесно и ще се спасите отъ удавяне. Опасно е да влѣзете съ

товаръ въ водата. По-опасно е, ако сте го завързали добре около себе си. Докато дойде нѣкой да го развърже и да ви освободи, вие сте вече на дъното на морето. Ще дойде време, когато хората ще крадатъ майсторски, по всички правила на изкуството. Тѣ ще откачватъ товара отъ пояса на давецитѣ се и ще ги изваждатъ на брѣга. После ще имъ дадатъ товара. Който иска да благодари, доброволно ще благодари. Такива кражби ще ставатъ въ бъдеще: нито товара ще взиматъ, нито човѣка ще отнасятъ съ себе си.

Единъ младъ човѣкъ влѣзълъ въ единъ магазинъ и взелъ, каквото намѣрилъ: масло, яйца, захаръ. На тръгване, той се обърналъ къмъ търговеца съ думитѣ: Взехъ, каквото ми трѣбваше. Единъ день, като забогатѣя, ще ти платя всичко. Следъ това бързо излѣзълъ внѣ и се скрилъ отъ погледа на бакалина. Той взелъ всичко подъ форма на заемъ. Дали ще плати нѣкога, не се знае. Този човѣкъ обралъ ли бакалина, или го окралъ?

Трѣбва да се прави разлика между обиръ и кражба. Човѣкъ обира плодетѣ на своитѣ дървета. Кражба ли е това? Той отива при ябълката, обира плодетѣ и благодари, че тя вързала много плодъ. Ябълката казва, че Божията воля е такава, и благодари, че има възможность да види брата си, да му поднесе отъ своитѣ плодове. Тя го кани и другъ пѣтъ да я посети. Гледайте и вие така на онзи, който ви е обралъ. Не бързайте да го предавате на полицията, има кой да му въздаде заслуженото. Кой човѣкъ е праведенъ? Кой може да каже за себе си, че е чистъ отъ всѣкаквъ грѣхъ? Злото не е въ обирането, но въ разгнѣвяването ви, въ лошитѣ думи и мисли, които сте отправили по адреса на този, който ви е обралъ. По-голѣмъ грѣхъ прави онзи, който е ограбенъ, отколкото провинилиятъ се.

Като се говори за погрѣшкитѣ и престѣпленията на хората, дохождаме до виновницитѣ на престѣпленията. Ако децата грѣшатъ, виновни сѣ родителитѣ. Ако родителитѣ грѣшатъ, виновни сѣ философитѣ, които отпреди осемъ хиляди години развалиха човѣчеството. Тѣ трѣбва да дадатъ отчетъ за тѣхната философия, съ която изопачиха човѣшкитѣ умове и сърдца. Затова Христосъ казва: „Ако те съблазни дѣсното око, извади го; ако те съблазни дѣсната рѣка, отсѣчи я“. Какво означава рѣката? — Човѣшката воля. Значи, извади половината воля и я употреби за благо на своя братъ. Употреби едната си рѣка и едното око за себе си, а другата рѣка и другото око за своя ближень. Въ духовния свѣтъ ти пакъ ще намѣришъ окото си и рѣката си. — Какъ става

това? — По известни закони. Човѣкъ изгубилъ знанието да намѣства отрѣзанитѣ и извадени удове отъ тѣлото си. Нѣкога той познавалъ това изкуство.

Съвременнитѣ хора мислятъ, че иматъ очи и виждатъ. Въ сѣщностъ много отъ тѣхъ гледатъ, но не виждатъ; все едно, че нѣматъ очи. И фарисеитѣ казваха на Христа, че виждатъ всичко, че не сѣ слѣпи, но Христосъ имъ отговори: „Ако, наистина, виждате, ще бѣдете наказани за дѣлата си; ако не виждате, не сте отговорни.“ Като изучавате науката за окото, по лжчитѣ, които излизатъ отъ него, ще познавате човѣка. Ако лжчѣтъ, който излиза отъ окото, върви нагоре, човѣкъ е добъръ, благороденъ. Той има стремежъ къмъ възвишеното. Човѣкъ, на когото лжчѣтъ на окото е отправенъ надолу, има стремежъ къмъ нисшето, къмъ земята. И право въ очитѣ да. те гледа, лжчѣтъ върви надолу. Когато бащата говори на сина си, и той гледа надолу, тоягата ще го спаси. Ако бащата знае, какъ да постѣпва съ сина си, лесно може да отвори очитѣ му. Соломонъ казва: „Тоягата изкарва безумието отъ детското сърдце“. Когато бащата удари неразумното си дете съ прѣчица, то веднага казва: Татко, ще те слушамъ вече. Въ Божествения свѣтъ движението съ прѣчицата е правилно и хармонично. Въ този смисълъ, скърбитѣ и страданията не сѣ нищо друго, освенъ Божественитѣ тояжки, които възпитаватъ хората. Който иска да избѣгне страданията, трѣбва да се качи на градъ, поставенъ на планина.

Ще кажете, че старитѣ сѣ изживѣли времето си. Отъ човѣка зависи всичко. Щомъ старитѣ се отказватъ отъ работа, младитѣ трѣбва да я поематъ. Тѣ трѣбва да приложатъ Христовото учение, да подготвятъ условия за идването на Царството Божие на земята. Тогава и мжжетѣ, и женитѣ ще бѣдатъ свободни отъ мисълта за купони. Тѣ ще работятъ, и нивитѣ имъ ще даватъ изобилно плодъ. Дето е любовта, тамъ е изобилието. Това всѣки може да провѣри. Нека трима души направятъ следния опитъ: единъ отъ тѣхъ да посѣе сто декара съ жито, вториятъ да посѣе десетъ декара, а третиятъ — единъ декаръ. Ако последниятъ вложи въ работата си любовъ, единиятъ декаръ ще даде толкова плодъ, колкото десеттѣ декара, работени безъ любовъ. Житното зърно се отзовава на онзи, който работи съ любовъ. А за онзи, който не работи съ любовъ и мисли само, колко повече жито да изкара, то се затваря и нищо не дава. И тукъ се прилага стихътъ: „Съ каквато мѣрка мѣришъ, съ такава ще ти се възмѣри“. Сегашнитѣ хора не успѣватъ въ работата си, защото не

живѣятъ въ градъ, поставенъ на планина. Разумниятъ и любещъ човѣкъ влиза въ връзка съ вибрациитѣ на ябълката, разбира положението ѝ, и тя му отговаря съ същото. Като мине покрай нея, тя снишава клонетѣ си и му предлага да си откъсне, колкото плодове иска. Ако не можете да влѣзете въ връзка съ нейнитѣ вибрации, като минавате край нея, тя повдига клонетѣ си нагоре, нѣма готовностъ и желание да си откъснете отъ плодетѣ ѝ.

Единъ мой познатъ ми разправяше следната своя опитностъ. Той ималъ въ градината си една круша, която грижливо отглеждалъ, по тя нищо не раждала. Минало седемь-осемь години, и тя все безплодна оставала. Единъ день, като се разхождалъ въ градината си, той се спрѣлъ предъ крушата и казалъ: Слушай, ако догодина не дадешъ плодове, ще те отсѣка и ще те хвърля вънъ. Какво било очудването му, когато на следната година крушата дала изобилно плодъ. По сѣщия начинъ и Богъ казва на хората: Слушайте, ако догодина не дадете плодове, ще ви изхвърля вънъ. Който вземе подъ внимание тѣзи думи и започне да работи, ще даде изобилно плодъ. Азъ виждамъ, че Богъ хлопа на вратата на мнозина и ги подканва къмъ работа. Който е влѣзълъ въ градъ, поставенъ на планина, той ще работи, и плодъ ще даде. Разумниятъ човѣкъ е градъ, поставенъ на планина, и не може да се укрие. Всички хора мечтаятъ за разуменъ, добъръ животъ, и той ще дойде. — Голѣми нещастия и страдания имаме. — Човѣкъ е дошълъ на земята да учи. Той учи чрезъ радоститѣ и страданията. Тѣ сѣ неизбежни.

Ще приведа единъ примѣръ изъ френския животъ. Единъ младъ човѣкъ се отличавалъ съ добрия си животъ. Той постоянно правилъ добрини, но всѣкога му се отговаряло съ неблагодарностъ и зло. Най-после той се зарекълъ да не прави на никого добро и устоялъ па това. Той пристѣпилъ къмъ решението си, когато, пакъ за направено добро, трѣбвало да лежи нѣколко години въ затворъ. Единъ день, между затворниците, въ една отъ съседнитѣ стаи, станало нѣкакво спрѣчкване, което последвало съ убийство. Младиятъ човѣкъ чулъ, че нѣщо става, но не искалъ съ намѣсата си да направи добро. При разследването, питали и него, чулъ ли е, че въ съседната стая станало убийство? — Чухъ всичко, но не искахъ да се намѣсвамъ въ тази работа. За нехайството, което проявилъ, и по този начинъ съдействувалъ да стане убийството, сѣдѣтъ го осѣдилъ на обезглавяване. Въ деня, когато трѣбвало да се изпълни присѣдата, той извадилъ отъ джоба си златния часовникъ и го далъ на този, който щѣлъ

да отрѣже главата му, съ молба: Вземи този часовникъ за споменъ отъ мене, но те моля, така да поставишъ ножа, че изведнѣжъ да отрѣжешъ главата ми, да не се мъча много. Изпълнителятъ на присѣдата взелъ часовника, благодарилъ и като погледналъ младия човѣкъ, видѣлъ му се добъръ, разуменъ и го съжалилъ. Когато вдигналъ ножа надъ главата му, ржката му особено трепнела и, вмѣсто да отсѣче главата му на единъ пѣтъ, отсѣкълъ я на три пѣти. Какво показва този примѣръ? — Че не е златниятъ часовникъ, който може да измѣни сѣдбата на човѣка. И Христосъ ни показва, че пѣтътъ, по който върви сегашното човѣчество, не е въ състояние да смекчи сѣдбата му.

Всички българи искатъ да знаятъ, какво ще стане съ България. — Ако догодина всички българи родятъ изобилно плодъ, работитѣ имъ ще вървятъ добре. Ако нищо не родятъ, и животътъ имъ нѣма да се оправи. Всички хора трѣбва да съзнаятъ, че сѣ дошли на земята да служатъ на Господа, да бждатъ слуги, а не господари. Българскиятъ народъ е единъ отъ слугитѣ на Господа. Той е на възраст 15 — 16 годишно момче, което обича да прескача презъ плета. Всички народи сѣ синове на Господа, по-стари и по-млади по възраст, затова тѣ трѣбва да живѣятъ помежду си като братя. И българитѣ трѣбва да живѣятъ помежду си като братя и да се откажатъ отъ изкуството си да прескачатъ плета. Добре е човѣкъ да прескача, но презъ какви плетове? Ако прескача презъ плета на омразата, на безлюбието, на грѣха, той е на правъ пѣтъ.

Въ единъ манастиръ живѣли двама светии. Единъ день, като се разхождалъ, единиятъ отъ тѣхъ видѣлъ на пѣтя си дупка и въ нея гърне съ злато. Той не се спрѣлъ да помисли, какво да направи съ златото, но веднага прескочилъ оградата на манастира и избѣгалъ. Другиятъ светия забелязалъ, че другарьтъ му избѣгалъ вѣнъ отъ манастира и се почудилъ, кое го накарало да направи това. Той отишълъ на мѣстото и, като видѣлъ гърнето съ златото, разбралъ причината. Той си казалъ: Глупаво постѣпва моятъ другаръ. Азъ ще взема паритѣ и ще ги използвамъ за благотворителни цели. Следъ това заминалъ за Александрия, построилъ църкви, училища, болници и се върналъ въ манастира, доволенъ отъ работата си. Той се обърналъ къмъ Бога съ молба, да му отговори, доволенъ ли е отъ работата, която свършилъ. Единъ ангелъ, пратеникъ отъ Бога, му се явилъ на сънъ и казалъ: Всичкитѣ църкви, училища и болници, които ти направи, претеглени, тежатъ по-малко отъ прескачането оградата на манастира отъ твоя другаръ.

Не се произнасяйте за постъпката на този или на онзи, че била глупава, че не била на място. Не се гнѣвете на децата си, но постъпвайте съ тѣхъ така, както Богъ постъпва съ васъ. Не питайте, какво е казалъ този или онзи философъ, но се вслушвайте въ своя вътрешенъ гласъ. Не подражавайте на другитѣ, но бѣдете вѣрни на себе си. Ако подражавате, ще изпаднете въ смѣшно и глупаво положение.

Двама другари си живѣли добре, обичали се. Следъ време тѣ се оженили. Единиятъ живѣлъ добре съ жена си, а вториятъ билъ недоволенъ отъ живота си, защото постоянно се карали съ жена си. Той запиталъ другаря си: Коя е причината, че ти живѣешъ добре съ жена си, а азъ не мога? — Преди да се оженимъ, — казалъ другарятъ му — азъ разкъсахъ котка предъ своята възлюбена, и тя се уплаши. Тя помислила, че е попаднала на лошъ човѣкъ. — Щомъ е така, лесно ще се оправи работата, и азъ мога да разкъсамъ котка. Той взелъ една котка и я разкъсалъ предъ жена си. Тя се засмѣла и каза: Късно е вече, приятелю. Трѣбваше по-рано да направишъ това.

Първиятъ, който разкъсалъ котката, прескочилъ презъ плета и не далъ възможность на злото да се разпространява. Вториятъ не прескочилъ плета, допусналъ злото въ своя домъ. Следъ това и десетъ котки да разкъса, злото не се плаши.

Какво се иска отъ васъ? — Да се освободите отъ съмнението, не по отношение на това, което азъ говоря. За мене е важно, азъ да вѣрвамъ въ това, което говоря. Вие трѣбва да вѣрвате въ Бога. Ако не вѣрвате, ще бѣдете отъ тѣзи, които вѣрватъ, че не вѣрватъ. Споредъ мене, по-мѣчно е да убедишъ човѣка да вѣрва, че не вѣрва, отколкото да го убедишъ, че вѣрва. Вѣрващиятъ знае, че е осигуренъ и живѣе по-спокойно отъ невѣрващия. Вѣрващиятъ разчита на това, съ което днесъ разполага; невѣрващиятъ разчита на наследства и завещания. Не оставяйте никакви завещания. Каквото имате, раздайте го още приживе, да отидете при Бога свободни, съ чисти рѣще. Христосъ иска отъ васъ, каквото можете да направите за нѣкого, да го направите още днесъ, да не отлагате за утрешния день. Що се отнася до училища, църкви и болници, оставете на свободнитѣ хора, тѣ да се занимаватъ съ тѣхъ.

„Вие сте виделина на свѣта: градъ, поставенъ на планина, не може да се укрие.”

14. Беседа отъ Учителя, държана на 15 септемврий, 1918 г. София.

Двамата братя

„Възнегодуваха за двамата братя“.

Матей 20: 24.

„И като чуха десетимата, възнегодуваха за двамата братя“. Важни думи въ този стихъ сж: десетимата, двамата и глагольтъ „негодувамъ“. Хората спрѣгатъ глагола негодувамъ и въ единствено, и въ множествено число. Кой сж двамата, и кои десетимата, за които се говори въ стиха? Двамата сж Заведеевитѣ синове — ученици на Христа. Десетимата сж останалитѣ Христови ученици. Значи, ученицитѣ на Христа сж били 12 на брой. Като извадимъ отъ 12 двама, оставатъ десетъ. Като извършваме действието изваждане, отъ една страна е важно самото действие, а отъ друга — числата, съ които работимъ. Въ случая сж важни числата две и десетъ. Изобщо, всѣко число въ природата представя сборъ отъ сили, които оказватъ известно влияние върху хората и върху цѣлата природа.

„Възнегодуваха за двамата братя“. Негодуватъ хората, но и растенията, и животнитѣ негодуватъ. Ябълчнитѣ сѣмена, събрани въ ябълката, прекарватъ весель, радостенъ животъ. Като братя и сестри, тѣ пѣятъ, веселятъ се, разговарятъ се сладко помежду си. Дойде нѣкой отвѣнъ, вземе една ябълка, изяде я и посѣе сѣмената ѝ. Тѣ започватъ да негодуватъ. Тихиятъ имъ и спокоенъ животъ се разваля: братята заематъ една посока — надолу, като образуватъ коренитѣ; сестритѣ се отправятъ нагоре, да образуватъ клонетѣ, а бащата остава по срѣдата, като стѣбло, да съединява братята и сестритѣ. Бащата иска да покаже на синоветѣ и на дѣщеритѣ си, че не трѣбва да мислятъ само, какъ да дѣлятъ благата, които той имъ дава. Той иска тѣ да съзнаватъ задълженията си, че сж дошли на земята да служатъ, а не да господаруватъ. Този законъ изнесе Христосъ предъ своитѣ ученици. Значи, между двамата братя, които слизатъ надолу, и десеттѣ, които възлизатъ нагоре, има известно съотношение. Тѣ се свързватъ чрезъ Христа — Бащата, и започватъ да работятъ. Като дойде Бащата между тѣхъ, тѣ казватъ: Братя и сестри сме, трѣбва да се търпимъ. Въпрѣки това изявление, все пакъ има известно негодуване между тѣхъ. Двамата братя представятъ човѣшкия умъ и човѣшкото сърдце, които сж привилегировани, затова единиятъ иска да седне отдѣсно на Христа, а другиятъ — отлѣво. Съ една дума, и двамата

искать първитѣ мѣста. Десетимата представятъ волята, т. е. желанията въ човѣка, затова тѣ възнегодуваха.

Като наблюдавате проявитѣ на човѣка, ще видите, че негодуване има навсѣкжде въ живота: на концерти, въ театри, при посрѣщане на нѣкой голѣмъ човѣкъ, въ училища, въ семейства, въ общества. Музикантътъ негодува, че не го оценили, както трѣбва; актьорътъ негодува, че на другъ актьоръ дали по-голѣмо внимание, отколкото на него; нѣкой негодува, че при посрѣщането на голѣмия човѣкъ него оставили на последно мѣсто; ученикътъ негодува срещу учителя си, че неспособниятъ ученикъ получилъ по-добра бележка отъ него; учителътъ негодува за нехайството на ученицитѣ си, че не работятъ добре. Ученицитѣ негодуватъ — вървятъ въ една посока, учителитѣ негодуватъ — вървятъ въ друга посока, а дървото си расте. Посрѣщачитѣ и гоститѣ негодуватъ, вървятъ въ различни посоки, а дървото пакъ си расте. Дървото е общество, житниятъ стрѣкъ, растението — сѣщо сѣ общества. Значи, въпрѣки негодуването нѣщата растатъ, развиватъ се и следватъ своя пѣтъ. Христовиятъ законъ изисква отъ човѣка да превърне негодуването въ работа. — Какъ? — Казано ви е. Ще кажете, че сте чували много проповѣди. — Чували сте ги, но не сте слушали. Който не прилага това, което е чулъ, той не се ползува. Нѣкой казва: Днесъ нѣмамъ работа, ще отида да чуя нѣкаква новина. Право е това, той отива да чуе новини, а не да слуша. Богъ се обърна къмъ израилския народъ съ думитѣ: „Слушай, Израилю!“ Майката говори нѣщо на дъщеря си, казва ѝ: Слушай, дъще. Дъщерята отговаря: Чувамъ, мамо. Тя чува, но не слуша. Чуването отива надолу, слушането — нагоре, а прилагането е стѣблото, което съединява и дветѣ.

Разбиранията на сегашнитѣ хора за живота сѣ различни и многобройни: колкото хора, толкова разбирания. Всѣки си има специфична програма, какъ да нареди живота си. Щомъ се заговори за живота, той изнася своята програма. Ако накаратъ нѣкого да работи, той казва: Толкова свободни хора има, мене ли намѣрихте? Когато става въпросъ за взимане, всѣки представя програмата си. Щомъ трѣбва да даде нѣщо, той отстъпва назадъ. Това показва, че човѣшката воля е склонна къмъ негодуване. Кога негодува човѣкъ? — Когато иска да се прояви. Десетимата негодуватъ, че единиятъ иска да вземе дѣсната страна на Христа, а другиятъ — лѣвата. Какво остава за тѣхъ? — Да застанатъ или отпредъ, или отзадъ на Христа, но тѣ не искатъ да бждатъ стражари.

Въ християнството, подъ „стражаръ“ се разбира работникъ, т. е. човѣкъ, който е готовъ за работа. Да заемашъ дѣсната или лѣвата страна, това подразбира човѣкъ, който иска съ малко трудъ и работа да придобие голѣмо богатство. На физическия свѣтъ това е невъзможно. Не си правете илюзии да мислите, че на земята, дето всички нѣща сѣ подложени на постоянни промѣни, може да се говори за щастие.

Ако можете да видите картата на земята преди милиони години, ще се почудите на голѣмата разлика, която съществува между тогавашната и сегашна земя. Тогавашнитѣ планини, рѣки, морета и океани коренно се различаватъ отъ днешнитѣ. Това показва, че и планинитѣ, и водитѣ негодуватъ. И тѣ се намиратъ подъ закона на растенето. Да негодувашъ, значи, да растешъ. Ако мжжътъ негодува, да не казва, че жена му е причина затова; ако жената негодува, да не казва, че мжжътъ ѝ е причина, че той я изкарва отъ търпение. Като негодувате, ще знаете, че причината е въ волята ви, която търси пжтъ да се прояви. Съвременнитѣ физиолози правятъ опити съ жабитѣ, да докажатъ, че у тѣхъ има съзнание. Отнематъ мозъка на жабата, сипватъ на гърба ѝ силна киселина, и тя повдига крака си нагоре, иска да махне киселината. Това показва, че съзнанието ѝ продължава да се проявява. Макаръ инстинктивно, тя дава признакъ на животъ. Следователно, всѣко негодуване на човѣка показва, че дяволътъ е сипалъ малко киселина на гърба му. Когато нѣкой се оплаква, че не може да мисли, това показва, че дяволътъ, неговиятъ неприятель, извадилъ мозъка отъ главата му. Който не е доволенъ отъ своя мозъкъ и желае голѣмъ мозъкъ, като този на Нютона, на Канта, на Толстоя, той се оставилъ въ ржцетѣ на дявола. Какво може да направи дяволътъ? Той внушава на човѣка отрицателни мисли, че нѣма мозъкъ, че не може да мисли, че нищо не излиза отъ него и т. н. Богъ сипва малко киселина върху тѣзи внушения, и мисълта на човѣка започва отново да работи. Негодуването е на мѣсто, когато е естествено. Нѣкой седи на едно мѣсто, цѣлъ настрѣхналъ, всичкитѣ му нерви обтегнати. Дойде другъ отвънъ и го предизвиква. — Не ме закачай, не отговарямъ за последствията! И наистина, бомбитѣ започватъ да летятъ една следъ друга, една отъ друга по-силни. Това е неестествено негодуване. И безъ тѣзи бомби ще те разбератъ, какво искашъ. Кажи, че искашъ спокойствие, и хората ще те разбератъ.

„И като чуха десетимата, възнегодуваха за двамата“. Волята не трѣбва да негодува противъ желанията на сърдцето и мислитѣ на ума.

Сърдцето трѣбва да има много желания, които да го хранятъ. И умътъ трѣбва да има много мисли. — Защо сж нуждни на човѣка много мисли и желания? Не е лошо да има човѣкъ много мисли и желания. Лошо е, когато не ги прилага. Не мислете, че всички мисли и желания, които минаватъ презъ ума и презъ сърдцето ви, сж ваши. Ваши сж само онѣзи, които използвате за благо на своя умъ и на своето сърдце. Останалитѣ не принадлежатъ на васъ. Много шапки, обуца и дрехи има по магазинитѣ, но тѣ не сж ваши. Като влѣзете въ магазина, вие си изберете нѣщо по вашъ вкусъ и платите за него, то е ваше. Сжщото се отнася до мислитѣ и желанията. Туряте една мисълъ на главата си, едно желание въ сърдцето си и се оглеждате, приличатъ ли ви, ще ви харесатъ ли съ тѣхъ. Ако вие се харесвате съ тѣхъ, и хората ще ви харесатъ. Задържате ги въ себе си, плащате за тѣхъ и казвате, че сж ваши. Ако не ги харесате, туряте ги настрана и казвате: Не нося чужди нѣща. Следователно, всички мисли и желания, които минаватъ презъ васъ, ставатъ ваши, само когато ги приемете вжтрешно, когато станатъ плътъ и кръвъ на вашето естество.

Често чувате да казватъ, че това не трѣбва да се прави, или онова не трѣбва да се прави. Добре е, нѣкой да се земе да напише, какво трѣбва да се прави, и какво не трѣбва. Нѣкой ще каже, че не трѣбва да се яде. Азъ пъкъ казвамъ, че трѣбва да се яде, но да не се преяжда, да не претоваряме стомаха си. — Не трѣбва да се пие. — Пий, но чиста вода. Човѣкъ може да прави всичко, което носи животъ въ себе си, както сладкото, доброто вино, което Христосъ направилъ. Пие ли човѣкъ ферментирало вино, смъртъ го очаква. Всѣко чувство, което огорчава човѣка, носи смъртъ; всѣко чувство, което произвежда радостъ и веселие, носи животъ. — Какъ ще познаемъ, кое чувство е за насъ, и кое — не е? — Всѣко чувство, което те огорчава, не е за тебе; всѣко чувство, което носи радостъ и веселие, то е за тебе — приеми го въ себе си. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ мислитѣ. Всѣка мисълъ, която те обърква и заблуждава, не е за тебе. Всѣка мисълъ, която внася свѣтлина въ ума ти, тя е за тебе.

Една муха се молила дълго време на Бога, да ѝ тури една малка коронка на главата, да стане по-красива. Богъ чулъ нейната молба и изпълнилъ желанието ѝ. Тя се радвала на коронката си и започнала да обикаля свѣта, да се показва предъ всички — мало и голѣмо да разбере, че мухата има коронка на главата си. Единъ день тя срещнала паяка и, тъкмо мислѣла да се похвали и на него, той прѣвъ започналъ да я ласкае: Колко си красива съ коронка на главата си! Ела да се огледашъ въ моето

огледало, да видишъ, каква красавица си. Поласкана отъ думитѣ на паяка, мухата влѣзла въ паяжината му, отдето не излѣзла повече. Защо ѝ трѣбвало коронка, да се хвали съ нея предъ свѣта?

Много отъ съвременнитѣ хора, недоволни отъ положението си, пожелаватъ, Богъ да имъ тури коронка на главата, да види свѣтътъ, колко сж красиви. Да, но свѣтътъ е хитъръ и разуменъ, той отнима коронкитѣ отъ главата на хората и ги развѣнчава. Днесъ повечето хора сж изгубили коронката си. Да благодарятъ за това. Човѣшката глава не се нуждае отъ коронка. Не ви трѣбва огледалото на паяка, не ви трѣбва коронка на главата. Колко крака има паякътъ? Разгледайте внимателно краката му и вижте, съ кои крака преде той. — Съ заднитѣ си крака. Който преде съ заднитѣ си крака, е опасенъ. Паякъ, който преде съ заднитѣ си крака, и конь, който рита съ заднитѣ си крака, сж опасни. Да предешъ съ заднитѣ си крака, както паяка, това показва раздвояване въ човѣшкото сърдце. Когато сърдцето ти започне да преде съ заднитѣ си крака, бѣди на щрекъ. Ако не си буденъ, непременно ще ти се случи нѣкакво нещастие и ще изгубишъ коронката си. Сърдце, което преде паяжината си съ заднитѣ крака, не е човѣшко, но паяшко. Ако паякътъ прави мрежата си на време, естествено, това е въ реда на нѣщата; но, ако я прави съ цель да увлича, това не е въ реда на нѣщата.

Следователно, ако негодуването ви се дължи на висшето съзнание у васъ, отъ недоволство за вашитѣ погрѣшки, за вашитѣ лоши мисли и желания, то е естествено, въ реда на нѣщата. Ако негодуването ви се дължи на факта, че нѣмате широко сърдце и голѣмъ умъ да привлечате хората, да се ползвате отъ тѣхнитѣ сили, това не е въ реда на нѣщата. Това негодуване води къмъ зло. При това положение ще излѣзе вѣрна латинската поговорка: „Homo homines lupus est”. Обаче, вѣрна е още по-старата поговорка: „Човѣкъ за човѣка е братъ”. Какъ стана това, че човѣкътъ, който бѣше братъ за човѣка, се превърна въ вѣлкъ? Характерно за вѣлка е това, че той си служи съ зѣбитѣ и съ краката. Между овчаритѣ има предание, че ако вѣлкътъ, като приближава къмъ стадото, не отваря отдалечъ устата си, не може да нападне нито една овца. Той може само да я надраска съ ноктитѣ си, но не и да я нападне.

Като влѣзете въ свѣта, между свѣтски и религиозни хора, ще срещнете все надраскани лице, рѣще, гърбове. Въ което религиозно общество влѣзете, навсѣкѣде, чувате да се говори: Ние сме свързани съ Бога, нашето вѣрую е най-право. Питайте тѣзи хора, видѣли ли сж Бога и

говорили ли сж съ Него? Ще ви кажатъ, че тѣ не сж видѣли Бога, не сж говорили съ Него, но пророцитѣ и апостолитѣ сж говорили съ Него. Кой кого е видѣлъ, какво е говорилъ съ него, това не се отнася до тебе. Важно е, ти кого си видѣлъ и какво си говорилъ. Ще дойде нѣкой майсторъ шивачъ да ми разправа, че свършилъ въ странство съ златенъ медалъ, знае всички теории за шиене. — И това е важно, но по-важно за мене е да ми ушие единъ хубавъ костюмъ, безъ недостатъци. Ако го ушие тѣсенъ, да не лѣга добре на тѣлото ми, всичкитѣ му теории пропадатъ. Какъвъ смисълъ иматъ за мене обувката, направени отъ добъръ майсторъ, ако сж грубо ушити и ми стѣгатъ? Носете широки, удобни за краката обувка. Тѣснитѣ обувка сж като съвременнитѣ правила за живота, които ограничаватъ и стѣсняватъ човѣка. Защо ви сж тѣсни обувка, които правятъ мазоли на краката? Хвърлете ги и турете на краката си удобни, меки, широки обувка, съ които да се движите свободно и съ разположение.

Христосъ се обръща къмъ ученицитѣ си, говори имъ за десетимата и двамата, като имъ дава методъ, да минаватъ отъ видимитѣ къмъ невидимитѣ нѣща. Често хората негодуватъ, искатъ да се проявятъ, искатъ да видятъ Бога въ себе си и вънъ отъ себе си. Това не е нужно. Приеми Бога въ себе си, отвори сърдцето си за Него и бѣди доволенъ на всичко. Когато се грѣешъ на слънцето, трѣбва ли да го виждашъ? Трѣбва ли да знаешъ, колко е голѣмо? Обърни гърба си къмъ слънцето и остави лжчитѣ му да проникватъ въ всичкитѣ ти клетки, да внесатъ въ тебе разположение. Това значи познаване на слънцето. Човѣкъ познава слънцето по действието на лжчитѣ му върху неговия организъмъ. Какъ познавате човѣка? — По енергиитѣ, които изтичатъ отъ него. Това се познава при ржкуването. Какъ се познаватъ животнитѣ? — Като се помирисватъ по носа и по опашката. Ако се разбератъ, тѣ трѣгватъ заедно, започватъ да си играятъ, Ако не се разбератъ, хвърлятъ се едно върху друго и започватъ да се борятъ, да се мушкатъ съ рогата си. Казвате, че воловетѣ се бодатъ и мушкатъ съ рогата си. Право е, че воловетѣ се мушкатъ, но понѣкога и хората се мушкатъ. Колко рани съмъ превързвалъ отъ такива мушкания!

Мнозина се оплакватъ отъ живота си и казватъ, че не могатъ вече да търпятъ. Споредъ мене, хората още не сж проявили търпение. Тѣ носятъ мъжнотиитѣ и страданията си по неволя, а не съ търпение. Азъ и донесъ още изпитвамъ търпението си, искамъ да зная, колко съмъ търпеливъ.

Преди години дойде при мене единъ господинъ, който искалъ да ме види и да поговори върху нѣкои важни въпроси. Казахъ му, че съмъ заетъ, да отложи разговоритѣ си за другъ пжтъ. — Не мога да дойда втори пжтъ, трѣбватъ ми само петъ минути Щомъ е за малко, съгласихъ се да го приема. Той влѣзе въ стаята ми и говори цѣли три часа непрекъснато. Той говори, азъ го слушамъ. Като свърши разговора си, стана да си отива. Азъ му предложихъ да направимъ една разходка въ градината. Този день бѣше за мене матуритетенъ, държахъ матура по търпението.

И дяволътъ изпитва търпението на хората. Той влѣзе въ нѣкой човѣкъ само за петъ минути, а остава съ часове и дни. Следъ това човѣкъ не може да възстанови разположението си дълго време и се мжчи. Всички спорове, недоразумения, крамоли между хората се дължатъ все на дявола. Понѣкога селянитѣ се каратъ за нищо и никакво. Кокошката на нѣкой селянинъ снесла яйцето си въ съседния дворъ. Цѣлото семейство се вдига на кракъ, отиватъ да взематъ яйцето. Има ли нѣщо лошо въ това? Какво отъ това, че съседътъ ви взелъ едно ваше яйце? Това се дължи на мисълта въ човѣка, че неговото е само за него. Това означава служене само на себе си. Ако разбираше спороветѣ между хората, кокошката щѣше да запита господаря си: Не съмъ ли свободна да снеса едно яйце и за другъ нѣкой? Нѣма ли право вашиятъ слуга, съ паритѣ, които е спечелилъ при васъ, да купи нѣщо на другъ човѣкъ? — Има право. На сжщото основание и кокошката има право да разполага съ своитѣ яйца. Господарътъ нѣма право да се сърди, че кокошката му снесла едно яйце въ двора на неговия съседъ. Имайте търпение, кокошката ще снесе яйца за всички. Тя ще обиколи всички дворове и въ всѣки дворъ ще снесе по едно яйце. Следъ това ще се яви въпросътъ, въ кой дворъ първо ще снесе яйцето. Всѣки иска да бжде пръвъ.

Всички хора се борятъ за първенство. Въ това отношение тѣ приличатъ на онѣзи красиви дами, отъ които всѣка гласувала за себе си. При посрѣщането на единъ великъ гостъ били избрани 12 красиви дами, да участвуватъ съ присѣтствието си. Една отъ тѣхъ трѣбвало да поднесе букета на великия гостъ. Голѣмъ споръ се повдигналъ между дамитѣ, коя отъ тѣхъ да избератъ. Понеже не дошли до нѣкакво съгласие, тѣ решили да пристѣпятъ къмъ гласуване. Като прегледали бюлетинкитѣ, въпросътъ пакъ останалъ неразрешенъ. Защо? — Получили се 12 различни бюлетинки: всѣка дама гласувала за себе си. Голѣмо изкуство е

да може човѣкъ чрезъ волята си да примири своя умъ и своето сърдце така, както Христосъ примири двамата си ученика — Заведеевитѣ синове.

Въ разказа за двамата Христови ученици е интересно желанието на Заведеевата майка да настани двамата си синове на добро мѣсто: единиятъ отдѣсно на Христа, а другиятъ — отлѣво. Оттукъ виждаме многоженството на духа. Той има нѣколко жени, т. е. нѣколко души. Странно е, наистина, единъ мъжъ да има много жени. Странно е и една жена да има много мъже. Странно е, но фактътъ е на лице. Едва ли ще срещнете днесъ мъжъ или жена, които по мисълъ, по чувство или по желание поне да не сж били многоженци или да сж имали много мъже. Колко християни, мъже или жени, сж запазили закона на абсолютната чистота въ мисли, въ чувства и въ желанія? Ангелитѣ живѣятъ въ този законъ, но и човѣкъ може да го спази. Който има будно и чисто съзнание, живѣе въ абсолютна чистота и светостъ. Засега на земята не сжществува истинска женитба. Ако мъжетѣ и женитѣ живѣеха въ пълно съгласие, свѣтътъ щѣше да се превърне въ рай. Сегашнитѣ хора се женятъ, за да бждатъ щастливи, но не постигатъ щастieto, защото всѣки иска да живѣе на гърба на другия. Който е по-уменъ, играе ролята на паяка. Той простира паяжината си, започва да ласкае другия, да му обещава златни кули, докато го привлѣче къмъ паяжината си. Следъ това се обръща другата страница на живота: започватъ да се разправятъ, кой кого излъгалъ. Свекървата, отъ другата страна, е недоволна отъ снахата. Мъжътъ се чуди, какъ да ги примирява: ту на жена си говори, ту на майка си, да има миръ въ дома. Като се родятъ деца, и тѣ започватъ да се каратъ. Мъжътъ и жената представятъ двамата ученика на Христа — Заведеевитѣ синове, които се борятъ за първи мѣста. Свекървата, синоветѣ и дъщеритѣ представятъ десетимата, които негодуватъ за двамата. Какво става въ края на краищата? — Едни слизатъ надолу, други се качватъ, а дървото си расте. Следователно, отъ нещастieto Богъ създава условия за бждещето щастие. Като не могатъ да живѣятъ стари и млади заедно, старитѣ заставятъ младитѣ да излѣзатъ вънъ, въ друга къща, а тѣ оставатъ въ старата. Пчелитѣ постѣпватъ точно обратно: младитѣ оставатъ въ стария кошеръ, а старитѣ излизатъ вънъ, въ другъ кошеръ.

Каквото и да правятъ хората, при сегашнитѣ разбирания невъзможно е да бждатъ щастливи. Щастieto подразбира новъ животъ, животъ на абсолютна чистота и светостъ. Сегашнитѣ хора не могатъ да

бждатъ щастливи, но трѣбва да владѣятъ изкуството да правятъ тухли отъ калъта, въ която живѣятъ, или, като растенията, да изсмукватъ хранителнитѣ сокове отъ нея и да ги превръщатъ въ сладки плодове. Хората ядатъ сладкитѣ плодове и се възхищаватъ отъ тѣхъ. Наистина, тѣ заслужватъ възхищение. Гледате едно плодно дърво, съ години стои заровено въ земята, и всѣка година дава сладки, вкусни плодове. То предлага плодетѣ си безкористно. Едно иска отъ хората: да посадятъ сѣмената му въ земята. Хората трѣбва да изучаватъ безкористieto отъ растенията, а не да мислятъ, че като сж дали на заемъ нѣкому хиляда лева съ полица и съ поржчители, че сж имъ направили голѣма услуга. Следъ всичко това минаватъ за благородни хора и се чудятъ, защо свѣтътъ не може да се поправи. Когато хората започнатъ да даватъ пари безъ полица и безъ поржчители, както правѣха старитѣ българи; когато всѣки устоява на обещанието си, свѣтътъ ще се поправи, и негодуването ще изчезне. Свѣтътъ ще се поправи, когато мжжетѣ и женитѣ издържатъ на своята любовъ докрай; когато братята и сестритѣ се жертвуватъ едни за други.

„Възнегодувахъ за двамата братя.“ Има право човѣкъ да негодува, но противъ злото. Ако нѣкой сгрѣши предъ васъ, поправете погрѣшката му, безъ да негодувате. Преди нѣколко години отидохъ въ дома на единъ познатъ адвокатъ. Тамъ заварихъ единъ проповѣдникъ. Събрали се двамата, пишатъ едно заявление, съ което искатъ да дадатъ подъ сждъ единъ младъ човѣкъ. — Защо ще го даватъ подъ сждъ? Преди нѣколко месеца той взелъ отъ проповѣдника 50 лв. на заемъ и отъ адвоката сто лева, съ условие да имъ изпрати срещу тѣхъ брашно. Понеже не получили нито брашно, нито паритѣ, решили да го дадатъ подъ сждъ. Още повече тѣ чули, че младиятъ човѣкъ взелъ по сжщия начинъ отъ нѣколко мѣста пари на заемъ и се оженилъ. Като разбрахъ цѣлата работа, дадохъ 50 лв. на проповѣдника вмѣсто младия човѣкъ. Исканъ да дамъ и на адвоката стотѣ лева, но той не прие. Защо ще развалятъ работата на младия човѣкъ? Въ името на Христа платете дълга на своя ближень. Не е достатъчно само да проповѣдва човѣкъ, но той трѣбва да дава добъръ примѣръ съ живота си. Хората сж преситени отъ проповѣди, морализиране и знания. Главитѣ имъ сж побѣлѣли отъ това. Тѣ се нуждаятъ отъ добри дѣла, отъ знание, което е приложено, а не само отъ теории.

Какво означава бѣлата коса? — Много знания и носене на голѣмъ товаръ. Като свали човѣкъ товара си, косата му почернява. Черната коса съдържа много сокове, затова въ нея растатъ и трендафили, и тръне. Хора, които иматъ черна коса, сж много енергични. И когато обичатъ, и когато мразятъ сж рѣзки; въ тѣхъ липсва мекота. Когато косата побѣлѣва, човѣкъ губи енергията си. Той казва: Азъ съмъ кроткъ човѣкъ. — Кроткъ си, защото нѣмашъ енергия. Изкуство е да имашъ черна коса и да бѣдешъ кроткъ, да не риташъ. Като побѣлѣе косата ти, и да искашъ да риташъ, не можешъ. Да риташъ, това не значи негодуване. Негодуването се изразява въ две противоположни посоки — надолу и нагоре. Всѣко негодуване завършва съ примиряване на силитѣ, които сж го предизвикали. И въ човѣка има вътрешно раздвояване, което се изразява въ негодуване. Искашъ да направишъ едно добро, но вътре въ тебе нѣщо ти казва да не правишъ доброто. Ти се раздвоявашъ и, следъ известна борба, решаваешъ въпроса въ единъ или въ другъ смисълъ.

„Възнегодувахъ за двамата брата.“ Ще кажете, че Заведеевитѣ синове обичаха Христа, затова останалитѣ ученици негодувахъ. — Защо обичаха тѣ Христа? — За да седнатъ единъ отъ лѣвата Му страна, а другъ — отъ дѣсната. Така и дъщерята обича майка си, която я облича, дава ѝ пари, грижи се за нея. Майката е дала на дъщеря си друго нѣщо, по-ценно отъ това — тѣлото ѝ. Каже ли нѣкой, че нищо не е получилъ отъ майка си и отъ баща си, той не говори истината. Много нѣща сж дали родителитѣ ви, но вие не оценявате най-важното, което имате. И следъ всичко това нѣкой се осмѣлява да казва, че Богъ не го обичалъ. И той не говори истината. Кой му е далъ всички блага, съ които всѣки моментъ се ползува? Кой му е далъ условия да се развива? Кой му е далъ тѣлото, безъ което не може да се прояви? Богъ е навсѣкжде и въ всичко, което ви обикаля. Какво повече искате? Трѣбва да минете презъ вѣчността, да разберете величието на Бога и да видите, че, въпрѣки това, Той спира вниманието си върху всѣко живо същество, малко и голѣмо. — Искамъ да Го видя, както виждамъ човѣка. — Виждалъ ли си човѣка? Знаешъ ли, какво представя той? Това, което виждашъ, не е човѣкътъ, но неговитѣ прояви. Човѣкъ се проявява чрезъ сърдцето, ума, волята и душата си. Сърдцето на човѣка се познава по степенъта на неговото благородство, умътъ — по замаха на неговитѣ мисли, душата — по готовността ѝ да се жертвува. Външността на човѣка не е истинскиятъ човѣкъ. Какъ е облѣченъ, каква служба заема, какъ говори, това още не е човѣкътъ.

Търсете човѣка въ благородството, въ мислитѣ му и въ жертвитѣ, които прави не само за своето благо, но и за благо на своя ближень. Това се отнася, както за отдѣлния човѣкъ, така и за живота въ семействата, обществата и народитѣ. Сегашнитѣ хора живѣятъ повече въ съмнения и недоволство.

Често се говори за и противъ сѣществуването на Бога, но, въпрѣки това, всѣки Го търси. Желателно е всѣки да изнесе своитѣ искания предъ себе си, да знае, какъвъ е неговиятъ Господъ, Когото той търси. Стремишъ се къмъ нѣкакъвъ идеалъ, но трѣбва да знаешъ какъвъ е той, да можешъ да го опишешъ. Нѣкоя мома търси съвършенъ момъкъ, но не може да опише, какви качества трѣбва да има той. Не можешъ да искашъ нѣщо съвършено, за което нѣмашъ ясна представа. Нѣкой търси хубава вода. Щомъ търси такава вода, ще я намѣри, защото знае качества ѝ. Следователно, ако търсите Бога, когото познавате, ще Го намѣрите навсѣкѣде. Който не Го познава, не може да Го намѣри. Той се съмнява въ сѣществуването Му и казва: Ако Богъ сѣществува, защо допуска войната?

Единъ турчинъ отъ варненско тръгналъ за Добричъ, тамъ да продава череши. По цѣлия пѣтъ той вадилъ череши отъ колата и ги гълталъ цѣли, съ костилкитѣ имъ. Като стигналъ въ града, усѣтилъ голѣмо напрежение и болка въ корема си. Отъ преяждане коремътъ му се подулъ и трѣбвало да го опериратъ, да изхвърлятъ костилкитѣ, които нагълталъ. Ще кажете: Защо Богъ допусна тази операция? Кой, въ сѣщностъ, е причина за операцията? Значи, хората сами допуснаха войната, а Богъ имъ прави операции, вади костилкитѣ на черешитѣ отъ корема имъ. Единъ день, когато прогледате, ще разберете причината за всичко, което става днесъ въ свѣта. А сега, докато мислите, че знаете много нѣща, всѣкога ще вадите криви заключения и ще приличате на турчина, който казвалъ: Франция не е голѣма, но селата ѝ сѣ голѣми. Като вади криви заключения, човѣкъ мисли, че животътъ сѣществува, докато той живѣе; щомъ умре, животътъ се свършва. Не е така. Животътъ нѣма край. Свършването на единъ животъ е начало на другъ. Всѣка смъртъ подразбира умиране на злото и на престѣпленията и започване на новъ животъ, пѣленъ съ добрини. Смъртъта не е нищо друго, освенъ разводъ на духа отъ плѣтъта, или напусчане на плѣтъта отъ душата. Ако искате да знаете защо умира, казвамъ: Човѣкъ умира, защото душата или духътъ го е напусналъ. Духътъ напуска жената, а душата — мъжа. Когато момъкъ напусне момата, тя иска да се самоубие, не иска повече да

живѣе. И обратно, ако момата напусне момъка, той не иска да живѣе. Така много хора сж умирали и отново се съживявали.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не умира? — Да стане слуга на себе си, а душата му — слуга на неговия духъ. Тогава майка ви и бащи ви ще ви дадатъ всичко, каквото желаете. — Сжществува ли душа? — Докато мисли и чувствува, човѣкъ има душа. Щомъ има душа, има и съзнание. Като изгуби съзнанието си, губи и душата си. Който има съзнание, прави разлика между добро и зло. Следователно, той има и душа. Когато човѣкъ предпочита доброто и отхвърля злото въ себе си, душата му се проявява.

„Възнегодуваха за двамата братя.“ Негодуването минава отъ човѣкъ на човѣкъ, както заразата. Родителитѣ негодуватъ, че иматъ деца, а нѣматъ срѣдства да имъ дадатъ образование. После децата — синове и дъщери негодуватъ, че родителитѣ не имъ оставили никакво наследство. Проповѣдници негодуватъ. Учители негодуватъ, и ученицитѣ имъ негодуватъ. Всички хора негодуватъ, че нѣма масло, захаръ, сирене. — И безъ масло се живѣе. Ядене, приготвено безъ масло е по-леко и се отразява добре на стомаха. Турите ли масло, съ приправки — червенъ и черенъ пиперъ, стомахътъ лесно се разстройва. Простата и естествена храна представя добрия животъ на човѣка. Пишната храна представя лошия човѣшки животъ.

Какъ и кога можемъ да подобримъ живота си? — Още сега. Щастието иде моментално, но условията за неговото идване се приготвятъ бавно. Влѣзе ли една Божествена мисль въ ума ви, моментално ставате щастливи. Обаче, дълго време се е минало, докато се приготвятъ условията за нейното приемане. Щомъ изгубите тази мисль, моментално ставате нещастни. Стоишъ на единъ мостъ тихъ и спокоенъ. Въ единъ моментъ изгубвашъ равновесието и полетявашъ надѣсно или налѣво. За да бждешъ щастливъ, пази следнитѣ правила: Отстрани всѣко съмнение отъ себе си! Вървай въ Господа, Който живѣе въ тебе, и не Го търси вънъ отъ себе си! Работете върху себе си, и всѣки день прибавяйте по нѣщо ново къмъ своята сграда. Не мислете, кой колко знае, колко е добъръ и светъ. Мислете за себе си, вие какво знаете и колко сте добъръ. Ще кажете, че пророцитѣ и апостолитѣ били много учени, много чисти и праведни. — Който е дошълъ на земята, все е направилъ нѣкаква погрѣшка, макаръ и малка. Но силата на великитѣ хора се заключава въ това, че виждатъ малкитѣ си погрѣшки голѣми, затова лесно ги

изправятъ и изкупватъ. Има случаи, когато велики хора сж посвещавали цѣлия си животъ за изправяне на една своя погрѣшка, съ което сж изработили великъ характеръ. Често синове и дъщери очакватъ на богатството на родителитѣ си. Тѣ се надѣватъ да получатъ наследство, да оправятъ обѣрканитѣ си смѣтки. Не очаквайте на богатство, което иде следъ смъртѣта на родителитѣ ви. Нека всѣки се заеме за работа и да разчита на себе си Христосъ не остави завещание на хората, пари на заемъ не имъ даде, но приготви условия за тѣхното развитие.

Следователно, който иска да се развива, нека следва пѣтя, който Христосъ му сочи. Този пѣтъ води къмъ истинско щастие. Той казва: Имамъ лозе. Който иска, нека дойде при мене да работи. Хората не чуватъ думитѣ на Христа и не ги възприематъ. Тѣ искатъ да иматъ пари, да се обличатъ съ хубави, скѣпи дрехи, да обръщатъ внимание на всички. На земята това е невъзможно. Защо? — Калъ има. Днесъ е хубаво времето, за нѣколко часа, но неочаквано завали дѣждъ и градъ, и отъ хубавитѣ и скѣпи дрехи нѣма да остане нищо. Като се видите съ окаляни и измокрени дрехи, ще изгубите разположението си. Човѣкъ трѣбва да придобие такова самообладание, че нищо да не е въ състояние да развали настроението му. Всичко да изгуби, той трѣбва да остане тихъ и спокоенъ въ себе си, да знае, че едно нѣщо не е изгубилъ — Господа. Всички живѣятъ въ Господа. Следователно, дали мжжъ или дете си изгубилъ, ще знаешъ, че не сж изгубени. Тѣ сж въ Господа и всѣкога можешъ да ги намѣришъ.

Днесъ всички хора се държатъ едни за други и не се пущатъ. Жената се държи за мжжа, мжжътъ се държи за жената, децата — за родителитѣ си. Тѣ не знаятъ, че всички сж въ Господа, тамъ живѣятъ. Мжжътъ е срѣщалъ жена си много пѣти на земята и пакъ ще я срещне. И следъ хиляди години, пакъ ще се срещнатъ. Въ всѣки човѣкъ има нѣкаква Божествена проява. И, като се отдалечи отъ тебе, естествено е да тѣжишъ за него. Като видите единъ изсъхналъ листъ на земята, спрете се предъ него и проследете, какви мисли ще минатъ въ главата ви. Той е смиренъ, мълчаливъ, въздѣхва въ себе си и казва: Едно време бѣхъ високо на дървото, но ето ме, вече съмъ падналъ и изсъхналъ. Вие трѣбва да го успокоите и да му отговорите: Нищо, следъ нѣколко месеца ще се качишъ пакъ на дървото младъ, зеленъ и жизнерадостенъ. Богъ казва: „Смиренитѣ ще въздигна, а гордитѣ и високомѣрнитѣ ще смиря.“ Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣка. Кажатъ ли, че нѣкой е грѣшникъ,

азъ го насърчавамъ. Не се безпокой, догодина ще се качишъ на дървото, ще се развеселишъ и младъ ще станешъ. Богъ благоволи повече къмъ грѣшника, който се разкайва, отколкото къмъ праведния, който се въздига и гордѣе. Да насърчишъ обезсърчения и падналия, това значи, да приложишъ учението, което нашиятъ Баща ни е завещалъ и предалъ чрезъ своя Единороденъ Синъ — Христосъ.

— Къде ще намѣримъ това учение? — Разтворете душата си и въ нея ще намѣрите всичко, което ви интересува. Ако срещнете нѣкаква мъчнотия, тя ще бѣде въ недостатъчната свѣтлина, за да проникнете въ гнѣнитѣ на душата си. Умътъ е свѣтлината, а сърдцето — огнището, на което се туря горивниятъ материалъ. Като се запали, той дава необходимата свѣтлина на човѣка, да може чрезъ нея да чете написаното въ своята душа. Когато дойде Божествената свѣтлина въ насъ, т. е. Духътъ, тогава ще кажемъ като Павла: „Ще Го познаемъ, както ни е позналъ“. Бѣдете постоянно въ молитва, за да пребѣдва Богъ въ васъ и да ви освободи отъ всички прегрѣшения. Молете се, Богъ да пребѣдва въ вашитѣ действия. Ако се гнѣвите, ще знаете, че Той не е въ васъ. Ако боледувате, Той не е въ васъ. Какъ ще се излѣкувате? — Като очистите тѣлото си отъ нечистата кръвъ, ума си отъ нечисти мисли и сърдцето си отъ нечисти желания. Нечиститѣ мисли и желания разполагатъ човѣка къмъ нечиста храна. Какво добро могатъ да ви допринесатъ саламитѣ, пастърмата, кебапчетата и др.? Да кълцашъ и мелишъ месо, да го приготвяшъ на салами, това е дяволско изобретение. Колко хора сж отишли преждевременно на онзи свѣтъ отъ салами и отъ кълцано месо! Милиарди животни сж подали и подаватъ молбата си до Бога, да ги освободи отъ човѣшкия ножъ. Това е истина, която трѣбва да се възприеме. Който не я приеме, ще носи последствията на своето непослушание. Новото учение не позволява да се ядатъ никакви салами. Азъ взимамъ думата „саламъ“ въ широкъ смисълъ. Когато мъжътъ изтезава жена си, или жената — мъжа си, тѣ сж яли саламъ. Когато родителитѣ развъртаватъ децата си, тѣ сж яли саламъ. За саламитѣ Богъ изпѣди първитѣ човѣци отъ рай. За сжщитѣ салами страда и днешното човѣчество.

Христосъ пише въ новото учение: „Човѣкъ за човѣка е братъ“. Щомъ сме братя и сестри, трѣбва да живѣемъ по братски. Отъ гледището на Божественото учение нѣма неприятели въ свѣта. Хората сж приятели едни за други, а не неприятели. Пазете се отъ внушенията на онзи, който

е поставилъ въ ума ви отрицателната мисль, че човѣкъ за човѣка е вѣлкъ. Това е крива, изопачена, нечиста мисль, остатъкъ отъ старото учение на дявола. Богъ ще изкорени това учение до дъно и нѣма да остави поменъ отъ него. Тѣй казва Господъ днесъ, и каквото казва, ще се сбъдне, защото е Божествено.

Вложете въ умоветъ си мисльта, че всички сте братя. Днесъ се правятъ предложения за миръ. Пратете и вие вашата нота горе, при Бога, оттамъ да искате миръ. Свѣтътъ е обсаденъ отъ ангели. Горко на онѣзи, които проповѣдватъ учението, че човѣкъ за човѣка е вѣлкъ! Горко на онѣзи, които лъжатъ и крадатъ! Време е вече да се приложи Божественото учение и между насъ. Проектирайте мисльта си нагоре и изпълнете Божията воля. Не мислете, какво ще стане съ васъ. Косъмъ нѣма да падне отъ главата ви безъ Божията воля. Нека всички българи се молятъ и отправятъ молитвата си къмъ Бога. Само така България ще се благослови и освободи. Всѣки народъ, който мисли, че самъ ще оправи работитъ си, още повече ще ги обърка. Ако всички европейски народи мислятъ така, цѣла Европа ще се напълни съ инвалиди. Най-после всички народи ще се обърнатъ къмъ Бога. Ще кажете, че отговорността лежи върху управляващитъ. Не е така. Всички хора, всички семейства, всички общества носятъ отговорностъ за положението на своя народъ. Всѣки човѣкъ поотдѣлно е толкова отговоренъ, колкото и управляващитъ.

Всѣки човѣкъ трѣбва да отправи своята молитва къмъ Бога. — Въ коя църква трѣбва да се молимъ? — Въ която и да е. Можете да се молите и на открито. Днешниятъ топълъ, сухъ день показва, че Богъ изпраща своето благословение върху всички народи. Понеже всички сме братя, грѣхътъ на едного е общъ грѣхъ. Така казва Христосъ. И доброто на едного е общо благо. Днесъ всички народи негодуватъ единъ срещу другъ. Тѣ се обичатъ, но се намиратъ въ хипнотично състояние, което помрачава съзнанието имъ, затова тѣ не разбиратъ, какво правятъ.

Обърнете се къмъ живия Господъ, Който казва: „Потърсете ме въ день скръбенъ, и Азъ ще ви се изявя.“ Опитайте Господа, да видите, дали ще ви помогне въ день скръбенъ. Нѣкой се моли да бѣде въ тила, а не на фронта. Положението е опасно навсѣкжде, независимо отъ това, дали сте въ тила, или на фронта. Всички хора сж на фронта. Днесъ милиони хора умиратъ, други оставатъ инвалиди, сакати, трети страдатъ отъ сиромашия. Въ всѣки домъ се чува плачъ. Споредъ мене, сегашната култура е култура на плача и на страданието.

„Десетимата възнегодуваха за двамата братя“. — Какво ще стане с нас и с европейските държави? — Не се грижете за тях. Тъ носят отговорност за себе си; всеки народ носи отговорност. Бог е определил границите и развитието на всяка държава, за да върви всичко по своя път. Всички хора и народи трябва да бъдат с отворени очи. Ако държавите не са с отворени очи, те няма да се ползват от условията на живота. Бъдете смели и решителни, не се обезсърдавайте. Не мислете, какво ще стане с вас. Нищо лошо няма да стане. Бог ще ви окъпе, ще ви преоблече и ще ви постави в новите условия на живота. Така е казано, и така ще бъде. Какво правят децата ви, когато обещаете да им купите за Великден нови дрехи? Те скачат, пият, радват се. Големия Великден иде за всички хора. — Война е сега, тежки времена живеем. — Ще останат много инвалиди, но Христос ще отвори очите на ослепелите, ще обърне съзрителите на страдащите, ще възкреси мъртвите. Хората ще се върнат на земята по три начина: едни ще се преродят, без да знаят, че са преродени; други ще знаят, че са преродени, а трети ще възкръснат. Който възкръсне, ще бъде свободен от закона на кармата, от всички недъзи. Възкръсналият живее на земята така, както на небето, дето всички изпълняват Божията воля с любов. Тогава земята ще бъде обетованата земя; хората ще бъдат красиви и млади, по 33 години. Всички ще служат на Бога, както Синът Човешки служи.

Да бъдем Божии служители! Това е най-високата служба, която човек може да изпълни на земята.

15. Беседа от Учителя, държана на 22 септември, 1918 г. София.

Въ мое име

„Двама или трима, събрани въ мое име”

Матей 18: 20.

„Въ мое име.” Христосъ не казва, дето сж събрани единъ или двама въ мое име, но казва, дето сж събрани двама или трима въ мое име. Значи, Той изключва едното. Ученицитѣ изучаватъ числата, работятъ съ тѣхъ, но смисълътъ имъ не знаятъ. Христосъ си Служи съ числата и знае тѣхното значение и смисълъ. Това се вижда отъ стиха, че Богъ присъствува тамъ, дето сж събрани двама или трима въ Негово име. За единицата нищо не се казва. Когато е самъ, човѣкъ влиза въ къщата, или въ стаята си, затваря прозорцитѣ и по този начинъ не дава възможностъ на свѣтлината да проникне въ стаята. Вънъ има свѣтлина, но вътре нѣма. Щомъ дойде единъ приятелъ, тогава той отваря прозорцитѣ си и дава възможностъ на свѣтлината да влѣзе вътре. Въ присъствието на двама, събрани въ Божието име, Богъ се изявява срѣдъ тѣхъ. Каже ли нѣкой, че Богъ не съществува, това показва, че той е затворилъ прозорцитѣ си за външната свѣтлина. За да се убеди въ съществуването на Бога, той трѣбва да отвори прозорцитѣ си. Влѣзе ли външната свѣтлина въ стаята му, философскиятъ въпросъ е разрешенъ. Следователно, който казва, че Богъ не съществува, той е затворилъ прозорцитѣ си. Каже ли, че Богъ съществува, той е отворилъ прозорцитѣ си. Обръщамъ се къмъ онѣзи отъ васъ, на които прозорцитѣ сж затворени, съ молба, да се върнатъ въ домоветѣ си. Защо? — Да отворятъ прозорцитѣ си. Така постъпва и Богъ, когато изпраща страдание на нѣкой човѣкъ. Чрезъ страданията и изпитанията, Той застава всички хора да отворятъ прозорцитѣ си, да влѣзе отвънъ необходимата свѣтлина за живота имъ.

Казано е въ Писанието: „Въ начало бѣ Словото.” Азъ казвамъ: Отначалото излѣзе Словото, и Словото бѣ у Бога. — Защо Словото бѣше у Бога? — Защото Неговитѣ прозорци сж всѣкога отворени.

„И Словото бѣ Богъ.”

„Въ Него бѣ животътъ; и животътъ бѣ виделина на чловѣцитѣ.”

„И виделината свѣти въ тъмнината; и тъмнината я не обзе”. Ако виделината се подаде на тъмнината, това показва, че или тъмнината е по-голяма, или прозорцитѣ ѝ сж затворени. Въ същностъ, тъмнината не обзе виделината.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име.“ Въ този стихъ, знакътъ за събиране — плюсьтъ, ще бжде замѣстенъ съ думитѣ „въ мое име“ или „въ името Божие.“ Знакътъ за събирането е плюсь, за изваждането — минусъ, за умножението — полегатъ кръстъ, а за дѣлението — две точки. Безъ тѣзи знаци не може да се опредѣли, какво действие трѣбва да се извърши между числата. Когато Христосъ казва „дето сж двама или трима, събрани, следва знакътъ „въ мое име“, тамъ съмъ и Азъ срѣдъ тѣхъ“. Плюсьтъ, при събирането, означава страдание; минусътъ, при изваждането, означава недоволство; полегатиятъ кръстъ, при умножението, означава илюзиитѣ въ живота; дветѣ точки, при дѣлението, означаватъ разединяване.

„Тамъ съмъ и Азъ срѣдъ тѣхъ.“ Защо се събиратъ двама или трима заедно? — Да намѣрятъ истината, която ще внесе спокойствие и миръ въ душата имъ. За тази цель, прозорцитѣ имъ трѣбва да бждатъ отворени. Свѣтътъ, въ който живѣемъ, не се основава на произволи и случайности. Той се основава на абсолютната мѣдростъ, на законъ, безъ който косъмъ отъ главата ви не може да падне. Ще кажете, че въ свѣта сѣществуватъ голѣми страдания и нещастия. — Тѣ сж неизбѣжни. Докога? — Докато разберемъ великитѣ закони на Битието. Съзнателно или несъзнателно, човѣкъ работи чрезъ страданията, както съ математическитѣ действия, и се развива правилно. Ангелитѣ не страдатъ, защото разбиратъ законитѣ. А всѣко неразбиране на нѣщата причинява страдания. Какъ нѣма да страда човѣкъ, който постоянно преяжда? Днесъ се наяде съ печена кокошка, пие шампанско; утре сѣщо преяжда, после се оплаква отъ разстройство на стомаха, отъ страдания и болки. Единъ день, когато разбере, че не трѣбва да преяжда, ще се освободи отъ страданията. Храненето има смисълъ дотолкова, доколкото доставя необходимитѣ елементи за подържане на организма. Вложете въ огнището си толкова вѣглища, колкото сж нуждни за свършването на една работа. Щомъ ги свършите, пакъ ще си набавите.

„Дето сж двама или трима.“ Кои сж двамата или тримата? — Това сж умътъ, сърдцето и волята на човѣка. Когато умътъ е пѣленъ съ възвишени мисли, сърдцето — съ движеща се творческа сила, а волята — бременна съ велики Божии добродетели, Азъ съмъ тамъ. — Кой е този Азъ? — Единниятъ, отъ Когото всичко произлиза. Нека всѣки се запита: Бремененъ ли е умътъ ми съ възвишени и свѣтли мисли, сърдцето — съ творческитѣ енергии на доброто и волята — съ прояви на доброто?

Когато казваме, че Богъ създаде свѣта, разбираме доброто, защото творчество има само въ доброто. Когато отнемете живота на човѣка, вие му причинявате зло; когато му върнете живота, причинявате му добро. Когато Христосъ изказа мисълта — Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и Азъ, — Богъ говорѣше чрезъ Него. Когато Богъ говори, всѣкога имаме творчески процесъ. Какъ различаваме Божественитѣ нѣща отъ човѣшкитѣ? Ако отидете на нѣкаква проповѣдь или на концертъ, на театъръ и следъ това изпитате стремежъ или импулсъ къмъ възвишеното, вие сте слушали нѣщо Божествено. Ако не почувствувате никакъвъ стремежъ къмъ възвишеното, вие сте попаднали на нѣщо човѣшко. Ще кажете, че сте правовѣрни, разбирате нѣщата. Какво е вашето вѣрую, това не ме интересува; колко е голѣма вашата градина, и това не ме интересува. За мене е важно да зная, какви плодове ражда вашата градина. Градината ви може да е съ километри голѣма, и това е добро; но ако нищо не ражда, това не е добро. Всѣки трѣбва да се стреми да ражда. Човѣкъ е дошълъ на земята съ велика мисия, която трѣбва да изпълни. Всѣки човѣкъ изразява една Божествена мисълъ, изпратена на земята да принесе своето благословение и да се върне пакъ при Бога. Следователно, човѣкъ се движи на земята, докато излѣе своето съдържание, т. е. докато се прояви. Това не става изведнѣжъ. Нѣкой се проявява въ началото на живота си, другъ — къмъ срѣдата, а трети — на края. Много години ще тъпчешъ земята, докато нѣкой се сѣти да извади запушалката на твоето шише и излѣе съдържанието ти. Като се изпразни, пакъ по сжщото колело се качва горе, да се напълни отново. Нѣкой пита, ще дойде ли втори пѣтъ на земята. Много пѣти си дохождалъ и още много пѣти ще дохождашъ.

Животътъ е колело, по което всички хора се качватъ и слизатъ; слизатъ да нагребатъ вода, качватъ се, изливатъ водата и отново слизатъ. Нѣкой казва, че не иска да се ражда втори пѣтъ. Това не зависи отъ него. Щомъ се движи колелото, ти непременно ще слизашъ и ще се качвашъ. Ако не искашъ да се раждашъ, твоето колело ще спре движението си, и ти си осѣденъ на израждане. Това наричаме ретроградство, т. е. отстъпление отъ закона на Божественото движение.

„Дето сж двама или трима.“ Двамата сж духовникътъ и учителътъ, а тримата — народътъ. Ако духовенството е бременно съ Словото Божие, ако учителитѣ сж бремени съ идеята за движението на Божественото колело, и ако народътъ е бремененъ съ плодовѣтъ на Духа, Богъ ще бѣде

срѣдъ тѣхъ. Този народъ е благословенъ, той ще бѣде силенъ и великъ. Това учение може да се приложи и въ домоветъ. Бащата е духовникътъ, майката е учителътъ, а синътъ — народътъ. Този законъ, т. е. това отношение съществува навсѣкжде въ живота. Като дойдете до човѣка, имате същото отношение: Духовникътъ е човѣшкиятъ умъ, учителътъ — човѣшкото сърдце, народътъ — тѣлото му. Когато умътъ, сърдцето и тѣлото ни сѣ бременни съ Божествени идеи, Богъ ще бѣде срѣдъ насъ, и, каквато работа започнемъ, тя ще се благослови. Ще кажете, че човѣшкиятъ животъ е пѣленъ съ нещастия и съ приключения. — Драма е това, все ще се случи нѣщо. Така е писалъ авторътъ. Той е писалъ, колко действащи лица трѣбва да участвуватъ въ драмата, какъ да бѣдатъ облѣчени, кѣде да ставатъ действията, какви роли да се играятъ и, както е писалъ, точно така се изпълнява. — Какъвъ ще бѣде животътъ на действащитѣ лица? — Ще минатъ презъ огънь, ще страдатъ и най-после ще се спасятъ. Така е писалъ авторътъ, така става.

Днесъ ние присѣдствуваме като зрители на една велика Божествена драма. — Какво ще стане съ действащитѣ лица? — Каквото Авторътъ е написалъ. Героитѣ ще минатъ презъ голѣми мѣнотии и страдания, ще разрешатъ мѣнотиитѣ си правилно и ще се спасятъ. Следъ това публиката ще имъ рѣкоплѣска. — Защо се дава една драма въ свѣта? — За възпитание на хората. Драматическитѣ моменти не сѣ нищо друго, освенъ послѣствия на нѣкакви неправилности въ човѣшкия животъ. Страданията на действащитѣ лица се дължатъ на интриги и на лоши постѣпки между самитѣ тѣхъ. Момъкъ и мома искатъ да се оженятъ, но се явяватъ интриги около тѣхъ. Майката и бащата се раздѣлятъ въ възгледитѣ си. Майката държи страната на дъщерята, бащата — на момъка. И обществото отвѣнъ сѣщо се раздѣля: едни подържатъ момата, други — момъка. Като дойде краятъ, въпросътъ се решава така, както Богъ иска. Като дойде краятъ на драмата, всички казватъ: Авторътъ е написалъ драмата си точно споредъ законитѣ на живота. Публиката рѣкоплѣска, доволна е отъ разврѣзката на драмата, и всички си отиватъ по домоветѣ. Един отъ присѣдстващитѣ използватъ добре това, което сѣ чули и видѣли; други — нищо не използватъ, тѣ гледатъ на действията като на картини. Всѣка драма трѣбва да остави въ ума и въ сърдцето на човѣка нѣщо, което да го ползува. Животътъ е драма, а не трагедия. Героитѣ могатъ да бѣдатъ изпѣдени отъ отечеството си, да изгубятъ имането си, да бѣдатъ опозорени, да страдатъ съ години, но, въ

края на краищата, съдбата имъ се подобрява, и тѣ отново придобиватъ всичко изгубено. Сега вие сте сгодени за Господа, за Христа, искате да се ожените за Него, но свѣтътъ не е съгласенъ, не позволява. Момата настоява, майката и бащата се противопоставятъ и казватъ: Не може, не позволяваме да стане тази връзка. По-скоро ти ще умрешъ, или ние, но нѣма да дадемъ съгласието си. Едната страна настоява, другата се противопоставя, докато най-последно работата се нарежда така, както Богъ иска. Едни тѣ казватъ може, други тѣ — не може, докато най-последно въпросътъ се разрешава съ „може“.

Една милионерска дъщеря се влюбила въ единъ младъ, красивъ момъкъ. И двамата искали да се оженятъ. Бащата на момъка не билъ съгласенъ за тази женитба. Обаче, момъкътъ и момата решили и безъ него да се вѣнчаятъ. Тѣ се качили на велосипедъ, да стигнатъ по-скоро въ съседния градъ, дето да се вѣнчаятъ. По цѣлия пѣтъ тѣ хвърляли малки, остри гвоздейчета, съ цель да препятствуватъ на онзи, който тръгне следъ тѣхъ да ги гони. Като се научилъ за бѣгството имъ, бащата тръгналъ следъ тѣхъ, сѣщо съ велосипедъ, да ги стигне и попрѣчи на решението имъ. Обаче, гвоздейчетата започнали да се забиватъ въ гумитѣ на велосипеда и му прѣчили. Гумитѣ се пробили, и той тръгналъ пешъ. Гвоздейчетата се забивали и въ обувката. Той спиралъ често да чисти обувката си, и това го забавило. Най-последно бащата стигналъ въ съседния градъ, дето младитѣ го посрещнали радостни и щастливи, че реализирали желанието си. Като се намѣрилъ предъ свършения фактъ, бащата се принудилъ да даде благословието си, и тримата се върнали у дома си доволни, Сега Христосъ се обръща къмъ всички народи и казва, че това, което днесъ става въ свѣта, е гласъ Божи. Нѣма да остане човѣкъ и народъ, които да не разбератъ този гласъ. Рано, или късно, всички ще го разбератъ. Може да се съмнявате, да се безпокоите за последствията, но търпение се иска отъ всички. Резултатътъ на това, което днесъ става, ще се види въ бъдеще. Като дойдете втори пѣтъ на земята, ще четете историята на народитѣ, ще видите, какви сѣ последствията на днешнитѣ времена. Който има търпение, ще дочака края на събитията. Който нѣма търпение, ще се отегчи и ще пожелае да си отиде у дома. Драмата, която днесъ се разиграва, е въ четири действия. Нѣкои ще видятъ само първото действие и ще си заминатъ; други ще останатъ до края на второто действие; трети ще останатъ до края на третото действие; малцина ще иматъ търпение да

останатъ докрая на драмата, да видятъ и четвъртото действие, да видятъ последствията на драмата.

Христосъ казва: „Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и Азъ срѣдъ тѣхъ.“ Числото две е производителенъ принципъ. То е сила, която произвежда, запазва, съгражда. Нѣкои я наричатъ творческа, но въ сжщностъ, не е такава. Художникътъ, който рисува картини отъ природата, и музикантътъ, който възпроизвежда пѣсенята на природата, не сж творци. Тѣ копиратъ природата, т. е. репродуциратъ я. Репродукцията означава преповтаряне на явленията. Художникътъ преповтаря това, което вижда въ природата. Музикантътъ преповтаря това, което чува въ природата. Възлюбениятъ говори на възлюбената си това, което Богъ е казалъ. Казвате на нѣкого, че го обичате. Какъ ще изразите обичта си? Ако е гладенъ, ще го нахраните; ако е жаденъ, ще го напоите; ако е босъ и окжсанъ, ще го облѣчете; ако е невежа, ще го научите на нѣщо. Азъ вѣрвамъ само въ любовъ, която дава. Азъ не вѣрвамъ въ любовъ, която се изразява въ чукане на пълни чаши и пиене на здравица за благо на този или на онзи народъ. Ще седнатъ нѣколко души предъ чаши, пълни съ вино, ще се чукатъ и ще пиятъ за доброто на България. Това не е нито любовъ, нито обичъ. България се нуждае отъ герои, отъ хора съ характеръ, съ добродетели, съ вѣра, които могатъ да издържатъ на всички условия. Сега иде неприятелътъ. Вътрешното разлагане, желанието на човѣка да се осигури, да живѣе само за себе си, трѣбва да се премахне. Нѣма защо да се осигурявате. Още съ слизането си на земята човѣкъ се осигурилъ. Всѣки добъръ, честенъ и справедливъ човѣкъ трѣбва да извади ножа си и да отиде на фронта. — Отсега нататъкъ ли ще воюваме? Ние очакваме всички да се върнатъ оттамъ, а сега ни се говори да излизаме на фронта. — Това, което ставаше досега, азъ наричамъ междуособица, а не война. Досега се биха братъ съ брата — това не е война. Истинската война подразбира да воювашъ съ злото, съ кражбата, съ лжата и да ги победишъ. Само така могатъ да се създадатъ велики народи, добри общества и семейства. Всички духовници, учители, управници, сждии трѣбва да извадятъ ножа си и да кажатъ: На фронта! — Противъ кого? — Противъ общия врагъ, който е тъпкалъ и тъпче всички хора. Колко ваши братя и сестри е отправилъ той на онзи свѣтъ! Колко ваши деца, ваши възвишени мисли и чувства е поробилъ и потъпкалъ! Христосъ казва, че, за да победите общия врагъ, трѣбва да прощавате на всички, които сж ви обидили и напакостили; трѣбва да

изпждите злото вънъ отъ себе си. Казвамъ: Отворете прозорцитъ си, да влѣзе Божествената свѣтлина въ вашия домъ. Който не ги отвори, ще понесе последствията на непослушанието. Това значи, Богъ ще въздаде на всѣкиго заслуженото. Великиятъ Баща на човѣчеството гледа еднакво къмъ всички хора, и на всички говори като на съзнателни, мислещи същества, които иматъ условия да се повдигнатъ. Нека всички бждемъ свободни и работимъ дотогава, докато се подобри живота на хората, на всички живи същества на земята.

Казвате: Добре, че войната е къмъ своя край. Не е така. Войната сега започва и се развива въ ваша полза. Ние ще спечелимъ войната. — Коя война? — Божествената война, която ще повдигне народитъ. Българскиятъ народъ ще бжде великъ, не както мислятъ българитъ, но великъ предъ Бога. Искамъ всички хора, всички народи да станатъ велики и така да се явятъ предъ лицето на Бога — своя Баща.

Две течения съществуватъ въ свѣта: на злото и на доброто. Едни хора сж поданици на злото, а други — на доброто. Злото отстъпва вече своята властъ и мѣсто на доброто. Да му мислятъ неговитъ поданици. Като се явите предъ вашия Баща, Той ще ви пита: Коя кауза подържахте на земята? Подържайте Божиата кауза, защото на Него дължите всичко. Той работи навсѣкжде въ свѣта. Нищо не става случайно. Всички народи, въ своето развитие, вървятъ по директивата на Божиата мисль. Всичко се подчинява на Божиитъ заповѣди. — Какъ ще се докаже това? — Лесно се доказва. Достатъчно е да ви кажа: Биятъ се хората на фронта. — Докажи това. — Който иска да се увѣри въ думитъ ми, ще го изпратя на фронта. Другояче не мога да го докажа. Оржжията, съ които небето воюва, сж толкова съвършени, войницитъ — толкова силни и воинствени, че никаква тъмна сила не може да имъ противостои. И най-голѣмата земна сила отстъпва на небеснитъ сили. Онѣзи, които не могатъ да устоятъ на Божиата сила, копаятъ скривалища надолу, тамъ да се криятъ. Когато Христосъ се яви предъ човѣчеството, което днесъ воюва, всички демони ще излѣзатъ отъ хората и ще влѣзатъ въ утробата на свинетъ. Който се освободи отъ бѣса въ себе си, ще се обърне къмъ Бога съ думитъ: Господи, искамъ да бжда Твой ученикъ. Господъ ще му каже: Иди първо да разкажешъ на ближнитъ си, какво направихъ за тебе. И сега Богъ се обръща къмъ европейскитъ народи и имъ казва: Вие сте болни, опиянени. Трѣбва да се свестите. Богъ вдига ржката си надъ тѣхъ, да ги свести, да отрезнѣятъ. Това означава, че мирътъ иде. Божиата ржка се движи бавно,

планомѣрно и, като направи единъ полукръгъ, въ цѣла Европа ще настане миръ. Следъ това Той ще каже на всѣки народъ поотдѣлно: Повърни горчивото и отровното, съ което си се хранилъ досега! — и той ще повърне. — Извади кесията си! — и той ще я извади. — Разкажи, какво си правилъ досега! — и той ще разкаже. Съ едно махане на ржката си Богъ ще се разправи съ всички народи и ще имъ каже: Земята е моя, всички сте мои деца и, отсега нататъкъ, никой нѣма право да бие брата си! Това е новото учение. Така говори Господъ. Който не вѣрва, нека погледне вънъ, тамъ ще види Бога. Вънъ е Господъ, азъ Го виждамъ. Отворете прозорцитѣ си, и вие ще Го видите. Щомъ влѣзе у васъ, вие ще почувствувате вътрешна радостъ и лекота, вътрешенъ миръ и веселие.

Въ единъ рудникъ, въ Америка, едно магаре прекарало десетъ години на тъмно. То пренасяло вѣглища отъ една галерия въ друга, безъ да види слънчевъ лжчъ. На десетата година пуснали магарето за единъ день, да излѣзе отъ рудника, да подиша чистъ въздухъ, да види свѣтлия Божи день. Като се видѣло свободно, на въздухъ и свѣтлина, магарето не знаело, какво да прави отъ радостъ: хвърляло се на земята, обръщало се на грѣбъ, на коремъ, ревало — не знаело, какъ да изрази радостъта си. Такова е състоянието на всѣки човѣкъ, който е отворилъ прозорцитѣ си за Божията свѣтлина и топлина. Голѣма е радостъта на човѣка, въ когото Богъ живѣе. Който се радва и весели отъ дълбочината на душата си, ще знае, че Богъ го е посетилъ и, като магарето, го извадилъ отъ дълбокия рудникъ, на чистъ въздухъ, на Божията свѣтлина, да се радва и весели на свободата.

„Дето сж двама или трима.“ Двамата сж умътъ и сърдцето. Умътъ е макарата, която се изкачва нагоре; сърдцето — макарата, която слиза долу. Съ помощъта на тѣзи макари човѣкъ издига волята си, която е паднала долу, и я поставя на мѣстото ѝ. Тримата сж умътъ, сърдцето и волята, които всѣкога трѣбва да бждатъ въ съгласие. Когато двамата и тримата сж въ хармония, Богъ е срѣдъ тѣхъ, и работитѣ имъ се нареждатъ добре. Чуete ли думитѣ „ Азъ съмъ срѣдъ васъ“ — ще знаете, че Богъ ви говори. Илия чу тихия Божи гласъ въ себе си, който го запита: Какво направи, Илия? Той закри очитѣ си съ своята дреха и отговори: Господи, отъ ревностъ къмъ Тебе направихъ това престѣпление. Богъ му каза: Не е този пжтътъ, по който можешъ да ми служишъ. Не е този пжтътъ, по който Царството Божие може да дойде на земята. Следъ тѣзи думи дойде огнена колесница, която вдигна Илия и го занесе надъ облацитѣ. Духътъ

на Илия влѣзе въ Елисея, който бѣше миролюбивъ, и той продължи неговата работа.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ Азъ срѣдъ тѣхъ.“ Този стихъ, преведенъ на вашъ езикъ, означава: Ако умътъ и сърдцето ви сж събрани въ мое име. и Азъ ще бѣда между васъ; ако умътъ, сърдцето и волята ви сж събрани въ мое име, и Азъ ще бѣда между васъ. Каквато работа започнете, като духовници, учители, управници, сѣдии, ще бѣде благословена, защото всички богатства сж въ Бога.

Единъ евангелски проповѣдникъ ми разправяше, какво видѣлъ въ живота си. Единъ день, като се разхождалъ по улицитѣ, случайно погледналъ къмъ единъ отъ прозорцитѣ на една кѣща. Той видѣлъ една красива мома, съ такова свежо лице, че останалъ очуденъ. Никога въ живота си не срѣщалъ толкова хубава мома. Вгледалъ се той внимателно въ нея и забелязалъ, че предъ лицето ѝ имало нѣкаква червена завеса, отъ която падали лѣчи, които се отразявали върху лицето на младата мома и ѝ предавали особена красота и свежестъ.

Не можете ли и вие, като младата мома, да турите такава завеса предъ лицето си, за да стане красиво и свежо? — Можете. Това е завесата на Божествения животъ. Всички имате тази завеса на прозорцитѣ си, но трѣбва да я използвате. Всѣки носи Божественото въ себе си, но едни го признаватъ, а други не го признаватъ. Който се осмѣли да признае, че Богъ живѣе въ него, че всичко, което му е дадено, принадлежи на Бога, наричатъ го еретикъ, отстъпникъ отъ вѣрата и т. н. Странно е това. Ще излѣзе, че, който вижда слънцето и признава Бога за свой Баща, е еретикъ. Слѣпиятъ, понеже не вижда слънцето, не вижда свѣта, който Богъ е създалъ, е правовѣренъ. Азъ признавамъ, че всичко принадлежи на Бога. Следователно, и азъ съмъ човѣкъ на Бога. Въ това отношение, всички търговци биха ме приели за слуга, защото не крада и не лѣжа. Мога да стана и касиеръ, да пазя и да раздавамъ пари на хората. Касиерътъ трѣбва да бѣде честенъ и справедливъ.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и Азъ“. Отъ тѣзи двама или трима, Богъ ще избере касиеръ, да пази Божествената каса и съ мѣдростъ да раздава отъ нея на всички, които се нуждаятъ. Мнозина отиватъ при Господа да искатъ честенъ касиеръ който да пази каситѣ имъ. Отговаря имъ се, че нѣма двама или трима, събрани въ името на Бога, за да избератъ оттамъ човѣкъ. Възражаватъ, че

всички са правовѣрни, събиратъ се въ името на Бога, правятъ молитви. Такова събиране още не е истинско.

Така кацарътъ събира обржчитъ на кацата. Той вземе чукъ въ ржка и единъ следъ другъ ги сглобява. Това събиране не става по ваша воля, но по волята на кацаря. Ако вашитъ умове, сърдца и воля се събератъ доброволно, въ името Божие, тамъ е Богъ срѣдъ васъ. Този е пжтътъ, по който можете да изправите живота си. Това, което става съ васъ, става и съ цѣлия свѣтъ. Свѣтътъ представя велика, колективна душа. Каквато е участието на великата душа, такава е участието и на малката душа. И обратно, каквато е участието на малката душа, такава е и на голѣмата. Малката душа може да спре голѣмата въ пжтя ѝ; и голѣмата може да спре малката. Това е законъ въ природата. Всѣки човѣкъ може да спре движението на трена. — Какъ? — Като извади една релса отъ пжтя му. Всѣки може да подвижи спрѣлия се тренъ, като тури извадената релса на мѣстото ѝ. Човѣкъ може да направи и едното, и другото, понеже е факторъ въ свѣта. На човѣка е дадена свобода да прави, каквото иска, но той не може да бѣде свободенъ отъ отговорностъ за своитъ дѣла. По отношение на вселената, човѣкъ е малък, но често малката причина произвежда голѣми резултати и последствия.

Въ 1875-та година градъ Чикаго изгорѣлъ по невниманието на единъ човѣкъ. Той ималъ крава и влѣзълъ въ обора вечеръ, съ свѣщъ въ ржка, да я дои. Кравата ритнала свѣщъта, и сламата се запалила. Човѣкътъ не забелязалъ това и продължилъ работата си. Следъ малко затворилъ обора и се прибралъ вкъщи. Срѣдъ нощъ той се събудилъ отъ страшенъ викъ — цѣлиятъ градъ билъ въ пламъци. Една малка причина произвела голѣми и лоши последствия. Следъ това Чикаго билъ възстановенъ и станалъ по-хубавъ, отколкото билъ първоначално. Кой е виновенъ за пожара? — Онзи, който доилъ кравата си вечеръ, и държалъ свѣщъта отзадъ, да му свѣти по-добре. Човѣкъ трѣбва да държи свѣщъта предъ лицето си, а не задъ лицето си.

Днесъ Христосъ говори на всички хора, както едно време имъ е говорилъ. Ще кажете, че не помните, кога ви е говорилъ Христосъ. Наистина, забравили сте, кога ви е говорилъ и какво ви е говорилъ. Забравили сте и гласа Му. Христосъ казва: „Това, което сте направили на едного отъ малкитъ, направили сте го и на мене; ако нищо не сте направили на малкитъ, и на мене нищо не сте направили“. Помните ли това? — И това не помните. Всички сте дошли отъ небето, тамъ сте се

познавали; но тукъ, понеже сте съ маски, не се познавате. Сегашнитѣ хора сж маскирани, като на балъ маске. Като маскирани, тѣ си позволяватъ такива нѣща, каквито безъ маски никога не биха направили.

Християнството съветва всички хора да хвърлятъ маскитѣ си. Времето на балъ маске е отживѣло вѣка си. Снете маскитѣ си, да започнете новия животъ на опознаване. Стрданията се дължатъ на ританицитѣ, подигравкитѣ, мушкането, смѣха, които ставатъ на балъ маске. Като боледува, човѣкъ се обѣрка и казва: Не зная вече, кое е добро и кое — лошо, какво да правя и какво да не правя. Това показва, че мислитѣ и чувствата на човѣка се маскиратъ. Той се намира на балъ маске. Казвамъ: Спри бала! Свали маскитѣ отъ мислитѣ и чувствата си и ще познаешъ себе си, ще познаешъ, кой какъвъ е. Доу маскитѣ! Да започнемъ новъ, естественъ животъ на творчество, на производителностъ. Време е вече да се рисува, да се свири, да се оре и копае; да се обработватъ градини, ниви, лозя; да се създаватъ и подхранватъ нови мисли и желания. Колко мисли и желания сж убити! — Какъ да се справяме съ мжжетѣ и съ децата си? — Като снете маскитѣ си.

Турете въ ума си мисълта — „въ името Божие.“ Богъ ще дойде у васъ и ще ви научи, какъ да пресъздадете своя домъ. Не е мжно да подобри човѣкъ живота си и живота на своето семейство, но той трѣбва да се освободи отъ съмнението. Единъ е пжтътъ за посѣване на добри мисли и желания — да работите въ името Божие. Постигнете ли това, Богъ е срѣдъ вашитѣ мисли и желания. Лошитѣ мисли не могатъ да се обработватъ въ името Божие. Който се опита да направи това, ще плати скжпо. Никой нѣма право да малтретира майка си, която е посветила здравето, силитѣ си, живота си заради него. Позволи ли си да се отнася грубо и жестоко съ нея, скжпо ще плати. Ако бащата и майката не изпълняватъ съ любовъ задълженията си къмъ своитѣ деца, ще платятъ четворкратно. Болеститѣ на съвременнитѣ хора не сж нищо друго, освенъ полици, които тѣ изплащатъ за неизпълненъ дългъ къмъ децата си, когато били родители, или къмъ родителитѣ си, когато сж били тѣхни деца. — Какво да правимъ, за да се излѣкуваме? — Да обичаме родителитѣ си, да обичаме своитѣ братя и сестри. Ние имаме една небесна майка и единъ небесенъ баща, една небесна сестра и единъ небесенъ братъ. Който съгрѣшава противъ тѣхъ, ще носи последствията на своитѣ прегрѣшения. Въ който день измѣните отношенията си къмъ своята майка, баща, братъ и сестра, Божието благословение ще дойде

върху васъ, и Христосъ ще ви се изяви. Христосъ означава Синъ Человѣчески. Синътъ включва въ себе си братята и сестритѣ, които ще дойдатъ да подготвятъ пътя, по който майката и бащата идатъ при васъ. Които се съмняватъ въ това, което говоря, нека направятъ опитъ, да възлюбятъ небесната майка, баща, братъ и сестра; следъ това нека пожелаятъ да се реализира едно тѣхно добро желание, за което отъ години работятъ. Ако въ една седмица не го реализиратъ, нека дойдатъ при мене да кажатъ, че думитѣ ми не сж, вѣрни. Ако можете да приложите любовта си, даже на смъртно легло да сте, за една седмица положението ви ще се подобри и ще оздравѣете. Това е Божественъ законъ, който можете да приложите.

Какво трѣбва да направи българскиятъ народъ въ тѣзи трудни времена, които преживява? Едно се иска отъ всички: да възлюбите вашия Божественъ баща, майка, братъ и сестра. Това значи да се обърнете къмъ Бога. Така ще се спаси българскиятъ народъ. Така ще се спасятъ всички българи: свещеници, учители, управници, сѣдии, майки и бащи. Готовъ съмъ да стана слуга на всички, само вие да се спасите и повдигнете. Преди две хиляди години дойде Христосъ на земята, и вие Го разпнахте. И доднесъ още продължавате да Го разпъвате на кръста, да роптаете противъ Бога. Колко души сж готови да направятъ опитъ, да приложатъ любовта? Ако можете да направите опита, следната година ще има голѣмо плодородие. Богъ ще върне всички загуби на хората отъ войната. Всички ще бѣдете свидетели на това, което говоря, но да възлюбите Божествената майка, баща, братъ и сестра. Сега сж времена за опити. Да опитаме Господа. Не говоря само думи, но нѣща, които могатъ да станатъ. Не говоря, за да печеля последователи. Искамъ всички да възлюбимъ Господа, Който се проявява чрезъ нашата майка, баща, братъ и сестра. Що се отнася до последователи, ето, Христосъ има 500 милиона последователи, които сж раздѣлени споредъ своето вѣрую. Тѣ и доднесъ още спорятъ, Синъ Божи ли е Христосъ, или не е; не знаятъ, какво мѣсто да Му опредѣлятъ. Христосъ е ситъ отъ такива последователи.

Казвамъ: Христосъ е Синъ Божи; Неговъ Баща е Богъ; Неговата Майка е Господъ; Неговата сестра и братъ е Духъ Свети. Той слиза на земята да утеши всички страдащи, като имъ казва: Не се страхувайте, азъ ще ви помогна. Когато сте скръбни, ще дойде вашиятъ голѣмъ Братъ да ви утеши. Ако сте паднали, ще ви повдигне. Обичайте своитѣ братя и сестри, за да чуете чрезъ тѣхъ тихия гласъ на Бога, Който казва: „Азъ съмъ

съ васъ.” Това означава стихътъ, въ който се казва: „Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и Азъ”. Всѣки може да чуе тихия гласъ на Бога отвътре, или отвънъ, до ухото или до слѣпоочната областъ, отгоре на главата, или отпредъ. Кажете ли нѣкой, че Богъ му е проговорилъ, важно е да се знае, откъде, отъ коя посока: отъ изтокъ, западъ, северъ или югъ. Давидъ казва: „Видѣхъ Господа отпредъ, на лицето си”. На друго мѣсто въ Писанието е казано: „Господъ ще ти бѣде задна стража”. Това показва, че се намиращъ въ опасностъ. Когато гледаме Господа предъ лицето си, това е день на спасение. Когато Го гледаме отгоре, това е часъ на молитва. Когато е вътре въ насъ, това е день на любовта. Тогава трѣбва да слушаме, какво ни говори. Всѣко нѣщо, което слушаме, има свой вътрешенъ смисълъ. При това, всѣкога ни се говори нѣщо опредѣлено и отъ опредѣлено мѣсто. Казваме, че е дошълъ нѣкой посланикъ. Веднага искаме да знаемъ, отде иде той: отъ Англия, отъ Америка, отъ Русия, отъ Германия, или отъ Франция. Ако знаемъ отде иде, ще знаемъ и неговата мисия. Божиятъ посланикъ носи съ себе си Божията Правда и се обръща къмъ всички народи съ думитѣ: Народи, въдворете Божията Правда на земята! Ако иде отъ северъ, Той проповѣдва на хората истината. Ако иде отъ югъ, Той проповѣдва за добродетелитѣ и казва: Гладния ще нахранишъ, жадния ще напоишъ, натѣжения ще утешишъ. Ако иде отъ изтокъ, ще проповѣдва на хората за любовта. Иде ли отъ западъ, ще проповѣдва за прощението. Казано е въ Писанието: „Преди да е залѣзло слънцето, трѣбва да си простилъ на брата си.”

Много нѣща сж писани въ Светото Писание. Много време сж писали, но и много хора сж взели участие въ написването Му. Пребройте, колко пророци, колко евангелисти и апостоли сж писали. Не се пише лесно Свещена книга. Това не е да напишешъ една обикновена книга; да вземешъ оттукъ оттамъ нѣколко мисли и стихове, да ги съчетаешъ по свой начинъ и да кажешъ, че си написалъ нова книга. Следъ това, да се подпишешъ, да знаятъ всички, кой е писалъ книгата. Казватъ, че нѣкой написалъ отличенъ романъ. Не се пише лесно романъ. Ако не бѣха момъкътъ и момата, кой щѣше да го създаде? Тѣ създаватъ романа, авторътъ само го пише. Въ това отношение, авторътъ е стенографътъ, който схваща бързо онова, което момъкътъ и момата преживяватъ, и го описва. И съ това авторътъ принася известна полза на човѣчеството, но самъ той не е действащо лице.

Богъ пише една велика книга, на която листата сж хората. Значи, всѣка душа, въ която сж вложени тайнитѣ отъ създаването на свѣта досега, е листъ на великата Божествена книга. Понеже много листа на тази книга сж откъснати и забутани нѣкъде, моята задача е да ги намѣря, изчистя и занеса на Бога, да ги постави на мѣстата имъ. Съветвамъ ви и вие, да събирате изгубенитѣ листа на Божествената книга. Ако намѣрите само единъ листъ и го занесете горе, ще получите такава награда, каквато никой царъ на земята не може да ви даде. Въ този смисълъ, стихътъ „дето сж двама или трима, събрани въ мое име“, се превежда съ думитѣ: „Ако съберете два или три листа отъ тази книга въ мое име, Азъ ще бѣда съ васъ“. Живи сж листата на Божествената книга. Тѣ се наричатъ още „листа на дървото на живота“. Хората сж листа на живото дърво, светиитѣ сж цвѣтоветѣ, ангелитѣ — завързалитѣ, но още неузрѣли плодове, а херувимитѣ и серафимитѣ — узрѣлитѣ и сладки вече плодове. Всички живи сжщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ, съставятъ дървото на живота, въ което текатъ Божественитѣ сокове. Цѣлото дърво пѣкъ живѣе въ Бога. Чрезъ дървото се изявява животътъ, като виделина. Казано е въ Евангелието: „Виделината свѣти въ тѣмнината, и тѣмнината я не обзе.“ Виделината е Христосъ, проявенъ въ свѣта. Щомъ се проявява Христосъ, всички трѣбва да Го познаватъ. Той е говорилъ на всички. Нѣма човѣкъ, който да е лишенъ отъ тази опитностъ. Нѣкои хора не обичатъ да говорятъ за своитѣ опитности и минаватъ за безвѣрници; други говорятъ повече, отколкото трѣбва, и минаватъ за лъжци, не имъ вѣрватъ. Добре е човѣкъ да говори малко и да знае, кѣде да говори. Всѣки трѣбва да съзнава, че е душа, излѣзла отъ Бога. Като направишъ нѣкаква погрѣшка, кажи: Азъ съмъ синъ, или азъ съмъ дъщеря на Бога. Сгрѣшихъ, но Той нѣма да се откаже отъ мене.

Следвайте Христовото учение, да се справите съ мжнотиитѣ си. Прилагайте любовта, за да изправите погрѣшкитѣ си. Каже ли нѣкой, че ви обича, отговорете му: Нахрани ме тогава. — Обичамъ те, искамъ да те държа близо до сърдцето си. — Дай ми вода да уталожя жаждата си. — Искамъ да живѣешъ въ мене. — Преди да влѣза въ тебе, ела да ме видишъ въ тѣмницата и да ме освободишъ оттамъ. Нѣкои религиозни хора славятъ на думи името на Бога и на Христа, а като излѣзатъ отъ черква, веднага започватъ да роптаятъ и да протестиратъ. Съ това изказватъ недоволството си отъ живота. После, дойде нѣкой да ме пита, вѣрвамъ ли въ иконитѣ, въ кръста, паля ли свѣщи. Отговарямъ: Обичамъ иконитѣ,

обичамъ и кръстоветъ, но живитъ. Паля свѣщи, но изгасналитъ. Като видя нѣкоя изцапана икона, изчиствамъ я добре и я турямъ на мѣстото ѝ. — Кланяшъ ли се на иконитъ? — Кланямъ се, защото тѣ сж листа на Божествената книга. Ако изчезнатъ тѣ, книгата не може да се напише. — Какъ може човѣкъ да се кланя на иконитъ? Питамъ: Какъ се кланяте на изворитъ? Както се покланяте на извора, така ще се покланяте на живата икона, т. е. на човѣка. Като отивате да пиете вода отъ нѣкой планински изворъ, навеждате се, гребвате малко вода и утолявате жаждата си.

И тѣй, както не може черква безъ икони, така не може и животъ безъ живи икони. На живитъ икони ще помагате, нѣма защо да имъ се кланяте и да ги цѣлувате. Цѣлуването на иконитъ е идолопоклонство. Мжжътъ отива на война, а жената скърби за него, плаче, цѣлува портрета му. Като се върне живъ и здравъ, тя пакъ се кара съ него, сърди му се, недоволна е отъ нѣщо. Това не е ли идолопоклонство? Защо жената да не пригърне мжжа си и да каже: Обичамъ Господа въ тебе. Така постѣпватъ съвременнитъ религиозни съ Христа. Докато работитъ имъ вървятъ добре, тѣ казватъ: Господи, Исусе Христе, обичаме Те. Следъ това плачатъ за Него, че страдалъ, че Го разпнали. Обаче, дойде ли имъ нѣкое изпитание или страдание, започватъ да роптаятъ противъ Бога, искатъ да знаятъ, защо имъ изпратилъ тѣзи страдания. И, като не могатъ да си дадатъ отговоръ, отричатъ се отъ Бога. Това не е истинско християнство.

Иде радостната вестъ, съ музика и пѣсни ни съобщаватъ, че мирътъ иде вече. Великото Божествено войнство слиза отгоре, прѣсва се между всички народи — германци, французи, руси, англичани, италианци, българи, сърби, всички заедно пѣятъ: Мирътъ иде вече! Всички сме братя. Христосъ казва: „И азъ съмъ срѣдъ тѣхъ“. Той е възседналъ бѣлъ конь, съ бѣло знаме въ ржка и казва: „Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и Азъ.“

Богъ иде на земята. Който не върва, ще го провѣри. Следъ десетъ Божествени години, т. е. следъ хиляда човѣшки години това ще се сбѣдне. Запишете си това, и ако следъ хиляда години не се сбѣднатъ думитъ ми, готовъ съмъ да платя глоба отъ десетъ милиона лева. Тогава ще бѣдете красиви, ще се пригърнемъ и цѣлунемъ съ свето цѣлование. Сега не се позволяватъ цѣлувки. Цѣлувката има смисълъ, само когато може да вдигне болния отъ леглото, да възкреси мъртвия. Какъвъ смисълъ има цѣлувка, която прави здравия боленъ? Какъвъ смисълъ има цѣлувка, която умъртвява? Азъ вървамъ само въ цѣлувки, които правятъ човѣка

уменъ, добъръ, здравъ, но не и въ такива, които го правятъ слѣпъ, глухъ, сакатъ. Ако става въпросъ за цѣлувка между хората, нека се цѣлуватъ въздушно, както децата. Докато се цѣлуватъ въздушно, тѣ запазватъ добритѣ си отношения. Щомъ се цѣлуватъ физически, отношенията имъ се развалятъ. Нечисти сж днесъ човѣшкитѣ цѣлувки, затова хората се срамуватъ отъ тѣхъ. Да цѣлунете умиращия, това е на мѣсто, защото той е пречистенъ. Цѣлунете го, изпратете му своитѣ добри мисли и чувства и пожелайте му добъръ пѣтъ.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име.“ Числото две е законъ на обичѣта, а числото три — законъ на самопожертвуване, т. е. законъ на равновесие въ природата. Числото две е още законъ на производителностъ, на плодородие, на изобилие. Числата 2 и 3, 5 и 6, 8 и 9 сж щастливи числа. Тѣ помагатъ на хората. Ако не научите смисъла на числата 2 и 3, не можете да влѣзете въ числата 5 и 6; ако не научите смисъла на 5 и 6, не можете да влѣзете въ числата 8 и 9. Науката за числата показва отношенията, които сжществуватъ между всички одушевени и неодушевени тѣла. Като напишемъ или изговоримъ числото две, веднага изпѣкватъ въ ума ни две очи, две уши, две ноздри, две отвѣрстия въ устата — едното води къмъ бѣлия дробъ, а другото — къмъ хранопровода. Оттукъ виждаме, че числото две играе важна роля въ човѣшката глава.

Сега, като се върнете по домоветѣ си, нека всѣки въ себе си каже: Отъ днесъ започвамъ да обичамъ своята Божествена майка, баща, братъ и сестра. Кажете ли си така, всички мѣнотии и неразположения ще отстъпятъ мѣстото си на радостта и на веселието. Нова струя на животъ ще се влѣе въ васъ; нова сила ще бликне, каквато никога не сте изпитвали. Този е пѣтътъ, по който ще стане отварянето на вашитѣ очи и уши. Този е начинътъ за познаване на Христа, на вашата майка, баща, братъ и сестра, които сте забравили.

Днесъ България има нужда отъ герои на фронта срещу зло, които да проявятъ търпение. Носете тази мисълъ навсѣкжде. Помнете: нѣма зло за България. Българскиятъ народъ ще се повдигне. Богъ ще даде на България толкова земя, колкото ѝ е необходима, даже и повече, отколкото очаква. Следъ хиляда години България ще бѣде голѣма, ще разполага съ толкова земя, колкото не е предполагала, ще я управлява единъ отъ най-добритѣ царе. Ще има и добри поданици: добри свещеници и учители, добри сждии и управници, разумни майки и бащи,

безкористни търговци, трудолюбиви земедълци. България ще се превърне на райска градина, а българитѣ ще бждатъ облѣчени въ празнични премѣни. Това ще се сбъдне следъ хиляда години.

16. Беседа отъ Учителя, държана на 29 септемврий, 1918 г. София.

Да се роди

„Ако се не роди нѣкой изново“

Иоана 3: 3.

„Ако се не роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие.“ Царството Божие е стремежъ на човѣшката душа, а целъ и смисълъ на човѣшкия животъ. „Ако се не роди нѣкой изново, не може да види.“ Понеже новораждането е условие за виждане на Царството Божие, Христосъ казва, че необходимитѣ елементи за това сѣ вода и духъ. Водата е Божественъ елементъ, който принадлежи на херувимитѣ. Тѣхниятъ физически свѣтъ е съставенъ отъ вода. Следователно, който иска да види Царството Божие, трѣбва да притежава двата елемента — водата, символъ на живота, физическия свѣтъ на херувимитѣ, и духъ — основа на Божественото Царство. Който иска да влѣзе въ Царството Божие, трѣбва да бѣде въ връзка съ ангелитѣ — основа на това царство, и съ херувимитѣ — неговиятъ физически свѣтъ. Безъ тази връзка, т. е. безъ вода и духъ невъзможно е човѣкъ да види Царството Божие. Водата и духътъ сѣ високи върхове, на които трѣбва да се качите, за да видите Царството Божие. Какъ бихте видѣли нѣкоя красива мѣстностъ въ природата, ако не се качите на високъ планински връхъ? Не се ли качите на върха, предъ васъ ще се изпрѣчатъ нѣща, които ще препятствуватъ на окото да вижда ясно. Тѣ ще правятъ картината мъглива. Мъглата въ човѣшкия животъ е резултатъ на ненуждни и неестествени човѣшки желания. Когато Христосъ казва да не се грижимъ, какво ще ядемъ и какво ще пиемъ, Той има предъ видъ мъглата въ нашия умъ. Трѣбва да се освободимъ отъ тази мъгла, за да виждаме ясно. Тя трѣбва да се излѣе въ видъ на дъждъ, а не да стои прѣсната въ въздуха.

„Да се роди.“ Какво означава раждането? Българитѣ казватъ, че нѣкоя жена добила. Обаче, добиване и раждане сѣ два различни процеса. За жената се казва, че добила; за пилето, че се излюпило, а за нисшитѣ организми, че се размножаватъ чрезъ дѣление. Раждането пѣкъ подразбира бременностъ на духа съ една Божествена, велика идея. Значи, за да се роди човѣкъ, въ неговото съзнание трѣбва да взематъ участие два елемента: разумътъ, като висша проява на ума, и сърдцето, като условие за проява на чувствата. Съ други думи казано: За да се роди човѣкъ изново, съ ново съзнание, той трѣбва да мине презъ вода и духъ. При

разглеждане на въпроса за новораждането, умът и сърдцето трѣбва да бждатъ свободни отъ всѣкакви предразсѣдъци и предубеждения.

Въ Англия, една депутация отъ жени, членки на благотворително дружество, посетила единъ богатъ английски лордъ, съ молба да пожертвува нѣкаква сума за дружеството. Тѣ отишли въ дома на лорда вечеръ. Той ги поканилъ учтиво, предложилъ имъ да седнатъ и позвънилъ на слугата, да дойде да запали лампата. Въ бързината си, слугата драсналъ три клечки кибритъ, една следъ друга, и едва на четвъртото драсване запалилъ лампата. Лордътъ му направилъ бележка, че не е внимателенъ, не трѣбва да изразходва четири клечки кибритъ за едно запалване. Дамитѣ, като чули, какъ лордътъ прави бележка на слугата си за четиритѣ клечки кибритъ, си казали: Не попаднахме на добро мѣсто. Този човѣкъ прави въпросъ за нѣколко клечки кибритъ, а ние очакваме помощъ отъ него. Като излѣзълъ слугата, лордътъ се обърналъ къмъ депутацията съ думитѣ: Съ какво мога да бжда полезенъ на благороднитѣ дами? Тѣ разказали, съ каква целъ идатъ при него, и той веднага имъ далъ една сума отъ сто хиляди лева. Тѣ останали очудени отъ щедростта на лорда. Защо? — Защото имали предразсѣдка, че пестеливиятъ човѣкъ не може да бжде щедъръ.

Щедростта е едно качество, а пестеливостъ и економия — друго. Защо трѣбва да се изразходватъ две, три и повече клечки кибритъ за запалването на една лампа, когато това може да стане само съ една клечка? Има хора, които сж щедри на кибритенитѣ клечки, а като дойдатъ до паритѣ, тамъ сж скѣпи, нѣматъ никаква щедростъ. Безразборното драсване на клечкитѣ е подобно на многобройнитѣ теории и разисквания върху християнството. Като слушате, какъ се тълкува християнството, ще кажете, че тѣзи хора сж тръгнали вече въ правия пѣтъ. Опитайте да се докоснете до кесията имъ за благотворителна целъ, веднага ще се поколебаятъ. За предпочитане е при разискване на въпроситѣ човѣкъ да економисва клечкитѣ, а да дава щедро стотѣ хиляди лева, отколкото обратното — да изразходва клечкитѣ, а да економисва паритѣ.

„Да се роди човѣкъ изново.“ — Какъ става новораждането? — Като се роди човѣкъ отъ вода и духъ. Раждането е доброволенъ, Божественъ актъ, а добиването, както казватъ българитѣ, насилнически процесъ. Всички хора мислятъ, че сж родени, въ сжщностъ, тѣ сж добити. Питайте одного отъ сегашнитѣ родени хора, отде е дошълъ, кои сж майка му и баща му, кжде сж тѣ днесъ, кжде е отечеството му, той ще ви каже, че не

знае отде е дошълъ и кжде ще иде. Знае, че родителитѣ му сж умрѣли, но кои сж тѣ, отде идатѣ, сжщо не знае; кое е истинското му отечество, и това не знае. Какво знание има този човѣкъ? Каква философия има той за живота? Родениятъ отъ Бога знае своя произходъ. Който не знае произхода си, той е добитѣ, не е роденъ. Между думитѣ „добиване и убиване“ има нѣщо близко. Сжщо така и на английски думитѣ „лоеръ“ (законоводецѣ) и „лаеръ“ (лъжецѣ) сж близки по изговаряне, но различни по значение: Като се подхлъзне нѣкога езикътѣ, може, вмѣсто законоводецѣ да излѣзе лъжецѣ и обратно.

Христосъ казва: „Ако се не роди човѣкъ изново, не може да види Царството Божие.“ Превеждаме: За да добиемъ Царството Божие, за да възприемемъ вѣншната свѣтлина, която ще внесе въ нашия умъ цвѣтоветѣ и формитѣ на тѣлата, потрѣбни сж впечатления, които отпосле ще се обработватѣ. Реални нѣща не сж видимитѣ, а невидимитѣ, които възприемаме вѣтрешно. Нѣкой хора, свѣтски и религиозни, иматѣ криво схващане, като мислятѣ, че виждатѣ нѣщата само вѣншно. Вѣншното виждане наричаме гледане. За да видимъ физически единъ предметъ, съзнанието ни трѣбва да бжде будно. За да виждаме предмета вѣншно и вѣтрешно, т. е. и физически, и духовно, нуждни сж мѣдростъ и любовъ. Не можешъ да познаешъ човѣка, докато не го обичашъ; не можешъ да го разберешъ, докато не се свѣржешъ съ разумността, която работи въ него. Разбиране между хората има само тамъ, дето тоноветѣ вибриратѣ хармонично. Когато съчетанието между тоноветѣ е хармонично, казваме, че между тѣхъ сжществува известна разумность. Въ това отношение, Божествената музика представя проява на мѣдростъта, т. е. на разумно, мѣдро съчетание на тоноветѣ. Когато иска да изрази нѣкоя нѣжна частъ отъ пиесата, музикантътѣ избира такова съчетание на вибриращитѣ тонове, което може да произведе съответенъ ефектъ върху човѣшката душа. Когато иска да изрази любовъта си къмъ момата, момъкътѣ понижава гласа си, да стане тихъ и мекъ. Когато искате да покажете, че сте недоволни отъ нѣкого, вие повишавате гласа си, свивате вежди, намръщвате се, показвате юмруци.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Христосъ говори за новораждането, като условие за вѣтрешно виждане. Както бубата има стремежъ да се превърне въ пеперуда, така и онзи, у когото съзнанието е пробудено, има желание да вижда нѣщата вѣтрешно. Когато работи съ желание да придобие материалитѣ, необходими за неговото новораждане. човѣкъ е

на правъ път. Който мисли, че ще намѣри тѣзи материали въ физическия свѣтъ и ще ги получи наготово, той не може да се новороди. Наистина, мъчнотиитѣ, изпитанията, на които човѣкъ се натѣква, до известна степенъ спѣватъ неговото развитие, но той трѣбва да прави усилия, да ги преодолява. Той знае, че смисълътъ на живота е въ Царството Божие, дето ще намѣри своитѣ близки, които обича, и които го обичатъ. Той знае, че смисълътъ на живота е въ придобиване на Царството Божие, т. е. въ придобиване на свѣта на хармонията и красотата, на свѣтлината и простора. Къмъ този свѣтъ, именно, се стремятъ съзнателно и несъзнателно всички мъже, жени и деца. Търсите ли красиви форми, възвишени идеи, Божествена музика и поезия, ще ги намѣрите въ Царството Божие, въ свѣта на безсмъртието. Не е далечъ отъ насъ този свѣтъ. Той ни обикаля отвредъ; той прониква и въ насъ. Разстоянието отъ нашия свѣтъ до Царството Божие е само една стомилионна частъ отъ милиметъра. Причината, дето хората не могатъ да видятъ тази близость, е стремежътъ имъ къмъ периферията на живота. Съ това тѣ се отдалечаватъ отъ Бога и отъ Царството Божие. Има хора, които се стремятъ къмъ центъра на живота, т. е. къмъ Бога, къмъ Неговото царство, но тѣ сѣ малко на брой. Повечето вървятъ къмъ периферията: женитѣ угаждатъ на мъжетѣ, мъжетѣ — на женитѣ, майкитѣ — на децата, децата — на майкитѣ и т. н. И това не е лошо, но не е правилниятъ стремежъ, не е правиятъ пътъ на душата. Истинскиятъ пътъ на душата е къмъ Бога. Това означава вътрешенъ стремежъ, съсредоточаване на човѣка къмъ неговото висше, Божествено съзнание.

Какъ намира човѣкъ своето висше съзнание, или това на своя ближенъ? Ще кажете, като люби. Вѣрно е, че любовта отваря всички пътища на човѣка, но за коя любовъ говорите? Напримѣръ, жената се стреми къмъ своя мъжъ. — Къде е мъжътъ ѝ? Или къде е жената? Тя хваща ръцетѣ му, гледа го въ очитѣ, но казва, че е студень къмъ нея, не я обича. Какви доказателства има тя, че мъжътъ ѝ не я обича? Нека жената вземе своя термометъръ и провѣри, каква топлина има мъжътъ ѝ. Ако има 37° топлина, той не е студень. Може ли да наречете студень онзи човѣкъ, който има 37° топлина? И азъ мѣря съ своя термометъръ и виждамъ, че този човѣкъ има 37° топлина. Значи, друго нѣщо подразбиратъ мъжътъ и жената, когато сѣ недоволни единъ отъ другъ и се обвиняватъ въ студенина.

Нѣкои казватъ, че Христосъ говорилъ съ символи, служилъ си съ преносния смисълъ на думитѣ. — Вашиятъ езикъ какъвъ е? Какъ е възможно топлиятъ човѣкъ да бѣде студень? Азъ пъкъ зная студени хора, които сж топли. Колкото е вѣрно вашето твърдение, толкова е вѣрно и моето. Това е неопредѣленъ езикъ, неопредѣлена философия. Действително, има хора, на които топлината не е опредѣлена, постоянно се мѣни. Такава топлина не е истинска. Топлина, която слиза до 35° и се качва до 40°, е промѣнлива. Представете си, че имате едно градуирано шише, раздѣлено на сто дѣления, т. е. на сто градуса. Вие очаквате шишето ви да събира сто кубически сантиметра течность и толкова наливате, но всѣкога оставате изненадани. Защо? — Шишето е пукнато точно на 37то дѣление, и надъ това дѣление течността се излива навънъ.

Вие очаквате вашия мжжъ да има 100° топлина, а оставате изненадани. Той отправя къмъ васъ само 37° топлина. Отъ това гледище, казвате, че мжжътъ ви е студень къмъ васъ, не ви обича. Какво трѣбва да направите, за да ви обича? — Да си купите ново шише, въ което да турите мжжа си и да го пазите внимателно, да не се пукне нѣкъде, та топлината и съдържанието му да изтекатъ навънъ. Само така мжжътъ ви ще има постоянна и неизмѣнна любовъ къмъ васъ.

„Да се роди нѣкой изново“. Това значи, да влѣзе човѣкъ въ шишето си, което има 100° топлина и 100 к. см. вемѣстимостъ. Обаче, 37° топлина не е голѣма. При тази топлина се извършватъ обикновени процеси. При нея човѣкъ не може да разсѣждава зрѣло, нито да люби зрѣло. А човѣкъ трѣбва да се новороди, да придобие новъ елементъ въ живота си. Съвременнитѣ психолози наричатъ „новораждането“ процесъ на пробуждане на човѣшкото съзнание; мистицитѣ го наричатъ проникване и проява на Божия Духъ и проява на Божествената душа въ човѣка. Духътъ и душата посещаватъ човѣка и си заминаватъ, но ако останатъ за дълго време въ него, тѣ обхващатъ напълно ума, сърдцето и волята му. Този процесъ наричаме „новораждане“. Тогава човѣкъ е бременень съ Божествени мисли и желания. Той е господаръ на своя животъ и владѣе изкуството да се качва на небето и да слиза въ ада по свое желание. Като чуватъ да се говори за ада, хората се страхуватъ, плашатъ се отъ лошитѣ духове, не искатъ да ги срѣщатъ на пътя си. Който се е новородилъ, не се страхува отъ ада. И да слѣзе тамъ, жителитѣ му го посрѣщатъ добре, всички му ставатъ на крака и му се подчиняватъ. Щомъ напусне ада, тѣ си въздъхватъ спокойно и казватъ: Дано не дойде пакъ между насъ.

Страшенъ е животътъ въ ада. За да излѣзе оттамъ и да придобие безсмъртието, човѣкъ трѣбва да се новороди.

Каква е разликата между васъ и близкитѣ ви, които сж заминали за онзи свѣтъ? Вие сте облѣчени въ дрехи отъ гжста материя, а тѣ — въ дрехи отъ порѣдка и фина материя; вие ядете и пиете, четете, разговаряте се, а тѣ не могатъ — нѣматъ органи за това. Съ една дума, вашиятъ животъ се различава коренно отъ тѣхния. Каквато е разликата между гжсеницата и пеперудата, такава е и между васъ и астралнитѣ същества. Тѣ иматъ дотолкова отношение къмъ васъ, доколкото водите добъръ животъ. Видятъ ли, че вие мислите само за ядене и пиене, тѣ се огорчаватъ. Нѣкои хора се отвращаватъ отъ лекия животъ, още докато сж на земята. Така и бабитѣ, като виждатъ млади моми и момци да се любятъ, чудятъ се на ума имъ и се питатъ, какъ не имъ омръзнало това. Тѣ мислятъ, че сж поумнѣли, че сж надрасли тѣзи нѣща. Въ сжщностъ, тѣ сж далечъ още отъ това. Изкуство е човѣкъ да се отказва доброволно отъ временнитѣ и преходни желания. Изкуство е човѣкъ да има всички условия да пие и доброволно да се откаже отъ пиене. Такъвъ човѣкъ е съ характеръ. Той е разбралъ Божествения животъ.

Какъ се познава човѣшкиятъ характеръ? — По два начина: като турите богатия и високопоставенъ човѣкъ при бедни условия, или като поставите бедния при богати условия. Ако богатиятъ не измѣни убежденията и разбиранията си и запази добритѣ си отношения къмъ хората, той е човѣкъ съ характеръ. Ако бедниятъ не се забрави и запази убежденията, разбиранията и отношенията си къмъ своитѣ близки, и той е човѣкъ съ характеръ. Това сж новородени хора, които сж изработили нѣщо ценно въ себе си. Има нѣща въ свѣта, които всѣки може да ви вземе — пари, дрехи, кжщи, имоти, даже и мжжа, и жената, и сина, и дъщерята. Но има нѣща, които никой не може да ви отнеме. Това сж вашитѣ добродетели, вашиятъ характеръ. Никой не може да открадне изкуствата, които притежавате. Кой ще отнеме изкуството на художника да рисува, и на музиканта да свири?

Христосъ казва: „Събирайте си богатства и съкровища, които нито молецъ разяжда, нито ржда разваля.“ Той има предъ видъ събиране на богатства и съкровища, които обуславятъ новораждането. Не прави ли сжщото и детето, което е въ утробата на своята майка? То гълта хранителни сокове отъ нея, събира богатства, за да си образува органи, необходими за новия животъ. Следъ това то се ражда. Който не разбира

процеса на раждането, не разбира и процеса на създаването на свѣта и пита, защо Богъ създаде свѣта по този начинъ. Защо създаде човѣка съ толкова вътрешни органи? Защо му сѣ нуждни мозъкъ, бѣль дробъ, сърдце и стомахъ? Не може ли безъ тѣхъ? — Не може. Чрезъ тѣзи органи човѣкъ се свързва съ ангелитѣ, херувимитѣ и серафимитѣ, отъ които черпи знания за своето повдигане.

Въ староеврейски езикъ серафимитѣ се наричали „духове на Божия вѣнецъ“. Чрезъ бѣлия дробъ човѣкъ се свързва съ херувимитѣ. Ето защо, като дишате, мислете за тѣзи духове и за тѣхната мъдростъ. Значи, мъдростъта се придобива чрезъ дишането. Чрезъ сърдцето си човѣкъ е свързанъ съ друга иерархия, наречена „Престоли“, т. е. Божественъ разумъ. Биенето на сърдцето показва, че сме свързани съ тази иерархия. Защо се страхува човѣкъ отъ спиране на сърдцето? — Да не прекъсне тази връзка. Ако спре сърдцето, човѣкъ изгубва разума си. Чрезъ стомаха той е свързанъ съ други иерархии — сѣщества на благородството. Ето защо, като се нахрани, човѣкъ става по-разположенъ, по-добъръ, по-благороденъ, готовъ на жертви. Гладенъ ли е, не можешъ да се приближишъ до него. Отъ стомаха се отива въ черния дробъ, чрезъ който човѣкъ се свързва съ друга иерархия, наречена „Власти“ или Божествена сила. Разстройството на черния дробъ се познава по пожълтяването на очитѣ. Това показва, че има нѣщо дисхармонично въ чувствата на човѣка. Ако разстройството на черния дробъ е голѣмо, явява се жълтеница. Това показва, че между Божественитѣ власти и човѣка има нѣкаква дисхармония. Какъ се лѣкува жълтеницата? — Чрезъ възстановяване на хармонията между Божественитѣ власти и човѣка. Чрезъ жлъчката човѣкъ е свързанъ съ сѣществата на доброто. Прекъсне ли се тази връзка, жлъчката се пука. Следователно, изгубването на доброто въ човѣка и пукването на жлъчката, това сѣ синоними. Казватъ за нѣкого, че е много жлъченъ. За да се намали жлъчността, трѣбва да се увеличи добротата на човѣка. Когато жлъчката е въ нормално състояние, добротата и любовъта се увеличаватъ. Ако омразата се увеличава, любовъта се намалява. Това е законъ, който регулира отношенията между силитѣ. Никой не може да избѣгне този законъ. Кажете ли нѣкой, че не иска да бѣде добъръ, той ще бѣде лошъ. Ако не иска да бѣде ученъ, ще бѣде невежа. Всѣки трѣбва да се стреми къмъ възвишеното, което може да го предпази отъ деградиране. Следъ черния дробъ се отива въ далака, чрезъ който човѣкъ се свързва съ друга иерархия — Началствата, наречени

Божествена Правда и победа въ свѣта. Увеличаването и разстройството на далака показва, че правдата е нарушена, и човѣкъ е въ дисхармония съ Началствата. Друга иерархия сж арахангелитѣ, сжщества на Божията слава. Тѣ ржководятъ народитѣ. Тѣ иматъ отношение къмъ бѣбрецитѣ. Който не слави Господа и не се въодушевява отъ великото въ природата, не може да бѣде въ връзка съ арахангелитѣ и страда отъ разстройство въ бѣбрецитѣ. Ще каже нѣкой, че нѣма защо да се възхищава отъ великото въ природата, докато предъ него стои трапеза съ печени пиленца, прасенца и буйно червено винце. Нѣма защо да търси смисъла на живота, когато го вижда реално предъ себе си. Така мисли животното, но човѣкътъ на ХХ вѣкъ не може да мисли по този начинъ и да се възхищава отъ преходни нѣща. Утре ще го заболятъ бѣбрецитѣ и ще търси причината на заболяването. Най-после слиза до иерархията на ангелитѣ, които сж основа на живота. За да бѣдемъ въ връзка съ тѣхъ — всички хора — мъже, жени и деца трѣбва да раждатъ. Който не може да роди една възвишена мисълъ, едно добро желание, не е свързанъ съ ангелитѣ. Всѣки моментъ трѣбва да раждате. Който не ражда, самъ прекъсва връзката си съ ангелитѣ. Като се върнете по домоветѣ си, нека всѣки се запита, защо има мозѣкъ, бѣлъ дробъ, сърдце, стомахъ, черенъ дробъ, далакъ и бѣбреци. Така ще си спомните за връзката, която сжществувва между възвишения свѣтъ и васъ. Само така ще разберете, че не сте свободни да мислите, да чувствувате и да действувате, както искате.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Какво представя новораждането? — Съвокупность отъ последователни процеси. Новородениятъ държи зрѣла ябълка въ ржката и вижда въ нея редица процеси, извършени единъ следъ другъ. Той опитва вкуса на зрѣлата ябълка и казва, че животътъ има смисълъ. Докато дойде до новораждането, човѣкъ разбира живота дотолкова, доколкото познава процеситѣ, презъ които е миналъ, които наблюдава и изучава. Който е проследилъ поклъването на ябълката и преждевременно я отскубналъ, той знае само този процесъ. Обаче, ябълчната сѣмка минава презъ поклъване, разлистване, цѣвтене, връзване и узрѣване на плода. Изучавайте всички процеси, които ставатъ въ природата, за да разберете себе си и своитѣ близни. Който е миналъ презъ процеситѣ на развитата ябълка, той се е новородилъ, той е ученъ човѣкъ. Той не се страхува отъ горчивата и кисела ябълка, защото знае, че процеситѣ въ нея не сж завършени. При това положение, той не може да каже, че животътъ е горчивъ, че нѣма смисълъ. Всички хора познаватъ

живота, но отчасти. Всъки го опиталъ донѣкѣде, както ученитъ, които познаватъ развитието на ябълчната сѣмка само въ нѣкои отъ нейнитѣ фази. Малцина сж имали търпение да наблюдаватъ всичкитѣ процеси отначало докрай. Такива сж познанията на хората и въ различнитѣ области на науката.

Нѣкой възприеме идеитѣ на новото учение, на любовта, върви до едно мѣсто и казва: Кой ще чака края на това учение? Нѣмамъ търпение да видя резултата. Сега има по-важни работи. Той се отказва още въ началото. Кои сж важнитѣ работи? — За момата е важно да намѣри нѣкой момѣкъ, да я храни и облича; за момѣка е важно да намѣри нѣкоя мома, да гледа кѣщата му и да му готви. Всъки намира смисълъ въ нѣщо преходно и за нищо друго не мисли. Друга категория хора едва издържатъ да видятъ новото учение съ листа и пѣпки и се отказватъ; намиратъ, че времената сж тежки, трѣбва да подобрятъ положението си, да помогнатъ за повдигане на отечеството имъ. Въ този стремежъ тѣ помагатъ на себе си, а не на отечеството си. Трета категория хора, като видятъ, че идеитѣ, които поддържатъ, се разцвѣтватъ, тѣ спиратъ дотукъ и започватъ да се организиратъ въ общества и казватъ: Да приложимъ вече идеитѣ си въ борба съ злото. Нѣма защо да се спираме върху Христовитѣ думи, да не се противимъ на злото. Тръгватъ тѣ въ борба противъ злото, но нѣматъ никакъвъ резултатъ. Четвъртата категория продължава пѣтя си къмъ Божественото учение, съ търпение дочакватъ връзване на плода и узрѣването му. Всички трѣбва да се въоръжатъ съ търпение да вкусятъ отъ плодоветѣ на дървото, което Христосъ е посадилъ. Опитайте плодоветѣ на това дърво, за да влѣзете въ връзка съ възвишенитѣ духове отъ различнитѣ иерархии.

Нѣкои искатъ да знаятъ, ще се познаватъ ли, като отидатъ на онзи свѣтъ. Колкото се познавате на земята, толкова ще се познавате и на онзи свѣтъ. Голѣмо разнообразие сжществува и на земята, и въ другия свѣтъ. Такова разнообразие сжществува и въ проявитѣ на хората въ приложението на любовта, на мъдростта и на истината. Всъки човѣкъ, всѣко живо сжщество е специфична проява на любовта. Хората не виждатъ това разнообразие, но възвишениятъ свѣтъ се интересува. Тамъ всички сжщества спиратъ работата си за моментъ и отправятъ вниманието си къмъ сжществото, което люби. Необятна е любовта въ своитѣ прояви, необятна е и въ голѣмото си разнообразие. Можете ли да изчерпите водата отъ единъ изворъ съ пълнене на бутилки? При това,

водата въ всѣка пълна бутилка се различава отъ водата въ бутилката, която се пълни. Водата, която е текла преди десетъ години, се различава отъ тази, която тече днесъ; днешната вода ще се различава отъ бъдещата. Водата на миналитѣ вѣкове се различава отъ нашата. Това се отнася и до човѣшкитѣ чувства и мисли, до проявитѣ на любовта и мъдростта.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Съ това Христосъ иска да каже, че който не се роди отъ вода и отъ духъ, не може да разбере проявитѣ на великата Божия Любовъ и Мъдростъ, не може да разбере смисъла на живота, не може да придобие вътрешна радостъ, доброта и сила. Да се родишъ отъ вода, това значи, да станешъ пластиченъ и подвиженъ като нея. Нѣма сѣщество по-силно отъ водата, и нѣма сѣщество по-слабо отъ водата. Следователно, човѣкъ трѣбва да бѣде слабъ като водата, за да стане силенъ като нея. Когато нѣкой пита, защо сме слаби, отговарямъ: За да станемъ силни. Слабото съдържа въ себе си елементитѣ на силното. За да се прояви силното, нуждни сѣ условия. „Отъ вода и духъ“. Духътъ подразбира разумния принципъ, който владѣе изкуството да превръща малкитѣ и слабитѣ нѣща въ велики и силни. Думитѣ на Христа „Ако се не роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие“, подразбиратъ: Когато слабото и великото влѣзатъ въ човѣка, той може да види Царството Божие. Който не е билъ слабъ, никога не може да бѣде силенъ. Въ този смисълъ, задачата на човѣка се заключава въ използване на най-малкитѣ страдания, да извае отъ тѣхъ нѣщо велико и ценно. Много отъ страданията на хората се дължатъ на неправилното поставяне на нѣщата. Тѣ сѣ поставили Божественитѣ нѣща на последно мѣсто, а човѣшкитѣ на първо, съ което внасятъ голѣма дисхармония въ живота си.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Новораждането е необходимостъ въ живота; то опредѣля неговия смисълъ. Като се стреми къмъ новораждане, човѣкъ се разширява. Който не разбира смисъла на новораждането, разширява се, безъ да знае защо. И, въ края на краищата, самъ се обременява и отегчава. Той си прави кѣщи, купува си имоти, дава подъ наемъ, но вмѣсто да осмисли живота си, повече се обѣрка. Наемателитѣ се каратъ помежду си, и той се кара съ тѣхъ; тѣ не плащатъ редовно наемитѣ си, причиняватъ повреди на кѣщата и т. н. Тукъ може да се приложи поговорката: Нѣмала си баба белица, купила си прасенце.“ Това значи неразбиране на великия процесъ на новораждането. Човѣкъ не е дошълъ на земята да си прави кѣщи, да ги дава подъ наемъ, да става рентиеръ. Той е дошълъ да работи съ ума, съ сърдцето и съ волята си.

Преди да е билъ готовъ за работа, трѣбвало да мине презъ мъчението и труда. Казано е, че човѣкъ се мъчи, ангелитѣ се трудятъ, а Богъ работи. Често Богъ запитва ангелитѣ: Какво правятъ хората на земята? — Мъчатъ се. Впрегнали сме ги да копаятъ и оратъ нивата. Богъ отговаря: Нека я изоратъ и посѣятъ. Следъ това ще дойда Азъ, да я ожъна. Като събере житото, ще ги извикамъ, и всички заедно ще седнемъ да си похапнемъ. Така Богъ работи. Следователно, който прави добро на хората и ги люби, той работи. Да учишъ и възпитавашъ хората, това е трудъ; да имъ готвишъ, да чукашъ лукъ и месо, това е мъчение. Не е тежка работата на човѣка; тежко е, че усилията му оставатъ неоценени. Следъ като прекаралъ съ часове въ кухнята, ще му кажатъ: Нищо не струва яденето. — Докога ще се мъчимъ? — Докато разберете смисъла на живота и се откажете отъ неестественитѣ желания, които водятъ къмъ неестествени пѣтища.

Едно време Богъ направилъ две рѣки, които пусналъ да текатъ по опредѣленъ пѣтъ: едната вървѣла надолу, а другата — нагоре. Първата рѣка минавала презъ черноземъ, поради което била мътна; втората минавала презъ чисти пластове, затова водата ѝ била чиста. До едно мѣсто и дветѣ рѣки текли близо една до друга и спокойно, приятелски се разговаряли. Като дошло редъ да се раздѣлятъ, тѣ решили да направятъ нѣкъде дупка, да слѣятъ водитѣ си, да се усилятъ и съ това да подобрятъ положението си. Направили дупка, слѣли водитѣ си и образували една рѣка, водата на която била мътна. Тѣ не постигнали желанието си, да придобиятъ чистъ животъ, и, въ края на краищата, понесли последствията на своето неблагоприятие. Неестественитѣ пѣтища всѣкога носятъ лоши последствия. Това става и въ съвременнитѣ общества. Вмѣсто да следватъ пѣтя, който Богъ имъ опредѣлилъ, тѣ се отклоняватъ и тръгватъ по неестественитѣ пѣтища на живота. Грѣшникътъ да върви по своя пѣтъ, праведниятъ — по своя, но никога да не смѣсватъ пѣтищата си.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Новораждането не подразбира сливане водитѣ на две рѣки, и дветѣ да изгубятъ чистотата си. Новораждането подразбира възприемане на Христовия животъ въ себе си: чистата вода ще приеме Христовия животъ и ще следва своя пѣтъ. Мътната вода първо ще мине презъ земнитѣ пластове, ще се пречисти и, като стане бистра, и тя ще възприеме Христовия пѣтъ и ще продължи движението си. Пѣсьчнитѣ пластове, презъ които се пречиства водата, сѣ

страданията. Днесъ и българитѣ минаватъ презъ земнитѣ пластове, т. е. презъ страданията, за да се пречистятъ. Единъ день всички, които сж преминали презъ страданията, ще благодарятъ и ще видятъ, какво сж придобили. Пазете правилото, да не вливате чистата вода въ нечистата, чистия животъ въ нечистия, но да се стремите къмъ процеса на новораждането, който носи благоприятни условия за вашето развитие. Ако ви пита нѣкой, какво носи новораждането, отговорете: Новораждането носи въ себе си условия за запалване на изгасналитѣ свѣщи на хората, за изправяне неджзитѣ на тѣлата имъ, за отваряне очитѣ на слѣпитѣ, ушитѣ на глухитѣ и т. н. Само Богъ е въ състояние да оправи живота на хората. Само Той е въ състояние да издигне падналитѣ хора и да оправи тѣхния пѣтъ. Само Той е въ състояние да оправи изопаченитѣ сърдца на майкитѣ, изкривенитѣ умове на бащитѣ, разстроениитѣ жлъчки на синоветѣ и разстроениитѣ далаци на дѣщеритѣ. Когато се изправятъ хората, тогава ще се създадатъ благородни общества и семейства. Докато се оплакватъ отъ разстройство на черния дробъ, на жлъчката, на бѣбрецитѣ и на далака, никакво подобрене не може да се очаква.

Когато всички удове на човѣшкия организъмъ се оправятъ, тогава и свѣтътъ ще се оправи. Постѣпвайте и вие като Бога. Видите ли, че умътъ и сърдцето на брата ви сж изопачени, не го критикувайте, но му помогнете да се изправи. Това значи, да правите добро. Какъ ще направите добро, не мислете. Важно е да имате желание да го правите. Силното желание отваря очитѣ на човѣка и му дава възможность да помага. Ако си гладенъ, за предпочитане е да ти дадатъ черенъ хлѣбъ, отколкото да очаквашъ съ дни и седмици обещания бѣлъ хлѣбъ. Много време ще чака гладниятъ за бѣлъ хлѣбъ! За предпочитане е приживе да дадешъ нѣщо на човѣка отъ богатството и благата си, отколкото да му оставишъ следъ смъртъта си хиляди или милиони лева. Малкото, дадено на време, струва повече отъ многото, дадено не на време. Богъ дава всѣкога на време и на мѣсто. Хората отлагатъ нѣщата за далечното или близко бѣдеще. Не, доброто, което си намислилъ да направишъ, направи го още днесъ. Отлагането не разрешава въпроситѣ.

Днесъ отъ всички хора се изисква да поставятъ доброто за основа на своя животъ. Това се иска и отъ българитѣ. Хората изневѣрватъ на доброто, когато искатъ да придобиятъ повече знания, богатства, сила, отколкото могатъ да носятъ. Право ли е това? Има ли смисълъ, богатиятъ да се облѣче съ новитѣ си и скѣпи дрехи, да тури на рѣцетѣ си златни

пръстени, на гърба си раница, пълна съ скъпоценности и така да мине презъ гъста гора, дето има разбойници. Тъ ще го пресрещнатъ, ще го убиятъ и ще го обератъ. За да мине спокойно презъ гората, той трѣбва да облѣче старитѣ си дрехи и на гърба си да носи раница съ малко хлѣбъ. Животътъ на съвременнитѣ хора е пълненъ съ изненади: на всѣка стѣпка могатъ да го срещнатъ разбойници и да го нападнатъ. Животътъ носи и добри условия, и изненади. За всички хора, за всички народи има богати условия за развитие, които и днесъ могатъ да се използватъ. Който е дошълъ до състоянието на пеперудата, ще се ползува отъ добритѣ условия на живота; който не е излѣзълъ отъ състоянието на гъсеницата, ще гризе листата на дърветата и ще се оплаква отъ условията на живота.

„Ако се не роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие.“ Съ други думи казано: Ако не поправите мозъка, бѣлия дробъ, стомаха, жлъчката, черния дробъ, бѣбрецитѣ си и ако не раждате, не можете да бъдете добъръ, силенъ, разуменъ и благороденъ човѣкъ. Това е учението, което можете да приложите въ живота си. Ако нѣкой се оплаква, че мозъкътъ му не работи, както трѣбва, чека мисли усилено, да прочисти пѣтищата, по които текатъ умственитѣ енергии. — Голѣми мѣчнотиимамъ. — Приложи волята си, за да се справишъ съ мѣчнотиитѣ си. Прилагайте ума, сърдцето и волята си съзнателно, за да живѣете добре. Това не значи, че ще избѣгнете мѣчнотиитѣ. Много мѣчнотиимате, но ще ги преодолявате. Много пѣти човѣкъ ще се излюпва, много пѣти ще се добива, докато най-после се роди и види Царството Божие. Между сегашното виждане и тогавашното ще има голѣма разлика. Нѣкой видѣлъ Христа, Бога, а като го питатъ, роденъ ли е отъ вода и духъ, нищо не може да каже. Който не знае, дали е роденъ отъ вода и духъ, не може да види нито Бога, нито Христа. Той е видѣлъ обикновенъ човѣкъ, съ бѣла брада и съ корона на глава, но това не е Богъ. Ако види нѣкой младъ момъкъ, това не е Христосъ. — Видѣхъ ангелъ. — Въпросъ е, дали си видѣлъ истински ангелъ. И малкото дете минава за ангелче, но между него и истинския ангелъ има голѣма разлика. Да видишъ ангелъ, това значи, да се преобрази цѣлия ти животъ. Ти ставашъ по-добъръ, разширявашъ се, придобивашъ по-голѣма свѣтлина. Да видишъ Бога, това значи, да станешъ светия.

„Само чистиятъ по сърдце може да види Бога.“ Мойсей, който бѣше чистъ и светъ човѣкъ, само единъ пѣтъ видѣ Бога, и то гърба, а не лицето Му. Животътъ ви ще се преобрази, ако видите само една частица

отъ Бога. За да видите поне частица отъ дрехата Му, вие трѣбва да се освободите отъ своитѣ отрицателни прояви: злоба, завистъ, омраза, гнѣвъ и др. Защо не изслушвате спокойно вашата сестра или вашия братъ, когато ви разправятъ свои красиви опитности? Не завиждайте на никого. Ако днесъ нѣкой има една хубава опитностъ, вие ще имате на другия день. Нѣма човѣкъ въ свѣта, на когото да не се дава известно благо. Отворете ума и сърдцето си, да възприемете красиви мисли и чувства. Когато едновременно въ ума и въ сърдцето ви влѣзатъ една благородна и възвишена мисль и едно благородно чувство, вие ще се новородите и ще бъдете готови да се жертвувате за тѣхъ. Не гледайте на нѣщата и на проявитѣ само отъ външната имъ страна. Често външността лъже хората. Отивате нѣкъде на гости и казвате, че домакинята не била любезна къмъ васъ, не ви се усмихнала. Каква усмивка искате: както котката се усмихва на мишката, или както майката на своето любимо дете? Когато дебне мишката, котката стои неподвижна, съ затворени очи, като че не я вижда. Щомъ я хване между лапитѣ си, тогава ѝ се усмихва. Обаче, майката се усмихва вътрешно, едва забелязано, на своето дете. Помнете: външната усмивка не е всѣкога искрена и чиста. Не е набоженъ онзи, който нѣма любовъ въ себе си. Не е християнинъ онзи, който говори да правишъ добро, безъ да прилага доброто.

Човѣкъ трѣбва да различава истинското добро отъ привидното, както и истинското зло отъ привидното. Нѣкой изпразва кесията ви и казва, че направилъ това съ цель да помага на беднитѣ. Понеже вие не сте изпълнили задължението си къмъ беднитѣ, той го изпълнява вмѣсто васъ. Остави човѣка свободенъ, самъ да изпълни задълженията си. Това не е християнство. Това не е процесъ на новораждане. Всѣки трѣбва да се новороди, за да могатъ водата и духътъ да работятъ въ него, да създадатъ условия за придобиване на любовта, на мъдростта, на радостта и на силата. Само така човѣкъ може да види Царството Божие. Само Учителътъ може да помогне на ученика, да придобие условията за влизане въ Царството Божие. Ако слънцето не изпраща своята свѣтлина и топлина, земята сама нищо не може да ни даде. Безъ учитель ученикътъ нищо не може да направи.

„Ако се не роди нѣкой изново.“ Това значи: ако не се свържете съ възвишенитѣ същества — съ ангелитѣ, херувимитѣ, серафимитѣ, началствата, престолитѣ, не може да се новородите. Новораждането освобождава човѣка отъ смъртта, която го ограничава и лишава отъ

условия за придобиване на всички добродетели. Нека всѣки каже въ себе си: Праведниятъ не умира. Никой не може да вземе добродетелитѣ му, никой не може да вземе душата му. Христосъ казва: „Имамъ власть да положа душата си, имамъ власть да я взема.“

Задачата на всѣки човѣкъ, на всѣки българинъ е да познае своя Баща и да каже: Готовъ съмъ вече да изпълня първо волята на Баща си, а следъ това и на своя ближень. Богъ ще му отговори: Да бѣде благословень този народъ, този човѣкъ, който е готовъ да ми служи съ любовь. Азъ ще платя всичкитѣ му дългове, ще му направя нова кѣща, ще му дамъ добри синове и дѣщери.

Иде Божието благословение върху българския народъ. Иде Божието благословение за всички народи. Които сѣ готови, ще провѣрятъ това следъ десетъ години, други нѣкои — следъ сто години, а най-неподготвенитѣ — следъ хиляда години. Всички ще провѣрятъ, че думитѣ ми сѣ истинни и ще кажатъ: Благодаримъ Ти, Господи, че отвори очитѣ ни да виждаме. Тогава всички ще се убедите, че страданията, които днесъ преживявате, не могатъ да се сравнятъ съ славата, която ще дойде следъ десетъ, сто или хиляда години.

17. Беседа отъ Учителя, държана на 6 октомврий, 1918 г. София.

Двата полюса

„И тамъ имаше нѣкой си човѣкъ, боленъ отъ тридесетъ и осемъ години“.

Иоана 5:5.

Болестъ и здраве, това сѣ два полюса на живота, или две различни състояния на човѣшкия духъ. Тѣ се опредѣлятъ по приятнитѣ или неприятнитѣ състояния, които произвеждатъ въ човѣка. Здравето е приятно състояние, болестта — неприятно. Такива състояния сѣществуватъ въ физическия, въ духовния и въ умствения свѣтъ на човѣка. Тѣ се дължатъ на причини, които произлизатъ отъ противоположни сили. Значи, когато въ човѣка действуватъ едновременно две противоположни сили, едната отъ тѣхъ ще вземе надмощие, и той ще бѣде или здравъ, или боленъ. Защо Богъ създаде болеститѣ? — Не ги създаде Богъ, но колективниятъ човѣкъ, т. е. човѣкътъ въ своето колективно съзнание.

Представете си, че нѣкой седи на брѣга на една буйна рѣка и тихо си припѣва. Той наблюдава бързото течение на рѣката и се любува на пѣнливата ѝ вода. По едно време въ него се явява желание да преброди рѣката и се впуска по течението ѝ, безъ да познава силитѣ си, може ли да издържи на вълнитѣ ѝ. Водата го повлича и си играе съ него. Като не може да плава, нито да се бори съ вълнитѣ, той започва да се моли на Господа и Го запитва: Защо допусна това, Господи? Защо позволявашъ на рѣката да ме влѣче по течението си? — Ти защо влѣзе въ рѣката? — Искать да опитамъ, каква сила иматъ вълнитѣ. — Щомъ самъ пожела да влѣзешъ въ водата, ще чакашъ, докато дойде нѣкой отвънъ и ти помогне да излѣзешъ. Като опиташъ силата на течението, ще станешъ философъ, ще придобиешъ знание и опитностъ и ще разказвашъ на хората, какво значи, да те влѣче рѣка.

Следователно, човѣкъ самъ може да попадне по течението на водата, но може и другъ нѣкой да го тласне. Сѣщиятъ човѣкъ се е каралъ съ нѣкого и следъ това отива на рѣката да се успокои, но въ това време къмъ него се приближава онзи, съ когото се каралъ, и го блъска въ рѣката. Той търси причината отвънъ, а въ сѣщностъ тя се крие въ самия него. Ако не се карате съ хората, нѣма да имате неприятели, които да ви създаватъ мѣчнотии. Въ единия и въ другия случай човѣкъ самъ е причина за

своето нещастие. Има и трета причина, която може да бутне човѣка въ водата — вѣтърътъ или бурята. Вѣтърътъ представя умствения свѣтъ. Значи, третата причина за падането на човѣка въ рѣката се крие въ умствения свѣтъ. Въ първия случай, самъ човѣкъ си е причина; въ втория случай — неговиятъ неприятелъ, а въ третия случай — вѣтърътъ. Мома или момъкъ чете нѣкаква философска книга, харесва принципитѣ, които философътъ изнася, и желае да ги приложи въ живота си. Щомъ пожелае това, изведнѣжъ се вдига буря, която го завлича въ водата. Човѣкъ трѣбва да бѣде философъ, въ широкъ смисълъ на думата, да прилага онѣзи принципи, които сж написани въ него, а не да подражава на философитѣ вънъ отъ себе си. Какво ще кажете тогава за философията на епикурейцитѣ? Права ли е тѣхната философия, че, веднѣжъ роденъ, човѣкъ трѣбва да използва всички блага на живота,

Съвременнитѣ хора искатъ да бѣдатъ щастливи. Какъ ще постигнатъ щастieto, малцина мислятъ по това. А трѣбва да се мисли, да се разбере, че придобиването на щастieto не е индивидуаленъ, а колективенъ процесъ. Въ природата е така. Какъ е въ живота, вие ще кажете. На здраво тѣло болна рѣка не стои, и на болно тѣло здрава рѣка не стои. Ако тѣлото е здраво, и рѣката ще бѣде здрава; ако тѣлото е болно, и рѣката е болна. Защо е така? — Защото рѣката е частъ отъ тѣлото. Болното и здравото тѣло коренно се различаватъ. По какво? По своитѣ стремежи и по вибрациитѣ на силитѣ, които ги управляватъ. Силитѣ, които действуватъ въ болния човѣкъ, разрушаватъ, а въ здравия — градятъ. Тѣзи сили даватъ потикъ къмъ разширяване на ума и на сърдцето. Много естествено. За да гради, човѣкъ трѣбва да разполага съ мѣсто. Колкото е по-голѣмо мѣстото, толкова по голѣма кѣща може човѣкъ да съгради. Колкото повече платъ има, толкова по-дълга и поширока дреха може да се ушие. Значи, всѣки процесъ въ човѣка, който съгражда и повдига, е процесъ на здраве, щастие, хармония и блаженство. Всѣки процесъ, който руши, причинява болезнени състояния, дисхармония и нещастия.

„Боленъ отъ тридесетъ и осемъ години.“ Този боленъ е страдалъ отъ безволие. Значи, причината на болестта му била въ волята, затова не могълъ да движи рѣцетѣ и краката си, трѣбвало да дойде нѣкой отвънъ, да го пусне въ кѣпалнята. Изобщо, причинитѣ на болеститѣ се криятъ въ астралния свѣтъ, а последствията се изявяватъ въ физическия свѣтъ. Затова, именно, хората се оплакватъ отъ болки въ главата, въ сърдцето, въ

бѣлия дробъ, въ стомаха и др. Който иска да се лѣкува, първо трѣбва да намѣри причината на заболяването си въ астралния свѣтъ. Щомъ махне причината, болестъта го напуща.

Сега, да се спремъ върху значението на нѣкои числа, за да изтълкуваме числото 38. Числото едно, т. е. единицата е причина на нѣщата; двойката е условие, а тройката — резултатъ. Тѣзи числа иматъ приложение и въ химията: числото едно е киселина, двойката е основа, а тройката — солъ, която се получава при взаимодействието на киселина и основа. Тройката въ числото 38 показва, че преди три прераждания този боленъ е билъ на земята, но водилъ пороченъ животъ и като по-следствие на неговия лошъ животъ, волята му се парализирала. Числото три е въ зависимостъ отъ числото осемъ. Значи, между числата 3, 5 и 8 има известно съотношение. Единицата е причина на нѣщата, двойката е условие, тройката — резултатъ; после иде втора категория числа, въ които се повтаря сѣщото: четворката е причина, петорката — условие, шесторката — резултатъ; трета категория, седморката е причина, осморката — условие, деветорката — резултатъ. Значи, болниятъ, който е лежалъ 38 години, е миналъ презъ дветѣ категории: 1, 2, 3 — първата категория; 4, 5, 6 — втората категория; 7, 8, 9 — третата категория. Щомъ дошълъ до третата, т. е. до последната категория, той влѣзълъ въ цикълъ на лѣчението. Такива категории различаваме и въ човѣшкия животъ. Отъ първата до седемгодишната си възраст, човѣкъ се развива главно физически; отъ 7 — 14 години той развива сърдцето си, а отъ 14 — 21 — ума. Затова, отъ окултно гледище, хората се дѣлятъ на три възрасти: едни отъ тѣхъ сѣ на възраст отъ 1 — 7 години, други сѣ на възраст отъ 7 — 14, а трети — отъ 14 — 21 години.

Ще кажете: Какъ е възможно да сме на различни духовни възрасти, когато е казано за човѣка, че билъ създаденъ по образъ и подобие на Бога? За първия човѣкъ е казано, че е създаденъ по образъ и подобие на Бога, но що се отнася до хората, които населили земята следъ грѣхопадането, въпросътъ е съвсемъ другъ. Тѣ не сѣ на еднакъвъ уровень на развитие съ своя пръвъ баща, следователно, тѣ сѣ на различни физически и духовни възрасти. Сѣщото можемъ да кажемъ и за детето, което прекарва цѣли деветъ месеца въ утробата на майка си, докато се развие въ човѣшка форма. Отъ първия до деветия месецъ то е на различни възрасти и въ различни форми: въ форма на глистъ, на малка рибка, на малко жабче и най-после приема човѣшка форма и излиза на бѣлъ свѣтъ. Ако затворите

човѣшкото съзнание въ една риба, той ще живѣе като риба: цѣлъ день ще плава въ водата и ще мисли само за храна; ако го затворите въ формата на птица, той ще живѣе и ще мисли като птицата. Виждате, какъ лѣстовичката подскача отъ едно дърво на друго и казвате, че е безгрижна, весела. Не е безгрижна тя. Подскача, наистина, хвърчи отъ клонъ на клонъ, но си търси храна. Отъ зори до вечеръ все храна си търси и, като задоволи глада си, спира се за моментъ на едно клонче, благодари на Бога и пакъ хвърка да си търси храна. Не правятъ ли сѣщото учители, професори, адвокати, сѣдии, свещеници? Всички тичатъ, търсятъ работа, да изкаратъ повече пари, да подобрятъ живота си. Вижете, колко красноречиво говори адвокатътъ? Колкото по-добре му платятъ, толкова по-красноречивъ става, защитава каузата на своя клиентъ. Ако му платятъ малко, красноречието му изчезва. Не е лошо това, но виждате, че навсѣкѣде паритѣ играятъ важна роля.

„Имаше нѣкой си човѣкъ, боленъ отъ тридесетъ и осемъ години.“ Числото осемъ е най-строгиятъ сѣдия въ свѣта. Съвременната култура минава тази година презъ сѣщото число. На очитѣ си имаме пакъ числото осемъ. Презъ това число трѣбва да виждаме нѣщата. Който гледа, боледува; който вижда, всѣкога е здравъ. Числото 38 означава голѣми противоречия. Като съберете цифритѣ му, получавате 11, което число у евреитѣ е така фатално, както за насъ е числото 13. Сборътъ отъ единицитѣ въ числото 11 представя борба между доброто и злото. Наистина, като се събератъ мжжъ и жена да живѣятъ заедно, тѣ започватъ да се каратъ, да спорятъ, докато дойде числото три — детето, т. е. резултатъ. Ако детето е момиче, майката е доволна; ако е момче, бащата е доволенъ. Като се роди второто дете, числото четири, настѣпва равновесие въ дома. Четворката е спасително число. Защо? — Защото то представя центъръ, въ който равновесието никога не се нарушава. За да се наруши равновесието, човѣкъ трѣбва да излѣзе отъ състоянието на покой и да влѣзе въ движение. Докато е въ течно състояние, водата е въ покой, т. е. въ равновесие. Щомъ се нагрѣе, тя губи равновесието си и се превръща въ пара. Въ този моментъ, именно, тя се използва за работа. Понеже болниятъ, който лежеше при кѣпалнята, бѣше изгубилъ равновесието си, трѣбваше да дойде Христосъ, да възстанови равновесието му съ думитѣ: „Стани, вдигни одѣра си и ходи!“ Христосъ казва на хората да вдигнатъ одѣра си и да се изправятъ. Дяволътъ, обаче, всѣкога работи съ противоположни методи. Той съветва хората да лежатъ, да не ставатъ отъ

леглата си, да не се простудятъ. Като види нѣкой правъ, той го бутне и го повали на земята. Въ това време той ще го обере и ще избѣга.

Като виждатъ противоречията въ живота, хората се отегчаватъ, искатъ да се освободятъ отъ тѣхъ. Божествениятъ животъ е изправенъ, но човѣшкиятъ не е. Ако се намирате предъ водопадъ, задъ който свири оркестъръ, ще чуете ли нѣщо отъ това, което свирятъ? Ако и въ душата ви има подобенъ водопадъ, ще чуете ли нѣщо отъ нейната хармонична музика? Божественъ е животътъ на душата, но нищо не можете да разберете отъ него, защото предъ нея има водопадъ, който бучи, вдига шумъ наоколо. Ще кажете, че и водопадътъ е необходимъ. — Необходимъ е, но когато изучава Божествения животъ, човѣкъ трѣбва да бѣде далечъ отъ всѣкакви водопади. Влѣзъ въ душата си, въ хармонията на живота и ще видишъ, че свѣтътъ е оправенъ. Влѣзъ въ нѣкоя цвѣтна или, въ нѣкоя овощна градина, да видишъ, каква красота, какви блага съществуватъ въ природата. Качи се на високъ планински връхъ и оттамъ разглеждай величието на природата.

Потърсете Христа, да възстанови изгубеното равновесие на ума и на сърдцето ви. Привидно хората сж уравновесени, но наблюдавайте, какво правятъ гладнитѣ, когато очакватъ да имъ сипятъ ядене. Тѣ седатъ съ празнитѣ си чинии и само следятъ, на кого по-рано сипватъ ядене и на кого повече даватъ. Докато задоволятъ глада си, въ тѣхъ се забелязва вътрешно неспокойствие. Щомъ се нахранятъ, тѣ се успокояватъ, въ тѣхъ настава миръ и тишина. Въ това отношение, храненето представя методъ за лѣкуване. По-добъръ методъ отъ него нѣма, но трѣбва да се знае, каква храна да се употребява и кога да се храни човѣкъ. Напримѣръ, сега върлува „испанската болестъ“. Ако болниятъ яде месо или друга тежкосмилаема храна, ще отиде на онзи свѣтъ. Като лѣкъ противъ тази болестъ азъ препоръчвамъ да се пие гореща вода и да се ядатъ варени картофи, по три-четири най-много. И при висока температура не е опасно да се ядатъ варени картофи. Тѣ намаляватъ температурата, действуватъ благотворно върху мозъка, понеже съдържатъ мозъченъ екстрактъ. Испанската болестъ се отразява вредно главно върху стомаха и бѣлия дробъ; разстройството на тѣзи органи се отразява върху нервната система. За успокояването ѝ, лѣкаритѣ препоръчватъ на болния да яде мозъкъ. Защо тогава да не се употребяватъ варени картофи, които съдържатъ мозъченъ екстрактъ? Тѣ сж готовъ естественъ екстрактъ

противъ испанската болестъ. Приложете този лѣкъ и ще се увѣрите въ неговото действие. Всѣко учение, което не се прилага, остава само теория.

Христосъ влѣзе въ притвора на кѣпалнята, дето лежаха множество болни. Кѣпалнята представя свѣта. Тамъ е дохождалъ болниятъ 38 години наредъ, да влѣзе въ кѣпалнята и да се окѣпе, но други сѣ го изпреваряли. Единъ ангелъ слизалъ въ кѣпалнята да раздвижи водата, а не да я размѣти. Размѣтване става тамъ, дето има утайки, примѣси отъ неразтворими вещества. Христосъ представя Духа, Който дошълъ въ свѣта, да помогне на страдащитѣ и вѣрващитѣ, които Го очакватъ.

И донесъ още предъ кѣпалнята стоятъ множество болни, на различни възрасти, които очакватъ да слѣзе ангелътъ отъ небето и да раздвижи водата. Азъ не разглеждамъ болеститѣ, както днесъ ги разглеждатъ, но ги взимамъ като състояния, които могатъ моментално да се измѣнятъ. Достатъчно е да поставите здравъ човѣкъ въ магнетиченъ сънъ и да му внушите, че е боленъ, за да се почувствува, наистина, боленъ следъ събуждането си. По сѣщия начинъ можете да поставите въ магнетиченъ сънъ единъ боленъ и да му внушите, че е здравъ. Следъ събуждането си, той ще се почувствува съвършено здравъ. Това направи Христосъ съ болния отъ тридесетъ и осемъ години. Той му каза: „Стани, вдигни одѣра си и ходи!“ — Отде дойде тази сила въ болния? — Тя се криеше въ него. Когато туряте дърва на огнището и съ една клечка кибритъ запалите голѣмъ огънь, въ кибритената клечка ли се крие енергията? — Въ дървата. Кибритената клечка е само условие за проява на енергията. Значи, има условия и причини вънъ отъ човѣка, които служатъ като потикъ за проява на енергията, скрита въ него. Когато влѣзе въ кѣпалнята, дето имаше множество болни, Христосъ спре вниманието си върху болния отъ тридесетъ и осемъ години. Защо този боленъ му обърна внимание? — Защото числото три е символъ на Сина, т. е. на Христа, а осемъ — на Божествената майка. Отъ Божествено гледище и дветѣ числа сѣ строги и взискателни. Тройката осмисля живота, къмъ който се стреми човѣшката душа, а осморката съдържа благоприятнитѣ условия, при които тя може да се развива сега и въ бъдеще. Влѣзе ли въ свѣта, или въ човѣшката душа, Божествената майка не сѣди, но постѣпва строго, никого не извинява. Нѣкой се извинява предъ нея, че не може да направи това или онова. — Можешъ да го направишъ. Стани, вземи одѣра си и ходи! Одѣрътъ представя кѣщата на човѣка, която построилъ на чуждо мѣсто, дето съ години стои и се кара съ съседитѣ си. Кѣщата е

човѣшкото тѣло. Ползувай се отъ своитѣ условия за развитието си, не търси чуждитѣ. Ако не си доволенъ отъ своето, и него ще изгубишъ.

Трима братя получили голѣмо наследство отъ баща си, но не могли да го раздѣлятъ, затова постоянно се карали. Единъ отъ тѣхъ билъ евангелистъ, а другитѣ — православни. Евангелистътъ се оженилъ и пожелалъ да раздѣлятъ богатството си, но двамата не се съгласявали, искали да въртятъ търговия. Тѣ му дали най-после 20,000 лв., но той не приемалъ, искалъ да получи равенъ дѣлъ. Започнали да се сѣдятъ. Отъ страхъ да не изгуби и това, което има, евангелистътъ преписалъ всичко на жена си. Обаче, единъ день тя го изпѣдила отъ къщата му. Като се намѣрилъ на пѣтя, той решилъ да отиде при братята си, да се помирятъ. Двамата братя водѣли дѣла, въртѣли търговия, докато и тѣ се опропастили. Помирили се, най-после, но било вече късно. Каквото имали, всичко изгубили. И малкото се благославя, както голѣмото. Ако имашъ въ себе си условия за животъ и за развитие, нищо друго не ти трѣбва. Отъ баща си трѣбва да имашъ само една клечка кибритъ, чифтъ волове, рало и остенъ. Имашъ ли това, нищо друго не ти трѣбва. Воловетѣ представятъ живота, ралото — човѣшкото тѣло, остенътъ — законитѣ, които управляватъ свѣта, а кибритената клечка — външната причина или потикъ, който заставя силитѣ да се проявятъ. Ще кажете, че не може безъ закони. Воловетѣ не могатъ безъ законъ, т. е. безъ остенъ, но защо е нуженъ остенъ за човѣка, който си знае работата. По отношение на човѣка, остенътъ играе роля на символъ.

„Тамъ имаше нѣкой си човѣкъ, боленъ отъ тридесетъ и осемъ години.“ Какво очаквалъ той предъ кѣпалнята? — Да слѣзе ангелътъ, да раздвижи водата, за да влѣзе той прѣвъ и да се окѣпе. Движението на водата представя идването на новия животъ, който има за цель да раздвижи човѣшкия умъ, човѣшкото сърдце и човѣшката воля. Умътъ, сърдцето и волята на мнозина сѣ парализирани, т. е. не могатъ свободно да се проявяватъ. Кои хора не сѣ свободни днесъ? — Които последваха Адама. Тѣ, именно, обикалятъ вече кѣпалнята, искатъ да се освободятъ отъ животинското си естество, което ги ограничава, и да влѣзатъ въ водата да се излѣкуватъ.

Ние не говоримъ за животнитѣ вънъ отъ човѣка, които иматъ своето велико предназначение; ние говоримъ за животинското естество въ човѣка, което трѣбва да се подчини на Божественото въ него. Всѣко животно е символъ на нѣщо. Напримѣръ, волътъ е символъ на

търпението, но той има рога, с които разрешава социалните въпроси. Когато той яде и пие вода, никой не трябва да се приближава до него. Който се осмъли да застане предъ него, той го мушне въ слабините и казва: Когато азъ пася трева, или пия вода, ще стоишъ далечъ отъ мене. Като те бутне, ще научишъ философията на вола, но не знаешъ още философията на коня. Ако нѣкой дойде близо до коня, особено когато яде, конятъ се дразни и рита съ краката си. Той казва: Никой нѣма право да стои задъ мене. Защо волътъ бode, а конятъ рита? Като научишъ философията на коня, ще дойдешъ до орела, и отъ него да научишъ нѣщо. Той може да те сграбчи и да те понесе въ въздуха. Така орелътъ иска да каже: Когато хвърча високо въ въздуха, на никого не позволявамъ да се движи подъ краката ми.

Каква философия има въ това, да се пазишъ отъ рогата на вола, отъ задните крака на коня и отъ краката на орела? Това сж разсъжденията на Адамовите хора, които се индивидуализирали, поради което всѣки търси щастieto само за себе си. При такова щастие Божествената хармония се нарушава. Невъзможно е всѣки да бѣде щастливъ само за себе си. Богъ е създалъ материалъ и блага за всички ни, а не за едного или за малцина. Ако човѣкъ не се противопоставя на Божественото, ще бѣде, ако не блаженъ и щастливъ, поне доволенъ. Ако внушишъ една лоша мисълъ въ ума на своя ближень, все едно, че го мушкашъ съ рогата си. Така и волътъ мушка. Когато се защитава, волътъ се облѣга съ задницата си на нѣкое дърво и мушка съ рогата си. Конятъ постѣпва точно обратно: главата си облѣга на дърво, а съ задните си крака рита. Орелътъ пъкъ сграбчва съ краката си. Това сж методи, с които си служатъ и хората. Въ тази борба се случва, противникътъ да излѣзе по-силенъ, и тогава причината ще пострада отъ последието; нѣкога се случва обратното: последието пострада отъ причината. Когато се борятъ причина и последиение, всѣкога се създаватъ болезнени състояния. Какво става съ топката, която се удря въ твърда преграда? — Отскача и се връща назадъ. Енергията, която се развива при удара, се превръща въ топлина. Сжщото става и съ човѣка. Той е топка, която се засилва да извърши нѣкаква работа. На пътѣ си срѣща препятствие, което го връща назадъ. Той започва да се гнѣви, развива топлина, която не знае, какъ и кѣде да пласира. Човѣкъ се гнѣви, когато се връща назадъ къмъ своя стремежъ. Така се връщатъ всички хора, които не вѣрватъ въ съществуването на Бога. Тѣ ставатъ гнѣвни, раздразнителни, неспокойни.

Всички хора се страхуватъ за живота си. Всички. се питатъ, какво ще стане съ тѣхъ, въпрѣки това, всички знаятъ, какво ще стане. Ще изгубите това, което имате днесъ, но тази загуба е въ сжщностъ печалба — ще се освободите отъ едно голѣмо бреме — отъ грѣха, т. е. отъ нечистата материя. Кое предпочитате: сто килограма товаръ на гърба си, или единъ грамъ диамантъ въ джоба си? — Диамантътъ. За предпочитане е единъ грамъ злато въ кръвта, отколкото десетъ милиона лева въ джоба. Съ злато въ кръвта, което прави човѣка добъръ и благороденъ, можете да вършите подвизи и добри дѣла, а съ паритѣ ще създадете нещастия и на себе си, и на своитѣ близки. Затова Христосъ казва на болния: „Вдигни одъра си и ходи, не лежи повече“. Който има пари, лежи върху тѣхъ, не иска да стане и си казва: Пари имамъ. — Имашъ пари, но и съ тѣхъ си боленъ.

Единъ господинъ казваше: Имамъ 60 хиляди лева, осигуренъ съмъ вече. Колкото време да продължава войната, за нищо нѣма да мисля. Какво се случва съ него? — Следъ 24 часа той внезапно умрѣлъ. Къде остана сигурността му? Това не е християнска философия, нито разбиране на живота.

„Събирайте съкровища за небето, дето нито молецъ ги изяжда, нито ръжда ги руши.“ Време е вече да работите за развиване на ума и на сърдцето си, да възприемате чрезъ тѣхъ възвишени мисли и чувства, да извлѣчете и отъ най-голѣмитѣ страдания елементи, необходими за изтъкаване на здравото и ценно платно на живота. — Какъ ще постигнемъ това, чрезъ обичъ ли?

— Любовта и обичта сж условия за постигане на всички човѣшки желания. — Тогава, да се обичаме! — Само българитѣ ли трѣбва да се обичатъ? Любовта включва всички хора, всички живи сжщества на земята.

Кой човѣкъ е българинъ? — Който носи въ себе си следнитѣ четири качества: честностъ, справедливостъ, разумностъ и доброта. Който е честенъ, справедливъ, уменъ и добъръ, той е и англичанинъ, и французинъ, и германецъ, и руснакъ, и сърбинъ, и грѣкъ и т. н. Тѣй щото, не е достатъчно да се обичате само като българи, но всички хора на земята трѣбва да се обичате като братя. Всѣки народъ трѣбва да постави любовта за основа на живота и въ нейно име да върши всичко. Ако Христосъ нѣмаше любовъ въ себе си, не би изцѣрилъ болния. Съ думитѣ, които му каза, Той му предаде частъ отъ своята енергия. Христосъ му каза:

„Стани, вдигни одъра си и ходи!“ Одърътъ, на който болниятъ лежалъ 38 години, представя велика книга, въ която сж написани Божественитѣ закони. Той лежалъ 38 години върху нея, безъ да я отвори, безъ да прочете нѣщо. Тамъ е писано: За да се излѣкува, човѣкъ трѣбва да стане и да ходи, т. е. да постави за основа на живота си великитѣ добродетели.

Единъ търговецъ си купилъ една Библия, турилъ я подъ възглавницата си, дано търговията му върви добре. Цѣли 20 години седѣла Библията подъ възглавницата му, безъ да я отвори, да прочете, какво пише въ нея. Работитѣ му, както и по-рано, не вървѣли добре. Недоволенъ отъ търговията си, единъ день той се ядосалъ толкова много, че започналъ да хвърля, да чупи, каквото му попаднало подъ ржка. Спомнилъ си за Библията, на която много разчиталъ. Махналъ възглавницата, взелъ Библията, турилъ я направо въ огъня и си казалъ: Нека изгори, нищо не ми помогна. Вмѣсто да се подобри положението ми, повече се влоши. Той наблюдавалъ, какъ гори Библията. Забелязалъ, че едно крайче отъ единъ листъ не могло да изгори, и си казалъ: Да видя, какво пише на това листче. Той прочелъ: Богъ е Любовь. — Ще се опитамъ да приложа поне този стихъ, — си казалъ търговецътъ, да разбере, какво се крие въ него. Отъ този моментъ работитѣ му започнали да се поправятъ. И болниятъ, когото Христосъ излѣкувалъ, лежалъ цѣли 38 години върху великата книга на живота, безъ да разбере, че Богъ е Любовь. Думитѣ „Стани, вземи одъра си и ходи“ означаватъ: Стани, вземи Свещената книга и чети!

Направете опитъ съ думитѣ „Богъ е Любовь“, да видите, каква сила се крие въ тѣхъ. Вложете тѣзи думи въ ума, въ сърдцето и въ волята си и ще видите, че, ако сте боленъ, ще оздравѣете; ако досега само сте гледали, отсега нататъкъ ще виждате; ако само сте чувствували, отсега нататъкъ ще любите. Велико, мощна сила е любовта, но трѣбва да знаете, какъ да я приложите. Това каза Христосъ на болния, който лежалъ 38 години. Той разбра, че смисълътъ и силата на живота се крие въ любовта и скочи отъ леглото си. Божиятъ Духъ и Синътъ носятъ въ себе си всички възможности и условия за животъ. Съ други думи казано: Любовта и Мъдростъта носятъ всички условия и възможности за развитието и повдигането на човѣшката душа. Следователно, който е боленъ, нека стане въ името на Първата Причина на нѣщата — Любовта, да вдигне одъра си и да започне да чете отъ книгата на Мъдростъта, върху която е лежалъ 38 години, и да тръгне да ходи. Отъ две хиляди години насамъ

хората четатъ тази книга, но очакватъ да слѣзе Христосъ отъ небето, придруженъ съ ангели, и Той да имъ нареди работитѣ. Ще дойде Христосъ, но чрезъ вашитѣ умове и сърдца. Това е Христосъ, това сж ангелитѣ.

Какво трѣбва да прави човѣкъ? — Да прибави единица къмъ числата 3+8. Ще се получи 12, число, което показва орбитата, по която човѣкъ се движи. И земята, за да се премѣсти отъ една сфера въ друга, минава презъ 12тѣ зодии. И слънцето има свои зодии, но за преминаването презъ всѣка една сж нуждни 21 години; всѣка слънчева година пѣкъ се равнява на 25,000 наши години. Споредъ зодиитѣ на слънцето, ние сме въ последната. Откакъ е влѣзла земята въ тази зодия, се изминали 145,000 години, оставатъ още 2008 години, за да излѣзе отъ тази зодия. Тогава земята ще влѣзе въ зодията на планетитѣ, и хората ще престанатъ да се биятъ. Следъ 2008 години ще провѣрите истинността на думитѣ ми.

Въ древнитѣ окултни или мистични школи сж давали на ученицитѣ по една таинствена кутийка. Пружината, отдето се отваряла кутийката, била така майсторски скрита, че само напредналитѣ ученици сж я намирали. Който намѣри пружината, отваря кутийката и вижда вътре златно яйце, на което били написани имената на 12-тѣ богове, които работятъ въ природата. Тѣ представятъ 12 природни сили, които управляватъ и ржководятъ всички живи сжщества.

Христосъ каза на болния: „Стани, вдигни одѣра си и ходи!“ Това значи: Вземи тази кутийка, намѣри пружинката ѝ и тръгни по свѣта да прилагашъ наученото. Смыслътъ на живота се крие въ числото 38 — въ Сина и въ Духа. Това е проповѣдвалъ Христосъ на евреитѣ, съ цель да се превърнатъ въ израилтяни, т. е. отъ гжсеници въ пеперуди. Всички сегашни хора сж евреи, а трѣбва да станатъ израилтяни, да придобиятъ четиритѣ качества: честность, справедливость, доброта и разумность. Доста сте гризали листа. Каква философия има въ гризенето на листата? Всички спорятъ, кой повече листа изялъ: единъ казва, че изялъ 200 листа, другъ — 300, трети — 400 и т. н. Гризенето на листата не разрешава въпроситѣ, нито обяснява смисъла на живота. Ако човѣкъ не разбере смисъла на земния животъ, какъ ще разбере на небесния? Какво ще прави, като отиде на небето? Ще започне да изчислява, колко кокошки, пуйки, агънца, прасета, плодове изялъ на земята. Това не е наука. За тази наука ще го изпѣдятъ отъ небето, както човѣкъ, който не изпълнява

задълженията къмъ душата си. Такъвъ човѣкъ самъ разрушава живота си. Христосъ хлопа вече на всички кѣщи. Готови ли сте да Го приемете? Като влѣзе, Той ще ви запита: „Искашъ ли да оздравѣешъ?“ — Искамъ, Господи, но нѣма кой да ме тури въ кѣпалнята. Христосъ ще му каже: „Стани, вдигни одѣра си и ходи.“ Това значи: бѣди честенъ, добъръ, уменъ и справедливъ! Който носи тѣзи качества въ себе си, той ще вдигне одѣра си и ще трѣгне самъ за дома си.

Като разглеждате човѣшкото лице, виждате, че Богъ е написалъ числото 38 на него. Осморката сѣ човѣшкитѣ очи, а тройката — носѣтъ сѣ дветѣ ноздри. Очитѣ и носѣтъ представятъ ангелския свѣтъ, ушитѣ и челото — Божествения свѣтъ, а устата — човѣшкия. Значи, да чувствуващъ и да вкусващъ, това е човѣшко; да се възприема благоуханието на нѣщата, това е достояние на ангелитѣ, а виждането и слушането е достояние на сѣществата отъ Божествения свѣтъ. Осморката и тройката представятъ виждането и слушането, т. е. очитѣ и ушитѣ, или числото 38; носѣтъ, единицата е Христосъ, Който казва на болния да мисли, за да не грѣши повече.

Кога ще започнатъ хората да мислятъ правилно? — Когато влѣзе Христосъ въ тѣхъ, т. е. когато придобиятъ любовта. Наистина, докато не е влюбенъ, младиятъ момѣкъ, си позволява понѣкога да пие, да пуши — живѣе на широко. Щомъ се влюби, той се отказва отъ пиене, отъ пушене. Каквото каже възлюбената му, той е готовъ всичко да изпълни. Всички се питатъ, какво стана съ този момѣкъ, че се измѣни изведнѣжъ? — Много просто, неговиятъ Христосъ е дошълъ. И съ момата става такава промѣна. Докато не се е влюбила, тя е нервна, сприхава, кара се съ братята и сестритѣ си, не слуша родителитѣ си. Щомъ се влюби, тя става тиха, спокойна, работлива, съ никого не се кара. Защо се измѣни тази мома? — Нейниятъ Христосъ е дошълъ. Христосъ ще дойде за всѣки човѣкъ на своето време. Чрезъ кого ще дойде, не е важно. Може да дойде чрезъ нѣкое дете, чрезъ нѣкоя жена или чрезъ нѣкой мжжъ — важно е да внесе потикъ въ душата ви, да се стремите къмъ доброто, да развивате своитѣ добродетели и способности. Отъ това гледище, не презирайте никого, защото не знаете, чрезъ кого ще ви се откриятъ тайнитѣ на живота. Когато дойде Христосъ между хората, Той ще разкрие живота, Той ще оживи и одухотвори цѣлата природа, която ще оживѣе и ще ни проговори. Ние ще възкрѣснемъ, и тя ще възкрѣсне заедно съ насъ. Тогава и животнитѣ, и растенията ще проговорятъ.

Ще се запитате, какво отношение иматъ тѣзи нѣща къмъ васъ. Какво отношение има болниятъ отъ 38 години къмъ васъ? Азъ говоря за болестъта като за временно състояние. Здравето е постоянно явление въ човѣшкия животъ, то е нагласяване на силитѣ въ човѣшкия организъмъ, а болестъта е сѣнка на живота. Цигуларьтъ свири само на здрава, добре нагласена цигулка. И Духътъ се проявява само чрезъ онзи, на когото умътъ, сърдцето и волята сж здрави и добре нагласени. Стремете се да придобиете здравето си още днесъ, въ този животъ. Не отлагайте нѣщата за другъ животъ. Въ днешния день, въ сегашния животъ сж вложени условията за вашето повдигане. Вложете въ ума си мисльта да станете добри, честни, умни и справедливи, и ще станете такива. Каквото човѣкъ мисли и желее, такъвъ става. Обаче, за това е нужно постоянство.

Една жена боледувала цѣли 28 години отъ припадъци. Тя излизала вечеръ отъ кѣщата си и отивала нѣколко километра далечъ отъ града и тамъ, отъ умора, припадала. Мжжътъ ѝ ималъ търпение и постоянство да я следи всѣка вечеръ, въ продължение на толкова години и да я връща вкѣщи. Следъ изтичане на 28та година, тя оздравѣла напълно. Защо и вие да нѣмате търпението и постоянството на този мжжъ, да носите въ ума си вашитѣ добродетели 28 години, докато най-после се реализиратъ? Който прояви това постоянство, той ще оздравѣе. Числото 28 е епохално. Приложете постоянството си и не се страхувайте, какво ще стане съ васъ. Днешнитѣ времена сж много добри, — Каль, дъждъ, снѣгъ има, ще развали новитѣ ни дрехи и обуца. — Кальта, дъждътъ и снѣгътъ сж благоприятни условия за житото — плодородие ще има. И топлината разваля плодетѣ и хранитѣ, но сжщевременно тя носи животъ. И противоречията смущаватъ човѣшкия умъ, но чрезъ тѣхъ се кали волята. И страданията смущаватъ сърдцето, но тѣ носятъ благословение за човѣка.

Сега е краятъ на вѣка, и ние влизаме вече въ новия животъ. — Какво ще стане съ онѣзи, които идатъ последни? — И тѣ ще влѣзатъ въ новия животъ, но по-късно. Който излиза рано, рано пристига. Той ще запали свѣщъта си да свѣти на онзи, който излиза вече отъ морето. Той напуца бурното море и следва онѣзи, които сж предъ него. Видишъ ли, че братъ ти се дави, ще му подадешъ ржката си, да излѣзе навънъ. Както на тебе сж подали ржка, така и ти ще подадешъ ржката си на давящия се, да го спасишъ. Това иска днесъ новата наука и култура отъ всички хора. Старата философия отстъпва вече мѣстото си на новата. Започнете да

изучавате новата наука, азбуката на новия животъ. Започнете съ буквата „а“ и постепенно ще ви се откриватъ останалитѣ букви.

Единъ младъ българинъ отишълъ да учи грънчарство. Той попадналъ при добъръ майсторъ и стоялъ при него цѣли три години. Презъ това време младежътъ научилъ, какъ се мѣси глиненото тѣсто, какъ се приготвятъ грънцитѣ и какъ се пекатъ. На края на третата година той се почувствувалъ майсторъ въ изкуството, почти като господаря си, и затова се осмѣлилъ да му каже: Господарю, понеже научихъ вече занаята, моля те да ме произведешъ майсторъ. Искамъ да работя свободно, да помисля и за себе си. Време е вече да се задомя. Господарътъ му се съгласилъ, произвелъ го майсторъ и го пусналъ на свобода. Младежътъ си купилъ нуждитѣ инструменти и материали, самъ си построилъ пещъта и започналъ самостоятелна работа. Всичко вървѣло добре, но като дошълъ до печенето на грънцитѣ, останалъ изненаданъ, че всички грънци се пукали още въ пещъта. Разочарованъ отъ работата си, той отишълъ при господаря си да го пита, защо грънцитѣ му се пукали въ пещъта. Господарътъ му го погледналъ и спокойно отговорилъ: За да научишъ и това последно изкуство, трѣбва да останешъ при мене още три години. Работилъ той още толкова време при господаря си и какво забелязалъ? Преди да тури гърнето въ пещъта, господарътъ му духалъ въ него и се чувалъ звукътъ „ху“. Следъ изтичане на тритѣ години, майсторътъ казалъ: Сега вече можешъ да излѣзешъ на самостоятелна работа, ще бѣдешъ добъръ майсторъ. Младежътъ благодарилъ на господаря си за последното изкуство, на което го научилъ, и казалъ: Чудна работа, за едно „ху“, за едно духане въ гърнето, трѣбваше да уча още три години!

Сега и вие ще започнете съ буквата „а“, ще духате въ всички грънци, да вложите новия животъ въ себе си. Само така грънцитѣ ви нѣма да се пукатъ. Когато новороденото дете духне въ гърнето на своя животъ, то започва да живѣе; не духне ли, гърнето му се пука. Който може да изговори буквата „а“ правилно, работитѣ му се нареждатъ добре. Той се радва на здравъ умъ, на здраво сърдце и на силна воля. Не може ли да изговори буквата „а“ превилно, гърнето му се пука. Следователно, Христовото учение се заключава, именно, въ правилното изговаряне на буквата „а“. Това значи, да владѣе човѣкъ изкуството да пече грънцитѣ си безъ да се пукатъ. Всичко зависи отъ духането въ гърнето. Много пѣти ще духашъ, много пѣти ще казвашъ „ху“, но, въ края на краищата, грънцитѣ

ви ще бждатъ здрави. Много пжти ще грѣшите, но гърнето ви ще се кали. Най-после ще дойдете до положение да издържате и на най-голѣми бури и вѣтрове, на голѣми мжноти и изпитания — гърнцитѣ ви ще оцѣлѣятъ.

Изучавайте законитѣ на числото три — на Христа, т. е. на вашия умъ. Изучавайте законитѣ на числото осемъ на Божествената майка, т. е. на вашата душа. Изучавайте законитѣ и на единицата, на Духа, Който е свързанъ съ човѣшката воля. Само така човѣкъ може да бжде свободенъ.

Следователно, свободенъ е онзи, който може да превръща отрицателнитѣ сили въ положителни. Свободенъ е онзи, който може да омѣси глината, да направи отъ нея гърнци и да ги опече, безъ да се пукатъ. Свободенъ е онзи, който може да изправи живота си, а следъ това да помага на ближнитѣ си, да изправятъ и тѣ своя животъ. Това означава мисълта, която Христосъ е вложилъ въ стиха: „Стани, вдигни одѣра си и ходи!“

Желая още днесъ да дойде Христосъ между васъ и да остане за вѣчни времена въ вашитѣ умове и сърдца.

Желая всички да бждете честни, справедливи, умни и добри и да приложите тѣзи качества въ живота си.

18. Беседа отъ Учителя, държана на 13 октомврий, 1918 г. София.

Духъ Господенъ

„Духъ Господенъ е надъ мене, защото ме помаза да благовестувамъ на сиромаситъ.“

Лука 4:18.

Христосъ казва за себе си: „Духъ Господенъ е надъ мене.“ За ученицитъ си Той казва: „Когато се намѣрите въ затруднение, Духътъ ще ви помогне, Той ще ви научи въ истия часъ, що трѣбва да речете.“ Носете тази истина въ ума си, за да разберете смисъла на своя животъ. Щомъ разберете своя животъ, ще разберете живота и на ближния си, както и на всички живи същества. Нѣма човѣкъ на земята, който не се стреми да разбере смисъла на живота, но малцина спиратъ вниманието си върху смисъла на яденето, на пиенето на вода и на дишането. Ако питате ученитъ, защо трѣбва да ядемъ, да приемъ вода и да дишаме, тѣ ще кажатъ, че това е необходимо за набавяне на изразходваната енергия на организма. Що се отнася до вътрешната, духовна страна на тѣзи процеси, тѣ премълчаватъ. Защо само нѣкои частички отъ материята губятъ енергията си, която после се набавя отвънъ? Значи, и въ организма на човѣка се извършватъ процеситъ „печалба и загуба,“ както и въ самия животъ. Домакинята туря дърва или въглища на огнището, които следъ време изгарятъ. Енергията отъ горивото минава въ яденето, което домакинята готви. Физиката ни учи, че енергията въ природата се трансформира, т. е. минава отъ едно състояние въ друго, безъ да се губи или създава. Значи, енергията само се видоизмѣня. Каже ли нѣкой, че е загубилъ нѣщо, ще знае, че то само се е видоизмѣнило, минало е отъ едно състояние въ друго. Ще кажете, че сте изгубили радостта си. Не сте я изгубили, но тя се превърнала отъ горивенъ материалъ въ топлинна енергия, съ която сте сготвили яденето си.

„Духъ Господенъ е надъ мене.“ Радвайте се, че Духътъ ви е посетилъ, но пожелайте да посети и другитъ хора. Духътъ се изявява чрезъ Христа, а Христосъ представя цѣлото човѣчество. Той е едновременно индивидуално и колективно същество. Следователно, всѣки може да каже за себе си: Азъ и Христосъ сме едно; азъ и цѣлото човѣчество сме едно. Подъ „колективностъ“ не разбирамъ еднаквостъ, но хармония, както въ музиката. Много тонове, които си хармониратъ, съставятъ една пѣсенъ. Липсва ли единъ тонъ отъ тѣхъ, хармонията е нарушена; връзката,

отношението между отдѣлнитѣ тонове е прекъснато. Организмътъ на всѣки човѣкъ представя отдѣлна нота на Божествената пѣсенъ. Щомъ бутнете единъ отъ тѣзи тонове, той издава специфиченъ звукъ. Достатъчно е да заставите нотитѣ да звучатъ, за да се проявятъ астралнитѣ тѣла на хората, които се характеризиратъ съ движение. Нотата е знакътъ, т. е. физическиятъ човѣкъ, а тонътъ е знакътъ въ движение — астралниятъ човѣкъ.

„Духъ Господенъ е надъ мене, защото ме помаза да благовестувамъ на сиромаситѣ.” Не е казано да се благовестува на ученитѣ, на философитѣ, на богатитѣ, но на сиромаситѣ. Сегашнитѣ хора минаватъ за учени, културни, набожни, които се молятъ по три пѣти на день. Горко на онзи, който не се моли! Той минава за безвѣрникъ, за еретикъ. Долу старитѣ вѣрвания на хората! Не ги туряйте за градежъ, но за торъ на вашитѣ градини. Ще кажете, че не трѣбва да се проповѣдватъ нови идеи. Споредъ мене, мѣчно можете да опредѣлите, кои идеи сѣ стари и кои нови. Всѣка идея, която произвежда растене, е нова. Дето нѣма растежъ, тамъ всичко е старо. Какво би казала майката за детето си, ако трѣбва да го носи десетки години на рѣцетъ си? Да го държи две-три години на рѣцетъ си, това е естествено. Щомъ порасне детето, майката го сваля на земята и го оставя само да ходи. Тѣй щото, когато нѣкой казва, че не приема никакви нови идеи, това значи, че той отрича растенето, като естественъ процесъ. Щомъ растешъ, непременно ще приемашъ нови идеи; останешъ ли на едно мѣсто и не растешъ, ти си въ процеситѣ на старото, дете нѣма втичане на чиста, прѣсна вода. Докато е малко, детето седи на майчинитѣ рѣце. Като порасне, майката се радва, че е проходило. Голѣма е радостта въ единъ домъ, когато детето започне да се изправя на краката си и единъ день проходи.

Какво представя изправянето? — Борба на духа съ материята. Лазенето на детето показва, че животинското естество взима надмощие въ него. Има голѣми хора, които още лазятъ на четири крака. Това е детинско състояние, но тѣ нѣма да останатъ завинаги въ него. Когато Христосъ казва, че е дошълъ да благовестува на сиромаситѣ, Той има предъ видъ истинскитѣ сиромаси, а не онѣзи, които чрезъ внушение сѣ станали такива. Да внушишъ на човѣка, че е сиромасъ, това не е истинското му положение; да хипнотизирашъ нѣкого и да му предадешъ една чужда мисль, и това не е неговото естествено положение. И децата прилагатъ хипнотизма. Кога? — Когато искатъ нѣщо отъ майка си. Тѣ

повтарятъ, потретватъ това, което искатъ да получатъ, докато майката изпада въ хипнотично състояние и задоволява желанието му. Детето иска хлѣбъ отъ майка си нѣколкократно, и тя му дава. Нѣма защо да искате хлѣбъ чрезъ хипнотизъмъ. Майката знае нуждитъ на детето, и сама ги задоволява. Хлѣбътъ е необходимъ за човѣка; той всѣкога ще го получи, и то по естественъ начинъ.

И тъй, въ живота има сжществени и несжществени нѣща, необходими и потрѣбни. Водата е необходима, а тютюнътъ е потрѣбенъ; храната е необходима, а виното — потрѣбно; въздухътъ, свѣтлината сж необходимы, а газовото и електрическото освѣтление — потрѣбни. Ще кажете, че имате потрѣба отъ много нѣща. — Ако ги даде Господъ, добре; ако не ги даде, ще търсите необходимитъ. Както въ физическия свѣтъ има необходими и потрѣбни нѣща, така и въ духовния свѣтъ има необходими и потрѣбни мисли и чувства. Безъ първитъ не може, а безъ вторитъ може. Нѣмамъ нищо противъ еднитъ и другитъ, но нѣмате право да замѣствате реалните нѣща съ временнитъ и необходимитъ съ потрѣбнитъ. Глупаво е човѣкъ да изразходва паритъ си за вино и за тютюнъ, а да се лишава отъ хлѣбъ и вода. Не е въпросъ да упрѣквамъ хората; не съмъ дошълъ да разрушавамъ, но да градя. Понѣкога се позволява разрушението, но когато трѣбва да се премахнатъ лошитъ мисли и чувства, да не гниятъ и заразяватъ организма. Понѣкога се позволява и бѣлата лъжа, но само за опаковка на истината. Когато нѣкой иска да знае истината, казвамъ му: Извади опаковката на това, което ти е казано, и самъ ще намѣришъ истината. Лъжата може да бѣде необходима, може да бѣде и потрѣбна. Сжщото се отнася и до истината. Необходимата истина изисква необходима лъжа; потрѣбната истина изисква потрѣбна лъжа. Какъ ще разберете тази мисль? Представете си, че детето рисува баща си. Майката поглежда рисунката и казва: Само носътъ напомня образа на баща ти. Детето иска да поправи образа, но изкривява носа. Майката казва: Сега само ухото на образа е вѣренъ. Детето рисува, поправя, но нито една рисунка не прилича на бащата. Отъ всички образи нѣма нито единъ истински. Това показва, че, като се стреми да изнесе истината, човѣкъ попада на лъжата. Значи, формата, чрезъ която човѣкъ иска да изнесе истината, излиза лъжлива. Лъжата пъкъ представя карикатура на истината. Хората не могатъ още да прилагатъ истината. Нѣкой казва, че обича нѣкого, а въ сжщностъ не го обича. Той не знае, какъ се изявява обичътъ. Изобщо, хората говорятъ за любовъ, за милосърдие, за добро,

безъ да изявяватъ това, за което говорятъ. Че си далъ на нѣкого пари, това не значи, че го обичашъ. Кажешъ ли „азъ любя“, трѣбва да имашъ отношение къмъ цѣлото човѣчество, къмъ всички живи същества. Човѣкъ проявява любовта си, само когато тя го посети. Следователно, момата проявява любовта си, когато срещне момъка. И момъкътъ проявява любовта си, когато срещне момата. Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да обича цѣлото човѣчество, разбирамъ колективния човѣкъ, т. е. Божествения Адамъ. Всички хора сж деца на този Адамъ. Единъ день и тѣ ще бждатъ голѣми като баща си.

„Духъ Господень.“ Когато Духътъ влѣзе въ човѣка, той ще има желание да благовестува надъ сиромаситѣ. Да бжде човѣкъ сиромасъ, това е една отъ най-почетнитѣ служби и положения. Когато писателитѣ искатъ да издигнатъ героитѣ си, тѣ ги поставятъ въ бедни условия. Когато искатъ да понижатъ нѣкой отъ героитѣ си, тѣ му даватъ властъ, богатство. Искатъ ли да представятъ благородникъ, тѣ го изпразватъ, като шише, за да могатъ да влѣятъ въ него чиста, свежа планинска вода. Ако шишето на човѣка е пълно, никога не може да се сипе въ него чиста вода. Чистата вода представя възвишенъ, чистъ животъ, който се възприема само отъ чисти, празни шишета. Ако не можешъ да възприемешъ този животъ, вината е въ тебе. Изпразни шишето си, и самъ иди на извора да го напълнишъ. Не чакай други да ти го напълнятъ и донесатъ.

Какво трѣбва да направите, за да възприемете чистия и възвишенъ животъ? — Да се покаете, т. е. да изпразните шишето си и сами да отидете при Великия Изворъ да го напълните. Всички учени и философи, майки и бащи, учители и свещеници трѣбва да обърнатъ шишетата си, да излѣятъ водата и съ празни шишета да отидатъ на Извора, да ги напълнятъ. Само така ще възприематъ новото учение и новитѣ идеи. — Какво ще стане съ старото учение? — Турете го около коренитѣ на дърветата и не мислете за него.

„Да благовестувамъ на сиромаситѣ.“ Желая всички хора да бждатъ сиромаси, въ широкъ смисълъ на думата, за да имъ се благовестува. Желая всички хора да обърнатъ кеситѣ си надолу и да ги изпразнатъ. Нѣкои казватъ, че заради Бога сж готови на всѣкакви жертви. — Животътъ ще изпита тѣхната готовностъ. Да говоришъ нѣщо, и да го изпълнишъ, това сж две различни положения. Да гледашъ нарисуванъ плодъ, и да вкусишъ отъ него, това сж две различни нѣща. Намислите ли

да направите нѣкакво добро, не го отлагайте, веднага пристѣпете къмъ реализиране.

„Проводи ме да изцѣля съкрушенитѣ по сърдце.“ Съкрушенитѣ по сърдце сѣ болни, защото болеститѣ иматъ отношение къмъ човѣшкото сърдце. Кой човѣкъ не е боленъ днесъ? На земята нѣма абсолютно здрави хора. На земята нѣма и щастливи хора. Защо? — Защото болеститѣ отнематъ соковетѣ на тѣхния физически животъ. Противоречията, недоразуменията, неразбирането, гнѣвътъ, омразата, завистѣта отнематъ соковетѣ на тѣхнитѣ чувства и мисли. Физическиятъ и психическиятъ болести сѣ малки вълчета, които нападатъ овцетѣ въ човѣшкия животъ. Какво печели вълкътъ, като дави овцетѣ? — Става майсторъ въ давенето, но това не е култура. Ако е въпросъ за култура, овцата е по-културна отъ вълка. Като пасе трева, тя не я скубе съ коренъ, но ѝ дава възможностъ отново да поникне. Понѣкога и овцата изскубва тревата съ коренитѣ, за което ще отговаря. За предпочитане е човѣшкиятъ животъ да бѣде като този на овцата, отколкото като на вълка. Едно трѣбва да знаете: нѣма сѣщество на земята, малко или голѣмо, което да не носи отговорностъ за дѣлата си. Болеститѣ, които нападатъ хората, се дължатъ на тѣхни минали и сегашни прегрѣшения. Нищо не остава безнаказано. Микробитѣ, които днесъ тровятъ човѣшкия организъмъ, не сѣ нищо друго, освенъ отровата на страха, на омразата, които говедата, кокошкитѣ, агънцата сѣ изпитали къмъ човѣка, когато ги е клалъ и убивалъ. — Възможно ли е това? — Възможно е. Както една обидна дума може да отрови и разруши човѣшкия организъмъ, така страхътъ и омразата на животнитѣ, които човѣкъ коли, тровятъ неговия организъмъ. Въ този смисълъ, и човѣкъ има възможностъ да руши, но има възможностъ и да гради. Ще кажете, че нѣкой проповѣдникъ подронва основитѣ на църквата. Ако проповѣдникътъ е клонъ на едно дърво, а хората — плодове, които черпятъ сокове отъ клона, тѣ нѣматъ право да вадятъ криви заключения. Кривитѣ заключения сѣ ножъ или трионъ въ ржката на неразумния, който отсича клона, на който е стѣпилъ.

Единъ день Настрадаинъ Ходжа се качилъ на едно дърво и започналъ да сѣче клона, на който стѣпилъ. Единъ минувачъ забелязалъ това и казалъ: Ходжа, не сѣчи клона, на който си стѣпилъ, защото ще паднешъ. — Не е твоя работа! — отговорилъ Ходжата, — азъ зная, какво правя.

Ако и съвременнитѣ хора стѣпятъ на единъ клонъ и започнатъ да го сѣкатъ, сами ще си напакостятъ. Тѣй щото, слушайте този, който

проповѣдва истината. Не е важно, кой е той и отде е дошълъ. Докато Христосъ живѣе въ васъ, и вие ще живѣете. Разпнете ли вашия Христосъ, и себе си разпъвате. Нѣма по-голѣмо нещастие за човѣка отъ това, самъ да затвори прозорцитѣ на своя умъ и на своето сърдце, да не влиза свѣтлина отвънъ.

Сеге ние сме си поставили за задача, да превърнемъ всички бациливълци въ кротки овце. Въ бѣдеще нѣма да сѣществуватъ лъжа, кражба, завистъ, омраза, безлюбие. Тогава любовта ще царува между хората. — Коя любовъ? — Любовта е една — Божията Любовъ. Всичко останало — чувства, настроения, разположения, не е любовъ.

Съвременнитѣ лѣкари сѣ забелязали, че всѣка болестъ изисква специална храна. Въ време на боледуване и следъ оздравяване отъ дадена болестъ, човѣкъ се нуждае отъ специфична храна. Напримѣръ, който е боледувалъ отъ треска, иска да яде кисело; при друга болестъ човѣкъ се нуждае отъ сладка храна. Болеститѣ произвеждатъ неестествени състояния въ човѣка, което показва, че той носи последствията на своя неестественъ животъ отъ миналото. Когато придобие Божествения животъ, човѣкъ ще употребява естествена, чиста храна. Днесъ хората страдатъ физически и душевно, по причина на неправилно хранене. Тѣ не знаятъ, каква храна да употребяватъ. Ако искате стомахътъ ви да бѣде въ изправностъ, употребявайте само по едно ядене на день и никога не преяждайте. При това, за предпочитане е вегетарианската храна предъ месната. Отъ вегетарианската храна за предпочитане сѣ плодоветѣ. Както се храните физически, сѣщитѣ правила ще спазвате и при храненето на сърдцето и на ума си. Всѣки день ще давате по едно чувство на сърдцето и по една мисль на ума си, да ги обработвате добре. Докато не ги обработите, не пристѣпвайте къмъ други. При това, никога не смѣсвайте чувствата си; не смѣсвайте и мислитѣ си. Не се позволява никакво преяждане, нито на физическия свѣтъ, нито въ сърдечния и умствения. Нѣкой иска да преживява силни чувства, да трогватъ сърдцето и душата му. Щомъ искате силни чувства, посещавайте болни и страдащи. Тамъ ще изпитате различни чувства, но ще задържите едно и него ще обработите. На другия день ще работите съ друго чувство. — Искамъ да бѣда щастливъ. — Щомъ търсите щастие на земята, трѣбва да се свържете съ хора, които ви разбиратъ, на които можете всѣкога да разчитате, които могатъ да се жертвуватъ за васъ и които заради васъ сѣ готови да се качатъ на небето и да слѣзатъ на земята. — Кѣде ще намѣря

такива хора? — Не ги търси, нека всѣки отъ васъ бѣде човѣкътъ, когото другитѣ търсятъ. Нека всѣки отъ васъ се обяви доброволецъ за новия фронтъ — да воюва противъ злото, противъ отрицателнитѣ прояви въ себе си.

Въ войната, която днесъ обявявамъ, ще давамъ награди и кръстове на онѣзи, които не лѣжатъ и не крадатъ, които сѣ честни, добри, умни и справедливи и които обичатъ цѣлото човѣчество.

Въ войната, която днесъ обявявамъ, пакъ ще има топове и орѣдия на любовта, които нѣма да рушатъ и убиватъ, но ще повдигатъ хората. Тѣ ще действуватъ на грамадни разстояния. Дето падне гранатата на любовта, всичко ще преобрази. Следъ това ще се издигне паметникъ на тази граната, защото, вмѣсто безлюбието, тя донесе любовта, вмѣсто невежеството — знанието, вмѣсто ограничението — свободата и най-после, вмѣсто смъртта — безсмъртието. Тази граната ще се различава отъ сегашната и по тежестъ. Тя ще тежи повече отъ нея, най-малко съ хиляди килограми. Дето падне, тя ще произведе особенъ ефектъ.

Време е вече, човѣкъ да излѣзе отъ дребнавоститѣ на своя животъ и да се обърне къмъ великото и възвишеното. Той трѣбва да си изработи една положителна философия за живота. Казватъ за нѣкого, че е лошъ човѣкъ, пъкъ прави добрини. — Не вѣрвамъ въ това. Не може човѣкъ да бѣде лошъ, да води нечистъ животъ, а да подтиква хората къмъ добъръ и чистъ животъ. Защо е невъзможно? — Защото даже сухитѣ дърва не могатъ да се запалятъ безъ огънь или безъ клечка кибритъ. Следователно, за да подтикнете хората къмъ добъръ и чистъ животъ, преди всичко, вие трѣбва да носите въ себе си огънь, съ който да произведете реакция. Огъньтъ се намира само въ добрия човѣкъ. Само той може да запали дървата, поставени на огнището. Огъньтъ, който предавате на хората, внася сила въ тѣхъ. Колкото и да е слабъ пламъкътъ на кибритената клечка, все пакъ тя върши работа. Ако дървата сѣ влажни, т. е. ако хората не се подаватъ на добъръ животъ, по добре, запазете си клечкитѣ. За влажнитѣ дърва сѣ нуждни силно нагорещени вѣглища, а не кибритени клечки. Този е методътъ, по който човѣкъ може да повдигне сърдцето си,

Мнозина се интересуватъ отъ този свѣтъ, искатъ да знаятъ, кѣде е той. Този свѣтъ е онзи свѣтъ. Следователно, всички виждате онзи свѣтъ, който е добре уреденъ. Този свѣтъ, който ви плаши, който не е добре нареденъ, това е вашиятъ вътрешенъ свѣтъ. Нѣкой казва, че като умре, тогава ще види другия свѣтъ. — Ако сега, докато е на земята, не може да

го види, никога нѣма да го види. Затова, по-добре е да живѣете, отколкото да умрете. Понеже хората нѣматъ ясна представа за смъртѣта, за онзи свѣтъ, чувате да казватъ за нѣкого: Умрѣ младъ и зеленъ, но поне се успокои. — Какъ може човѣкъ да умре и да се успокои? Да се мисли така, това е все едно да казвате: Колко е щастлива мухата, че е попаднала въ мрежата на паяка! Или, колко е щастлива мишката, че е попаднала въ лапитѣ на котката! Въ този смисълъ, и смъртѣта е най-голѣмото нещастие, което сполетява човѣка. Тя обелва мускулитѣ му и оставя само сухи кости. Тя е Луциферъ, тя е крадецъ, който обира човѣка. Като знаете, какво нѣщо е смъртѣта, не казвайте, като умремъ, но кажете въ себе си: Ще живѣемъ, или ще възкрѣснемъ! Има смисълъ човѣкъ да умре, но за лъжата, за кражбата, за омразата, за злобата, за всички отрицателни желания. Въ това отношение, азъ съмъ умрѣлъ човѣкъ, но сѣщевременно съмъ и живъ. По-умрѣлъ човѣкъ отъ мене нѣма, но и по-живъ нѣма. Можете да ме опитате, да видите, че е така. Азъ нѣма да постѣпя, като Настрадаинъ Ходжа, който казва едно нѣщо, а върши друго.

Единъ день Настрадаинъ Ходжа казвалъ на едного, че ако намѣри 99 лв., нѣма да ги вземе, щомъ не сѣ сто. Като чулъ това, събеседникътъ му решилъ да го изпита. На другия день той турилъ на пѣтя, дето Ходжата минавалъ, 99 лв. Като ги видѣлъ, Ходжата се навелъ и взелъ паритѣ. — Какво намѣри, запиталъ го съседътъ му. — Намѣрихъ 99 лв. — Нали каза, че и 99 лв. да намѣришъ, нѣма да ги вземешъ, ако не сѣ сто. — Така е, но азъ зная, че който е далъ 99 лева, ще даде още единъ. Какво показва числото 99? То е мистично число, означава лошъ, грѣшенъ животъ. Съ това Настрадаинъ Ходжа искалъ да каже: Ако вода лошъ животъ, мога да живѣя и добъръ, и праведенъ. Добриятъ, Божествениятъ животъ се заключава въ единицата. Ако човѣкъ лъже, той може да говори и истината; ако мрази, може и да обича; ако взима, може и да дава. Тѣй щото, може да се говори за положителенъ животъ, когато човѣкъ носи въ себе си положителни качества. Тогава може да се говори за Божествена Любовь, Мѣдрость, Истина, Правда и Добродетель. Въ който моментъ изневѣри на Божествения животъ, човѣкъ става обикновенъ, като всички хора. Той е подобенъ на желѣзото: като се нагрѣва, ще бѣде топълъ; като се извади отъ огъня, изстива. За да не изпадате въ това положение, бѣдете вѣрни на своитѣ мисли и чувства, не се подавайте на чужди мисли и разбирания. Че еди-кой си философъ мислѣлъ така или иначе за Бога, това е негово разбиране. Важно е, какво е вашето мнение. Преди всичко,

вие не знаете, какво, въ сжщностъ, се разбира отъ думитѣ на философа. Трѣбва ли да вѣрвате на всѣки, който казва, че ви обича? Преди да повѣрвате на думитѣ му, опитайте го. Който люби, топлината му се повишава; сжщевременно той се разширява. Ако ржката му е по-топла и малко разширена, той, наистина, ви люби. Не казвамъ да бжде горещъ, но топълъ. Горещината е страсть. Въ тази любовъ човѣкъ бързо се запалва и бързо изгасва.

Какъ се проявява любовта на физическия свѣтъ? — Като топлина, която събужда благородни чувства въ човѣка и помага за тѣхното растене и развитие. Всѣки огънь, който изгаря и разрушава благороднитѣ чувства въ човѣка, наричаме страсть. — Може ли безъ огънь на земята? — Не може, но той трѣбва да се употребява за нагрѣване на желѣзото до стопяване, да се кове. Колкото по-силни сж страститѣ, толкова помжчнотопими метали ще се нагрѣватъ на тѣхъ. На мѣсто сж страститѣ, когато се използватъ разумно. Може ли религиозниятъ и набоженъ човѣкъ да влѣзе въ черква съ ножъ? Въ ржката на религиозния ножтъ не е нищо друго, освенъ омраза. Който влиза съ такъвъ ножъ въ черква, той не знае, какво представя тя и какво е нейното предназначение. Мѣстото на ножа е бойното поле, а не черквата. — Искамъ да воювамъ! — Щомъ искашъ да воювашъ, ще отидешъ на бойното поле. Ако искашъ да отидешъ при Бога, ще носишъ Божествената топлина въ сърдцето си. Тури ли огънь въ сърдцето си, човѣкъ преждевременно умира. Такъвъ огънь е гнѣвътъ. Ако всѣки день се гнѣви и не използва енергията му за работа, човѣкъ самъ се разрушава. Приятно е да влѣзете въ домъ, дето всички се обичатъ и взаимно уважаватъ. Какъ ще се почувствувате, ако, вмѣсто любовъ, между членоветѣ на семейството сжществува недоволство и недоразумение?

Днесъ всички хора се питатъ, какъ ще се изправятъ семействата, обществата, народитѣ. — Когато Богъ влѣзе да живѣе въ тѣхъ. — Възможно ли е това? — Възможно е. Както днесъ донасятъ вода отъ планинскитѣ мѣста въ долинитѣ и превръщатъ неплодороднитѣ полета въ плодородни, така Богъ слиза въ долинитѣ на живота, между хората, и ги напоява. Така днесъ прекарватъ вода въ кжщитѣ. Нервната система въ човѣка е инсталацията, презъ която Божествената енергия се възприема и предава, като свѣтлина и топлина, отъ единъ човѣкъ на другъ.

Какъ се познава, кой човѣкъ възприема и предава Божията Любовъ? Ако челото на човѣка се повдига и разширява, ако главата му горе, на

темето, се повдига, той е добър проводник на любовта. Ако ржцетъ на човѣка не станатъ по-деликатни, и чъртитъ на лицето му по-меки, той не е далъ пжтъ на Божественото Начало въ себе си. Ще кажете, че който работи физически, не може да има меки ржце. Така е, работникътъ има груби, корави ржце, но това не се позволява. Не е позволено на човѣка да злоупотрѣбвява съ силитъ на своя организъмъ. Въ бждеще, когато животътъ на хората се подобри, всички ще взиматъ участие и въ физическата работа. Тогава времето ще бжде така разпредѣлено, че ще се застѣпятъ всички сили: физически, сърдечни и умствени. Човѣкъ ще употребява три часа за физическа работа, три часа работа върху сърдцето, три часа умствена работа, три часа за хранене, седемъ часа сънь, т. е. за разходка отъ физическия въ духовния свѣтъ. Останалитъ петъ часа сж за благотворителни дѣла: садене на плодове, отглеждане на цвѣтя, посещаване на болни и др.

„Духъ Господень е надъ мене.“ Така казва Христосъ. — Кжде е Христосъ? — Навсѣкжде. — Да знаемъ кжде е, пешъ ще тръгнемъ, да Го намѣримъ. — И да Го видите, нѣма да Го познаете. Преди две хиляди години Христосъ е билъ на земята, между евреитъ, но и тѣ не сж Го познали. Той обиколилъ всички държави, билъ между всички нации, но и доднесъ още не сж Го познали. Дето е ходилъ, навсѣкжде е билъ гоненъ. Наричали Го еретикъ, смахнатъ, лудъ, неуравновесенъ, човѣкъ съ опасни идеи и т. н. Евреитъ даже Го разпнаха. Какъ постѣпватъ съ Христа съвременнитъ народи? — Тѣ му създадоха голѣми неприятности, избиха частъ отъ неговитъ последователи. — Кжде е днесъ Христосъ? — Днесъ Той се проявява чрезъ своитъ идеи. Идеитъ за братство, равенство и свобода между народитъ сж все Христови идеи.

Голѣмитъ народи сж 12-тѣ Божии синове, които иматъ свои деца и образуватъ малки народи. Славянството е единъ отъ голѣмитъ синове на Бога, а ние сме негови деца. Въ това отношение, Богъ е нашъ дѣдо. Обикновено, децата обичатъ дѣдо си повече отъ баща си. Тѣ го наричатъ „голѣмъ баща.“ Единъ день, когато всички възприемемъ идеята, че сме синове на Бога Живаго, ще бждемъ царе и свещеници на себе си. Христосъ иде да освободи човѣчеството отъ затворитъ. Нехигиенични, опасни сж затворитъ за човѣшката душа. Сегашнитъ хора се нуждаятъ отъ идеи, въ които да изобилствува свѣтлина, въздухъ, вода и храна. Тѣ се нуждаятъ отъ свобода, да могатъ по желание да посещаватъ високитъ планински върхове, да се ползватъ отъ изобилието на свѣтлина и

въздухъ. Софиянци сж близо до Витоша, до Черния връхъ, но малцина го посещаватъ. Не може да бжде носителъ на свѣтли и нови идеи онзи, който не посещава планинскитѣ върхове. На планинцитѣ, като носители на нови идеи, може да се разчита. Лекъ и приятенъ е животътъ на онзи, който се качва по планинитѣ. Тежъкъ е животътъ въ долинитѣ, макаръ че външно изглежда лекъ. Въ сжщностъ, лекиятъ и поврѣхностенъ животъ е тежъкъ и носи страшни послѣдствия. Той води къмъ израждане. И животнитѣ водятъ лекъ животъ; на него, именно, се дължи деформирането имъ. И животнитѣ ще се повдигнатъ, ще излѣзатъ отъ сегашната си еволюция. Кога ще бжде това? — Когато дойде Христосъ на земята. Той ще призове всички живи сжщества къмъ повдигане. Тѣ ще чуятъ гласа Му и ще престанатъ да се каратъ и биятъ, да мушкатъ, да ритатъ, да ровятъ. Свинята ще каже: Досега ровѣхъ, но разбрахъ, че и по другъ начинъ може да се живѣе, и отднесъ преставамъ да ровя. Волътъ ще каже: Досега мушкахъ, но отсега нататкъ преставамъ да мушкамъ. Конътъ ще се откаже отъ ритането Изобщо, всички животни ще се повдигнатъ на по високо стѣпало и ще започнатъ да мислятъ. И днесъ има животни, които мислятъ по добре отъ нѣкои хора, макаръ че не говорятъ.

Единъ пжтникъ минавалъ на конъ презъ една гора. Кучето му вървѣло следъ него. По едно време пжтникътъ слѣзълъ отъ коня и седналъ на една полянка да си почине и похапне. Следъ това пакъ възседналъ коня и продължилъ пжтя си. Кучето забелязало, че господарътъ му забравилъ торбата съ храната и паритѣ и започнало да лае. Господарътъ му се обърналъ нѣколко пжти, но нищо не видѣлъ. Кучето продължавало да лае. Най-после господарътъ му си помислилъ, че кучето е побѣснѣло, извадилъ револвера си и го застрелялъ. Кучето направило последни усилия и се върнало при торбата, дето издѣхнало. Господарътъ му слѣзълъ отъ коня и отишълъ да види, какво станало съ кучето. Върналъ се нѣколко крачки назадъ и видѣлъ кучето си мъртво, лежи до торбата, която той забравилъ. Едва сега той разбралъ причината за лаенето на кучето. Благодарилъ, тежко въздѣхналъ и самъ продължилъ пжтя си. Ето едно куче, което ще се освободи отъ своя затворъ.

Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да мисли, да се повдигне по-високо отъ сегашното си положение. Ако и животнитѣ мислятъ, колко повече човѣкъ трѣбва да мисли! Виждамъ птички, които, като срещнатъ човѣка, запитватъ го: Отъ кое учение си, отъ старото или отъ новото? Обичашъ

ли да рѣжешъ глави, или си забравилъ този занаятъ? Ако си отъ старото учение, ще хвъркна далечъ отъ тебе; ако си отъ новото учение, ще ти попѣя. Много птички пѣятъ днесъ за идването на новото време, за освобождаването имъ отъ затвора. Когато нѣкоя птичка пѣе предъ прозореца ви, или кацне на рамото ви, знайте, че това е нѣкой вашъ близъкъ, който ви навестява и ви пѣе за новия животъ. Ще кажете, че не може да се говори така, това е еретическо учение. Радвайте се, че вашиятъ близъкъ се приютилъ въ кѣщичката на птичката, а не е нѣкъде въ ада, на по-голѣми мъчения. Ако това е ересь, какво ще кажете за онзи, който краде, лъже и прелѣстява? Можете ли да го наречете човѣкъ? Какво ще кажете за онази жена, която прелѣстява мъжа на своята сестра, приятелка, или позната? Ще кажете, че трѣбва да си прощаваме. Не е въпросъ за прощаване, но мъжътъ трѣбва да каже на жена си: Жено, ти трѣбва да се поправишъ, да живѣешъ по новия начинъ — въ чистота. И жената трѣбва да каже на мъжа си същото.

Новото учение изисква отъ всички хора — отъ майки и бащи, отъ братя и сестри, отъ учители и ученици, отъ проповѣдници и свещеници — животъ на абсолютна чистота. Ако работишъ въ свѣта и вадишъ давецитѣ се отъ водата, грѣшницитѣ отъ тинята, ти ще се окаляшъ и измокришъ, но това каляне се прощава. Страшна е вътрешната, моралната нечистота и калъ. Отъ нея трѣбва да се чистите. Който се каля, когато спасява грѣшници и давещи се, той заслужава кръстъ за храбростъ. Разумниятъ свѣтъ опредѣля единъ милионъ златни лева на онзи, който притежава най-високи добродетели. Всѣки човѣкъ, всѣки българинъ трѣбва да бѣде честенъ, поне колкото онзи турчинъ, който продавалъ салепъ.

Единъ младъ турчинъ продавалъ салепъ по улицитѣ и викалъ: Салепъ, горещъ салепъ! Погледналъ къмъ земята и видѣлъ една кесия съ банкноти, около десетъ хиляди лева. Огледалъ се наоколо, не видѣлъ човѣкъ, на когото да принадлежи кесията, и я турилъ въ джоба си, като продължилъ да вика: Салепъ, салепъ! Настигналъ го единъ господинъ и го запиталъ: Намѣрилъ ли си една кесия съ банкноти, на стойностъ десетъ хиляди лева? — Намѣрихъ, ето, вземи кесията си. И следъ това спокойно продължилъ да вика: Салепъ, салепъ! Колко хора днесъ биха постѣпили като този турчинъ? Мнозина ще взематъ кесията и ще се простятъ съ занаята си, Турчинътъ, обаче, не се изкусилъ отъ паритѣ. Той си казалъ: Имамъ си занаятъ, на който, за нищо въ свѣта, не измѣнямъ. Колко

благочестиви мъже и жени продават днес салець по улицитѣ, но като срещнат нѣкой богатъ човѣкъ, трѣватъ подиръ него и се отказватъ отъ своя салець. Колко добри моми, съ вѣра въ Бога, се излѣгватъ въ нѣкой момѣкъ, който минава за богатъ, ученъ, и трѣватъ следъ него. Отказватъ се отъ Бога, отъ идеитѣ си, отъ занаята си, но, въ края на краищата, виждатъ заблудението си. Истинската женитба е съединяване, съчетание, не между мъже и жени, но между човѣка и неговитѣ идеи. Идеитѣ сѣ вашитѣ деца, за които трѣбва да се жертвувате. Ако родителитѣ не се жертвуватъ за децата си, и децата — за родителитѣ, не може да се говори за истински родители, нито за истински синове и дѣщери.

Това проповѣдва Христосъ на съвременнитѣ хора, не като законъ, който трѣбва да мине презъ камарата, но като законъ на сърдцето — вътрешната камара въ човѣка. Когато Христосъ напише този законъ въ човѣшката камара, всички ще Го познаятъ, отъ малко до голѣмо. Павелъ казва: „Ще Го познаемъ, както сме познати.“ Истинско познаване става само чрезъ любовта. Любовта пѣкъ се изпитва чрезъ страданията. Богъ заповѣдва да взематъ отъ човѣка всичко, както постѣпиха съ Иова, да го изпита, какъ ще прояви любовта си. Като се говори за любовта, подразбираме абсолютна, безкористна любовъ. Нека всѣки отъ васъ даде мѣсто на новитѣ идеи въ себе си, на абсолютната, безкористна любовъ и, когато види резултатъ, тогава да говори. Докато не видите плодъ отъ работата си, нищо не говорете. Какъвъ смисълъ има да говорите на хората за духъ и за душа, когато и на васъ още не сѣ ясни тѣзи понятия? Човѣкъ не познава още и тѣлото си, съ което работи. Сегашното тѣло на човѣка е скелетъ на бъдещето тѣло, което сега се създава. Единъ день, когато се облѣче въ ново тѣло, тогава може да говори за тѣло, за душа и за духъ.

Какво отношение има Христовото учение къмъ всѣки човѣкъ индивидуално? То има отношение първо къмъ духа, после къмъ душата и най-после къмъ ума, сърдцето и волята. Ако тѣлото ви е здраво, духътъ ви може направо да му въздействува и помогне; ако тѣлото не е здраво, духътъ трѣбва да търси посрѣдници, да ви въздействува. Като посрѣдници между духа и тѣлото служатъ душата, умътъ, сърдцето и волята. Чрезъ ума и сърдцето си човѣкъ се убеждава, че за здравето му сѣ нуждни чистъ въздухъ, чиста вода, изобилна свѣтлина и чиста,

здравословна храна. Така той ще пречисти кръвта си, ще усили своя организъм и ще възприеме онова, което духът и душата му нашепватъ.

Стойте далечъ отъ онзи, съ когото сте въ дисхармония. Не се стремете, вълка да направите овца, съ нищо не можете да го укротите. Не топлете змията въ пазвата си, защото ще се обърне и ще ви ухапе. Пазвата ви е дадена за вашитѣ деца, а не за змията.

Какво да правимъ съ дълговетѣ си? — Ще ги платите, и следъ това ще бъдете спокойни. — Какво да правимъ съ онѣзи, които не ни обичатъ? — Ще гледате по нѣкакъвъ начинъ да се помирите. Докато постигнете това, ще минете презъ голѣми мъчности; постигнете ли го, добре ще ви бѣде. Оставете се на влиянието на разумнитѣ същества, които работятъ днесъ въ свѣта. Тѣ правятъ превратъ въ човѣшкитѣ умове. Тѣ носятъ великитѣ, Божествени идеи за братство, равенство и свобода. Онѣзи, които сѣ готови по умъ и по сърдце, ще приематъ тѣхнитѣ идеи и ще ги реализиратъ най-много следъ десетъ години; други ще ги реализиратъ следъ сто години, а нѣкои — следъ хиляда години. Тогава всички хора ще разбератъ, че животътъ има смисълъ при всички условия — при скърби и радости, при богатство и сиромашия. Радвайте се, че имате скърби, защото тѣ предхождатъ идването на любовта. Чрезъ страдания и скърби човѣкъ се чисти и приготвя за великия Божественъ животъ, който иде на земята. Който се домогне до този животъ, ще благодари на Бога за благото, което му е далъ, и ще си отиде отъ този свѣтъ доволенъ и ситъ. Близкитѣ му нѣма да го оплакватъ, нѣма да му четатъ надгробни речи. Преди да си замине, той ще ги извика при себе си, ще се сбогува, ще остави къщата и нивата си, тѣ да я обработватъ и ще каже: Отивамъ при Господа. Пожелайте ми добъръ пѣтъ. Щомъ стигне на опредѣленото за него мѣсто, ще пише писмо на близкитѣ си, че е пристигналъ благополучно, че е добре. Само така ще разберете, какво представя онзи свѣтъ.

И днесъ има хора, които говорятъ съ жителитѣ на онзи свѣтъ. Голѣмо благо е за човѣка, да го посети нѣкой великъ духъ. При Аврама дойдоха трима ангела — велики духове, които му донесоха блага вестъ. Той закла едно теле и ги нагости. Когато ви посети нѣкой великъ духъ, постѣпете и вие като Аврама, нахранете го и му благодарете за добрата вестъ, която ви носи. Ако не го нагостите, той ще си замине, безъ да ви даде нѣщо. Когато Духътъ е посетилъ, той става смѣлъ и решителенъ, готовъ на всѣкакви жертви. Мома, кога се влюби, сѣщо става смѣла —

Духътъ я посетилъ. Ако знае, какъ да Го посрещне, Той оставя добрата вестъ. Не може ли да Го посрещне добре, Той си заминава. Бъдете внимателни къмъ Духа, да не Го огорчите.

Сегашнитъ хора сж души безъ духове, т. е. жени безъ мъже. Затова днесъ всички мъже и жени сж недоволни отъ живота си, страдатъ, мъчатъ се. Не се мъчете, не страдайте, но бъдете готови да посрещнете вашия духъ. И като дойде, ценете го. Той може да дойде въ форма на мъжъ, жена, или дете — безразлично; приемоте го добре въ дома си, за да остави добрата вестъ, която ви носи.

Единъ разсиленъ, въ едно отъ софийскитъ министерства, се оплаквалъ често отъ положението си. Той билъ жененъ и едва смогвалъ да прехранва семейството си. Единъ день му се родило детенце. Видѣлъ се въ чудо, отде ще вземе пари да кръстятъ детето. Като отивалъ на работа, той намѣрилъ на пѣтя сто лева. Взелъ паритъ и си казалъ: Ето, нареди се въпросътъ съ кръщението на детето. Нѣколко дня следъ това го назначили на по-добра служба. Отъ день на день положението му се подобрявало. Детето расло, станало шестгодишно. Случило се нѣщо, то заболѣло и не могли да го спасятъ. Следъ смъртта на детето, материалното положение на бащата се влошило пакъ: уволнили го отъ служба, и той останалъ безъ петъ пари въ джоба. Какво показва този примѣръ? — Когато Духътъ посети нѣкой домъ, всичко трѣгва добре; щомъ Духътъ си замине, работитъ на този домъ се объркватъ. Следователно, когато придобиете нѣкакво благо, ще знаете, че Духътъ ви е посетилъ. Внимавайте да не Го огорчите, да напусне дома ви. Напусне ли ви, сиромашията ще го замѣсти.

Сега всички хора очакватъ Христа, но не знаятъ, че Той е вече въ предверието. — Не Го виждаме. — И да Го видите, нѣма да Го познаете. Само онзи ще Го познае, който има любовъ. Безъ любовъ нѣма познаване. Това е вѣрно и за мене, и за васъ. Любецятъ понася лесно страданията. Дали сж голѣми, или малки, за него е безразлично. Той не се запитва, обича ли го Богъ, или не. Той знае, че Богъ обича всички хора, всички живи същества. Отворете се за Господа, както цвѣтътъ се отваря за слънчевата свѣтлина. Отворете умоветъ и сърдцата си, да влѣзе Истината въ тѣхъ. Дайте свобода на Господа да се прояви, не както въ другитъ хора, но специфично за васъ. Всѣки да бѣде оригиналенъ въ проявитъ си, на никого да не подражава. Дръжте се за Бога. Той ви е хваналъ съ дветъ си рѣце чрезъ Любовта си. Дръжте се за Неговата Любовъ. Отъ Неговитъ

ръжце излизатъ нишки, които отиватъ до сърдцето на всѣки човѣкъ. Една нишка държи човѣка за Бога, но здрава е тя. Никой не е въ състояние да скѣса тази нишка, освенъ вие сами. Безъ нея не съществува никакво отношение между Бога и човѣшката душа. Който се държи здраво за тази нишка, той е щастливъ и лесно разрешава мъчнотиитѣ си. По тази нишка Духътъ слиза и възлиза. Скѣса ли се тя, душата е загубена. Дълго време ще плаче и скърби тя, докато дойде нѣкой ангелъ отъ небето и завърже скѣсаната нишка. Свърже ли се съ Бога, душата започва отново своето развитие.

„Духъ Господенъ е надъ мене“ — казва Христосъ. Този Христосъ познава всички хора. Той познава и васъ и носи белези на всичкитѣ ви съществування. Колко пѣти сте морализирали Христа, защо не работи, а тръгналъ да проповѣдва. Ще кажете, че не помните да сте постѣпвали така съ Христа. Това не помните, но помните, какъ сте се отнасяли съ нѣкоя бедна жена, като сте ѝ отказвали всѣкаква помощъ и сте я морализирали, че трѣбва да работи, а не да проси отъ кѣща на кѣща.

Това, което сте правили на бедни, на страдащи, на угнетени, на паднали души, това е вашето отношение къмъ Христа.

Изправете отношенията си къмъ Христа и къмъ Бога, да благовестувате на сиромаситѣ.

19. Беседа отъ Учителя, държана на 20 октомврий, 1918 г. София.

Дветѣ заповѣди

„Да възлюбишъ Господа Бога твоего...

„Да възлюбишъ ближния си.”

Марка 12: 30 — 31.

Стремежътъ въ живота на сщществата не е нищо друго, освенъ потикъ за проява на самия животъ. За да се прояви разумниятъ животъ сж нуждни обектъ и условия. Обектътъ и условията показватъ, че човѣкъ трѣбва да чувствува вътрешно този стремежъ.

Христосъ казва: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила.” Така изразена любовта къмъ Бога, това подразбира проява на нейния вътрешенъ смисълъ. Много се говори за любовта, но какъ трѣбва да любимъ? Въ съвременното общество любовта се проявява по различни начини, но пакъ не се постига целта, която гонимъ. Обикновено, обектъ въ любовта на момата е момъкътъ; обектъ на момъка е момата. И двамата се обичатъ и мислятъ, че като се оженятъ, ще бждатъ щастливи. Но не излиза така. Тогава момата започва да търси вината въ момъка, а той въ момата. Раждатъ имъ се деца, и тѣ започватъ да мислятъ, че щастието ще дойде чрезъ децата имъ, но и тукъ се разочароватъ. Нѣкой обича знанието, но като го придобие, пакъ се разочарова. Разочарованието се дължи на неразбиране на любовта.

Сегашнитѣ хора не разбиратъ любовта нито по форма, нито по съдържание, нито по смисълъ. Да се разбере една дума по форма, по съдържание и по смисълъ, това значи, тя да произведе известно действие върху човѣшкия умъ, сърдце и воля. Ако държите една ябълка въ ржката си, вие ще имате частична представа за нея: каква е голѣмината и формата ѝ, каквъ е цвѣтътъ ѝ, дали расте въ България или другаде. Обаче, каквъ вкусъ има ябълката, и каква е нейната сила, вие не знаете. Има два вида ябълки: еднитѣ се раждатъ на дървото за познаване на доброто, а други — на дървото за познаване на злото. Първитѣ ще бждатъ сладки или горчиви, а вторитѣ — жестоки или милостиви. Отъ човѣка и отъ случая зависи, кое отъ дветѣ качества ще се прояви. Плодоветѣ на тѣзи дървета сж подобни на кжщички отъ пѣськъ, които децата си правятъ и развалятъ. Като огладнѣятъ, тѣ отиватъ у дома си и казватъ на майка си: Мамо, гладни сме, дай ни хлѣбъ! Следъ това пакъ излизатъ

внъ да правятъ и да развалятъ пѣсчнитѣ си кѣщички. Майкитѣ имъ ги питатъ: Кѣде бѣхте? — На работа. Такова е разбирането на сегашнитѣ хора за живота и така живѣятъ. Всѣки день строятъ кѣщи, уреждатъ градини, и всѣки день ги развалятъ. Христосъ опредѣля, какъ трѣбва да възлюбимъ Бога, и какъ — ближния си. Бога ще възлюбимъ съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, умъ и сила, а ближния си, като себе си.

Като се проследи пътътъ на човѣшкото развитие, виждаме, че човѣкъ расте физически, сърдечно, умствено и като душа. Значи, той минава едновременно презъ четири свѣта: презъ физическия, дето се развива тѣлото; презъ сърдечния, т. е. презъ страститѣ и желанията; презъ умствения, т. е. презъ свѣта на мисълта. Умствения свѣтъ наричаме още свѣтъ на безсмъртието, на съзнателната душа, на човѣшкото „его“, когато човѣкъ съзнава, че е отдѣленъ индивидъ. Човѣшкото „его“ наричаме още тѣло на Божествения духъ. Подъ „сила“ разбираме човѣшката воля, висшата проява на човѣка. Четиритѣ свѣта — физическиятъ, духовниятъ, умствениятъ и причинниятъ отговарятъ на четиритѣ тѣла на човѣка. Най-познато отъ всички е физическото тѣло, което се състои отъ три обвивки. Едната отъ тѣхъ е етерна, която излиза внъ отъ физическото тѣло на единъ-два сантиметра. Презъ нея минаватъ физическитѣ сили: електричеството и магнетизмътъ. Както обличаме физическото си тѣло съ дебели или тънки дрехи, за да го предпазимъ отъ студъ и горещина, така и етерната обвивка е здрава дреха на физическото тѣло, която го предпазва отъ внѣшни влияния. Етерната обвивка е свързана съ друга, наречена астрална, която управлява страститѣ. Тя предпазва човѣка, напримѣръ, отъ гнѣва, отъ желанието му да отмъщава и др. Астралната обвивка е свързана съ астралния свѣтъ, нареченъ подсъзнателенъ. Този свѣтъ е свързанъ съ широкия Божественъ свѣтъ, отдето черпи материали за съграждане на вѣтрешния или душевенъ животъ на човѣка. Душата представя истинския човѣкъ, който гради, твори и създава нѣщата. Както човѣкъ събира материали за съграждане на физическото си тѣло, така и душата събира материали за съграждане на Божественото си тѣло. Човѣкъ трѣбва да има кѣща, не само за гости отъ физическия свѣтъ, но той се нуждае и отъ кѣща за приемане на Господа. За съграждане на физическата кѣща не сѣ нуждни само греди, тухли, врати и прозорци, но тя трѣбва да бѣде красива, хигиенична и здрава. За съграждане на физическата кѣща е нуженъ планъ. На сѣщото основание е нуженъ планъ и за съграждане на

духовната, т. е. астралната и на Божествената кжща. Ангелитѣ даватъ планъ за тази кжща. Въ този смисълъ, страданията, които човѣкъ преживява, не сж нищо друго, освенъ събаряне на старата му кжща. Комисията, изпратена отъ разумния свѣтъ, преглежда кжщата, не я одобрява и дава разпореждане да се събори. Нѣкои кжщи се събарятъ до основи, а други — частично, споредъ времената и условията. Отъ вѣкове насамъ хората постоянно градятъ и събарятъ, защото не знаятъ, какъвъ е Божествениятъ планъ, и не могатъ да го приложатъ. Време е вече да се реализира Божествениятъ планъ. За съграждане на кжщитѣ си, хората употребяватъ камъни, тухли, греди, дъски и други материали. За съграждане на тѣлото си, тѣ употребяватъ храна, вода, въздухъ и свѣтлина. Така съграждатъ тѣлата си и хората, и животнитѣ. Опититѣ, които правятъ хората за съграждане на тѣлата си, сж резултатъ на човѣшкия духъ, а не на Божествения. Защо? — Защото работитѣ на Бога сж съвършени. Засега въ свѣта градятъ хората и ангелитѣ. И ангелитѣ правятъ грѣшки, но по-малко отъ хората. Когато казваме, че въ всѣки законъ има изключения, разбираме работитѣ на ангелитѣ, които не сж направили точно изчисленията си. Малки сж тѣхнитѣ погрѣшки, но все пакъ създаватъ изключения. За да се внесе обнова въ свѣтоветѣ, които хората създаватъ, Христосъ имъ препорѣчва любовъ къмъ Бога. Любовта на човѣка къмъ Бога се обуславя отъ връзката му съ Него. Колкото по-правилна е връзката, толкова по-силна е любовта.

Нѣкои питатъ, какъ можемъ да любимъ Бога, щомъ не сме Го видѣли. Питамъ: всичко, което човѣкъ обича, вижда ли го? Другъ пъкъ казва, че, докато не чуе и не види нѣщата, не вѣрва. Въ сжщностъ, човѣкъ вѣрва въ нѣща, които нито е видѣлъ, нито е чулъ. Понѣкога човѣкъ обича нѣщо, само като го е пипналъ. Какъ любятъ слѣпитѣ? Слѣпиятъ не вижда, но като пипне нѣкой предметъ, обиква го. Често любовта на слѣпитѣ е по-силна отъ тази на хората, които виждатъ. Въ сжщностъ, кои хора сж слѣпи, и кои иматъ очи? Който обича да граби, вижда по-добре отъ другитѣ. Такъвъ човѣкъ трѣбва да ослѣпѣе, т. е. да обърне погледа си къмъ духовния свѣтъ. Христосъ казва: „Ако дѣсното око те съблазнява, извади го и го хвърли навънъ.“ — Съ какво ще замѣсти дѣсното си око? — Съ пипане и чувствуване. Хората сж нещастни понѣкога по причина на своето физическо гледане. Тѣ гледатъ външно нѣщата, а не упражняватъ чувствуването, т. е. вътрешното си виждане. Напримѣръ, момъкъ срещне нѣкоя мома, хареса я външно и дава ходъ на чувствата си, безъ да познава

душата ѝ. Не се минава много време, той се разочарова от нея и става нещастенъ. Въ такъвъ случай, за предпочитане е да нѣмашъ това око, което може да те съблазни. Ако пипнешъ човѣка, ти ще го разберешъ по-добре, отколкото ако го видишъ. Пипането подразбира четене на писмото, което носи той. Отъ писмото му ще познаешъ всичко, което се крие въ гънкитѣ на неговата душа. За да разберешъ човѣка, трѣбва да се вгледашъ въ чъртитѣ на лицето му. Тамъ е написано всичко. Иначе, той може да се усмихва, да е любезенъ, а същевременно да ти мисли зло. Другъ нѣкой може да е мраченъ, затворенъ въ себе си, но е готовъ всѣки моментъ да ти направи нѣкакво добро. Значи, не е важно, съ какво мастило е написано писмото — съ черно, синьо или червено; важно е съдържанието му. Момата и момъкътъ могатъ да напишатъ едно писмо съ хубаво мастило, на красивъ, цвѣтистъ езикъ, а по съдържание да е хапливо. Има красиви хора, които хапятъ; има грозни, които милватъ. Въ лицето на такъвъ красивъ е изписана алчностъ, егоизъмъ, користолюбие и др. Като развивате зрението, слуха и другитѣ си сътвива, работете и върху вътрешнитѣ качества, напримѣръ, върху чувствителността. Чувствителниятъ може съ едно докосване до ржката на човѣка да познае, добъръ ли е, или не. Като се докосне до ржката на нѣкой красивъ, но лошъ човѣкъ, той изпитва неприятно чувство, като че ли се е докоснадъ до мечка.

Христосъ казва: „Нѣма нищо скрито въ свѣта, което да не се открие.“ Наистина, ако чувствителниятъ затвори очитѣ си и се докосне до ржката на нѣкого, може веднага да каже, добъръ ли е, или лошъ. Нѣщата сж скрити дотогава, докато не виждаме и не разбираме. Следователно, когато се казва, че трѣбва да любимъ Бога и ближния си, това значи, да прогледаме и да измѣнимъ живота си, да влѣземъ въ новитѣ условия. Това е естественъ стремежъ на човѣшката душа. Всѣки човѣкъ иска да бѣде здравъ, красивъ, разуменъ, а това се постига само при условията на новия животъ. Помнете: здравето на човѣка произтича отъ волята му, щастieto — отъ неговия умъ, а блаженството — отъ душата. Каквато е волята, такава ще бѣде и здравето ни; какъвто е умътъ, такава ще бѣде и щастieto ни; каквато е душата, такава ще бѣде и блаженството ни. Това не сж форми, не сж праздни думи, но реални нѣща, които можемъ да приложимъ и въ сегашния си животъ. Като градимъ кжща, даваме ѝ съответенъ стилъ. На училището даваме съответенъ стилъ, а не като на болница. Христосъ опредѣля, колко елемента взиматъ участие въ

съграждане на човѣшкото тѣло: умъ, сърдце, душа и сила, т. е. воля. Не можешъ да любишъ Господа само съ сърдцето, или само съ душата, или само съ ума си, или само съ волята си; трѣбва да Го любишъ заедно съ четиритѣ елемента. Чрезъ любовта човѣкъ постепенно организира силитѣ си. Първо ще организира сърдцето си, а после ума и душата. Когато се организира душата, казваме, че човѣкъ оживява. Въ духовния свѣтъ представятъ човѣка въ видъ на жива кѣща, която говори и се движи.

Трима майстори — скулпторъ, художникъ и магъ се сдружили да направятъ една обща работа. Скулпторътъ взелъ единъ камъкъ, издѣлалъ го и отъ него изваялъ човѣкъ. Художникътъ взелъ четката си и му турилъ цвѣтове, които го оживили. Магътъ му вдъхналъ животъ, и статуята станала живъ човѣкъ, който почналъ да говори. Не става ли сѣщото и въ живата природа? Отъ органическата и неорганическа материя Великиятъ скулпторъ изработва човѣка, съ неговитѣ външни и вътрешни удове. Съ четката си Великиятъ художникъ внася багрилнитѣ вещества — червенитѣ кръвни тѣла, и най-после дохожда Великиятъ Магъ, който му вдъхва дихание на животъ, и той става жива душа.

Физическиятъ свѣтъ, въ който живѣемъ, е неорганизиранъ, но трѣбва да се организира. — Какъ? — Чрезъ любовта. Затова е казано, че човѣкъ трѣбва да люби Бога. Безъ любовъ къмъ Бога нѣма животъ. Това виждаме въ младата мома и младия момъкъ. Като се оженятъ, първата имъ работа е да си направятъ кѣща. Защо имъ е нужна кѣща? — За детето, което ще дойде. Детето е тѣхниятъ Богъ. Следователно, отъ любовъ къмъ детето тѣ си строятъ кѣща. Нѣкои хора не си правятъ кѣщи. Въ това отношение тѣ приличатъ на птички, които не си правятъ гнѣзда, но снасятъ яйцата си или въ чужди гнѣзда, или въ дупкитѣ на дърветата. Никой не имъ иска наемъ, затова тѣ сѣ безгрижни. Тѣхното положение не е като на онѣзи хора, които плащатъ стотици лева наемъ за една обикновена стая, подобна на дупка. И това правятъ съвременнитѣ културни хора на XX в.! Живѣешъ въ една такава дупка две-три години и следъ това носишъ последствията на този затворъ. И като излѣзешъ отъ него, благодаришъ, че си се освободилъ отъ хазяитѣ. И хазяитѣ благодарятъ, че се освободили отъ наемателитѣ си. Лесно се освобождава човѣкъ отъ външнитѣ си наематели, но какво ще прави, когато дойде детенцето имъ, тѣхниятъ вътрешенъ наемател? То плаче всѣка нощъ, налага се, иска това-онова, а майката не може да спи, не е свободна да си легне. Детето плаче и, като не може да го успокои, тя събужда бащата, и

той да се занимае малко съ него. Бащата казва, че това не е негова работа, майката е длъжна да гледа детето си. Това не е любовъ къмъ Бога, това е неразбиране на великия Божи законъ. Защо плаче детето? — Защото вижда, че се излъгало. То казва; Нѣма любовъ въ този свѣтъ. Много платихъ, малко получихъ. Обаче, майката го взима въ рѣцетъ си, окѣпва го, нахранва го и, като задоволи нуждитъ му, то се успокоява и казва: Сега съмъ доволенъ, има смисълъ животътъ.

Човѣкъ има наематели и вѣтре въ себе си, които го правятъ недоволенъ. Днесъ жената е недоволна, не ѝ се живѣе. Мжжътъ ѝ купи нѣщо, залъже я. Утре мжжътъ е недоволенъ. Жената му направи баница, задоволи го. Обаче, това сѣ залъгалки, съ които хората временно се успокояватъ. Недоволството не трѣбва да се залъгва, а трѣбва да се възпита. Това се постига чрезъ прилагане на любовта. Ние трѣбва да възлюбимъ Бога съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. Ако сърдцето не работи, и душата нѣма да работи; ако умътъ не работи, и волята нѣма да работи. Това е вѣтрешната връзка между силитъ въ човѣка, чрезъ които той се възпитава. Да възпитаешъ единъ човѣкъ, това значи, да го поставишъ въ правия пѣтъ на живота, да може самъ той да работи.

Хората се възпитаватъ и самовъзпитаватъ, но нѣматъ резултати. Защо? — Защото сѣ започнали да работятъ първо съ сърдцето си, после съ ума си, а сѣ пренебрегнали душата си. Въ това, именно, се заключава погрѣшката на сегашния вѣкъ. Сегашнитъ хора не сѣ минали презъ еволюцията на душата си, а само презъ еволюцията на ума и на сърдцето си. Тази е причината, поради която хората сѣ недоволни. Не можете да прескочите едно или нѣколко стѣпала, за да стигнете по-скоро върха. Който мисли, че съ прескачане на стѣпалата ще стигне по-скоро върха, той прилича на философи, които изнасятъ криви заключения за живота.

Единъ философъ обичалъ да се излежава подъ сѣнкитъ на дърветата и да размишлява. Единъ день легналъ подъ едно дърво, облегналъ се и заспалъ дълбокъ сънъ. Като се събудилъ, било вече тъмно, смрачило се. Той си казалъ: Чудно нѣщо, колко скоро се мръкна! Едно време лѣтнитъ дни бѣха по-дълги.

Другъ философъ легналъ подъ една круша да си почине и да размишлява върху живота. Това било презъ единъ топълъ есененъ день. Както размишлявалъ, вдигналъ очитъ си къмъ дървото и видѣлъ, че на него имало круши. Сега започналъ да мисли: Каква голѣма

несъобразностъ има въ природата. Тази круша е толкова голѣма, а плодетѣ ѝ малки. Тиквата пъкъ е малко растение, съ голѣми плодове. Не можа ли Богъ да направи точно обратното: на крушата да даде голѣми плодове, а на тиквата — малки? Като размишлявалъ върху този въпросъ, унесълъ се и заспалъ. За да му даде добъръ урокъ и да го освободи отъ кривото заключение, Богъ изпратилъ силенъ вѣтръ, който раздвижилъ клонетѣ на крушата и свалилъ нѣколко плода на земята. Една круша паднала точно на носа на философа и го разкървала. Той се стресналъ, пипналъ носа си и видѣлъ кръвъ. Веднага се сътилъ за своето криво заключение и казалъ: Благодаря, Господи, че крушата нѣма голѣми плодове като тиквата. Ако една малка круша можа да разкърва носа ми, какво щѣше да стане съ мене, ако върху главата ми бѣше паднала една тиква?

И сегашнитѣ хора разсѣждаватъ като този философъ. Тѣ седатъ подъ крушата и си казватъ: Защо Господъ е турилъ на нашето дърво такива малки плодове? — Ако Господъ бѣше турилъ тиква на това дърво, главата ти щѣше да пострада. Колкото по-малки сѣ плодетѣ на вашата круша, толкова по-добре за васъ. Вие имате много желания, безъ да подозирате, че тѣ сѣ взривни вещества. Благодарете и за малкитѣ желания, защото Божествениятъ животъ започва съ малки величини; реализирате ли малкитѣ желания, тѣ ставатъ господари на голѣмитѣ. Като се стремѣлъ да реализира голѣмитѣ си желания, човѣкъ прескочилъ едно стѣпало отъ стълбата на развитието си, поради което днесъ егоизмътъ, гордостта, алчността сѣ взели надмощие въ него. Нѣкой мисли, че знае много. — Ако знае много, защо не се освободи отъ смъртта? Ще възразите, че като се е родилъ, човѣкъ непременно трѣбва да умре. Това е вѣрно, но не въ абсолютенъ смисълъ. Кѣща, която е съградена само върху четири кола, непременно ще се събори, но не е така съ кѣщата, която е построена на здрава основа. Сѣщото виждаме и въ природата. Растения, които иматъ слаби коренчета и клончета, лесно изсъхватъ. Обаче, онѣзи растения, които иматъ здрави, дебели корени, издържатъ на голѣми бури и вѣтрове. Тѣ се отличаватъ съ дълъгъ животъ. Идеалиститѣ пренебрегватъ материалния животъ и казватъ, че човѣкъ не трѣбва да пуца коренитѣ си дълбоко въ материята. Напротивъ, ще слизашъ дълбоко въ материята, за да извлѣчешъ онѣзи материали, отъ които ще се ползувашъ въ бѣдеце. Колкото по-дълбоко слиза човѣкъ въ

материята, толкова по-големи страдания има и толкова по-големи опитности и поука извлича.

Съвременните хора се връщат сега към еволюцията на душата, към степенята, която са прескочили. Въ бъдеще ще минат през еволюцията на силата. Казано е, че Царството Божие не е съградено върху ума или върху сърдцето, но върху силата. Ние трябва да любим човъка дотолкова, доколкото нашият ум, нашата душа, нашето сърдце и нашата сила представят обект на любовта. Любовта, за която хората говорят, се обуславя от материалните условия на живота. Затова често някои казват, че не обичат хората. За тях това е естествено. Те обичат, за да вземат нещо. Кой ще седне под някоя суха круша? Крушата, под която ще седнеш, трябва да има не само листа, но и плодове. Кого не обичат? — Който няма листа и плодове на дървото си. Такъв човек наричат демагнетизиран; той е изчерпан, няма какво да даде. Той минава за лош, за неразбран човек, но и другите, които не го разбират, не се различават много от него. Всички се оплакват, че не го разбират, но и той не разбира хората. Не е лесно да разбереш човек. — Да се обичаме! — И това не е лесно. Обаче, колкото е мъчно да обичаш човек, толкова е лесно да го обичаш. Ако дадеш на човек нещо от своя ум, от своето сърдце, от своята душа и сила, той непременно ще те обича. Затова Бог казва, че трябва да Го любим, за да получим нещо от Него. Той казва: Късайте от плодето на дървото на живота, за да бъдете силни, да проявите любовта, правдата, милосърдието, кротостта и въздържанието. Само така човек може да прояви характер; само така може да кали волята си. Който има силна воля, той е кротък и смирен. Ще кажете, че не искате да бъдете кротък като овца. — Овцата не е кротка. Тя има мекота, а не кротост. Големи усилия е проявила овцата, докато стане овца. Тя някога е била вълк, и после е станала овца. Който иска да придобие мекота, любов, да се храни с овче месо. Щом придобие тези качества, повече не се нуждае от такова месо. Човек трябва да знае, каква храна е нужна за развитието на ума, на сърдцето и на волята му. Бъдещата наука ще посочи пътя на човек и въ това отношение. Колкото по-здрав къща иска да си направи човек, толкова по-здрав материал избира. Същото се отнася и до телото. Храната, която употребявате, трябва да бъде здрава, чиста, доброкачествена. От храната зависи здравето на човек. Всяка храна трябва да отговаря на развитието на човек. Споредъ

степенята на умственото и духовното си развитие, нѣкои се хранятъ съ месо, други — съ растителна храна, а трети — съ плодове. Важно е да знае човѣкъ, какъ да се храни. Когато дойде до еволюцията на душата, човѣкъ ще се храни съ плодове. До това време той ще употребява месо или растителна храна и ще отговаря за всѣко насилие, направено върху живитѣ същества. Въ книгата на живота се пише за всѣки човѣкъ, колко птици, колко дивечъ, колко говеждо месо е изялъ презъ всичкитѣ години на съществуването си на земята, като въ пансионъ, и ще го заставятъ да плаща.

Страданията на съвременнитѣ хора се дължатъ, именно, на преяждането и на безразборното хранене. Майката на човѣчеството — Ева, се осмѣли да яде само единъ пѣтъ безъ позволение отъ забранения плодъ и скѣпо плати за това ядене. Осемъ хиляди години се изминаха, откакъ тя яде отъ плода на дървото за познаване на доброто и на злото, но и доднесъ още не е изплатенъ този обѣдъ. Змията ѝ казваше: „Ако ядешъ отъ този плодъ, ще научишъ всички тайни въ свѣта и ще станешъ като Бога.“ Тя не стана като Бога, но научи много тайни. Обаче, и доднесъ още плаща за знанието, което научи преждевременно. Желая всички хора да докажатъ съ живота си, че могатъ да не грѣшатъ като Ева. Това значи, че сѣ научили урока си и изправили погрѣшката на Ева.

Казано е да възлюбишъ Бога съ всичкия си умъ. Съ това се подчъртава, че човѣкъ трѣбва да люби Бога и съ мисълта си. Достатъчно е да отправишъ ума си въ умствения свѣтъ, за да възприемешъ онѣзи сили, чрезъ които можешъ да любишъ Бога. Може ли умътъ ти да разбере законитѣ на умствения свѣтъ, ти ставашъ творецъ. Само така човѣкъ може да изработи характеръ въ себе си. Следователно, ако искашъ да бждешъ здравъ, волята ти трѣбва да бжде свързана съ сърдцето ти; за да бждешъ уменъ, волята ти трѣбва да бжде свързана съ твоя умъ; за да имашъ правилни отношения къмъ всички хора, волята ти трѣбва да бжде свързана съ твоята душа; за да имашъ устойчива и силна воля, душата ти трѣбва да бжде свързана съ Божествения Духъ.

Правете всѣки день опити, да видите, обичате ли Бога съ ума, съ душата, съ сърдцето и съ силата си. Какъ ще направите опита? Представете си, че искате да направите добро на нѣкого. Ще се стремите, въ доброто да участвуватъ и четиритѣ елемента: умътъ, сърдцето, волята и душата. Онзи, на когото ще направите доброто, е обектъ; начинътъ, по който ще направите доброто, трѣбва да включва силитѣ на ума, на

сърдцето, на душата и на волята. Така направено, то е Божествено добро, т. е. вие сте се свързали съ сърдцето, съ ума, съ душата и съ силата на Бога. Мислете за Него като за абсолютна реалност. Като се свържете съ Бога, за моментъ Той може да ви вземе въ своя свѣтъ, да видите и разберете, какво значи любовъ. Опасно е да влѣзете въ този свѣтъ, защото не бихте желали да се върнете обратно на земята. Затова Божествениятъ свѣтъ е затворенъ за хората. Когато бждатъ готови, и този свѣтъ ще се отвори за тѣхъ, както днесъ е отворенъ физическиятъ свѣтъ.

„Да възлюбишъ ближния си, като себе си“ — втората важна заповѣдь. Не се казва да възлюбишъ слабия, но ближния си. Кой е твоятъ ближенъ? — Всѣки страдащъ, когото срещнешъ на пътя си. Да го възлюбишъ, това значи да го свържешъ съ ума, съ сърдцето, съ душата и съ силата на Бога. Радвайте се, че сте връзка между Бога и вашия ближенъ. Само така вие ще изправите погрѣшките си къмъ него. Нѣкога сте го обидили, съблазнили или спънали въ развитието му. Страданията на вашия ближенъ сж условия, които благоприятствуватъ за свързването му съ Бога. Вие пъкъ ще послужите за посрѣдникъ. Все трѣбва нѣкой да ви подаде ръка, да ви извади отъ водата, въ която се давите. Безъ страдания човѣкъ не може да намѣри Бога. Казано е въ Писанието: „Богъ толкова възлюби свѣта, че пожертвува своя Единороденъ Синъ, за да не погине всѣки, който вѣрва въ Него.“

„Да възлюбишъ Господа.“ „Да възлюбишъ ближния си“. Това сж две заповѣди, които иматъ и научно, и практическо значение за човѣка. Какъ вие схващате тѣзи заповѣди, не е важно; важно е да любите. Щомъ любите, Богъ ще изпрати Учителъ, Който да ви открие вжтрешния смисълъ на любовта. Тогава нѣма да се питате, защо трѣбва да любите Бога и ближния си. Какво ще стане съ васъ, ако само себе си обичате? Когото срѣщнете, все за себе си ще говорите. Ще дойде день, когато близките ви ще престанатъ да ви посещаватъ. Не само това, но, който не е съгласенъ съ вашето мнение, ще го налагате на общо основание. И тогава всѣки ще бѣга отъ васъ. Какъвъ смисълъ има да посещавате човѣкъ, който, въ края на краищата, ще ви набие? Вие ще го помните и на този, и на онзи свѣтъ. Както се помни човѣкъ съ злото, което ви е направилъ, така се помни и съ доброто, и съ любовта си къмъ васъ. Христосъ се изявилъ на свѣта, именно, чрезъ закона на любовта. Приложете и вие любовта, за да се изявите на своя ближенъ. Не е важно да знаете, какво представя любовта; важно е да я приложите. Вие се ползвате отъ слънчевата

свѣтлина и топлина, безъ да знаете, какво представя слънцето, отъ какви елементи е съставено и т. н. Истинското знание се заключава въ любовта. Какъвъ смисълъ има многото знание, ако мъжътъ бие жена си? Много знае той, но не знае, какъ да въздържа ръката си. И жената ходи на черква, слуша духовни проповѣди, но като се върне у дома си, все ще набие едно отъ децата. Ако я питатъ, защо го бие, ще каже, че иска да му намѣсти ума, или да го накара да прояви любовта си.

Всички хора се питатъ, отде идатъ страданията. Лесно се отговаря на този въпросъ: страданията идатъ или отъ мъжетъ, или отъ женитъ, т. е. или отъ ума на човѣка, или отъ сърдцето му. Единъ българинъ ималъ голѣма слабостъ къмъ виното. Всѣкога билъ пиянъ. Каквото печелилъ, все на кръчмаря давалъ. Единъ день жена му го дочекала предъ вратата съ тояга въ ръка — тя била здрава, силна българка — ударила го силно по ръката и я счупила. Следъ това му помогнала да влѣзе вкъщи и го попитала: Ще пиешъ ли пакъ? — Повече нѣма да пия. На другия день отишълъ при единъ чаръкчия да му намѣсти счупената ръка. Той го запиталъ: Какъ стана, че счупи ръката си? — Остави се, лошо паднахъ отъ коня. Тоягата го направила трезвенъ. Тази тояга играе въ ржцетъ на родители, на учители, на началници, на министри и помага на хората да изтрезняватъ. Да изтрезнѣе човѣкъ, това значи, да престане да грѣши.

Природата си служи съ другъ методъ — съ смъртта. Когато иска да накара човѣка да не грѣши, тя праща смъртта. Като го бутне съ ръката си, човѣкъ умира. Турятъ го на гърба, скръстватъ ржцетъ му и го носятъ на онзи свѣтъ. Скръстенитъ ржце показватъ покаяние. Човѣкъ се разкайва и казва, че нѣма повече да грѣши. Нѣкои хора, като умиратъ, обръщатъ се съ гърба нагоре, срамъ ги е да гледатъ Бога. Смъртта учи човѣка да живѣе по умъ, по сърдце, по душа и по воля. Като мине презъ зоната на смъртта, той все ще научи нѣщо. Въ първо време той се обезсърдчава, но после силитъ на ума, на душата и на волята му идатъ на помощъ, и той се насърдчава.

Какво трѣбва да се прави днесъ, за да може човѣкъ да преодолява мъчнотиитъ въ живота си? Единственото спасение е въ прилагането на Христовото учение. Като прилага, човѣкъ дохожда до познаване на себе си. Така той разбира, съ какъвъ капиталъ разполага и какво му липсва. Христовото учение дава методи за справяне съ отрицателнитъ сили въ себе си. Напримѣръ, омразата, завистта сж отрицателни сили, които тровятъ човѣшкия организъмъ. Достатъчно е да погледнете въ

спектроскопа, за да познаете, какви елементи или съединения наблюдавате чрезъ него. По свѣтлигѣ и тъмни линии въ спектъра познавате присѣтствието на известни елементи. По сѣщия начинъ, достатъчно е да погледнете линиитѣ и силитѣ, които действуватъ въ ума, сърдцето, душата и волята на човѣка, за да познаете, какви чувства, мисли и желанія го стимулиратъ. Страданията на човѣка показватъ степента на дисхармонията между елементитѣ умъ, сърдце, душа и воля. Щомъ се премахне дисхармонията, и страданията изчезватъ. Както водата въ природата играе важна роля за живота на организмитѣ — растения, животни и хора, така и навлизането на човѣка по-дълбоко въ гѣстата материя на живота води къмъ израждане. Водата е потрѣбна за организмитѣ въ опредѣлено количество. Увеличи ли се количеството ѝ, тѣ се удавятъ. Пазете се и вие, да не се удавите въ живота.

Христосъ казва на ученицитѣ си: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. Да възлюбишъ ближния си, като себе си.“ Хората се питатъ: Кой Богъ трѣбва да възлюбимъ? — Видимиятъ. Обаче, както майката е невидима за детето, докато е още въ утробата ѝ, така за много хора Богъ е незидимъ и непознатъ. Тѣ сѣ още въ утробата на Бога, не сѣ излѣзли отъ Него. Като излѣзатъ вѣнъ отъ Него, ще Го виждатъ, безъ да Го познаватъ. Много време ще трѣбва да мине, за да Го виждатъ и познаватъ. Който казва, че е видѣлъ Бога и Го познава, той е роденъ вече, стѣпилъ е на краката си, опиталъ е благостта и добротата на своята Майка. Той вѣрва въ сѣществуването на Бога. Всички философи въ свѣта да го разубеждаватъ, нѣма да успѣятъ. Той има такива опитности, които предъ нищо не могатъ да се пренебрегнатъ. Напримѣръ, нѣкой човѣкъ предсказва едно и сѣщо нѣщо десетъ пѣти, и десетъ пѣти се случва точно така, както е предсказалъ. Ще кажете, че може да е нѣкакво съвпадение. — Съгласенъ съмъ, и това се случва. Какво ще кажете, ако единъ човѣкъ предсказва нѣкои нѣща 999 пѣти, И нѣма нито едно изключение въ предсказанията му? Не остава нищо друго, освенъ да ги приемете за вѣрни и истинни. Богъ говори на хората, и тѣ казватъ това, което сѣ чули отъ Него. Казаното се сбѣдва. Вѣрвате ли тогава въ сѣществуването на Бога? Ще дойде день, когато всички ще познаватъ Господа, отъ малко до голѣмо. Тогава всички ще познаватъ видимия Богъ и нѣма да се съмняватъ въ сѣществуването Му. Който се съмнява въ Бога, той Го изхвѣрлилъ отъ себе си.

Нова култура е нужна на сегашното човѣчество. Новъ, разуменъ миръ е нуженъ на хората — миръ, който да промѣни лицата имъ, да смекчи и облагороди сърдцата имъ, да внесе повече свѣтлина въ умоветъ имъ. На много хора днесъ очитъ сж жълти. Защо? — Черниятъ дробъ е разстроенъ. — На много хора цвѣтътъ на лицето имъ е черенъ. — Защо? — Защото живѣятъ въ тъмнина, подъ голѣми сѣнки. При това положение тѣ ще бждатъ болни. Опасни сж сѣнкитъ на голѣмитъ дървета. Нѣкой живѣе подъ сѣнката на дърво, чиито клоне сж израсли отъ паритъ отъ милионитъ на свѣта и мисли, че може да бжде щастливъ. Казвамъ: Братко, ако мислишъ, че съ милионитъ на свѣта ще бждешъ щастливъ, знай, че и въ десетъ живота не можешъ да изкупишъ грѣховетъ, които си направилъ съ тѣзи милиони. Помнете: Спасението на човѣка се заключава въ истинското творчество, въ истинския градежъ. Това значи, да съгради своето астрално тѣло, своето умствено тѣло и тѣлото на своята душа. Нѣма ли връзка между ума, сърдцето и душата, тѣлото започва да боледува. Щомъ боледува тѣлото, духътъ не може да се прояви. — Какъ можемъ да градимъ? — Като възлюбите Господа съ ума, съ сърдцето, съ душата и съ силата си, а ближния си като себе си. Безъ любовъ не може да градите. Любовта носи материали, възможности и условия за градежъ. Който се научилъ да гради за себе си, ще гради и за ближния си. Като срещне нѣкой страдащъ, той нѣма да го нагруби, да го нарече глупакъ, но ще се спре да поработи малко върху неговата постройка. — Ако е беденъ и нѣма срѣдства, какъ ще му помогне? — За онзи, който желае да помага на слаби и на страдащи, сиромашия не сжществува. Споредъ мене, ако богатиятъ не отваря сърдцето и кесията си за бедни и страдащи, той самъ е беденъ. Ако сиромаштъ жертвува всичко, което има, за благото на своя ближень, той е богатъ човѣкъ. Не е нужно да спасявате цѣлъ свѣтъ. Посадете една ябълчна сѣмка и я оставете, тя сама ще си работи. По-нататкъ има кой да работи за нея. Бждете носители на новото учение, да станете проводници между хората и ангелитъ, между ангелитъ и Бога.

Какво трѣбва да правите, ако сърдцето ви е стегнато и не се отваря? — Ще се свържете съ сърдцето на Бога и ще се движите по Неговия пулсъ. Тогава ще се освободите отъ болеститъ на сърдцето. Много болести се дължатъ на сърдцето, на нечистата кръвъ. Напримѣръ, венерическитъ болести, живеница, скрофули и др. се дължатъ все на сърдцето. Както въ бактериологическитъ институти, за научни цели, култивиратъ различни

бацили, при специфични условия, така и въ природата има скрити сили, които сж опасни за човѣшкия организъмъ. Съ своето изопачено сърдце човѣкъ се домогва, именно, до тѣзи сили, влага ги въ сърдцето си и заразява не само своята кръвъ, но и кръвта на редъ поколѣния следъ себе си. Така се явяватъ опасни, неизлѣчими болести, които тровятъ кръвта на съвременното човѣчество. За да се освободи отъ това зло, човѣкъ трѣбва да възлюби Господа съ всичкото си сърдце, да употреби сърдцето си за градежъ на своето тѣло, а сжщевременно да помага въ градежа и на своя ближень. Който гради така, той е неуязвимъ за всички болести. Страдате ли отъ нѣкаква опасна болестъ, не казвайте, че ви е сполетѣло голѣмо нещастие, но кажете: Благодаря Ти, Господи, че си решилъ да ме очистишъ. Отъ Божествено гледище микробитѣ, бацилитѣ сж метли, съ които разумнитѣ сжщества чистятъ нечиститѣ дворове и кѣщи на хората.

Дошло е време, сегашнитѣ хора да приложатъ Божествената хигиена. Тя изисква отъ всички новъ, чистъ животъ. Нека всички народи приложатъ тази хигиена и ще видятъ, колко болести ще останатъ и колко смъртни случаи ще има. Нека държатъ статистика и я сравнятъ съ досегашната. Приложете новата хигиена следъ войната. Ще кажете, че тази хигиена е противъ науката. Не само че не е противъ науката, но тя включва цѣлата съвременна наука въ себе си. Въ сжщностъ, една наука, една хигиена сжществува, тя е Божествената. Божествената медицина лѣкува сто на сто. Ако нѣкоя медицина лѣкува болеститѣ само десетъ на сто, тя не може да ви помогне. Природата сама лѣкува 50%, човѣкъ се лѣкува 25%, значи, за лѣкаря остава само 25%. Ако и това не може да даде, кѣде остава неговата наука?

Ние не се обявяваме нито противъ науката, нито противъ религията, нито противъ държавата. Ние желаемъ и на науката, и на религията, и на държавата да станатъ по-голѣми, да си направятъ по-голѣми прозорци, да влиза повече свѣтлина. Ние желаемъ, хората да бждатъ свободни, да нѣматъ страхъ за бждещето си. Ако една кѣща е слаба, нѣма защо да се страхувате. Ще дойде комисия да я прегледа. Щомъ не може да издържи, ще я съборятъ и ще съградятъ нова. Всѣко събаряне подразбира новъ градежъ, новъ опитъ. Всичко, което става въ свѣта, е за добро. Като гради ново здание, човѣкъ разширява и ума, и сърдцето, и душата си, за да възприеме повече отъ Божията Любовь. Той ще се научи да работи, както е работилъ Богъ и както днесъ още продължава да работи. Само при това положение, човѣчеството може да разчита на възвишени и напреднали

майки и бащи, на разумни и напреднали духовници, учители, съдии, управници и др.

Сегашнитѣ хора не вѣрватъ въ сѣществуването на духове, т. е. на духовния свѣтъ. Тѣ искатъ да ги убедишъ въ сѣществуването на Бога. Щомъ не вѣрватъ въ Него, не удобряватъ начина, по който свѣтътъ е създаденъ, нека тѣ станатъ богове поне за семейството си. Мжжътъ е единиятъ богъ, жената — вториятъ. Нека създаватъ безсмъртни деца, нека поставятъ дома си на основа на щастието и го представятъ за образецъ на всички семейства. Отъ две хиляди години насамъ Христосъ проповѣдва, но едва днесъ учението Му се възприема, както трѣбва, а хората вече очакватъ резултати и се разочароватъ и обезвѣряватъ. Решавали ли сте съзнателно задачи на сърдцето, да приложите любовта въ нейната пълнота? Опитвали ли сте да станете скулптори на себе си, да извадете такъвъ образъ, който да отговоря на първичния, създаденъ по образъ и подобие на Бога?

Давидъ е казалъ: „Въ грѣхъ ме зачена майка ми.“ Тукъ думата „грѣхъ“ означава тъмнина. Какво правятъ разумнитѣ хора, когато останатъ въ тъмнина? За да не се блѣска въ предметитѣ, които сж поставени на пѣтя имъ, тѣ турятъ ржцетѣ си напредъ, опитватъ околната обстановка. Това сж хора, които работятъ съ душата си. Ето защо, когато попаднете въ тъмнина, правете и вие сжщото. Не въртете бастона си на една и на друга страна, но опитвайте съ него, да нѣма нѣкаква опасностъ предъ васъ. Използвайте днесъ вашия бастонъ да минете въ по-високо положение, да станете човѣкъ-ангелъ.

Правете опити да се свързвате съ силитѣ на разумната природа чрезъ ума, сърдцето, душата и волята си. Така ще разберете живота на минералитѣ, на растенията, на животнитѣ, на всички хора и ще се учите отъ всичко. Ако първиятъ опитъ излѣзе несполучливъ, направете втори, трети и т. н. Не се обезсърдавайте, защото Богъ работи въ свѣта, въ всѣка жива душа. Той ги обединява. Той самъ може да свърши работата си и безъ мене, но като ви говоря, азъ ускорявамъ вашата еволюция. Това, което можете сами да постигнете въ една година, съ мене ще го постигнете въ единъ день. Кажете ли нѣкой, че не иска да учи, че нѣма нужда отъ учителъ, той е въ положението на животно. И животното си маха по цѣлъ день опашката, за нищо не иска да знае. Но човѣкъ не трѣбва да спира на едно мѣсто; той трѣбва да учи, има нужда отъ учителъ. И азъ се уча да махамъ бастона си по особенъ начинъ. И васъ ще науча на

това изкуство. Махайте бастона си въ посока на ума, на сърдцето, на волята и на душата. Когато отивате въ посока на сърдцето си, ще движите бастона си по права линия; когато вървите по посока на душата си, ще го движите въ плоскостъ; когато вървите въ посока на волята си, ще го движите въ три измѣрения, въ измѣренията на куба; и най-после, вървите ли въ посока на своята сила, ще го движите въ центъра. Тръгнете ли въ едно направление, не се връщайте назадъ. Възприемете ли една Божествена идея, дайте ѝ първо широчина, или дължина; после — пространственостъ — широчина и дължина, следъ това — триизмѣрностъ — обемъ и най-после, съ силата на своя духъ, вложете въ нея съдържание и смисълъ. Това значи, да люби човѣкъ съ ума, съ сърдцето, съ душата и съ силата си. Това е проповѣдвалъ Христосъ на ученицитѣ си — да се напълни душата имъ съ Божествени идеи, съ Божествено съдържание, което да ги повдигне. Какво прави разумниятъ човѣкъ, като срещне едно говедо, което свободно маха опашката си? Той не му проповѣдва, но го насочва тамъ, дето има добра паша и чистъ изворъ. Всички хора сж поставени при добри условия, на всички е показано, кѣде има изобилна и доброкачествена храна и чиста вода, но малцина използватъ добритѣ условия. Повечето хора се отклоняватъ отъ пътя си и, като умратъ, близкитѣ имъ казватъ: Умрѣ, горкиятъ, но поне изпълни задълженията си като човѣкъ. — Нищо не е изпълнилъ той. Градилъ и разрушавалъ, т. е. живѣлъ по старъ начинъ. Новиятъ животъ подразбира новъ начинъ на градене. Христосъ дава дветѣ заповѣди на съвременнитѣ хора, за да ги освободи отъ вѣчното разрушаване. Трѣбва ли въ бѣдеще човѣкъ да постѣпва като скорпиона, който самъ се отравя, ако не може да унищожи неприятеля си.

Желая на всички хора да се движатъ по права линия, по плоскостъ, по тритѣ измѣрения и най-после да се слѣятъ съ Божествения центъръ, въ който се влива Божественото съдържание. Така трѣбва да се движатъ всички хора, за да съградятъ нови домове, нови църкви, нови училища.

Желая, всѣки човѣкъ да стане силенъ по умъ, по сърдце, по душа и по воля, за да използва силата си, както за своето благо, така и за благо на своя ближень.

20. Беседа отъ Учителя, държана на 27 октомврий, 1918 г. София.

Призиванитѣ

„И начнаха всичкитѣ, като на единѣ умѣ, да се отричатъ“.

Лука 14:18 — 20.

Като четете 14. глава отъ Лука, виждате въ нея само извадки отъ една дълга беседа, въ която Христосъ е развивалъ общи принципи за човѣчеството. Казва се тамъ, че нѣкой си чловѣкъ направилъ голѣма вечеря и поканилъ мнозина. Говори се за поканени на вечеря. Думитѣ „покана и култура“ иматъ нѣщо общо. Подъ „култура“ се разбира материалното и духовно развитие на единѣ народъ; всѣко нововъведение сжщо е култура; всѣко излизане отъ едно състояние въ друго е пакъ култура. Думата „поканенъ“ подразбира излизане на човѣка отъ обикновеното му положение, за да влѣзе въ необикновено положение. Наистина, да бждешъ поканенъ на голѣма вечеря, ти трѣбва да излѣзешъ отъ всѣкидневното си състояние и да влѣзешъ въ ново, празнично състояние. Какво отношение има между тримата, които се отрекли? Първиятъ се отреклъ подъ предлогъ, че отива да прегледа нивата си; вториятъ се отреклъ, за да опита петтѣ чифта волове, които купилъ, а третиятъ, защото се оженилъ. Тримата, които се отрекли отъ поканата, представятъ три категории хора, които не приематъ новата култура: първата категория хора се отказватъ, защото отиватъ на нивата си; втората категория се отказватъ, защото отиватъ да опитатъ воловетѣ си, а третата, защото отиватъ да се женятъ.

Тритѣ категории хора, които се отрекли отъ културата на Христа, могатъ да се уподобятъ на сѣмето, което е паднало въ неблагоприятни условия. Първата категория хора е сѣмето, паднало на пѣтя; втората категория — сѣмето, паднало между трѣнетѣ, а третата — сѣмето, паднало на камѣкъ. На мнозина Христосъ предложи новъ пѣтъ, нова култура, покани ги къмъ новъ животъ, но всички се отказаха. Тѣ предпочетоха да се занимаватъ съ нивитѣ си, да завладѣватъ земи, да разширяватъ границитѣ си. Евреитѣ бѣха първата категория хора, които се отрекоха подъ предлогъ, че трѣбва да обработватъ нивитѣ си. Тѣ казаха на Христа: Не сме съгласни съ твоето еретическо учение. Следъ това Го разпнаха. Христосъ посочи новия пѣтъ и на латинската раса, която се занимаваше съ петтѣ чифта волове, но и тя се отказа. Въ края на краищата, тя създаде инквизицията въ името на Христа. Историята казва,

че 50 милиона хора сж пострадали отъ инквизицията. Третата категория хора сж съвременнитѣ, които се женятъ и се отказватъ отъ новата култура. Тѣ казватъ: Защо ни трѣбва нова култура, новъ животъ? Докато има какво да ядемъ и да пиемъ, ще ядемъ, ще пиемъ и ще се веселимъ съ женитѣ си и съ своитѣ деца. — Това не е особена философия. Така е казалъ и Соломонъ, който ималъ 300 жени и 600 наложници. Следъ като опита всички блага на земния животъ, Соломонъ каза: „Суета на суетитѣ, всичко е суета“! Днесъ и вѣрващи, и безвѣрници цитиратъ мисълта, която Соломонъ нѣкога казалъ, като иматъ предъ видъ и физическия, и духовния животъ. Не е така. Соломонъ извадилъ това заключение, следъ като опиталъ всички преходни блага на земята. Ти, който вадишъ сжщото заключение, изпиталъ ли си суетата на всички блага? Ако не си ги изпиталъ, нѣмашъ право да говоришъ така. Ако пъкъ вадишъ заключение отъ твоя личенъ животъ, отъ глупоститѣ, които ти си вършилъ, тѣ не могатъ да се подведатъ подъ общъ знаменателъ, отъ тѣхъ не може да се създаде философия на живота.

Какво представя нивата, която хората обработватъ? — Това е човѣшкото тѣло. Младата мома се оглежда по нѣколко пѣти на день въ огледалото, доволна е отъ себе си, не иска да се жени. — Защо? — Не иска да стане майка, да ражда деца — нивичката си гледа. Момъкътъ се разхожда свободно по улицитѣ, вдига и слага бастона си, не иска да се жени, да стане баща и да се ограничи. Така постѣпватъ онѣзи, които служатъ само на своята нива, били тѣ млади или стари. И старата баба казва, че младитѣ вършатъ глупости. — Не е глупаво това, което вършатъ младитѣ. Не всички млади сж глупави, и не всички стари сж умни. Мѣтни ли сж малкитѣ рѣкички, които излизатъ отъ голѣмия изворъ? Първоначално всички рѣки сж чисти, но като текатъ дълго време и минаватъ презъ земнитѣ пластове, тѣ събиратъ утайки въ себе си, които ги правятъ мѣтни. Значи, всички млади хора, като рѣкичкитѣ, сж бистри и чисти. Като минатъ дългия пѣтъ на живота си, тѣ остаряватъ, т. е. ставатъ мѣтни. Старостъта не е лошо нѣщо; тя подразбира движение напредъ. Обаче, какво може да се очаква отъ онѣзи млади хора, които по нѣколко пѣти на день се обличатъ и събличатъ, обуватъ едни обуца, събуватъ ги и пакъ обуватъ други, по-нови и по-модерни? — Нищо не може да се очаква отъ тѣхъ. Тѣ стоятъ предъ огледалото, само се оглеждатъ и, ако ги поканите на голѣма вечеря, отричатъ се. — Защо се отричатъ? — Занимаватъ се съ нивата си. Следъ това тѣзи хора ще се

препоръчват за националисти, за патриоти, за работници на отечеството си. Не ги вървайте, те мислят само за нови дрехи и обуца, за къщи и имоти. Такива патриоти има днес по цял свят, във всички държави, Те говорят за величието на своето отечество, а, във същност, за своето величие работят.

Втората категория хора са тези, които се отрекоха от вечерята, за да опитат петте чифта волове. Петте чифта волове са петте сътивя на човека. Това са хора на удоволствията. Животът е търговия за тях. Те поставят на първо място парите. Тяхният девиз в живота е парата. И те казват, както Петко Славейков, в една своя ода: „Парице, парице, всесилна царице; без теб в ада, с теб в рая.“ Те постъпват така, както им е приятно. Дето и да влезете — в гостилница, в театър, на концерт, те са на първо място. Дето има удоволствия и веселби, те са първи. Те опитват своите пет чифта волове, т. е. всичко онова, което възприемат чрез петте сътивя. Ако им кажете нещо за Христовото учение, за новата култура, те ще ви отговорят: Това не е важно сега. Във днешния свят са важни петте чифта волове. Според тях, който излиза вън от рамките на петте сътивя и върва в друго нещо, той е глупав, смахнат, некултурен човек. Тези хора ще ги видите във всички кафенета и бирарии, с пълни чаши пред тях, скръстили крака, разправят за смисъла на живота. Къде е смисълът на живота? — На нивата, пред петте чифта волове, да ги опитваш, как работят. Аз нямам нищо против тези, които служат на нивата; нямам нищо и против тези, които въртят търговия с своите пет чифта волове, но казвам, че който жертвува висшето за нисшето, не разбира смисъла на живота.

Всички трябва да си зададе въпроса, какъв е смисълът на неговия живот. Като расте, детето проявява интерес към своя растеж. То постоянно се мери, сравнява се с това, с онова дете, да види, колко израснало. Момиченцето иска да стане голямо като майка си, да има черна, дълга коса, вежди черни и извити като дъга, устни червени и малко дебелички. И това се постига. Стане красива, стройна мома, радва се на красотата си, радват ѝ се и околните. Момченцето пък иска да стане като баща си, да му пораснат мустаци и брада, да стане силен. Като порасне, става красив, левент момък, обръща внимание на момите. Дохожда ден, когато момата и момъкът губят младостта си, косите им започват да побеляват, докато най-после дойде старостта,

тѣ се пригърбватъ и казватъ на младитѣ: Синко, свърши се вече нашиятъ животъ. Суета на суетитѣ, всичко е суета! Това сж хората, които сж опитвали своитѣ петъ чифта волове. Тѣ сж се движили само около петтѣ си сѣтива. Питамъ тѣзи хора: Вие опитахте ли, какъ се оре съ петтѣ чифта волове? — Опитахме, орахме съ тѣхъ. — Щомъ сте орали вече, ще знаете, че има нѣщо по-високо отъ орането. Къмъ него трѣбва да се стремите.

Сега пристѣпвамъ къмъ третата категория хора, къмъ онѣзи, които мислятъ само за себе си, които искатъ да заематъ високо обществено положение. Ако имъ говорите за Христовото учение, тѣ веднага ще ви питатъ, какво общо има това учение съ тѣхното обществено положение? Тѣ сж женени вече. Какво отношение има Христовото учение къмъ семейството? „Имайте ни отречени.“ Отъ две хиляди години насамъ Христосъ кани всички хора, всички народи на голѣма вечеря, да имъ обясни принципитѣ на Великия животъ, но тѣ и донесъ се отричатъ. Какво ги очаква, като се отрекатъ? Кѣде остана еврейскиятъ народъ? Кѣде остана великата Римска империя? И сегашнитѣ народи минаватъ презъ голѣма криза. Едва сега се явява мисълта, че спасението на човѣчеството се крие въ обединяването на всички народи, които трѣбва да заживѣятъ като братя. Едва сега започва да се възприема идеята, че човѣкъ не живѣе само на земята. Значи, хората започватъ да разглеждатъ и своя животъ, както този на растенията: животъ на коренитѣ, т. е. нисшъ, земенъ, материаленъ животъ и животъ на клонетѣ — висшъ, духовенъ. Земниятъ животъ отива къмъ центъра на земята, а духовниятъ — къмъ центъра на слънцето. Жителитѣ на земята, които живѣятъ въ коренитѣ на живота, иматъ едно разбиране за живота. Жителитѣ на духовния свѣтъ, които живѣятъ въ клонетѣ, иматъ диаметрално противоположно разбиране за живота. Обаче, животътъ не се ограничава само въ коренитѣ и клонетѣ. Има и другъ животъ: на цвѣтоветѣ и на плодетѣ. Като дойдете до живота на плода, може вече да се говори за процеса на узрѣването.

Христосъ говори на ученицитѣ си съ Притчи, за да имъ обясни причинитѣ, дето хората не могатъ още да влѣзатъ въ Царството Божие. Причинитѣ се криятъ въ това, че вниманието на хората се привлича отъ нивитѣ, отъ воловетѣ имъ и отъ службитѣ, съ които се занимаватъ. Нивата си е нива, воловетѣ — волове, службата — служба. Обаче, хората не могатъ да си представятъ, какъ ще влѣзатъ въ Царството Божие съ нивата, съ воловетѣ и съ службата си. Какъ ще отидете на гости при своя

приятелъ, който живѣе на нѣколко километра отъ васъ? Ще впрегнете колата си и ще тръгнете. Като стигнете до къщата на приятеля си, ще спрете колата. Веднага ще излѣзатъ да ви посрещнатъ. Ще вкарате колата въ двора, ще разпрегнете коня да влѣзе въ обора, а вие ще се качите горе. Ще свалите горната си дреха вънъ и така ще влѣзете въ стаята, при своя приятелъ. Колата, коньтъ и багажътъ ви сж нивата и воловетъ, които ви спъватъ да влѣзете въ Царството Божие. Горната дреха е службата, която временно изпълнявате. Ще свалите службата си, ще я оставите вънъ и така ще влѣзете въ дома на своя приятелъ, т. е. въ Царството Божие. Не прави ли сжщото и сждията? Когато разглежда нѣкакъвъ процесъ, той облича връхна, сждийска дреха. Следъ прочитане на присждата, съблича дрехата си и остава съ обикновената си дреха, като обикновенъ човѣкъ. Докато е на бойното поле, войникътъ плаши неприятеля си. Щомъ свали пушката и ножа си, той става обикновенъ човѣкъ. Култура ли е това? Като умира, човѣкъ оставя нивата, воловетъ, жена си и децата си, и самъ заминава за другия свѣтъ. Къде остава културата на човѣка? Всичко, което го правило културенъ, необикновенъ, оставя на земята, а той тръгва само съ онова, съ което нѣкога е дошълъ. Каква култура имаха евреитъ, които изгубиха земята си и станаха роби на египтянитъ? Ще кажете, че египтянитъ били жестоки, избивали еврейскитъ младенци. Не правятъ ли сжщото и сегашнитъ народи? Не прави ли сжщото всѣки човѣкъ? Вие избивате благородното и възвишеното въ себе си и минавате за културни. Да убиешъ Божественото въ себе си, значи, да убивашъ Божиитъ чада. Какво ще кажете за онѣзи, които се отрекоха да присжтствуватъ на богатата вечеря? Готови ли сж тѣ за новата култура? — Не сж готови.

Разгнѣви се стопанинътъ и рече на раба си: „Излѣзъ скоро по улицитъ и пжтищата на града и доведи тукъ сиромаситъ, и клоснитъ, и хромитъ, и слѣпитъ.“ Тѣзи хора се отзоваха на поканата. Тѣ сж носители на бждещата култура. Кои сж клосни? — Които не крадатъ и не пипатъ чуждото. Кои сж хроми? — Които не вършатъ престжпления. Кои сж слѣпи? — Които нѣматъ алчностъ. Алчниятъ гледа жадно къмъ паритъ, счита ги за необходима размѣнна величина, а не вижда Царството Божие, което носи истинското богатство. За тѣхъ паритъ и вжглицата иматъ еднаква цена. Ценни сж, наистина, само когато се впрегнатъ въ разумна работа. Онзи, на когото ржцетъ сж вързани за злото, сърдцето му е развързано и отворено за любовта. Той минава между клоснитъ. Който не завижда и не върши зло, той е хромъ.

И рече господарът на раба си: „Никой от онѣзъ призванитѣ чловѣци нѣма да вкуси отъ вечерята ми.“ — Кои сж истинскитѣ призвани? — Сиромаситѣ, клоснитѣ, хромитѣ и слѣпитѣ. Тѣ се отзоваха на поканата. Внѣшно тѣ сж грозни, груби, но ще дойде день, когато и тѣ ще проявятъ своята красота въ добри дѣла и велики подвизи. Хората ще ги обичатъ за дѣлата имъ, както богатитѣ — за паритѣ. По-добре е да те обичатъ за дѣлата, отколкото за паритѣ и за внѣшната ти красота. Кое е по-добре: да бѣдешъ внѣшно красивъ, както слнчевата свѣтлина, която презъ дня освѣтява всичко, а вечеръ залѣзва, или да бѣдешъ вжтрешно красивъ, огрѣнъ отъ Божествената свѣтлина. Първата красота наричаме физическа, а втората — душевна. Първата се извява презъ дня, когато и безъ нея е навсѣкжде свѣтло; втората се извява вечеръ и освѣтява пжтя на страдащи и измжчени, на угнетени и заблудили се въ пжтя. Затова е казано, че красивитѣ нѣща растатъ въ тъмнина. Давидъ казва: „Скрий ме подъ крилата си.“ Българитѣ, които вѣрватъ въ уроки, не позволяватъ на младитѣ и красиви моми да излизатъ презъ дня, да не ги урочасатъ. Какво сж урокитѣ? — Лошитѣ човѣшки мисли и желания. Тѣ крятъ убийствена сила въ себе си. Въ нѣкои случаи тѣ сж по-страшни отъ топоветѣ и орждията. Книгата на нѣкой писателъ, пълна съ изопачени мисли и чувства, внася отрова въ умоветѣ и сърдцата на редъ поколѣния, когато орждията сж опасни временно, докато продължава войната.

Християнството иде да спаси човѣчеството отъ лошитѣ и изопачени мисли и желания, напластени въ съзнанието на хората отъ хиляди години. Ще кажете, че Християнството е ново учение, отъ две хиляди години. Не е ново това учение. То е минало презъ три епохи: първата датира отъ създаването на първия човѣкъ по образъ и подобие на Бога. Той и донесъ още живѣе въ рая. Втората епоха е отъ времето на втория човѣкъ, направенъ отъ пръстъ и, за непослушание, изгоненъ отъ рая. Третата епоха е времето на сегашното човѣчество, когато човѣкъ се доби внѣ отъ рая. Той бѣше облѣченъ въ кожа. Това е днешниятъ човѣкъ, който изповѣдва християнството. Съвременниятъ човѣкъ има специфично разбиране за християнството. Отношението на нѣкои религиозни къмъ християнството е такова, каквото е отношението на неграмотния къмъ нѣкоя скжпа, добре подвързана книга. Той разглежда книгата, изследва подвързията ѝ, отъ каква кожа е, кжде е правена, какъ се казва печатарътъ, който я печаталъ. Като направи тѣзи изследвания, той разправя на своитѣ познати, че видѣлъ една хубава книга, съ скжпа

подвързия. И това е важно, но, преди всичко, той трѣбва да знае съдържанието на книгата и да се ползува отъ нея. Християнството е ценна книга, съ хубава подвързия, която ползува човѣка, само когато я отвори и чете. Тамъ всѣки намира методи и закони, по които може да живѣе правилно. Остане ли затворена, тази книга нѣма смисълъ. То е все едно лѣкарътъ да разполага съ ценно лѣкарство, което дава животъ на хората, безъ да може да се използва. Всички гледатъ шишето съ лѣкарството отвънъ, обръщатъ го оттукъ-оттамъ, но никой не може да го отвори. Ако счупятъ шишето, лѣкарството ще се излѣе. Какъвъ смисълъ иматъ книгата и шишето, щомъ не могатъ да се използватъ? Колкото и да се възхищавате отъ тѣхнитѣ външни качества, тѣ нищо не допринасятъ. Има друга книга, по ценна отъ тази, на която описвате качества — тя е човѣшката душа. Въ нея сж написани тайнитѣ, скрити въ Битието, отъ създаването на свѣта до края на вѣка.

Като се каже нѣщо за душата, нѣкои се питатъ, дали сществува тя, или не. Малцина отварятъ и четатъ тази книга. Единъ грѣцки философъ казва: „Познай себе си“. Тази мисълъ крие въ себе си учението за душата. Да познае човѣкъ себе си, това значи, да отвори книгата на своята душа и да чете. Тамъ той Ще намѣри тайнитѣ на Битието. Светото Писание съдържа по-малко тайни отъ това, което Богъ е написалъ въ човѣшката душа. Четете написаното въ вашата душа, да видите, какъ сж живѣли всички живи сщества, всички ангели. Само така свѣтътъ ще оживѣе и ще се отвори предъ васъ. — Може ли човѣкъ да влѣзе въ връзка съ ангелитѣ? — Може. Азъ правя това всѣки день. Ще кажете, че това е невъзможно. Опитайте и ще се убедите, че е възможно да се разговаряте съ ангелитѣ. Колко ангели хлопатъ на човѣшкитѣ сърдца! Вмѣсто да отварятъ сърдцата си за тѣхъ, тѣ казватъ: Имай ме отречень. Едни се отказватъ да ги приематъ, подъ предлогъ, че отиватъ на нивата си; други, че опитватъ петтѣ си чифта волове, а трети, че отиватъ да се женятъ. И Соломонъ бѣше прибралъ въ двореца си 900 жени, но това не е женитба. Съвременниятъ мжжъ се раздѣля отъ своята жена и се жени за разведена. Сжщото прави и жената. Следъ това тѣ минаватъ за културни хора. Каква култура има въ живота на разведенитѣ мжже и жени? Да се разведешъ съ този, съ когото Богъ те е съчеталъ, и да се свѣржешъ съ чуждъ мжжъ, или чужда жена, това не е истинска култура. Като се натъкватъ на мжчнотии, хората казватъ, че животътъ е борба, следователно, тѣ трѣбва да се борятъ. Да се бори агнето съ вълка, има смисълъ. Но какъвъ смисълъ има да се

борятъ две сестри, или двама братя въ единъ домъ? Да се биятъ хората, когато служатъ на различни богове, има смисълъ; но трѣбва ли да се биятъ, когато служатъ на единъ и сѣщъ Богъ?

Стопанинътъ на къщата, за когото говори Христосъ, поканилъ много хора на вечерята, но тѣ се отказали. Казва се, че тѣзи хора не сѣ готови за новата култура. Тѣ се занимаватъ съ преходни, временни нѣща, които отклоняватъ вниманието имъ отъ истинското предназначение на човѣка. На бубата е позволено да се занимава съ тѣлото си само 40 дня. Следъ това тя се отказва отъ него и се превръща въ пашкулъ. После се отказва и отъ пашкула и се превръща въ пеперуда. Тѣлото, на което човѣкъ отдава голѣмо внимание, не е най-сѣщественото, нито най-възвишеното нѣщо въ живота. То трѣбва да се преобрази, да се усъвършенствува. Павелъ казва: „Има тѣло естествено, има и тѣло духовно“. Естественото тѣло е това, което не издържа на болеститѣ. Наричатъ го още физическо тѣло. Ето, испанската болестъ показва колко е устойчиво то. Като му направятъ нѣколко инжекции, или издържа, или не издържа. За предпочитане е човѣкъ да бѣде буденъ, да не се подава на микробитѣ. Тогава тѣ ще изядатъ само непотрѣбното въ организма, следъ което той ще парализира действието имъ съ своята мисълъ и воля. Има нѣщо по-опасно отъ микробитѣ, това е човѣшката омраза.

Христосъ кани днесъ всички хора на голѣма вечеря. Това е новиятъ животъ, за който сте призвани. Опитайте го, да видите, какво благо носи той за човѣшкитѣ души. Който приеме поканата и се отзове чистосърдечно, очитѣ му ще се отворятъ и ще прогледа. Ще види ангелитѣ, които слизатъ и възлизатъ, ще се свърже съ тѣхъ и ще започне да се учи на новото знание. Каквото научи, ще го предаде на своитѣ помалки братя. Това е истинското знание. Който го придобие, ще бѣде полезенъ и за себе си, и за своитѣ ближни. Той разполага съ знанието си при всички условия. То става негова плътъ и кръвъ. Какво знание носи магарето или конътъ, ако го натоварите съ свещенитѣ книги на цѣлото човѣчество? Учено ли е това магаре? То реве, дето трѣбва и не трѣбва, не подозира, какви книги носи на гърба си. Стрежете се къмъ онова знание, което можете да занесете съ себе си и на онзи свѣтъ, а не къмъ такава, което пречупва грѣбнака ви.

Третата категория хора, които отказали да присѣтствуватъ на вечерята, сѣ онѣзи, които отиватъ да се женятъ. Тѣ сѣ подобни на родолюбцитѣ, които обичатъ отечеството си, но гледатъ да го

използуватъ, да заематъ голѣми служби. Истински родолюбецъ е този, който жертвува всичко свое за отечеството си. Той трѣбва да бѣде образецъ, достоенъ примѣръ за подражаване. Който се жертвува за ближния си, за отечеството си, за една възвишена идея, той не умира. Въ негово име възкръсватъ всички хора, всички народи. Великитѣ хора сѣ душата на народитѣ. Единъ день всички народи ще възкръснатъ, а съ тѣхъ заедно и цѣлата бѣла раса. Тогава ще дойде Христосъ. Следователно, слизането на Христа на земята ще се ознаменува съ придобиване свобода на народитѣ. Всѣки народъ, който се опитва да ограничи другъ, като отнеме свободата му, се лишава отъ Божието благословение. Не мислете, че сте нѣщо отдѣлно отъ Цѣлото. Ако се отречете отъ поканата и кажете, че отивате на нивата си, че опитвате воловетѣ си или се жените, това ни най-малко не ви спасява. Това не ви освобождава отъ задължението къмъ Цѣлото. Животътъ на всѣки човѣкъ трѣбва да се влѣе въ живота на Цѣлото, и всички заедно да образувате бѣдещата велика сграда.

Желая, всички българи да сѣ отъ слѣпитѣ, призвани отъ Христа на вечерята. За кои слѣпи говори Христосъ? — За онѣзи, на които очитѣ сѣ затворени за злото, а отворени за доброто и възвишеното. Българинътъ обича нивицата си, но на всѣки човѣкъ е дадено толкова, колкото му трѣбва. Вземи ли повече отъ опредѣленото, лесно ще го изгуби. Всѣки има право да обработва земята, но не да я обсебва. Това изисква и Богъ отъ насъ. Това изисква любовта.

Какво представя любовта? Нѣкои употребяватъ думата „любовъ“ вмѣсто „обичъ“ и обратно, а тѣ се различаватъ. Любовта е творческа сила, която дава животъ. Обичта гради върху това, което любовта твори. Изобщо, любовта дава, обичта взема. При единъ индуски учителъ дошълъ единъ ученикъ, да пита, какво нѣщо е любовта. Учительтъ мълчалъ, нищо не отговорилъ. Ученикътъ го посещавалъ петъ деня наредъ, задавалъ му сѣщия въпросъ, но той пакъ мълчалъ. На шестия день ученикътъ настоялъ предъ учителя, да му каже нѣщо по зададения въпросъ, но, вмѣсто отговоръ, учительтъ го хваналъ за рѣка и го повелъ по направление къмъ рѣката Гангъ. Следъ това го потопилъ въ водата и така го държалъ петъ минути. Ученикътъ риталъ, искалъ да се освободи отъ здравата рѣка на учителя, но не могълъ. Най-после учительтъ го извадилъ отъ водата и го запиталъ: Какво усѣти, когато бѣше въ водата? — Голѣмо вѣтрешно напрежение и нужда отъ въздухъ. Учительтъ му отговорилъ: Когато почувствуващъ такава вѣтрешна нужда отъ любовта,

тогава ще разберешъ, какво представя тя. Както при отварянето на устата дишашъ, така при отваряне на душата ще любишъ.

Сегашната християнска култура, като индуския учител, е хванала здраво европейскитѣ народи и ги пуца въ водата. Петъ години вече, откакъ тѣ ритатъ въ водата, искатъ да се освободятъ. Христосъ ги пита: Какво усѣщате? Какъ се чувствувате? — Имаме нужда отъ свобода. Всички народи ще бѣдатъ свободни, когато се обърнатъ къмъ Бога, когато се възлюбятъ едни други. Любовта прави човѣка свободенъ. Откажете се отъ егоизма, отъ мисълта, какво ще стане съ васъ. Изпълнявайте волята на Онзи, Който живѣе въ васъ. Христосъ казва: „Не търся слава отъ чловѣцитѣ, но отъ Бога.“ Човѣкъ е частъ отъ Божествения организъмъ. Щомъ цѣлиятъ организъмъ е здравъ, и частитѣ му ще бѣдатъ здрави; — Какво ще стане съ България? — Отъ васъ зависи да бѣде тя добре, или зле. Когато всички българи живѣятъ въ хармония съ Цѣлото, тѣхниятъ животъ ще бѣде хармониченъ. Още отъ създаването на свѣта Богъ е начѣрталъ границитѣ на България, предвидилъ е, каква форма на управление да има. Единъ день този планъ ще се приложи. Това е предвидено, както за България, така и за всички народи, за всички хора поотдѣлно. Като се върнете по домоветѣ си, всѣки отъ васъ да влѣзе въ скришната си стаичка, да отвори библиотеката си, да види, какво е писано за васъ, каква е програмата, която трѣбва да изпълните.

Мина вече страшното, на края сте. Сега идатъ блажени дни — на възкресение и подмладяване. Всички ще бѣдете млади, на 33 години. Ще живѣете на земята, колкото искате; ще си заминете, когато свършите работата си. Ще извикате близкитѣ и приятелитѣ си, ще имъ кажете, че заминавате за онзи свѣтъ. Ще се сбогувате съ тѣхъ и ще тръгнете за отечеството си. Като заминете, нѣма да плачатъ за васъ, защото знаятъ, кѣде отивате. За да заминавате за онзи свѣтъ по свобода и да се връщате по свобода, трѣбва да се откажете отъ омразата, отъ ревността, завистъта, отъ всички дребнавости. Че нѣкой ви обралъ, това да не ви смущава. Вашето е всѣкога ваше, никой не може да ви го вземе. И да го вземе, ще го получите назадъ.

Желая, всички да се запознаете лично съ Христа. Какъ ще дойде Христосъ на земята, кѣде ще Го срещнете, не е важно. Мислете, както искате. Очаквайте Го, както разбирате. Ако сте православенъ, ще Го очаквате да слѣзе отъ небето, придруженъ съ ангели, които ще затрѣбятъ на цѣлъ свѣтъ, че Христосъ иде. Ако сте теософъ, ще чакате да се роди

нѣкѣде Христосъ и да расте, да се развива, докато трѣгне между народитѣ да проповѣдва. Ако сте окулистѣ, ще вѣрвате, че Христосъ ще се явява тукъ и тамъ, между всички народи. Явяването Му ще се познава по голѣмитѣ пертурбации, които ще ставатъ въ цѣлия свѣтъ. Христосъ хлопа на всѣка врата и кани хората на голѣма вечеря. На чия врата се хлопа? — На вратата на онзи, който има воля и готовностъ да приеме поканата. Радвайте се, че сте отъ призванитѣ. Не се съмнявайте въ истината. Отдето и да иде, тя е една и сѣща, неизмѣнна. За да я възприемете, трѣбва да се освободите отъ външното гледане на нѣщата. Материалниятъ свѣтъ има отношение къмъ формитѣ на нѣщата, а духовниятъ и Божествениятъ разглеждатъ тѣхното съдържание и смисълъ. Ето защо, не се спирайте само на формитѣ, но минавайте и къмъ съдържанието имъ.

Какво каза дяволътъ на Христа, като Го изведе на планината? — „Ако ми се поклонишъ, ще ти дамъ всички царства, които виждашъ тамъ долу.“ Христосъ му отговори: „Махни се, сатано, казано е само на Бога да се покланяшъ и на Него да служишъ.“ Христосъ не прави договори съ дявола. Той знае, че всички дяволски договори и обещания пропадатъ. Човѣкъ е дошълъ на земята не да става царъ, но да служи на Бога съ любовъ. Той трѣбва да бѣде доволенъ отъ положението си и да не се стреми къмъ богатство и слава, които ще го провалятъ. Ще ви срещне нѣкой и ще ви пита, православенъ ли си, евангелистъ ли си или католикъ. Това не трѣбва да ви занимава. Всѣки да каже въ себе си: Азъ познавамъ единъ Богъ, Който обича всички, лѣкува всички и дава животъ, храна и вода на всички. Навсѣкѣде е Той, навсѣкѣде чуваме гласа Му. Нѣкои чуватъ гласа Му и не се съмняватъ въ Него, а други Го чуватъ и се съмняватъ. Тази е разликата между вѣрващи и невѣрващи. Ще кажете, че нѣкой-си се представялъ за Христосъ. — Ако този човѣкъ живѣе по законитѣ на любовта, на мъдростта, на правдата, на добродетелта, той е Христосъ. Така всички хора могатъ да бѣдатъ като Христа. Има ли нѣщо невъзможно въ това? И Христосъ казва за себе си: „Азъ и Отецъ ми едно сме.“ Който живѣе като Бога, той е едно съ Него. При това положение, Христовиятъ Духъ ще живѣе въ всички хора: единъ въ многото, и многото въ единъ.

Ще кажете, че има тайни, скрити нѣща въ човѣшкия животъ. — Има тайни въ живота, но това не значи, че сѣ нечисти. Животътъ на небето и подъ небето е пълненъ съ тайни. Природата е пълна съ тайни. Самъ човѣкъ, неговото тѣло е велика тайна. Който е възлюбилъ Бога и

ближния си, който учи и работи, той постепенно се домогва до тайните на природата, както и на своя организъм. Въ този смисъл, свето нѣщо е човѣшкото тѣло. Пристъпвайте къмъ него съ благоговѣние и светостъ. Силитѣ, необходими за развитието на човѣка, сж скрити въ самия него, а условията за проявата имъ сж вѣнъ нѣкъде. Въ влагата, въ водата се крие Божествениятъ животъ, въ топлината — любовта, а въ свѣтлината — истината. Ползвайте се отъ тѣзи условия, за да растете и да се развивате. — Искаме да бѣдемъ радостни и весели. — И това е възможно. — Какъ? — Като отворите сърдцата си за свѣтлината и топлината на Божията Любовь.

Единъ факиръ въ Индия прекаралъ 30 години въ неподвижно състояние, съ желание да разреши смисъла на живота. По цѣли дни той седѣлъ неподвиженъ като дърво. Птичкитѣ даже правѣли гнѣздата си върху неговата глава. Единъ день една бедна вдовица се приближила до него и на едно близко дърво закачила люлчица, въ която оставила детето си. Спокойна, че детето ѝ се намира подъ зоркото око на факира, тя отишла на работа. Следъ малко една кобра се приближила до люлчицата и се готвѣла да ухапе детето. Факирътъ си задалъ въпроса, да помогне ли на детето, или да го предостави на грижитѣ на Бога. Той си казалъ: Богъ създаде и детето, и кобрата. Той самъ мисли за него. При това, не знаей, какво да направя, за да изпълня волята Божия. Като разсѣждавалъ така, той не се подвижилъ и оставилъ на Бога, самъ да разреши въпроса. Кобрата ухапала детето, и то умрѣло. Факирътъ си казалъ: Такава е била волята Божия. Напраздно прекаралъ той 30 години въ размишление — не разбралъ смисъла на живота. Като заминалъ за онзи свѣтъ, Богъ го извикалъ да го пита, защо не спасилъ детето на вдовицата. — Не знаехъ, каква е твоята воля — да спася детето, като убия кобрата, или да оставя кобрата жива, а Ти самъ да запазишъ детето. Богъ му отговорилъ: Моята воля е да остане детето живо, затова ти трѣбваше да се подвижишъ и да убиешъ кобрата. Защо размишляваше толкова години, щомъ не можа да разрешишъ този въпросъ? За наказание, ще те изпратя пакъ на земята, да прекарашъ още хиляда години въ мѣнотии, да познавашъ, каква е моята воля и да я изпълнявашъ.

Много хора и донесъ още седатъ като този факиръ, неподвижни и въ размишление върху целта и смисъла на живота, но нищо не сж разрешили. До тѣхъ се приближаватъ приятелитѣ имъ, преследвани отъ кобри, но тѣ не се движатъ, не искатъ да вдигнатъ рѣка, да убиятъ

кобрата. Тъ си казватъ: Богъ е направилъ и човѣка, и кобрата; ако трѣбва, Той самъ ще спаси човѣка.

Кобрата представя лъжливия човѣшки животъ, резултатъ на неговия изопаченъ умъ и на неговото сърдце. Кобрата държи ума и сърдцето на човѣка сковани. Ще кажете, че свѣтътъ е такъвъ. — Не е такъвъ свѣтътъ. Напротивъ, свѣтътъ е разуменъ, основанъ на редъ и порядъкъ. За да видите, какво, въ сжщностъ, е свѣтътъ, трѣбва да имате свободенъ билетъ да го обиколите. Само така ще имате ясна представа за него. Но само онзи може да се ползува отъ такъвъ билетъ, който е готовъ да учи и да работи съ любовъ. Свѣтътъ се нуждае отъ велики хора, отъ герои, ранени не въ гърба, при отстъпление и бѣгство, но въ гърдитъ, ранени при настѣпление.

Иде Божиятъ Духъ въ свѣта да работи и да подтикне всички хора къмъ работа. Свършиха се вече онѣзи времена на спокойствие и почивка. Днесъ отъ всички се иска работа. Всички хора сж на парила. Да мисли човѣкъ само за сънъ и почивка, това е леностъ, резултатъ на неговата инертностъ. Единъ човѣкъ страдалъ отъ голѣма леностъ и не знаелъ, какъ да си помогне. Той се обърналъ къмъ единъ опитенъ американски лѣкаръ да му помогне по нѣкакъвъ начинъ. Лѣкарътъ го завелъ въ лабораторията си и го поставилъ подъ действието на електрически токове. Болниятъ започналъ да вика, да тропа съ крака, да маха съ рѣце. — Нѣма нищо опасно, — спокойно отговорилъ лѣкарътъ — това сж гимнастически упражнения, които ще ви помогнатъ да се излѣкувате.

Човѣшкиятъ животъ се нуждае отъ здрава основа, каквато Богъ първоначално е поставилъ. Прилагайте истината и любовта въ живота си. Ако видите, че братъ ви и сестра ви сж нечисти, окаляни, не ги критикувайте, но помогнете имъ да се изчистятъ; ако сж гладни, нахранете ги; ако сж болни, лѣкувайте ги. — Защо нѣкои хора не ходятъ на черква? — Тамъ е заблудението ви. Азъ намирамъ, че тѣ прекарватъ въ черква повече, отколкото трѣбва. Черквата представя личния животъ на човѣка. Всѣки си има по една такава черква. Излѣзте отъ своята черква и влѣзте въ Божествената църква на любовта, на правдата, на истината, на добродетелта. Съ други думи казано: Престанете да мислите само за себе си. Мислете и за своитѣ ближни. Само така ще се подобри положението на семействата, на обществата, на народитѣ. Само така ще се подобри политическото положение на България. Всички хора — свещеници, учители, сждии, управници, майки и бащи трѣбва да се

молятъ за победа на злото. — На коя страна да бждемъ? — На страната на Бога и на Христа. Азъ съмъ вече на фронта. Извадилъ съмъ мечъ си и воювамъ. Ако всички хора воюватъ противъ злото, първо въ себе си, а после — вънъ отъ тѣхъ, свѣтътъ лесно ще се оправи. Велико е бждещето на човѣчеството. — Какво ще стане съ България? — Не мислете за това. Работитѣ на България сж оправени, но вашитѣ не сж оправени.

Желая, вашитѣ работи да се оправятъ по всички Божествени правила. Желая, всички да бждете здрави, бодри, весели и, дето се срѣщате, да се познаете. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, да се познаваме като братя. Това проповѣдва Христосъ.

Желая на всички да бждете сиромаси, хроми, клосни, слѣпи, за да сте отъ призванитѣ. Христосъ ще изпрати слугата си да ви покани на голѣмата вечеря. Богъ да ви благослови и да бжде съ васъ сега, и всѣкога, и презъ всичкитѣ вѣкове!

21. Беседа отъ Учителя, държана на 3 ноемврий, 1918 г. София.

Да наеме работници

„Царството небесно е подобно на човѣкъ домовитъ, който излѣзе, щомъ съмна, да наеме работници за лозето си“.

Матей 20:1.

Думата „подобно“ има отношение къмъ хармонията. Само подобнитѣ нѣща могат да си хармониратъ. Подобието въ вибрациитѣ, което създава хармонията, се изчислява математически, като отношение между обема и разширяването на тѣлата.

„Царството небесно е подобно на домовитъ човѣкъ.“ Домовитъ човѣкъ подразбира богатъ човѣкъ. Той излѣзълъ рано сутринта да наеме работници за лозето си. Въ случая, лозето представя свѣта, а въ тѣсенъ смисълъ — личния животъ на човѣка. Който има лозе, радва се, доволенъ е, защото има какво да си хапва. Като обикаля лозето си, той хапне оттукъ, хапне оттамъ и се връща вкѣщи доволенъ. Като изтиска гроздовия сокъ и го остави да ферментира, получава вино, което развеселява човѣка. И най-голѣмиятъ песимистъ, като сръбне две-три чаши вино, развеселява се и става оптимистъ. И страхливиятъ, като пие половинъ килограмъ вино, става смѣлъ и решителенъ.

Думитѣ, съ които Христосъ си служи, представятъ символи, принципи за изяснение на нѣкои идеи. Трѣбва да разбирате езика на Христа. Той е Божественъ езикъ. Както думитѣ, съ които си служимъ, представятъ символи, образи на речта, така и положенията, презъ които минава човѣкъ, символизируютъ нѣщо. Казваме „слуга и господарь“. Слугата заема едно положение, господарьтъ — друго. Като слуга, човѣкъ заема ниско положение. Господаритѣ му говорятъ по неговъ адресъ лошо, турятъ му различни епитети, и той е длъженъ да търпи. Като господарь, човѣкъ заема високо положение; всички му се кланятъ. На слугата заповѣдватъ, а на господаря се подчиняватъ. Дали си слуга, или господарь, това сж временни положения, временни служби. Това сж роли на актьоръ. Докато си на сцената, ще бѣдешъ и слуга, и господарь. Щомъ слѣзешъ отъ сцената, влизашъ въ истинската си роля. Каквато роля и да играе човѣкъ въ живота, тя опредѣля неговия характеръ. Значи, докато е на сцената, човѣкъ е необикновенъ; щомъ слѣзе отъ сцената, става обикновенъ. Следователно, необикновени хора сж тѣзи, които работятъ, а които си почиватъ, тѣ сж обикновени. Актьоритѣ сж необикновени хора,

а които наблюдават работниците, сж обикновени. Домовитият човѣкъ е необикновенъ, защото излѣзълъ на пазара да намѣри свободни хора, безъ работа, да ги направи необикновени. Той излѣзълъ рано сутринта, на размьване, около седемъ часа наше време и, колкото работници намѣрилъ, пазарилъ ги по единъ пенезъ на день, около три гроша и 30 пари. Ще кажете, че е невъзможно днесъ човѣкъ да работи за единъ пенезъ на день. Единъ пенезъ е символъ на нѣщо. Който научи значението на това число, ще стане обикновенъ човѣкъ и ще си почива. Домовитият човѣкъ излизалъ нѣколко пѣти на пазара да търси работници, а именно въ 3, 6, 9 и 11 часа, които на наше време сж 9 и 12 часа до обѣдъ и 3 и 5 часа следъ обѣдъ. Колкото работници намѣрилъ по това време, на всички платилъ по единъ пенезъ. Знае се, колко е платилъ, но числото на работниците не е известно.

Кой е господарьтъ, който отишълъ да пазарява работници? — Богъ, Създателътъ на свѣта. Той изпратилъ всички хора на земята да работятъ. Господарьтъ пазарява работници на петъ пѣти, въ различни часове на деня, които отговарятъ на петъ категории хора. Тѣ се срѣщатъ не само въ живота, но и въ всѣки човѣкъ. Първата категория представя човѣшкия разумъ, втората категория — човѣшкия интелектъ, третата категория — човѣшката душа, четвъртата — човѣшкото сърдце, петата — човѣшкия умъ, т. е. силитѣ, които работятъ въ човѣка. — Защо господарьтъ платилъ на всички работници по равно, все по единъ пенезъ? Числото едно, единицата е мѣрка, съ която отмѣрваме своитѣ действия. Който иска два пенеза, той не разбира основния законъ на живота. Не можешъ да ездилъ едновременно два коня. Ако имашъ два коня, единия ще ездилъ, а другия ще водилъ подиръ себе си. Ако отивашъ на лозето, ще носишъ една мотика; ако отивашъ въ гората да сѣчешъ дърва, нужна ти е една брадва; ако си писаръ, ще пишешъ съ една писалка; стариятъ се подпиралъ съ една тояга; човѣкъ носи на главата си една шапка и т. н. Дето и да се обърнете въ живота, виждате, че числото едно играе важна роля.

Както за плащането на една работа е опредѣлено, колко трѣбва да се даде, така е опредѣлено времето и за свършването ѝ. Соломонъ казва: „Всѣко нѣщо си има своето време.“ Значи, опредѣлено е времето за проява на човѣшкия умъ, на човѣшката душа и на човѣшкото сърдце. Като говоримъ за душата, разбираме моралнитѣ, съзнателнитѣ, висшитѣ прояви въ човѣка. Сърдцето е проводникъ на чувствата, а въ по-високъ смисълъ — на любовта. Кога ще се прояви сърдцето на човѣка, и за това

има определено време. Право ли е, 21 годишна мома да каже, че не иска да люби сега, но ще люби на стари години, да покаже силата на сърдцето си. Тогава нищо нѣма да покаже. Има време, когато човѣкъ трѣбва да прояви силата си, нѣма защо да смѣсва времето. Времето за любовта е едно, за мъдростта — друго, за силата — трето. За да опитате силата на избухливитѣ вещества, не е нужно да ги палите съ часове. Достатъчно е да доближите до тѣхъ запалена клечка кибритъ, за да се възпламенятъ изведнѣжъ и да избухнатъ. Тѣ проявяватъ силата си въ единъ моментъ. Сжщото е и съ работницитѣ, които дошли на работа въ единадесетия часъ. Тѣ свършили работата си за единъ часъ. Нѣкои работници копаятъ дупки цѣль денъ, а други, достатъчно е да турятъ само единия си прѣстъ въ дупката, и да свършатъ цѣлата работа. Хората на единадесетия часъ сж особено нуждни, тѣ се наричатъ „майки“. Като съберете дветѣ единици въ числото 11, получавате две — майката. Значи, единицата е бащата, двойката — майката. Ако не съберете едното и дветѣ, тѣзи числа ще бждатъ всѣкога въ противоречие. Щомъ ги съберете, получавате числото три — детето. Тройката е резултатъ, число на равновесие. Числата шестъ и деветъ сжщо сж резултатъ. Числото три означава различието между индивидитѣ, шестъ — различието между домоветѣ, деветъ — различието между народитѣ, а единадесетъ е число на раздоритѣ.

Като четете притчата за домовития човѣкъ, запитвате, защо господарьтъ платилъ и на последнитѣ работници, колкото на първитѣ. Питамъ: На кое дете майката дава най-много? — На плачливото. — Защо? — За да има миръ вжщи. Следователно, когато питате, защо Богъ дава и на лошитѣ толкова, колкото и на добритѣ, ще знаете, че Той постѣпва така, за да има миръ въ свѣта. Когато иматъ кжщи, ниви, лозя, пари, лошитѣ хора се укротяватъ. Ако имъ отнемете богатствата, тѣ ставатъ размирници, вдигатъ шумъ, правятъ крамоли. Искате ли миръ въ свѣта, задоволете първо лошитѣ хора, дайте имъ, колкото може повече блага и богатства. Дайте управлението въ ржцетѣ на лошитѣ хора, да видите, какъ ще постѣпватъ. Ако оставите добритѣ да управляватъ, нищо нѣма да направятъ. Защо? — Защото искатъ да наредатъ всичко по Божественъ начинъ. Тѣ могатъ да свършатъ работата добре, само ако сж умни и свършени. Тогава тѣхната работа ще надмине тази, която лошитѣ сж свършили. — Да живѣемъ споредъ Божиитѣ закони! — И това е добре, но, за да знаешъ, кога да наемешъ работници, трѣбва да излѣзешъ на време. Господарьтъ на лозето излѣзълъ рано сутриньта да пазари първитѣ

работници. Следъ това излѣзълъ още четири пѣти, да пазари и останалитѣ работници. Ако остане на нѣкого отъ съвременнитѣ господари да търси работници, той ще отиде само единъ пѣтъ и ще каже: Повече не излизамъ. Домовитиятъ господарь излѣзълъ петъ пѣти на пазара, да намѣри петъ категории работници. Първитѣ били работници на човѣшкия разумъ. Като видѣлъ, че сж свободни, той ги изпратилъ въ главата, тамъ да работятъ. Работницитѣ, които пазарилъ въ третия часъ, сж тѣзи на интелекта, на търговеца, който работи на едро, а не на дребно. Тѣ планиратъ само, като инженери. Работницитѣ, които пазарилъ на шестия часъ, сж на душата. Тѣ дошли преди обѣдъ. Тѣ представятъ моралнитѣ чувства въ човѣка, които трѣбва да слѣзатъ отъ своето високо мѣсто и да изпълнятъ службата си. Така поне ще знаете, кога е обѣдъ въ духовния свѣтъ. Когато човѣкъ минава презъ голѣми мѣчнотии и страдания, това е обѣдъ въ духовния свѣтъ. За да си помогне, той трѣбва да извика на помощъ моралнитѣ чувства. Като излѣзълъ въ деветъ часа, господарьтъ пазарилъ работницитѣ на сърдцето. Забелязано е, че сърдцето обича сѣнкитѣ. Работницитѣ, които дошли въ петъ часа следъ обѣдъ, сж хората на физическия свѣтъ, които мислятъ за ядене и пиене. Тѣ прекарватъ живота си повече въ удоволствия, въ ядене и пиене и, къмъ края на живота си, казватъ: Както и да е, прекарахме днитѣ си; сега остава да си починемъ.

Различнитѣ категории работници иматъ отношение и къмъ обществения животъ на хората. Първата категория работници, които господарьтъ пазарилъ рано сутриньта, сж свещеницитѣ; следъ тѣхъ идатъ учителитѣ, сѣдиитѣ, търговцитѣ и най-после земеделцитѣ. Когато господарьтъ платилъ на всички работници по единъ пенезъ, работницитѣ отъ по-високото звание протестирали: Какъ е възможно да ни приравняватъ съ по-долнитѣ работници? Ние работихме толкова много, а на всички плащатъ еднакво. Това е несправедливо! И проповѣдници, и учители, и сѣдии протестираатъ. Добре е човѣкъ да бѣде задоволенъ, но понѣкога не е добре.

Въ Англия имало единъ знаменитъ проповѣдникъ, който се отличавалъ съ голѣмото си красноречие. На проповѣдитѣ му се стичалъ хиляденъ народъ. Често го посещавалъ и кралътъ. Единъ день кралътъ казалъ на първия си министъръ: Трѣбва да се увеличи заплатата на този проповѣдникъ, да бѣде улесненъ въ живота, да не се грижи за прехраната си. Така той ще има повече време за работа. Министърътъ изпълнилъ

заповѣдта на краля. Следъ две-три години гласътъ на проповѣдника заглъхналъ: не се чували вече хубавитѣ проповѣди. Кралътъ запиталъ министра: Защо проповѣдникътъ престана да държи своитѣ красноречиви беседи? Министърътъ отговорилъ: Когато затлъстѣе, пѣтельтъ престава да пѣе.

Ако майката иска, детето ѝ да пѣе добре, не трѣбва да дава ухо на неговитѣ желания. Колко хубаво пѣе детето, когато иска нѣщо отъ майка си! Щомъ се задоволи желанието му, то престава да пѣе и излиза вънъ да играе съ другарчетата си. Защо пѣвецътъ пѣе толкова хубаво на сцената? Защо цигуларътъ свири толкова хубаво? — Защото сж гладни. За хлѣбъ пѣятъ тѣ. Защо работятъ свещеницитѣ, учителитѣ, сѣдиитѣ? — За хлѣбъ. Ще кажете, че тѣ работятъ идейно. — За хлѣбъ работятъ всички. Има неумолими закони въ живота. Гладътъ е единъ неумолимъ законъ. Безъ хлѣбъ не може да се живѣе. Азъ взимамъ „хлѣба“ въ широкъ смисълъ на думата, а не както обикновено го разбиратъ. Ако можеше безъ хлѣбъ, Богъ щѣше да създаде другъ свѣтъ, а не сегашния. Като знаеше това, Той даде много хлѣбъ на хората, да бѣдатъ всички сити и доволни. Като се храни, човѣкъ преживява възвишени и благородни чувства. Храната не е само физическа, т. е. материална, но и сърдечна, и умствена. Значи, като мисли, като чувствува, като прави добри дѣла, човѣкъ пакъ се храни. При това хранене той усѣща нужда отъ ближния си, да сподѣли съ него своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Сподѣляйте тогава и материалната си храна съ своя ближенъ, да става правилно обмѣната.

„Да наеме работници за лозето си.“ Копането е специална работа. Дълго време човѣкъ трѣбва да посещава Божествения университетъ, докато се научи да копае. Като копае, той вдига и слага мотиката и казва „ха“. Какво означава това „ха“? — Усилие, трудъ. Единъ турчинъ, кафеджия, чукалъ кафе въ голѣмъ камененъ хаванъ предъ дюкяна си и на всѣко слагане на чука се чувало звукътъ „ха“. Въ това време край дюкяна миналъ единъ човѣкъ и се спрѣлъ да гледа, какво прави турчинътъ. Като чувалъ при всѣко слагане на чука звука „ха“, той казалъ на турчина: Приятелю, хайде да станемъ съдружници. Ти ще чукашъ кафето, а азъ ще викамъ „ха“. Турчинътъ го погледналъ, усмихналъ се и казалъ: Съгласенъ съмъ. Започнали заедно да работятъ. Турчинътъ вдигалъ и слагалъ тежкия чукъ, а съдружникътъ внимавалъ да улови момента, когато трѣбва да каже „ха“. Така свършили чукането на кафето. Турчинътъ правилъ кафета на посетителитѣ си и турялъ десетачетата въ една добре

затворена тенекиена кутийка. Съдружникът му казал: Приятелю, трѣбва да дадешъ и на мене половината печалба. Турчинътъ си мълчалъ, нищо не му казалъ. Тогава той завелъ дѣло противъ кафеджията. Като се явили предъ сѣддията, съдружникътъ разказалъ цѣлата история и настоявалъ да получи частъ отъ печалбата. Сѣддията пожелалъ да види кутията, въ която турчинътъ събиралъ паритѣ. Той пусналъ вътре едно десетаче и се обърналъ къмъ съдружника съ думитѣ: Това „тинъ“, което чувашъ при падане на всѣко десетаче въ кутията, ще бѣде твоята заплата.

Днесъ много хора обикалятъ работницитѣ, да наблюдаватъ, какво правятъ. Като чуятъ, че нѣкъде станало престѣпление, тѣ казватъ „ха“. Чуятъ, че нѣкъде се вършатъ добри дѣла, пакъ казватъ „ха“. Тукъ „ха“, тамъ „ха“ и следъ това се чудятъ, защо никой не имъ плаща, защо работитѣ имъ не вървятъ. „Тинъ“ ще бѣде тѣхната заплата. Въ този примѣръ се крие великъ законъ.

Велики закони, велики принципи се криятъ въ Христовото учение, които и донесъ още оставатъ затворени. Защо? — Защото не сѣ приложени. Мнозина казватъ, че Христовото учение не може още да се приложи и само Го проповѣдватъ. — Приложимо е учението на Христа. То трѣбва да се приложи и въ училищата. Всѣки мораленъ принципъ е приложимъ. Отъ числата 3, 6, 9 и 11 виждаме, че въ човѣшкия животъ има благоприятни и неблагоприятни дни. Въ благоприятнитѣ дни ще работишъ, въ неблагоприятнитѣ нѣма да работишъ. Това е законъ, а не суевѣрие, както нѣкои мислятъ. Ако не си разположенъ, и работата ти не върви, остави я временно, или я промѣни. Това се отнася до всички работници, проповѣдници, учители, сѣдии, адвокати, търговци. Ако днесъ не сте разположени, отложете работата си. Много дѣла на адвокати сѣ пропаднали по причина на тѣхното неразположение. Много проповѣди сѣ оставали безплодни, пакъ по причина на неразположение на проповѣдника. И майката не трѣбва да милва и цѣлува детето си при неразположение. Тогава и да го цѣлуне, детето не получава нищо. Човѣкъ се ползува отъ благословието на ближния си, когато последниятъ е въ добро разположение по умъ, по сърдце и по духъ. Започвайте работата си съ разположение. Явявайте се между хората само тогава, когато сте разположени. Посещавайте болни, когато сте разположени. Ако лѣкарътъ е неразположенъ, той не може да помогне на болния. Който приложи този законъ, ще избѣгне 99% отъ мжчнотиитѣ и противоречията си.

Ето защо, когато се изучава християнството, за да се прилага, трѣбва да се спирате не само върху външната му страна, но и върху неговия дълбокъ, вътрешенъ смисълъ. Християнството не се заключава само въ молитви, въ палене на свѣщи и кандила. Ако свѣтътъ можеше да се спаси съ палене на свѣщи, кандила и съ молитви, досега щѣше да бѣде спасенъ. Трѣбва да се палятъ свѣщи, но не отъ восъкъ. Трѣбва да горятъ кандила, но не съ зехтинъ. Подъ „свѣщъ“ разбираме човѣшкия умъ, а подъ „кандило“ — човѣшкото сърдце. Хората сж палили свѣщи и кандила още преди Христа, но сж знаели, защо ги палятъ. Всѣко явление, което става въ природата, става и въ насъ. Затова трѣбва да разбираме смисъла на всички явления въ природата и да се ползуваме отъ тѣхъ.

Като наблюдавамъ падането на листата презъ есенъта, не изпитвамъ тъга, но размишлявамъ върху този процесъ и го търся въ човѣшкия животъ. Така правя аналогия между явленията въ природата и въ човѣка. Поетътъ наблюдава падането на листата на дърветата и го описва въ поетична форма. Тъга има въ тази поезия. Обаче, като види падналъ плодъ отъ дървото, не тъжи, Защо не тъжи за плода? — Защото е узрѣлъ. Той мисли, че плодътъ е завършилъ своето развитие, а листътъ има още да се развива. Не се разсѣждава така. И листътъ е завършилъ развитието си като листъ. Отъ листа не може да стане плодъ, но може да стане по-красивъ и по-свършенъ листъ. Той пада презъ есенъта, оставя своето благо на земята, за да се яви отново на пролѣтъ. Сжществуването на съвременната култура се дължи на милионитѣ листа, които падатъ на земята и носятъ своето послание отъ Бога. И човѣкътъ, като листъ, слиза на земята, да донесе Божието послание за онѣзи души, които го очакватъ. Слизането на човѣка на земята, между слабитѣ и немощни сжщества, не е нищо друго, освенъ преминаване на душата презъ игленитѣ уши, за които се говори въ Писанието. Христосъ казва: „По-скоро камила ще мине презъ иглени уши, нежели богатиятъ въ Царството Божие.“ Наистина, преди да влѣзе въ Царството Божие, и бедниятъ и богатиятъ минаватъ много пѣти презъ гроба — презъ игленитѣ уши, дето оставятъ всичко земно. Каквото е спечелилъ човѣкъ на земята, на земята го оставя. Единственото нѣщо, което взема съ себе си, това е мотиката, т. е. орѣжието, съ което ще копае. Мотиката символизира работа. Значи, работа има и на небето, и на земята. Докато е на земята, човѣкъ трѣбва да благодари за тѣлото си — най-голѣмото богатство, съ което може да

разполага. Въ него сж вложени дарби и способности, които трѣбва да развива. Така, той придобива духовно богатство, което занася съ себе си.

„Человѣкъ домовитѣ излѣзе, щомъ се съмна, да наеме работници за лозето си“. — Кой е домовитиятъ човѣкъ? — Господъ. Той слиза на земята да наеме работници за лозето си. Колкото европейски народи намѣри, Той ги нае за работници на своето лозе. Тѣ работиха петъ години, и войната се свърши. Сега се връщатъ отъ работа, и Богъ имъ плаща. Българитѣ се питатъ помежду си: По колко ли ще ни се плати? — По единъ пенезъ. — На англичанитѣ? — По единъ пенезъ. — На германцитѣ, на сърбитѣ, на французитѣ, на руснацитѣ? — На всички по единъ пенезъ. — Нѣкои се биха повече. — Нищо отъ това, на всички ще се плати по единъ пенезъ. И на васъ, които ме слушате днесъ, пакъ ще се плати по единъ пенезъ. Такъвъ е законътъ на Божествената справедливостъ. Той трѣбва да се постави за основа на съвременното общество. Работата на всички хора не е еднаква, въпрѣки това, домовитиятъ господарь платилъ на всички по равно — по единъ пенезъ. Ако обичашъ, обичай съ единъ пенезъ. — Съ колко ме обичашъ? — Съ единъ пенезъ, или съ три гроша и 30 пари. На колко пари се равняватъ три гроша? — На 120 пари. Числото 120 е резултатъ. То играе роля въ вселената. И 12 е резултатъ, но въ човѣшкия животъ. Като прибавите още 30 пари къмъ 120, получавате 150 — число, при което злото излиза навънъ. Въ 1915 г. българитѣ се намѣсиха въ общоевропейската война, което показва, че ще минатъ презъ чистене. Между 1913 и 1918 година има известно отношение. 1918 г. е продължение отъ 1913 г. И този пътъ тѣ ще минатъ презъ огънь, да се пречистятъ, Следъ това нѣма да помислятъ вече за война.

Всѣко нѣщо, което става въ свѣта, има свое опредѣлено време. Всѣки човѣкъ се ражда на опредѣлено за него време, затова хората се различаватъ помежду си. Забелязано е, че онѣзи, които се раждатъ отъ 9 (22) мартъ нататъкъ, сж повече идеалисти, умътъ въ тѣхъ работи повече отъ сърдцето и страдатъ главно отъ главоболие. Кажете ли нѣкой, че страда отъ главоболие, азъ зная, че той е роденъ презъ мартъ, когато слънцето е въ зодиакалния знакъ Овенъ. Овенътъ е кротъкъ, но когато се срещнатъ два овена, удрятъ главитѣ си. Който се бори съ материята, осакатява ума си. Това явление се забелязва особено въ живота на поета. Започне ли той да се грижи за материалната си прехрана, поезията му изчезва. Ето защо, като дойде въ ума ви една свѣтла, Божествена мисль или въ сърдцето ви красивъ импулъс, красиво желание, веднага ги приложете. Отложете ли

ги, вие сами се осакатявате. Кажете ли, че тази мисъл е неприложима, вие се спъвате. Ако бѣше неприложима, тя нѣмаше да дойде въ ума ви. Не я ли приложите вие, другъ ще я приеме. Така хлопа Богъ на човѣшкитѣ умове и сърдца. Който не Го приеме, ще ходи отъ човѣкъ на човѣкъ да се предлага за съдружникъ, да вземе участие поне въ изговарянето на звука „ха“. Може да вземе участие, но ще знае, че заплатата му ще бѣде „тинъ“ — звукъ, който се чува при пуцане на десетачетата въ тенекиената кутия. Ако на земята не се научите да работите и да свирите, на небето никога нѣма да се научите. Ако отидете неподготвенъ на небето, веднага ще ви върнатъ на земята. Това е законъ на прераждането.

Човѣкъ е дошълъ на земята да мине презъ мъчението, презъ труда и презъ работата. Като човѣкъ, ще се мъчишъ; като ангелъ, ще се трудишъ. Дойдешъ ли до работата, ще работишъ като Бога. Съ други думи казано: Ще се мъчишъ съ стомаха си, докато смелишъ храната. После ще се трудишъ съ рѣцетѣ си. Най-после ще работишъ съ главата си. Хората се мъчатъ, трудятъ и работятъ, но мъчно успѣватъ, защото си служатъ съ отрицателната глаголна форма „не мога.“ Какъ могатъ да вършатъ отрицателни работи? Както могатъ да се проявяватъ въ отрицателното, така могатъ и въ положителното. — Ще правя погрѣшки. — Прави погрѣшки, и върви напредъ. За предпочитане е човѣкъ да се труди и работи, макаръ и да прави погрѣшки, отколкото да не работи и да не грѣши. Който прави погрѣшки, може и да ги изправи. Който мрази, може и да обича; който прави зло, може да прави и добро. Сегашниятъ разсипникъ единъ день ще стане добъръ пестовникъ. Кое е добро? Кое е въ хармония съ великитѣ Божествени закони. Всѣко действие, което взема участие въ повдигането на цѣлото човѣчество, е добро. Постѣпкитѣ на човѣка се опредѣлятъ отъ резултатитѣ, които тѣ произвеждатъ. Човѣкъ опредѣля нѣкои свои постѣпки като лоши. Обаче, като види резултатитѣ имъ, тогава може да опредѣли, добри ли сѣ били, или лоши. Резултатътъ на човѣшкия животъ опредѣля неговото бѣдеще.

Бѣдете справедливи въ живота си, не ощетявайте никого, както е билъ справедливъ домовитиятъ човѣкъ. Той даде на първитѣ работници това, което имъ се падаше, не ги ошети, но и последнитѣ не ошети. Ако хората продължаватъ да прилагатъ стария моралъ, свѣтътъ съвсемъ ще се изопачи. Прилагайте Божествения моралъ въ живота си, за да задоволите нуждитѣ на всички хора. Който не съдействува за задоволяване

необходимитѣ нужди на ума, на сърдцето и на душата си, той върши зло и престѣпление. Всѣки човѣкъ трѣбва да има на първо мѣсто необходимото, после — потрѣбното и най-после — излишното. То се дава по благодатъ. Благата, отъ които ние се ползуваме, идатъ отъ ангелитѣ. Отъ своитѣ излишѣци тѣ прашатъ на насъ. Ако ангелитѣ бѣха скѣперници, като хората, животътъ на земята щѣше да се прекрати. Благодарение на тѣхната щедростъ, ние живѣемъ въ изобилие. Да бѣдемъ щедри, и ние да изпращаме отъ своитѣ излишѣци на сѣществата, които живѣятъ подъ насъ. За насъ тѣхниятъ животъ е адъ; за тѣхъ нашиятъ животъ е рай. Каквото е отношението между насъ и нисшитѣ сѣщества, такова е отношението между ангелитѣ и насъ. За ангелитѣ нашиятъ свѣтъ е адъ. За насъ тѣхниятъ свѣтъ е рай. Значи, за едни сѣщества раятъ е на земята, а за други — горе.

Прилагайте Божественитѣ закони и не се съмнявайте въ тѣхъ. Вѣрвайте въ душата си, като проява на Божественото Начало. Ще каже нѣкой, че вѣрва само въ това, което вижда. Ако го питамъ, вѣрва ли въ ума и въ сърдцето си, казва, че вѣрва. Вѣрва ли въ мислитѣ и въ чувствата си, казва, че вѣрва. Какъ вѣрва въ тѣхъ, щомъ не ги е пипалъ? Кой може да пипа ума и сърдцето, мислитѣ и чувствата си? Пипането е външно сѣтливо, съ което си служатъ и животнитѣ. Следъ пипането идатъ вкусътъ, обонянието, слухътъ и зрението. Следователно, за да има ясна представа за нѣщата, човѣкъ трѣбва да ги е провѣрилъ съ петтѣ си сѣтлива, а не само съ едно. Каже ли нѣкой, че вѣрва само въ това, което може да пипне и да чуе, той не е влѣзълъ въ реалността. Който вѣрва само въ вкуса и въ пипането, той е на южното полукълбо, защото устата и чувствата сѣ долу. Който вѣрва само въ слуха и въ зрението, той е въ северното полукълбо, защото ушитѣ и очитѣ сѣ на главата, Кой е на екватора? — Който минава отъ едното полукълбо въ другото. Екваторътъ е неутрална зона. Коя областъ отъ човѣшкия умъ отговаря на екватора? — Интелектътъ. — Защо трѣбва да мисли човѣкъ? — За да има равновесие. Само уравновесениятъ може да си избере такива работници, каквито му сѣ нуждни. Кой сѣ работницитѣ въ човѣка? — Неговитѣ мисли, чувства и постѣпки. Човѣкъ трѣбва да си избира само такива мисли, чувства и постѣпки, които сѣ необходими за неговото развитие и които даватъ добри резултати.

Христосъ казалъ притчата за домовития човѣкъ преди две хиляди години. Днесъ и вие слушате сѣщата притча. Каква разлика има между

васъ и тогавашнитѣ слушатели? Вие сте по-възрастни отъ тѣхъ. Това е по-добре за васъ. Като по-възрастни, по-добре възприемате. Нѣкой казва: Ако се женя, младъ да се женя. Какво лошо има въ това, че нѣкой се оженилъ на 40 години, вмѣсто на 20 години? Единъ момъкъ се влюбилъ въ една мома, но тя обичала другъ, за когото се оженила. За да не го огорчи, тя му казала: Азъ дадохъ кѣщата, си на другъ, но ще направя нова кѣща, която ще дамъ на тебе. Тя родила дъщеря, която следъ 20 години се оженила за него. Женитбата има смисълъ, само когато приближава човѣка до Бога, когато възлюбенитѣ си помагатъ взаимно. Обаче, каква женитба е тази, която отдалечава хората отъ Бога и разваля отношенията помежду имъ?

Ако наблюдавате живота на семействата, ще видите, че нѣкъде членоветѣ постоянно удрятъ главитѣ си, разправятъ се, спорятъ. Въ това отношение, главитѣ на мъжа и на жената сѣ като чутури, въ които чукатъ кафе. Децата имъ само ги обикалятъ и казватъ „ха“, но въ края на краищата, нищо не излиза отъ това съдружие. Въ други семейства всички членове иматъ стремежа на тиквеното сѣме — да обсебятъ, колкото може повече земя, едни да се разширятъ за смѣтка на други. И, като сплетатъ стѣблата си, объркатъ се и нѣматъ никакъвъ резултатъ. Поживѣятъ така нѣколко месеца, докато дойде господарьтъ на нивата и обере всичкитѣ плодове. За предпочитане е да дадешъ по-малъкъ плодъ и да живѣешъ повече, отколкото да имашъ голѣмъ плодъ, а кратъкъ животъ. Какъвъ свѣтъ щѣше да бѣде този, ако главитѣ на всички хора бѣха голѣми като тиква? Свѣтътъ всѣки день се подобрява, благодарение на растенията, между които се явява състезание по интелигентностъ. Тѣ постепенно се развиватъ, облагородяватъ и започватъ да се жертвуватъ: дърветата — за горивенъ и градивенъ материалъ, а цвѣтията, съ своето благоухание и красиви багри, въздействуватъ върху човѣшката мисль. Човѣкъ започва да ги изучава и размишлява, защо едни отъ тѣхъ миришатъ приятно, а други — не. Защо едни отъ тѣхъ сѣ жълти, а други червени? Защо едни иматъ по петъ вѣнечни листа и петъ тичинки, а други — по-малко или повече? Всѣки човѣкъ може да се уподоби на известно растение, съ специфиченъ стремежъ и развитие. Нѣкой има стремежа на черештата, иска да стане като нея крѣгълъ и червенъ. Не е лошо това желание, но той трѣбва да подбира мислитѣ и чувствата си, защото тѣ влизатъ въ него като работници, които си създаватъ свой домъ. Дали този домъ е добре, или зле построенъ, това не е безразлично за васъ. Като влѣзете въ единъ

домъ, дето мжжътъ и жената се каратъ, вие не можете да се отнесете безразлично къмъ тѣхъ. Все ще кажете нѣщо да имъ помогнете. Колко повече не сте безразлични къмъ себе си, дето вашитѣ мисли и чувства строятъ своитѣ домове. Ето защо, човѣкъ трѣбва да се самовъзпитава, да обработва мислитѣ и чувствата си. Като работи върху себе си, той работи и за своитѣ ближни. Затова казвамъ: Като срещнешъ гладенъ човѣкъ, нахрани го. Ако е жаденъ, дай му вода, да утоли жаждата си. Както работи въ физическия свѣтъ, така човѣкъ може да работи и въ умствения свѣтъ.

Страшно е положението на човѣкъ, който живѣе само за себе си. Само Богъ има право да живѣе за себе си, защото Той включва всичко въ себе си. Човѣкъ да живѣе за Бога, а Богъ — за себе си. — Искамъ да живѣя за себе си. — Обърни се тогава къмъ Бога, Той да дойде въ тебе, да живѣе за тебе, а ти — за другитѣ.

Дошло е времето, когато всички хора трѣбва да излѣзатъ на пазара: свещеницитѣ съ своитѣ кадилници, учителитѣ съ своитѣ буквари, сѣдиитѣ съ своитѣ законници, търговцитѣ съ своитѣ крини, пълни съ жито, земеделцитѣ съ своитѣ рала. Христосъ ще излѣзе рано сутринята на пазара да наеме тѣзи работници и да ги изпрати на лозето си. Въ дадения случай, лозето на Христа е българскиятъ народъ. Каквито и да сте по положение — свещеници, учители, сѣдии, търговци или земеделци — всички трѣбва да сте готови за работа. Този е пѣтътъ, по който българскиятъ народъ може да се повдигне. За да стане единъ народъ великъ, Богъ на разума, на интелекта, на сърдцето, на душата, на силата трѣбва да живѣе срѣдъ него, и всички да бѣдатъ доволни отъ труда и отъ работата си. Отворете очитѣ си, да видите, че живиятъ Господъ се изявява на земята. Всѣки да Го види въ себе си и да направи разлика между своя Богъ и Бога на другитѣ. Важно е, всѣки да Го разбира, познава и възприема споредъ степенята на своето развитие. Ако си музикантъ, ще намѣришъ Бога въ музиката; ако си поетъ, ще Го намѣришъ въ природата; ако си търговецъ — въ паритѣ. Всѣки ще Го намѣри нѣкъде, макаръ и отвънъ проявенъ. Външнитѣ предмети събуждатъ мисль и чувства, които водятъ къмъ Бога. Напримѣръ, ако получите единъ букетъ отъ красиви цвѣтя, вие мислите за цвѣтята, за човѣка, който изпратилъ букета, и въ васъ се събужда топло, приятно чувство и къмъ Онзи, Който е създалъ цвѣтята. Познайте Бога като справедливостъ, Който дава на всѣки по нѣщо — най-малко по единъ

пенезъ. Единъ часъ да работите на день, пакъ ще получите единъ пенезъ, върху който ще работите и сега, и въ бждеще. Върху този пенезъ ще се съгради бждещиятъ ви животъ.

Подарявамъ ви по единъ букетъ съ петъ различни цвѣтя — петтѣ категории работници. Вашиятъ приятелъ — Господъ, ви изпраща този букетъ. Изучавайте го, докато проникнете въ неговия вътрешенъ смисълъ и съдържание.

22. Беседа отъ Учителя, държана на 10 ноемврий, 1918 г. София.

Като чуха

„И като чуха, зачудиха се, и оставиха Го, и отидоха си“
Матей 22:22.

„И като чуха, зачудиха се.“ Важна дума въ този стихъ е глаголътъ „чувамъ“. Чувамъ и слушамъ сж синоними. На какво се зачудиха? — На отговора, който Христосъ даде на въпроса: Да се дава ли данъ на Кесаря? Повдига се въпросъ за даването. Често става въпросъ за слугуването. Даването има отношение къмъ дълга, а слугуването, т. е. служенето къмъ любовта. Да давашъ, това не е особено качество, защото ти си длъженъ да давашъ. На въпроса, който ученикъ зададоха на Христа, трѣбва ли да се дава данъ на Кесаря, Христосъ отговори: „Отдайте Кесаревото Кесарю, а Божието — Богу.“ Кесарьтъ е царь, а царьтъ — човѣкъ. Значи, сжщиятъ въпросъ може да се преведе съ думитѣ: Трѣбва ли да се дава данъ на човѣка? Животнитѣ, като по-низкостоещи отъ човѣка, му даватъ данѣкъ: месо, млѣко, яйца, вълна, масъ, трудъ и др. Въ това отношение, човѣкъ е кесарь на земята. „Като чуха, зачудиха се.“ Да се чуди човѣкъ, това не показва, че е убеденъ въ истината.

„И като чуха, зачудиха се.“ Не се казва, че слушаха, но чуха само Неговия отговоръ и се зачудиха, че толкова лесно разрешилъ въпроса. Като искаме да уловимъ нѣкое животно, което се изплъзва отъ ржката ни, чудимъ се, какъ не сме намѣрили начинъ да го задържимъ. Често очудването се изразява въ негодуване. Много нѣща чуваме въ живота. Напримѣръ, говори се, трѣбва ли хората да се обичатъ. Едни казватъ, че трѣбва да се обичатъ, а други казватъ, че не трѣбва. Защо не трѣбва? — Защото нѣматъ смѣтка да обичатъ. Който много обича, много дава. Чува се да казватъ, че който иска да бѣде щастливъ, не трѣбва да служи на Бога. Защо? — Защото служенето на Бога е свързано съ даване. Значи, трѣбва да изпразднишъ кесията си, а това не е износно. Ако давашъ на бедни, за тебе нищо нѣма да остане, кесията ти ще се изпраздни. Даването и вземането вървятъ заедно. Не мислете, че даването въ всички случаи е добродетеленъ, положителенъ актъ, а вземането — отрицателенъ. Въ едни случаи даването е добро нѣщо, а въ други — лошо. Сжщото е и за вземането: нѣкога е добре да вземашъ, нѣкога е лошо. Ако дадешъ на човѣка отрова, горчивъ хапъ или ритникъ, това даване не е добро. Обаче, ако дадешъ на бедния дрехи да се облѣче, пари — да се нахрани, това

даване е на мѣсто. И при вземането има два процеса: положителенъ и отрицателенъ. Не е добре да вземашъ жената, децата, кѣщата на човѣка и да го оставишъ въ скръбъ и лишения. Добре е да вземешъ дълга на ближния си, ти да го изплатишъ; добре е да му вземешъ болестъта. Новиятъ моралъ изисква отъ човѣка такова даване и вземане, при което нѣма никаква щета. Това сѣ два процеса, които трѣбва да иматъ предъ видъ повдигането на човѣшката душа.

„И като чуха, зачудиха се.“ И доднесъ още хората се очудватъ на проявитѣ въ живота и се запитватъ, сѣществува ли Богъ, или не сѣществува. Който има да дава, отрича сѣществуването на Бога. Който има да взема, признава, че Богъ сѣществува. Сѣщото виждаме и въ личнитѣ отношения на хората. Когато нѣкой има голѣми дългове, отрича своя кредиторъ и казва, че е умрѣлъ. Ако го питатъ, кѣде е твоятъ кредиторъ, той отговаря: Нѣма го, не сѣществува, отдавна е умрѣлъ. — Не сѣществува, защото има да плаща. Нѣкои хора, и като иматъ дългове, пакъ признаватъ сѣществуването на Бога, защото сѣ готови да плащатъ задълженията си. Книжницитѣ и фарисеитѣ чуха Христа, но си отидоха, не искаха да Го слушатъ. Така правятъ нѣкои хора. Чуватъ да се изнася нѣкаква нова идея, но не слушатъ и си отиватъ по домоветѣ. Сега и азъ проповѣдвамъ: едни ме чуватъ, други ме слушатъ. Отъ онѣзи, които слушатъ, се явяватъ такива, които търсятъ лекъ начинъ за възприемане и прилагане на Христовото учение.

Единъ българинъ останалъ неученъ, не знаелъ да чете и пише, нѣмалъ и занаятъ. Това било въ старо време. Той се заелъ самъ да се научи да чете и успѣлъ, но толкова малко, че съ това знание не могълъ никѣде да си отвори пѣтъ. Ходилъ тукъ-тамъ, дано намѣри нѣкакъвъ занаятъ, да изкарва прехраната си лесно. Единъ день срещналъ единъ свещеникъ съ котле вода въ едната рѣка и съ китка босилекъ въ другата. Той ходѣлъ отъ кѣща въ кѣща да рѣси и да чете молитва. Ето една лесна работа за мене! — си казалъ българинътъ. Отишълъ единъ день въ черква, да види, какво прави свещеникътъ тамъ и да се запознае съ новия си занаятъ. Като чулъ, какво говори свещеникътъ, той се върналъ у дома си, взелъ едно котленце съ вода, китка босилекъ и тръгналъ по улицитѣ да рѣси, когато срещне на пѣтя си.

Много хора мислятъ и постѣпватъ като този старъ българинъ. Тѣ казватъ: Ще взема котле вода и китка босилекъ и ще тръгна да рѣся хората — все ще ми падне нѣщо въ рѣката. Това показва, на каква степенъ

на развитие се намиратъ такива хора. Следъ това ще кажатъ, че трѣбва да бждемъ морални. Като си взелъ котленце съ вода и китка босилекъ, ще подържашъ този моралъ. Свещеникътъ казва, че трѣбва да има богомолци. Лѣкарьтъ казва, че трѣбва да има болни. И едното, и другото твърдение е право, но преди всичко, казвамъ: Трѣбва да има слушатели, т. е. хора, които, като слушатъ, могатъ да прилагатъ. Всички търсятъ лесенъ занаятъ. Азъ пъкъ уча хората на мъченъ занаятъ: да слушатъ добре и да прилагатъ правилно.

Чуването и слушането сж синоними. Между тѣхъ има известно съотношение. Чуването предхожда слушането. То подразбира процесъ на възприемане. Слушането има отношение къмъ месечината, т. е. къмъ празненето и пълненето, къмъ даването и вземането. Човѣкъ трѣбва да разбира и двата процеса, да знае, кога да дава и кога да взема. Който чува само, той е спекулантъ-търговецъ, понеже само взема. Като му се роди дете, той започва да дава, но си казва: Дано моятъ синъ израстне, да вземе котлето и да тръгне да рѣси хората, да има нѣкой да ме гледа на старини. Като говоря за котлето и босилека, нѣмамъ предъ видъ свещеницитѣ, които официално изпълняватъ службата си. Свѣтътъ е пълненъ съ попове, т. е. съ бащи (отъ думата „папа“), които търсятъ лекъ начинъ за прехранване. Голѣмо благословение е за човѣчеството, да се освободи отъ хора, които търсятъ лесния начинъ. Желателно е, въ бждеще Божиитѣ служители да бждатъ облѣчени въ бѣли дрехи. На небето приематъ само такива хора, които сж облѣчени въ бѣли, чисти дрехи. Видятъ ли, че пристига нѣкой съ черни дрехи, веднага го връщатъ назадъ. Черниятъ цвѣтъ, тъмнината благоприятствува за престѣпленията. Ако крадецътъ иска да обере нѣкоя къща, той влиза нощемъ, когато е тъмно, когато всички спятъ. Презъ деня, на свѣтло, престѣпления не се вършатъ. Това е законъ, който има отношение и къмъ ума, и къмъ сърдцето. Когато въ ума на човѣка влѣзе отрицателна мисль, той става недоволенъ и върши погрѣшки и престѣпления. Отрицателната мисль разбърква ума му, внася тъмнина, и той казва: Тъмно ми е въ съзнанието. Когато тъмнината проникне въ човѣшкия умъ, всички хора — мъже, жени, деца, ставатъ недоволни. Ако и въ сърдцето влѣзе отрицателно чувство или желание, човѣкъ пакъ става недоволенъ. Недоволството кара хората да търсятъ лесния пътъ въ живота. Едно трѣбва да се знае: лесниятъ пътъ е най-мъченъ, и най-мъчниятъ пътъ е най-лекъ. Дайте на единъ човѣкъ съ боленъ кракъ да носи единъ килограмъ тежестъ, да видите, колко ще се

затрудни. Дайте на здравия човѣкъ да носи сто килограма тежестъ, той ще ги пренесе отъ едно мѣсто на друго съ радостъ. Тѣй щото, каже ли нѣкой, че работата му е тежка, че не може да я свърши, това показва, че кракътъ му е измѣстенъ, или има нѣщо изкълчено въ себе си. Каже ли, че работата му е лека, приятна, това показва, че кракътъ му е здравъ, че всичко въ него е на мѣстото си. Нека тази мисль ви послужи като формула. Каже ли нѣкой, че не може да реши известенъ въпросъ, ще знаете, че има нѣщо изкълчено въ него. — Мога да реша този въпросъ. — Можешъ да го решишъ, защото всичко въ тебе е на мѣстото си.

Азъ вземамъ думитѣ „кракъ“, „изкълчване“ въ широкъ смисль. За да се изкълчи нѣкой удъ въ човѣшкия организъмъ, това показва, че този човѣкъ не е знаяль, какъ да постѣпи. Въ турско време турцитѣ влизаха въ богати бѣлгарски кѣщи и, за да ги заставятъ да кажатъ, кѣде сѣ паритѣ имъ, тѣ ги биели, поставяли ги на нажежена пиростия, докато най-последно били принудени да кажатъ, кѣде е скрито богатството имъ. Тѣ даватъ своята данъ чрезъ насилнически начинъ. Питайте следъ това тѣзи бѣлгари, трѣбва ли да се дава данъ на Кесаря. Тѣ ще ви кажатъ, че трѣбва да се дава. Който е миналь презъ нажежена пиростия, знае, че трѣбва да се дава данъ на Кесаря. Данъта на Бога се дава доброволно, а на Кесаря — чрезъ насилие. На Бога ще давашъ доброволно, колкото искашъ и когато искашъ. Не изпълнишъ ли този законъ доброволно, ще дойде Кесарьтъ и насила ще те застави да дадешъ. Богъ и Кесарь сѣ двама господари. Ако не служишъ доброволно на единия, ще дойде вториятъ и насила ще те застави да му служишъ. Двамата господари сѣществуватъ въ свѣта и като две различни състояния: здраве и болестъ. Болестъта е Кесарьтъ. Той ще те тури на легло или на нажежена пиростия и, колкото да викашъ, нѣма да те освободи. Ще търсишъ единъ лѣкаръ, втори, трети, докато най-последно дойде нѣкой отвънъ да ти помогне. Плащането на лѣкаритѣ не е нищо друго, освенъ данъ на Кесаря. Тѣ събиратъ данъцитѣ и ги предаватъ на Кесаря.

Като отговаря на въпроса, трѣбва ли да се дава данъ на Кесаря, Христосъ посочва на хората новъ начинъ за живѣене. За да пресъздаде живота си, човѣкъ трѣбва да знае истински методи, съ които да си служи. Ще кажете, че вѣрата е единъ методъ. Така е, но каква трѣбва да бѣде вѣрата? Ако вѣрата не може да ви извади отъ обикновения животъ, тя не е истинска вѣра, не е истински методъ. Каквото знание или изкуство притежавашъ, ако то не може да те повдигне, не е истинско. Каква вѣра е

тази, която не може да ти помогне при изпитанията въ живота? Какво е това знание, което не може да премахне облаците въ твоето съзнание? Страданията на хората показватъ, че тѣ не сж изпълнили задълженията си къмъ Бога и къмъ своя ближень. Страданията представятъ колело, едната половина на което е назъбена, а другата — гладка. Като минавашъ презъ гладката частъ, чувашъ тихъ, мекъ гласъ, който ти казва: „Изпълни задълженията си.“ — Нѣмамъ време сега. Щомъ се отказвашъ отъ задълженията си, гласътъ се отдръпва навътре, нищо не чувашъ. Следъ това минавашъ презъ назъбената частъ на колелото. Тукъ вече нѣмашъ време за изборъ, да изпълнишъ, или да не изпълнишъ — задължавашъ се да изпълнишъ. Който изпълнява волята на Бога, като дойде до збѣцитѣ, вижда една тѣсна отворена вратичка и презъ нея излиза навънъ. Който не изпълнява Божиата воля, вижда тѣсна врата, но понеже живѣе въ съмнения, не се решава да мине презъ нея. Той продължава пѣтя си по колелото, докато попадне на збѣцитѣ му. Тукъ той разбира законитѣ на живота.

Ще кажете, че има нѣщо жестоко въ това колело. Така е, но то е създадено отъ хората следъ грѣхопадането. Първоначално цѣлото колело е било гладко — Богъ го е направилъ. Следъ грѣхопадането, дяволътъ турилъ ржка на половината колело, обсебилъ го и му турилъ собствения си печатъ — збѣцитѣ. Така сж направени днесъ дарацитѣ за чепкане на вълна. Хората иматъ желание да разчепкватъ нѣщата и, каквото ценно и красиво намѣрятъ, да го задържатъ за себе си.

„И като чуха, зачудиха се.“ На какво се чудя азъ? — На глупоститѣ въ човѣшкия животъ. Срѣщамъ една мома, напѣта, горда, хвърчи. Коя е причината за това ѣ състояние? — Влюбила се и мисли, че кой знае какво ще направи съ своя възлюбень. Казвамъ ѣ: Качила си се на дяволското колело. Като попаднешъ подъ неговитѣ збѣци, не само че нищо нѣма да постигнешъ, но на прежда ще станешъ. Срѣщамъ друга мома напудрена, червисана, мисли, че всички ѣ обръщатъ внимание. Не е лошо да се пудри човѣкъ — и кжщата се бѣлосва отвънъ. Лошото е въ заблудението на човѣка, да мисли, че основата на кжщата се крепи върху мазилката. Туряйте на кжщата си, каквато искате мазилка, шарете я, както намирате за добре, но първата работа е да я поставите на здрава основа. Ако основата на кжщата не е здрава, тя нищо не струва. Ако основата на кжщата ви е слаба, а отвънъ бѣлосана и нашарена, главата ви ще страда много.

„И като чува, зачудиха се.“ Азъ се чудя на вашитѣ заблуждения, а вие — на моитѣ думи и се запитвате, какъ трѣбва да живѣете. — Много просто, ще се откажете отъ лъжата, отъ кражбата, отъ омразата, отъ завистъта. — Може ли да се живѣе така? — Може. Вие не сте приложили истината, любовта, правдата, доброто, а се питате, какъ може да живѣе човѣкъ съ тѣхъ. Приложете великитѣ добродетели въ живота си и ще видите, какъ може да се живѣе по новъ начинъ. Опитайте се да служите на Бога, за да разберете Неговата сѣщина. Философитѣ казватъ, че Богъ завинаги ще остане неразбранъ. Не е така. Най-лесното нѣщо въ свѣта е да разберешъ Бога, при условие, че Го обичашъ и Му служишъ. Не спазвашъ ли тѣзи условия, ти ще Го разберешъ толкова, колкото лѣкарьтъ разбира човѣка, когато е поставилъ на операционната маса. Той го изслушва, преглежда и после взема ножа, оперира го. Ако го питате, какво нѣщо е човѣкътъ, той ще ви опише, въ най-голѣми подробности, всичкитѣ органи, какви функции изпълняватъ тѣ. Външно, анатомически и физиологически, той го познава, но сѣщината на човѣка не познава. Важно е, какво, въ сѣщностъ, представя човѣкъ.

Съвременнитѣ хора искатъ да разбератъ Бога външно: да Го поставятъ на своята маса и да започнатъ да Го разглеждатъ отвънъ и отвътре, да видятъ, какви органи има и каква е тѣхната служба. Въ края на краищата, ще кажатъ: Нищо не разбрахъ. Какъ ще разберешъ единъ инструментъ, ако не го опитаешъ? Чудни сѣ хората, които мислятъ, че като турятъ нѣщо на своята маса, веднага ще намѣрятъ истината. Истината не може да се постави на никаква маса. Тя е извънъ формитѣ. Има нѣщо ценно, вложено въ човѣшкото тѣло, което наричатъ душа, но щомъ турятъ ножа, тя изчезва. Щомъ дойде душата въ васъ, вие трѣбва да и дадете нуждната почитъ, т. е. да ѝ дадете съответна данъ. И двамата господари — Богъ и Кесаръ сѣ въ самия човѣкъ: Първиятъ е горе, въ главата, а вториятъ — долу, въ коремнитѣ органи. Всѣки день трѣбва да отдавате Кесаревото Кесарю, а Божието — Богу. За да задоволите ума си, ще прочетете една хубава книга; за да задоволите стомаха си, ще се нахраните добре. Тогава и двамата господари ще кажатъ: Нашиятъ поданикъ изплати дълга си. Ако излъжешъ Кесаря, той ще бѣде недоволенъ отъ тебе. Ако ме питате, защо проповѣдвамъ, ще отговоря: Плащамъ своята данъ къмъ Бога. Единъ день, като ме сѣдятъ, вие ще бѣдете свидетели. Като ме слушате, и вие изплащате данъта си къмъ Бога.

Тогава азъ ще бѣда вашъ свидетель. Така, именно, ще минемъ безопасно деня: азъ ще свидетелствувамъ за васъ, вие — за мене.

Приложете този мораль въ живота си, да бѣдете спокойни. Ако сте неразположени, дайте си отчетъ, на кого дължите — на Бога, или на Кесаря. Като си отговорите на въпроса, ще си платите дълга и ще бѣдете свободни. Какво правятъ сегашнитѣ хора? Като иматъ да даватъ на нѣкого, а нѣматъ пари, отиватъ при нѣкой лихваръ, взематъ известна сума и плащатъ дълга си. Отъ единъ дългъ се освобождаватъ, на другъ налитатъ. Вмѣсто да ходишъ отъ единъ лихваръ на другъ, иди при Бога. Той има много банки на разположение, които ще ти дадатъ или безъ лихва, или само съ 2% лихва. — Какъ се намиратъ тѣзи банки? — Както намирате и другитѣ. Излѣзте въ града, вдигнете главата си нагоре и четете надписитѣ. Така ще намѣрите и Божественитѣ банки: ще вдигнете главата си нагоре и ще четете. Ако нѣкой ви пита, какво търсите, ще отговорите: Търся една Божествена банка. Който чуе, че търсите такава банка, ще ви се смѣе, но това да не ви смущава. „Търсете и ще намѣрите.“ Единъ день ще прочетете надписа, който съ години сте търсили: „Божествена банка.“ Каквото напрежение изпитва човѣкъ, когато очаква нѣкой гостъ, такова е напрежението му, когато търси Божественото. Ще дойде день, когато ще го намѣри и ще се облекчи.

Спазвайте и двата закона — на Бога и на Кесаря, безъ да ги смѣсвате. Когато прочетешъ една хубава книга, или направишъ добро на нѣкого, това е плащане данъ на Господа. Когато се нахранишъ добре, ти плащашъ данъ на Кесаря. Благодари, че си платилъ данъта си и не мисли за утрешния день. Какво ще стане съ децата ти, съ тебе, не мисли за това. Какво ще ядешъ утре, и за това не мисли. Благодари, че днесъ си платилъ своята данъ на Кесаря. Въ Божествения законъ е писано: „Днесъ за днесъ. Утрешниятъ день не е твой.“ Кесарьтъ казва точно обратно: Ще се погрижишъ за утрешния день. Нѣкой се натѣква на друга опасностъ. Той не мисли за утрешния день, защото разчита на баща си. Това значи, да забиешъ ноктитѣ си въ кожата на баща си, като кърлежъ. Това не е правилно. Ще разчиташъ на себе си и ще бѣдешъ готовъ на всичко, което животътъ ти носи. Каквата работа и да ти предложатъ, ще я приемешъ и ще работишъ честно и почтено. Туришъ ли тази мисль за основа на живота си, ти си намѣрилъ Божествената банка. Бѣгашъ ли отъ условията, които животътъ ти носи, правишъ ли разлика между една и друга работа, търсишъ ли лекия животъ, ти слугувашъ на Кесаря. Въ първо време той

ще ти даде добри условия, но после ще те обере и подхвърли. Който не върва на думитѣ ми, лесно може да ги провъри. Нека отиде на гробищата и види, какво е останало отъ онѣзи богаташи, учени и философи, които върваха, че могатъ да се спасятъ съ пари, съ наука и съ философия.

Има едно богатство, една наука и една философия, които могатъ да спасятъ човѣка, но тѣ сж извънъ човѣшкитѣ разбирания. Докато хората служатъ на закона на Кесаря, всички ще отидатъ на онзи свѣтъ, безъ да се спасятъ. Има богати, учени и философи, които сж въ онзи свѣтъ И чакатъ по-скоро да слѣзатъ на земята. — Защо? — На небето нѣма условия за тѣхното развитие. Обаче, има прости хора, които се ползватъ отъ добритѣ условия на небето. Тѣ сж служили на Божия законъ, затова сж добре приети на небето. Тѣ сж прости по отношение на лъжата и на кражбата, не знаятъ нито да лъжатъ, нито да крадатъ. Затова Христосъ казва: „Синоветѣ на този свѣтъ сж по-умни отъ синоветѣ на виделината.“ Помнете, че колелото се върти. Докато сте на гладката му частъ, разчитайте на Бога. Той ще обедини мислитѣ и чувствата ви. Той ще ви обедини като народъ. Очаквате ли на Кесаря, той ще ви тури на своя даракъ и ще ви разчепка.

Време е вече, всѣки да даде своята данъ на Господа. Азъ започвамъ отъ днесъ да ви товаря, да има какво да занесете. Ако има нѣщо фалшиво въ това, което ви давамъ, азъ самъ отговарямъ. Нѣмамъ нищо противъ служенето на Кесаря, но измѣнчивъ е този животъ. Всѣки, който е служилъ на този законъ, който цѣлъ животъ е ялъ, пилъ, удовлетвувалъ се, въ края на краищата, и той казва като Соломона: „Суета на суетитѣ, всичко е суета!“ За Соломона казваха, че нѣма царъ подобенъ на него, но и той се разочарова отъ човѣшкия свѣтъ, т. е. отъ суетата въ живота. Когато се пробуждаше съзнанието му, Соломонъ написа ценни книги, въ които изнесе несигурността и преходността на този свѣтъ. Той искаше да намѣри смисъла на живота въ знанието, въ богатството, въ удоволствието, докато се разочарова въ всичко и на едно мѣсто въ притчитѣ си казва: „Знай, сине мой, че Господъ ще доведе твоитѣ дѣла до сждъ.“ Въ книгата му „Пѣсенъ на пѣснитѣ“ се вижда преврата, който станалъ въ Соломона. Обиколенъ отъ много жени, които го обичали за славата, за богатството му, той не намѣрилъ любовта. Единъ день срещналъ една овчарка, въ която се влюбилъ, но не могълъ да я привлече къмъ себе си. Той виждалъ спасението си въ нея и се питалъ, защо не я срещналъ по-рано.

Всѣки ще срещне на пътя си своята овчарка или своя овчаръ и ще се запита, защо не я срещналъ по-рано, а сега, следъ като опетнилъ живота си. Най-после човѣкъ дохожда до положение да обърне другата страница на живота, да служи на Бога, т. е. да дава своята данъ доброволно и съ любовъ. Даването подразбира правилна обмѣна. Като се дава на Бога доброволно и съ любовъ, обмѣната всѣкога е правилна. Човѣкъ дава и на Кесаря, но чрезъ насилие, затова обмѣната не е правилна. Тогава човѣкъ се усѣща стегнатъ, като съ обрѣжи.

Радвайте се и веселете се, защото Богъ работи днесъ въ свѣта. Той взема участие и въ индивидуалния животъ на човѣка, и въ семейния, и въ обществения, и въ политическия. Той събаря, гради, произвежда преврати, отдѣля потрѣбното отъ непотрѣбното, овцетѣ отъ козитѣ. Овцетѣ служатъ на Божествения законъ, а козитѣ — на Кесаря. Овцетѣ сж символъ на любовта. Опитайте се да хванете една коза, да видите, колко ще крѣка. Хората, които постоянно се оплакватъ отъ страдания и мъчности, и които постоянно роптаятъ, сж отъ категорията на козитѣ. Овцетѣ носятъ своитѣ страдания безъ роптание. Хората взематъ вълната, млѣкото, месото имъ, и тѣ не роптаятъ. Това сж хората на любовта. Наистина, овцата символизира любовта, но въ това не подразбираме формата „овца“. Хората не могатъ да отдѣлятъ формата на нѣщата отъ тѣхното съдържание и смисълъ, затова се чудятъ, какъ е възможно глупавата овца да изразява любовта. Конятъ е символъ на интелекта, но днесъ, като кажатъ конъ, разбиратъ сжщество, което може да се ези. Волътъ е символъ на търпение и издрѣжливостъ. Въ стария, първиченъ езикъ, думата „волъ“ подразбира да желаешъ и да можешъ, а конъ — да искашъ. Ако днесъ Адамъ дойде на земята и чуе, съ какви думи си служатъ хората, какво съдържание и смисълъ сж вложили въ тѣхъ, какъ сж ги измѣнили, той ще се очуди, ще ги остави и ще си отиде. Какво ще кажете за свое оправдание? — Че така сж ви учили, така сж ви възпитавали. Както да се оправдавате, Адамъ вижда, съ какви криви преводи си служите.

Сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ правиленъ преводъ на нѣщата. Щомъ го намѣрятъ, и науката, и философията, и знанието имъ ще се измѣнятъ. Тогава и животътъ имъ ще се подобри 99%. Правилното изговаряне на думитѣ произвежда специфично въздействие върху човѣка. Както лимонътъ събужда въ човѣка усѣщане за кисело, така и всѣка дума, правилно изговорена и разбрана, произвежда съответно действие върху

човѣка. Какво се крие въ лимона, всички знаете. Но ако изговоря предъ васъ думитѣ „правда, добродетель, истина“, вие ще свиете рамене. Защо? — Не знаете съдържанието имъ. Ако разбихахте тѣзи думи, изговарянето имъ би произвело върху васъ такова действие, каквото произвежда лимонътъ. Който разбира съдържанието на думата „Богъ“, той ще стане добъръ, ученъ, богатъ, силенъ — ще придобие качествата на образа, който се крие въ тази дума. Затова се казва: „Съ какъвто дружишъ, такъвъ ставашъ.“ Произнасяйте често тази дума въ себе си, не само по форма. Влѣзте въ съдържанието и въ смисъла ѝ, за да произведе тя нужното действие върху васъ. Освободете се отъ човѣшкия образъ на Бога, който сте си съставили, и Го поставете на мѣстото Му. — Защо страдаме? — Защото Богъ е дошълъ между хората и намѣства изкълчениитѣ имъ крака. Ако Богъ не работи, дяволътъ ще вземе Неговото мѣсто. Той ще упои хората, ще притѣпи сърдцата имъ къмъ болкитѣ и страданията на близкитѣ имъ. Тѣ ще живѣятъ въ блаженство за тѣлото, но душата имъ ще бѣде поробена. Затова е казано въ Писанието: „Пазете се отъ онѣзи, които душа погубватъ.“

„И като чува, зачудиха се, и оставиха Го, и отидоха си.“ Фарисеитѣ, които изпитваха Христа, ще дойдатъ и при васъ, да ви питатъ, какъ ще изпълните дълга си като учителъ, свещеникъ, сѣдия, баща, майка, братъ и сестра. Който разбира живота, ще ви каже: Служете на Бога чрезъ закона на любовта, а на дълга си служете чрезъ даването. Всѣки има дългъ къмъ своя народъ и къмъ отечеството си и ще му отдаде това, което е негово. Всѣки народъ е далъ и дава нѣщо на хората, затова всички трѣбва да му върнатъ неговото. Така постѣпи Христосъ. Когато Го запитаха, трѣбва ли да даваме данъ на Кесаря, Той имъ отговори: „Дайте да видя образа на това, което трѣбва да дадете на Кесаря.“ Като Му подадоха една монета, на която бѣше образътъ на Кесаря, Той каза: „Отдайте Кесаревото Кесарю, а Божието — Богу.“

И тъй, подъ „любовъ“ трѣбва да разбирате служене на Бога. Мислете върху любовта. Вие сте я опитвали, но за малко време, нѣколко минути или секунди, и после сте я загубвали. Защо човѣкъ губи любовта? — Защото не може да намѣри границата между слугуването на Бога и на Кесаря. Тази е причината, дето човѣкъ губи равновесието си, т. е. съгласието между ума и сърдцето си. Сърдцето не трѣбва да господствува надъ ума, нито умътъ надъ сърдцето, но трѣбва да: работятъ въ хармония. Ако въ желанието си, да разрешите правилно единъ въпросъ, сърдцето се

притѣсни повече, отколкото трѣбва, нарушава се правилниятъ ходъ на мислитѣ. Ако при разрешаване на едно чувство, мисълта се наложи, вие изгубвате чувството си. — Какъ трѣбва да любимъ? Какъ да проявимъ чувствата си? — По тѣзи въпроси не се философствува. Обичѣта и любовта не търпятъ никаква философия, никакво нагаждане. Какъ ще измиешъ краката на единъ пътникъ, дошълъ въ дома ти? Ще вземешъ единъ легенъ съ топла вода, сапунъ, кърпа и ще ги измиешъ. — . Да не му причиня нѣкаква болка. — Ако рѣцетѣ ти сж меки и нѣжни, не се страхувай, нѣма да му причинишъ болка; ако рѣцетѣ ти сж корави и груби като жбцитѣ на колелото, това е другъ въпросъ. Всѣки день вие минавате презъ колелото на живота, затова нѣкога сте разположени, а нѣкога — неразположени. Когато сте неразположени, минавате презъ назъбената частъ на колелото. Какво трѣбва да правите тогава? Ако сте честенъ човѣкъ, ще кажете на приятеля си: Не стой близо до мене, да не те хванатъ жбцитѣ на колелото. Мене ме хванаха, поне ти да не пострадашъ. Нечестниятъ иска да страда и другитѣ, като него. Той ще започне да ги разубеждава въ сѣществуването на Бога, та по този начинъ и тѣ да опитатъ жбцитѣ на колелото. Не, преди да разглеждате този въпросъ, размишлявайте върху стиха: „И като чуха, зачудиха се и си отидоха.“ — Кои си отидоха? — Крадцитѣ, които обиратъ хората. Пазете се отъ крадци и разбойници, пазете и ближнитѣ си отъ тѣхъ. Ако лѣкарьтъ не може да помогне на болния, не го критикувай, но помогни и ти съ нѣщо.

„И като чуха.“ Има два вида чуване: да чувашъ страданията на хората, да чувашъ и радоститѣ имъ. Чуващъ, че хората страдатъ, и казващъ: Нека страдатъ, безъ страдания не може. Лѣкарьтъ казва: Безъ болести не може. Свещеникътъ казва: Смъртъта е неизбѣжна. Овчарьтъ стриже вълната на овцетѣ и казва: Добре, че дойде време за стрижене. Който чува за радоститѣ на хората, казва: Дано се раждатъ повече добри хора. Да растатъ децата и да се учатъ! Да има храна за всички хора. Да е добро време, та да се изоратъ нивитѣ на селянитѣ. Дано всички иматъ дрехи, кѣщи, да живѣятъ въ радостъ и да славятъ Бога! Нека всички хора бѣдатъ богати съ добродетели! Носете навсѣкѣде своитѣ добри мисли и желания.

„И като чуха, оставиха Го.“ Когато неприятельтъ ви чуе вашия отговоръ, ще ви остави и ще си отиде. Щомъ си отиде той, ще дойде приятельтъ ви. Дяволътъ се опита да изкуси Христа, но Той го изпѣди.

Следъ това дойдоха ангели отъ небето да Му слугуватъ. При васъ не могатъ да дойдатъ ангели, докато не минете презъ изпитания, страдания, изкушения. Като дойдатъ, тѣ ще ви учатъ на мъдростъ, ще ви предадатъ своето знание. Ангели има и на небето, и на земята. Ако отидете на нивитѣ и на лозята, и тамъ ще намѣрите ангели, които по цѣль денъ оратъ и копаятъ. Тѣ работятъ и за градоветѣ, и за селата, и така плащатъ своята данъ и на Бога, и на Кесаря. Давайте и вие своята данъ на Кесаря и на Бога. Бъдете благодарни за всичко, което ви се дава. Радвайте се и за страданията, и за радоститѣ. Радвайте се и на загубитѣ, и на печалбитѣ. Изпразвайте пълнитѣ си кесии и не се страхувайте отъ нищо. Богъ изпразва кесии на хората, и пакъ Той ги пълни. За да изпразнишъ кесията си, трѣбва да отворишъ широко сърдцето си. Кой отваря сърдцата на хората, знаете. Щомъ е така, бъдете готови на всѣкакви жертви. Христосъ казва: „Който изгуби живота си, ще го намѣри.“

Пазете се отъ лекия пѣтъ на живота. Не се стремете къмъ бързо забогатяване. Всѣко нѣщо, придобито безъ трудъ, съ насилие и съ бързина, се изгубва лесно. Освободете се отъ съмнението и подозрението. То е лесниятъ пѣтъ въ живота. Лесно е да се усъмнишъ въ нѣщо и да го отхвърлишъ. Мѣчно е, когато изпитвашъ и провѣрвашъ нѣщата. Тукъ се изискватъ усилие, постоянство и трудъ. Не мислете, че като носите котле съ вода и китка босилекъ да рѣсите хората, ще успѣете много. Опасни сѣ киткитѣ. Има цвѣтя, които упоаятъ и приспиватъ хората. Следъ това дойдатъ неприятелитѣ имъ и ги обератъ. Пазете се отъ такива китки! Днесъ Христосъ казва на всички хора: Платете своята данъ на Господа! Който приеме Неговото учение, ще бѣде благословенъ. Това се отнася до всички народи, до цѣла Европа. Който не Го приеме, ще попадне подъ жбцитѣ на колелото. Ако европейскитѣ народи не приематъ Христа въ себе си, ще минатъ презъ голѣми страдания. Следъ това тѣ ще се опомнятъ, нѣма да повтарятъ погрѣшкитѣ си. Ако европейскитѣ народи платятъ своята данъ на Бога, на земята ще дойде дълготраенъ миръ. Ако днесъ сте свободни, не казвайте, че сте прескочили трапа, че сте минали вече страшното. Едно сте минали, друго иде. Важно е, всѣки човѣкъ, всѣки народъ да приложи любовта и да гласува заедно съ ангелитѣ. Сега въ разумния свѣтъ, т. е. въ другия свѣтъ, надъ насъ, правятъ нови избори. Старитѣ царе, съ своитѣ правителства и чиновници заминаватъ — коренно пречистване става въ свѣта. Ще видимъ, за коя партия ще гласувате. Две партии има въ свѣта: партията на личния егоизъмъ, и

партията на Божията Любовъ. Да се гласува за партията на Божията Любовъ, това значи, да изчезнатъ всички крамоли, недоразумения, спорове между семействата, обществата и народитѣ. Всички трѣбва да платятъ своята данъ на Бога доброволно и съ любовъ. Тогава нѣма да има бедни и онеправдани, нѣма да царува безпавието — въ свѣта ще царува великата Божия Правда.

Мина вече старото време. Иде новото време, иде на властъ партията на Божията Любовъ. Горко на лицемѣритѣ, крадцитѣ и лѣжцитѣ! Иде новата партия, която ще повдигне всички народи и общества, всички църкви и училища, всички семейства и родове. Всички хора ще се облѣкатъ въ бѣли дрехи, символъ на чистота. Нека всички жени се облѣкатъ въ бѣли дрехи и платятъ първо данъта си на Бога, а после на Кесаря. Бѣдете смѣли и решителни и кажете въ себе си: Понеже дадохме данъта си на Бога, можемъ вече да служимъ на народа доброволно и съ любовъ. Научихме вече, какво значи истинско служене.

„И като чуха, зачудиха се, и оставиха Го.“ Желая сега и вие, като чухте обяснението на Христовитѣ думи, да не си отивате, но да останете въ себе си, силни и решителни, безъ колебание и съмнение, съ пълно упование на Бога и на своята душа. Всички познавате истината, защото сте излѣзли отъ Бога. — Не сме добри, не сме учени. Отъ осемъ хиляди години насамъ вие сте давали данъ само на Кесаря. Отсега нататкъ ще давате данъта си само на Бога и на народа. Ще кажете, че има анархисти, които не сж съгласни съ това. Азъ признавамъ само онѣзи анархисти, които се борятъ противъ злото въ себе си. Нещастията и страданията се дължатъ на това, че хората не даватъ своята данъ на Бога. Когато приложатъ този законъ, тѣ ще бѣдатъ къмъ Бога въ отношение на синъ къмъ баща.

Спогодете се съ Бога, Който е вашъ Баща. Обикнете Го, за да Го познаете. Тогава всички ще бѣдете царски синове и дѣщери. Не прескачайте плета на вашитѣ възлюбени. Откажете се отъ донжуанството. — Искаме да бѣдемъ щастливи. — Откажете се отъ стария животъ, отъ вашия Донъ Жуанъ, отъ лѣжата и лицемѣрието. Христосъ казва: „Горко вамъ книжници и фарисеи! Горко вамъ лицемѣри!“ България се нуждае отъ честни и достойни българи, отъ честни мъже и жени, съ здравъ грѣбнакъ, които да плащатъ своята данъ на, Бога и на народа.

Идатъ нови дни за човѣчеството, нови дни за всички народи, нови дни и за България! Оставете настрана всички спорове и недоразумения,

всички брожения и недоволства. Не питайте, кой е кривъ и кой — правъ. Това е стариятъ монархизъмъ. Това не сж Божествени постъпки.

Желая, всички българи да сж ангели, съ мотики и рала, отколкото първенци, короновани въ лъжа и кражба. Тъ сж дали вече своята данъ на лъжата и на кражбата. Нова страница трѣбва да отворятъ и да напишатъ доброволно и съ любовъ: Отсега нататъкъ ще даваме своята данъ на Бога и на народа, на любовта и на новото име на нашия народъ.

23. Беседа отъ Учителя, държана на 17 ноемврий, 1918 г. София.

Изобилният живот

„Крадецът не иде, освен да открадне, да заколи и да погуби ; азъ дойдохъ, за да имамъ животъ“

Иоана 10: 10.

„Крадецът не иде“... Азъ бихъ изказалъ тази мисль въ положителна форма: „Крадецът иде“... „Азъ дойдохъ“... „Азъ ида.“

Съвременнитъ хора се питатъ, коя е причината за нещастията въ живота. Отговарямъ: Крадецътъ. Всички закони въ човѣшкия животъ сжществуватъ по една и сжща причина — да ограничатъ този крадецъ. Всички обществени институти, въ края на краищата, иматъ една и сжща целъ — да оградятъ човѣка отъ крадеца. Христосъ нарича този опасенъ човѣкъ съ обикновената дума „крадецъ“, а цивилизованитъ хора му даватъ по-благородни имена. И въ животинското царство има много крадци. Единъ отъ тѣхъ е нареченъ „мравоядецъ“. Той дебне мравкитъ и ги изяжда. За тази целъ той си прави около пѣсчливитъ мѣста специални конусовидни хунии, обърнати съ върха надолу. Като влѣзе въ конуса, мравката започва да се хлѣзга по стенитъ, докато слѣзе най-долу, дето я чака мравоядецътъ и я изяжда. По отношение на построената хуния, мравоядецътъ проявява голѣми технически и геометрически способности. И въ съвременнитъ общества, на много мѣста сж поставени такива хунии, дето човѣкътъ играе ролята на мравоядеца. Той дебне жертвитъ си, хваща ги въ хунията-капанъ и ги изяжда, т. е. ограбва, убива и погубва. Христосъ знае качествата на този крадецъ и го характеризира. Изобщо, който краде, не обича труда и работата. Какво обича той? — Голѣми придобивки съ малко усилия и трудъ. Той обича лекъ, повърхностенъ животъ. Българската поговорка: „Докато умниятъ се намѣдрува, лудиятъ се наиграва“ — има отношение къмъ крадеца.

Следователно, нещастията въ човѣшкия животъ се дължатъ, именно, на външната и вътрешна дейность на крадеца. Крадци има въ всѣка държава. Понеже човѣкъ представя малка държава, и въ нея има единъ или повече крадци. Безъ да подозира, като се храни, човѣкъ храни и крадцитъ въ себе си. Ще кажете, че не е възможно, културни и религиозни хора да иматъ крадци въ себе си. Какво мислите вие, не е важно. Фактъ е, че всички хора носятъ въ себе си по единъ или повече крадци. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не страда отъ своитъ крадци. Тѣ

се криятъ така майсторски, че мъчно можете да ги познаете. Отличително качество на крадеца е, че много обещава, прави голѣми реклами, а малко изпълнява. Тази е причината, дето хората иматъ стремежъ къмъ голѣми постижения; тѣ искатъ да се прославятъ, да станатъ голѣми хора и се представятъ такива, каквито не сж.

Като говоря за крадеца, азъ не го осжждамъ. Щомъ Богъ го е допусналъ, той има нѣкакво предназначение. Христосъ изяснява качествата на крадеца главно за посветенитѣ, които разбиратъ Неговото учение и могатъ да се предпазятъ отъ крадеца, вънъ и вътре въ себе си. Крадецътъ започва всѣкога съ мажорна гама, тонътъ му е повишенъ, енергиченъ. Той е спретнатъ, добре облѣченъ, съ изискана обхода. На прѣститѣ си има по нѣколко прѣстена. Всичко прави съ цель да привлѣче своитѣ жертви. Всички спорове, недоразумения, крамоли въ живота се дължатъ на него. Дето види проява на нѣщо благородно, той ще направи всичко само да го унищожи. На кого се дължи изчезването на красивитѣ идеи и стремежи въ човѣка? — На неговия крадецъ. Докато е младъ, човѣкъ е готовъ да се жертвува за човѣчеството, да работи за тържеството на великитѣ идеи, но нѣщо въ него му нашепва: Не виждашъ ли, какви сж хората? Не виждашъ ли, какъвъ егоизъмъ сжществува между тѣхъ? За кого ще се жертвуващъ? По-добре живѣй за себе си; да знаешъ, че си свършилъ нѣкаква работа. Младиятъ постепенно се отказва отъ идеитѣ си и започва да мисли повече за себе си, отколкото за другитѣ. Крадецътъ пакъ му нашепва: Единъ пѣтъ ще живѣешъ. Яжъ, пий и весели се, това ще ти остане. Вслушвайте се въ думитѣ на крадеца, но слушайте и думитѣ на Христа, Който ви казва: „Азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ и да го иматъ преизобилно.“ Правете разлика между еднитѣ и другитѣ думи. Като давате ухо едновременно на крадеца и на Христа, вие изпадате въ борба, въ рѣзки психически падания и повдигания.

Помнете: не може да бжде човѣкъ щастливъ, докато се подава на съветитѣ на своя крадецъ. Страшно е положението на мъжа или на жената, които вѣрватъ на своитѣ крадци. Жената работила цѣлъ день, спечелила нѣщо и, като се върне у дома си, още на пѣтната врата я посрѣща. крадецътъ; въ качеството си на нейнъ възлюбенъ, предлага ѝ да отидатъ да си хапнатъ и пийнатъ, да си почине отъ дневната работа. Днесъ ще си хапнатъ и пийнатъ, утре пакъ сжщата история, докато се опропастятъ. Така постѣпватъ много християни съ Христа. Тѣ се оженятъ за Христа и, по старъ обичай, използватъ благата Му, докато единъ день

Той ги напусне. Той работи по цѣли дни за тѣхъ, а вечеръ тѣ Го посрѣщатъ на вратата и Го обиратъ. Днесъ Го обератъ, утре Го обератъ, докато една сутринъ Христосъ излѣзе на работа и повече не се връща. Това е великата драма въ човѣшкия животъ. Следъ това казватъ: Не вѣрвамъ вече въ Христа. — Не вѣрвашъ, защото Той е затворилъ вратата си за тебе. Ти си вѣрвалъ, че почиташъ хората, и тѣ сжщо те почитатъ; вѣрвалъ си, че работишъ за Христа и се ползувашъ отъ Неговитѣ блага. Обаче, щомъ измѣнишъ на своята вѣра, благословението се вдига отъ тебе. Ако мислишъ, че другитѣ ще работятъ за тебе, ти си на кривъ пѣтъ. Единъ день Христосъ ще ви каже: „Ела да разгледаме смѣткитѣ си, да видимъ, какви печалби и загуби имаме.“ Ще кажете, че спасението се дава даромъ. — Така е, но условията не се даватъ даромъ, характеръ не се изработва даромъ, добродетели не се придобиватъ даромъ. — Строго е казано. — Строго е за крадеца, за когото се говори въ Писанието: „Всички крадци ще останатъ вънъ, въ тъмнината, дето има плачъ и скърцане съ зжби.“

Единъ старъ свещеникъ казалъ на слугата си: Иване, лошо нѣщо ни чака, всички ще отидемъ въ пѣкъла, дето има плачъ и скърцане съ зжби. Дѣдо попе, ние да му мислимъ. Твоята работа е наредъ, ти нѣмашъ зжби, нѣма съ какво да скърцашъ — отговорилъ засмѣно слугата. Това сж човѣшки заключения, резултатъ на човѣшка логика.

Единъ свещеникъ написалъ писмо до свой другаръ, въ което му съобщавалъ, че изпраща съ слугата си две хубави пражени риби. Слугата взелъ писмото и рибитѣ и тръгналъ да изпълни поржката па господаря си. Рибитѣ издавали приятна миризма, която съблазнила слугата. Той се спиралъ тукъ-тамъ по пѣтя и откъсвалъ по малко отъ рибитѣ. Докато стигне къщата на свещеника, слугата изялъ рибитѣ. Звънилъ на вратата и предалъ писмото и кошничката на свещеника. Като прочелъ писмото, свещеникътъ казалъ: Стояне, тукъ има две риби. — Така ли? Да бжда поне спокоенъ, азъ мислѣхъ, че съмъ ги изгубилъ по пѣтя.

Нѣкои хора четатъ Евангелието, дето Христосъ казва, да възлюбишъ врага си. Тѣ си въздъхватъ спокойно и казватъ: Добре, че любовта не е изгубена. Щомъ става въпросъ да любишъ враговетѣ си, любовта е още въ живота. Любовта е въ писмото, и рибитѣ сж въ писмото, но сжщевременно тѣ сж въ стомаха на слугата, който е крадецъ.

Опасенъ е външниятъ крадецъ, но по-опасенъ е вътрешниятъ. Сжщо така опасенъ е и лъжецътъ. Ето, осемъ хиляди години се изминаха

отъ създаването на свѣта, и народитѣ още не сѣ свободни. Онѣзи, които поробватъ народитѣ, обещавагъ, че ще имъ дадатъ свобода, но не изпълняватъ обещанията си — лъжатъ. Моми и момци се обичатъ, обещавагъ си, какви ли не златни кули, но нищо не изпълняватъ — и тѣ се лъжатъ. Момата слуша, какво говори нейниятъ възлюбенъ, и си мисли, че е намѣрила единъ поклонникъ. Щомъ обещава и не изпълнява, това е крадецътъ, който колѣнничу предъ своята жертва, иска да я глътне. Всѣкога силниятъ колѣнничу предъ слабия, изважда ножа си и го пробоща въ гърдитѣ. Въ който моментъ момъкътъ колѣнничу предъ момата, той е стѣпилъ вече на сърдцето ѝ и забива своя ножъ.

Крадецътъ се явява и при мене и започва да ми говори, че азъ съмъ изпратенъ отъ Бога. — Какво съмъ азъ, зная, не се лъжа отъ неговитѣ приказки. Важно е, той самъ да си отговори, отъ Бога ли е, или не. Като казва на мене, че съмъ отъ Бога, той прави опитъ да разбере, може ли да ме обере. Ако не може, тогава иска да знае, можемъ ли заедно да обираме хората. Страшенъ е този крадецъ. Той съсипва домоветѣ, съсипва вашитѣ дѣщери и синове, ограбва благороднитѣ и възвишени мисли и чувства на хората. Често хората се обезсърдчаватъ и казватъ, че нищо нѣма да излѣзе отъ тѣхъ. Защо нѣма да излѣзе нищо? Защо се поддаватъ на внушенията на крадеца? Човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие. Следователно, той носи въ себе си всички условия и възможности да се развива. Ако отъ днесъ нататъкъ придобива условията и възможноститѣ, той е пропадналъ. Отъ крадеца не може да излѣзе нищо. Следователно, докато мисли, чувствува и постѣпва правилно, човѣкъ има всички условия да расте и да се развива, да стане истински човѣкъ.

Христосъ казва: „Азъ дойдохъ да дамъ животъ.“ — Кой е този азъ? — Докато човѣкъ не познае Онзи, Който дава животъ, и онзи, който отнема животъ, не може да се повдигне. Ще каже нѣкой, че човѣкъ трѣбва да бѣде положителенъ, да разбира нѣщата, да внушава на хората, какво да правятъ и какво да не правятъ. Това не е достатъчно. Колко хора съ положителни мисли, съ правилно разбиране на живота, съ способностъ да внушаватъ на близкитѣ си, оставатъ назадъ. Внушаването е забиване на гвоздеи. Това всѣки може да направи. Не е важно да внушавашъ мисли, но да ги посаждашъ. Внушението е насилие, кражба. Ти можешъ да внушишъ на нѣкого мисълта, че е добъръ, благороденъ човѣкъ, безъ да е такъвъ. Измѣни ли съ това неговото естество? Страшенъ е крадецътъ, но

иде неговият край. Дрехитъ му започват да треперят от страхъ. Той предчувствува смъртта си. Досега той се проявяваше въ свѣта, той колѣше, убиваше, крадѣше. Всичкитъ ваши близки, заминали за онзи свѣтъ, сж пострадали все отъ крадеца. Ако очитъ на сегашнитъ хора бѣха отворени, щѣха да видятъ, че при всѣки умиращъ стои по единъ крадецъ, който очаква, поне за последенъ пѣтъ да вземе нѣщо отъ своята жертва. И после казва: Богъ да го прости! Добъръ човѣкъ бѣше. Щомъ е билъ добъръ, нѣма защо да го прощава Богъ. Крадецътъ има нужда отъ прошка, защото той ще бѣде въ затворъ, отъ който мжчно ще излѣзе.

„Азъ дойдохъ да дамъ животъ.“ — Какъвъ животъ дава Христосъ на хората? — Новъ животъ. Хората говорятъ за новъ животъ, а мислятъ, какъ да наредатъ по-добре живота си. Значи, тѣ живѣятъ още въ стария животъ. Бащата работи 30 г. усилено, да отгледа децата си, да ги изучи и осигури. Той имъ направи хубава кжща, но дохожда крадецътъ и го задига за онзи свѣтъ. Едва сега той може да разбере, за какво е живѣлъ. Синоветъ и дъщеритъ му започватъ да спорятъ помежду си, да дѣлятъ богатството му. Тѣ сж на опасенъ пѣтъ. Защо? — Дали сж мѣсто на крадеца въ себе си, той да се проявява. Това не значи, че бащата не трѣбва да се грижи за децата си. Напротивъ, онзи, на когото водата е въ изобилие, трѣбва да я пусне да тече свободно навънъ, да напоява всички градини и нивя, които минаватъ покрай нея. Божието благословение е общо за всички живи сжщества. Богъ благославя повече онѣзи, които не Го обичатъ, отколкото тѣзи, които Го обичатъ. Нѣкой казва: Да възлюбимъ Господа, за да ни благослови. — Какво излиза най-после? — Че преди да възлюби Бога, той ималъ по-голѣмо благословение, отколкото сега.

Единъ варненски търговецъ решилъ да стане евангелистъ, за да върви търговията му по-добре, обаче, останалъ излъганъ. По-рано печелилъ повече, отколкото сега, като евангелистъ. Той се питалъ, защо започналъ да губи въ търговията си. Много естествено. Като евангелистъ, той решилъ да продава по-честно, съ по-малки печалби. Честниятъ и почтенъ трудъ не донася голѣми печалби. Срѣщате нѣкой свѣтски човѣкъ, здравъ, червенъ, жизнерадостенъ. Щомъ стане християнинъ, веднага отслабва. Защо? — По-рано крадецътъ го е кредитиралъ. Сега, като вижда, че го губи като свой клиентъ, той го изоставя и му казва: Господарю, време е вече да плащашъ. И започватъ да се изреждатъ полици една следъ друга. И той плаща една полица, втора, трета и, като

не може повече да плаща, фалира. Крадецът е кредиторът на хората. Отъ осемъ хиляди години той ги обира. Дето и да води човѣка, въ научно или въ религиозно общество, една и сѣща цель има — да спечели нѣщо. Едно трѣбва да знаете: докато не изгубите това, което сте наследили отъ вѣкове, нищо ново не можете да спечелите. — Какво трѣбва да изгуби човѣкъ? — Навика да краде. Ще кажете, че това е противоречие. Онзи, който не разбира вътрешния смисълъ на думитѣ „крадецъ“ и „крадене“, всѣкога ще живѣе въ противоречия. Не само хората живѣятъ въ противоречия, но и растенията.

При единъ малък изворъ израсли едно до друго минзухаръ — съ своята жълта премѣна, и кокиче — съ бѣлата си, скромно наведена главичка. Било студенъ зименъ день, но тѣ се разговаряли помежду си. Минзухарътъ попиталъ кокичето: Защо си излѣзло толкова рано съ своята бѣла премѣна? Не знаешъ ли отъ ученитѣ, че бѣлата дреха не държи топло? Така заровено въ снѣга, никой не те забелязва. Ти трѣбва да се индивидуализирашъ. Вижъ моята жълта, портокалена дреха. Отдалечъ ме виждатъ. Кокичето си въздъхнало, но нищо не отговорило. То знаело, че неговата задача е да буди въ хората стремежъ къмъ чистота. Младъ момъкъ миналъ покрай извора, видѣлъ и дветѣ цвѣтя, откъсналъ ги и съ радость полетѣлъ къмъ своята възлюбена, да ѝ занесе първитѣ пролѣтни цвѣтя. Тя се накичила съ тѣхъ и весело подскочила. Тукъ кокичето и минзухарътъ се помирили съ положението си: минзухарътъ, съ мисълта, че подтиква хората къмъ индивидуализиране, а кокичето — къмъ чистота.

Чистота е нужна на съвременнитѣ хора: чиста храна — за здраве, и чиста кръвъ, чисти мисли и желанія — за сила и бодрость на духа. Ще кажете, че живѣете добъръ, чистъ животъ и вѣрвате въ Бога, правите добрини. И така да е, не се изкупватъ лесно грѣхове и престѣпления. Който е дошълъ на земята, той носи грѣховетѣ си отъ далечното минало. Колко заблуждения сте внесли въ свѣта! Колко обещанія сте дали и не сте ги изпълнили! Колко чужди свѣщи сте изгасили! Подъ „свѣщъ“ разбирамъ свѣтлината на човѣшкия умъ. Днесъ, като погребватъ нѣкого, палятъ му свѣщи. — Защо? — Да се научи да не гаси свѣщитѣ на хората. Голѣма тъмнина го очаква въ другия свѣтъ, затова му палятъ свѣщи, да освѣтятъ пътя му. — Какъ ще ни посрещнатъ на онзи свѣтъ? — Ще ви запитатъ, готови ли сте да живѣете безъ лъжа, безъ кражба, безъ насилие. Който е готовъ, добре ще го приематъ; който не е готовъ, ще го върнатъ

на земята като последенъ сиромасъ, да научи уроцитъ си, т. е. да изправи погрѣшкитъ си. И следъ всичко това, този човѣкъ ще говори за набожностъ. Набоженъ е този, който има любовъ въ себе си. — Ще бѣда ли спасенъ? — За спасение можешъ да питаешъ, но далечъ си още отъ набожността. Който се покае, той ще бѣде спасенъ. Обаче, само онзи може да се покае, който е разбралъ дълбокия смисълъ на живота. Той си е поставилъ за задача да изгони крадеца отъ своята държава. Да се покаешъ, това значи, да тръгнешъ въ Божествения пѣтъ.

Нѣкой се оплаква, че откакъ жена му се опредѣлила като Христова последователка, животътъ имъ се развалилъ. Много естествено, сега ператъ дрехитъ ѝ. Може ли да перете нечисти дрехи, и водата да остане чиста? Щомъ перете нечиститъ си дрехи, водата непременно ще се размѣти. Следъ като прекарате дрехитъ презъ десетъ води, едва тогава водата ще бѣде чисто. Значи, мѣжътъ трѣбва да има търпение, да почака, докато жена му мине презъ десетъ води, да се изчисти съвършено. Тя сега е въ първата вода едва, не може да се харесва на никого, нито мѣжътъ ѝ да бѣде доволенъ отъ нея. Това се отнася до всички хора, които вървятъ въ Божествения пѣтъ. Ако мислите, че, като тръгнете въ правия пѣтъ, изведнѣжъ ще станете праведни, вие се самозаблуждавате. Напротивъ, първо ще изнесатъ нечистотиитъ ви навънъ и следъ това ще се изчистите. Божествената вода залива цѣлата земя и чисти всичко, каквото срещне на пѣтя си. Когато нѣкой ви се оплаква, че е нечистъ, не го подигравайте, но извикайте го да влѣзе въ коритото, въ което сте вие, и заедно да се чистите. Не му казвайте, че трѣбва да дойде при васъ, да му покажете пѣтя къмъ Бога. Достатъчно е да го поканите въ вашето корито, заедно да се чистите. Който много обещава, не говори истината.

Единъ индусъ отишълъ въ Парижъ и се представилъ за голѣмъ адептъ, който владѣе тайнитъ сили на природата. Той казвалъ, че съ мисълта си могълъ да спре и най-бързиятъ експресъ. За да направи този опитъ, му били нуждни злато и скъпоценни камъни. Интересуващитъ му донасяли, каквото иска, само да направи опита. Единъ день той се качилъ на експреса съ всички богаташи, отъ които взелъ нѣкаква ценностъ, за да направи решителния опитъ. Докато всѣки моментъ очаквали да спре експресътъ, тѣ били изненадани отъ друго нѣщо: адептътъ изчезналъ.

Тѣй щото, чувате ли нѣкой да ви казва, да вървите следъ него, за да ви направи човѣкъ и половина, не му вървайте. Защо ви е нужна тази половина? Ако станешъ истински човѣкъ, това е достатъчно. Който отива

при Бога, самъ трѣбва да отиде: жената ще остави мъжа си, и мъжътъ — жена си, сами ще се явятъ предъ Бога. Ще кажете, че мъжъ безъ жена и жена безъ мъжъ представятъ половинъ човѣкъ. Това не е половинъ човѣкъ, но единъ полюсъ. Докато полюситѣ сж раздѣлени, всѣкога има дейность, творчество. Едната половина въ човѣка е Христосъ, а другата — крадецътъ. Всѣки трѣбва да се откаже отъ крадеца и да остави въ себе си само Христосъ, Той да работи. Само така човѣкъ ще има животъ и то преизобилно.

Първото условие за придобиване на живота е присѣтствието на любовта. Който отвори сърдцето си за любовта, той има животъ въ себе си. Казано е въ Писанието: „Любовта не се превъзнася, не се гордѣе, не мисли зло.“ Любещиятъ е смиренъ. Той се отнася съ дълбоко почитание и уважение къмъ всичко живо. Кой човѣкъ е смиренъ? — Който работи съзнателно върху своята градина. Щомъ се върне отъ работата, която е вършилъ презъ деня, взима мотиката, търнокопа и започва да копае, да обработва градината си. Той се отнася съ почитание къмъ всички работи. Почитайте и своята половина, която неуморно работи въ васъ. Ще кажете, че не я виждате. — Невидима е тази половина, невидимъ е Христосъ въ васъ, но човѣкъ се ползува отъ невидимото, а не отъ видимото. Човѣкъ се ползува отъ свѣтлината, отъ водата, отъ храната, когато тѣ станатъ невидими за него. Тѣ проникватъ въ тѣлото му и принасятъ своята полза. Днесъ всички хора искатъ да видятъ нѣщата. Могатъ да ги видятъ, но нѣма да се ползуватъ отъ тѣхъ. Досега крадецътъ е билъ невидимъ въ човѣка и се е проявявалъ тайно. Отсега нататъкъ Христосъ трѣбва да стане невидимъ, а крадецътъ — видимъ, т. е. да излѣзе вънъ. Крадецътъ е билъ невидимъ, защото дохождалъ все вечерь. Дайте ходъ на първата половина въ себе си — на Христа, за да се отворятъ очитѣ ви, да виждате ясно, да знаете, кѣде да поставите различнитѣ бои и цвѣтове. Всѣки цвѣтъ, всѣка боя трѣбва да се постави на мѣстото си.

Единъ художникъ обичалъ една мома, която, недоволна отъ него, искала да му причини нѣкаква пакостъ. Тя му дала нѣкаква отрова, която се отразила върху зрението му. Той изгубилъ зрението си, но, отъ любовъ къмъ работата си, продължавалъ да рисува. Десетъ години рисувалъ една картина, на която всички се смѣли. Той не виждалъ, какви бои поставя, затова картината му предизвикала смѣхъ. Момата, която го ослѣпила, е неговиятъ крадецъ, на когото той далъ първо мѣсто въ себе си. За да възстанови зрението си, художникътъ трѣбва да изпѣди крадеца навънъ,

а да пусне на негово мѣсто Христа. На всѣка друга половина, вѣнъ отъ васъ, ще кажете: Който иска да остане въ моя домъ, първо трѣбва да мине презъ Божественото корито. Който не е съгласенъ на това, той е човѣкъ и половина. Съ такива хора не правете съдружие. Отнасяйте се и къмъ себе си, и къмъ другитѣ хора критически, безъ да се обезсърдявате. Ако искате да запазите живота си, стремете се да бъдете невидими. Агнето е здраво, и кожата му цѣла, докато вълкътъ не го е видѣлъ. Щомъ го види, животътъ му е въ опасност. Който иска да се запази чистъ на земята, пакъ трѣбва да бѣде невидимъ.

Мнозина искатъ да видятъ и познаятъ Христа; преди да сж Му приготвили мѣсто въ себе си. Ако знаете азбуката — азъ, буки, веи, глаголи — това е достатъчно за васъ. Какво означаватъ буквитѣ? „Азъ“ означава човѣка; „буки“ — Божествената книга; „веи“ — изучавамъ, чета, обръщамъ тази книга; „глаголи“ — говоря ви за крадеца. Ще кажете, че не ви се харесва разговоръ за крадеца. Тогава ще дамъ друго обяснение: азъ съмъ азъ, буки — сѣнка. И това не ви харесва. Тогава казвамъ: Приложете огъня на алхимицитѣ, за да отдѣляте съ него чистото отъ нечистото; Така ще се домогнете до истинското богатство, което се равнява на богатството, скрито въ житното зърно. За предпочитане е да имашъ едно житно зрънце, отколкото богатствата на цѣлия свѣтъ. Житното зрънце съдържа голѣма сила въ себе си. Христосъ се проявява и чрезъ сѣмкитѣ, и чрезъ растенията. За да опитате силата Му, трѣбва да ги посадите. — Не Го виждаме. — Не можете да Го видите. Той е животъ, а животътъ е невидимъ. Казано е, че Богъ живѣе въ сърдцата на смиренитѣ Дето е Богъ, тамъ е и Христосъ. Следователно, търсете Го въ умоветѣ, въ сърдцата и въ душиѣ на смиренитѣ, но не и въ тѣлата имъ. — Казано е, че тѣлото е храмъ Божи. — Казано е, обаче, че има тѣло естествено, има и тѣло духовно. Значи, духовното тѣло е храмъ Божи, а не тѣлесното.

„Крадецътъ не иде, освенъ да открадне, да заколи и да погуби.“ Кѣде ще го видите? — Въ отрицателнитѣ прояви на човѣка. Когато крадецътъ отнеме нѣщо отъ човѣка, въ него остава известна празнина, която причинява злинитѣ. Крадецътъ не признава никакви закони, той прескача презъ плета и пакъ постига целта си. Първото нѣщо, което човѣкъ трѣбва да приложи въ личния си и въ обществения животъ, е почитанието. Нѣма по-красиво нѣщо отъ това, да влѣзешъ въ единъ домъ, дето всички членове се почитатъ: жената почита мъжа си, мъжътъ — жена си, децата — родителитѣ си. Тежко е да видите, че дъщерята

критикува майка си, или синътъ — баща си, а следъ това започватъ да четатъ Евангелието, дето Христосъ казва, че хората трѣбва да се обичатъ. Това не е естественъ животъ. Нѣма защо да се критикувате, а после да признавате, че сте грѣшни. Възвишенитѣ същества знаятъ, че сте грѣшни. Тѣ очакватъ отъ васъ да се изправите. Решилъ съмъ вече да скжсамъ концитѣ на всички лъжци и крадци. Ще имъ изпратя такава свѣтлина, че да не могатъ да се побератъ въ кожата си. Срећна ли нѣкой крадецъ, ще му кажа: Долу маската! Приложи Христовия законъ, който изисква взаимно почитание и уважение къмъ всички хора. Това значи почитание на Божественото Начало, както въ себе си, така и въ своя ближень. Който съзнава, че носи свѣтлия и чистъ образъ на Бога, той е получилъ вече дипломъ за свършенъ курсъ на човѣшкото знание. Изгуби ли този дипломъ, изгубва и знанието. Онзи, въ когото Богъ живѣе, свѣти отдалечъ. Приятно е да видите едно свѣтло лице, съ красива, Божествена усмивка. Христосъ казва: „Силата на човѣка не се заключава въ отношението му къмъ видимото, а къмъ невидимото. Невидимъ е Богъ за насъ, но реаленъ. Желателно е и Христосъ да остане за насъ невидимъ, за да запазимъ къмъ Него чисти и свети отношения.

„Крадецътъ не иде, освенъ да открадне, заколи и погуби.“ Като краде, коли и погубва, той е станалъ светия въ умоветѣ на хората. Всички говорятъ за него, оплакватъ се, пшкаты, страдатъ отъ проявитѣ му. Ако хората престанатъ да говорятъ за него, а проповѣдватъ за Христа, досега щѣха да станатъ светии. Тогава ще разберете думитѣ на Христа: „Азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ, и то преизобилно.“ Това значи, да придобиешъ любовта, но не като чувство, нито като топлина или като настроение. Любовта не се мѣни. Който люби, той има свѣтлина въ себе си. Каже ли нѣкой, че люби, а свѣтлината му изчезва, той нѣма любовъ. Човѣчеството се нуждае отъ свѣтещи умове и сърдца. Много пжти сж били запалвани човѣшкитѣ умове и сърдца, но крадецътъ всѣкога ги е загасвалъ. Свършва се царството на крадеца, иде вече неговиятъ край. Той нѣма да изчезне, но свѣтлината въ човѣшкитѣ умове и сърдца ще се увеличи, и хората ще го познаватъ. Днесъ има добри хиромантици, физиогномисти, астролози, които познаватъ човѣка, добъръ ли е, или лошъ; тѣ познаватъ, какви намѣрения има и т. н. Както и да се прикрива, познаватъ го. Човѣкъ се познава по ржцетѣ, по прѣститѣ, по очитѣ, по походката и по много още белези. Казано е, че нѣма скрито-покрито въ свѣта. Христосъ иде въ свѣта и носи такава свѣтлина, предъ която нищо

не може да се укрие. При тази свѣтлина, и вие ще прониквате въ хората, но и тѣ ще проникватъ въ васъ. Богъ е насочилъ погледа си къмъ всички и прониква въ тѣхъ. Нѣма да остане гънка въ човѣшката душа, която да не се освѣти отъ този погледъ.

„Азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ.“ Стремете се къмъ Онзи, Който дава животъ, като единствено неизмѣнно и реално нѣщо. Влѣзе ли тази Реалностъ въ васъ, всичко придобивате. Напусне ли ви, всичко изгубвате. Това е правото учение, това е правиятъ пѣтъ въ живота. Спрете ли се подъ сѣнката на нѣкой човѣкъ, да търсите отдихъ и разхлада при него, вие сте изгубени. Сѣнкитѣ могатъ да дадатъ отдихъ и разхлада за два-три часа, но не и за цѣлъ животъ. Сѣнкитѣ не носятъ щастие на човѣка. Човѣкъ човѣка не може да ошастливи. Нѣма случай въ живота, мжжтъ да е направилъ жена си щастлива, или жената да е направила мжжа си щастливъ. Богъ въ човѣка може да направи и жената, и мжжа щастливи, но човѣкъ — никога. Ако това е невъзможно, защо търсите невъзможното? Има една половина, която може да направи и мжжа, и жената щастливи, но тя не е на земята. — Какъ можемъ да бждемъ щастливи? — Като се обърнете къмъ Бога. Най-доброто и лесно обръщане на хората къмъ Бога е, да ги възпитаватъ още докато сж въ утробата на майка си. Излѣзатъ ли отвънъ, мжчно се възпитаватъ, тѣ сж вече на края на живота. Всѣко нѣщо се обръща вначалото си, а не на края. Ако искате да обърнете една ржкавица, ще я хванете въ началото ѝ, а не за прѣститѣ. Желаетъ ли човѣкъ самъ да се обърне, трѣбва да се стреми къмъ Божествения животъ.

Днесъ проповѣдвамъ за невидимия Господъ, Който не е въ сѣнкитѣ на нѣщата, но въ тѣхната сжщностъ. Той дава животъ на всички и то преизобилно. Дето влѣзе, Той носи сила, радостъ и веселие. Той прави хората братя, сестри и приятели. Започнете съ малкото, което ви е дадено, и постепенно отивайте къмъ голѣмото. Започнете отъ началото и постепенно се приближавайте къмъ края. Дъщерята и синътъ сж началото на нѣщата, т. е. малкото. Разрешите ли отношенията си съ тѣхъ, разрешавате ги съ всички хора. Дадете ли мѣсто въ сърдцата си за Христа, вие сте се справили съ крадеца, отъ когото се страхувате. Бждете смѣли и решителни, но уповавайте на Бога. Самъ човѣкъ нищо не може да направи. Проявявайте доброто, но бждете будни къмъ злото, което всѣки моментъ ви дебне. Иде време, когато и злото, и крадецътъ, и дяволътъ ще се обезсилятъ. Време е вече и дяволътъ да се покае.

Въ единъ анекдотъ се разправя, какъ дяволътъ се обезсърчилъ. Той училъ хората дълго време, откривалъ имъ тайнитъ на природата, просвѣщавалъ ги въ науката, въ изкуствата, въ управлението, докато ги направилъ по-учени отъ себе си. Най-после хората престанали да го слушатъ и почитатъ. Той изгубилъ властта си надъ тѣхъ и решилъ да се уедини. Отишълъ на една планина и започналъ да плаче, че никой не го обича. Христосъ разбралъ мжката и страданието му и се приближилъ до него. Дяволътъ повдигналъ главата си, погледналъ Го и Му казалъ: Напраздно слизашъ на земята, закъснѣлъ си, трѣбваше да дойдешъ по-рано. Азъ уча хората хиляди години вече, дадохъ имъ знания, изкуства, но никой не иска да ме знае; станали сж непослушни и своенравни. И тебе нѣма да слушатъ. — Не отивамъ при хората, — отговорилъ Христосъ. Въ този моментъ една змия се впила въ гърдитъ на дявола. Христосъ го погледналъ, съжалилъ го и го освободилъ отъ змията. — Не искамъ да отнема властта ти надъ хората. Бжди имъ пакъ учителъ, но на доброто. И крадецътъ ще се отрече отъ занаята си и ще каже: Не прескачайте презъ плета, но и азъ, и вие да влѣземъ заедно презъ главната врата. Следователно, когато Христосъ казва, че иде да даде животъ, Той има предъ видъ всички живи сжщества. Той носи животъ и на хората, и на крадеца въ тѣхъ.

Мисълта, която Христосъ оставя на съвременнитъ хора, е следната: Приятели и неприятели, жители на ада и на небето, живѣйте всички въ миръ и съгласие, обикнете се като братя. Велики духове слизатъ въ ада да помагатъ на падналитъ души. Колкото по-великъ е духътъ, толкова по-дълбоко трѣбва да слѣзе, да работи за изкуплението на падналитъ и изоставени сжщества. И Христосъ казва за себе си: „Не дойдохъ да помагамъ на ангелитъ, но на загубеното Адамово сѣме.“ На друго мѣсто е казано: „Чухъ отъ мало до голѣмо да славятъ Бога.“ Ще слѣзе Богъ между всички сжщества и ще ги примири. Ще пѣятъ и ще Го славославятъ въ единъ гласъ, съ една пѣсень: Да бжде благословенъ невидимиятъ Господъ, Който живѣе въ всички сжщества и превръща всичко на добро. Да слави Господа всѣко дихание!

24. Беседа отъ Учителя, държана на 1 декемврий, 1918 г. София.

Лемуилъ

„Думитъ на царъ Лемуила; пророчеството, на което го поучи майка му.“

Притчи Соломонови 31: 1.

Подъ „царъ“ се разбира човѣшкия духъ, а подъ „майка“ — Божествената майка, която го е поучила.

„Що, сине мой? И що, сине на утробата ми?“

Синътъ означава човѣкъ, въплътенъ на земята.

„И що, сине, на моитъ обричания?“

Майката природа всѣкога прави обричания за своитъ деца.

„Не давай силата си на женитъ, нито пѣтищата си на погубителкитъ на царетъ.“ — Първото нѣщо е да не давашъ силата си на женитъ. Подъ „жена“ се разбира човѣшкото сърдце, което се е отклонило отъ правия пѣтъ. Не давайте силата си на това сърдце. Подъ „погубителъ“ се разбира единъ отъ пороцитъ на човѣшкия умъ, главно гордостъта.

Не е за царетъ, Лемуиле,

Не е за царетъ да пиятъ вино,

Нито за князетъ да пиятъ сикера,

Да не би, като се напиятъ, да забравятъ закона,

И извърнатъ сѣда на всички угнетители.

Не е добре за човѣшкия духъ, да се пие вино. Подъ „сикера“ се разбира пресѣчено вино, въ което турятъ но малко медъ или захаръ и черенъ пиперъ. Виното представя паритъ. И на най-добрия човѣкъ да се дадатъ пари, той се упива, забравя се. Подъ „вино“ се разбиратъ още слабоститъ, които затъмняватъ човѣшкия умъ. Тѣ даватъ крива насока на човѣка. Кой сѣ угнетенитъ въ човѣка? — Неговитъ добри мисли и желания. Който угнетява добритъ си мисли и желания, изопачава сѣда въ себе си. И тогава, какъвто си отвѣтре, такъвъ ще бѣдешъ и отвѣнъ. И обратно, какъвто си отвѣнъ, такъвъ ще бѣдешъ и отвѣтре. Отвѣнъ човѣкъ представя физическия свѣтъ, а отвѣтре — Божествения. Никой не може да направи твоя свѣтъ по-добъръ или по-лошъ, отколкото ти самъ си го направилъ. Който очаква щастieto му да дойде отвѣнъ, той скоро се разочарова. Твоего щастие е въ самия тебе, не го очаквай отвѣнъ. На кого трѣбва да се дава вино и сикера?

Давай сикера на тѣзи, които сж въ премеждие.

И вино на огорченитѣ въ душата:

За да пийнатъ и да забравятъ сиромашията си,

И да не помнятъ вече злостраданието си. — Нахрани и напой гнѣвния, наскърбения, лошия човѣкъ. Защо трѣбва да нахраните и напоите лошия и гнѣвния човѣкъ, а не добрия? Това е противоречие. Кой ремѣкъ ще турите въ масъ: коравия или мекия? — Коравия, защото той се нуждае отъ омекване. Добриятъ човѣкъ, самъ по себе си, е мекъ и годенъ за работа. Обаче, наскърбениятъ, гнѣвниятъ, лошиятъ човѣкъ първо трѣбва да го нахранишъ и напоишъ, да омекне, и следъ това да го впрегнешъ на работа.

Отваряй устата си за безгласния,

За сѣда на всичкитѣ сирачета. — Това значи: умниятъ трѣбва да защитава този, който не може да говори. Който може да говори, не трѣбва да се защитава.

Отваряй устата си, сѣди праведно,

И защитавай сиромаша и оскудения. — Който седне на сѣдийския столъ, трѣбва да сѣди праведно. Той трѣбва да забрави своитѣ лични отношения, да не мисли за себе си, да стане едно съ цѣлото човѣчество, едно съ Бога. Интереситѣ на човѣчеството да сж негови, и Божиитѣ интереси да сж пакъ негови. Това означава: голѣмото включва частитѣ, а всички части заедно образуватъ голѣмото.

Кой може да намѣри добродетелна жена?

Защото такава е много по-скѣпа отъ многоценни камъни.

Подъ „добродетелна жена“ се разбира доброто човѣшко сърдце. Казано е въ Писанието: „Ще имъ отнема каменното сърдце и ще имъ дамъ плътско.“ Който придобива такава сърдце е по-скѣпъ отъ многоценни камъни.

Сърдцето на мѣжа ѝ уповава на нея,

И не ще бѣдешъ лишенъ отъ изобилие.

Подъ „мѣжъ“ се разбира човѣшкия умъ, който сѣщо има сърдце. Това сърдце трѣбва да уповава на добродетелната жена, т. е. на разумното сърдце. Когато едно желание ви дава възможность да разсѣждавате, то е разумно. Не можете ли да разсѣждавате, желанието ви е неразумно. Гнѣвътъ, който замѣглява ума и прѣчи на човѣка да разсѣждава, е неразумна жена, т. е. глупавото човѣшко сърдце. Изобилието има

отношение къмъ сърдцето. То е почвата, отъ която изникватъ всички Божии блага и радости.

Ще му донесе добро, а не зло,

Презъ всичкитѣ дни на живота си. — Който не огорчава и не оскърбява никого, ще има повече приятели, които ще го обичатъ.

Търси вълна и ленъ,

И що ѝ е угодно, работи съ ржцетѣ си.

Христосъ казва: „Търсете, хлопайте, искайте!“ Кой търси, хлопа и иска? — Разумното сърдце или добродетелната жена. — Какво търси? — Вълна и ленъ. Тѣ иматъ две различни качества: вълната задържа топлината, а ленътъ я изпуска. Споредъ хигиената, добре е лѣтно време да се носятъ ленени дрехи, а зимно време — вълнени. Разумната жена търси вълна и ленъ и, като намѣри, обработва ги. Вълната и ленътъ подразбиратъ разумнитѣ човѣшки желания. Отъ вълненитѣ и отъ лененитѣ нишки излизатъ най-добритѣ платове. За да изработи отъ тѣхъ нѣщо хубаво, разумната жена прилага ржцетѣ си, т. е. своята воля. Ленътъ е мисълта, вълната — чувството или желанието. Следователно, като мисли и чувства, разумната жена изработва нѣщо ценно. Защо вълната означава чувствата, а ленътъ — мислитѣ? — Защото вълната държи топло, а ленътъ — хладно. Знаемъ, че сърдцето е топло, а умътъ — студенъ.

Тя е корабитѣ на търговцитѣ:

Донася храната си отдалечъ. — Това значи: тя има кормило и може да направлява корабитѣ. Тѣ представятъ устата, въ която тя носи храната си отдалечъ. Кормилото е човѣшкиятъ езикъ.

И става, доде е още нощъ,

И дава храна на дома си,

И дѣлъ на слугинитѣ си.

Домътъ е човѣшкото тѣло, а умътъ, сърдцето и желанията сж слугитѣ на разумната жена, които тя нарежда презъ деня на работа.

Съглежда нива и купува я:

Отъ плода на ржцетѣ си сади лозе.

Съглежда нива съ очитѣ си, защото очитѣ представятъ изворъ на истината. Вижда, кое е полезно, и кое не, и купува нива. Нивата подразбира външнитѣ условия, т. е. условията на физическия свѣтъ. Подъ „плодъ на ржцетѣ“ се разбира свѣта на нейното сърдце. Значи, отъ плода

на разумното си сърдце тя сади лозе, т. е. посажда всички благородни мисли и желания. За такъв човѣкъ се казва, че е магнетиченъ.

Опасва чреслата си съ крепостъ,
И укрепява мишцитѣ си.

Значи, разумната жена работи върху физическото си тѣло, прави гимнастика, не е ленива. Чрезъ волята си тя работи върху тѣлото си, а чрезъ мислитѣ, желанията и постѣпкитѣ си укрепява мишцитѣ си.

Усѣща, че търговията ѝ е добра:
Свѣтилникътъ ѝ не гасне ноще.

Свѣтилникътъ на разумната жена не гасне ноще, т. е. когато я налегнатъ скръбни мисли и чувства, когато е въ тъмнина. Всѣка жена, която въ време на скръби и страдания се отказва отъ вѣрата си, отъ убежденията си, сама изгасва свѣтилника си и ходи въ тъмнина.

Туря рѣцетѣ си на вретеното,
И държи въ рѣката си хурката.

Ученитѣ откриха, че земята се върти около своята ось, като вретено. Щомъ земята се върти около осьта си, и жената трѣбва да се върти около себе си. Това значи, че жената трѣбва да обрѣща и дветѣ си страни къмъ слънцето. Дветѣ страни представятъ радостта и скръбта. Значи, жената трѣбва да се върти около радостта и скръбта. Свѣтлата страна е радостта, тъмната — скръбта, затова жената трѣбва да върти вретеното си около дветѣ страни. Дойде ли скръбта при васъ, изправете се, вземете вретеното и се запитайте: Върти ли се моето вретено? Какво прави неразумната жена въ време на скръбъ? — Остава хурката и вретеното настрана и не работи. Тя казва: Земята не се върти. Не, земята се върти, но и жената трѣбва всѣкога да се върти. Ако земята престане да се върти, всички живи същества щѣха да умратъ, но тѣ живѣятъ, благодарение на майката — земя, която се върти и поддържа живота. Хурката представя Божествения свѣтъ, а нишката, която се преде, показва посоката, отдето иде енергията. Кждеята е слънчевата система? поясътъ, дето се туря хурката, е млѣчниятъ пѣтъ, отдето иде човѣшкиятъ духъ. Слънчевата система се стреми къмъ млѣчния пѣтъ. Всѣки трѣбва да има кждея и вретено, което да се върти постоянно. Престане ли вретеното да се върти, и кждеята да отдѣля своята нишка, всичко се обрѣща съ главата надолу.

Отваря рѣката си на сиромаситѣ,
И простира рѣцетѣ си къмъ оскуднитѣ.

Човѣкъ не може да отвори ржцетѣ си на сиромаситѣ, докато не изпере и опреде своята вълна. Тукъ „сиромахътъ“ означава сѣменцата, които не сж още посадени. За да вземешъ сѣменцата, ти отваряшъ ржката си и после ги сѣшешъ въ своята градина. Щомъ отворишъ ржката си за сиромаситѣ, ти съизволявашъ, т. е. благоволишъ къмъ тѣхъ. Помага се на слабия, а не на силния. Въ бждеще слабиятъ ще стане силенъ. Значи, бждещето е на сиромаситѣ.

Не се бои отъ снѣгъ за дома си;

Защото всичкиятъ ѝ домъ сж облѣчени съ двойни дрехи.

Въ окултенъ смисълъ, двойнитѣ дрехи подразбиратъ магнетични дрехи. Който се поддава лесно на болести, той е голъ, безъ дреха. Който се гнѣви и съмнява, той е сжщо голъ. Когато Адамъ и Ева сгрѣшиха, оголѣха и не можаха да издържатъ на вѣншнитѣ, неблагоприятни условия. Следъ грѣхопадането трѣбваше да се яви християнството, да покаже на хората, какъ да се облѣкатъ. И сегашнитѣ хора още сж голи. Силата на християнството се заключава, именно, въ това, че учи хората да се обличатъ. Облѣче ли се съ магнетична, т. е. съ двойна дреха, човѣкъ става силенъ. Не усѣща ли той сжщото, когато облѣче своята дреха отъ вълна или отъ друга нѣкаква материя? Като се облѣче, той изпитва приятно чувство, топлина го обхваща; щомъ съблѣче дрехата си, усѣща нѣщо неприятно — хладина, студъ. Въ това отношение, скръбта не е нищо друго, освенъ загубване на дрехата, която запазва естествената топлина на сърдцето. При радостъ и веселие дрехата е на гърба ни. Децата ви сж радостни, когато сж облѣчени. Отнемете ли дрехитѣ имъ, тѣ ставатъ скръбни. Следователно, страданията представятъ изгубване на магнетичната дреха, а радостта — обличане на магнетичната дреха. Едно е състоянието на човѣка, когато е облѣченъ въ магнетичната си дреха; друго е състоянието му, когато е безъ тази дреха.

Прави за себе си завивки:

Облѣклото ѝ е висонъ и багреница.

Мжжъ ѝ е познатъ въ портитѣ,

Когато седи между старейшинитѣ на мѣстото.

Мжжътъ означава ума на разумната жена. Когато говори нейниятъ умъ, всѣки я слуша. Ако е ленива, никой нѣма да я слуша. Мжжътъ на ленивата жена не е почтенъ.

Прави тъканъ и продава.

И дава пояси на търговцитѣ.

Облѣчена е съ крепость и съ благолепие.

И се весели за бѣдещето време.

Отваря устата си съ мъдрость;

И законъ на благосклонность има на езика ѝ. — Този законъ е необходимъ за всички.

Внимава за управлението на дома си.

И хлѣбъ на леность не яде.

Разумната жена не взема, каква и да е храна. Тя употребява само здравословна храна. Казва се, че леността е майка на всички пороци. Въпрѣки това, сегашнитѣ хора сж склонни къмъ леность. И въ ученето, и въ работата гледатъ, съ малко трудъ и усилия да постигнатъ голѣми резултати. Ако е за богатство, пакъ търсятъ лесния пѣтъ. Купуватъ лотариенъ билетъ и чакатъ, дано спечелятъ нѣщо. А въ това време обикалятъ кафенетата и се забавляватъ. Ако билетътъ излѣзе празенъ, купуватъ втори, трети, дано нѣкой отъ тѣхъ спечели. После ще отидатъ на черква, да запалятъ една-две свѣщи, дано работитѣ имъ се наредятъ добре. Това е леность. Работа се иска отъ всички, да обработятъ своя умъ, своето сърдце и своето тѣло. Като ги сполетятъ нещастия, питатъ се, защо Богъ ги допуска. Тѣ не подозиратъ, че нещастията сж резултатъ на миналия имъ животъ. Чрезъ страданията си тѣ трѣбва да изплатятъ дълговетѣ на своето минало. Какво се разбира подъ думитѣ „ленивъ хлѣбъ“? Младъ момъкъ се интересува отъ една млада мома и често я посещава. Той се отнася внимателно къмъ родителитѣ ѝ, държи се коректно. Облича се добре, всѣкога спретнатъ, грижливо вчесанъ. Скрытото му намѣрение е да се ожени за богатата мома, за да изплати дълговетѣ си. Родителитѣ ѝ го харесватъ, но не знаятъ неговитѣ скрыти намѣрения. Най-после тѣ се оженватъ и скоро следъ това полицитѣ почватъ да пристигатъ въ дома имъ. Кредиторитѣ знаятъ, че сега длѣжникътъ имъ е богатъ и може да изплати дълговетѣ си. Какво ще правятъ родителитѣ на момата? Щомъ се хванали на неговата кола, щатъ не щатъ, ще плащатъ. Следователно, срещнете ли човѣкъ, който ви казва, че може по лекъ начинъ да се живѣе, не се возете на неговата кола. Дава ли много обещания, не го вѣрвайте. Той е човѣкъ, който се храни съ ленивъ хлѣбъ.

Чадата ѝ ставатъ и казватъ: Блазѣ и.

Мжжъ ѝ я хвали и казва:

Много дѣщери сж се обходили достойно.

Но ти надмина всичкитѣ. — Всички почитатъ разумнитѣ майки: и чадата имѣ, и външнитѣ хора.

Красотата е лъстива, и суетна е хубостъта:

Жената, която се бои отъ Господа, тя ще бѣде похвалена. — Всѣка жена, която се бои отъ Господа, е благочестива, затова ще бѣде похвалена.

Дайте ѝ отъ плода на рѣцетѣ ѝ;

И дѣлата ѝ нека я хвалятъ въ портитѣ.

Въ тази глава Соломонъ описва идеалната жена или стремежа на човѣшката душа.

Когато сте неразположени, направете следния опитъ, да видите, каква магическа сила се крие въ формулитѣ, изказани въ стиховетѣ на прочетената глава. Ще си представите, че имате десетъ килограма вълна; ще я турите въ голѣмъ сѣдъ и мислено ще я изперете нѣколко пѣти, докато стане съвършено бѣла. После ще вземете единъ даракъ и постепенно ще я развлачите и ще я правите на малки кѣдели. И тѣхъ ще развлачите на по-голѣмъ даракъ и ще ги направите на по-голѣми кѣдели. Отъ готовитѣ кѣдели ще вземете една, ще я турите на хурка и ще започнете да предете. Добре е да си опишете цѣлия опитъ, да знаете, какви чувства и мисли ще изпитате, докато перете, влачете и предете вълната. Както естественикътъ описва всичко, което наблюдава подъ микроскопъ, така и вие ще опишете процеситѣ, които ще извършите съ вълната. Въ половинъ часъ ще придобиете повече, отколкото единъ педагогъ би постигналъ въ една година съ прилагането на нѣкои педагогически правила. Направете този опитъ поне четири пѣти презъ месеца. Ако сте болни, пакъ го правете, да видите силата на тѣзи процеси. Навивайте вретеното така, че нишката отъ кѣделята да слиза отгоре — надолу и следете, какви мисли се раждатъ въ главата ви. Не е достатъчно човѣкъ само да се моли, но работа се иска отъ него.

Какво означава молитвата? — Истинската молитва има отношение къмъ дишането и пречиштането на кръвта. За да се моли, човѣкъ трѣбва да поема въздухъ, който да се пречиства. Съзнателниятъ човѣкъ се моли. — Защо трѣбва да се моля? — За да пречистишъ кръвта, мислитѣ и желанията си. Ако човѣкъ не се моли доброволно, Провидението на сила го заставя да се моли. Ще му прати нѣкаква болестъ, ще го постави въ лишения и тогава насила ще се моли. Болниятъ ще вика лѣкаръ и ще се моли да му помогне да оздравѣе. Сиромашътъ, който е въ лишения, ще търси банкери, да иска пари на заемъ, и пакъ ще се моли. На когото и да

е, човѣкъ трѣбва да се моли. Каже ли нѣкой, че не иска да се моли на Господа, самъ ще си избере, на кого да се моли. Да се молишъ, това е необходимъ законъ. Човѣкъ трѣбва да се моли! Да се молишъ на Бога, това е все едно, да дишашъ чистъ въздухъ. Всѣка молитва, вѣнъ отъ Бога, е слизане на човѣшката душа все по-надолу.

Всѣки отъ васъ самъ трѣбва да направи задачата съ вълната. Отъ васъ се иска работа, а не трудъ и мжчение. Работете съзнателно върху себе си. Мислете, за да ви се открие вътрешния смисълъ на задачата съ вълната.

25. Беседа отъ Учителя, държана на 7 декемврий, 1918 г. София.

И рече баща му

„И рече баща му на слугитѣ си... (Лука 15: 22—23)

„Ако речемъ, че не сме сгрѣшили...” (1 Послание отъ Иоана 1:10)

Ще разгледамъ думитѣ „грѣхъ”, „грѣша” въ широкъ смисълъ, а не както ги разбиратъ сегашнитѣ религиозни хора. Погрѣшкитѣ на хората сж последствия на минали човѣшки постѣпки, следователно, тѣ сж неизбѣжни. Всички ученици правятъ погрѣшки. Питайте учителитѣ по музика, по рисуване, правятъ ли ученицитѣ имъ погрѣшки, или не. Колко пѣти ученицитѣ сж изкарвали учителитѣ си отъ търпение! Нѣма човѣкъ на земята, който да не грѣши, да не прави погрѣшки, особено когато учи. Когато се произнасяме за нѣкого, че е по-грѣшенъ отъ окръжаващитѣ, това се дължи на факта, че той хвърля повече сѣнки отъ тѣхъ. За да разберемъ напълно човѣка, трѣбва да разгледаме живота му въ всѣко отношение. Казватъ за едного, че е добъръ, а за другъ, че е лошъ. Лошавината е сѣнка на живота. Безъ сѣнки не може. Художникътъ туря сѣнки на картината си, за да изпъкне ясно идеята, която е вложилъ въ нея. Значи, образътъ, идеята на картината представя доброто, а сѣнкитѣ — злото. Има философи, писатели, учени, които турятъ сжщо сѣнки на своитѣ произведения, за да изпъкнатъ главнитѣ и сжществени мисли. Тѣй щото, кажете ли, че нѣкое произведение е хубаво, това показва, че има сѣнки въ него. Кажатъ ли, че нѣкой човѣкъ е грѣшникъ, това показва, че Богъ е турилъ сѣнки върху неговия образъ. Следъ десетки или стотици години, той ще израстне, ще стане добъръ, великъ човѣкъ. Тогава сѣнкитѣ му ще изчезнатъ, и вие ще виждате неговото свѣтло, красиво лице. Като знаете това, не се произнасяйте за човѣка, който е незавършена картина.

Като се говори за живота, можемъ да го разгледаме отъ четири положения: като общественъ, политически, умственъ и духовенъ. Политическиятъ животъ е индивидуаленъ, понеже е животъ на държавата, като единица. Както държавата има своя политика и програма, така и човѣкътъ, като отдѣлна единица, има своя политика и програма. Да политиканствувашъ, това значи, да се представяшъ по-добъръ, отколкото си. Забелязано е, че когато имате интересъ отъ нѣкого, вие го приемате добре, угощавате го, разговаряте любезно съ него — това е политика. Щомъ свършите работата си, политиката се измѣня, и този човѣкъ, отъ необикновенъ, става обикновенъ. Отворете страницитѣ на

историята, да видите, какъ се измѣнятъ отношенията на народитѣ единъ къмъ другъ. Докато се интересуватъ отъ единъ народъ, всички го обикалятъ, правятъ му услуги, поддържатъ добри отношения съ него. Щомъ постигнатъ интереситѣ си, политиката се измѣня. На това се дължи промѣната въ отношенията на народитѣ, и днешниятъ приятелъ утре ти става неприятелъ.

Обществениятъ животъ е подобенъ на домашния. Той включва всички партии, всички политически стремежи. Въ всѣки домъ има най-малко три партии: партията на бащата, на майката и на децата. Колкото повече деца има въ семейството, толкова повече партии съществуватъ. По-добре е да иматъ по единъ синъ или по една дъщеря на доброто, отколкото много синове и дъщери, които мислятъ само за ядене и пиене.

Умствениятъ животъ на народитѣ, на обществата и на индивидитѣ представя начало на човѣшката култура. Културата подразбира съвокупностъ на условия и възможности за проява на умствения и духовния животъ. За просвѣтата и за културата на единъ народъ се сѣди по неговитѣ писатели, художници, музиканти, учени и философи, т. е. по проявитѣ на неговия умственъ и духовенъ животъ. Културата подразбира още прояви на човѣшкия духъ и на човѣшката душа, съ целъ, невидимото въ човѣка да се изрази въ видими, живи форми, отъ които да се ползува бѣдещето поколение.

Духовниятъ животъ представя стремежъ на човѣка да намѣри смисъла на живота. Съ други думи казано, духовниятъ животъ е плодътъ на живота. Индивидуалниятъ и обществениятъ животъ представятъ сѣмето, посѣто въ почвата, за да израсте и даде признакъ на животъ. Щомъ се явятъ листа и клоне, проявява се политическиятъ животъ, който се изразява въ несъгласие между листата и клонетѣ. Явява се вѣтъръ, буря, шумолене на листа, което наричаме разискване въ живота. Всички даватъ мнението си, какъ по-добре да се нареди животътъ; създаватъ се закони, наредби и правила. Най-после вѣтърътъ утихва, всички си почиватъ и казватъ: Уредихме вече своята държава, турихме редъ и порядъкъ. Не се минава много време, новъ вѣтъръ повѣва, новъ шумъ, нови разисквания, новъ споръ между синоветѣ и дъщеритѣ. Като мине и това смущение, хората утихватъ и се питатъ, кои сѣ причинитѣ за спороветѣ и недоразуменията помежду имъ. Много просто, вѣтърътъ вѣе и заставя хората да правятъ гимнастика. Който не разбира законитѣ, търси вината вънъ отъ себе си, или въ природата. Благодарете на вѣтъра, който

раздвижва умоветъ и ви докарва въ естествено положение. Културниятъ или умствениятъ животъ е подобенъ на живота на цвѣтоветъ. Както цвѣтоветъ на дърветата и на цвѣтята се различаватъ по форма, голѣмина и цвѣтъ, така се различава и умствениятъ животъ на хората. Както нѣкои цвѣтове окапватъ, така пропадатъ и културитъ. Това е естествено явление за дървото. Не може едно дърво да отхрани хиляди плодове. Затова, едни цвѣтове окапватъ за смѣтка на други, по-годни и способни за животъ и развитие. Когато една култура падне и се замѣсти отъ друга, това показва, че нѣмало условия за нейното проявяване и развитие. Къде останаха асирийската, вавилонската и египетската култури? Тѣзи култури пропаднаха, понеже изсъхнаха, както изсъхватъ цвѣтя, лишени отъ слънчева свѣтлина и топлина, отъ влага и елементи, благоприятни за тѣхното развитие. Вѣтърътъ сваля отъ дърветата и цвѣтята всички изсъхнали листа и ги туря при коренитъ имъ, за торъ на бѣдещитъ култури.

Духовниятъ животъ представя плода на дървото на живота. Този плодъ трѣбва да се опита, за да не остане само теория. Първоначално плодътъ е горчивъ и киселъ, но постепенно става мекъ, сладъкъ и вкусенъ. Сжщото става и съ човѣка. Колкото повече работи за своето духовно развитие, толкова по-красивъ става, толкова по-голѣма мекота придобива. Достатъчно е да спрете вниманието си върху чъртитъ на лицата на отдѣлни хора отъ единъ народъ, за да си съставите понятие за тѣхната култура. Колкото по-красиви и симетрични сж линиитъ на лицата, на тѣлата имъ, толкова по-голѣма духовна култура иматъ тѣ. Казватъ за нѣкого, че е честенъ, благороденъ човѣкъ. Направете го касиеръ на една банка, оставете на негово разположение голѣми суми и вижте, какъ ще постѣпи съ тѣхъ. Ако сумитъ се увеличаватъ, ще знаете, че, наистина, е честенъ човѣкъ; ако сумитъ постепенно намаляватъ, честността му е проблематична.

Иоанъ казва: „ Ако речемъ, че не сме сгрѣшили, правимъ Го лъжецъ, и Неговото Слово не е въ насъ.” Благородството и величието на човѣка се заключаватъ въ това, че той съзнава погрѣшкитъ си и е готовъ да ги изправи. Погрѣшкитъ на човѣка не сж свързани всѣкога съ нѣкакъвъ недостатъкъ въ него. Той не трѣбва да съжالياва, че е сгрѣшилъ нѣкъде, но да се стреми да изправи погрѣшкитъ си; остави ли ги неизправени, тѣ носятъ лоши послѣдствия. Най-малката погрѣшка въ плана на инженера може да причини голѣма катастрофа. Съ това се обяснява срутването на

кжщи, на мостове, на тунели и др. Ако банкерът направи една малка погрѣшка въ изчисленията си, трѣбва отново да провѣрѣва смѣтките си. Ще кажете, че погрѣшката е само въ една нула. Обаче, нулата играе важна роля въ числата. Нулитѣ иматъ значение и въ човѣшкия животъ. Напримѣръ, човѣкъ гледа презъ нули — очитѣ му. Който затваря очитѣ си не на време, прави голѣми грѣшки. Ще кажете, че нулитѣ въ края на числата не сж важни. Не е така. Трѣбва да се знае, какви сж числата, цѣли или десетични. Ако съкращавате нулитѣ въ цѣлитѣ числа, имате слѣпъ човѣкъ въ физическо отношение; въ духовно отношение, имате човѣкъ съ слабости и пороци.

И рече баща му на слугитѣ си: „Изнесете вънъ най-добрата премѣна и облѣчете го; дайте прѣстенъ на ржката му и обуца на нозетѣ му и докарайте храненото теле, та го заколете да ядемъ и да се веселимъ.“ Ще кажете: Какво особено има въ това, че му дали дрехи и обуца, че му турили прѣстенъ на ржката? Това и ние правимъ съ беднитѣ и съ онѣзи, които обичаме. Не, така постжпватъ само великитѣ хора. Обикновенитѣ хора, обаче, казватъ, че всичко въ живота е праздна работа. Тѣ си иматъ своя философия и живѣятъ споредъ нея. Тѣ искатъ, всички да имъ се подчиняватъ. Обаче, животътъ не се подчинява на никого. И тогава, като се натъкватъ на противоречия, тѣ търсятъ вината тукъ или тамъ, въ окръжаващитѣ, въ природата. Не обвинявайте никого за вашитѣ неуспѣхи. Всички хора сж направени отъ една и сжща калъ, въ жилитѣ имъ тече една и сжща кръвъ. Разликата се заключава само въ това, че кръвта на нѣкои хора е по-близо до извора, а на други — по-далечъ. Споредъ едно предание, следъ създаването на свѣта, отъ единъ планински връхъ извираше чистъ изворъ, съ бистра планинска вода. Посещавали го птички, животни, мушици, но нито единъ човѣкъ не се приближилъ до него, понеже билъ много отдалеченъ отъ шумния животъ на хората. Единъ день изворътъ казалъ: Дотегна ми вече да се занимавамъ съ невежитѣ сжщества. Ще слѣза долу да търся слава. Колкото по-надолу слизалъ, водата му ставала все по-нечиста, а заедно съ това губѣлъ широчината си. Най-после стигналъ до полето, дето го посрещнали земеделци и градинари, които го използвали за поливане на своитѣ ниви и градини. Като изгубилъ чистотата и голѣмината си, той се възмутилъ и казалъ: Чудни сж хората! Азъ не съмъ създаденъ за тѣхнитѣ градини и бостани. Богъ го запиталъ: Доволенъ ли си отъ положението си? — Не съмъ доволенъ, отговорилъ изворътъ. — Решихъ да слѣза долу,

да покажа своитѣ качества, да ме оценятъ, а хората ме впрегнаха на работа и ме изцапаха. — За да се очистишъ, трѣбва да слѣзешъ още по-долу, да минешъ презъ пѣсчливитѣ пластове. — Не слизамъ долу! — отговорилъ възмутенъ и недоволенъ изворътъ.

Така постѣпватъ много хора. Като имъ се каже да слѣзатъ долу, да се пречистятъ, тѣ се възмушаватъ и оставатъ на старото си положение. Богъ пакъ запиталъ извора: Какво искашъ сега? — Искамъ да отида въ нѣкой голѣмъ градъ, между учени хора, да имъ покажа своята чиста вода, да ме използватъ за шадраванъ. Богъ задоволилъ желанието му. Изпратилъ го между ученитѣ, които веднага го използвали. Той станалъ шадраванъ. Въ първо време децата скачали около него, радвали му се, докато следъ време започнали да миятъ сѣдоветѣ си въ него, да си ператъ дрехитѣ. Той постоянно въздишалъ, пакъ не билъ доволенъ отъ положението си. — Доволенъ ли си отъ новото положение? — запиталъ го пакъ Господъ. — Остави се, хората били много некултурни. Чудя се, какъ ги търпишъ! Най-после Богъ го пратилъ на служба въ самия човѣкъ, да влиза въ него и да утолява жаждата му. И при това положение изворътъ не билъ доволенъ. Сега се натъкналъ на по голѣми противоречия. Вътре въ човѣка той намѣрилъ по-голѣма нечистота, отколкото между невежитѣ същества. Едно трѣбва да научите: истинскиятъ животъ минава презъ най-голѣмитѣ противоречия и най-голѣмата нечистота. Неговата задача е да чисти, да изправя нѣщата и да обновява всички живи същества на земята. Всички култури сѣ изникнали отъ почва, съставена отъ милиарди мъртви организми. Тѣ сѣ корени и на нашата култура. Тя черпи сокове отъ тѣхъ. Благодарение на жертвата, която съществата на миналото сѣ направили, ние се радваме на новата култура, която иде вече въ свѣта.

„И рече баща му.“ Какво представя бащата? — Висшето у човѣка, което гради и създава. Слугитѣ, които бащата изпратилъ да донесатъ новитѣ дрехи, били петъ — петтѣ добродетели: любовъ, мъдростъ, истина, правда и добро. Духътъ, т. е. Великиятъ Баща, изпратилъ слугитѣ да донесатъ новата премѣна. Да се облѣче човѣкъ въ нова премѣна, това значи, да облѣче ново тѣло. Всѣки човѣкъ, всѣки народъ трѣбва да се облѣче въ ново, т. е. да приложи нови начини и методи за новъ животъ. Бащата облѣче блудния си синъ въ нова премѣна, т. е. приготви го за новъ животъ.

Често се говори за блудния синъ, и хората го съжеляватъ. Обаче, въ него има нѣщо хубаво, което го спаси — смирението. Той ималъ по-голямъ братъ, който минавалъ за добъръ, но въ него се криела затаена гордостъ и користолюбие. Трѣбвало да се върне младиятъ братъ отъ странствуването си, за да се прояви гордостъта и користолюбието на брата му. По-младиятъ братъ не могълъ да живѣе съ брата си, затова напусналъ бащиния си домъ и тръгналъ по свѣта да събира опитности и знания. Значи, той се отказалъ отъ бащиния си домъ, отъ новата дреха и слѣзълъ долу, между пѣсъчните пластове, да се пречисти. Така пречистенъ, той се връща при баща си, съ нови опитности и казва: Не съмъ достоенъ да се нарека твой синъ. Приеми ме като единъ отъ твоитѣ слуги. Това значи: Не бѣхъ достоенъ за новата премѣна, не съмъ достоенъ и сега. Приеми ме като единъ отъ твоитѣ слуги, като обикновенъ човѣкъ. Той придобилъ такова смирение, чрезъ което могълъ да стане последенъ слуга. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да стане слуга, да служи съ любовъ на Бога. Ще кажете, че е по-добре човѣкъ да бѣде царски синъ, отколкото слуга. Добре е да бѣдешъ царски синъ, но ако знаешъ да служишъ съ любовъ. Ако имашъ любовъ, добре е да бѣдешъ и учителъ, и свещеникъ, и майка, и баща.

Любовъта осмисля всички служби и положения. Само онзи може да служи, който има знания. Въ бѣдеще, най-ученитѣ, най-добритѣ хора ще станатъ слуги на човѣчеството. Добритѣ майки ще раждатъ синове и дѣщери за човѣчеството. Каже ли учениятъ, че не иска да работи за човѣчеството, той нѣма любовъ въ себе си. Откаже ли се майката да ражда добри синове и дѣщери за човѣчеството, и тя нѣма любовъ. Нѣма по велика служба за майката отъ тази, да роди синъ или дѣщеря, която да се посвети въ служене на Великото въ свѣта. Днесъ се възхищаватъ отъ велики художници и скулптори, отъ тѣхнитѣ картини и статуи. Колко повече трѣбва да се възхищаваме отъ майката, която вае живи статуи за благото и напредъка на цѣлото човѣчество! Велико нѣщо е майката да облѣче своя синъ или дѣщеря въ нова, свѣтла премѣна.

„Дайте пръстенъ на ржката му!“ Какво означава пръстенътъ? — Правила и закони, на които човѣкъ трѣбва да служи. Като се годяватъ, момата и момъкътъ си турятъ пръстенъ на ржката. Нѣкои турятъ пръстена на първия пръстъ, други — на втория, на третия. Мислятъ, че е безразлично, на кой пръстъ ще го турятъ. Не е безразлично. Обикновено хората турятъ пръстени на последната става, при основата на пръста. Тѣ

казватъ, че тамъ е мѣстото на прѣстена, за да не пада. Въ сжщностъ, причината е друга. Последната става представя законитѣ на материалния или физическия свѣтъ. Казвате, че за изправяне на обществото сж нуждни закони. Споредъ мене, законъ и углавникъ сж едно и сжщо нѣщо. Тѣ сж синоними. Ще излѣзе, че обществото не може безъ углавникъ. И безъ углавникъ може. Животнитѣ не могатъ безъ углавникъ, а не хората. За предпочитане е човѣкъ да бѣде беденъ, да носи прости дрехи, но да нѣма углавникъ, отколкото да е премѣненъ съ нова дреха и обсипанъ съ диаманти, а на главата си да има углавникъ. — Кога ще се оправи свѣтътъ? — Когато хората живѣятъ безъ углавници, т. е. безъ закони. — Може ли да се живѣе безъ закони? Питамъ: По какви закони майката храни, облича и възпитава децата си? По какви закони бащата изпълнява задълженията си къмъ децата и къмъ жена си? Кѣде сж писани тѣзи закони? — Въ сърдцето и въ ума на човѣка. Следователно, когато хората започнатъ да живѣятъ по законитѣ, написани въ разумното сърдце и въ възвишения умъ, свѣтътъ ще се оправи. Семействата ще се управляватъ безъ външни, безъ писани закони, безъ углавници. Какво правятъ хората днесъ? Ако дойде при васъ нѣкой беденъ човѣкъ да иска пари на заемъ, вие ще му кажете: Добъръ, честенъ човѣкъ си, но не мога да ти дамъ пари безъ поржчители. Въ случая, поржчителитѣ сж углавниците, съ които хората се обвързватъ взаимно.

Преди години обикаляхъ България, правѣхъ своитѣ научни изследвания надъ различни хора и изучавахъ характеритѣ имъ. Единъ день минавамъ край нивата на единъ работливъ селянинъ. Той караше плугъ съ воловетѣ си, които отъ време на време бодѣше. Като ме видѣ, той ми каза: Добре се разхождашъ край нивитѣ. Нѣмашъ работа, но вижъ, какъ ние се потимъ по цѣли дни. — Виждамъ всичко, зная, че си работливъ човѣкъ, но не си милостивъ. — По какво познавашъ? — По задницитѣ на воловетѣ, които сж надупчени отъ твоя остенъ. Тѣ и безъ остенъ работятъ. Щомъ си ги впрегналъ, тѣ вършатъ работата си. Ще кажете, че волътъ е животно, не усѣща болка. — И той усѣща остена на гърба си, но нищо не може да каже — търпи и върви напредъ. Като отиде на другия свѣтъ, той ще каже: Господи, научихъ вече урока си. Въ бѣдеще искамъ да живѣя безъ углавникъ.

„Изнесете вънъ най-добрата Премѣна и облѣчете го.“ Дрехата, премѣната е необходима за живота, особено когато е нова и чиста. Затова и хигиената препоръчва да се изгарятъ всички дрехи, съ които човѣкъ е

боледувалъ отъ тежка, заразителна болестъ, или съ които е прекаралъ мрачни психични състояния. Новата хигиена препоръчва на хората даже да смѣнятъ често кѣщитѣ, въ които живѣятъ, особено ако сж прекарвали въ тѣхъ голѣми страдания. Такава кѣща е напоена съ скърби и страдания. Остане ли още да живѣе въ нея, човѣкъ постоянно се намира подъ влияние на преживяното. Който има тънко обоняние, по миризмата на хората познава, добъръ ли е човѣкъ, или не. Както познавате цвѣтята по аромата имъ и плодоветѣ — по тѣхния вкусъ, така по миризмата въ кѣщата или по миризмата на човѣка познавате, дали той е чистъ, или не. Бъдещето общество, бъдещето семейство трѣбва да се поставятъ на здрава, положителна основа.

„И рече баща му.“ Какво рече и на кого рече? — На слугитѣ си, да донесатъ нова премѣна, обуца и прѣстенъ за сина му. Всѣки трѣбва по сѣщия начинъ да извика слугитѣ си и да имъ каже сѣщото, което бащата каза на своитѣ слуги. Всѣки трѣбва да приеме блудния синъ въ себе си съ любовъ. Кой нѣма мисли и желания, подобни на блудния синъ? Колко добри мисли и желания е пропѣдилъ човѣкъ отъ себе си! Какво става съ тѣзи мисли и желания? Тѣ трѣгватъ да странствуватъ по свѣта, докато единъ день, като блудния синъ, се връщатъ въ дома на баща си. Мислитѣ и желанията сж живи, могатъ да говорятъ като човѣкъ. — Възможно ли е това? — Възможно е. Напримѣръ, въ ума на момата или на момъка се ражда мисълъта, да роди добра дъщеря или добъръ синъ, и тази мисълъ така оживява, че следъ време се реализира. Всѣка мисълъ, която се подхранва, оживява. Не се ли подхранва, остава въ латентно състояние. Всѣка мисълъ, която не е изваяна по всички правила на изкуството, не може да издържи. Цѣлъ свѣтъ да иска да я запази, не може. Въ края на краищата, тя се разрушава. Когато майката изгуби детето си, тя плаче, страда и се запитва: Защо умрѣ детето ми? — Защото не си го изваяла по правилата на изкуството. — Какво да правя тогава? — Ще повторишъ опита си. Първиятъ ти опитъ не излѣзе сполучливъ. Ще направишъ втори, трети, докато изваешъ такава статуя, която да издържа на всички условия.

Какво правятъ ученицитѣ по рисуване! Учителътъ имъ дава да нарисуватъ една картина. Единъ отъ тѣхъ нарисува картината за единъ часъ. Учителътъ мине покрай него, не одобрява картината му и казва: Ще я прерисувашъ. Другъ ученикъ рисува картината два-три часа, а трети я рисува повече отъ три часа. Най-добра е картината на последния, но и въ

нея има нѣщо за изправяне. Сѣщото се отнася и до човѣшкото тѣло. Майката и бащата създаватъ тѣлото на своето дете, но минава комисия да прегледа работата имъ и казва: Тази картина ще издържи само нѣколко години. Следъ това комисията дохожда още единъ пѣтъ и скѣсва картината. — Защо умрѣ детето ми? — Толкова време можа да издържи. Нѣма защо да плачете, ще вземете подъ внимание направенитѣ забележки, и втори пѣтъ ще нарисувате по-добра картина.

Често слушате нѣкои християни да казватъ, че Христосъ ги е спасилъ. Какъ ги е спасилъ? — Чрезъ кръвта си. Външно погледнато на въпроса, това е разбиране на нѣщата по буква. Въ сѣщность, Христовата кръвъ подразбира идеята за любовта, която човѣкъ трѣбва да приложи въ живота си и съ нея да работи. Безъ тази кръвъ човѣкъ не може да нарисува картината си. Тя е боята, съ която хората рисуватъ своитѣ картини. Отъ човѣка зависи, какъ да употреби тази боя, въ какво количество и колко разрежена. Когато Христосъ каза на ученицитѣ си: „Който не яде плѣтъта ми и не пие кръвта ми“, нѣкои отъ тѣхъ се съблазниха. Тѣ се съблазниха, понеже не разбраха духа на Неговитѣ думи. Както водата е необходима за растенията, така кръвта е необходима за живота. Тя влиза като съставна частъ и въ растителното, и въ животинското царство и се изявява въ различни форми. Като изучавате проявитѣ на всички форми въ органическия свѣтъ, навсѣкѣде виждате съзнателенъ или несъзнателенъ стремежъ къмъ усъвършенствуване. Сегашнитѣ художници и скулптори сѣ занаятчии, а въ бѣдеще ще станатъ майстори-творци. И животнитѣ ще бѣдатъ на по-високо стѣпало, отколкото днесъ: езикътъ имъ ще се развърже, и тѣ ще говорятъ. Нѣма нищо чудно въ това. Защо? — Защото животнитѣ съставятъ частица отъ дървото за познаване на живота. Дървото показва степенъта на нашето развитие. Малцина виждатъ горната частъ на това дърво, затова постоянно питатъ: Има ли другъ животъ, сѣществува ли Богъ, или не? — Има другъ животъ, има и Богъ. — Кѣде е онзи свѣтъ? — Дето е и този. — Защо не го виждаме? — Защото не виждате даже и физическия, т. е. видимия свѣтъ.

И рече баща му на слугитѣ си: „Изнесете вънъ най-добрата премѣна и го облѣчете“. Новата премѣна е Христовото учение. Когато хората се освобождаватъ отъ старото учение, дрехитѣ имъ трѣбва да се изператъ, или да се изгорятъ. Това става чрезъ страданията. Тѣ сѣ огънь, който пречиства старитѣ и нечисти дрехи на хората. Тѣ сѣ пералнята, въ

която се ператъ нечиститѣ дрехи. Затова е казано, че, за да се очисти, човѣкъ трѣбва до мине презъ огънь и вода. Човѣкъ неизбежно минава презъ Божествения огънь и презъ Божествената пералня. Ще кажете, че е страшно да минавашъ презъ огънь и вода. — Страшно е за онзи, който се противи; привилегия е за онзи, който разбира нѣщата. Чрезъ страданията той се облагородява и повдига. Днесъ и България минава презъ голѣми изпитания. Тя е потопена въ голѣмото Божествено корито, дето я ператъ петъ народа — англичани, французи, италианци, гърци и сърби — петтѣ слуги, които бащата е изпратилъ, за да я окъпятъ и облѣкатъ въ нова премѣна. Не правятъ ли сѣщото и съ момата, която ще се вѣнчава? Преди сватбата я завеждатъ на баня да се окъпе, да стане чиста. Невѣстата, наречена България, е доста изцапана, затова я турятъ въ Божественото корито, да се изчисти. — Какво ще стане после съ нея? — Ще я облѣкатъ въ нова, чиста премѣна. Тя ще излѣзе вѣнъ и ще каже: Разбрахъ вече смисъла на живота.

Въ какво се заключава смисълътъ на живота? — Въ братството и сестринството, въ съзнанието на хората, че сѣ братя и сестри. Българитѣ ще кажатъ, че сѣ братя и сестри, понеже сѣ единъ народъ. Германцитѣ сѣ братя и сестри, като германци, англичанитѣ — като англичани и т. н. Идеята за братството е още по-широка: братя и сестри сѣ всички хора. На какви качества трѣбва да отговаря българинътъ? — Той трѣбва да бѣде честенъ, добъръ, уменъ и справедливъ. Желая да срѣщамъ такива българи и да имамъ съ тѣхъ отношения. Който нѣма тѣзи качества, ще го турятъ въ Божественото корито. Не ритайте срещу това корито, да не дойде смъртта и ви задигне. Следъ това близкитѣ ви ще плачатъ за васъ. Защо плачатъ за покойника? — За да го измиятъ съ съзитѣ си. Измиятъ ли го веднѣжъ, повече не трѣбва да плачатъ. Сега не остава нищо друго, освенъ да го облѣкатъ въ бѣла, сватбарска дреха и да се радватъ, че се е върналъ при Баща си. Може ли да върнете отново булката въ банята? — Не може. Щомъ е така, не плачете постоянно за заминалитѣ. Кѣде сѣ вашитѣ покойници? — Дето сте и вие. Вие имате двама приятели и казвате, че единиятъ ви е по-близъкъ отъ другия. Значи, единиятъ е по-близо до васъ, а другиятъ — по-далечъ. Такова е отношението между живитѣ и умрѣлитѣ. И едниѣ, и другитѣ сѣ на едно и сѣщо мѣсто, но се различаватъ само по разстоянията, на които се намиратъ едни отъ други. Това показва, че между хората сѣществувa вътрешна близость, или вътрешно отдалечаване. Такова е отношението на хората къмъ Бога.

Кажатъ ли, че нѣкой е близо до Бога, това показва, че той върши волята на Бога, мисли и чувствува като Него. Ако кажатъ, че е далечъ отъ Бога, той не върши Божията воля.

Често слушате да питатъ, съществува ли Богъ. За кой Богъ питате: за Бога на формитъ, на съдържанието, или на смисъла? На кой Богъ се кланяте вие? Ако се кланяте на Бога на формитъ, все едно, че се кланяте на праздно шише; ако се кланяте на Бога на съдържанието, все едно, че се кланяте на съдържанието на шишето. И това не е лошо, но ако съдържанието е въ състояние да ви подкрепи при всички мъчности и страдания. Ако вашиятъ Богъ не може да те подкрепи въ страданията ти, това показва, че не е истински Богъ. И най-после, ако се кланяшъ на смисъла, вложенъ въ нѣщата, и лесно се справяшъ съ страданията си, ти си намѣрилъ истинския Богъ. Вѣрвайте и се кланяйте на онзи Богъ, Който ви предпазва отъ всички падения. Кога пада човѣкъ? Когато има углавникъ. Духовниятъ животъ не търпи никакви углавници. Искате ли да се освободите отъ тѣхъ, влѣзте въ този животъ, който носи свобода за човѣшката душа. Свободата не се постига въ единъ день, нито въ единъ животъ. Хиляди години трѣбва да живѣе човѣкъ, за да стане свободенъ. Бждещиятъ животъ носи свобода на човѣчеството. За да дойде свободата, трѣбва да се измѣнятъ условията на живота. Сегашнитъ времена изискватъ едно отъ хората: да не развалятъ това, което днесъ се гради. Сегашнитъ времена изискватъ отъ хората благодарностъ. Бждете благодарни за това, което ви е дадено. Малкото, но добре обработено, дава повече отъ многото необработено.

Въ притчата за блудния синъ Христосъ изнася любовта на бащата къмъ своя синъ. Тамъ се вижда, какъ можешъ да посрещнешъ човѣка, когото обичашъ. Така се посрѣщали едно време хората. Като имъ дохождалъ нѣкой гостъ, давали му да се окъпе, угощавали го добре. Ако гостътъ имъ е близъкъ, давали му и пръстенъ. Какво значи да дадешъ пръстенъ на единъ човѣкъ? Това значи, да го предупредишъ да не нарушава закона въ твой домъ. Затова, като влѣзешъ въ единъ домъ, не гледай жената на домакина. Ако е красива, имашъ право да я погледнешъ само съ едното око, а съ другото — мъжа ѝ. Значи, трѣбва да разпредѣлишъ вниманието си еднакво и къмъ другитъ. Ако гледашъ съ едното око, а другото свивашъ, ти прилагашъ закона на лицемѣрието. Така постѣпва котката, когато причаква мишката. Тя гледа само съ едното си око, а другото затваря. Съ това иска да каже, че не се

интересува отъ мишката. Въ първо време, като чуе мишката, тя затваря и дветѣ си очи, преструва се, че спи. Отъ време на време отваря едното си око и, изведнѣжъ подскача, хвърля се и улавя мишката. Следъ това започва да ѝ разправя, че я обича. Хваща я между краката си, пуща я за малко, после пакъ я хваща, докато я изяде. Така постѣпва и злото съ хората. Така постѣпватъ много хора, когато преследватъ свои лични интереси. Интереситѣ може да не сѣ лоши, но методитѣ имъ сѣ криви. Нѣкои хора си служатъ съ методитѣ на котката, други — на вълка, а трети съ методитѣ на разумнитѣ, възвишени сѣщества.

И разбиранията на хората за живота сѣ различни. Различие сѣществува, както между свѣтскитѣ, така и между религиознитѣ хора. Влѣзте въ обществата на правовѣрнитѣ, да видите, какво различие сѣществува между тѣхъ. Едни признаватъ кръщението, други го отричатъ; едни признаватъ сѣботата, други — недѣлята; едни подѣржатъ възкресението по плѣтъ, други — по духъ и т. н. Явява се въпросътъ, защо вѣрващитѣ иматъ толкова различни възгледи върху едни и сѣщи въпроси? Това се дължи на факта, че всички не сѣ въ едно и сѣщо отдѣление или класъ. Тѣ сѣ ученици въ единъ университетъ, но въ различни класове. Всѣки знае само това, което учи, и въ него вѣрва. Всѣки мисли, че неговото знание е истинско и най-право. Тѣй щото, докато се срѣщате съ ученицитѣ отъ различни отдѣления и класове, всѣкога ще чувате различни възгледи. Ще кажете, че възгледитѣ на онѣзи, които следватъ университета, сѣ най-прави. Не е така. Тѣ не сѣ последната категория ученици. Надъ тѣхъ има по-горни ученици, които се специализиратъ въ живота. И надъ тѣхъ има по-горни — това сѣ ученици отъ Божествената школа. Знанието, а оттамъ и възгледитѣ на хората, нѣматъ начало, нѣматъ и край. Не се чудете, когато нѣкой ви говори за своя букваръ, другъ — за своята читанка, трети — за действията съ числата, четвърти — за задачитѣ съ едно, две и повече неизвестни. Не е важно, какви възгледи има човѣкъ, важно е да върви напредъ, да не спира на едно мѣсто. Понеже въ училищата на земята има закони, които не позволяватъ на ученика да потретва класа, ангели слизатъ отъ небето, да помагатъ на слабитѣ ученици да минаватъ въ по-горенъ класъ. Има ученици, които повтарятъ класовѣтѣ и не могатъ да напредватъ безъ чужда помощ. Ще кажете, че времената сѣ тежки, че не можете да мислите за наука и знание, докато се живѣе съ купони, докато животътъ

отъ день на день поскъпва. Животътъ си тече, а човѣкъ трѣбва да учи, да придобива знания и да се развива.

Радвайте се, че сегашнитѣ времена представятъ благоприятни условия за работа. На християнитѣ е дадена задача да работятъ върху себе си и върху своитѣ ближни, да съдействуватъ за приемане на Бога въ себе си. Всѣки трѣбва да отвори сърдцето си за Бога, да се примири съ всички хора. Така ще се премахне онази ненавистъ, която съществува между граждани и селяни, между учени и прости, между богати и сиромаси. Когато Богъ живѣе въ човѣка, той е добъръ, независимо отъ това, дали е общественикъ, или политикъ, ученъ или философъ, свѣтски или духовенъ. Нѣкой пита, защо единъ човѣкъ е по-ученъ, по-богатъ, по-добъръ отъ другитѣ? — Защото е работилъ повече. Който придобива повече, той повече работи. Трудътъ на всѣки човѣкъ се възнаграждава справедливо. Не завиждайте на никого. Който има много и може да носи безъ чужда помощъ, той е силенъ човѣкъ. Силниятъ конь носи сто килограма на гърба си, а слабиятъ — едва носи 50 кг. Трѣбва ли слабиятъ конь да се сили да подражава на силния? Същото се отнася и до човѣка. Не се насилвайте, да не пречупите грѣбнака си. Ще кажете, че паритѣ разрешаватъ въпроситѣ. Съгласенъ съмъ, че паритѣ сж необходимии, но човѣкъ трѣбва да има три кесии, пълни съ пари: една въ джоба, друга въ сърдцето и трета въ ума. И тогава, ако отивашъ да продавашъ, или да купувашъ нѣщо, ще отворишъ последователно и тритѣ кесии. Който продава развалено масло за прѣсно, той не е отворилъ и тритѣ си кесии. Много търговци даватъ малко, а много взематъ. Тѣ търсятъ лесния пѣтъ за забогатяване. Нѣма лесенъ пѣтъ въ живота. Всичко се постига съ работа и съ трудъ. А това е най-приятното нѣщо въ живота. Искан ли човѣкъ бързо да забогатѣе, той се натѣква на противоречия.

Единъ американецъ пожелалъ да опита силата на Ниагарския водопадъ, и самъ той да се прочуе между хората. За тази целъ, той си порѣчалъ една голѣма бѣчва, която осмолили отвѣтре много добре и, когато била готова, той влѣзълъ вътре и се спусналъ по течението на водопада. Отъ страшното бучене на водата и необикновено бързото движение на бѣчвата, американецътъ изгубилъ съзнание. Той билъ изваденъ полумъртавъ отъ бѣчвата. Когато дошълъ въ съзнание, той казалъ: За нищо въ свѣта, втори пѣтъ не правя този опитъ! Богатството на цѣлия свѣтъ да ми дадатъ, не влизамъ вече въ тази бѣчва.

Политическият живот е водопадъ, по течението на който хората се спущат съ бърчи, но, въ края на краищата, казватъ: Смыслътъ на живота не е нито въ бърчитъ, нито по течението на водопадитъ.

Въ Китай, преди десетина вѣка, живѣлъ единъ знаменитъ философъ, на име Ку. Жена му била красива, добра домакиня. Тѣ били бедни, но почтени хора. Единъ день жена му казала: Ето, изминаха се вече десетъ години, откакъ живѣемъ заедно. Живѣхме добре, защото ти си добъръ човѣкъ. Дотегна ми сиромашията, искамъ да поживѣя богато и да не мисля за утрешния день. Срегнахъ единъ богатъ търговецъ, за когото бихъ могла да се оженя, ако ти ме освободишъ. Мжжътъ я освободилъ, далъ и своето благословение и така се раздѣлилъ съ нея. Доволна и радостна, че сиромашията нѣма да я мжчи, тя се оженила за богатия търговецъ. Въ това време Китай минавалъ презъ голѣма политическа криза. Трѣбвало да се избере новъ управителъ, който да подобри положението на страната. Като уменъ, честенъ и достоенъ човѣкъ, философътъ билъ избранъ за управителъ. Щомъ се научила за това, жена му отишла при него и му казала: Направихъ голѣма грѣшка, като се отдѣлихъ отъ тебе. Можешъ ли да ми простишъ, ако се върна пакъ при тебе и да заживѣемъ отново добъръ и спокоенъ животъ? Философътъ я погледналъ, помислилъ малко и, вмѣсто да ѝ отговори, той взелъ една чаша, напълнилъ я съ нектаръ и я обърналъ съ устата надолу. Нектарътъ се разсипалъ на пода. Тогава той ѝ казалъ: Ако можешъ да съберешъ нектара отъ пода така чистъ, както бѣше въ чашата, тогава ние ще се съберемъ.

Често хората постѣпватъ съ Бога така, както жената на философа съ своя мжжъ. Първоначално тѣ даватъ обещание на Бога да Му служатъ и живѣятъ за Него, но, като не получатъ онова, което сж очаквали, отказватъ се отъ Него. Като съзнаятъ погрѣшката си, тѣ отново се връщатъ при Бога, но ще получатъ отговоръ, подобенъ на този, който китаецътъ далъ на своята жена. Отъ две хиляди години Христосъ очаква хората да се обърнатъ къмъ Бога, да станатъ по-добри и безкористни, да хвърлятъ углавницитъ си. Не стане ли това, Той нѣма да дойде между тѣхъ. Идването на Христа на земята ще се отрази така, както се отразява изгрѣващото слѣнце върху живота, а именно: цвѣтята се развеселяватъ, птичкитъ запѣватъ, животнитъ се размърдватъ, а хората се обновяватъ и започватъ да пѣятъ, да се веселятъ, да се обличатъ въ нови премѣни. Не е далечъ времето, когато Христосъ ще дойде на земята. Призовавамъ

всички да се готвят за това велико посрещане. Нека всеки си върши работата: ако е ученик, да учи с любов, да не повтаря класа; ако е работник, да работи, да използва благоприятните условия, които му са дадени. Вървете всички напред, не се спирайте, и никого не критикувайте. Да учите, да работите, да помагате на ближните си, да се радвате и веселите в името на Бога, това е поезията на живота. Радвайте се, че слънцето всеки ден изгръва, че вашите цветя цъфтят и разнасят аромата си далеч. Радвайте се, че вашите птички пият и разсиват скърбит на сърцето ви. Изгръващото слънце ще ви освободи от противоречията и негодите в живота.

Желая, всички хора да турят нов надпис на лицата си: Човек за човек е брат. Заличете стария надпис: Човек за човек е вълк. Това е стара философия, която изживя времето си. Беше време, когато човек гладуваше, поради което измени на своето Божествено Начало и даде ход на животинското си естество. Днес условията са добри; не трябва човек да гладува нито физически, нито духовно, нито умствено. Дайте възможност на човек да задоволи всичките си нужди. Дайте му хляб, жилище и дрехи, да вложи доверието си във всички хора, като в свои братя. Богатият трябва да помисли за жилищата на сиромасите. Какво представя жилището? — Белият дроб на човек. Ако жилището, т. е. белият дроб е неразвит, той заболява от туберкулоза. Богатият трябва да отправят своите добри мисли и чувства към сиромасите, да ги стоплят и разширят. Така ще се разгорят дробовете им, за да поемат повече чист, освежителен въздух. Не се оплъчвайте едни срещу други. Посещавайте богатите, да видите, как работят в градините си. Те ще ви дадат от своите семена и плодове. Като ги опитате, тогава ще разберете, какво носят те в себе си. Следвайте техния път, и вие да придобиете добри плодове, да забогатите. Ако нуждите на всички хора бъдат задоволени, кой на кого ще завижда?

Правете наблюдения върху проявите на хората, да се учите от тях. Наблюдавайте малките деца, как си играят, с какво се занимават и какви чувства ги вълнуват. Наблюдавайте, как постъпва майката с децата си. Докато детето е малко, тя му се радва, милва го, гали го, нарича го ангелче. Обаче, като го кърми, това ангелче я хапе, драци. Дете, което хапе и драци, не е ангелче. Обаче, с любовта си, майката може да повдигне детето си, да внесе в него потик към доброто. Изобщо, любовта прави преврат в човек. Тя може да обърне към Бога и най-

голѣмния грѣшникъ. Истинско обръщане е това, при което човѣкъ обръща и кесията си, и сърдцето си. Той е готовъ на всѣкакви жертви. На такъвъ човѣкъ може да се разчита. Той заслужва довѣрие. Не разчитайте на човѣкъ, който обръща чуждитѣ кесии и сърдца, а своитѣ държи затворени. Има смисълъ човѣкъ да изпразва кесията си, ако напълни кесията на бедния; има смисълъ да изпразва сърдцето си, ако помага на страдащия; има смисълъ да изпразва ума си, ако просвѣщава невежия. Иначе, изпразването е безпредметно. Както бащата на блудния синъ облѣче сина си съ нова премѣна, така и вие трѣбва да извадите нови премѣни, да облѣчете съ тѣхъ своитѣ синове и дѣщери. Дойде ли при васъ беденъ, страдащъ човѣкъ, облѣчете го съ нова премѣна, дайте му нови обуца и турете му пръстенъ на ржката. Бъдете готови да изпразвате своитѣ сърдца и умове, за да пълните сърдцата и умоветѣ на онѣзи, които сж лишени отъ добри мисли и чувства. Благодарете на вашия баща и на вашата майка за грижитѣ, които полагатъ за васъ, макаръ и да сте бедни. За предпочитане е сухъ хлѣбъ, спечеленъ съ честенъ и благороденъ трудъ, отколкото богата и пишна храна, придобита по нечестенъ пжтъ.

Благодарете за малкото, което днесъ имате. То ще се благослови и умножи. Силата се крие въ малкото житно зрънце. Бъдещето е въ слабитѣ, бедни хора, които иматъ стремежъ къмъ Великото. Христосъ говори за нищитѣ, въ смисълъ за бедни, но такива, които носятъ Божественото въ себе си. Той говори за кроткитѣ, за нажаленитѣ, като за хора, които разбиратъ Божиитѣ закони и ги прилагатъ. Тѣ сж блаженитѣ, на които е дадено Царството Божие. Добре разбраната сиромашия пречиства човѣка, приготвя го за добри, богати условия. Има случаи въ живота, когато сиромашията е за предпочитане предъ богатството. Едно време евреитѣ продадоха Христа за 30 сребърника. Ще видимъ, за колко сребърника ще Го продадатъ сегашнитѣ народи. Вървамъ, че сегашното човѣчество е оценило Христа за повече отъ 30 сребърника. Дали ще Го продадатъ, не зная; бъдещето ще покаже. Желая, обаче, бъдещето човѣчество така да оцени Христа, че за нищо веча да не Го продава. Ако българитѣ, както и всички останали народи, се държатъ за Христа, велико бъдеще ги очаква. Днесъ Богъ чъртае картата на Европа. На Него се дава отчетъ за дѣлата на човѣчеството. Той преглежда смѣткитѣ на всички народи и въздава на всѣки народъ заслуженото. Ще станатъ голѣми промѣни въ свѣта. Като си легнете вечеръ, сутринята ще станете бодри и весели, ще се радвате на новия день, на изгрѣващото слънце.

Съвременното човѣчество се намира въ положението на онзи бикъ, въ крака на който влѣзълъ голѣмъ трънъ. Бикътъ тичалъ, лудувалъ, ревалъ, но никой не могълъ да му помогне — не разбрали, какво става съ него. Най-после едно момче, което разбирало езика на животнитѣ, се приближило до бика и го запитало: Какво ти е? Защо лудувашъ толкова? — Въ дѣсния ми кракъ е влѣзло нѣщо, което ме мѣчи и ми причинява голѣма болка. Момчето вдигнало крака на бика и видѣло забитъ единъ голѣмъ трънъ. Извадило тръна, намазало мѣстото съ зехтинъ и го превързало. Бикътъ веднага се успокоилъ. Такъвъ трънъ има и въ крака на съвременното човѣчество, което го кара да рита и да лудува. Като се извади трънътъ, човѣчеството ще се успокои и ще почне да работи за идването на новата култура. Кой е този трънъ? — Алчността. Всички хора се стремятъ къмъ осигуряване, къмъ по-голѣми придобивки, но, въ края на краищата, пакъ оставатъ ненаситени. Алчниятъ човѣкъ никога не се насища. Заради алчността днесъ братъ брата си продава, дъщерята — майка си, синътъ — баща си и т. н.

Бждещата култура иде вече и обхваща всички домове, общества и народи. Тя обхваща млади и стари, моми и момци. Отъ гледището на новата култура, всички мисли, желания и действия на хората сж осмислени. Тогава всѣко движение ще има своето значение и всѣка изказана дума — свой смисълъ. Всѣко знание ще бжде приложено на своето време и мѣсто. Колкото малко да е знанието, което имате, то може да се приложи. Богъ се интересува и отъ най-малкото знание, затова, като срещне ученикъ отъ първо отдѣление, ще го пита: Свърши ли съ успѣхъ отдѣлението? Мина ли въ второ отдѣление? И възвишенитѣ сжщества се интересуватъ отъ културата на хората. Тѣ искатъ да разбератъ, каква сила се крие въ човѣшката култура. Велика е културата на онзи свѣтъ! Малцина могатъ да видятъ и разбератъ тази култура. Както астрономитѣ се нуждаятъ отъ телескопи, за да виждатъ звездитѣ на небето, така и вие се нуждаете отъ съответни телескопи, за да видите културата, която сжществува на онзи свѣтъ. За да постигне това, човѣкъ трѣбва да работи усилено върху себе си. Макаръ и християни, вѣрващи въ Христа, нѣкои казватъ, че вратата между този и онзи свѣтъ е затворена. Това е знание на деца отъ първоначалното училище. Затворени врати има само въ затворенитѣ, нечиститѣ мѣста. Следователно, всѣка кжща, въ която вратитѣ и прозорцитѣ сж затворени, тамъ владѣе мракъ и хладина.

Христосъ се обръща къмъ всички хора и казва: Дайте нова премѣна, нови обуца и пръстенъ на ржката на вашия блуденъ синъ и го приемоте съ любовъ. Ще дойде вашиятъ по-голѣмъ синъ, ще изкаже недоволството си отъ добрия приемъ, който сте оказали на по-малкия му братъ, но това да не ви смущава. Вие сте дали всичкото си богатство на него. Недоволството му показва степенъта на неговата любовъ. Такива хора минаватъ за вѣрващи. Бждещето е въ ржцетѣ на безбожниците, които сж активни и енергични, справедливи и добри. Привидно тѣ сж безвѣрници, а, въ сжщностъ, Богъ живѣе въ тѣхъ, и тѣ Му служатъ. Днесъ свѣтътъ е потъналъ въ мракъ и хладина. Кой може да стопли хората и да ги обърне къмъ Бога? Това може да направи само майката. Още като бременна, тя трѣбва да казва на детето си: Синко, заповѣдвамъ ти да живѣешъ чисто и почтено, да не убивашъ и крадешъ ; да изпълнявашъ законитѣ, които Богъ е написалъ въ сърдцето ти. Само при това условие, ще ти съдействувамъ да излѣзешъ на бѣлъ свѣтъ. Какво казва сегашната майка на детето си? Тя го съветва да бжде уменъ, практиченъ, да използва добритѣ условия на живота за себе си, да не мисли за другитѣ. На такива съвети, именно, се дължи днешниятъ егоизъмъ и алчностъ у хората. На тѣхъ се дължи изопачаването на Христовото учение. Ще кажете, че разбирате Христовото учение. Това не е достатъчно. Ако разбирашъ музиката, трѣбва и да свиришъ добре. Значи, истински човѣкъ е онзи, който разбира отъ музика и художество; може да свири и рисува и прилага великитѣ принципи и закони въ живота си.

Днесъ Христосъ проповѣдва на всички хора, на всички управляващи. Гласътъ Му се чува и възприема отъ всички. Свѣтътъ върви напредъ, не може да се върне вече назадъ. Заедно съ него и злото постепенно излиза. Излѣзе ли веднѣжъ, никакво връщане не може да стане. Щомъ напусне царството си, втори пѣтъ злото не може да царува. Идатъ щастливи дни за човѣчеството. Време е вече работоспособнитѣ хора да заематъ първитѣ мѣста.

Наблюдавахъ единъ день, какъ единъ младъ, левентъ момѣкъ пренасяше презъ една рѣка жени, деца, да минатъ отъ единия брѣгъ на другия. Свѣтътъ се нуждае отъ млади, работещи хора, които да пренасятъ слабитѣ и немоцнитѣ презъ водата. Днесъ срѣщамъ много момци, хванали по една мома подъ рѣка и се разхождатъ гордо. Тѣ минаватъ за кавалери. Споредъ мене, кавалеръ е онзи, който може да пренесе момата отъ единия брѣгъ на рѣката до другия. Лесно е да

ходишъ по суша съ момата. Да си подадемъ взаимно ржка за братство! Това иска Христосъ отъ всички хора. Нека всѣки се държи за убежденията си, но да се стреми да цъвне, да завърже, и плодътъ му да узрѣе. Нека всѣки даде такъвъ плодъ, какъвто зародишъ е вложилъ Богъ въ него. Какъвто цвѣтъ да си, важно е да цъвнешъ. Какъвто плодъ да си, важно е да вържешъ и да узрѣешъ. Моята задача е да дамъ на всѣки коренъ торъ, повече влага, свѣтлина и топлина. Всѣки да се стреми да изяви образа, който му е опредѣленъ отпреди милиони години. Който го погледне, да каже: Ето единъ човѣкъ, създаденъ по образъ и подобие Божие!

Задачата на всѣки човѣкъ е да възстанови този образъ. — Какъ ще постигне това? — Като работи върху себе си, да изправи прегрѣшенията си, които сж помрачили съзнанието му; като придобие онѣзи добродетели, които нѣкога е загубилъ; като изправи кривитѣ линии на лицето си. Помагайте на всѣки падналъ, тѣженъ и нещастенъ човѣкъ, безъ да го критикувате и осмивате. Бъдете снизходителни едни къмъ други, както е снизходителна майката къмъ погрѣшкитѣ на своитѣ деца. България се нуждае отъ добри, разумни, честни и справедливи българи. Не се страхувайте отъ това, което преживявате днесъ. Всичко ще се превърне на добро. Велико е предназначението на индивида. Народътъ е условие за развитието на индивида. България е създадена за добритѣ българи, Англия — за добритѣ англичани, Германия — за добритѣ германци и т. н.

Желая, още днесъ вашитѣ бащи да ви дадатъ нова Премѣна, нови обуца и пръстенъ на ржката. Следъ това да заколятъ най-охраненото теле за васъ; да ядете и да се веселите. Когато по-голѣмиятъ ви братъ се върне отъ нивата недоволенъ, да му кажете: Не се сърди, братко, азъ дойдохъ при баща си, не съ права на неговъ синъ, но като единъ добъръ слуга между многото негови слуги.

Христосъ донесе това учение на свѣта — учението на Любовта. Приемете Го и вие.

26. Беседа отъ Учителя, държана на 15 декемврий, 1918 г. София.

Неизвестното

„И вкжщи пакъ ученицитѣ Му по питаха Го за сжщото“
Марка 10: 10.

Този стихъ не съдържа нищо опредѣлено въ себе си. Ако това е задача, ще бжде съ две неизвестни. Известната величина е „вкжщи“, а неизвестнитѣ сж „невѣстата и младоженикътъ.“ Ученицитѣ сж известното, а училището — неизвестното. Азъ вземамъ този стихъ, за да покажа, че както въ живота, така и въ природата има известни и неизвестни величини, между които сжществува нѣкакво отношение. Напримѣръ, казваме „студъ“. Студътъ е физическо усѣщане, което се възприема чрезъ организма. Учениитѣ го опредѣлятъ като намаляване на дейността, или намаляване на топлината. Значи, ние приемаме студа като състояние; въ действителностъ, сжществува ли студъ въ природата, това е неизвестно. Между студа и омразата има нѣщо общо. Тѣ сж отъ една и сжща категория. Студътъ е състояние, което има отношение къмъ физическия свѣтъ, а омразата — къмъ астралния или чувствения. Обаче, и студътъ, и омразата се образуватъ въ човѣка. Който има малко топлина, ще усѣща студъ; който има малко любовъ, ще изпитва омраза. Студътъ се възприема отъ човѣка като усѣщане, а въ природата сжществува като сила. По сжщия начинъ и омразата се възприема отъ човѣка като чувство, а въ природата сжществува като сила.

„И вкжщи.“ Думата „кжща“ означава младоженци. Кжща се нарежда, когато двама млади се събиратъ да живѣятъ заедно. Когато две птички се събиратъ заедно да мжтятъ, и тѣ си правятъ кжща — положъ, гнѣздо. Когато се събиратъ ученици да учатъ заедно, съгражда се училище. Дето има ученици, необходимо е училище. Кой създава сждията? — Престжпницитѣ. Кой създава свещеника? — Грѣшницитѣ. Значи, не може да сжществува учителъ, ако нѣма ученици. При това, ако учителътъ е добъръ, и ученицитѣ ще бждатъ добри. Състоянието на учителя се отразява върху състоянието на ученицитѣ. Често ученицитѣ сж външенъ потикъ на учителя, да прояви той своето вътрешно естество. Правилно е учителътъ да сжществува по причина на вътрешния стремежъ на ученицитѣ къмъ учене; свещеникътъ сжществува по причина на вътрешна жажда на душата къмъ Бога; сждията — поради стремежа на човѣка къмъ търсене на Правдата. Истинска майка е тази,

която се жертвува отъ любовъ. Тя разбира Божията воля и доброволно става майка. Всѣки човѣкъ, който изпълнява известна служба не отъ любовъ, а за печелене на пари и за забогатяване, той не е пратенъ отъ Бога. Неговата сѣдба се опредѣля отъ хората, а не отъ Бога. Това сѣ отношения на величини.

Какви биватъ величинитѣ? — Реални или абсолютни и нереални или относителни. Коя величина е реална, и коя нереална? Имате два глобуса, еднакви по голѣмина, обаче, единиятъ е кухъ и само отвънъ позлатенъ; вториятъ е плътенъ и отъ чисто злато. Кой отъ двата е реаленъ, и кой — нереаленъ? Първиятъ е нереаленъ, а вториятъ — реаленъ. Човѣкъ може да се ожени за празенъ глобусъ; може да се ожени и за плътенъ глобусъ, направенъ отъ злато. Той може да бѣде учителъ на празни ученици, а може да бѣде учителъ и на ученици отъ чисто злато. Това сѣ отношения, които иматъ Цена само за онѣзи, които пипатъ, виждатъ нѣщата и желаятъ да ги разбератъ. Който нито пипа, нито вижда, нито желае да разбере нѣщата, той е въ положението на автоматъ. Той може да говори, да се движи, да е топълъ и пакъ да е автоматъ. Ще кажете, че този човѣкъ е топълъ. — Топлината му е само физическа. За да се създаде човѣшкиятъ организъмъ, Нужно е, освенъ топлина, още и чувства. За да се създаде духовно тѣло, нужно е съзнание. За да се създаде умствено тѣло, нужно е участието на мисълта.

„И вкѣщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сѣщото.“ Съграждането на кѣщата е резултатъ на двама млади. Кѣщата, въ която влѣзълъ Христосъ, била на добри, почтени хора. Тя била здрава, хубава. Въ тази кѣща, именно, ученицитѣ на Христа разисквали върху въпроса, позволено ли е мжжъ да напусне жена си, или господарь — кѣщата си и да я даде подъ наемъ. Христосъ отговорилъ: „Мжжъ може да напусне жена си само за прелюбодейство.“ Съ други думи казано: Господарь може да напусне кѣщата си и да я даде подъ наемъ, само когато жена му е направила нѣкакво престѣпление. Когато пожелаетъ да забогатѣе, човѣкъ дава вече кѣщата си подъ наемъ. Не е лошо, че си далъ кѣщата си подъ наемъ; лоши сѣ последствията.

И тъй, за решаването на една задача съ неизвестни, излизаме отъ известнитѣ. Неизвестнитѣ величини — младоженцитѣ, ще се намѣрятъ отъ известнитѣ — кѣщата и ученицитѣ. Кѣщата представя тѣлото на човѣка. Всѣка кѣща, т. е. всѣко тѣло е създадено отъ двама младоженци. Затова казваме, че отъ кѣщата на човѣка се сѣди за самия човѣкъ.

Колкото по щедър е човѣкъ и по-добре развитъ въ умствено отношение, толкова по-голѣми сѣ вратитѣ и прозорцитѣ на неговата кѣща. Ако е скѣперникъ и умствено ограниченъ, вратитѣ и прозорцитѣ на кѣщата му сѣ тѣсни и малки. Може би ви се вижда чудно, какво отношение има между скѣперничеството на човѣка и малкитѣ и тѣсни прозорци и врати на кѣщата му. Наблюдавайте проявитѣ на хората въ живота и ще се убедите въ отношението, което изнасямъ. Видете, какъвъ сѣдъ или чуваль носи алчниятъ, когато иска да му даватъ нѣщо. Сѣдътъ или чувальтъ му е много голѣмъ. И на дѣното на сѣда да му турятъ нѣщо, той всѣкога носи въ ума си идеята за голѣмъ сѣдъ, да побере повече. Който не е алченъ, и при изобилието на нѣщата, той отива съ малъкъ чуваль. Българитѣ често си служатъ съ поговорката: „На прехвалени ягоди съ голѣма кошница не ходи.“ Тази поговорка може да се преведе съ други думи: Тамъ, дето всички реалности сѣ неизвестни, не мисли, че можешъ много да спечелишъ. Възъ основа на този законъ, човѣкъ знае, въ коя кѣща могатъ да го приематъ, и въ коя не го приематъ. Всѣки живѣе въ такава кѣща, каквато му подобава. Нѣкой казва, че му дотегнала кѣщата, въ която живѣе. Кѣщата има отношение къмъ неговата душа. Значи, каквото е тѣлото му, т. е. кѣщата, такава е и душата му. Кѣщата представя физическия свѣтъ на човѣка, ученицитѣ — духовния свѣтъ, а Христосъ — връзката между двата свѣта. Понеже е връзка между два свѣта, Христосъ влиза само въ чисти, здрави кѣщи, и тамъ прави връзки. Кѣщата, въ която влѣзълъ съ ученицитѣ си, била като храмъ. Хората, на които принадлежала, били красиви, щедри, съ широкъ замахъ на ума и на сърдцето. Щомъ влѣзълъ въ тази кѣща, Христосъ се почувствувалъ разположенъ да говори.

Следователно, здравата, чиста и красива кѣща е акумулаторъ на Божествена енергия. Ако почвата, върху която е съградена кѣщата, е черноземъ, тя представя добри условия за развиване на попадналитѣ въ нея сѣмена. Тя лесно поглѣща Божествената свѣтлина и топлина. Ако материята, отъ която е направено тѣлото, е черноземъ, тя крие въ себе си благоприятни условия за развиване на сѣменцата на живота. Въ тази кѣща Христосъ говорѣше съ ученицитѣ си върху женитбата. Разговорътъ се водѣше на закрито. Значи, въпросътъ за женитбата трѣбва всѣкога да се разисква на закрито, понеже е свързанъ съ любовта. За любовъ не се говори на открито, нито въ безвъздушно пространство. Защо? — Защото

тя подразбира отношения. Дето има отношения, има и ограничения, затова за нея се говори само на закрито.

Като се говори за любовта, дохождаме и до други два принципа — вѣра и надежда, които иматъ отношение къмъ нея. Тогава казвамъ: Надеждата оживява, вѣрата възкресява, а любовта съединява. Надеждата има отношение къмъ сърдцето, къмъ чувствата, къмъ физическия животъ. Имате ли нужда отъ надежда, кажете: Господи, облѣчи ме въ надежда. Надеждата не се дава, но се облича. Тя е дреха, съ която човѣкъ се облича. Обличането, даването сж Божествени процеси.

Казва се, че вѣрата възкресява. Тя има отношение къмъ човѣшкия умъ. Следователно, възкресението подразбира придобиване на свѣтлина. Когато имашъ нужда отъ вѣра, ще кажешъ: Господи, изпълни ме съ вѣра. Вѣрата не се дава, тя изпълва човѣка. Когато имашъ нужда отъ любовъ, ще кажешъ: Господи, съедини ме съ любовта. Значи, животътъ се придобива чрезъ надеждата, възкресението — чрезъ вѣрата, а съединението — чрезъ любовта. Българитѣ казватъ: „Съединението прави силата.“ Тукъ липсва нѣщо. Правилно е да се каже: „Любовта прави съединението, а съединението прави силата.“ Ако българитѣ искатъ работитѣ имъ да вървятъ добре, трѣбва да си служатъ съ цѣлия изразъ, а не само съ последния — съединението прави силата. За да бждемъ силни като народъ, като вѣрващи, трѣбва да сме съединени въ любовта. Това съединение ще ни направи силни. Казватъ: Да се съединимъ, да образуваме дружество. Съединение или сдружаване безъ любовъ лесно се разпада, както се разпадатъ обрѣчитѣ на кацата. Развивайте надеждата, вѣрата и любовта си, за да се закрепите и въ тритѣ свѣта: надеждата ще свърши всичкитѣ ви работи на физическия свѣтъ, вѣрата — въ умствения и духовния свѣтъ, а любовта — въ Божествения.

Нѣкой се оплаква, че хората не го обичатъ. Той е въ първата фаза на живота, нѣма надежда, нѣма и любовъ въ себе си. Той трепери отъ студъ, затова трѣбва да влѣзе вкѣщи, да го облѣчемъ и угостимъ. Първо ще стоплите човѣка, ще го облѣчете и нахраните, а следъ това ще го въведете въ по-високъ свѣтъ. Той ще върви отъ надеждата къмъ любовта, т. е. отъ физическия свѣтъ къмъ Божествения. Затова казваме, че какъвто е животътъ на човѣка на земята, на физическия свѣтъ, такъвъ ще бжде и на небето, въ Божествения свѣтъ. Не се лъжете, че, ако живѣете на земята зле, на небето ще бждете добре. Така мислятъ нѣкои ученици. Тѣ не слушатъ,

какво имъ се преподава въ училището и разчитатъ на частни учители. Ученикътъ трѣбва да слуша, какво му се преподава и самъ да учи. Тогава и учителятъ му ще бѣде гениаленъ. Ако ученицитѣ сж лениви, и учителитѣ не могатъ да изкаратъ нѣщо особено отъ тѣхъ. Влѣзте въ единъ класъ и вижте, какъ преподава учителятъ. Ако преподава добре, енергично, и ученицитѣ му сж такива. Подобното отъ подобно се привлича. Искате ли да привлѣчете Божия Духъ въ кѣщата си, създайте Му условия, които да Го привлѣкатъ. Ако вратитѣ и прозорцитѣ на кѣщата ви сж малки, Той ще мине и замине покрай васъ, безъ да ви посети.

Божественитѣ мисли изискватъ възвишени умове и сърдца. Кой човѣкъ си прави кѣща на мочурливо мѣсто? — Никой. Колко по-малко можете да очаквате Божия Духъ да се засели на такова мѣсто. Ако реши да се засели на такова мѣсто, хиляди години преди това Той ще праща работници да го насипватъ и изсушатъ. Когато стане годно за живѣне, тогава Духътъ може да го посети и да остави тамъ своето благословение. Всѣки иска Богъ да го посети, както Христосъ посетилъ кѣщата заедно съ ученицитѣ си. Ако въ миналото Богъ ви е посещавалъ, и днесъ ще ви посети. Българитѣ казватъ: „Дето е текло, пакъ ще тече.“ Ако Богъ никога не е влизалъ въ вашата кѣща, и днесъ нѣма да влѣзе. Кога Богъ не може да влѣзе въ кѣщата на човѣка? — Когато нѣма врата. Какъ ще ви дойдатъ гости, ако кѣщата ви нѣма врата, отдето да влѣзатъ?

„И вкѣщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото.“ — За какво Го запитаха? — За отношенията на човѣка къмъ свѣта. Казано е въ Писанието, да не се свързвате съ свѣта. — Съ кой свѣтъ? — Съ вашия свѣтъ на илюзиитѣ и на заблужденията. Всички хора живѣятъ въ илюзии и заблуждения. Напримѣръ, нѣкоя мома мисли, че ще се ожени за добъръ момъкъ, ще има добри деца. Не е лошо това, но каква е реалността? Това, което тя си въобразява, още не е реалностъ. Първо, човѣкъ трѣбва да мисли за тѣлото си, да има здраво тѣло, а между мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ му да има хармония. Ще възразите, че нѣма абсолютно здрави хора на земята. Така е, но всички болезнени състояния не сж болести. Напримѣръ, хремата, треската не сж болести, но състояния за пречистване. Чрезъ тѣхъ организмътъ се чисти отъ излишни утайки и наслоявания. Обаче, туберкулозата, живеницата сж болести. Има и психически болести. Който се самоосжжда, безъ да се изправя, той е боленъ. Нѣкой казва за себе си, че е грѣшникъ; въпрѣки

това, продължава да служи на порока си. Щомъ съзнавашъ, че имашъ известенъ порокъ, хвани го съ щипцитѣ и го хвърли вънъ. Той е твое незаконно дете. Ти си го родилъ, ти имашъ право да го хвърлишъ навънъ. Кажешъ ли нѣкой, че не може да се освободи отъ грѣха и отъ порока си, той се самозаблуждава. Както си грѣшилъ, така можешъ и да се освободишъ отъ грѣха. Който прави зло, и добро може да прави; който прави добро, и зло може да прави.

Ученицитѣ запитаха Христа: „Има ли право мъжъ да напуска жена си?“ Отговорътъ на Христа може да се предаде съ следнитѣ думи: „Мъжътъ може да напусне жена си, ако тя не го обича.“ Ако мъжътъ нѣма вѣра въ жена си, и тя не може да му вѣрва; ако мъжътъ нѣма надежда въ жена си, и тя не може да има надежда въ него. Правило е: отрицателната сила не може да предизвика положителна. Мъжътъ представя главния мозъкъ въ човѣка, чрезъ който е свързанъ съ външния свѣтъ. Жената представя стомашния мозъкъ, чрезъ който е свързана съ вътрешния, съ Божествения свѣтъ. Стомашниятъ мозъкъ има отношение къмъ цѣлата вселена, затова жената е по-близо до Божествения свѣтъ отъ мъжа. Това, което човѣкъ възприема чрезъ стомашния мозъкъ или чрезъ симпатичната нервна система, е по-вѣрно отъ това, което възприема чрезъ главния мозъкъ. Когато Божественото Начало въ човѣка, т. е. Духътъ или Христосъ влѣзе въ вашата кѣща, вие ще разисквате върху отношенията между мъжете и жените, между синовете и дъщерите. Синътъ е отражение на бащата, а дъщерята на майката. Мъжътъ представя кѣщата, а жената — ученичката, която трѣбва да влѣзе въ мъжа, т. е. въ кѣщата и да я измаже отъвнѣ. Тя има право, свободно да излиза и влиза въ кѣщата, само когато отива на училище. Ученичката е длѣжна да се грижи за реда и порядъка въ кѣщата, да поправи врати, прозорци и покриви, да не остави нито една счупена керемиди. Както се грижи за кѣщата, така има право и да изисква отъ нея. На много мъже керемидитѣ на покрива сѣ счупени или размѣстени, затова кѣшитѣ имъ текатъ. Като не знаятъ причината за това, жените се оплакватъ отъ мъжете си, че били лоши. Щомъ жената се грижи за кѣщата, трѣбва да се качи на покрива, да види, какво е състоянието на керемидитѣ и, ако има счупени или размѣстени, да ги поправи. Следователно, докато жената е поставена отъ Бога да живѣе въ една кѣща, тя нѣма право да я напуска. Въ дадения случай, кѣщата е нейна собственостъ. Когато създаде втория Адамъ, Богъ му даде жената за другарка, която да го регулира.

Мжжътъ се оплаква отъ жената, като виновница за грѣха, но безъ нея той щѣше съвсемъ да пропадне. Жената е най-малкото зло въ свѣта. Безъ нея свѣтътъ щѣше да бѣде по-зле.

Защо излѣзе жената отъ кжщата? — За да стане ученичка. Първиятъ ѝ Учителъ бѣше Господъ. Той ѝ казваше: Внимавай да не съборишъ кжщата, която ти е дадена. Следъ като говори съ първия си Учителъ, тя излѣзе вънъ, между дърветата, дето намѣри втория си учителъ. Лошото въ жената се заключава въ това, че, следъ като има единъ учителъ, тя търси втори. Опасно е да имашъ двама учители, двама бащи, двама сждии, двама кредитора, двама възлюбени и т. н. Кжщата, която Богъ първоначално създаде, бѣше посетена отъ Христа. Той извади жената вънъ отъ кжщата и се разговаряше съ нея върху въпроса за отношенията между мжжа и жената. Значи, ученикътъ на Христа е жената. Кой е нейниятъ учителъ? — Майката, т. е. любовта. Сега има и мжже — учители. Въ книгата на пророцитѣ се употребява изразътъ: „Ще се оженимъ за синоветѣ си“. Този изразъ ни се вижда неестественъ. Наистина, странно е майка да се ожени за сина си. Странно е, защото подъ „женитба“ сегашнитѣ хора разбиратъ само едно отношение, бракъ между мжжъ и жена. Отъ израза „ще се оженимъ за синоветѣ си“, разбираме връзка между майката и сина, която се основава на любовта и на обичта.

Въ първоначалния езикъ подъ „женитба“ се разбира любовъ, проявена на физическия свѣтъ. Кажете ли нѣкой, че се оженилъ, питамъ го: Съ любовъ ли се ожени, или безъ любовъ? Ако се оженишъ съ любовъ, ти минавашъ презъ женитбата; ако се оженишъ безъ любовъ, ти самъ се заробвашъ. Ако следвате едно учение безъ любовъ и не го прилагате, вие сте слуга и робъ на това учение. — Какъ се изявява Богъ на физическия свѣтъ и чрезъ кого? — Ако обичате майка си, Богъ се изявява чрезъ нея. Тя ви говори това, което възприема отъ Бога. Чрезъ майка си вие се свързвате съ надеждата, вѣрата и любовта. Чрезъ надеждата се свързвате съ физическия свѣтъ, чрезъ вѣрата — съ умствения и съ духовния и чрезъ любовта — съ Божествения.

„И вкжщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото.“ И донесъ още хората задаватъ сжщия въпросъ. И донесъ още срѣщате хора, които се оплакватъ, че нѣматъ кжща, пари, нѣматъ възможность да пращатъ децата си на училище. Щомъ нѣматъ кжща, това показва, че майката е умрѣла. Да умре майката, това е лошъ признакъ. Майката трѣбва да

живѣе, колкото и синътъ живѣе, да внесе нѣщо ценно въ него. Синътъ, на когото майката е умрѣла рано, е лишенъ отъ много блага. Майката на човѣчеството умрѣ преди осемъ хиляди години, като остави Адамъ и Ева сираци. Това бѣше наказанието имъ. Тѣ трѣбваше да минатъ презъ голѣми страдания, за да възприематъ по другъ начинъ това, което не получиха направо отъ майка си. Ако майката на човѣчеството бѣше жива, нѣмаше да има страдания на земята. Всѣки човѣкъ има по една майка. Умре ли тя, умътъ му се помрачава, сърдцето му се втвърдява, и любовта престава да действува. Той не вижда вече нищо красиво. Кжщата му постепенно се разрушава, не влиза вече въ нея Учителътъ съ ученицитѣ си, не се разисква вече по въпроса, върху който Христосъ е говорилъ. Стихътъ, въ който се казва „Ще изпратя Духа си да ви научи“ подразбира, именно, Божествената майка. Велико благо е за човѣка да бѣде Божествената майка, т. е. Любовта въ него. Тя е нѣжна, деликатна, отзивчива. Който не я слуша, той остава самъ. Тя се отдалечава отъ него. Докато Божествената майка е въ човѣка, той има всички благоприятни условия за реализиране на своитѣ желания. Той лесно разрешава задачитѣ си, лесно се справя съ своитѣ мжнотии.

Сега ще ви дамъ една формула за разрешение: Брашното се пренася отъ воденицата съ кола. Колелата, оситѣ на колелата и конетѣ се движатъ; неподвижни оставатъ само поводитѣ на конетѣ. Разрешението е следното: каквото е отношението между колелата и оситѣ, между конетѣ и поводитѣ, такова е отношението между правдата и неправдата отъ една страна, и между любовта и мждростъта отъ друга страна. Значи, само любовта и мждростъта могат да движатъ колелата на нашия животъ. Колелата се движатъ по крива линия, конетѣ — въ права линия, а поводитѣ оставатъ неподвижни. Поводитѣ представятъ правдата, оситѣ — доброто. Научете се да виждате вжтрешната страна на нѣщата, да разбирате символитѣ, съ които си служи разумната природа.

„И вкжщи пакъ ученицитѣ Му попитаха Го за сжщото.“
Заключителнитѣ думи на Христа въ този день бѣха следнитѣ: „За да изпълните Божията воля на земята, трѣбва да се облѣчете съ надеждата, да се изпълните съ вѣрата и да се съедините съ любовта. Този е пжтътъ, по който трѣбва да живѣятъ българитѣ. Този е начинътъ, по който могат да се обърнатъ къмъ Бога. Само така тѣ ще се Свържатъ съ възвишенитѣ сжщества, съ добритѣ хора, съ светиитѣ, съ всички, които работятъ за повдигане на човѣчеството. Когато слънцето грѣе, не се занимавайте съ

странични работи, но изложете гърба си на слънчевитѣ лѣчи, да възприемете неговата свѣтлина и топлина, да превърнете всичко въ свѣтли мисли и възвишени чувства. Щомъ можете да превръщате слънчевата енергия въ мисълъ и чувства, ще помагате и на своитѣ ближни. И азъ съмъ дошълъ да помагамъ на българитѣ. Както и да се отнасятъ тѣ съ мене, колкото и да ме гонятъ и преследватъ, азъ съмъ решилъ да ги стопля, да имъ направя такова добро, каквото никой досега не е направилъ за тѣхъ. Следъ това ще имъ кажа „до виждане!“

Сегашнитѣ хора, свѣтски и религиозни, мѣчно успѣватъ въ живота си, защото се раздвояватъ. Тѣ не слушатъ своя вътрешенъ гласъ, но се влияятъ отъ различни авторитети. Свѣтскитѣ и учени хора спорятъ върху различни теории; религиознитѣ търсятъ правия пѣтъ, искатъ да знаятъ, коя църква е най-права. Казано е, че нито въ Ерусалимъ ще се кланяте, нито на тази планина, но ще отправите ума, сърдцето и душата си къмъ Господа на любовта, на мѣдростта и на истината. Той носи свобода за всички хора, за всички народи по лицето на земята.

Сега, приятели, оставямъ ви съ надежда въ сърдцата ви, съ вѣра въ умоветѣ ви и съ любовъ въ душитѣ ви, да възкръснете и разберете дълбокия смисълъ на думитѣ, които ви говоря. Следвайте пѣтя, който Богъ ви посочва. Бѣдете свободни и живѣйте така, както Богъ ви е училъ и продължава да ви учи. Бѣдете свободни по умъ, по сърдце и по душа, здрави по тѣло, за да носите Божественото учение, което е вложено въ васъ отъ създаването на свѣта. Бѣдете работници на Божествената нива. Този е пѣтътъ, по който българскиятъ народъ може да се повдигне. България е тѣло, а българскиятъ народъ — душа. Говоря за българския народъ като душа, повдигането на която влиза въ Божествения планъ.

Желая ви, надеждата, вѣрата и любовта да бѣдатъ у васъ, за да разберете дълбокия смисълъ на живота.

27. Беседа отъ Учителя, държана на 29 декемврий, 1918 г. София”